

40588

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

ДЕРЖАВНА ПЛЯНОВА КОМІСІЯ УСРР

Бюро для вивчення продуктивних сил

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПЛА-
НОВА КОМИССИЯ
УССР

STAATSPLANKOMMISSION
DER UKRAINE (USRR)

E

Bureau für Erforschung
der Produktivkräfte

1-340-нт

Вид. в ч/з 4

40588

ІЗКІБІ УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ УСРР

АУЧНЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ
УССР

WISSENSCHAFTLICHE ANSTALTEN UND
ORGANISATIONEN DER UKRAINE (USRR)

Видання Державної Планової Комісії УСРР

Издание Государственной Плановой Комиссии УССР

ausgegeben von der Staatsplankommission der Ukraine
(USRR)

ДОВ

1939

Charkiv

Харків

4213 (44rd) ~~4216~~

4213

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ДЕРЖАВНА ПЛЯНОВА КОМІСІЯ УСРР

Бюро для вивчення продукційних сил

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПЛА-
НОВАЯ КОМИССИЯ УССР

Бюро по изучению
производительных сил

STAATSPLENKOMMISSION
DER U.KRAINE (USRR)

Bureau für Erforschung
der Produktivkräfte

E
НЗЧО-УТ Г-45

НАУКОВІ УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ УСРР

НАУЧНЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ
УССР

WISSENSCHAFTLICHE ANSTAALTEN UND
ORGANISATIONEN DER UKRAINE (USRR)

Видання Державної Плянової Комісії УСРР

Издание Государственной Плановой Комиссии УССР

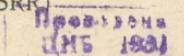
Herausgegeben von der Staatsplankommission der Ukraine
(USRR)

Хар'ков

58 8985

88
99

1930
Харків

Charkiv

88
99

Бібліографічний опис цього видання вміщено в „Літопису Українського Друку”, „Картковому репертуарі” та інших покажчиках Української Книжкової Палати.

1935

Держтрест „Харполіграф“
Друга друкарня
ім. В. Блакитного
Харків, вул. К. Лібкнешта, 13

Центральна наукова бібліотека
ХНУ імені В. Н. Каразіна
2013р.

ПЕРЕДМОВА

Президія Укрдержпляну поклали на Бюро для вивчення продукційних сил завдання скласти п'ятирічного пляна й виготовити матеріали до генерального пляну науково-дослідчої роботи на Україні.

В роботі над складанням плянів народнього господарства, безперечно на чільному місці повинен стати облік дослідчої бази, що на неї спирається народне господарство. Тільки бо мавши картину сучасного стану наукової роботи, і можна шідіти до справи раціонального плянування науки і всього народнього господарства. Така картина потрібна й на те, щоб здійснити органічний зв'язок і єдність наукової роботи не тільки на самій Україні, але і в союзному й міжнародному маштабі.

Щоб виконати поставлене перед Бюром завдання, насамперед треба було мати по змозі правдиву картину тих реальних інтелектуальних ресурсів, що є в країні, виявити—в якій царині працює даного моменту кожна установа, які завдання вона собі ставить на найближчий час і які об'єктивні можливості—устаткування та кошти—в ній є, щоб іх виконати.

Ті матеріали, що можна було під той час мати, були вельми недостатні, і перед Бюром постала конечна потреба зорганізувати облік дослідницьких сил і установ України. Беручись до цієї справи, Бюро зробило обслідування, подбавши при цьому за те, щоб як найширше охопити всю ту дослідчу роботу, що провадять на Україні, отже до обслідування і притягнуті були всі урядництва, що мають дослідчі установи. Перші цю ідею підтримали і радо стали до помочи в цій справі Українська, Укр. Акад.

Наук (Постійна комісія для вивчення продукційних сил—УКОПС) і Окремим.

Зроблене обслідування наукових організацій та установ дало багато цінний матеріал. Зважаючи на ту важу, яку має зібраний матеріал для плянової роботи, як для союзного так і республіканських Держплянів, для широких наукових кол, для промислових та господарських установ і організацій,— Бюро для вивчення продукційних сил і постановило цей матеріал опублікувати окремим збірником.

Окремі урядництва брали участь не тільки в самому обслідуванні, але і в опрацюванні всього зібраного матеріалу. При Бюро для вивчення продукційних сил зорганізовано було з членів Бюро та представників урядництв редакційну комісію.

До складу редакційної Комісії ввійшли: Голова Бюро проф. А. В. Желєхівський (Голова Ред. Комісії), представники Укрнауки— Ю. Озерський та К. Коник, член Бюро В. І. Баланін, член Бюро й представник УАН— В. О. Шпанбок, представник НТУ ВРНГ— проф. М. К. Шматъко, представник НКЗему— Б. А. Панщін (згодом його заступник Д. Домрачов), представник НКЗдоров'я— Д. С. Каташ і Г. Ф. Турлей (Секретар— Ред. Комісії).

Для того, щоб матеріали були висвітлені як найоб'єктивніше і найповніше Редакційна Комісія запросила ще й окремих фахівців з різних галузів знання.

Цей збірник являє собою першу спробу охопити всю ту дослідчу роботу, що провадять як окремі наукові установи урядництв України, так і науково-громадські організації.

Та хоч Редакційна Комісія і прагнула того, щоб найповніше виявити як число всіх науково-дослідчих організацій, так і всі моменти їхньої діяльності, проте вона не певна, що в її роботі не буде жодних прогалин, маючи

на увазі великий обсяг поставленого завдання і трудність збирання відомостей від самих дослідчих установ¹⁾.

Такі дефекти будуть виправлені в дальших виданнях. На жаль думку дальші видання, безумовно мають виходити і для них ця праця стане за вихідний матеріал.

Складність взаємовідносин між дослідчими установами та ВИШами спонукає Редакційну комісію обмежитися опублікуванням тих науково-дослідчих установ і науково-ромадських організацій, які існують самостійно. На думку Бюра, оглядові тієї дослідчої роботи, що її провадять ВИШі й Технікуми, слід присвятити окремий збірник.

Обслідовано, загалом беручи, 577 установ і організацій, а саме:

1. Наукових установ УАН (без науково-дослід. інститутів і н-д. катедр при УАН, занесених до п. п. 2, 3)	53
2. Науково-дослідчих інститутів	57
3. Науково-дослідчих катедр	84
4. Технічних і наукових лабораторій	70
5. С.-г. дослідних станцій	46
6. Селекційних станцій	7
7. Наукових товариств	44
8. Краевивчих організацій	23
9. Музеїв	88
10. Інших наукових організацій (кабінети, комісії, наукові бюро, обсерваторії, станції тощо)	105

Загальна кількість осіб, які працюють в урахованих установах та організаціях, понад 3300.

У нижче наведений таблиці подано розподіл обрахованих наукових установ поміж наркоматів.

¹⁾ Деякі установи, не вважаючи на неодноразові запитання, не піддали за себе потрібних відомостей і Редакційна Комісія мусила обмежитися тими матеріалами, що мало відповідне урядництво.

НКО УСРР	298 в тім числі н.-д. інститутів	22
	н.-д. катедр	84
	ВУАН	53
	лябор., кабінетів, музеїв і інших	
	наукових установ	140
	(в т. ч. 40 кабінетів та лябор. ВИШ'ІВ)	
ВРНГ УСРР	70 в тім числі н.-д. інститутів	9
	лябораторій трестів і інш.	61
ВРНГ СРСР	1 „ „ „	1
НКЗем УСРР	75 „ „ „	3
	н.-д. інститутів	
	С. Г досвід. танц.	46
	і інш. установ	26
Наркомздоров'я	21 „ „ „	16
	інститутів	
	і інш. установ	5
НКШ		11
НКПраці УСРР	8 в тому числі інститутів	1
	і інших установ	7
НКПраці СРСР	1 „ „ „ н.-д. інститутів	1
НКВСправ УСРР		5
НКЮ УСРР	3 в тому числі інститутів	3
НКТорг		1
Станц. Всесоюзн. ін-ту приклад. ботаніки		1
Наркомвійськмор		2
Істпарт (музей)		6

Розподіл їх поміж окремих галузів знання і поміж міст УСРР — подано в таблиці (Див. табл. на стор. 8).

Роботу над обслідуванням провадилося 1½ роки і закінчено її на 1 травня 1929 р. Зміни, що сталися після цього терміну, до збірника заводилося несистематично, але все ж таки всі ново-організовані установи знайшли собі характеристику, хоч і в затальних рисах. Відомості за Всеукраїнську Академію Наук подані за корективами Українськими.

Редакційна Комісія висловлює свою щиру подяку Українці НКОСу за її як моральну підмогу Бюро в його починаннях, так і підмогу в визбируванні та опрацюванні матеріалів.

Так само покладаємо собі за обов'язок висловити подяку УКОПСВУАН, що подала свої матеріали про наукові організації, які працюють над вивченням продукційних сил, і НТУ ВРНГ, НКЗемові, НКЗдоров'я, що допомагали як брати на облік, так і опрацьовувати матеріали.

Редакційна Комісія

Розподіл наукових установ і організацій
оміж окремих галузей знання і містах

	Техніч- ні науки	Сіль- госп. науки	Фіз.- матем. науки	Хеміч. науки	Пр- одоні науки	Соц.ек. іліц-філ. науки	Медич. науки	Краєзн. та муз і ббл.	Разом
Карків і округа	27	14	8	12	8	15	27	27	138
Луїв і	32	18	10	10	15	51	16	31	183
Одеса і	3	8	5	5	4	2	9	21	57
Дніпропетровське і округа .	8	2	—	1	3	—	2	7	27
Сталіне і округа	7	3	—	3	1	—	2	1	14
Ніжин і	—	—	—	—	—	1	—	2	6
Кривий Ріг	2	—	—	1	—	—	—	1	6
Артемівське і округа	3	1	—	—	5	—	—	1	10
Беркаси	—	2	—	—	—	—	—	3	5
Бердичів	—	1	—	—	—	—	—	1	2
Баробільське	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Бершомайське	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Вінниця	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Дніпро	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Долгівка і округа	3	1	—	—	—	—	—	4	8
Дременчук	—	3	—	—	—	—	—	1	2
Думи	—	—	—	—	—	—	—	3	6
Дніпоріжжя	1	—	—	—	—	—	—	2	3
Дніман.-Подільськ. і окр.	—	5	1	1	—	—	—	3	12
Донотіп	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Дрилука і округа	—	2	—	—	—	—	—	1	3
Домен	—	1	—	—	—	—	—	3	4
Дубні	—	1	—	—	—	—	—	3	4
Дульчин	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Дрокскурів і округа	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Делітопіль	1	2	—	—	—	—	—	1	4
Дінов'ївське	1	2	—	—	—	—	—	3	5
Китомир	—	1	—	—	—	—	—	1	4
Шепетівка	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Вінниця і округа	3	—	—	1	—	—	—	2	6
Умань	—	4	—	—	—	—	—	1	5
Луганське	1	2	—	—	—	—	—	3	7
Чернігів	1	1	—	1	—	—	—	3	5
Луцьк	—	1	—	—	—	—	—	3	4
Миколаїв	—	2	1	—	—	—	—	5	8
Херсон	—	4	—	—	—	—	—	4	8
Коростень	2	—	—	—	—	—	—	2	4
Маріуполь	2	—	—	—	—	—	—	1	3
Біла Церква	2	—	—	—	—	—	—	2	4
Могилів-Подільський	1	—	—	—	—	—	—	1	2
ДМСРР	1	—	—	—	—	—	—	3	4
Разом	88	96	28	41	33	71	57	163	577

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК

Київ, вул. Короленка 54

Заснована 1919 р. Має у своєму складі 84 дійсних членів академіків.

Президія Академії. Президент—академік Д. Заболотний. Віце-президенти академік О. Шліхтер та К. Воблий, Неодмінний Секретар—О. Корчак-Чепурківський.

Академія складається з 3-х відділів. 1) Історично-Філологічний Відділ в складі 21 академіків. Голова Відділу Академік—Д. Багалій. Секретар Відділу акад. М. Яворський; 2) Фізично-Математичний Відділ в складі 49 академіків. Голова Відділу—академік П. Тутківський, Секретар Відділу—академ. О. Фомін; 3) Соціально-Економічний Відділ в складі 14 академіків. Голова Відділу—академік О. Шліхтер. Секретар Відділу акад. В. Юринець.

Дійсні Члени Всеукраїнської Академії Наук. Багалій Д. І. (Історія Українського народу, Харків). Бузескул В. П. (Всесвітня історія, Харків). Возняк М. (Мова та література, Львів). Грушевський М. С. (Нова історія українського народу, Київ). Ефремов С. О. (Історія нової української літератури, Київ). Ігнатовський В. М. (Історичні науки, Менськ, Б. А. Н.). Кримський А. Ю. (Історико-філологічна катедра, арабо-іранська філологія, Київ). Колесса Філярет (Мова та література, Львів). Кунала Янка (Мова та література, Менськ, Б. А. Н.). Лобода А. М. (Українська словесність, Київ). Новицький О. П. (Історія українського мистецтва, Київ). Ольденбург С. Ф. (Східня філологія, Ленінград, В. А. Н.). Перетць В. М. (Історія стародавнього укр. письменства, Ленінград). Студинський К. Й. (Мова й література, Львів). Слабченко М. Е. (Історичні науки, Одеса). Смаль-Стоцький С. О. (Історія української мови, Львів). Тичина Павло (мова та література, Харків). Шміт Ф. І. (Історія всесвітн. мистецтва, Ленінград). Щурат Василь (Мова та література, Львів). Яворницький Д. І. (Історичні науки, Дніпропетровське). Яворський М. І. (Інститут Марксизму-Ленінізму, Харків). Богомолець О. О. (Біологічно- медичні науки, Москва). Бородін І. П. (Ботаніка, Ленінград).

нінград). Бернштейн С. Н. (Математика, Харків). Вотчал Е. П. (С.-Г. біологія, Київ). Вавілов М. І. (Сільсько-господарські науки, Ленінград, В. А. Н.). Вернадський В. І. (Мінералогія, Ленінград, В. А. Н.). Граве Д. О. (Прикладна математика, Київ). Гольдман О. Г. (Фізично-математичні науки, Київ). Данілевський В. Я. (Фізіологія, Харків). Дінник О. М. (Технічні науки, Дніпропетровське). Заболотний Д. К. (Епідемія і мікробіологія, Київ). Затонський В. П. (Хемічні науки, Харків). Кащенко М. Т. (Акліматизація, Київ). Корчак-Чепурківський О. В. (Охорона народного здоров'я, гігієна й санітарія, Київ). Крилов М. М. (Математична фізика, Київ). Карпінський О. П. (Геологія, Ленінград, В. А. Н.). Курнаков М. С. (Хемія, Ленінград). Кравчук М. П. (Фізично-математичні науки, Київ). Козлов П. К. (Географія, Ленінград). Кістяківський В. О. (Хемія, Ленінград). Липський В. І. (Ботаніка, Одеса). Любименко В. М. (Біологіо-медичні науки, Ленінград). Леонтович О. В. (Сільсько-господарські науки, Москва). Мельников-Разведенков М. Т. (Пат.-анатомія, Харків). Навашин С. Г. (Ботаніка, Москва). Нікольський О. М. (Зоологія, Харків). Оппоков Е. В. (Гідрологія, Київ). Орлов Е. І. (Хемічні науки, Харків). Плотніков В. О. (Хемія, Київ). Пфейфер Г. В. (чиста математика, Київ). Палладін О. В. (Хемічні науки). Патон Е. О. (Технічні науки, Київ). Проскура Г. Ф. (Технічні науки, Харків). Писаржевський Л. В. (Хемія, Дніпропетровське). Рудницький С. Л. (Географія, Харків). Резніченко В. В. (Геологія, Київ). Срезневський Є. І. (Прикладна фізика й метеорологія, Київ). Симінський К. К. (Технічна механіка, Київ). Сапегін А. О. (Сільсько-господарські науки, Одеса). Соколовський О. Н. (Сільсько-господарські науки, Харків). Северцов О. М. (Зоологія, Москва). Тутківський П. А. (Геологія, Київ). Третьяков Д. К. (Біологіо-медичні науки, Одеса). Фомін О. В. (Ботаніка, Київ). Федорів М. М. (Технічні науки, Москва). Холодний М. Г. (Біологіо-медичні науки, Київ). Шапошніков В. Г. (Прикладна хемія, Київ). Шмальгаузен І. І. (Зоологія, Київ). Штермер Карло (Математика, Норвегія). Василенко М. П. (Історія зах.-рус. і укр. права, Київ). Воблій К. Г. (Економіка, Київ). Гіляров О. М. (Історія та філософія права, Київ). Дністрянський С. С. (Цивільне право, Прага). Кржижанівський Г. М. (Економічні науки, Москва). Левицький В. Ф. (Народне господарство, Харків). Малиновський О. О. (Народне звичаєво право, Київ). Птуха М. В. (Статистика, Київ). Семковський С. Ю. (Філософія, соціологія права, Харків). Скрипник М. О. (Філософія, соціологія права, Харків). Солнцев С. І. (Політична економія, Ленінград). Шліхтер О. Г. (Економічні науки, Харків). Юринець В. О. (Філософія, соціологія права, Харків). Яспопольський Л. М. (Фінанси й банки, Київ).

**НАУКОВІ ТОВАРИСТВА ТА КРАЄЗНАВЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ
БЮРО ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРОДУКЦІЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПРИ
УКРДЕРЖПЛЯНІ**

Харків, Буд. Держпромисловости

Засновано 1929 року з Оргбюра Всеукраїнської Конференції для вивчення продукційних сил, організованого року 1927.

Т. в. о. Голови Бюра—Я. О. Соколін (Укрдержплян). Члени Бюра: проф. Желехівський А. В. (Асоціація фізиків), проф. Соколовський О. Н., проф. Яната О. А., інж. Кузнецов О. М., інж. Баланін В. І. (Харк. Науково-Технічн. Т-во), Левицький М. Г. (Укр. Ком-т Краєзнавства), акад. Яснопольський Л. М., В. О. Шпанбок (Комісія для вивчення продукційних сил при ВУАН), проф. Красуський І. А. і проф. Гундер О. (Фіз. хем. т-во), проф. Білоусов М. (Укр. Наукове Т-во), проф. Туманівський (Укр. Наук. Т-во), проф. Шматъко М. К. (Харк. Науково-Техн. Т-во), проф. Педаев Д. (Харк. Т-во дослідн. природи), інж. Крушель (ВУКАІ), проф. Діманштейн Я. Б. (ВУКАІ екон. секц.), проф. Соболев Д. М. (Укргеолком), проф. Наумов Д. Б. (Укр. Інститут Марксизму), акад. Бернштейн С. Н., інж. Чечель М. Ф., (УТОРНІТСО), інж. Гохфан В. (НТУ ВРНГ), Коник К. (Укрнаука), Н. А. Петренко (НКЗ наук. консульт. рада), Наук. співробітник Бюра Г. Ф. Турлей. Бюджет із коштів Укрдержпляну—7.500 карб. (на 1928-29 р.). Основне завдання Бюра для вивчення продукційних сил—організовувати, стимулювати й підтримувати науково-дослідчу роботу в галузі вивчення продукційних сил України і сприяти її здійсненню. Бюро також готове матеріали до чергових З'їздів і конференцій для вивчення продукційних сил. Бюро видало 1928 року I том нарисів по вивченню продукційних сил УССР «Естественные производительные силы УССР».

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНЖЕНЕРІВ (ВУКАІ)

Харків, Провіантовий пров. ч. 3

Засновано 1921 року. Всеукраїнська Асоціація Інженерів належить до складу Всесоюзної Асоціації Інженерів (ВАІ), як

юридично оформлена організація, що діє на основі свого статуту і являє собою науково-технічне об'єднання, яке ширить свою діяльність на всю територію УСРР.

Голова ВУКАІ—проф. Красуський І. А., Заступник Голови інж. Земельсь, проф. Хінкулов О. О. ВУКАІ має такі філії: Харківську (610 членів), Дніпропетровську (360 членів), Київську (183 члени), Запорізьку (48 член.), Одеську (260 член.), Херсонську (22 чл.), Миколаївську (32 член.), Бердянську (17 чл.) і Лисичанську (28 чл.). ВУКАІ об'єднує 1.560 чол. і існує лише на самі членські внески. Видає Технічно-Бібліографічний Бюллетень і «Електро-Технический Вестник». Асоціація бере участь у виданні «Вестника Інженеров».

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА АСОЦІАЦІЯ СХОДОЗНАВСТВА

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано 1926 р. На чолі стоїть Правління; філій з (у Харкові, Київі й Одесі). Філії мають по 2 основних відділи: Політико-Економічний, що поділяється на Секції Закордонного та Радянського Сходу, і Історико-Економічний, що поділяється на Секції Етнологічну, Археологічну, Мовознавства й Літературну. При Асоціації організовано курси живих східніх мов у Харкові та Київі.

Особовий склад: академіки: Бузескул В. П., Кримський А. Г., Воблій К. Г., Левитський В. Ф., професори: Ріттер П. Г., Гладстери А. М., Томсон, Синявський О. С., Сухов О. О., Петрунь Ф. О., Дложевський С. С., Федоровський О. С., Вайсман А. І., Жілін, Зуммер В. М., Гордеев А. П., Курі П. Г., Моргилевський, Булахівський Л. А., Загоровський М. А.; викладачі—Ковалевський А. П., Величко Л. І., Фьодоров В. Г., Горбань М. В., Тичина П. Г., Костянтинопольський М. Л., Ноціцький М. К., Болтенко М. Ф.

Фінансується з коштів НКОсу. Виконано такі роботи: вивчення рибальства на Чорному морі (проф. Загоровський), археологічні дослідження для розшукування пам'яток золотоордынської старовини і тюркської матеріяльної культури, вивчення земельних стосунків за татарщини, вивчення мови та фольклору Маріупольських греків, вивчення економіки Близького Сходу в зв'язку з економікою УСРР і інш. Друкується: у бюллетенях Асоціації, в журналі «Східний Світ» зокрема—«Нариси з історії господарського побуту Стародавнього Єгипту» акад. Левитського. Брала участь в Ольвійських розкопах (проф. Дложевський). Накреслено такі завдання: поточне вивчення країн Близького та Середнього Сходу з погляду їхнього економічного зв'язку з

УСРР, і дальші роботи з археології та вивчення взаємовідносин України з країнами Сходу в історичній перспективі. Підбачається взяти участь у роботах відновл. колишн. Археолог. Інституту в Костянтинополі.

КІЇВСЬКА ФІЛІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІЯЦІЇ СХОДОЗНАВСТВА

Київ, вул. Короленка № 54

Засновано 1925 року. Має два відділи: історично-етнологічний з тюркологічною комісією і політико-економічний, поділенний на секції (Радянського, Близького, Середнього й Далекого Сходу) та комісію для вивчення права й конституції східних країн, експортових ресурсів України, природних продукційних сил Радянського Сходу і інші. На чолі стоїть правління з 7 членів із кандидатів. Голова Правління—проф. О. Синявський, вчений Секретар—проф. В. Юденіч. У роботі Асоціації бере участь близько 100 душ—її членів.

Фінансує Асоціацію НКО освіти. Дослідчі роботи: «Українська спиртова промисловість і східні ринки спирту», «Цукор Київщини на східних ринках», «Експорт продуктів млинарської промисловості з Лісостепу України на Близький Схід». Праці публікується в бюллетені Асоціації і в журналі «Східний Світ» у Харкові.

Надалі накреслено роботи: «Експорт другорядних продуктів харчової, лісової, нафтової і інших видів промисловості УСРР та СРСР».

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ЕТНОГРАФІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, бульвар Шевченка, 14

Засновано 1924 р. (з Київського реорганізовано на Всеукраїнське в 1928 р.). Складається з 3 комісій: 1) наукової, 2) музейної, 3) організаційної та фінансової, і двох секцій: польської і єврейської. На місцях товариство має свої відділи і етнографічні гуртки. Об'єднує 300 наукових діячів у царині етнографії.

Бюджет товариства складається з членських внесків.

Товариство робить систематичні дослідження в царині народного побуту по різних пунктах УСРР: 1) народна архітектура, 2) пережитки примітивної техніки, 3) колективність у народному побуті, 4) святкові й обрядові звичаї, 5) народна лічба й міра, 6) народна медицина, 8) побут національних меншин, 9) стаціонарне монографічне дослідження с. Українка.

Праці свої Товариство друкує у власних «Записках» і «Бюллетенях» та в виданнях Наукового Т-ва у Львові. Власні видання: «Побут», щомісячне; «Записки» щорічне; збірник, присвячений пам'яті акад. В. Гнатюка; програма обслідування народного побуту.

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ФІЗИКІВ

Харків, Інститут Народної Освіти. Фізичний кабінет

Засновано 1926 року. Найвищий орган Асоціації—періодичні з'їзди її членів. Постійний орган Асоціації—Правління. Голова Правління проф. А. В. Желехівський. Товариши голови: проф. О. Г. Гольдман, проф. М. І. Сахаров, проф. Е. А. Кирилов; члени Правління: проф. Г. Г. Де-Метц, проф. Д. А. Рожанський, проф. А. Е. Маліновський, Секретар проф. А. О. Слуцький, скарбник проф. М. Ю. Помазонов. Асоціація має 4 філії: у Київі (голова проф. Гольдман), у Дніпропетровському (голова проф. Маліновський), в Одесі (голова проф. Кирилов) і в Харкові (голова проф. Желехівський). Асоціація видає «Українські фізичні записи». Бюджет Асоціації складають членські внески й дотації Укрголовнауки (в 1927-28 р. розміром 500 карб.). Асоціація працює тепер над обліком наукових сил у галузі фізики на Україні і вивченням умов наукової та педагогічної роботи в цій галузі.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПРИ УАН

Дніпропетровське, Інститут народної освіти

Існує з 1924 року. Має секції: історико-літературну, виробницьчу (природ. науки, математика), соц. економічну, педагогічну і педагогічну. Почесний голова акад. Яворницький Д., голова Президії проф. Пархоменко В. О., вчений секретар проф. Смолінський С. М.; наукові співробітники—проф. Баскін Я. С., Бречкевич М. В., Маліновський А., акад. Писаржевський А. В., Єфремов П. О., Левінсон І. Н. і Корчинський М. Б. Бюджет складають членські внески (300 карб.) і дотація (600 карб. на рік). Члени Товариства виконали такі роботи: вивчали рибницьке господарство в зв'язку зі спорудженням Дніпрельстану, а також і перспективи водного господарства на Дніпрі в зв'язку з Дніпрельстаном. Провадять роботи з фізики, педагогіки й педагогії. Члени Товариства брали участь в історико-археологічних експедиціях у районі Дніпрельстану. Тепер складається п'ятирічний план роботи Товариства.

Звіти про роботу своїх членів Товариство друкує у власному виданні «Записки Дніпропетр. Наукового при УАН Т-ва».

КИЇВСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОСЛІДНИКІВ ПРИРОДИ.

Київ, вул. Короленка № 37, кв. 10

Засновано року 1869. Членів 111, з них 11 почесних. Особовий склад: голова акад. І. І. Шмальгаузен, тов. голови проф. Н. Г. Холодний, секретар Н. М. Воскресенський; голови відділів: біологічного—проф. М. М. Воскобойніков, геологічного—проф. І. І. Червінський, хемічного—проф. С. Н. Реформатський. Кошти: субсидія Укрнауки (750 карб. на рік), членські внески, продаж видань. Товариство брало участь у скликанні І Всеукр. З'їзду для вивчення продукційних сил і народного господарства. В цій галузі Т-во тісно зв'язане з краєзнавчими організаціями. Праці публікує у власному виданні «Записки», в журналах СРСР і закордоном. Має свою бібліотеку (понад 8.000 назов).

ДЕРМАТОЛОГІЧНЕ Й ВЕНЕРОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, вул. Леніна, 3

Засновано року 1922. Голова проф. А. М. Тижненко, тов. голови проф. Лур'є А. Г., секретарі: пр. доц. Слуцький Л. М. і д-р Флоринський В. М. Т-во об'єднує 76 лікарів і інсунус на членські внески. Звіти про свою діяльність і праці Т-во друкує в журналах «Русский вестник дерматологии», «Венерология и дерматология», «Українські медичні вісті», «Український медичний архів», «Dermatologische Zeitschrift».

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО КУЛЬТУРНОГО ЗВ'ЯЗКУ З ЗАКОРДОНОМ

Харків, 2. Садово-Куликівська вул., 7

Засновано 1928 р. Голова—Полоцький О. А. Заст. Голови—Кулік І. Ю. Секції: Педев'язку, Музейна, Медична, Західної України, Виставкова, Вивчення чужоземних мов в масах, Прес-бюро, яке поділяється на такі підсекції: економіки (сільське господарство, промисловість, торгівля, транспорт), права, робітничого та професійного руху, соціально-культурного будівництва, літератури та мистецтва, науки й техніки, загальній газетної інформації. З першого жовтня 1929 р. починає виходити щомісячний інформаційний бюллетень.

ОДЕСЬКЕ ЕНДОКРИНОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Одеса, Медичний Інститут

Засновано 1925 року. Голова Т-ва проф. Тізенгаузен М. М.,
Заст. Голови—проф. Бухштаб Л. Б. і проф. Корнман І. Є. Секре-
тарі: Окс А. А., Кранцвельд О. М., скарбник—Гильчер О. Є.
Існує на членські внески. Науково-дослідчі праці в царині
клінічної та експериментальної ендокринології. Звіт друкується
в спеціальних медичних журналах. (Од. Мед. журн.).

ОДЕСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АКЛІМАТИЗАЦІЇ ТВАРИН ТА РОСЛИН.

Одеса, Міський сад

Засновано 1914 року. Має секції: птахівництва та дрібного
скотарства, бджільництва та шовківництва, інтенсивних культур,
лікосадін, експериментальної ендокринології і комітет холодиль-
ної справи. Склад Т-ва і осн. наукові співробітники: проф.
Третьяков Д. К. (Голова), проф. Бичіхін О. О. (заст. Гол.),
Бейзерт Г. В. (секретар), Глінка Г. К., Бертенсон В. О., проф.
Пастерцацька В. Ф., проф. Кіпен О. А., проф. Шацілов Б.,
Штраус А. Я., Окольський Б. Е., д-р Пальчинський В. Існує
на членські внески. Протягом останніх років Т-во організувало
такі курси: інтенсивних культур, шовківництва та бджільництва,
холодильної справи, курси організації сільських учителів, то-
варознавства. Організовувало також виставки дрібного скотарства
та птахівництва, бджільництва, показову годівлю шовковиць.
Т-во внесло до п'ятирічного плану роботи організацію біологічної
станції і акліматизаційного саду. Праці членів Т-ва та звіти
друкується у власному виданні «Сборник по вопросам аклима-
тизации растений и животных—Югоклимат».

ТОВАРИСТВО ФІЗИКО-ХЕМІЧНИХ НАУК

Харків, І. Н. О., Хем. Корпус

Засновано 1874 року. Склад—5 поч. членів і 116 дійсних
членів. Президія Т-ва—проф. К. А. Красуський (голова), проф.
М. А. Валляшко (заст. голови), секретар—проф. Мухин Г. Е.,
Гундер О. І., Кіпріянов А. Г., бібліотекар—Д. А. Казанський,
скарбник—Л. М. Андріясев.

До 1914 р. Т-во видавало свої «Труды», тепер наукові праці
членів Т-ва друкуються в «Укр. Фіз. Хем. Журналі». При Т-ві
— бібліотека.

ТОВАРИСТВО ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ

Одеса, Валіковський завулок, клініка дитячих хвороб

Засновано 1923 року. Правління Т-ва: проф. В. К. Стефанський (голова), А. О. Гершензон (заст. голови), В. К. Гукевич (скарбник), А. Н. Веліканов (секретар), Г. Г. Стукс (секретар), А. І. Скроцький, Г. С. Леві, І. М. Арлюк і проф. Н. Н. Тарасевич (чл. Правління). Існує на членські внески. Звіт про роботу Т-ва надруковано в «Одесском Медицинском Журнале» 1928 р. № 3.

КІЇВСЬКЕ ТЕРАПЕВТИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, вул. Короленка 68-а (адреса секретаря)

Існує з 1925 року (до цього часу існувало під іншими назвами). Відповід. секретар—пр.-доц. Я. Е. Рамба. Існує на членські внески. Звіти про наукові роботи членів т-ва друкуються в пе-ріодичній медичній пресі («Врачебное Дело», «Укр. Мед. Вісті» та інш.).

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПАТАЛОГІВ

Харків, вул. К. Лібкнхекта, 41

Засновано 1926 року. Т-во має філіяльні відділи в Київі, Одесі і Дніпропетровському. Склад Правління: Голова—акад. Мельников-Разведьонков М. Ф., тов. голови—проф. Павлов і Шультін, секретар Т-ва д-р Махулько-Горбацевич, чл. правління проф. Ерліх, Еленевський і Крахт-Палій.

Склад Правління Київської філії: проф. Нещадименко (голова), проф. проф. Кронтовський, Ващенко, Кучеренко (вч. секр.), д-р Сисак.

Склад Правління Одеської філії—проф. Тізенгаузен (голова), проф. Шацілло, пр. доц. Черкес, д-р Бузні і Рабіновіч.

Склад Правління Дніпропетровської філії: проф. Коровін (голова), проф. Абраханов, Деревенко, д-ри Кураїв і Єліяшевіч.

Мета Товариства—об'єднувати на території Укр. республіки осіб, що науково працюють у царині патологічної фізіології і патологічної морфології, а також науково опрацьовувати питання і збуджувати серед суспільства зацікавлення до завдань товариства. В 1927 р. Т-во організувало І Всеукр. З'їзд Патологів у м. Київі.

Звіти друкуються в «Укр. Мед. Архіві» та інш. спец. журналах (Укр. Мед. Вісті, Одес. Мед. Журн.).

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА ХДУ
ІНВ. № 10588 17

ЄДИНЕ НАУКОВО-МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, вул. Короленка, 33, Палац Праці

Засновано 1924 року. Т-во має секції з окремих спеціальностей. На чолі кожної секції стоить бюро. На чолі Т-ва—Правління (30 членів), що виділяє Президію. Секретар Т-ва проф. Каган С. С.

Кошти Т-ва складаються з членських внесків і дотацій професійної спілки працівників лікувально-санітарної справи.

У Т-ви заслухано до 500 медичних науково-дослідчих і науково-практичних доповідей в справі охорони здоров'я. Систематичної плянової роботи Т-во не провадить. Доповіді членів Т-ва друкується по російських і чужоземних медичних журналах.

КИЇВСЬКЕ ХІРУРГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, Тарасівська вул., 17

Голова—проф. Волкович М. М., заступник голови проф. Іваницький Г. С., секретарі—Маріянчик Л. Б. і Чайка А. А.

Дослідження в галузі наукової та практичної хірургії. Звіти друковано в журналах «Врачебное Дело», «Новая Хирургия», «Нов. Хирург. Архив» і інш.

КИЇВСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПЕДІЯТРІВ ПРИ КИЇВСЬКОМУ КЛІНІЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Київ, вул. Толстого, 11/5

Засновано 1923 року. На чолі стоить Правління з 7 чол. Голова Т-ва проф. Скловський Е. Л.

Кошти Т-ва—членські внески. Т-во провадить наукову і науково-практичну роботу в галузі педіатрії. Звіти про наукову діяльність друкується в журналах «Врачебное дело», «Врачебная газета», «Педиатрия», «Журнал по изучению раннего детского возраста».

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЛІКАРІВ ТРАНСПОРТОВИКІВ

Київ, Залізнична колонія, 1-а Поліклініка П. З

Засновано 1921 року. Членів має 60. На чолі стоить Бюро, За голову Бюра в 1927 р. був проф. Удінцев Ф. А.; секретар д-р Солнцев В. І.

Т-во працює над вивченням праці транспортовиків. Результати робіт опубліковано у виданих Т-вом збірниках: 1924 року

видано збірник праць № 1, де надруковано до 30 спеціальних робіт. Року 1925-го видано збірник № 2, де опубліковано 31 роботу, і року 1928-го—збірник № 3 з 16 роботами. Праці Т-ва об'ємують головно справи експериментальної та клінічної медицини, соціальної медицини й гігієни, а також епідеміології та інфекційних хвороб.

Кошти Т-ва складаються з підмог Шляхової Страхкасії, Мед. Сан. Упр. Півден.-Зах. залізн. і з великих підмог Управління П.-З. залізниць на видання праць

ТОВАРИСТВО ЕКОНОМІСТІВ ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 45

Засновано 1919 року. Поділяється на секції: Статистичну—під головуванням акад. М. Б. Птухі; для вивчення народного господарства України—під головуванням А. І. Ярошевича, і кооперативну—під голов. П. М. Пожарського. Голова Т-ва акад. К. Г. Воблій, заступник його—проф. Г. А. Кривченко, секретар—А. М. Лапоногов. Т-во має 135 членів (105 дійсних, 12 членів—співробітників і 28 кореспондентів).

Свого бюджету Т-во не має. Невеликі організаційні витрати сплачує III відділ ВУАН.

Т-во розробляє переважно історико-економ. теми, а також робить монографічні дослідження в галузі продукційних сил України. Найважливіші роботи: «Продукційні сили України», «Цукроварницька промисловість України й Росії», «Польський ринок металів», «Торгівля Польщі з Росією й Україною», «Польський ринок хемічних продуктів», «Польський ринок харчових продуктів»—акад. К. Г. Воблого, «Великі установи України», «Капітал у металопромисловості України»—акад. Л. М. Яснопольського, «Еволюція врожайності України за останні 50 років»—проф. Кривченка Г. А., «Україна у світовому господарстві», «Міжнародний хлібний кооператив»—А. М. Лапоногова, «Капіталістична оренда на Україні в польську епоху»—проф. Ярошевича. Праці свої Т-во друкує у виданнях ВУАН. Т-во бере участь в обслідуванні селянського бурякосіяння на Україні і в вивченні території Дніпрельстану.

Т-во опрацьовує і незабаром має видати: «Зернове господарство України від реформи 1861 р. до Жовтневої Революції»—А. М. Лапоногова, «Птахівництво на Україні»—А. І. Ярошевича, «Чинбарська промисловість України»—С. Г. Ісаак'янца і інші.

ОДЕСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОСЛІДНИКІВ ПРИРОДИ

Одеса, вул. Комінтерна, 2, ІНО

Т-во засновано 1870 року при Новорос. Ун-ті під назвою Новоросійське Т-во природознавців. Року 1903 його перейменовано на Одеське Т-во Дослідників Природи. На чолі Т-ва стоїть Рада, що складається з голови (за голову був проф. Г. І. Танфільєв, що помер 6-го вересня 1928 р.), секретаря (проф. В. В. Лебедев, географія), скарбника (проф. Коншин А. Ю., хемія) і членів Ради (проф. А. К. Алексеєв—геологія, проф. Н. Г. Лігнау—зоологія. Свиренко—ботаніка, Петренко-Кривченко Б. І.—голова хемічної секції). Основне завдання Т-ва—вивчення Степової України з погляду ґрунто-геологічного, гідрологічного, гідробіологічного, метеорологічного, кліматичного, геофізичного. Праці свої Т-во друкує в «Записках Одеського Т-ва природознавців». Видано окремий збірник на пошану проф. Танфільєва. Існує на членські внески і на кошти від продажу своїх видань.

ТОВАРИСТВО АМАТОРІВ СВІТОЗНАВСТВА В ОДЕСІ

Одеса, вул. Щепкина, 12, буд. учених

Засновано 1917 року. Має 4 секції: астрономічну, біологічну, фізичну й хемічну. Склад Ради Т-ва: Голова проф. Тимченко І. Ю. (він і голова астроном. секції), Салютін Н. П. (секретар астроном. секції), Добросердов Д. І. проф. (голова хемсекції), Куперман Л. М. (секрет.), проф. Хміров Д. Д. (голова фіз. секції), Блохін М. А. (секр.), д-р Фішберг І. Л. (голова біол. секції), д-р Довгяло Н. Д. (секр.). Члени Ради—А. І. Стефановський, В. І. Сухомлінов, Р. Л. Дрейзен. Члени Ревкомісії—Е. Л. Шодо, М. Н. Вейцлер, О. Н. Соловійкова і Д. Ф. Камінський. Секретар Т-ва В. Баласогло, скарбник Я. Д. Брун, бібліот. Е. П. Серебреніков.

Науково-дослідча робота Т-ва полягає головно в астрономічних спостереженнях по відділах: сонце, місяць, планети, падучі й перемінні зорі. При Т-ві є астрономічна обсерваторія. Працює гурток молодих світоznавців; секції Т-ва організовують популярно-наукові лекції. Праці своїх членів Т-во друкує в журналі «Мироведение» (ГІЗ).

ОДЕСЬКЕ БАЛЬНЕОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Одеса, вул. Островідова, 79

Існує з 1876 року. Правління: Голова проф. Є. М. Брусиловський; заступники голови—А. І. Веліканов, С. С. Налбандов, А. Є. Гільчєр; секретарі—Є. М. Нестеровський і Ф. Д. Стоянов; члени Правління—Ф. С. Ачеркан, проф. Є. С. Бурксер, В. К.

Гук, Д. Б., Маршалювич і Б., Серебряник; скарбник М. С. Біленський. Існує Т-во на членські внески.

Завдання Т-ва полягають у вивченні справ бальнеології (лімано-лікування, грязе-лікування), гідрології, фізіотерапії та курортознавства. За 1927-28 р. зроблено більш, як 40 доповідей. До пляжу робіт включено детальне вивчення місцевих природних багатств (лімани, море, мінеральні джерела) і їхнього вlivу на здоровий і хворий організм людини. Методика та техніка їх застосування і т. інш. Праці свої Т-во друкує у спеціальних журналах.

ОДЕСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Одеса, вул.Щепкина, 12, Будинок Вчених

Засновано 1926 року. Число членів (1928 р.) 140. Т-во має такі секції: 1) соц.-економічну, 2) історично-філологічну, 3) природничо-математичну, 4) педагогічну, 5) медицини і 6) технічну (в стадії організації).

Склад основних наукових співробітників: Гордієвський М. І. (голова), Герасименко В. Я. (вч. секр.), Гаталов-Готліб А. Г., Загоровський Є. О., Комаров Б., Богомаз К. А., Варнеке Б. В., Лазурський В. Ф., Крижановський Д. А., Крижановський В. Н., Матковський І. В., Засвідшин М. М., Гукевич В. К., Добропольський В. А., Слабченко М. Є., Точидловський І. Я., Осмоловський А. Д., Селінов В. І., Васілітін Т. М., Сєм'онов Н. М., Чудновуев В. О. Бюджет Т-ва на 1928-29 р.—5.000 карб. (дотація). За минулій 1927-28 р. члени Т-ва зробили понад 70 доповідей на різні теми з історії економіки, природознавства, педагогіки, медицини, математики. Праці членів Т-во друкує у власних виданнях: «Записки Соц. Економічної Секції» № 1—4 «Записки природничо-математ. секції» № 1—3. «Записки Медичної Секції».

До пляжу робіт Т-ва на 1928-29 р. включено дослідження Одеських лиманів (у зв'язку з раціоналізацією Одеси), виявлення сировинної бази і інші. Видавничий плян передбачає друкування близько 40 друк. аркушів готових праць.

ХАРКІВСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОСЛІДНИКІВ ПРИРОДИ

Харків, Госпітальний прог., 5

Засновано 1869 року. Рада Т-ва: Голова проф. Д. М. Со-
боєв; тов. голови—проф. Арнольд Г. Ф. і Аверін В. Г.; секре-
тарі: проф. Нагорний О. В. і Котов М. І

Склад Т-ва: 14 почесних членів, 116 дійсн і 101 член—співробітник з усіх галузей природознавства. Т-во має такі секції: 1) зоологічну, 2) теографічну, 3) геологічну і антропологічну.

Виконувано такі роботи: а) з геології України (четвертинні поклади, тектоніка, теоморфологія і корисні копалини); б) з зоології (вивчення ссавців України, мисливського господарства України, риб, тощо) і в) з ботаніки (обслідування Старобільської ціліни, обслідування Сиваського району з погляду ботанічного, геологічного й ґрунтового). Існує Т-во на членські внески та субсидію Українки розміром на 500 карб. Члени Т-ва брали участь в експедиції для обслідування р. П. Дінця. Звіти про свої роботи Т-во друкують у власному журналі «Труды Хар. О-ва испыт. природы» і в «Наукових записках з Біології».

ХАРКІВСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано року 1920. Т-во має секції: Технічну, Медичну, Природознавства, Сільсько-Господарську, Педагогічну, Соціально-історичну, Секцію мови, Бібліотечно-бібліографічну, Соціально-економічну. Президія: проф. Яворський М. І. (історія), акад. Мельников-Розвідентков М. Ф. (патологія), засл. проф. Білоусов М. (фізіолог.), засл. проф. Чеміга Я. Т. (педагогіка); наукові співробітники: акад. Багалій Д. І. (історія), проф. Булахівський (лінгвістика), проф. Віленський Д. Г. (теорія ботаніки), проф. Воробйов В. П. (анатомія), Гарбуз Т. П. (педагогіка), проф. Гейманович О. О. (невропатол.), доцент Дахов І. З. (аерофотограметр. і геодезія), проф. Дідусянко П. Т. (техніч. і аналітичн. хемія), проф. Михайлівський М. І. (приклад. математика), проф. Орлов Ю. І. (хем. технол.), проф. Павлов М. М. (патологія), проф. Паладін О. В. (біологія), д-р Петренко І. Г. (бактеріологія), проф. Попов О. І. (педагогіка), проф. Постов Я. Я. (фармакологія й венерологія), проф. Потебня О. О. (електротехн.), засл. проф. Рубашкі В. Я. (морфологія і патологія), проф. Рудницький С. Л. (географія), проф. Соколянський І. П. (литична дефектологія), проф. Сулима М. Ф. (лінгвіст), проф. Тарнані І. К. (біолог., загальна й приклад. зоологія), проф. Уман Ю. З. (тваринництво), проф. Федоровський О. С. (геогр. і археол.), проф. Широких І. О. (зоотехн.), проф. Якушевич С. Г. (терапевт.), проф. Яната О. А. (ботаніка).

Т-во у віданні УАН; існує на членські внески та субсидії НКОС'у. З 1926 року Т-во видає «Науково-техн. Вісник», «Вісник природознавства». Звіти про роботи Т-ва друкуються в «Бюллетені Харків. Наукового Товариства», «Медич. Архіві», «Бюллетені по вивченню кров'яних угруповань», «Віснику природознавства».

ХАРКІВСЬКЕ ЮРИДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Засновано 1923 року. Склад Правління: Ю. П. Мазуренко (Голова Правління), С. О. Пригов (заст. голови), М. С. Торчинський (секретар), Генштафт (заст. секрет.) і Брон (скарбник). Члени Правління: А. С. Сем'онова, М. В. Михайлик, проф. Гродзинський, В. Гранберг і Дубинський Л. С.; кандидати в члени Правління: т.т. Генштафт, Диковський, Ареф'єв і Дешповов. Ревкомісія: т.т. Лошков, Топорін, В. В. Мігулін, Петренко Н. Т. і Цагареллі. Голови секцій: Пригов С. О., Бомаш Б. П. і Дубинський Л. С. Склад Правління Всеукраїнського Юридичного Т-ва —члени Правління: В. І. Перайко, Ю. П. Мазуренко, М. В. Михайлик, Крупко, Пригов. Брон, В. І. Сливицький проф., Ландков, Рівін, Романов і Зорін; кандидати: проф. Волков І. І., Ю. Е. Яворський, Прищенко, Л. С. Дубинський, Цагареллі, Теверовський, Сірко, Віноградов і Беклешов. Ревкомісія: В. В. Мігулін, Волевач і Подольський. Т-во існує на членські внески (коло 100 карб. на рік), а також на прибутики з лекцій. Т-во провадить науково-дослідчу роботу в галузі загальної теорії права, державного права, адмін. госп., кримінального, фінансового, тощо. Праці своїх членів Т-во друкує у власному виданні (спільне з НКЮ) «Вісник Радянської юстиції» і в журналі «Червоне Право».

ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Харків, Пушкінська, 14, канцелярія—вул. К. Лібкнекта, 4

Засновано 1861 року. Т-во об'єднує понад 1.200 лікарів харківських наукових, науково-дослідчих і лікувальних установ. Секції: 1) хірургічна (голова проф. Кудінцов І. В., т.т. голови—проф. Шамов В. М. і М. Н. Шевандін), 2) ортопедична частина (голова проф. Трегубов С. Л., тов. голови прив. доц. Ситенко), 3) секція дитячих лікарів (голова проф. Аркавін Я. С., тов. голови Ямпольський С. М.), 4) фізико-терапевтична (голова проф. Черніков Є. А.), 5) психо-неврологічна (президія—голова д-р Йозефович О. Б., проф. Гейманович О. І., проф. Протопопов В. П., проф. Платонов К. І.), 6) шкірно-венерична (голова проф. Соболев Л. А.), 7) гінекологічна (голова проф. Міронов), 8) лярингологічна секція (голова проф. Сурукчі С. Г.), 9) рентгенологічна (президія—проф. Штерман А. Ю., Хармандар'ян), 10) одонтологічна (тимчас. бюро—проф. Гофунг Е. М., Гайзенберг С. С.), 11) офтальмологічна (голова прив. доц. Шрокопенко), 12) педологічна (голова Квінт), 13) психо-терапевтична (голова проф. Платонов К. І.), 14) соц. гігієни (голова д-р Жук), 15) терапевтична (Президія—голова проф. Якушевич С. Г., проф. Файнштейд І. І., проф. Лівшіц М. І.). Президія Т-ва, голова проф. Паладін О. В., тов. голови проф. Шамов В. М., скарбник проф. Гейманович О. І.; секретарі—

Вільвовський Г. З., Миколаєв І. І., Ал'перн Д. Є. і Шижов А. І. Бюджет Т-ва 5.600 карб., складається з членських внесків. Звіт про роботу Т-ва надруковано окремою брошурою. Звіти про окремі засідання пленуму та секцій друкується в медичних журналах («Врачебное Дело») і в закордонній спеціальній пресі.

ХАРКІВСЬКА ФІЛІЯ СЕКЦІЇ «НАДРИ» ~~СОЮЗНИХ З'ЄЗДІВ~~ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРОДУКЦІЙНИХ СІЛ

Харків, Геологічний кабінет, ІНО

Функціонує з 1927 року. Голова Секції гірн. інж. Родітін М. О.. секретар-аспірант геолог Турлей Г. Ф., Члени Секції: проф. Соболев Д. М., проф. Криштафович М. І., проф. Ремізов М. О., проф. Савич-Заблоцький К. М., проф. Соколовський О. Н., проф. Федоровський О. С., Шматъко М. К., інж. Гец А. М., проф. Віленський Д. Г., проф. Дмитрієв М. І., інж. Гольдрінт М. О., інж. Ласточкин В. А., інж. Ляшенко П. К., гірн. інж. Малищевский М. Г., гірн. інж. Фукс Е. К., гірн. інж. Матвеєв А. К., інж. Кретов С. Г., інж. Покотило Т. Д., інж. Попов В. С., інж. Кузнецов І. А., інж. Шмітов В. В., інж. Коротков Г. В., Муравлянський С. М., інж. Фукс М. К., інж. Анічков О. О., Корякін Л. І., Коповалов М. О., Лашін М. М. Мерейніс Г. Д., Таран А. С., Тесленко Г. І., Успенська Ю. М. Секція «Надри» ставить собі завдання допомагати пляновим органам вивчати й використовувати корисні копалини країни. Члени Харк. Філії Секції «Надри» брали участь у роботах над вивченням кам'яновугільних, крейдяних, третинних і четвертинних покладів України. Звіти про результати робіт друкується в «Ізв. Ц. Г. Ком-та», «Вістник Укр. від Геолкому» і інш. геолог. журналах.

ФІЗИКО-МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Київ, Інститутська вул., 16

Засновано 1896 року. Голова Т-ва проф. Кирилов А. Б., Секретар А. А. Чайка. Дійсних членів 22. Мета Т-ва – сприяти розвиткові медицини і зв'язаніх з нею галузей природознавства. Доповіді друкується по різних журналах; деякі з них окремими монографіями (надруковано монографію «Язва желудка»). Існує Т-во на добровільні членські внески.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО РОБІТНИКІВ НАУКИ Й ТЕХНІКИ ДЛЯ СПРИЯННЯ СОЦІАЛІСТИЧНОМУ БУДІВНИЦТВУ СРСР (УТОРНІТСО)

Харків, тимчасова адреса вул. Артема, 31

Засновано 1928 року. Має філії у Харкові, Київі, Одесі, Сталіні, Тульчині й Кам. Подільському. Передбачається організувати філії і по інших містах УСРР. Філії мають секції з окремих спе-

ціальностей. Харківська філія має такі секції: індустр.-технічну, сільсько-господарську, культурно-освітню та охорону здоров'я (з думка організувати пляново-економічну). УТОРНІТСО належить до складу Всесоюзної Асоціації (ВАРНІТСО). Число дійсних членів 123. Відповідальні секретарі Президії Т-ва проф. Попов А Склад. Харків. Філії: Д. С. Альперн (мед.), інж. Баланін В. І М. А. Барабашов (астр.), Білик Я. Г. (соц.), Білоусов М. Ф., проф (біол.), проф. Гейманович О. І. (психоневр.), Грівізірський К. Ю (іст.), Гроссер Ф. І. (мед.), Затон Ф. Л., Каган Е. М. (мед.), Левитський М. Г. (екон.), проф. Мазуренко В. П., Мазуренко Ю. П. (соц.), Морзеєв О. М. (мед.), Мірза-Авакянц Н. Ю. проф. (іст.), Наумов Д. Б. (екон.), Немоловський І. П. (інж.), Пакуль Н. М. (іст.), Палладін О. В. (проф.), Піскарев В. П. (пед.), Полонський Ф. Г. (екон.), Попов О. І. (проф. пед.), Речицький А. А. (соц.), Рудницький С. Л. проф. (геогр.), Семковський С. Ю. проф. (філос. маркс.), Сліпанський А. М. (соц.), Соколовський О. Н. проф. (рунт.) Сулимі М. Ф. проф. (лінгв.), Соколянський І. П. проф. (пед.) Суриженко О. І. проф. (агр.). Томілін С. А. проф. (тітіна), Філіп Повіч Е. Ф. (кооп.), Холодний І. І. (мед.), Христюк П. О. (соц.) Хименю Г. М. проф. (екон.), Чечель М. Ф. інж.-буд., Шматъко М. І. проф. (мінер.), Шрат М. І. (екон.), Яворський М. І. проф. (іст.), Яната О. (бот.) проф., Абрамов М. М. інж., Кажанов М. М. проф. (агр.), Гладстери О. М. проф. (юр.), Лешаев В. М. (хем.), Марченко К. І. (хем.), Ге兹бург Л. А., інж. Майер, Петрішин П. Л. (агр.), Ротмістров В. Г. (агр.), Акуленко В. П. (екон.), Гуцуляк С. Ю. (екон.), Вишневаний Ф. Х. (пед.-фіз.), Павловський В. Т. (пед.). Мостовий П. Т. (пед.).

Склад Київської Філії: Баран М. Л. (екон.), Вовк П. Ф., Гольдман О. Г. (проф. фіз.), Граве Д. О. акад. (мат.), Дорошевич О. К. (філ.), Іваницький С. М. (юр.), Левік Р. С. (кат. Маркс. Ленінізму), Левицький Л. М. (мед.), Лісін Б. С. (хем.), Нещадименко П. М. (мед.), Пастернак С. П. (філ.), Семко С. М. (істор.), Сімінський К. К. акад. (мех.), Тутківський П. А. акад. (геол.), Штрум Л. Я. (філ.), Усенко Т. Т. (проф. теплотехн.), Яворський В. П. (хем.).

Одеська Філія: Ніколаї Б. Л. проф. Меерсон Д. Л. проф. (мед.) Музичко А. І. проф. (філ.), Малеев проф.

Дніпропетровська Філія: Александров Н. Л. (ІНО), інж. Беліков, Гальперін Я. П. проф. (мед.), Громашевський Л. В. проф. (мед.), Задериголова М. І. проф. (пед.), Корабельнік Р. К. (пед.), Маковський В. М. проф., Писаржевський Л. В. акад., Розенберг М. А. проф. Сербента Б. А. проф., Скублевський Ю. М. проф., Філіппончук О. О. інж., Скублевський Е. М. (фіз.), Карабельнікова Р. К. (хем.).

Кам'янець-Подільська філія: Герінович В. О. проф., Кондрацький Ф. А. проф., Любарський І. А. проф., Жівак В. П. (агр.).

Величковський М. (екон.), Белошевиць В. Ф. (техн.), Гаморак Н. Т. (ботан.), Мельник О. С. (агр.), Могренштейн С. Г. (агр.), Романкевич І. Л. (інж. техн.), Васильєв В. П. (агр. екон.), Сенник О. Ф. (агр.), Сіліванник К. Е., Штройт Г. Я. (мед.), Донской Ф. В. (іст.).

Сталінська філія:—Герчиков С. С. проф., Карпенко О. О. (пед.), Сахаров М. М. (інж.).

Тульчинська філія—Боровецький А. В. (агр.), Бондаренко Д. І. (пед.), Гродзевський В. (інж. буд.), Гаспонський П. М. (агр.), Грабовський Г. В. (агр.), Журавель К. Л. (пед.), Іванов С. С. (землеустр.), Лонський В. М. (агр.), Ольховий Г. Б. (зем. роб.), Паніквер В. М., Притула М. І. (пед.), Рожковський С. Я., Шендрік І. М. і Утіліч В. С.

Товариство існує на лотації НКОС'у УСРР розміром 1.500 крб. (1928—29 р.). Завдання Т-ва—сприяти соціалістичному будівництву, студуючи її розробляючи конкретні питання зв'язані з соціалістичним будівництвом СРСР, зокрема питання розвитку промислових сил країни і питання господарського й культурного будівництва УСРР.

УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 54

Під цією назвою існує з 1925 року, а з 1919 р. до 1921 було Ботанічною Секцією Укр. Наукового Товариства в Києві і з 1921 р. до 1925 р.—Ботанічною Секцією УАН.

Установа—громадська; членами її можуть бути згідно з статутом Т-ва всі, хто науково працює в талузі ботаніки.

Справами Т-ва відає Рада Т-ва. Існує на членські внески; 1928 року НКОС УСРР дав субсидію в 500 катр. Склад Ради Т-ва: голова акад. О. В. Фомін; тов. Голови В. В. Фінна, секретар Д. К. Зеров, член Ради—скарбник—П. Ф. Оксюк, член Ради В. С. Вовчанецький. Праці свої Т-во друкує в «Украинском Ботаническом Журнале».

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО СВІТОЗНАВСТВА

Київ, Пушкінська вул., 1

Засновано 20/IV 1928 р. Рада Т-ва: Голова проф. Фаворський В. І.; заступник голови—Селез'євський І. О.; секретар—Карамозко А. С.; Т-во має секції: географічну, геофізичну, фізичну й астрономічну, Т-во об'єднує аматорів світоznавства. Існує на членські внески; праці друкує в журналі «Погода й життя».

УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано 1927 р. Голова правління Сухомлін К. В., заст. голови: Б. Шульман, Немоловський І. П. і В. І. Баланін; члени правління проф. Зубєв М. Д., Кас'яненко І. І., Дахов І. З., Ратур В. В., Маслов О., Чечель М. Ф., секретар М. Ф. Кондрашенко. Члени ревкомісії: проф. Орлов Є. І., Потебя О. О., Калюжний П.

Має такі секції: енергетичну, гірничу, гідрравлічну, інженерно-будівельну, раціоналізації, машинно-будівельну, аерофотодіймальну, метрології, хемічну, силикатну й психо-технічну. Т-во об'єднує понад 300 членів. Т-во робить доповіді з різних відділів техніки та промисловості, видає журнали: «Науково-Технічний Вісник», «Українські силікати», «Сільсько-господарська машина» і «Проблеми теплотехніки». Існує Т-во на членські внески та ще мало 3.000 карб. дотації від НКОСУ (на 1928 р.). Н.-Т. Т-во має філії в Києві, Полтаві, Сталині, Часов. Ярі. В процесі організації осередки У.Н.Т.Т. в Луганському, Артемівському, Одесі та Дніпропетровському.

УКРАЇНСЬКЕ ФІЗІОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

Харків, Біохемічний Інститут

Засновано 1928 року. Голова Правління проф. Шалладін О. В. Існує на членські внески. Мета Т-ва: а) об'єднувати на території УСРР всіх, хто працює в галузі фізіології, біохемії, біофізики, фармакології і суміжних дисциплін, б) провадити наукове студіювання питань, що стосуються вищезазначених галузей знання, в) сприяти поширенню серед населення УСРР загально-біологічних знань на основі матеріалістичного світогляду, г) допомагати державним і громадським установам та організаціям у їхній роботі, зв'язаній з соціалістичним будівництвом СРСР.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ КРАЄЗНАВСТВА

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Заснувався 1925 року. На чолі стоїть Президія, що складається з голови (вакантне місце), заступника голови — М. Г. Левицький, члена Президії — С. Г. Ялі і вченого секретаря — М. Г. Криворотченко. Члени Комітету: Левицький М. Г., проф. Яната О., І. П. Немоловський, Волобусв М. С., Ялі С. Г., проф. Герінович, Ковалевський І. Г., Дубняк К. В., Зайцев Д. В. і Криворотченко М. Г. Комітет підлягає Укрголовнауці. Керує діяльністю низових краєзнавчих організацій, висвітлюючи їхню роботу в своєму органі «Краєзнавство».

КОМІСІЯ КРАЄЗНАВСТВА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 54

Голова Комісії акад. Корчак-Чепурківський А. В. (соц. гігієна),
секретар — проф. Шарлемань М. (зоологія). Існує на кошти УАН.
Комісія складає інструкції для краєзнавців з різних видів крає-
знавчої роботи, дослідчу роботу провадить в галузі методики крає-
знавчої роботи, з фауністики, зоогеографії і інш. Друкує у звітах
УАН і в «Бюллетені Комісії краєзнавства УАН».

УКРАЇНСЬКИЙ КОМИТЕТ ОХОРОНІ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ

Харків, вул. Артема, 29

Засновано 1926 р. Крайові Комісії У. К. О. П. П. Харківська,
Кіївська, Дніпропетровська та Одеська. Голова М. М. Полоз, т. в. о.
Головного Інспектора охорони пам. природи М. М. Тихий.
У. К. О. П. П. у відайні НКОСвіти, бюджет близько — 3.500 крб
(1928—29 р.).

Завдання: допомагати НКО і його місцевим органам у здій-
сненні покладених на них завдань дотично пам'яток природи,
зокрема щодо реєстрації охорони й дослідження пам'яток природи.
Комітетом переведена така робота: реєстровано пам'яток 239, лісів
— 87, цілин, (а також складено мату цілин України) — 264. Пере-
ведені 32 експедиції і утворено 32 держzapовідників, розроблено
5 проектів держzapовідників. Оголошено пам'яток природи місце-
вого значення (місцевих заповідників) — 15. Видання УКОПП —
збірник I і II «Охорона пам'яток природи на Україні», «Охорона
природи на Україні» Лавренка. Організовано 41 шкільних гуртків
аматорів охорони природи. УКОПП має зараз 139 кореспондентів
охорони п. природи.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМИТЕТ ОХОРОНІ ПАМ'ЯТНИКІВ КУЛЬТУРИ ПРИ УКРНАУЦІ

Харків, вул. Артема, 29

Голова Комітету Кулік І. Ю. Вчений Секретар Тихий М. М.
Головний Інспектор Охорони Пам'ятників Культури Дубров-
ський В. В.

Завдання: Допомагати НКО і його місцевим органам у здій-
сненні покладених на них завдань дотично пам'ятників культури.

Бюджет 1928—29 р. 3.480 крб.

Дотації на охорону пам'ятників культури і природи всього
27.000 крб.

Утримання ам'ярату на периферії (культури і природи) наук. опер. і утрим. 4 інспектор. (Харків, Київ, Д.-Петров., Одеса) всього 21.000 крб.

Переведена робота: виявлення пам'ятників, як держ. культурних цінностей.

Зареєстровано 553 пам'ятники.

Вироблено програми реєстрації.

Видано інструкції про: 1. археологічні розкопи, 2. охорону скарбів, 3. істор.-культурне та художнє майно кол. реліг. будинків, 4. інструкції про кореспондентів Комітету.

Охорона. Переведено реставрацію: 1. Софійських фресок у Київі. 2. Сатанівської башти. 3. Ярославової брами у Київі.

Утворено Державні Заповідники, як пункти наукової освіти мас.

1. Могила Шевченка, 2. Ольбія. 3. Музейний городок. 4. Кам'янецька фортеця. 5. Бердичівський. 6. Старо-Костянтинівський. 7. Чернігівський. 8. Кирилівський у Київі.

Республіканські заповідники: 1. Погребищенський. 2. Будинок Гоголя в Нероловичах.

Досліджено з Заповідники місцевого значення.

Переведено археологічні дослідження за 376 відкритими листами (1927 р.—103 листи, 1928—139 і 1929—134).

Головні розкопи: 1. Ольбій. 2. О. Березані. 3. Усатова. 4. Дніпрельстану. 5. Доби переселення народів.

Дослідження української архітектури 1927, 28, 29 р., української оборонної лінії 1929 р.

Надруковано: 1. Збірник Охорони Пам'ятників Культури на Україні ч. I, 2. 21 стаття в популярних виданнях.

Прилучено 121 кореспондентів що охороні пам. культури.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА КРАЙОВА ІНСПЕКТУРА ОХОРONI ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ

Дніпропетровське, Площа Жовтневої Революції, 2

Існує з 1927 р. Має 1 інспектора; за інспектора — М. П. Акімов, (зоолог).

Інспектура перебуває в віданні НКОС'у УССР. Інспектура провадить такі роботи: 1) реєструє пам'ятники природи краю, зокрема виявляє кількість та поширеність рідких птахів і звірів (кіз, бобрів, борсуків, видр, тощо), 2) вияснює місце, де множиться птиця та риба, пролітні станції птиці, 3) виявляє площу природних деревонасаджень і місце рідких для краю порід дерев. Наступного п'ятиріччя є думка розвинути зазначену роботу, а також узяти під охорону ті місця, що мають вагу для спостережень, і заснувати заповідники та заказники-резервати.

Праці свої інспектура публікує в органі Українського Комітету охорони природи «Охорона пам'яток природи на Україні».

КІЇВСЬКА КРАЙОВА ІНСПЕКТУРА ОХОРONИ ПAM'ЯТОK KULTYRUI Й PРИРОDИ

Кіїв, вул. Революції, 29

Засновано 1926 року. Склад: інспектор охорони пам'яток культури Ф. Л. Ернст, інспектор охорони пам'яток природи М. В. Шарлемань і секретар В. М. Базилевич. Перебуває у віданні Українауки (НКОс). Роботу провадилося у 16 округах. Експедиційна діяльність охопила всю Україну; спеціально обслідувано державні заповідники природи. Наукові праці надруковано в журналах «Охорона пам'яток культури на Україні» (Харків) і в інш., а також у чужоземних журналах. На черзі стоїть дальнє обслідування території України, має посилитись і діяльність в справі зберігання наявних пам'яток.

ODESЬKA KRAJOWA KOMISIЯ DЛI OХOРОNI PAM'ЯTOK MATEPІAЛЬNOI KULTYRUI Й PРИRODI

Одеса

Засновано 1926 року. Особовий склад: проф. С. С. Дложевський (інспектор охорони пам'яток культури) і О. О. Браунер (інспектор охорони пам'яток природи та секретар періодичних зборів). Комісія підлягає Українауді; кошти одержує з держбюджету. Роботи Комісії: розкопи в Ольбії і на о. Березані. Обслідувано заповідники природи. Результати робіт Комісія публікує в «Збірнику по охороні пам'яток матеріальної культури й природи» і в «Збірнику матеріалів Одес. Сбл. Ком. по охороні пам'яток матеріальної культури й природи».

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ОКРУЖНА KOMISIЯ OХOРОNI PAM'ЯTOK KULTYRUI Й PРИRODI

Черкаси. Окружна інспекція Наросвіти.

Заснувалася 1926 р. Голова—Варлига В. Відає Окр. Інсп. Наросвіти. Фінансується з місцевих коштів. Працює над виявленням пам'яток природи й культури місцевого краю.

Звіти друкує в Бюллетені Укр. Ком. ту охорони пам'яток природи й культури і в журналі «Україна». Готове до друку подорожник по Шевченківщині.

АНАНЬІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ KRAEZNAVCHIЙ KOMITET

Ананьев, АМСРР, Культвідділ

Засновано Комітет 1927 року. Має три секції: 1) природно-географічну та економічну, 2) етнографічну і 3) культурно-історичну. Керує ним Президія Крайвідкому. Особовий склад: Н. П.

Коров'яков, В. П. Бриненко, А. С. Лучинський. Д. П. Решетніков. М. О. Меделович, Ю. І. Вербицька, Естрін, Миронченко. Роботи 1927-28 р.: 1) обслідування геологічного минулого м. Ананьєва та його району; 2) збирання історичних матеріалів в минулого м. Ананьєва та його району в зв'язку з його етнографічним складом; 3) обслідування флори й фауни району; 4) обслідування сільського господарства й промисловості району; 5) минуле міста та району за років революції; 6) обслідування елементів нового побуту в районі.

БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ КРАЄЗНАВЧЕ ТОВАРИСТВО

Біла Церква, Окружний музей

Засновано 1922 року. Секції: культурно-історична, природо-географічна і соціально-економічна. Основних наукових робітників 14: Архимович О. З., Бованенко І. В., Великохатко Ф. Д., Гродзинський М. К., Дроздов С. Л., Гепенер А. В., Корж І. О., Пашковський А. М., Самйленко В. М., Можаровський С. П., Тисячний-Баличко В. В., Фанстель В. Ф., Гладкий П. П. і Іванов Ф. М. Тов Голови-Великохатко Ф. Д. Існує Т-во на членські внески і на субсидії Окрвиконкому.. Бюджет 1927-28 р.—2.460 крб. Вивчає природу та економіку Білоцерківщини, друкуючи свої праці окремими брошюрами («Клімат Белоцерковщини», «Территория и население Белоцерковщины», «Реки Белоцерковщины» і інш.).

БЕРДЯНСЬКЕ КРАЄЗНАВЧЕ ТОВАРИСТВО

Бердянське, Педтехнікум

Заснувалося Т-во 1927 року. Має 2 секції—природних продукційних сил і культурно-побутову. Працює в Т-ві усього 350 чол.. з них основні наукові співробітники: А. Я. Великий (голова), С. М Смолінський (заст. голови), І. П. Єфремов (секретар), Ю. М. Любченко, Глущко, Романенко, Рекле, К. М., Зільківський, Спаский, В. В. Шейкін, І. М. Волошін, П. Л. Степченко, А. Н. Скрипка, І. М. Забарний, А. Кліменко і П. Кліменко.

Бюджет Т-ва поповнюють членські внески і передплатна на видання.

Виконано такі науково-дослідчі праці: «Стан сільського господарства в районі», «Історія м. Бердянського», «Курорт в його минулому, на сьогодні і в майбутньому», «Економіка й побут с. с. Старе й Нове-Петровське». Т-во вивчає орнітологію Берд. колонії, рибальство, виноградництво, а також вивчає рослинність над берегом Лиману. Праці свої друкує в журналі «Краєзнавство» Видало природ.-економіч. наріс «м. Бердянське та його околиці».

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ТОВАРИСТВО АМАТОРІВ СВІТОЗНАВСТВА

Дніпропетровське, майд. К. Маркса, 3, кв. 3

Засновано 1926 року. Почесний голова проф. Яворницький Д. І., рада: проф. Шарбє С. Б. (астроном), Блізников О. І. (археол.), Акімов М. П. (біолог), Стаковський В. В. (зоолог), Барабаш І. Т. (біолог) і 25 наукових робітників. Т-во перебував у віданні НКОС'у, існує на членські внески. Організувало низку гуртків охорони природи. Завдання Т-ва—вивчати фавну та фльору округи і пам'ятники культури. Друкує свої бюллетені.

ЗІНОВ'ЇВСЬКЕ ОКРУЖНЕ НАУКОВЕ КРАЕЗНАВЧЕ ТОВАРИСТВО

Зінов'ївське, вул. Леніна, 8

Засновано в листопаді 1927 р. Має чотири секції: природничо-історичну, етнографічну, економічну та археологічну та три підсекції: сільсько-господарську, кустарно-промислову, фабрично-заводську. Особовий склад—Д. І. Карабанович, Д. П. Кучма, С. А. Вайсенберг, Славов, А. К. Магакьян, О. Ф. Бурмак, Н. М. Грановський, А. Д. Войцеховський, Д. М. Ямпольський, В. А. Нікітін.

Бюджету свого Т-во не має, обслуговує його апарат Окр. музею. Намічено вивчати економічне життя і виробництво на Зінов'ївщині, а також збирати, студіювати і брати на облік красезнавчий літературний матеріял. Передбачається видати збірник «Красезнавчий довідник Зінов'ївщини для вчителів».

КАБІНЕТ ВИВЧЕННЯ ПОДІЛЛЯ ВІННИЦЬКОЙ ФІЛІЇ ВСЕНАРОДНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ПРИ ВУАН

Вінниця, Мури

Засновано 1924 року. Основні наукові співробітники: Отамановський В. Д. (керівник кабінету та директор філії), Тимашенко Л. О., проф. Ярошевич А., проф. Севастьянов О., проф. Красовський О., проф. Безбородько М., Городецький С., Храневич В., Морейніс С. Л., Білозір М., Любомудров І., Борисевич І., Корніenko В., Афанасьев М., Біруля О., Чередніков О., Озерянський І., Жулінський П., Літевич Д. Кабінет має секції: економіки та кооперації, садово-городничу, бібліографічну і комісію вивчення м. Вінниці та її околиць. Бюджет—близько 2.000 крб. Кабінет вивчає природні продукційні сили Поділля, а також економіку та культуру. Варті особливої уваги роботи над вивченням геології та корисних копалин краю (проф. Безбородько та Красовський), фавни та фльори (проф. Храневич, Севастьянов) і ін. Праці свої Кабінет друкує окремими виданнями (проф. Севастьянов—«Дика рослинність Поділля», О. Біруля «Ріка Буг та її сточище», проф. Данілов—«Клімат Поділля» і ін. До цього часу опубліковано разом понад 20 окремих праць.

КОРОСТЕНСЬКЕ БЮРО КРАЄЗНАВСТВА

Коростень

Заснувалося Бюро 1925 року. Має секції: природничу, економічну й історично-культурну. Голова т. Гудков; заст. голови т. Козубовський; секретар Молявко. Члени т. т. Пархомчук, Дворкінд, Дубін, Флікштейн. Бюро у віданні і на коштах Окріляни. Бюджет 4.700 крб. Бюро має музей краєзнавства, метеорологічну станцію при ньому, і дві досвідниці с.-т. станції, що працюють над селекцією с.-т. культур і вивчають фізичні та хемічні властивості поліських ґрунтів. Бюро провадить геологічне обслідування корисних копалень Коростенщини, головно, будівельних матеріалів, вогнетривалих глин, торфу, радіоактивних грязей. У пляні робіт накреслено скласти 1 верст. теолог. машу. Свої праці Бюро друкує у власному виданні і в виданні Волинського Держ. Наукового Музею.

КРАЄЗНАВЧИЙ ГУРТОК ПРИ ГЛУХІВСЬКОМУ ОКРІЛЯНІ

Глухів, Окріляни

Засновано в листопаді 1928 року. Об'єднує місцевих краєзнавців—робітників Окріляни і вчительство.

Гурток перебуває ще в стадії організації. Має секції: природничо-географічну, соціально-економічну й культурно-історичну. Члени гуртка обслідували деревообробне виробництво місцевого краю і склали нарис про продукційні можливості Глухівщини. Голова гуртка—Цвіль П. С.; наукові співробітники—Судаков Д. О., Гордієнко Д. А. і Утехін К. М.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСКИЙ ОКРУЖНИЙ КОМИТЕТ КРАЄЗНАВСТВА

Кам'янець-Подільський, Поштова скринька, 49

Заснувався Комітет 1925 року. Секції має такі: природничо-географічну, культурно-історичну, суспільно-економічну. Основні наукові співробітники його: проф. Герінович В. О., Любарський І. А., Кожухов О. М., Неселовський А. З., Кондратцький Ф. А., Байєр М. М., Відповідальний секретар тов. Савченко. Наукових робітників 62 і краєзнавців по округу понад 280. Інічує Комітет на власні кошти.

Комітет робив обслідування: ґрунтів північного району округи, птахівництва, шкідників, питтєвих вод, молочної худоби, фосфоритів, вивчав економіку округи; праці свої друкував у збірнику «Кам'янецьчина». Члени Комітету брали участь в археологічній експедиції УАН.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКЕ НАУКОВЕ ПРИ УАН ТОВАРИСТВО

Кам'янець-Подільський, Археологічний Музей

Засновано 1925 року. Має секції: краєзнавства (голова Гаген-мейстер В. М.), історично-філологічну (голова Філь Ю. П.), педагогічну (голова Курневич М. В.), природничо-математичну (Храневич В. П.), соц.-економічну (голова Малий І. Р.). Голова Президії Товариства — В. П. Чутай; вчений секретар — Філь Ю. П.; заст. голови — Полонський О. М.; дійсних членів 98. Перебуває у віддані УАН, існує на членські внески. Вивчає фольклору, бур'яни, селянство та птицю; робить геологічні й історико-економічні обслідування Поділля. Звіти про роботи друкує в органі Т-ва «Записки Кам'янець-Подільського Наукового Т-ва».

ГУРТОК КРАЄЗНАВСТВА ІМ. ПРОФ. Д. І. ЯВОРНИЦЬКОГО

Ст. Ерастівка, Дніпропетровськ, залізниці, с. Комісарівка

Засновано 1927 року. Секції: побутова, зоолог., ботаніч., геомінерал., гідро-метеорологічна. Керує Петровський В. А. Існує гурток на членські внески. Робота його — збирає матеріали з економіки, етнографії й геології місцевого краю.

ГУРТОК АМАТОРІВ СВІТОЗНАВСТВА І КРАЄЗНАВСТВА ПРИ НАУКОВОМУ МУЗЕЮ

Хорол, Лубенської округи

Заснувався гурток 1925 року. Секції має: природ.-географічну, археолог.-етнографічну, астрономічну. Наукові співробітники: Рашінкін М. Д. (ботанік), Гащенко А. Ф. (ботанік), Гриненко І. Х., Богданович М. П. (математ.), Гриненко А. А. Відає гуртком Укрмет, він і фінансує. Звіти про свої роботи гурток друкує у виданнях Укрмету. Робота — обслідування природи місцевого краю.

КРАЄЗНАВЧИЙ ГУРТОК ПРИ ЧЕРВОНОГРАДСЬКОМУ ПЕДТЕХНІКУМІ

Червоноград, Полтавської округи

Заснувався 1927 року. Секції: соціально-економічна, культурно-побутова й природнича. Особовий склад: М. Д. Дементієнко, Ю. С. Діброва, І. Х. Неутрієвський, Л. М. Самойлович, Г. І. Нікіфоров. Фінансує Червоноградський Педтехнікум.

Гурток вивчає історію та економіку району і побутові зміни в житті села, а також робить фенологічні дослідження. Надалі має провадити такі роботи: обслідуватиме окремі села усього Червоно-градського району й Полтавської округи, вивчатиме культурний побут району, робитиме даліші фенологічні дослідження, вивчатиме ґрунти району.

Результати своїх робіт публікуватиме в «Записках Червоно-градського Педтехнікуму».

КОНОТИПСЬКЕ ОКРУЖНЕ ТОВАРИСТВО КРАЄЗНАВСТВА

Конотіп, Педтехнікум

Заснувалось Т-во 1926 року. Має чотири секції—економічну, етнографічну, історичну й природознавчу. Особовий склад: голова—М. І. Фесенко, Секретар—П. І. Ворона. Бюджету Т-во не має. Працює над с.-г. районуванням Конотіпщини, вивчає клімат і фільору, робить подвірнє обслідування села Тениці, тощо.

МОЛДАВСЬКИЙ НАУКОВО-КРАЄЗНАВЧИЙ КОМІТЕТ.

Балта, АМСРР

Засновано у лютому 1926 року. Складається з двох секцій—історично-філологічної і краєзнавчої. Особовий склад—Г. І. Бучушкану (голова), П. Кігор (заст. голови), Л. А. Мадан (уч. секрет.), І. С. Єфодієв, С. Д. Думітрашко, Д. Мілев і Арборе.

Бюджету Комітет не має, користується апаратом НКОС'у АМСРР. Комітет видав: молдавську граматику, російсько-молдавський і молдавсько-російський словники, склав географію АМСРР з Басарабією, видав збірники народних і революційних пісень молдавською мовою. Провадить археологічні розкопи і збирає пам'ятки природи й культури. Має на думці видавати російсько-молдавський практичний термінологічний словник, нову молдавську граматику, академічний і ортографічний словники молдавської мови, історію молдавського народу, молдавський краєзнавчий збірник.

НІЖЕНСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО КРАЄЗНАВСТВА імені ВУАН

ПРИ ВУАН.

Ніжин

Засновано 1927 року. Має секції: природознавчу, статистико-економічну, історичну й етнографічну. Голова—Куіс М. Г., секретар Одарченко П. В., членів Т-ва наукових робітників 25. Підлягає ВУАН. Основні наукові співробітники—проф. Рихлік Є. А., Резанов В. І., Покровський О. І., Штепа К. Т. Завдання Т-ва—всебічне вивчення Ніженщини.

НАУКОВИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ ГУРТОК ДЛЯ ВИВЧЕННЯ БАСЕЙНУ СЕРЕДНЬОГО ДІНЦЯ

Луганське, вул. Троцького, 5/9

Гурток заснувався 1923 року. Особовий склад: С. А. Лонтрінов (археолог. і краєзнав.), А. С. Альбрехт (археолог.), В. М. Гончаров (арх.), З. А. Алексєєв, К. І. Матвеєв, Н. І. Стефанович, М. Г. Штам, Н. П. Доброхотов (агрон.).

Існує на членські внески. За останні часи переведено такі роботи: археологічні розкопи в Луганській округі, екскурсії для вивчення водяної фавни припливів р. Дінця. Результати своїх робіт турток друкує в місцевому органі «Рад. школа» і в «Працях Всеукр. Археолог. Комітету». Випущено брошурку «Луганська округа і її геологія»—Н. Т. Доброхотова.

Намічено (спільно з Луг. Краєзнав. Соц. музеєм): археологічне обслідування р. Дінця, городищ, розкопи могил, дослідження фавни та фільори краю, етнограф. вивчення людності та її побутових особливостей, вивчення виробництв і кустарних підприємств краю.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО НА ДОНБАСІ

Луганське, вул. Леніна, 34

Засновано 1926 року. Має 92 члени (дійсних 37). Голова—проф. С. Грушевський, секретар—проф. Ф. Бельський. Існує на членські внески. Науково-дослідчі роботи Т-во почало 1926-27 року, вивчаючи археологію та геологію Донбасу, етнологію й етнографію, промисловість, сільське господарство, історію революції і історію народньої освіти в Донбасі. Друкується в журналах «Краєзнавство» і «Радянська школа». Члени Т-ва видали низку статей з педагогіки, краєзнавства, історії революц. руху в Донбасі, зокрема на Луганщині. Надалі Т-во передбачає провадити ці самі роботи.

ОСТЕРСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО КРАЄЗНАВСТВА

Остер, Чернігівської округи

Засновано 1924 року. Секції: історично-археологічна, місцевої природи, етнографічна, економічна. Голова—Розанов А. Г. (арх. і біол.), наукові співробітники: Чорноголовко Г. Г. (ботан. і гідрог.), Скокан Н. Ф. (метеорол.), Покашевська М. І. (етнogr.), Мельник А. С. (ботан.). Існує Т-во на власні кошти. Вивчалося—клімат Остра, лікарські рослини, Остерщину, переведено археологічні обслідування берегів р. р. Десни та Остра, обслідувано кустарні промисли. Прапрі членів Т-ва друкується в «Бюл. кабін. антропології й етнографії при ВУАН» і в жур. «Краєзнавство».

ОДЕСЬКА КОМІСІЯ КРАЄЗНАВСТВА (ПРИ ВУАН)

Одеса, майдан Комуни, 3

Засновано 1920 року. Секції: археологічна, (керує проф. Дложевський С. С.), для вивчення природних багатств, соціально-історична (керує Хмельницький І. А.), етнографічно-лінгвістична (з німецькою підсекцією). Членів по всіх секціях 105. Голова Комісії проф. Дложевський С. С. Учений секретар проф. Фає І. Я. Комісія існує на членські внески. Працює Комісія в галузі вивчення природи, культури й економіки Одещини. Звіти друкує у власному журналі «Вісник краєзнавства».

ПОЛТАВСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПРИ ВУАН

Полтава, вул. Крупської, ІНО

Існує з 1918 року; має секції: історичну, педагогічну, природознавчу і фізико-математичну. Дійсних членів—70. Т-во існує на членські внески та ще мало від України судбсидію по 900 крб. на рік. Голова Т-ва—проф. Вашенко Г. Г. Члени Т-ва розробляли питання з історії Полтавщини, працювали над вивченням рослинності; педагогічна секція вивчала питання про дитячу безпритульльність, а також про школину успішність. Розроблено детальний план вивчення рослинності Полтавщини. Звіти про свої роботи друкує у власних виданнях (вищущено два збірники), а також у виданнях ВУАН, в журналі «Шлях освіти» і в «Записках Полтавського ІНО».

ПРОСКУРІВСЬКЕ ОКРУЖНЕ КРАЄЗНАВЧЕ ТОВАРИСТВО

Прокурів, Буд. Окрвиконкому

Засновано 1926 року. Членів має 36. Існує на членські внески. Секції має такі: економічну, природничо-історичну, етнографічну й соціально-історичну. Голова Т-ва—Слома І. В., секретар—Гановий Л. Г. Основні наукові співробітники й керівники секцій: Омелянович М. Ю., Шафіро І. Я., Геніс Л. В., Кронберг Г. К. Члени Т-ва вивчають природу, економіку й культуру округи. Праці своїх членів Т-во друкує в бюллетенях Окріляну та Окрнаросвіти.

РАЙОННЕ КРАЄЗНАВЧЕ БЮРО СЛОБОДЗЕЙСЬКОГО РАЙОНУ

АМСРР, Слободзяя

Засновано в грудні 1926 року. Має на периферії трі філіали-осередки. Особовий склад: Голова, секретар і 5 членів—Г. І. Дідренко, С. К. Рубан, Г. Е. Дімітров, А. В. Крачун, І. Ф. Гоян. Робить фенологічні й метеорологічні спостереження: колекціонув-

зразки місцевих ґрунтів, фльори, шкідників с.-г.; вивчає природу, економіку та історію краю. Намічає видати: «Результати фенологічного й метеорологічного спостереження»—Дідоренка, «Збірник народних пісень»—Рубана, «До історії заселення Слободзейського району молдаванами»—Гойна.

ТУЛЬЧИНСЬКЕ ТОВАРИСТВО КРАЄЗНАВСТВА

Тульчин, Окрмузей

Засновано 1926 року. Має секції: природознавчу, історично-етнографічну, економічну. Особовий склад: Голова Правління—т. Самойлов, його заступники т. Журавльов і Соколов, секретар т. Зборовський; керівники секцій—природознавчої—т. Корженевський, історичної—т. Нікітський і економічної—т. Порубіновський. Бюджет Т-ва—складається з членських внесків і дотації ОВК. Т-во виконує завдання етнограф. комісії ВУАН, Укрмету, катедри прикладної ботаніки в Харкові, організовує окружні з'їзи краєзнавців, провадить спостереження над повіддями, реєструє пам'ятки культури та природи, робить археологічні розвідки. Праці свої друкує в газеті «Вісті Тульчинського ОВК». Передбачається скласти опис м. Тульчина та його округи і ступінювати його історію.

ШЕПЕТИВСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПРИ ВУАН

Шепетівка

Засновано 1926 року. Має відділи: природничо-географічний, культурно-історичний і соціально-економічний. Особовий склад: проф. С. С. Гасиченко, проф. М. І. Безбородько, В. І. Кочубей, інж. М. Н. Макаревич, агр. Г. П. Сукачов, В. І. Міончковський, акад. О. П. Новицький, акад. П. А. Тутківський, лісовод О. А. Цируль. Бюджет Т-ва—5.500 крб. (у 1927-28 р.), складається з коштів Окрайвиконкому. Т-во працювало над виявленням корисних копалин: силікатів, валняків, крейди, будівельних та ганчарських глин. тому. Намічає продовжувати ці роботи і поширити їх з тим, щоб обслідувати родовище фосфоритів та графіту (у 1929 р.), торфу й лімоніту (1930 р.). Передбачає скласти довідника про Шепетівщину. Видало два номери «Бюллетеня» і виготовувало до друку: В. Кочубей—«Міста на Шепетівщині», I-й вип. «Довідник про Шепетівщину» і низку статей.

1927 року Т-во організувало археологічну експедицію, що розкопала 5 могил.

ЛУБЕНСЬКЕ НАУКОВЕ ПРИ ВУАН ТОВАРИСТВО

Лубні, вул. Леніна, Окружний музей

Засновано 1920 р. До складу Т-ва належать бібліографічна комісія і наукова книгозбірня, крім того Т-во має у своєму віданні Сульську Біологічну станцію (Жовтнева дача). Голова Ради Т-ва Плескач І. В., Секретар—Сінютін В. О., зав. Сульської біостанції —Ренан В. Г. Т-во існує лише на членські внески. З науково-дослідних робіт за останні роки можна відзначити такі: 1) фавна земноводних Лубенщини, 2) сезонний цеморфізм складу планктону в затоні «Попового озера». 3) Археологічні досліди на Лубенщині; історично-літературні й інші. За пляном на 1929 рік передбачається 1) гідробіологічні досліди, хемічне вивчення природних вод Лубенщини, збирання матеріалів до бібліографії Лубенщини в галузі природничій та культ.-історичній. Праці членів Т-ва друкуються по окремих спец. журналах, щорічниках тощо.

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ВОДЯНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.

Київ, Львівська, 87

Засновано р. 1926. Реорганізовано з Науково-дослідчої катедри гідрології, що існувала з 1922 р. при КПІ. Має 5 відділів: гідрології, водяних шляхів, гідроенергії, гідробіології та меліорації. Директор—проф. Е. В. Ошпоков (гідрологія, гідротехніка, меліорація, торф). Дійсні члени: завідувач відділу водяних шляхів—(вакансія), завідувач відділу водяної енергії—проф. С. П. Шенберг (гіdraulічні, гідростатичні спорудження); завідувач відділу гідробіології—проф. Д. Є. Белінг (гідроgeологія); проф. М. І. Криштафович—(гідроgeологія); проф. П. А. Двойченко—(Симферополь—гідроgeолог); проф. О. В. Красовський—(Кам'янець-Подільськ.—гідроgeолог); інженер С. А. Пісарев—(гідросилові спорудження); проф. М. Г. Холодний—(Київ, гідробіолог); проф. Д. О. Свіренко—(Дніпропетровське,—гідробіолог); проф. П. М. Чирвінський—(Новочеркаське — гідроgeолог); проф. М. Терпугов—(водяні сполучення); інж. Л. Д. Веселовський—(гідротехніка та вод шляхи—Харків); інж. В. Т. Турчинович—(водопостачання і санітарна техніка); інж. А. В. Огієвський—(гідрометрія); інж. В. Я. Червоноградський—(гідротехнічні спорудження); Г. С. Буренін—(гідроgeолог); проф. М. Г. Малишевський—(Харків—санітарна техніка та водопостачання); проф. Я. Т. Ненько—(Харків—меліорація, гіdraulіка); інж. Е. Ф. Тамм—(водопостачання); проф. С. С. Гембіцький—(Дніпропетровське—гідроgeолог); інж. В. П. Тіхомиров—(Харків—водяне господарство); інж. В. Е. Спроге—(Москва, Дніпрельстан—гідротехніка); інж. С. К. Комарніцький—(гідрометрія); інж. Г. Сухомел—(гіdraulіка); інж. М. М. Лоташевський—(свердлування й водопостачання); В. М. Клопотов — (болотознавець); інж. В. Назаров—(гідролог); аспіранти: інж. М. П. Чеботарьов, М. С. Поляхтович, В. Герасимович, В. Г. Ткачук, А. Д. Панадіяді, Массальський, Сабанеєв. Ін-ститут під орудою Українауки. Бюджет 38.000 на 1928-29 р.

Розроблено методу довготермінових і точних короткотермінових залівачань височинъ р. Дніпра й дощливів. Оброблено метеороло-

їчні й гідрометричні данині для басейну Десни за 1884—1922 р.р. Складено нарис «Українська тектонічна мульда та Поліська девонська за сучасними відомостями», «Показчик літератури про підземні води України та суміжних районів», «Показчик літератури про підземні води взагалі». Зроблено гідрологічні дослідження по річках: Жвану, Смотричу, Тернаві, Ушиці, Мукаші та Кодимі. Дослідженю райони р.р. Кринки, Камішеву, Лугані, Вовчій та Донбасі з метою з'ясування можливості влаштувати водозбори. Розроблено питання про засоби боротьби проти малярії. Організовано догляд за глибокими артезійськими водами. Переведено гідрогеологічний дослід у районі ст. Переїзної. Дослідженю Слупчу. Дослідженю ґрунт, води у районі Дніпропетровського. До пляну входить: складання водяного кадастру України, дослідження підземних вод і постачання води селам, гідрогеологічні дослідження в галузі чисторативній, устаткування гідротехнічних лабораторій, гідробіологічні дослідження питних і стечних вод, догляд за режимом судоходних річок. Друкував Інститут своєю працею в журналах: «Ізвестия Российской Гидрологической института», «Науково-технічний вісник», «Наукові записки дослідчих катедр» (Київ), «Записки Київського сільськогосподарського Інституту», «Вісник сільськогосподарської науки», «Інформаційний бюллетень Укрмету», «Щорічник гідрометричної частини НКЗ», «Українське землевпорядження», «Вісник праці», «Труды водопроводных съездов», «Труды 2-го геологического съезда», «Советская Энциклопедия», «Советская техническая Энциклопедия», «Бюллетень Московского О-ва Естествоиспытателей», «Annales de la societe geologique de Belgique». Власне видання—«Віснік науково-дослідчого ін-ту водянного господарства України», т. I, 1927. Т. 2 і 3 друкується.

ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНОЇ МЕХАНІКИ ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Чудновського, 2

Існує з 1918 року. Завдання—всебічне вивчення і розроблення питань технічної механіки взагалі й окрема питань прикладної механіки, с.-г. механіки, будівельної механіки, будівельних матеріалів і т. інш.

Директор інституту—академік К. К. Симинський. Наукові співробітники: Ф. П. Білянкін, В. М. Горбунов, В. Г. Коробцов, С. В. Сенчен, П. М. Супруненко, І. Я. Штаерман. Інститут перебуває під орудою ВУАН, фінансує його Наркомос за кошторисом академії. Інститут видає «Збірник праць інституту технічної механіки УАН», де ї друкуються всі наукові роботи Інституту. Опіріч того праці співробітників інституту надруковано в «Вісниках К.П.І.», «Сборнику трудов Н.Т.К. НКПС», «Науково-Техн. Віс.», «Строит. Пром.».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ПРОМИСЛОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Харків, вул. К. Лібкнекста, ч. 18/20

Засновано р. 1928. Почав працювати 1-II-29 р. До складу Інституту ввійшло Теплотехнічне Бюро НТУ ВРНГ. Директор С. О. Мартинов. Наукові співробітники ін-туту: Мартинов С. О., Шмугляков Л. С., проф. Бураков Г. Ф., проф. Проскура, проф. Хрушев В. І., Енглунд Е. К., Федоров Л. М., Рабинович О. М., Маслов А. Г., Бланк Ю. М., Шарапова А. В., Піловарова Г. А., Мікулінський К. Ф., Феерштейн Д. Г., Тумський Р. О., Козирев В. Е. Інститут передуває під орудою НТУ ВРНГ УСРР. Бюджет на 1928-29 р.—40.000 крб. Інститут має завдання вивчати методи раціоналізації виробництво енергетичного господарства промисловості. В цьому році він звернув особливу увагу на раціоналізацію теплосилового господарства Укрсилікаттресту, Укрхемтресту, Укртекстильтресту, Порцелянтресту. Крім того обслідує зараз діяльні електростанції, вивчає способи спалювання ріжних покидьків палива, розроблює стандартний проект повітряного рухача, вивчає пневматичний транспорт та інш. Ін-т має тісні наукові зв'язки з ХТІ, КПІ і Одесським Політехнічним Інститутом. Теплотехнічне бюро провадило такі головні науково-дослідчі роботи: 1) складання й дослідження енергетичного балансу комбінованих установлень, дослідження умов і обставин спалювання пилуватого палива на великих електроцентралах, дослідження теплового процесу парових котлів системи ПМТ з метою перевірки їхнього конструктивного виконання і низка інших дослідів. Готується до друку спеціальний збірник, в якому публікуватимуться ж. д. роботи, що експериментально провадило енергетичне бюро.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ СИЛІКАТНОУ ПРОМИСЛОВОСТІ

Харків, вул. Ветеринарна, 27

Існує з 1928 р. Відділи: сировини, будівельного матеріалу, цементуючих речовин, кераміки тонкої та грубої, скла та інш. Має на меті вивчення сировини та технологічних процесів у галузі технології силікатів. Ін-т має ряд закінчених досліджень нових способів виробки цементу цегли. Зараз він вивчає способи виробництва кислотривалих виробів з української сировини, пористої цеглі з інфузорної землі, м'якої порцеляни з каолінів України та багато інших питань. Ін-т притягнув до своєї наукової праці чимало заводських лабораторій. Директор Ін-туту—заслужений проф. Е. І. Орлов. Наукові керівники: проф. Лисин Б. С., Будников П. П., Терещенко О. В., Жуківський Г. Ю., Мазуренко В. П.,

Шматъко М. К., інженери: Баланін В. І. і Слонімський З. А., Біске Ф. Ю., Морачевський І. І. і інженер Перкаль. Інститут має філію у Київі.

Ін-тут перебуває під орудою ВРНГ УСРР. Бюджет на 1927-28 р. 87.000 крб. Фінансують також зацікавлені трести.

ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЦУКРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Київ

Існує з 1926 р. Основне завдання інституту—науково-технічне обслуговування цукрової промисловості в питаннях техніки цукроваріння й культури сировини, а також розроблення питань економіки та статистики цукрової промисловості. Ін-тут вивчає способи зберігання буряку, машинізації обробки буряку, боротьбу з різними шкідниками, способи виробництва експортного цукру, нові способи фільтрації, кристалізації цукру та багато інших питань. Директор Ін-ту—проф. Кухаренко Є. А. Наукові співробітники: Нахманович М. І., Неводовський Г. С., Трефільєв І. О., Карташов А. К., Савинов Б. Г., Красільщиков Б. Е., Бенін Г. С., Зелікман І. Ф., Каганов І. Н., Літовченко Д. Т., Ерецький Д. А., Хелемський М. З., Інститут перебуває під орудою НТУ ВРНГ УСРР. Бюджет на 1927-28 р. 417.000 крб. Наукові праці Ін-ту друкарються в «Наукових Записках Ін-ту» і в різних спеціальніх журналах російських та чужоземних.

ВСЕСОЮЗНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Харків, вул. К. Лібкнехта, 18/20

Засновано р. 1928. Під орудою НТУ ВРНГ. Має три відділи: гірничо-технічний, хемії та технології вугілля і економіки вугільної промисловості. Ін-тут перебуває в стадії організації. Директор Ін-ту Адріянов. Вугільний Ін-тут вивчає методи видобутку і збагачення вугілля, використання його для хемічної сировини, розроблює різні питання економіки вугільної промисловості. В цьому році він звернув особливу увагу на концентрацію робіт на шахтах, на вивчення роботи різних гірничих інструментів, механізацію видобутку в різних шарах, зокрема на пристосування на Донбасі механічних молотків, свердлових машин і врубових машин лепкого типу. Поруч цього он-тут взяється за вивчення фізико-хемічних властивостей вугілля Донбасу та бурого вумілля. Спеціально вивчається коксування, брекетування вугілля.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОЗНАВСТВА ТА МАШИНОБУДІВНИЦТВА

Харків, Калпунівська, ч. 16 ХІІ

Засновано р. 1928. Ін-тут перебуває в стадії організації. Директор ін-ту проф. Алов О. О.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ МЕТАЛІВ

Харків, вул. К. Лібкнехта 18/20

Засновано р. 1928. Під орудою НТУ ВРНГ УСРР і у зв'язку підоди науки з Ленінградським Ін-тутом Металів. Має 10 відділів: чавуну і сталі, теплоенергії, металургічних (тамарських) процесів, методології аналізу металів, фізичних та механічних властивостей металів і металостошів, оброблення металів через переплавлення, холодного оброблення металів, струментового діла і економічного відділу. Директор ін-ту—проф. Мухачев. Наукові співробітники: Леве Н. Ф., Димаштейн Я. Б., Тиховський В., Резніків М. І., Длутач Л. С., Гофман В. І., Науман В. Г., Можаров В. А. і Вратський проф.

МАКІЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ БЕЗПЕЧНОСТІ ГІРНИЦЬКИХ РОБІТ І ГІРНИЧО-РЯТУНКОВОГО ДІЛА

Донбас, Макіївка

Року 1927 ін-тут виник із колишньої Макіївської центр. гірничо-рятункової станції та складається з станції та лабораторій: 1) станція дослідження кам'яно-угільного шилу та газу, 2) вибухових речовин, 3) сейсмічна, 4) магнетна, 5) мікрофотографічна лабораторія, 6) технічних досліджувань, 7) аналітична, 8) психофізична, 9) рятункового діла, 10) станція кодільно-спробна та 11) метеорологічна. Тимчасовий завідувач станції—інженер-гірник С. Л. Йейте. Наукові співробітники: інж. гірник Долгов В. І. і Биков Л. М., гідро-технік Строгальщіков А. О., механік Цветков В. О., сейсмолог Гавденський О. В., метеоролог Фесенко С. І., слікар Беркович Е. М. Роботи друкуються в «Горном журналі», в журналі «Уголь и Железо». Субсидії має за держбюджетом і за рахунком дотацій Донвугля та Югосталі на суму 317.000 крб. на рік. Інститут перебуває під орудою НКПралі СРСР.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГІДРОМЕХАНІКИ ТА АВІАЦІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ТЕХНОЛОГІЧНИМ ІНСТИТУТИ

Харків, ХІІ

Існує з 1922 р. Має на меті теоретичне і досвідче вивчення питань гідромеханіки, гідротехніки, авіації та авіобудівлі. Має до розпорядимости спеціальні кабінети лабораторії (гідротехнічна та

а з родинамічна). Завідувач катедри — проф. Прокура Г. Ф. Дійсні члени катедри: проф. Ісандров Д. М. і проф. Ненько Я. Т. Наукових співробітників — 4: інженери — Альбов П. О., Гентрос С. В., Блох В. І., Майзель В. М., аспіранти: інж. Шмутляков Л. С., Борисенко О. І., Аптецман І. Г., Суханов Д. Я. Наукові праці вміщаються в «Наукових записках Харківського технологічного інституту», у «Вестник Інженерів», у «Збірнику ТСОАВіяхему», в «Науково-технічному віснику» та у «Віснях науково-дослідчого інституту водяного господарства України». За копіторисом Україна, фінансує НКО освіта.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГІРНИЧОГО МИСТЕЦТВА ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКому ГІРНИЧОМУ ІНСТИТУТІ

Дніпропетрівське

Існує з 1921 р. у складі 3-х секцій: розроблення родовищ корисних копалин, секцій вбатачування корисних копалин і секції використовування електрики в гірництві. Завідувач катедри — проф. Гуськов В. О., проф. Еvreйнов Г. Е. Наукові співробітники: проф. Новосільцев І. С. і проф. Нікітін В. П. Аспіранти: інж. Чінкін М. М., Нечипоренко П. К., Пеляков М. С., Татомір К. І. Кальпіцький М. С. Катедра перебуває під орудою Українауки НКО. Наукові праці катедри друкуються в «Ізвестіях Дніпропетр. горного інститута», в «Горном журналі», «Інженерный роботник» і в інш. спеціальніх виданнях російських та чужоземних.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МЕТАЛОГРАФІЇ ТА МЕХАНІКО- ТЕРМІЧНОГО ОБРОБЛЕННЯ МЕТАЛІВ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВ- СЬКІМ ГІРНИЧІМ ІНСТИТУТІ

Дніпропетрівське

Існує з 1922 р. у складі двох секцій металографії та вальцовування і секції ливарного діла та електро-топління. Завдання катедри все-бічне теоретичне й досвідче вивчення штапань вальцовування, ливарного діла та електро-топління. Для науково-дослідних робіт катедра користується відповідними катедрами і кабінетами гірничого інституту. Завідувач катедри і керівник секції металографії та вальцовування — проф. Віноградов А. П., секцію ливарного діла й електро-топління керує проф. Тельник С. І. Дійсні члени катедри: проф. Еvreйнов Г. Е., Нікітін і Резніков Н. І. Аспіранти: інженери: Андреев, Ширенко, Биков, Барський, Хитрик. Катедра виконала низку спеціальних досліджень, що надруковані в Збірнику катедри, спеціальних журналах російських та чужоземних (Revue de Metalurgie). Катедра перебуває під орудою Українауки.

НАУКОВО - ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІНЖЕНЕРНО - БУДІВЕЛЬНИХ
НАУК ПРИ КИЇВ. ПОЛІТЕХНІЧ. ІНСТИТУТІ

Київ

Існує з 1926 р. у складі 6 секцій: мостів, інженерних споруджень, будівельної механіки, місцевого транспорту, залізничних шляхів і санітарної техніки. Завдання катедри—всебічне теоретичне й практичне вивчення питань інженерно-будівельної справи. Зокрема на найближчі часи намічено: 1) в секції мостів—теоретичне і експериментальне розроблення питання про вплив цупкості вузлів на додаткові напруження в елементах ферм, порівняння різних систем трат щодо додаткових напружень, про вплив тертя котків на зусилля в нижньому поясі ферм і т. інш., 2) в секції будівельної міhanіки—про втому лютувального заливу, про оптичне вивчення напружень і т. інш., 3) в секції залізничних шляхів—дослідження деформацій і напружень у частинах верхньої будови, досліджування роботи зварених рельсів у дорозі й т. інш., 4) в секції місцевого транспорту—дослідження оптимальних складів одягу ґрунтovих доріг і т. інш., 5) в санітарній секції—розроблення питань очищення стечних вод на цукроварнях і постачання води селам та робітницим посілкам і 6) секції інженерно-споруджень—розроблення питань про розрахунок і конструкцію башт, рамних систем, систем із цупкими вузлами і балок Вірендаля і т. інш. Завідувач катедри—проф. Патон Е. О. Члени професорів КПІн-ту: академік Сіміонський К. К., Штаєрман І. Я., Рябцевич П. В., Кіріченко І. А., Нікіфоров В. М., Красніцький С. Є., Ярін В. М. Наукові співробітники інженери: Клех Е. О., Галузинський М. М., Турчинович В. Т., Ентель К. Ю., Міссель К. В., Горбунов В. М. (секретар катедри). Дунаєв А. І., Лабзенко В. І. Аспіранти—інженери: Дубінський Г. С., Гай А. Ф., Козловський М. І., Будда С. А., Етерев К. Є., Срібний І. Ф., Руденко О. Ю., Полуботько К. В., Альтшуллер В. М., Козійчук П. Г., Лисенко С. П., Уманський О. А., Мельник-Мельников П. Г., Русаков О. В., Клименко Д. В. Катедра працює в тісному контакті з КПІ та Науково-технічним комітетом НКШляхів (в Москві). Перебуває під орудою Українського НКО, фінансиється на суму 5000 крб. на 27/28 рік. Наукові праці катедри друкується в «Ізвестіях кафедри», КПІ і в різних спеціальніх журналах—радянських і чужоземних.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНИХ
НАУК ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ТЕХНОЛОГІЧНИМ ІНСТИТУТИ

Харків, Х. Т. І

Існує з 1926 р. у складі 5 секцій: — будівельних матеріалів, будівельної механіки, архітектури, санітарної техніки і дорожньо-будівельної. Завідувач катедри—проф. Носалевич А. І. Дійсні члени

професори ХТІ: Беляков Ф. О.—(керує секцією дорожньо-будівельною), Ніколін Я. І. (керує секцією санітарної техніки), Перетятківич Б. Гр. (керує секцією архітектури), Столяров Я. В., (керує секцією будівельної механіки), Малішевський М. Г., Молокін О. Г. Черкас Д., Шматъко М. К. (вчений секретар). Апсірантів 6. Завдання катедри—теоретичне й практичне вивчення питань інженерно-будівельної справи. За цього часу розроблюється такі теми: 1) Вплив на будівельні матеріали фізичних та хемічних агентів—замочування і замочування водою, заморожування і відморожування, вплив високих температур, сірчаного газу, кислої, лугової й різної концентрації, 2) вивчення штучних бітумів, 3) вивчення впливу рослинних волокнуватих додатків на міцність цементових розчинів і бетонів, 4) розрахунок рямцевих конструкцій залізних і залізобетонових; 5) розроблення трафічних метод водопостачання й каналізації, 6) дослідження щодо очищення стечних вод, 7) розроблення метод рационального використування харківського сміття й т. ін. Катедра перебуває під орудою Українського НКОСу, фінансує її НКОС на суму близько 3000 карб. на рік. Праці друкується в «Н.-т. Віснико» та інш. спец. журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНИХ НАУК ПРИ ОДЕСЬКІМ ПОЛІТЕХНІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Одеса, О. П. I

Існує з 1923 р. у складі таких секцій: будівельної механіки, водяного транспорту й санітарної техніки. Завдання катедри—все-бічне теоретичне й практичне вивчення питань інженерно-будівельної справи. Зокрема передбачається дослідження грунтів, по-здовжнього згинання при поздовжнім ударі, сили натиску (удару) сулою (великих хвиль) на приморські (берегові) спорудження й т. інш. Завідувач катедри—проф Мінаєв П. А. Члени—професори: Ніколаї В. Л., Зарембо-Владичанський, Бахметьев Ю., Екерле В. Ф., Іванов В. Ф., інженер Зальцбург і Санін І. Г. Катедра перебуває під орудою Українського НКОСу, який і фінансиє її в розмірі 4000 карб. на рік. Наукова праця катедри друкується в Бюлетені Одеського від. науково-технічного Управління «Наука й техніка», «Науково-технічному віснику», «Будівельна промисловість» і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ ПРИ ОПІ ІМ. Г. І. ПЕТРОВСЬКОГО

Одеса, Політехнічний інститут, вул. Комсомольця ч. 18

Існує з 1923 р. Має секції: 1) прикладної механіки з підвідділами: теплотехніки, гідротехніки, технології металів і електротехніки, 2) технології зерна й борошна.

Завідувач катедри—проф. Пінегін В. Н., (гідротехніка), проф. Алімов В. І., (суднобудування), проф. Богомаз К., (борошномеліво). Наукові співробітники: проф. Смирнов (теплотехніка), проф. Михайлов Н. І., (суднобудування), проф. Каменський С., (суднобудування), проф. Пріббе А. І., (теплотехніка), Леков В., (судно-механіка). Аспіранти: Зданович В. Л., Кохановський К. В., Лозинський В. С., Милющенко М. Тетер Д. Я., Хазен М. М., Шестопал О. С., Лапкін С. Б., Слупський А. Я., Панченко А. В., Ланда Л. М., Нелуш Крумін. Катедра перебуває під орудою Українки. Бюджет на 1927-1928 р.—4685 карб. Співробітники катедри провадять науково-дослідні роботи в галузі суднобудування, теплотехніки, електротехніки, мелива борошна, холодильної справи, гідротехніки та технології металів. Справоздання друкувались у «Науково-технічному віснику» і в журналі Одеського відділу НТУ ВРНГ та інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАШИНОБУДУВАННЯ ПРИ ХТИ

Харків, Х. Т. І

Існує з 1922 р. у складі 2-х секцій: паротягобудування і сільсько-господарського машинобудування. Секція паротягобудування провадить науково-дослідчу працю в галузі питань паротягобудування й транспорту за завданнями виробничих організацій. Секція с.-г. машинобудування шляхує свою роботу у зв'язку з питаннями виробництва с.-г. машин і знаряддя, тракторо-будування й вживання машин у сільськім господарстві. (Секція дослідила 11 тракторів в умовах господарчого користування ними й т. ін.). Завідувач катедри—проф. Моніч В. В. Секцію с.-г. машинобудування керує проф. Алов О. О. Дійсні члени катедри—проф. Мухачов П. М., науковий співробітник Львов О. С. і в аспірантурі: Медведев М. І., Василенко І. Ф., Куліков К., Потебня О. О., Шарафіко П. М., Ермак М. Я. Катедра перебуває під орудою Упрнауки Н. К. О. яка і фінансує її. Наукова праця катедри друкується в різних спеціальних технічних журналах: «Наукові записки ХТИ», «Транспорт України», «Науково-технічний вісник» та ін.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МЕХАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ МЕТАЛІВ

Харків, вул. Каплунівська ХТИ

Засновано р. 1928. Має секції: гарячого оброблення металів, ливарної справи, холодного оброблення металів. Завідувач катедри—проф. Мухачев П. М. (і секцією гарячого оброблення металів), проф. Фарафонов Е. Є. (секцією ливарною) і проф. Резніков (секцією холодного оброблення металів).

Під орудою Українського Бюджет на 1928 р.—3600 карб.

Катедра намітила низку досвідчих робіт в галузі термічної обробки металів, температури гартування, відпуску на другоразову твердість холодної обробки металів, ливарної справи, вивчення питання про здобуття високоякісного чавуну та встановлення залежності між різними властивостями чавуну. Вироблення стандартизованих методів дослідження формувальних матеріалів і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МЕТАЛЮРГІЇ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКІМ ГІРНИЧІМ ІНСТИТУТИ

Дніпропетровське

Існує з 1922 р. в складі 2-х секцій: секції металургії—чавуну й огнепальних матеріалів—і секції металургії сталі. Завдання катедри—всебічне вивчення питань коксування і металургії чавуну й сталі взагалі й зокрема щодо вживання їх до Донецького вугілля і Криворізьких залізних руд. Катедра користується металургічною лабораторією гірничого інституту і має до своєї розпорядимости досвідчу коксову станцію при тім же інституті. Завідує катедрою і секцією металургії чавуну огнепальних матеріалів проф. Рубін П. Г., секцією металургії сталі—проф. Фортунатов Л. М. Дійсний член катедри проф. Бродський О. І., науковий співробітник—доцент Габінський Я. О.; аспіранти інженери: Похвіснєв А. М., Коюда К. К., Немцев А. В., Тайш Н. Ю., Гіршман Л. М., Рамм А. Н.

Опіріг зазначених осіб при катедрі працюють інженери: Хитрик С. І., Халабузар Г. С. і хеміки: Трахтенберг Ф. І. і Похвіснєва С.

За час існування катедри виконувалися наукові роботи з різних галузів коксування і металургії, у тім числі розроблено питання про коксування при зниженні температурі, вивчено коксове виробництво з вловлюванням побічних продуктів на Донбасі; дослідження питання про можливу економію палива в металургії, про вживання пилуватого палива в металургії й т. інш. Наукові праці надруковано у «Вісімках Дніпропетровського гірничого інституту», в «Гірничому журналі», у «Вестніку» металопромисленності, у збірнику «Паливо», в «Revue de Metallurgie» й інш. Катедра перебуває під орудою Українського Бюджету і фінансується за кошторисом НКОс'у. Крім того, катедра одержує деяку допомогу з боку Діпромезу та ін. зацікавлених установ.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МЕХАНІКИ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКІМ ГІРНИЧІМ ІНСТИТУТИ

Дніпропетровське

Існує з 1922 р. у складі 3-х секцій: технічної механіки, тепло-вої механіки та будівельної механіки. Завдання—теоретичне й практичне вивчення питань, вищезазначених відділів механіки

щодо вживання їх насамперед в гірничій справі та в металургії. Завідувач катедри проф. Грдина Я. І. Керівники секцій: технічної механіки—проф. Динник О. Н., теплової механіки—проф. Маковський В. М. і будівельної механіки—проф. Заборовський С. Д. Члени катедри: проф. Співаковський О., проф. Локшін А. С., проф. Реріх К. Е., Скуратов Г. О., Беліков М. П., Грішкова і аспіранти: Черногубський І. П., Шнєе Я. І., Беліков М. П., Вітензон І. І. Катедра перебуває під орудою Упрнауки НКОс'у і фінансується за його кошторисом. Праця катедри друкується в «Горном журналі», в журналі «Железо и Уголь», і в інших спеціальних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МЕХАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Київ, Політехнічний Інститут

Засновано р. 1922. Має секції: механічної технології, сільсько-господарських продуктів, обробки металоврізанням, обробки металів тисненням і ливарної справи з термічною обробкою металів. Склад наукових робітників: проф. Гейльбер К. Е., проф. Маркович Я. М., проф. Бабич Є. П., проф. Калиненко К. С., інженер Усердов Є. М., аспіранти інженери: Некритий С. С., Рудник С. С., Хайліович Я. М. Катедра перебуває під орудою Укрнауки. Катедра провадить такі науково-дослідні роботи: А) досліджування властивостей мікроструктури і метод термічної обробки різних стопів, що вживаються при машинобудуванні (зокрема—кування чавуну й дрібні стопи алюмінію); Б) досліджування метод ударних іспитів; В) досліджування в галузі ливарної справи й процесу різання металю; Г) теоретичне досліджування пневматичних молотів.

Праця катедри друкується в таких видавництвах: «Ізвестия К. П. И.», «Ізвестия К. И. Н. Х.», «Вестник металлопромышленности», «Техника и производство», «Система и организация», «Хлебное и мукомольное дело», «Науково-технічний вісник» і інші.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ МЕХАНІКИ ПРИ КІЇВСЬКІМ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКІМ ІНСТИТУТИ

Київ, с.-г. Інститут

Існує з 1926 р., у складі 3-х секцій: машинобудування, машинодосліджування і загальні питань. Має на меті всебічне дослідження с.-г. машин і розроблення питань раціонального конструювання їх вживання їх в умовах УСРР. Завідувач катедри—проф. Вовж П. Ф. Дійсні члени катедри: академік Симінський К. К., проф. Крамаренко Л. П. і академік Крилов М. М., інженери: Чалий В. Х. і Василенко О. А., аспіранти: Боголюбов М. М., Заморський В. В.,

Горбик К. І., Пожитко Х. М., Горчаков М. Г., Задорожний Я. В., Серенсен С. В., Слудський Є. І., Яценко І. П., Куликовський В. П., Радзимовський Є. І. Катедра перевбуває під орудою Упрацюки НКОС'у. Наукові праці катедри друкуються в журналах: «Науково-технічний вісник У. Н. Т. т-ва», «Вісник сільсько-господарської науки», «Вісник інституту технічної механіки» й інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕПЛОТЕХНІКИ ПРИ КИЇВСЬКІМ ПОЛІТЕХНІЧНИМ ІНСТИТУТІ

Київ, Політехнічний Інститут

Існує з 1926 р. Розробляє питання теорії та практики тепло-техніки. Завідувач катедри — проф. Усенко Т. Т. Дійсні члени: проф. Ладиженський І. А., проф. Жирицький Ю. С. Наукові співробітники: проф. Синеуський В. В., проф. Шелковников Л. М., інженер Брегман Я. М., аспіранти-інженери: Барановський М. О., Бершов В. Я., Доценко Б. П., Джуваго В. П., Женахов Д. С., Захорішевич І. А., Ільїнський В. Я., Кондак М. А., Кузик М. С., Мозговий М. Л., Охотін М. М., Перепилица Г. І., Морожецький Л. А., Сердюков П. Т., Толубінський В. І., Швець І. Т., Шолудько І. М. Кошти одержує катедра від НКОСвіти за кошторисом Управління науковими установами. Бюджет на 1928-29 р.—4.200 карб. Наукові праці друкуються в журналі катедри «Проблеми тепло-техніки», «Ізвестия тепло-техн. ин-та», «Тепло и Сила», «Науково-техн. Вісник» й окремими випусками. Основні роботи: 1) розрахунок регенеративного циклу; 2) питання передачі тепла промінюванням; 3) поліпшення коеф. корисного чину парових турбін; 4) розрахунок безкомпресорних двигунів Дізель; 5) нова метода розрахунку теплосилового господарства; 6) експериментальне дослідження швидкості горіння CO; 7) експериментальне вивчення теплосилового господарства промисловості цукрової, шкіряної, текстильної, харчової, порцелинової і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕПЛОТЕХНІКИ

Харків, Харківський технологічний інститут, Каллунівська вул.

Засновано р. 1923. Завідувач—проф. Бураков Г. Ф.; дійсні члени: Мартинов С. О., Цветаев В. Т., науковий співробітник Беліков О. О. Аспіранти: Маєр Я. М., Шумський Е. Г., Рабинович Д. М., Дукаревич С., Ямпольський Е. С., Бродський Н. С., Радіоновський Л. П. і Чаплан К. Х. Катедра виділила секцію двигунів внутрішнього згорання (завідувач секції—Цветаев В. Т.). Розробляє питання теорії та практики тепло-техніки.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ МІНЕРАЛЬНИХ РЕЧОВИН ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ТЕХНОЛОГІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Харків, Х. Т. І.

Фондує з 1922 р. у складі 2-х секцій: основної хемічної промисловості і технології силікатів. Має на меті всеобічне вивчення питань технології мінеральних речовин. Завідувач катедри—заслужений проф. Орлов Є. І. Дійсні члені катедри професори: Будніков П. П., Терещенко О. В., Мазуренко В. П. Науковий співробітник—інженер Баланін В. І. і аспіранти: інж. Леве Н. Ф., Бондаренко Н. Я., Уралов М., Некріч М. І., Сілоев А. Н., Терещенко В., Філинсьончук О. О.

Катедра перебуває під орудою Упрнауки НК'Освіти, яка їй фінансирує її. Праця катедри друкується в різних спеціальніх виданнях—союзних і закордонних («Українські силікати» та ін.).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЖИВНИХ РЕЧОВИН ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ТЕХНОЛОГІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Харків, Х. Т. І.

Фондує з 1922 р. у складі 2-х секцій: секції живих речовин і квасильних виробництв і секції цукроваріння. Завідувач катедри—проф. Красуський І. А. Дійсні члени: проф. Зуев М. Д. і проф. Шумілов О. О. Аспіранти—інж. Орлінський І. С. і Жвирблянський Ю. М. Катедра перебуває під орудою Управління науковими установами НК'Освіти, яка їй фінансирує її. Наукова праця катедри друкується в «Українському хемічному журналі» та інш. спец. радянських і закордон. журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Київ, Політехнічний Інститут

Засновано 1922 року. Зав. катедри проф. М. О. Тананаєв. Секції: а) мінеральних речовин—зав. проф. Чернобасев Д. О., аспіранти—Поташенко С. В. і Троян М. М.; б) органічної технології—зав. проф. Орлов М. М., аспірант—Головченко П. С.; в) металургії—зав. проф. Васильєв В. Е., аспіранти—Піщес Н. М. і Пуліковський В. А.; г) аналітич. хемії та заводської контролі—зав. проф. Тананаєв М. А., наукові співробітники Шаповаленко О. М., Бревуль А. А., аспіранти—Тананаєв І. В., Орловський С. Т. і Панченко Г. А.; д) органічної хемії—зав. проф. Трефільєв І. А. Фінансує Упрнаука. Головні роботи катедри: вивчення капельної методи аналізу та застосування її в технічних аналізах; дослідження води та палива в зв'язку з потребами виробництва, вивчення ефекту

різних видів палива в зв'язку з найновішими принципами термотехніки, і вивчення будови і синтезу деяких органічних сполук. Праці катедри надруковано в «Тропа на завод», «Укр. Хем. Журн.», «Ж. Р. М. О.», «Хеміко-Фарм. Вісник. Одеса», «Ж. Р. Ф. Х. О.», «Ж. Х. Пр.», «Zeitschrift für anorganische und analit. Chemie».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЧНИХ РЕЧОВИН ПРИ Х. Т. І.

Харків, Каплунівська вул.

Організовано 1922 року. Зав. катедри—проф. М. І. Кузнецов. Наукові співробітники: Г. Гулінов, Б. Н. Тютюнников, П. Карпухин та Юхновський. Катедрою відає і фінансує Укрнаука. Роботи катедра провадить такі: 1) вивчення хемічної природи кам'яного вугілля і його раціонального використання; 2) синтез нафтових продуктів фарбового виробництва і барвників; 3) вивчення нафтенових кислот; 4) вивчення варених олій. На поточні п'ятиріччя накреслено такі роботи: 1) організація вугілля Донбасу (перетворення на нафту); 2) вивчення первинної смоли з газо-генераторів; 3) сульфокислоти, нафталінового ряду, як компоненти для азофарб; 4) електролітичні методи добування нафтових продуктів: бензидин і його гомологи, амідофенол, ани-кислота, тощо; 5) моно і ді-сульфокислоти антрацену, окислення їх у похідні антрахінону; 6) добування парамідодифеніламіну. Лабораторія своїми роботами тісно зв'язана з трестами: «Коксобензоль», «Південсталь» і «Хемвугілля». Праці катедра друкує в різних спеціальних період. виданнях («Нефт. Хоз-во», «Журн. хемічн. пром-сти»).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА АНАЛІТИЧНОЇ ХЕМІЇ ТА ЗАВОДСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Київ, Брест-Літовське шосе № 39, Київський Політехн. і-тут

Заснована 1-І-29 р. з секції аналітичної хемії н. д. катедри хемічної технології. Зав. катедри проф. М. О. Тананаєв (д-р хемії). Наукові співробітники: О. М. Шаповаленко, І. В. Тананаєв, аспіранти: Орловський С. Т., Панченко Г. А., Лазеркевич М. О. Катедра у віданні Укрнауки, бюджет на 28-29 р.—15.670 крб.

До пляну роботи катедри включені такі питання: встановлення цільного зв'язку з виробництвом—для ознайомлення з постановкою хеміко-аналітичного контролю; уточнення та спрощення методів аналізи, що її переводять заводські лабораторії; переведення періодичних курсів для заводських робітників з метою підвищення їх кваліфікації та ознайомлення з новішими методами роботи. Наукові праці робітників катедри надруковані в «ЖРХО», «УХЖ», «Zeit. für anal. Chemie», «Труды V Менделеєвского Съезда» та інш.

КАТЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЧНИХ РЕЧОВИН ПРИ КИЇВСЬКІМ ПОЛІТЕХНІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Київ

Існує з 1920 р. у складі 2-х секцій: фарб та текстильної і органічних речовин. Опірч учбових цілей провадить наукові досліди в галузі фарбувальних і волокниватих речовин. Завідує лябораторією—проф. Орлов М. М. В лябораторії працюють проф. Садовський Ф. Ф., проф. Нерехтський В. Д., інж. Головченко П. С., Осмультський В. Ф. і Котов М. П. Фінансує лябораторію НКОсвіта. Праця лябораторії друкується у «Віснях КП інституту» і в журналах—«Шерстяне дело», «Бумажная промышленность», «Известия текстильной промышленности и торговли», «Вестник кожевенника».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ПРИ КИЇВСЬКІМ ПОЛІТЕХНІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Київ, Пол. Техн. Ін-т

Існує з 1922 р. у складі 3-х секцій—передання енергії, сильних навантажень і радіотехніки; в стадії організації—секція електрических станцій.

Керівник катедри—проф. Котельников О. К., співробітники: академік Крилов М. Д., проф. Кордіш Л. Й., проф. Кравчук Х. Ф., проф. Епштейн Г. Л., проф. Доманський Б. І., проф. Окулов П. В., інж. Ільченко В. І. Катедра перебуває під орудою Упрнауки Н.К.О.

Розробляє методи розрахунку ліній передання електричної енергії, досліджування ізоляторів, вживання електроенергії в сільськім господарстві. Паредбачаються роботи біля катодних ламп і коротких хвиль.

Наукові праці катедри друкуються в «Ізвестиях Київського політехнического інститута», в журналі «Телеграф и телефон без проводов», «Revue general d'electricité» і «Электричество».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ТЕХНОЛОГІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Харків, Каплунівська вул.

Існує з 1921 р. Має на меті теоретичне й практичне вивчення питань електротехніки і електромашинобудування. Має до розпорядження електротехнічну лябораторію ХТІ. Персональний склад: завідувач катедри—проф. Копіяев П. П., дійсні члени: проф. Потебня О. О., проф. Хрушов В. І., проф. Переvezовський М. Ф., Тейс С. О., наукові співробітники: Хінкулов О. Х., Брон О. Б., Гейлер Л. Б. і Бергер О. Я. Аспіранти: Штурман Т. І., Бернштейн Г. С., Даниленко А. І., Шматъко Б. М., дописувачі: Дрожжін А. І., Алмазов-Марголіс С. І. і Крикунчик А. Б. Катедра під орудою Упрнауки НКОсвіти.

Наукові роботи друкуються в «Ізвестіях» Харківського технічного інституту, «Науково-Техн. Віснику» і спеціальних електротехнічних журналах рос. та закордонних.

ВИЩИЙ ТЕХНІКО-БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ ПРИ НАРКОМАТИ ВНУТР. СПРАВ УСРР

Харків, Чернишевська, ч. 14

Існує з 1925 р. в складі 3-х відділів: техніко-економічного регулювання громадського будівництва, техніко-адміністративного регулювання громадського будівництва і техніко-дослідницьких робіт щодо раціоналізації громадського будівництва. Провадить наукову працю в галузі громадського будівництва щодо стандартизації, піднавання заселених місць, щодо раціоналізації та механізації будівництва і т. інші.

Перебуває під орудою Нар. Ком. Внутр. Справ. Фінанси одержує за кошторисом того ж Наркомату.

УКРАЇНСЬКЕ ГЕОДЕЗИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ГЕОДЕЗИЧНОГО КОМІТЕТУ ВРНГ СРСР

Харків, вул. Енгельса, 19

Існує з 1924 р. у складі 3-х відділів: адміністративного, топографічного, геодезичного й картографічного. Завдання—1) виконання астрономічних робіт для наукового й технічного обґрутування всіх топографічних, картографічних і землевпорядчих робіт УСРР та Криму; 2) виконання загального топографічного здіймання та видання карт, що відповідають вимогам державного управління, промисловості й народного господарства, а також виконання інших геодезичних робіт.

Начальник У.Г.У.—Миленський С. Штатних наукових співробітників 10, у тім числі проф. Остащенко-Кудрявцев і геодезист Максимович. Управління перебуває під орудою геодезичного комітету ВРНГ СРСР і фінансується за рахунок всесоюзного держбюджету.

Наукові праці друкуються в справозданнях і у «Ізвестіях геодезичного комітета» ВРНГ СРСР та в журналі «Геодезист».

БЮРО ДОСЛІДЖЕНЬ ХАРКІВСЬКОГО ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОГО ЗАВОДУ

Харків, Чугуївське шосе

Існує з 1927 р. Бюро є самостійний відділ заводу з безпосереднім підляганням технічному директорові. Видатки на утримання

Бюро передбачає загальнозаводський бюджет. Бюро має відділи: 1) електротехнічний з лябораторіями: машиновою і фізикоізоляційною; 2) механічний з лябораторіями: механізмів і металографії; 3) хемічний з лябораторіями: органічної хемії і мінеральної хемії і 4) загальний. Завідувач бюро—інж. Бербер О. Наукові робітники інженери: Штурман, Брон, Селезнев і Олесаренко. Завдання—всебічне дослідження всіх машин і апаратів нової конструкції, що випускає завод, провадження спеціальних досліджень окремих машин та апаратів; обробка наслідків спеціальних досліджень і т. інш. Минулого року виконано такі роботи: дослідження топких ставок на великий ток короткого замикання, автомат з асинхронним мотором, дослідження механічних і електрических втрат у щітках; розрив вольтової дуги топкими вставками та їхня гранична міць і низка інших робіт контрольного характеру, а також технічних досліджувань (дослідження нової серії асинхронних моторів і т. інш.). Роботи друкуються в журналах: «Електричество», «Ізвестия Гета» і «Технические новости» НТУ ВРНГ УСРР.

БЮРО ДОСЛІДЖУВАННЯ КЕРАМОІЧНОЇ СИРОВИННИ ПОРЦЕЛЯНА-ФАЙНС-ШКЛО-ТРЕСТУ

Київ, вул. Воровського, ч. 22

Існує з 1925 р. Має на меті всеобще вивчення керамічної сировини Правобережжя України. Наукові співробітники: Назаревич С. І.—геолог Лисенко Ф. О.—інженер-гірник, Єрусалімський Е. Я.—інж.-хемік, Гойхман Р. Б.—інж.-хемік. Бюро перебуває під орудою тресту й фінансується за кошторисом його. Наукові граці бюро друкують в журналах «Мінеральне сырье», «Керамика и стекло», «Науково-технічний вісник» і в Бюлетені тресту.

ТЕПЛОВА ЧАСТИНА ВІДДІЛУ ТЯГИ П. З. З. Ш

Київ, Нестерівська, 19

Існує з 1920 р. Завдання—дослідження паросилових установлень, паротягів і плавлення в дорозі. Персональний склад—7 інженерів спеціалістів і 4 лінійних інструктори теплотехніки. Належить до складу відділу тяги і фінансується за кошторисом П. З. З. Ш. Справоздання передаються до НК Шляхів. Okремі наукові статті друкуються в журналі-бюллетені П. З. З. Ш., «Транспорт України» і інш.

ВІДДІЛ ДОСЛІДЖЕНЬ УПРАВЛІННЯ ВИШУКІВ НА Н. ДНІПРІ

Запоріжжя, Дніпрельстан

Засновано 1928 р. Відділ досліджень є складова частиною Управління вишуків на Н. Дніпрі, що перебуває у Москві, і має такі п/від.: геодезичний, гідрометричний, геологічний та меліоративний. У віданні Головелектро ВРНГ СРСР. Бюджет Управління Вишуків на 28-29 р.—400.000 карб., крім цього на роботи на верхньому б'єфі—138.000 карб. та на гідрогеологічні дослідження в районі Дніпропетровського—120.000 карб. Наукові роботи: гідрогеологічні дослідження р. Дніпра від Верхнедніпровського до Запоріжжя та від Запоріжжя до Каховки; вивчення явищ фільтрації в районі Запорізького спорудження та гідрогеологічні дослідження в р. Дніпропетровського і р. Самари. Розроблено докладний п'ятирічний план дослідження на Н. Дніпрі. Надруковані власні видання: «Матеріали к проекту проф. И. Г. Александрова», 5 випусків «Бюллетеня Гос. Дніпропетровського Стройтельства» (1927 р. № 1, 1928 р. № 2—6, 1929 р. № 7—8).

ТЕПЛОТЕХНІЧНЕ БЮРО КОСТАНТИНІВСЬКОГО МЕТАЛЮРГІЙНОГО ЗАВОДУ ІМ. ФРУНЗЕ

Костянтинівка, Артемівської округи

Існує з 1927 року й працює виключно біля досліджування та раціоналізації теплосилових установень і теплових процесів заводу. Персональний склад: завідувач—інж.-механік Баев М. О., інж. теплотехніки: Лимаренко А. Н., Маяківський А. Я., теплотехніки: Олійник О. І. і Голованьов Н. Т. Фінансується за кошторисом «Югосталі».

МОСТОВЕ ДОСЛІДЧЕ БЮРО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО КОМІТЕТУ НКШЛЯХІВ

Київ, Політехнічний Інститут

Існує з 1921 р. Проводить науково-дослідчу роботу в галузі досліду мостів, зокрема—установлення спеціальних дослідів на мостах і обробку здобутого експериментального матеріалу. За час свого існування Бюро дослідило міцність понад 150 мостів на різних шляхах СРСР, і випустило низку спеціальних статтей. Начальник бюро—проф. Патон Е. О. Старший інженер—Клех Е. О., інженери: Яцина М. і Горбунов Б. М. Роботу Бюро оплачує Науково-технічний комітет Н. К. Шляхів біля 12.000 карб. на рік. Наукові праці друкуються в «Трудах научно-технического Комитета НКПС».

ГЕОЛОГО-РОЗВІДКОВЕ БЮРО ПРТ'У

п. в. Вечірній Кут, Криворізької округи, Новоросійська рудня

Засновано р. 1920, як геолого-розвідковий п/відділ, а 1925 р перейменовано на Геолого-розвідкове бюро.

Завідувач бюра—науковий робітник Геологічного Комітету ОРСР—Фукс Е. К., помішник його інженер-гірник Савенко П. І. Бюро перебуває під орудото ПРТ; фінансирується коштом тресту. Головні роботи Бюра: вивчення геологічної будови Криворізького району та його залізорудних родовищ; вивчення мanganових родовищ; підрахунок запасів залізної та мanganової руди; складання геологічного опису Криворізького району. Співробітники Бюра беруть участь в роботах Центрального геологічного комітету. Праці друкарються у «Вестнике и Известиях геологического комитета».

ГЕОЛОГО-РОЗВІДКОВЕ БЮРО ДОНВУГЛЯ

Харків, Донвугіль

Засновано р. 1920. Склад Бюра: інж. Кузнецов І. О., Лустенко Б. А., інженер-геолог геологічного комітету Родигін М. О., інженери-гірники Гец А. М., Ласточкин В. О., Юрилин Г., Попов В. С., Кретов С. Г., Покотило Т. Д., Коротков Г. В., Шмітов В. Б. Бюро—під орудою Донвугілля; утримується за його же рахунок. Бюро виконало велику кількість розвідкових робіт щодо виявлення нових дільниць для закладування нових шахт і для з'ясування й вточнення світу Донбасу.

Провадилися також розведки на допомічні шари для діючих шахт і гідрогеологічні дослідження копальних районів. Проводиться збирання фазян з ватняків і покрівлі шарів. Праці друкарювалися в спеціальних виданнях Донвугля «Хозяйство України», «Уголь и железо», «Известия геологического комитета», «Инженер-работник».

До п'ятирічну робіт найближчого часу—геолого-розвідкової роботи щодо виявлення нових дільниць в окремих районах Донбасу.

ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ВИВЧАННЯ ВИРОБНИЦТВА МЕТАЛЬНО-ПРОМISЛОВОСТИ ПРИ НТУ ВРНГ

Харків, вул. К. Лібкнехта 18/20

Засновано р. 1928. Директор станції—Тіктін А. Г., замісник—Волощенко. Під орудою НТУ ВРНГ. Бюджет на 1928-29 р.—105000 карб. Мета станції—удосконалення організації виробництва

В підприємствах металюпромисловості (планування й регулювання ходу виробництва, робота безперервним потоком, поліпшення матеріального господарства, нормування процесів праці, організація струментового господарства й т. інш.). Станція випрацювала методику раціональної організації виробництва середнього підприємства металюпромисловості, що працює серійним порядком. Станція досліджує раціоналізацію робіт на Харківськім ліжковім заводі імені В. Я. Чубаря.

ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ЩОДО РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ ПРИ НТУ ВРНГ

Харків, вул. К. Лібкнехта 18/20

Заснована р. 1928. Директор—Хмелевський А. І., замісник—Ващенко А. С., тід орудою НТУ ВРНГ. Бюджет на 28/29 р.—110.000 карб.

Завдання—вивчення питань конструкцій, розрахунків, що вживаються в будівництві, і вивчення системи організації будівельних робіт.

ВІДДІЛ ТЕПЛОТЕХНІКИ Й РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ДНІПРОПЕТРІВСЬКИХ ОБ'ЄДНАНИХ ЗАВОДІВ ЮГОСТАЛІ ІМ. Г. І. ПЕТРОВСЬКОГО І ЛЕНИНА

Дніпропетрівське

Існує з 1925 р. Вивчає теплові питання заводських установень і процесів, теплові баланси доменних і мартенівської печей, динамової печі, котлів, газогенераторів, повітронагрівальних апаратів і т. інш. Начальник відділу—Готліб А. Д. Наукові співробітники інженери: Зельцер Л. Л., Рабинович Л. І.—(силові установки); Рамм О. Н., Міллер А. І.—(доменне виробництво); Нетесін О. Е., Каюда К. К., Ліфшиц С. І.—(мартенівське і бесемер. виробництво); Тайц Н. Ю., Гінзбург А. С., Топерверх Н. І., Ніколаєвський Ю. І.—(нагрівні печі газогенеративне господарство); Бесклубенко Н. П., Чекмарев О. П.—(валюцовання); Богдановський—(ливарна справа); Філопончук О. О.—(газова аналіза, колориметрування). Справоздання відділу надсилаються до Управи Югосталі. окремі наукові праці надруковано в журналах «Уголь и Железо», «Вестник Инженеров», «Вестник металлошахтненности», й інші. Фінансує відділ Югосталь за кошторисом заводів.

ДОНЕЦЬКА НАУКОВО-ДОСВІДНА ГІРНИЧО-МЕТАЛЮРГІЙНА СТАНЦІЯ

Сталіне

Існує з 1926 р. Завдання—всебічне дослідження місцевих гірнищих робіт і устаткування гірничих підприємств з метою ра-

ціоналізувати їх і підготувати відповідних робітників. При станції є такі відділи: досліджувальня, обробки матеріалів, шкільний, винаходів і адміністративний. На чолі станції проф. Герчіков С. С., Наукові співробітники—Панько К. В., Гольденберг М., проф. Меллер Е. Ф., Белов В., інж. Володарський С. П., Прокофієв А. і Ліпкович С. М., Курбатов В. О.

Станція перебуває під орудою Науково-технічного Управління ВРНГ УСРР; фінансують станцію трести: Донвугіль, Югосталь, Хемвугіль, Укрсліккетрест і Укрсіль. З 1929 р. станція перебуває у віданні Вугільного ін-ту. Н.Т.У.

Наукові праці друкуються в «Трудах станції» і у виданнях НТУ ВРНГ УСРР.

КІЇВСЬКА МОСТОВО-ВИПРОБУВАЛЬНА СТАНЦІЯ НКШляхів

Київ, Управління П. З. З. Шляхів

Засновано станцію 1921 р. Обслуговує вона 10 залізничних шляхів щодо досліду мостів і експериментального вирішення питань, що виникають під час будування мостів та інших коло них робіт. За одним ходом станція провадить нагромадження та оброблення дослідного матеріалу щодо мостових робіт під навантаженням. Постійний штат станції 4 наукових співробітника-інженери: Голов О. Д., Кільчинський О. О., Тацітов В. Н. і Кузнєцов К. Г. Начальник станції—інж. Голов О. Д. Станція перебуває під орудою Відділу шляхів південно-західних залізничних шляхів; фінансує її НКШляхів. Наукові праці станції друкує в «Трудах с'езда служби путів» і в журналі «Строительная промышленность» та в інші.

МОСТОВИЙ КАБІНЕТ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Політехнічний інститут

Існує з 1905 р. Опіріч учебних цілей, провадить в гебічне вивчення питань мостобудування. За останнє 10-тиліття кабінет зібрав великий матеріал щодо відбудовання мостів і мостів складного типу. Завідує кабінетом проф. Патон Е. О. Кабінет перебуває під орудою Київ. політех. ін-ту і фінанси одержує за кошторисом його від НКОсвіти.

ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ.

Харків, вул. Крапоткіна 14

Існує з 1912 р. Завдання—всебічне вивчення Донецького палива різних копалень і шахт для встановлення марки вугілля і використання його для різних печей і паротягів. Вивчення мікроструктури вугілля. Штат лябораторії 5 наукових співробітників. Завідує лябora-

торією інж. Ніколаї Н. А. Лябораторія перебуває під орудою управи Донецьких залізниць, а існує на хазяйському розрахунку—платять за виконання тієї чи іншої аналізи. Бюджет за 1927-28 р. близько 75000 карб. Справоздання надсилаються до НКШляхів.

ШЛЯХОВО-ДОСЛІДЧА СТАНЦІЯ ГОЛОВНОГО ШЛЯХОВОГО УПРАВЛІННЯ

Харків, будинок Південних залізниць

Станція існує з 1926 р. Завдання—економічне дослідження і виведення завантаження грунтів, грутове дослідження шляхів, експериментальне вивчення нових способів поліпшення шляхів і т. інш.

Завідувач—інж. Волох Є.; наукових співробітників 13.

Станція перебуває під орудою Головшиляхуправ'я; фінансує її НКШляхів. Наукові праці свої станція друкує в журналах «Міський транспорт» ЦУМГу, «Транспорт України» і т. інш.

МЕТАЛЬОГРАФІЧНИЙ КАБІНЕТ СТАЛІНСЬКОГО МЕТАЛЮРГІЙНОГО ЗАВОДУ

м. Сталіне

Існує при хемічній лябораторії заводу з 1902 р. Обслуговує на- самперед завод і у процесі поточній роботи виконує і наукові дослідження в галузі металографії і вальцовування. Завідує інженер-гірником металургом Брайнін І. Є. Утримує завод своїм коштом. Наукові праці друкує в журналі «Уголь и Железо» та ін.

МОСТОВА ЛЯБОРАТОРІЯ І МОСТО-ВИПРОБУВАЛЬНА СТАНЦІЯ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, П. Т. Ін-т

Існує з 1923 р. Опіріч учбових (навчальних) цілей, лябораторія і станція провадить науково-дослідчу роботу в галузі мостознання і мостобудування. Завідує лябораторією проф. Патон Є. О.; науковий співробітник інж. Кльч Е. Праці лябораторії і станції друкується в збірниках Наукових технічного Комітету НКШляхів.

ВИСОКОВОЛЬТОВА ЛЯБОРАТОРІЯ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, П. Т. Ін-т

Існує з 1925 р. Завдання—крім цілей навчання, вивчення ізоляційних матеріалів виробництва місцевої промисловості взагалі її зокрема української порцеляни у високовольтовій виробництві (виробництво порцеляно-фаянсового тресту). Завідувач проф. Епштейн І. Л., ляборант Гінзбург. Фінансиється за кошторисом К.П.І. і опіріч того має допомогу від Порцеляно-фаянсового тресту.

ЛЯБОРАТОРІЯ МАШИНОБУДІВЕЛЬНОГО ЗАВОДУ «ЧЕРВОНИЙ ПРОГРЕС» У ТОКМАЦІ

Токмак, Мелітопольської окр.

Існує з 1925 р. в складі лябаторії механічної, металлографічної та хемічної і має на меті—поточний контроль виробництва і спроби сільсько-господарчих машин, що виробляє завод. Завідує лябаторією інж. Сідоров В. О. Лябаторія перебуває під орудою заводу, а фінансує її Укрсельмаштрест за кошторисом заводу.

КИЇВСЬКА РАЙОННА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ПАПЕРОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Київ, Політехнічний інститут

Існує з 1926 р. Завдання—аналізи сировини і допоміжних матеріалів, дослідження якості фабрикатів; розробка методів контролю виробництва, інструктування заводських лябаторій і шахувально-дослідча робота в галузі виробництва целюлоози, паперу тощо і деревомасного виробництва. Штат: завідувач—проф. Орлов М. М., проф. Нерехтський В. Д., інж.-хемік Долгов К. Я. Під орудою Укрбумтресту, який і фінансує її. Наукові праці дружаються в журналі «Бумажная промышленность».

ЛЯБОРАТОРІЯ БАРАНІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПОРЦЕЛЯНОВОГО ЗАВОДУ

Баранівка, Житомирської округи

Існує з 1924 р. в складі 3-х відділів: хемічного, керамічного і теплотехнічного. Завдання—контроль виробництва і вивчення процесів випалювання порцеляні на вугіллі і складу мас та поливи. Завідує лябаторією інж.-керамік Кутас В. М. Фінансує її Укр. порцеляно-фаянс-скло трест, за кошторисом заводу. Наслідки дослідів дружаються у звітах тресту.

ЛИВАРСЬКА ЛЯБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, П. Т. Ін-т

Існує з 1911 р. Крім навчальних цілей, лябаторія проводить вивчення і розробку питань раціонального виливання й відпалиювання деталей машин.; зокрема розроблено здобуття високоякісного чавуну через зменшення вуглецю і перегрівання у вагранці; з'ясовано причини браку загартованих валиків і розроблено способи

зменшення цього браку й т. інш. Завідує лабораторією проф. Ка-
линенко К. С. Лабораторія перебуває під орудою К. П. Ін-ту і фінан-
сується за кошторисом цього ж ін-ту.

Наукові праці друкаються в журналах: «Вестник металлоопро-
мисленності», «Науково-технічний Вісник» і інші.

ЛЯБОРАТОРІЯ РІЗАННЯ МЕТАЛІВ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧ- НОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Політехнічний інститут

Існує з 1927 р. Завдання—вивчення різальніх інструментів і мета-
льообрібних варсттів з метою визначення умов якнайвигіднішого
використання і утворення наукової бази, щодо питань унормування
робіт у машинобудуванні.

Завідує лабораторією проф. Гейбелль К. Е., наукові співробітники—
інж. Рудник С. С. та інж. Хаймович Я. М. Лабораторія перебу-
ває під орудою Інституту і фінансується за його кошторисом. На-
укові праці друкаються в «Сборнике Научно-исследовательской ка-
федры механической технологии».

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДНІПРОВСЬКОГО МЕТАЛЮРГІЙ- НОГО ЗАВОДУ ІМ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО

м. Каменське, Дніпропетровської окр.

Існує з 1886 р. в складі таких відділів: хемічної лабораторії,
механічної лабораторії, металографічної лабораторії, теплотехніч-
ного відділу й відділу контрольно-бракового. Лабораторія обслуговує,
насамперед, поточні потреби заводу, а щодо спеціально наукових
розвідок, то лабораторія провадить їх лише у зв'язку з вироб-
ничими заводськими завданнями. Завідує лабораторією інж. Татар-
ський О. В. Наукові співробітники (спеціалісти хеміки-металурги,
металографи і теплотехніки): Титарський О., Виставкін В. В.,
Фраткін Б. Л., Єлнашберг Л. Г., Кірмалов Л. О., Полетаєв Б. Л.,
Фішбейн Г. І. і Герциков Г. А.

Наукові праці друкаються в журналах: «Уголь и Железо»
і інші. Лабораторія перебуває під орудою заводу; фінансує її
трест Югосталь за загальним кошторисом заводу.

ЕЛЕКТРОМАШИНОВА ЛЯБОРАТОРІЯ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХ- НИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Політехнічний інститут

Існує з 1900 р. Завдання—опріч навчальних цілей—теоретичне
й дослідне вивчення питань електротехніки. Завідує лабораторією
проф. Скоморохов О. О., асистент Губенко Т. П. Кошти дає НКОосві-
ти за кошторисом КПн-ту. Наукові праці друкаються в «Ізвестиях»,
Київського політехнічного інституту.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПІВДЕННО-РУДНОГО ТРЕСТУ

Вечірній Кут, Криворізької округи

Існує з 1921 р. Завдання—проводження аналіз, насамперед, руди, що здобувається тут. Завідує лябаторією інженер-гірник Мартенс Я. П. Кошти дає ПРТ. Наукових досліджень лябаторія не провадить, але могла б провадити при умові постачання її потрібних реактивів і приладів і при умові безпосереднього підлягання її управі ПРТ'у.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЧАСОВО-ЯРСЬКОЇ ГРУПИ ДЕРЖАВНИХ КЕРАМІЧНИХ ЗАВОДІВ

Ст. Часів-Яр, Артем. окр.

Існує з 1925 р. в складі хеміко-мінералогічного й керамічного відділів. Проводить систематичне дослідження Часово-Ярських вогнетривалих глин з метою можливо-практичного використання їх. Штат наукових працівників: інж.-хемік Лозинський М. М. та інж. керамік Селенков Ф. С. Лябаторія перебуває під орудою заводської управи. Кошти дає Укрспілкактрест за кошторисом заводу. Наукові праці лябаторії поки що не публікувалися.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЗБАГАЧЕННЯ КАМ'ЯНОГО ВУГІЛЛЯ ДОНЕЦЬКОГО ВУГЛЯНОГО ІНСТИТУТУ

м. Сталіне

Донецького вугільного інституту, м. Сталіно

Існує з 1926 р. Завдання, крім навчання,—дослідження і вивчення кам'яного вугілля Донбасу, щодо їхнього збагачення і розробка відповідних способів збагачення.

Завідує лябаторією проф. Меллер Е. Ф. Кошти дає інститут. Наукові праці друкується в «Трудах Донецького Угольного інститута» і в інш. спеціальніх виданнях.

ЛЯБОРАТОРІЯ 1-ОЇ КІЇВСЬКОЇ БРОВАРНІ

Київ, Сталінка, Василівська 8

Існує з 1924 р. Проводить дослідження сировини й продуктів, а також процесів пивоварництва. Переведено дослідження виливу хлорової вапни на збільшення енергії і загального проростання тухлого ячменю; сироби замінити солодом—шопсом, виною, рідким цукром і т. інш. Завідує лябаторією вчений бровар Томець Ф. Ф. Кошти дає Харчотрест за кошторисом заводу. Наукові праці поки не друкувались.

ЛЯБОРАТОРІЯ БУДЯНСЬКОГО КЕРАМІЧНОГО ЗАВОДУ

Ст. Буди, Харківської округи

Засновано р. 1923. Має три відділи: керамічний, аналітичний і контрольний. Завдання—поточний контроль виробництва, розробка різних питань, що зв'язані з виробництвом (вивчення оловяної поливки; розробка рецептів кольорових полив і т. інш.), вивчення сировини, півфабрикатів і готових виробів з метою раціоналізації виробництва. Завідує лябаторією інж.-хемік Хиж К. Кошти дає зав.д.

ЛЯБОРАТОРІЯ ХЕМІЇ КИЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Політехнічний інститут

Існує з початку засновання інституту. Крім навчальних цілей, має завдання—вивчати протогенетичні реакції в галузі коксування вугля, розпаду торфу й деревини, а також дослідження ароматизації нафти. Завідувач проф. Трефільєв Г. О. Співробітники: проф. Яворський В. П., викладач—Альохін О. В. і Оскерко О. Ш. Кошти дає НКОсвіта за кошторисом політехнічного інституту. Наукову працю видає «Коксобензол» окремою книжкою: «Опыты тепловых подсчетов прогоногенетических реакций», 1928 р.

ЛЯБОРАТОРІЯ ТЕХНОЛОГІЇ СИЛІКАТІВ І БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІЯЛІВ К.П.Т.

Київ, Політехнічний інститут

Існує з початку засновання інституту. Крім навчання провадить дослідження сировини, півфабрикатів і готових виробів (глин, будівельних матеріалів, керамічних виробів і т. інш.), а також—процесів обробки їх. Завідувач—проф. Лисін Б. С. Співробітники: Марачевський І. М., Галубутська Е. і Бабко А. К. Кошти дає НКОсвіта за кошторисом К.П.Т. Інституту. Наукові праці друкується у виданнях К.П.Т. Ін-ту, в журналах: «Вестник К.О.С. инженеров», «Науково-технічний вісник», «Керамика и стекло» і т. інш.

ТЕХНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО ІНСТИТУTU НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Київ, ул. Короленка, 1

Існує з дня засновання Київського університету. Вивчає й розробляє питання технічної хемії й зокрема вивчає склад українських тютюнів і методу здобуття тютюнового екстракту, никотиневых со-

лей, метод здобуття ментолю з м'ятного масла, резорцини, хлоралу, бензольового альдегіду з толуолу й т. інш. Завідує лябораторією проф. Єгоров І. В.; науковий співробітник—Фортинський Б. Ф. Кошти дає НКОсвіти за кошторисом інституту народньої освіти. Наукові праці друкується в журналі «Техника, економіка и право», в журналі—Рус. Физ.-Хіміческого Об-ва і в інш.

ЛЯБОРАТОРІЯ УПРАВИ КЛІНКЕРНИМИ ЗАВОДАМИ

Чернігів, ул. Шевченка, 53

Існує з 1925 р. Завдання—дослідження глини і клінкеру. Завідує інж. Кохановський. Лябораторія під орудою Чернігів. Шлях. Упр. Головпіляхуправ'я. Кошти за кошторисом Управи клінкерними заводами. Справоздання друкується в журналі «Транспорт України».

МЕТАЛЬСГРАФІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КІЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Політехнічний інститут

Існує з 1911 р. Завдання, крім навчання—вивчення структури і властивостей сталів, що вживаються при машинобудуванні і вироблення раціональних способів обробки їх і вживання. Зокрема останніми роками провадиться досліді відливання каліброваних валиків із загартованого чавуну без механічної обробки; вивчається умови здобуття чавуну, який би не ржавів; розроблюється спосіб раціональної цементації пожовочих полотен і т. інш. Завідує лябораторією проф. Бабич Є. П., ляборант Шумило М. П. Кошти одержує за кошторисом Ін-ту, яку учбово-допоміжна установа. Наукові праці друкується в «Ізвестіях» К.П.Т. Ін-ту, в «Наукових записках» науково-дослідчої катедри, механічної технології і в журналі «Предприятие».

ЦЕНТРАЛЬНА ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРШКІРТРЕСТУ

Київ, ул. 25-го Жовтня

Існує з 1923 р. Завдання: техно-хемічний контроль шкіряного та екстрактового виробництва і науково-дослідча робота в галузі шкіряного виробництва, зокрема, в лябораторії виконання роботи щодо хеміко-аналітичних норм в шкіровиробництві і аналіз алізаринового масла; визначення загальної кислотності чинбарних соєків, сушіння шкіряних червоночинбарних товарів і т. інш. Завідуват—Котов М. П. і науковий співробітник Садовський Т. Ф. Кошти дає Укршкіртрест—15—20 тисяч карб. на рік. Наукові праці друкується у «Всесоюзном вестнике» шкіряного синдикату.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЦУКРОВОГО ВИРОБНИЦТВА ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Харків, Каллунівська вул., Технологічний інститут

Існує з 1906 р. Завдання—проводити дослідні роботи в галузі хемії і техніки цукрового і рафінадного виробництва. Завідує лабораторією і дослідчими роботами проф. Шумілов О. О. Науковий співробітник інж.-технолог Кузнецов В. І. Аспіранти: інж.-технолог—К. М. Василенко і інж. Грошев. Кошти дає Науково-технічна рада цукрової промисловості Союзу.

Наукові праці друкується в «Журнале сахарной промышленности» в «Бюллетене сахарной промышленности» і в «Записках української цукрової промисловости».

Роботи, що передбачається виконати у найближчому часі:

- 1) Дослідження процесу висушування цукрових буряків з метою консервування їх для можливості збільшення довгочасності виробництва на цукроварнях.
- 2) Дослідження соків, що здійснюється з буряків центрофугальним способом.
- 3) Розробка метод висушування буряків після відгону половини соку на центрофугах.
- 4) Робота на дослідній станції в лабораторії з сушеними буряками і розробка умов добування цукру із зазначеного матеріалу.
- 5) Проведження роботи з вживанням шевеликої кількості вапні для очищення соків.
- 6) Спроби очищення соків за допомогою сірчано-кислого матнію за способом проф. Шкатальова.
- 7) Спроби нового екстрагента системи проф. Шумілова.
- 8) Досліди щодо вживання суперфосфату для очищення соків.
- 9) Спроби способу фракціонованої дефекосагтуації.
- 10) Вироблення раціонального способу варіння утілелей.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ЦУКРОТРЕСТУ

Київ, Мериннівська, 3

Існує з 1901 р. Провадить усі аналізи Цукротресту і контролює виробництво. Вивчає енергетичне господарство цукроварень і розробляє методи аналізів сировини, продуктів і матеріалів виробництва. Завідує лабораторією проф. Мінц Г. Б. Співробітники інж.-хеміки Любін Б. О., Бутман К., Зільберман Я. П., Гавриленко Є. С. Контроль і облік виробництва—інж. Клейбе С. Л. та інж. електрик Панченко А. Кошти дає Цукротрест. Бюджет на 1928 р.—40.000 карб. Праці лабораторії друкуються в «Бюллетене Сахаротреста», в «Наукових записках Державного інституту цукрової промисловості», в «Журнале сахарной промышленности» і в інш.

ЛЯБОРАТОРІЯ ВІДДІЛУ КОНТРОЛЮ ХАРКІВСЬКОГО ПАРОТЯГО- БУДІВЕЛЬНОГО ЗАВОДУ ІМ. «КОМІНТЕРНУ»

Харків, Плеханівська вул., ч. 126

Завідує лябаторією інженер Карпов Ф. В., співробітники: інж. Тіховський В. і Кордюков І. Лабораторія під орудою Відділу контролю заводу. Бюджет на 1927-28 р.—блíзько 120.000 карб.

Виконано такі роботи у зв'язку з раціоналізацією виробництва: дослідування метод визначення нікелю у виробах, дослідування бабитових стопів. Намічено такі дослідчі роботи: дослідування залежності між хемічними й механічними властивостями і структурою чавунного ліття, дослідування структури хромо-нікелевих сталей, дослідування між твердістю й іншими механічними властивостями чавунного ліття, дослідування робочого процесу горна і низка інших дослідчих робіт. Справоздань поки що не друкувалося.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЗАВОДУ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН УКРРЕСТСІЛЬМАШ «СЕРП І МОЛОТ»

Харків, Корсіківська вул., ч. 15

Засновано р. 1895. Лябаторія провадила досліди з обезсировуванням чавуну з відводом жужелиці і з добуванням високосортового перлитого чавуну і т. інш. Провадиться дослідування формувальних пісків і дослідча робота щодо визначення нормального складу фарб, пристосовуючись до машин, що фарбуються на заводі (ці роботи є гадка продовжувати). Наслідки роботи надруковано в журналах: «Вестник інженеров» ч. 2—1927, «Інженерный труд» 1925-26 р. «Науково-технічний вісник» 1926 р. ч. 2 і «Вестник металлической промышленности» 1928 р.

МЕХАНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ГІРНИЧОГО ІНСТИ- ТУТУ

Сталіне, Донецький гірничий інститут

Засновано р. 1927. Завідувач проф. Добровольський П. Є., науковий співробітник інж. Ковалевський Ю. Я. Як учбово-допомічна установа, лябаторія існує коштом інституту. Зараз вона в стадії організації. Намічено роботи в галузі систематичного дослідування фізичних і механічних властивостей гірських порід. Донецького кам'яновугільного басейну і дослідування деформації в масивах. Наукові праці лябаторії друкувалися в «Трудах Донецького горного інститута».

ВІДДІЛ ТЕРМІЧНОЇ ОБРОБКИ І МЕТАЛЬОГРАФІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ЛУГАНСЬКОГО ПАРОТЯГОБУДІВЕЛЬНОГО ЗАВОДУ ІМ. «ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ»

Луганське

Існує з 1924 р. Наукові співробітники: інж. Ільїн Н. Г. (металюрг), Пархоменко С. (технолог), Скоморохов С. (металюрг). Під орудою заводоуправи. Кошти дає завод. Лябараторія виконала такі роботи: досліджувала термічну обробку бандажів, досліджувала виробництво котлового заліза бандажів з мanganової сталі й визначала криву для карбометру. Намічено роботи щодо дослідження Мартенівського процесу з метою з'ясовання причин браку і продовження дослідження термічної обробки бандажів. Праці друкувалося в журналі «Вестник металлопромисленності» (1928, ч. 2).

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ВУГЛЯНОГО ІНСТИТУТУ

Сталіне, Донецький інститут

Існує з 1925 р. Завідує—проф. Белявський О. Г. Виконує учебові завдання і за одним ходом провадить науково-дослідчу роботу в галузі вживання електрики в кам'яновугляній промисловості, дослідження типів копальняних електричних ламп, дослідження кривих току і напруження копальних вирівнювачів, розвідка з допомогою електро-магнетичних хвиль. Лябараторія перебуває під орудою Вугляного інституту і фінансується за його кошти.

Наукові праці друкується в «Трудах Донецького горного інститута», в трудах з'їзду в справі безпечності гірничих робіт, «Електричество», «Телеграфия и телефония без проводов».

ХАРКІВСЬКА ЛЯБОРАТОРІЯ ФЕРМЕНТАЦІЇ НКЗМ'У

Харків, вул. 1-го Травня, ч. 10

Заснувала лябараторію колишня Харківська громада сільського господарства р. 1905. Завідує Ситников Е. О. Науковий керівник—проф. Ситников О. П., хемік Ришков О. Л. Діяльність лябараторії щодо науково-практичного напрямку полягає: у виведенні і у зберіганні чистих культур дріжджів і бактерій в рідинних і твердих живильних осередках, у бактеріологічному й хемічному дослідження води, сировини, проміжних продуктів квасильної промисловості і у дослідження заводських культур мікроорганізмів. Лябараторія виконала такі головні дослідчі роботи: «Ферменти і ферментативна сила сухих пивних дріжджів для медичних цілей», «Зшумовування

декількох заторів малою кількістю дріжджів у одній посудині». Намічається вивчення процесів безперервного шумування, вивчення ацетокового шумування і способів хемічного очищення у зв'язку з ратифікацією і т. інш. Праці друкується в «Пищевої промисленності». Персонал лабораторії видав курс «Мікробіологіческого броження». Фінансують лабораторію зацікавлені установи і підприємства (Укрспирт і інш.).

ХЕМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Івана Франка, ч. 27

Засновано р. 1928. Завідує—академік Шапошніков В. Г. Штатний лаборант інж.-технолог Бучковський М. В., науковий співробітник інж.-технолог Гейзер Г. К. Ляботорія перебуває в стадії устаткування. Бюджет на 1928-29 р.—47.000 карб. Кошти дає ВУАН. Експериментальні роботи розпочато в грудні 1928 р.

ЛЯБОРАТОРІЇ ОДЕСЬКОГО ТЕХНІКУМУ ЗЕРНА Й БОРОШНА

Одеса, вул. Щепкіна, 5

Засновано р. 1922. При технікумі є такі ляботорії: хемічна, зернова, борошняна, мікрометрична, мікрофотографічна, хлібопекарська, динамометрична і дослідний млин. Опірч навчання, технікум проводить науково-дослідчу роботу в галузі питань мірошицьких і хлібопекарських. (Питання про вплив домішки кукурудзяної муки на зісхожість тіста і на його якість, визначення глеюватості клейковини через видування пухиря, визначення абсорбційних властивостей зерна й продуктів переробки його. Визначення опору зерна проти роздушування й проти розірвання; визначення якості борошна за допомогою фотометру і т. інш.). Завідує технікумом і керує всією науково-дослідчою роботою проф. Богомаз К. А. Ляботорія перебуває під орудою НКОсвіти, відкіль і кошти одержує. Наукові праці технікуму друкується в журналі «Советское муко-молье и хлебопечение», «Советский Мельник» і т. інш.

ТЕХНОЛОГІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ КІЇВСЬКІМ ІНСТИТУТІ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Київ, бульвар Шевченка, 24

Існує з 1906 р. Устаткована пристосовуючись до практичних вправ студентів інституту в галузі товарознавства. Завідує—академік Шапошніков В. Г. Фінансується за кошторисом Інституту Народнього Господарства.

ТОВАРО-ДОСВІДНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ КИЇВСЬКІМ ІНСТИТУТІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

Київ, бульвар Шевченка, 24

Існує з 1923 р. Завдання—розробка метод аналізі і технічної спроби товарів; наукова експертиза товарів, що призначено до експорту.

Завідує—проф. Шапошніков В. Г., ляборант—Глжицький К. М. Фінансирується за кошторисом Інституту Народного Господарства. Справовдання про наслідки робіт друкується в «Вістях Київського Інституту Народного Господарства».

СЕКЦІЯ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ПРИ ВИРОБНИЧІМ ВІДДІЛІ ДНІПРО- ПЕТРІВСЬКИХ ПАРОТЯГОВИХ МАЙСТЕРЕНЬ КАТЕРИНИНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Дніпропетрівське

Існує з 1926 р. Керівник секції Резніков Н. Г. Секція перебуває під орудою Дніпропетрівських майстерень Катерининських залізниць. Секція виконала такі роботи науково-дослідчого характеру: хемічні, металографічні й механічні дослідження чавунових відливань (є нагромаджений матеріал з цієї галузі), спроби вагранок з метою раціоналізації режиму їхньої роботи, спроби обезсіркувати чавун, вивчались роботи майстерень Ковальського цеху з метою зменшити витрати палива на одиницю кування й взагалі всі роботи майстерень з метою раціоналізації виробництва. Накреслено вивчення й раціоналізація робіт ковальського, ливарського, збірного, котлового й інших цехів паротягових майстерень. Справовдання праці друкувалося у «Вестнике Дорпрофсоюза и ДБСИТ Екатерининских железных дорог».

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРСИЛІКАТРЕСТУ

Харків, Калпунівська вул. 16, ХТП

Засновано 1924 року. Лябораторія має відділи: аналітичний, термічний, керамічний і цементовий. Особистий склад: зав. лябораторії—проф. П. П. Будніков, Заст. зав. М. М. Губарев, інженери: Л. А. Жданов, В. В. Біловодський, В. І. Єндовицький і В. О. Терещенко. Бюджет за 1928-29 р.—196.000 карб. Переведено такі дослідчі роботи: про тридимітизацію кварцитів, про вплив різних пісків на механічні властивості портланд-цементу заводів Укрсилікатресту, випробування отнетривалої цегли для нафтovих топок та ряд

інших дослідчих робіт у галузі технології силікатів. Наукові праці ляйбораторії друкуються в журналах «Керамика и стекло» (1928 р.) Thonindustrie Ztg. (1928), «Zement» (1929 р.), «Feuerfest» (1929 р.).

ВІДДІЛ ГІДРОГЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА НИЖНЮМУ ДНІПРІ

Дніпропетровське, Проспект К. Маркса, буд. № 121

Відділ Гідрогеологічного Досліду заснувало Управління Обслідувань на Н. Дніпрі в березні 1929 р. Зав. відділом інж. Стефанів.

Перед Відділом стоїть завдання вирішити, як стануть ґрунтові води на місцях Дніпропетровському, Кам'янському, Амур-Н.-Дніпропетровському та Ново-Московському після закінчення дніпрельстанівського будівництва.

Щоб відповісти на це питання, Відділу треба буде на протязі 2-х років перевести систематичні доміяди за ґрунтовими водами району в колодязях та доглядчих щілинах в зв'язку з рівнями в річках Дніпрі, Самарі та Кільчені, а також в зв'язку з геологічним складом району.

На доглядчі, дослідчі та свердловині роботи Відділу асигновано покищо 120.000 ְрб., із коштів ВРНГ СРСР,—Головелектро, у віданні якого відділ перебуває. В плані роботи передбачено: свердлення доглядчих щілин—370 метр. Свердлення розвідувальних щілин—1320 метр.

Дослід за чебетом, напрямком та швидкістю течії ґрунтової води на 10 щілинах.

Догляд за зміною рівня та температурою води в доглядчих щілинах, колодязях та річках району.

Гідрогеологічна рекогносцировка по району та одержання плянну.

Сумісна робота гідрогеологічного досліду з іншими установами та підприємствами, які провадять ту ж роботу на своїх територіях за свої кошти та обробка всього матеріалу та підсумки роботи, закінчення яких передбачається до 1-го лютого 1931 р.

УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВО-ДОСЛІДЧЕ БЮРО ХЕМІЧНОЇ АПАРАТУРИ

Харків, вул. К. Лібкнехта, 18-20

Засновано 1929 р. Завідувач Бюра Л. П. Ваганов, Голова Техн. Ради Бюра Б. І. Шульман. Бюро перебуває у віданні НТУ ВРНГ УСРР. Бюро передбачає вивчення питань основної хемічної апаратури для головних операцій технологічних процесів (фільтрація, центрофугування, випарювання, підогрів, сушіння і т. і.).

СІЛЬСЬКО - ГОСПОДАРЧІ НАУКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ БОТАНІКИ.

Харків, вул. К. Лібкнекта, 33

Засновано 1-VII 1928 р. (до цього часу існували н.-д. катедра сільсько-господарської ботаніки та Ботан. секція с.-г. наукового Комітету України, що роботи їх як спадщина перейшли до Інституту).

Директор Ін-ту проф. В. Любіменко. Структура інституту відповідає розподілу Прикладної Ботаніки на основні її галузі за об'єктами і методами дослідження; відповідно до цього інститут має такі відділи і піввідділи: відділ Прикладної геоботаніки (кер. проф. Л. Раменський) з п/відділами—Ботанічно-Географічним (кер. Е. Лавренко), Кормових Займищ (кер. проф. Л. Раменський), Меліораційних займищ (кер. проф. Д. Віленський), лісових займищ (кер. проф. Г. Висоцький); відділ диких рослин (кер. проф. О. Яната) з п/відділами—Фльор (кер. М. Котів), Корисних Диких Рослин і Бур'янів (кер. проф. О. Яната); відділ нових культур (кер. проф. В. Вершківський); відділ хлібних та кормових культур (кер. проф. С. Воробйов) з п/відділами—Кормових (кер. проф. О. Супруненко) та Хлібів (кер. проф. С. Воробйов); відділ технічних культур (кер. проф. Я. Савченко) з п/відділами—Олійних (кер. проф. Я. Савченко), Текстильних (кер. проф. В. Ротмістров), Цукрових і Крохмалєвих (кер. проф. Б. Паншин), Наркотичних (кер. М. Ренський), Лікарських, Етерових, Чинбарних, Гумових, Фарбувальних та інш. (кер. проф. В. Вершківський); відділ Городніх та Садових Культур (кер. проф. І. Філіппішин) з п/відділами—Городніх (кер. М. Євтушенко), Овочевих і Ягідних (кер. В. Знаменський), Декоративних і Паркових (кер. М. Дайнеко); відділ Лісових Порід (кер. проф. О. Колесніків); відділ Спорових Рослин (кер. проф. Л. Шкорбатов); відділ Прикладної Систематики (в. о. кер. проф. О. Яната), з Гербарієм (кер. Е. Лавренко); відділ Фізіології (кер. проф. В. Любіменко) з п/відділами загальної фізіології, біології, екології та фітосоціології (кер. проф. В. Любіменко), Біохемії (кер. проф. Ф. Макаров), Фізіологічного вивчення сортів (кер. А. Кузьменко), Фізіологічної Анatomії (кер. М. Приходько); відділ мікробіології (кер. проф.

В. Залеський); відділ фітопатології (кер. проф. Т. Страхов), Ціtot-
логічна Лябораторія (кер. проф. Л. Делоне). Аспірантів Ін-ту
має 80. Загальними установами Інституту є: загальний відділ і при
ньому—Секретаріят, Бухгалтерія, Господарча частина і Музей, біб-
лютєка, Бібліографічне Бюро та Ред. Видавниче Бюро; Ботанічний
Сад (кер. М. Процакевіч) і Центральна Дослідча станція (органі-
зується); Київська філія (кер. проф. Б. Паншин, секретар К. Діх-
тияр); мережа загальних і спеціальних дослідчих пунктів у різних
районах України (14) та мережа в 3000 кореспондентів Інституту
переважно селян (секр. Бюро К. Пилинський). На чолі цілого ін-
ституту стоїть Рада з зазначених керівників відділів, п/відділів і
загальних установ, з представників наукових співробітників (Н.
Осадч) і аспірантів інституту (А. Товстошлет, М. Куксін) та
з Президії Інституту в складі: директора проф. В. Любоменка, заст.
Дир. в організаційній частині—Д. Лімаренка, заст. директор. в наук.
част. проф. О. Янати, наук. секр. Н. Петренка, заст. наук. секрет.
М. Рижутина, членів Президії—проф. Я. Савченка і проф. О. Колес-
нікова, кандидатів—проф. С. Воробйова і проф. Т. Страхова від
каук. співробітників проф. Ф. Мацкова (заст. Е. Лавренка), від
аспірантів—М. Куксін (заст. М. Білікова), секретарем Президії—О.
Ткаченко.

Інститут належить до установ НКО (Укрнауки) і фінансується
за рахунок держбюджету (1928-29 р. біля 150.000 крб.), а частково
за рахунок зацікавлених державних та кооперативних установ
(1928-29 р. близько 150.000 крб.) отже ввесь бюджет ін-ту на
1928-29 р.—до 300.000 карб.

Проведено й ведеться такі основні роботи:

а) вивчення загальних та спеціальних питань з фізіології сіль-
сько-господарських рослин, їх біохемії та анатомії;

б) вивчення та розроблення систематики культурних та диких
рослин сільсько-господарського значення, складання їх визначників
і т. інш.;

в) вивчення ботанічного (і сортового) складу кормових, хліб-
них, олійних, текстильних, цукрових, крохмальних, наркотичних,
лікарських та інших технічних, городніх, баштанових, овочевих,
ягідних, декоративних, паркових та лісових культур України, а та-
кож вивчення їхнього стану, біології та екології;

г) вивчення нових культур—кормових, споживчих, технічних
та інших, так з місцевих—диких, як і з чужоземних рослин;

д) вивчення бур'янової фльори взагалі та окремих бур'янів
України і способів боротьби з ними;

е) вивчення корисних диких рослин України—споживчих кормових,
лікарських, технічних та інших, з погляду використання їх
та заведення в культуру;

ж) вивчення дикої фльори та рослинності України, ботанічне,
географічне районування України і складання відповідних карт;

з) вивчення луків, випасів та інших природних кормових займищ України;

і) вивчення рослинності тих займищ, що мають меліоруватися і меліорованих;

к) вивчення рослинності лісових займищ;

л) вивчення корисних і шкідливих спорових рослин;

м) вивчення питань сільсько-господарської фітомікробіології.

Інститут провадив такі експедиційні обслідування: 1) геоботанічне обслідування луків та випасів по різних районах України, 2) обслідування тютюнництва на Україні (махорок та жовтих тютюнів), 3) обслідування причин загибелі озимини на Україні тощо.

Наслідки зроблених робіт друкуються в органі Інституту «Труди с.-г. ботаніки», яких вийшло 6 випусків по 12—20 друкованих аркушів, крім того—в «Трудах Прикладної Ботаніки Всесоюзного Інституту Прикладної Ботаніки», у «Віснику с.-г. науки та досвідної справи», в «Українському Ботанічному журналі», у «Віснику природознавства», в «Укр. Агрономі» та інших журналах.

УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНЕТИКО-СЕЛЕКЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, Поштова скринька, ч. 128

Засновано інститут р. 1928 через зреформовання Одеської с.-г. досвідної станції; інститут на $\frac{3}{4}$ своєї роботи присвятив генетико-селекційним дослідженням, а тому й збереглося наступництво в роботі, яку Одеська станція розпочала ще р. 1912. (Див. «Одесская Областная с.-х. опытная станция»).

Інститут складається з 3-х відділів: 1) генетики, 2) селекції, 3) фізіологія рослин з підвідділом с.-г. метеорології, 4) захисту рослин від шкідників і хворостей, 5) сортоведіння й сортоспроби, 6) техноаналітичного і загальної частини (алм.-господар. ч.).

Директор інституту—проф. Сапегін А. О.—(селекціонер-ботанік); помідиректора—Шабанов І. А.—(сортознавець-селекціонер); завідувач генет. від.—Фаворов О. М.—(генетик-селекціонер); спец. від. генетики—Сапегін Л. А.—(генетик-селекціонер); Зав. селекційного відділу—Барановський Д. І.—(генетик-селекціонер); спеціялісти від селекції: Москаленко Г. М. і Кетрар Ф. В.—(обидва—селекціонери); зав. від. фізіології—Брокерт—(хемік-фізіолог); спец. фізіолог Воробйов; зав. підвідділу метеорології—Софотеров М. К.—(метеоролог); зам. техноаналітичного відділу—Тімохін Г. Г.—(хемік); зав. відділу захисту рослин—Кириченко А. Н.—(ентомолог); спец.-ентомолог Знойко Д. В., спец.-фітопатолог—Гешеле Е. Е., завідувач від. сортоведіння—Батиренко (досвідник-сортознавець). Інститут перебуває під орудою НаркомЗем'у УСРР на держбюджеті. Бюджет на 1928-29 р.—200.000 карб.

Завдання інституту—проведення й об'єднання науково-дослідної роботи щодо генетико-селекційного вивчення с.-г. рослин, ке-

рування роботою досвідних станцій в науково-методологічній частині селекційного дослідження; розробка методики генетико-селекційних досліджувань і науково-практичне обслуговування південної степової смуги України з боку генетичної селекції.

1927-28 проводилося такі роботи: селекція озимої та ярової пшениці, ячменю, соєшнику, райдерева, сої, буряків, картоплі, кенафи, бавовнику, помідорів і суданської трави. Теоретичні роботи—філогенетика пшениці, ячменю, суданки, кенафи, помідорів та соєшнику; екологічні дослідження ячменів; біологія квіткування буряків та кенафи. На найближче 5-тиріччя основне місце займуть генетико-селекційні роботи, доповненні фізіолого-агрометеорологічними, енто і фітопатологічними і техно-аналітичними дослідженнями.

Про наукові видання див. опис Одеської красової с.-г. досвідної станції.

ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ

Харків, Пушкінська, 89

Засновано р. 1923. Інститут має відділи: туберкульозний, мікробіології, сапу, паразитних захорувань, патології, санітарії, фізіології і відділ захорувань свиней, овець, птиці, дрібних тварин та риб.

Директор—Агаллі М. Д., наукові співробітники: Кудрявцев Г. О., Василець Я. Ю., Обухівський Б. І., Хемійчук Д. Д., Романов Д. С., Олійник М. К., Дмитрієв К. І., Пашківський О. М., Галеніна Б. С., Преображенський О. М., Понировський Н. Г., Репрев О. В. та Іванницький С. В.

Інститут виконав такі роботи: про боротьбу проти чуми рогатої скотини, про вплив перціальних сапних антигенів, про пароплазмоз рогатої скотини, про шкіряну іммунізацію овець, про іммунизацію коней, про порівняльну характеристику туберкульозних антигенів, про вирус собачої чуми, про антипробічні прищіплювання, про вживання туберкуліну при діагностиці рогатої скотини і т. ін.

Інститут перебуває під орудою НКЗем'у України. Річний бюджет—понад 90.000 карб. Наукові праці друкується у «Ветеринарному ділі», «Трудах інститута научной и практической ветеринарии». Співробітники інституту брали участь у 26-ій гельмінтологічній експедиції по Україні.

НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СЕЛЕКЦІЇ

Київ, С.-г. інститут, Брест-Литовське шосе

Засновано р. 1922. Поділяється на три відділи: селекції—(проф. Колкунов В. В., спец.—Оканенко А. С. і Осєледець Л.), фізіології

с.-г. рослин (акад.—Вотчал Є. Ф., спец.—Міна І. Д., Толмачев І. М. і Кекух О. М.); сортознавство (проф. Табенецький О. О., спец.—Шехаєв Р. Д. і Копил С. Є.); спеціальні культур (проф. Малюшіцький Н. К., спец.—Ярошевський П. Є. і Столбін), цитології (проф. Левшін О. М., спец.—Делоне Л. Н. і Фаворський) і цукроносних рослин (уч. спец.—Панщін Б. А. і асистент Шибрія Н.). Посада директора вільна; т. ч. обов'язки директора виконує проф. Левшін О. М.

Інститут перебуває під орудою Цукротресту (НТУ ВРНГ СРСР). Кошти дас НТУ. Річний бюджет—блізько 80.000 карб.

Найголовніші роботи в галузі селекції провадилося з питань: адобуття посухотривалих рас головних культурних рослин, спадковості морфологічних і анатомічних ознак буряка, термічного вибору буряка; вибору пшеници через намочування зерна в солинях розчинах, вивчення кількості хлорофілу в с.-г. рослинах і т. інш. В галузі фізіології роботи провадилися коло досвідного фізіологічного вивчення сорту в природних умовах, біля вироблення методики цих досліджувань; коло установлення польової фізіологічної діяльності та розроблення питань фізіології, зокрема важливих у селекційній роботі. В галузі сортоведіння і анатомії роботи провадилися коло вивчення расового складу озимини, анатомії буряка (оксалат кальцію, як анатомічна ознака), вивчення рас гороху і складання гербарія культурних рослин. В галузі спеціальних культур роботи провадилися коло вивчення умов живлення й росту культурних рослин, методики лабораторного й польового дослідження і коло уєздання наукових даних з практичним хліборобством. В галузі цитології робота провадилася в напрямку коріології та ембріології цукрового буряка, в напрямку штучного добуття мутацій і розроблення методики прищіплювання буряка. У відділі цукроносних рослин поставлено роботи з сорго, кукурудзою, цикорією, земляною грушеною і з далією. Роботи інституту надруковано по різних наукових виданнях Союзу (Бюллетень СНУ Цукротресту, «Научно-агрон. Журнал», «Вісник С.-г. науки», «Праця Білоцерківської селекційної станції», і т. інш.)

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Харків, вул. Карла Лібкнехта, ч. 82

Засновано р. 1928. На чолі інституту стоїть: управа, рада і нацукова колегія. До складу інституту входять катедри й кабінети: а) сільсько-господарська економіка; б) організація сільського господарства з кабінетом вивчення метод агрономічної роботи; в) усуспільнення сільського господарства з кабінетами: кооперації, колективізації і великих радянських господарств; г) аграрної політики; д) промисловість сільського господарства з кабінетом економічного вивчення Дніпробуду; е) землевпорядження та меліорації.

Директор інституту, він же й керівник катедри с.-г. економіки проф. Кажанов М. М., члени катедри: Білаш, Хоменко К.; дійсні члени: акад. Левіцький В., проф. Лященко, проф. Попов А. Заступник директора інституту, він же й керівник катедри індустріалізації с. г. проф. Сліпанський, члени катедри: Іванов В., Шумило Г., Павлов О. Керівник катедри організації с.-г.—проф. Тумановський С., член катедри Сосновий С., дійсні члени: проф. Челінцев А., Маньковський К., науковий секретар інституту, він же й завідувач кабінету вивчення метод агрономроботи й агрікультурного руху—Петришин Т., співробітники: Батиценко, Гвоздецький, Рум'янцев, Черненко. Керівник катедри усунення с. г.—Попов П. Керівник кабінету колективізації—Чорний І., керівник кабінету кооперації—Конусов М., члени катедри—Лободюк С.; дійсні члени: проф. Лозовий О., проф. Целаріюс В., Керівник катедри землевпорядження та меліорації—Качинський В., члени катедри: Каплан Д., проф. Розов М., Белонін, проф. Першін, Романенко, Васильченко. Керівник катедри аграрної політики—Дондар І., члени катедри Криєцький С., Осліковська О., дійсні члени: Левенштам М., Дідусянко. Керівник кабінету Диїпробуду—проф. Кажанов М., заступник керівника—проф. Воробйов С., члени—проф. Розов М., Немоловський І., Секунда Т. Загальне число співробітників—54.

Наукові праці інституту друкується в журналах: «Вісник с.-г. науки та досвідної справи», «Труди Українського науково-дослідчого інституту економіки і організації сільського господарства», «Бюлєтені Українського науково-дослідчого інституту економії і організації сільського господарства». Бюджет інституту складається з асигнувань за держбюджетом, а також із спеціальних коштів.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕНЕТИКИ ПРИ ОДЕСЬКІМ С.-Г. ІНСТИТУТІ

Одеса, С.-г. інститут

Засновано р. 1926, а з 1924 р. як секція катедри рослинництва. Має лише секцію генетики та селекції, що в науковій праці тісно зв'язана з селекційним відділом Одеської досвідної станції. Персональний склад: керівник катедри—проф. Сапегін А. О., науковий співробітник Барановський М. Л., і 5 аспірантів: Москаленко Г., Фаворов О. М., Сапегін Л. А., Негруль О. М. і Воробйов. Катедра перебуває під орудою Укрнауки. Роботи провадилися з генетики і цитології пшениці, ячменю, соєвнику, екології ячменю.

Наукові праці друкується в «Трудах селекційного відділу Одесськ. краєвої досвідної станції і в закордонних журналах: «Berichte d. Deutschen Botanischen Gesellschaft» і «Fortschritte d. Landwirtschafts».

Опубліковані праці присвячено питанням методики селекції, за кону врожаю цитології пшениці, екологічній пластичності і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА РІЛЬНИЦТВА

Харків, вул. Дзержинського, 100

Засновано р. 1921. Персонал: завідувач—проф. Єгоров М. А. (агроном-хемік), Таранов К. Н.—(агрохемік), Терентьев Н. Л.—(агрохемік), Пронін— (агроном-педагог), Урсуленко П. К.—(агрохемік), Стрельникова—(агрохемік), Сахарова В. В.—(агрохемік). Під орудою Українауки (Нар. Ком. Ос.), яка й фінансує її та почасти й НКЗ дас кошти (Харківська краєва с.-г. досвідна станція). Роботи провадились коло 3-х основних факторів урожайності: ґрунту, рослинни й добрива; досліджене тній; і наслідком чого змінився погляд на це основне добриво (угноєння); з'явилася тіпотеза про кругообіг фосфору в природі. Переведено цікаві дослідження ізюмського фосфориту. Наслідки робіт друкувалось у «С.-г. досвідному ділі», «Українському хемічному журналі» і у виданнях Харк. Краєв. досвід. станції. Опублікувала катедра понад 30 робіт. Низку науково-їх робіт ще не надруковано. З опублікованих слід відзначити роботи, що присвячено статиці й динаміці фосфорної кислоти в черноземлях і принципам скоростигlosti рослин і т. інш.

Катедра має агрохемічну лябораторію, вегетаційну хатку і невеличке досвідне поле.

КИЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА РІЛЬНИЦТВА І АКЛІМАТИЗАЦІЇ

Київ, С.-г. інститут

Катедру як таку засновано р. 1922; селекційна ж лябораторія існувала ще з р. 1912. Персональний склад: проф. Колкунов В. В.—(завідувач секції рослинництва), проф. Малюшицький Н. К.—(зав. секції фізики й хемії ґрунту), проф. Душечкін—(зав. секції вивчення добрив), штатний науковий співробітник—Болсунов І. І.; по-заштатні наукові співробітники: Орловський Н. К., Гирко П. А., Архімович О. З., Оконенко О. С., Ільїнський Б. Перебуває катедра під орудою Українауки. Катедра має тісний зв'язок із С.Н.У. Цу-кпротресту.

Робота секції рослинництва скупчилася в лябораторії Київ. с.-г. інституту і зводиться до розроблення двох основних тем: 1) утворення посухотривалих рас культурних рослин, г. ч. озимої пшениці і цукрового буряка і 2) можливості утворення врожайного й цукровитого буряка. Секція фізики й хемії ґрунту, поки що лише організується. Секція вивчення добрив (угноєнь) провадить роботу коло вивчення фосфорної кислоти й азоту за різних умов. Робота

умов. Робота секцій йде у тісному зв'язку з агрохемічною лябораторією Київської краєвої с.-г. досвідичної станції. Роботи катедри друкується в різних виданнях («Бюллетень ССУ», «Записки Київ. с.-т. інституту» й інш.). Члени катедри надрукували понад 10 наукових робіт, що присвячені посухотривалості рослин.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЗООТЕХНІКИ ПРИ ХАРКІВСЬКІМ С.-Г. ІНСТИТУТІ

Харків, вул. Мироносицька, 100.

Засновано р. 1922. Персональний склад: керівник катедри—проф. Бельговський І. В.—(загальна зоотехніка), завідувач секції часткової зоотехніки—проф. Широких І., наукові співробітники: проф. Потапов Т. Д., Смирнов В. Г. і Уман Ю. З. і 8 аспірантів. Катедра перебуває під орудою Українауки (НКОс). Найголовніші теми робіт: відгодовування птиці; ставкове рибне господарство на Україні; вивчення червоної німецької скотини, відгодовування свиней, всебічне вивчення кормових ресурсів України. Спеціальні експедиції досліджували північно-кавказьку скотину.

Наукові праці катедри друкується насамперед у «Вістях Харківського с.-г. інституту». Устаткування лябораторії недостатнє, але єже будуться спеціальне приміщення для досвідничих тварин і лябораторія, що даст змогу широко розвинути досліди, пристосовані до селянського побуту. Поки ж що доводиться провадити роботу на дрібних об'єктах та командувати наукових співробітників до лябораторій інших ВУЗ'їв.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА РОСЛИННИЦТВА

Одеса, С.-г. інститут

Засновано р. 1923. Має секції: фізіології рослин і біології. Персональний склад: завідувач катедри—проф. Боровиков Г. А., наукові співробітники: Бляжко М. М., Шумаков І. П., Бичихін А. і 6 аспірантів. Перебуває під орудою Українауки. Бюджет коло 1.900 карб. на рік. Теми робіт: вплив попередників на врожайність; продукція кормових рослин; фізіологічні основи посухотривалості. Публікуються роботи у «Вістях Одеського с.-г. інституту», «Трудах Вознесенської Оптичної станції» та інші.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА СКОТАРСТВА ПРИ КІЇВСЬКІМ С.-Г. ІНСТИТУТІ

Київ, Брест-Литовське шосе, С.-г. інститут

Засновано р. 1923. Складається з 3-х секцій: кормів і годівлі—завідувач—проф. Уст'янцев В. П.; секції часткової зоотехніки—за-

відувач—Іванов С. О., секції молочарського господарства—завідувач—проф. Лавренюк П. Т. Персональний склад: завідувач катедри—проф. Уст'янцев В. П., дійсні члени: проф. Іванов С. О., проф. Лавренюк П. Т., проф. Чаговець В. Ю., проф. Букраба; наукові співробітники: проф. Юрков Ф. О., Гудим-Левкович; катедра має 12 аспірантів. Перебуває під орудою Українауки. Останнього часу вивчається питання впливу зовнішніх чинників на азотний і мінеральний обмін у молочних корів; досліджування крові с.-г. тварин і у споріднених з ними диких; вивчення бактерицидної фази молока; досліджування спадкової сили білоголової скотини; вивчення коров'ого штатання і т. інш. Розгортаються роботи по вивченню продуктів молочарства сучас. виробництва УСРР. Катедра брала участь у експедиціях щодо досліджування білоголового колоністською скоту р. 1925-го і поліського скоту року 1927-го в експедиції по обслідуванню динаміки маслоробства т. інш. Наукові праці цублюються в «Записках Київського с.-г. інституту», «Записках Київ. В.-З. Ін-ту», «Записках Київської с.-г. досвідної станції», «Опытное дело» (Харків), «Українське скотарство» (Харків).

НАУКОВО-КОНСУЛЬТАЦІЙНА РАДА ПРИ НКЗС УСРР

Харків, буд. Держпромисловості

Засновано 1927 року, в наслідок реорганізації колишнього С.-І. Наукового Комітету України. На чолі Н.-К. Ради стоїть Бюро, в складі: Шліхтер О. Г. (Голова), проф. Вовк П. Г. (Заст. Голови), Сліпаний А. М. (другий заступник), Петренко Н. А. (вчений секретар), члени: проф. Д. Г. Віленський, проф. П. Т. Лавренюк, П. І. Попов, Б. М. Рожественський, проф. А. О. Салегін, М. З. Резніков (Голова Земпляну НКЗС) та С. І. Машура (Зав. Досв. Відділу НКЗС). Н. К. Рада відділів чи секцій не має, але в складі членів Ради є окремі групи наукових робітників з усіх майже галузей дослідження в сільському господарстві. Всіх членів Ради—63. Завдання Н. К. Ради—науково-обґрунтовувати загальні пляни розвитку сільського господарства та погоджувати їх скеровувати, відповідно до потреб плянового розвитку с.-господарства, наукову роботу, що її провадить НКЗС. З цією метою Н. К. Ради ставить на розроблення основні комплексні проблеми сільського господарства, от як: 1) організаційно-виробничі типи сільського господарства та районування України; 2) індустріялізація та механізація сільського господарства; 3) усунення врожайності; 4) підвищення врожайності; 5) боротьба з посухою; 6) Дніпрельстан і сільське господарство; 7) Українське скотарство; 8) проблема спеціальних культур.

Попередні повідомлення та статейний матеріал НКРади друкуються в журналі «Вісник С.-Г. Науки та Досвідної Справи», що

є центральним науковим органом НКЗС. Окремі праці, монографії і т. інш. в формі неперіодичних видань, щід назвою «Труди Н. К. Ради». Уже видано 1 том, присвячений «Основним питанням Українського Скотарства» (1928). Дружується II том—«Проблема врожайності». Крім того, деякі матеріали публікуються у спеціальних науково-практических журналах:—«Українське Скотарство», «Вісник Садівництва, Городництва та Виноградництва» та «Ветеринарна Справа».

Роботу НКРади оплачується з держбюджету.

КАТЕДРА С.-Г. ЗООЛОГІЇ ПРИ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКІМ С.-Г. ІНСТИТУТІ

Кам'янець-Подільський

Засновано р. 1919. Персональний склад: завідувач катедри—проф. Храневич і 3 аспіранти, що працюють з 1927 р. Робота провадилася почасти коштом кредитів катедри зоології, а останній рік коштом секції прикладної зоології науково-дослідкої катедри природи і с.-г. Поділля. Досліджено фавну Поділля (зокрема фавну Lepidoptera) птиць і ссавців. Розпочато дослідження іхтіофавни Дністра і Бугу. Наукові праці публікуються в «Збірнику праці зоологічного музею УКР. Ак. Наук у виданнях Вінницької філії Всенародньої бібліотеки України при УАН і в «Записках Кам'янецького с.-г. інституту».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЛІСІВНИЦТВА ПРИ С.-Г. ІНСТИТУТІ

Харків, С.-г. інститут, вул. Чайковського, ч. 4

Засновано р. 1927. Завідувач катедри і секції загального лісництва проф. Висоцький Г. Н., завідувач секції лісової меліорації—проф. Гурський В. Я., завідувач приватного лісництва—проф. Яхонтов І. О., завідувач секції дендрології—проф. Андреев В. Н.; дійсні члени: проф. Алексеев Е. В., проф. Новак А. В., аспіранти: Погребняк, Ажопов, Дрюченко, Колеженков; секретар катедри Гладилович П. Бюджет катедри на 1927-28 р.—3.500 карб.

Роботи провадилося в навчально-досвідчім лісництві (Чугуїв), тут вивчали типи посадок, їхню біологію і продукційність. Співробітники катедри брали участь у роботах досвідчих лісництв ВУПЛ'у і в окремій експедиції ВУПЛ'у щодо вивчення лісів на Україні, в меліоративних роботах щодо зміцнювання пісків, ярів і т. інш. Справоздання надруковано в «Трудах лісової досвідчої справи на Україні», «Вісти Х. с.-г. ін-ту».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ОРГАНІЗАЦІї СІЛЬСЬКОГО І ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ПРИ ХАРК. С.-Г. ІН-ТІ

Харків, вул. Даержінського, ч. 100

Засновано р. 1923. Персональний склад: завідувач секції економіки і організації сільського господарства—акад. Левітський В. Ф., завідувач секції землевпорядження (при Харківськім геодезичнім інституті)—проф. Першін П. Н., завідувач секції економіки і організації лісового господарства—проф. Марченко О. Г.; завідувач підсекції лісової таксації—проф. Шустов Б. О.; дійсні члени: проф. Тумановський С. Н.; проф. Романенко І. О.; проф. Колесников О. Н.; наукові співробітники: Лоболок С. Ф.; Сосновий С. Н.; Марченко П. Т.; Павлов О. Н.; Ястреб С. В.; аспіранти: Бадан Д. І., Братчик Р. М., Гаврющенко А. О., Заєць О. Я., Зузик Д. Т., Зінгер Р. І., Івасенко І. Я., Ізмайлова З. С., Корунний В. Ф., Коробка М. А., Костік Т. І., Кондратенко М. І., Кругліков В. О., Таранець М. П., Тюрев П. Ф., Соловйов С. В., Воробйов П. Н., Князюк К., Ростовцева Н. І., Руденко Ю. М., Богунський Н. Н., Гла즈ков В. Ф., Коліжін К. Н. Катедра працює: коло вивчення ринків України; коло вивчення організації селянського господарства і чинників, що впливають на його продукційність; коло вивчення селянських сівозмін. Катедра перебуває під орудою Упрнауки. Річний бюджет—2.000—3.000 жарб. oprіч коштів, що надсилають ті члени організації на провадження спеціальних наукових досліджувань.

Експедиційні дослідження катедра провадила в галузі економіки махорки та сояницника—в справі землевпорядження на Шепетівщині, Одещині, Чернігівщині та Харківщині (з доручення й за кошти НКЗему).

Наукові праці катедри лрукується в різних спеціальних виданнях (ВУАН і ін.) і в журналах: «Вісті с.-г. інституту», «Вісник с.-г. науки та досвідної справи», «Лісовод».

НАУКОВО-ДОСЛІДНА КАТЕДРА БІОЛОГІЇ С.-Г. РОСЛИН

Київ, Брест-Литовське шосе, ч. 39, С.-г. інститут

Керівник катедри ак. Вотчал Е. Ф., наукові співробітники: Табецький О. О., Толмачов І. М. Під орудою Українського Наукового інституту дослідження в галузі фізіології с.-г. лісових рослин та їхня анатомія. Вивчення асиміляції, транспірації, температури рослин, електрофізіології дерев та ін. Відділи: 1) С.-г. рослини; 2) лісових дерев (при Боярській лісовій досвідній станції). Катедра надрукувала низку праць у спеціальних журналах («Польська фізіологія», «Распространение воздушного давления по стволу берескі» і ін.).

**КОМІСІЯ ВИВЧЕННЯ ПІДСОЧКИ ТА І ВПЛИВУ НА ДЕРЕВО.
ПРИ КАТЕДРІ БІОЛОГІЇ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬК. РОСЛИН**
Київ, ВУАН, Підсочна Комісія

Існує при 2-му Відділі ВУАН з 1927 року. Склад: Голова—акад. Е. П. Вотчал. Члени: акад. Е. К. Симінський, акад. В. Г. Шапошников, акад. В. І. Ліщевський, проф. Д. І. Товстоліс, проф. Е. В. Олексієв, проф. Табенський, проф. Ю. А. Рейхардт (Москва), проф. І. О. Яхонтов (Харків). Ліборант—А. Н. Савенков, А. С. Мельник. Вч. лісовод—I. I. Воренко (Алтай). Вч. лісовод—О. Ф. Дробницька. Співробітники: низка інструкторів підсочних промислів України та Союзу.

Завдання Комісії—вивчення теорії та практики різних гатунків підсочки (терпентинова справа, каштанкова справа, цукрова справа (клен, береза), та інших засобів використання дерева. Сприяння розвитку цих галузей промисловості.

Досягнення: 1) складено та надруковано в журналі «Лісове господарство першого проекта реєгламенту для нормування терпентинових промислів в Союзі, 2) проводяться роботи на теми: а) вплив підсочки на біжучий приріст сосни, б) вплив підсочки на анатомічну будову деревини та на кількість смольових ходів у сосні, в) вплив підсочки на механічні властивості деревини сосни.

**КОМІСІЯ ВИВЧЕННЯ СОРТІВ ТА УМОВ ВРОЖАЮ
ПРИ КАТЕДРІ БІОЛОГІЇ СІЛЬСЬКО-ГОСПОД. РОСЛИН**

Київ, ВУАН, Сортова та врожайна Комісія

Існує при 2-му Відділі ВУАН з 1928 року. Склад: Голова—акад. Е. П. Вотчал. Члени: проф. В. В. Колкунов, проф. М. К. Малющицький, проф. А. М. Львшин, проф. А. А. Табенський. Асистент—А. А. Іванов. Агроном селекціонер—Б. Н. Лебединський. Співробітники-агрономи з селекційних станцій—(Гудвіл, Войткевич та інші).

Завдання Комісії—вивчення сортів сільсько-господарських рослин України та умов неврожаю та врожаю. Сприяння та наукова допомога агрономічним колам в справах сортів та врожаю.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА С.-Г. ЕКОНОМІКИ

Київ, Брест-Литовське шосе, 39, К. с.-т. інститут

Склад катедри: дійсні члени проф. Веселовський С. Ф., проф. Городецький С., проф. Короткевич М., проф. Попов О., проф. Шиманович; наукові співробітники: Шумило Г., Кушнаренко М., Іванов В., Шкляров Н. і Постерня-Міховський. Катедра перебуває під орудою Упрнауки. Дослідження в галузі сільсько-господарської економіки.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГРУНТОЗНАВСТВА ПРИ ХАРК. С.-Г. ІН-ТИ

Харків, вул. Дзержинського, 100

Існує з 1924 р. у складі 3-х секцій: 1) динаміки ґрунтів, 2) географії та морфології ґрунтів і 3) геоботаніки. Склад катедри: проф. Соколовський О. Н.—(завідувач катедри і керівник секції динаміки ґрунтів), (секції географії та морфології—керівник вакансія), проф. Віленський Д. Г.—(керівник секції геоботаніки), дійсні члени—проф. Левченко Ф. І. Наукові співробітники: Лавренко С. М., Муравлянський С. Н., Шостенко Н. О., аспіранти: Вернандер Н. Б., Крупський Н. К., Под'яконов Н. Н., Конаков Н. К., Таранець Г. П., Божко К. С., Ковалев К. Ц., Можейко О. М., Луцький П. І., Грінченко О. М., Грінь Г. С., Сидері Д. І., Колесніков Н. В. Катедра перебуває під орудою Українауки; фінансується коштом Держбюджету. Бюджет на 1928-29 р.—23.000 карб. Катедра має лабораторію, музей, до зібраних колекцій ґрунтів України, Туркестану, Заволжя й ін. районів СРСР, а також бібліотеку спеціальної літератури (біля 1000 назв). Головні роботи: дослідження ґрунтів державного заповідника «Асканія Нова», дослідження колодій ґрунту, вбиральні здатності ґрунту, насиченості ґрунтів, дослідження ґрунтів нижньої частини долини р. Самари у зв'язку з проблемою Дніпробуду; геоботанічне дослідження 3-х солонцових районів України; дослідження анатомічних властивостей і умов проростання деяких галофітів і псамофітів; дослідження солончаків та солонців Мелітопольщини, дослідження процесу створення структури в чорноземлі; геоботанічні дослідження Донбасу й низка інших робіт. Співробітники катедри брали участь в експедиціях НКЗем'у в справі дослідження Олешківських пісків, в експедиціях по тютюнових районах України, в експедиціях на р. Самару і т. інш.

На наступні ш'ятиріччя катедра намічає, крім чисто дослідницьких, також низку робіт, що мають зв'язок із землевпорядженням, районуванням Республіки, зрошуванням на півдні України, а також у зв'язку з меліорацією заболочених просторів. У галузі вивчення динаміки ґрунтів накреслено заболотити ряд опорних пунктів, які повинні дати матеріал для порівняльного пізнання процесів, що протікають в ґрунті. В галузі геоботаніки намічається—продовжити вивчення галофітів і псамофітів, а також вивчення динаміки рослинного покрову цілинних степів. Праці катедра друкує у «Пути сельс. хоз-ва», «Вістях Хар. с.-г. ін-ту», «Почтоведение», «Internationale Mitteilungen für Bodenkunde», «Вісн. С.-Г. Науки», Proceedings of the I-st. international Congress of soil Science 1927, «Вісн. Природознавства».

Зараз друкується труди н.д. катедри ґрунтоznавства т. І—Ля-біораторні дослідження й т. ІІ—Наслідки дослідень солонців Мелітопольщини.

Катедра разом із секцією ґрунтоznавства с.-г. Наук Ком-ту видала збірник доповідів для міжнародного конгресу у Вашингтоні, де брали персональну участь частини членів катедри.

КАТЕДРА ҐРУНТОЗНАВСТВА КИЇВСЬКОГО СІЛЬ-ГОСП. ІНСТИТУТУ

Київ, Брест-Литовське шосе, 31, буд. Політехнічного інституту

Засновано р. 1923. Завідувач катедри проф. Левченко Ф. І., викладач Годлін М. М. Катедра перебуває під орудою Київ. с.-г. інституту, як навчально-допомічна установа. Головні роботи, що виконано: дослідження земельних фондів Цукротресту щодо ґрунту на Волині й на Поділлю; дослідження лукових і болотяних ґрунтів за завданням Меліовідділу НКЗему; складено з-хверстові ґрунтові мапи Шепетівської й Волинської округ. Звіти друкувалися в «Грудах селекціонних и опитних станцій» (Цукротрест і НКЗ).

КАТЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ЗООТЕХНІЇ ТА С.-Г. ТВАРИННОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ С.-Г. ІНСТИТУТУ В КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ

Засновано р. 1919. Керівник—Мельник О. С. Катедру фінансує науково-дослідча катедра сільського господарства, природи та культури. Теми робіт: вивчення продуктивності пашні, вивчення диких тварин східної Європи, неолітичних південно-східної Європи: празубр і зубр. Наукові праці публікувалися в журналі: «Zeitschrift für Thierzüchtung» та ін.

УКРАЇНСЬКА СТАНЦІЯ ВСЕСОЮЗНОГО ІНСТИТУТУ ПРИКЛАДНОЇ БОТАНІКИ І НОВИХ КУЛЬТУР

Валки, Харківської округи

Засновано р. 1926. До складу станції входять: 1) відділ польських культур, 2) відділ садівництва та городництва, 3) відділ натуралізації лісових і паркових деревних порід. Завідувач станції—проф. Кулешов М. Н., заступник—Бордаков Л. П., наукові співробітники: Цюпа М. Г., Чернявський А. С., Дронкін І. Ф., Болотов С. Н., Федотов С., Савронь В. І., Іванов А. І., Гудзенко І. В., Фріденталь, Папуліна З. Н. і Бережанова К. Т.

Станція перебуває під орудою В. І. П. Б. при РНК СРСР. Бюджет станції на 1927-28 р.—83.700 карб.

Основне завдання станції за минулих років та й в наступнім п'ятиріччі—притягування до дослідження і ботаніко-агрономічних вивчань якнайрізноманітніших культур і сортів з метою виділити з світових багатств форми, що могли б дати практичний і селекційний інтерес для природно-історичних умов УСРР. Завдання це по-

ширюється на всі відділи, що працюють на станції. Перспективний план станції надруковано у загальнім плані Всесоюзного інституту прикладної ботаніки та птичиріччя. (Ленінград, 1928 р.). Свої праці станція друкує насамперед в «Трудах Всесоюзного Института прикладной ботаники» і в журналі «Опытное дело» НКЗ УССР.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ПУНКТ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ПРИ- КЛАДНОЇ БОТАНІКИ ПРИ ЛУГАНСЬКІМ С.-Г. ТЕХНІКУМІ

Луганське, с.-г. технікум ім. проф. К. А. Темірязєва

Пункт існує з 1928 р., коштом інституту. Наукових співробітників 4: Рижутін Н. Д.—(ботанік), Гребенева С. І.—(ботанік), Кравченко С. К.—(агроном) і Луцький П. І.—(геолог).

Наукові співробітники в роботі своїй використовують учебові кабінети і лябораторії технікуму.

Плян робіт передбачає науково-дослідчі роботи з таких розділів: фіто-соціологія, систематика і географія культурних рослин Донбасу.

ЕНТОМОФІТОПАТОЛОГІЧНИЙ ПУНКТ ПРИ ВІННИЦЬКІМ НАСІН- НЬОВІМ ЗАВОДІ ЦУКРОТРЕСТУ

Вінниця, Немирівське шосе

Існує з 1924 р. Має 2 відділи: ентомології та фітопатології; з адміністративного боку з'являється відділом Вінницького насінньового заводу, з організаційного ж боку—це один з сьоми таких пунктів, що складають ентомофітопатологічну організацію Цукротресту.

Склад наукових співробітників: а) ентомології—Любомудров І. С. (завідувач), Боголепова Л., Білозор М. П.; б) фітопатології—Борисевич Г. Ф. Кошти дає Цукротрест.

Завдання—вивчення шкідників і хвороб цукрових рослин і способів боротьби проти них (насамперед, щодо цукрового буряка і насіння його), а також ентомофітопатологічний контроль насінньового матеріалу.

Наслідки праці друкуються в «Бюллетенях сортового семенного управління Сахаротреста».

КІЇВСЬКА ФІЛІЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДЧОЇ СЕКЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІД- ЧОЇ КАТЕДРИ С.-Г. ЕКОНОМІКИ ПРИ КІЇВСЬКІМ МЕЛІОРАТИВ- НИМ ЗЕМЛЕВПОРЯДЧИМ ПОЛІТЕХНІКУМІ

Київ, Рейтерська вул., ч. 37

Засновано р. 1927. Персональний склад: проф. Сташевський Е. Д. (історик-економіст), Рудін Б. Д. (землевпорядник-геодезист), Маркевич (землевпорядник-економіст), Тіхоміров О. М. (землевпорядник-юрист).

Філія перебуває під орудою Упрацюки. Існує на кошти, що надходять за виконання спеціальних досліджень. Роботу свою філія тільки ню що розпочала; гадає працювати коло вивчення ефекту селянського землевпорядження в районах цукрової промисловості. Брала участь в економічно-землевпорядчім досліджуванні дачі села Баринівка. За участю філії видано: «Записки Київського землевпорядчого технікуму».

ЦЕНТРАЛЬНА АГРО-ТЕХНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

Київ, вул. Леніна, 46

Засновано р. 1928 через зреформування Київської контролю-хемічної лябораторії. Має 2 відділи: 1) відділ угноєнь з підвідділами (дослідування сировини), б) технологічним (переробка сировини), в) досвідно-агрономічним (вживання угноєнь), 2) відділ ґрутовий з підвідділами: а) територіальних досліджувань та морфології, б) динаміки і в) мікробіології. Заталанна для обох відділів—хемічна лябораторія.

Директор—проф. Душечкін О. І.—(агрохемік), наукові співробітники: проф. Махов Г. Г.—(грунтознавець); геологій: Виржиківський Р. Р. і Попов Л. В.; грунтознавці: Левенгавит А. І., Черфанов О. ІІ., Кавалеріда В. П., Канівець І. І., проф. Левченко Ф. І.; агроном-досвідник—Левітський Н. О., мікробіолог—Левантовська Б. М.; агроном-хемік—Рождественський; агроном—Вишнівський А. М., агрономік Гірко П. А., хеміки: Манzon Е. Д., Цеслінська Е. П., Бутовська В. А., Попова А. О., Яковенко М. Я.

Центральна агрономічна лябораторія перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Року 1928 лябораторія одержала від НКЗем'у—63.000 карб. та від Окружемвідділів—блізько 15.000 карб.; на 1928-1929 р. за держбюджетом—\$5.000 карб. та крім того за територіальні дослідування ґрунтів кошти від ОЗО згідно договорів лябораторії з ним.

Завдання лябораторії (майбутнього Українського інституту угноєнь)—дослідування мінеральної та іншої сировини для цілей удобрення; вишукування нових видів угноєнь; вишукування способів переробки сировини; вивчення метод аналізи угноєнь і контроль їх; вияснювання значень різних видів угноєнь за різних природних умов, та крім того ґрутові територіальні дослідування по Україні і ґрутові дослідування дільниць гуртових (колективних) дослідів.

Лябораторія виконала такі роботи: 1) дослідування покладів фосфоритів у деяких районах Поділля—разом із геолкомом; 2) досліджено ґрунти Сталінської, Маріупільської та Проскурівської округ; 3) відбуто експедицію в район Дніпробуду для вивчення ґрунтів; 4) експедицію в справі вивчення солончаків на Полтав-

щині; 5) досліджено ґрунти колективних дослідів із утисеннями в Харківській, Київській та почасти й в східно-степових країнах; 6) досліджено ґрунти Малозагорівської досвідної станції городницького відділу Харківської краєвої досвідної станції, Вознесенської досвідної станції; 7) розпочато дослідження питання про переведення фосфоритів у розчинний стан через: а) компостування з торфом, б) обробку лугуватими солями й легкими кислотами, в) стоплювання з главконітовими пісками й т. інш.; 8) вивчалося за згодою Махортресту вплив угноєнь на врожай і якість махорки. Матеріали досліджування ґрунтів України публікуються в «Матеріалах для дослідження ґрунтів України» (1927, 1928).

АГРОЛЯБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО ІНСТИТУTU НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Київ, вул. Короленка, ч. 58

Існує з 1925 року. Завідувач лябораторії—Москвічов С. М. Лябораторія перебуває під орудою КІНО. Лябораторія розроблювала питання: про чутливість типових українських ґрунтів до придачі фосфорово-кислих добрив і причина цієї чутливості; про форми фосфорової кислоти в українських ґрунтах у залежності від типу ґрунтоутворення. Надалі намічається розробка питань про агрономічні властивості українських ґрунтів. Завідувач лябораторії брав участь в експедиції досліджування меліофонду НКЗ на півдні України. Справа з дознання опубліковано в журналі «Сільсько-господарська діснівська справа», «Записки Київського інституту Народної освіти» і т. інш.

ЛЯБОРАТОРІЯ ГУМАНСЬКОГО С.-Г. ТЕХНІКУМУ

Гуманськ

Засновано р. 1922 (як школа садівництва—р. 1854, як середня школа садівництва й хліборобства—р. 1877). Персональний склад: проф. Софронов М. Е.—(городництво й садове насіннєвізнавство), проф. Рудченко Є. К. (приватне хліборобство), проф. Волошук А. С.—загальне садівництво і садова досвідна справа), проф. Душечкін О. І.—(ґрунтознавство), проф. Шершевіцький Б. Н.—(загальна хемія та якісна аналіза) і 12 викладачів (технічні виконавці дослідчих робіт—студенти-ляборанти.

Теми роб'т: вивчення фльори на Уманщині; вивчення біології городніх рослин; хемічна стимуляція с.-г. рослин; догляд за морозотривалістю лісових та декоративних деревинних порід; досліди озимих засівів квіткових рослин; дослідження можливості передання зарази на флатчиценію від бджіл шовковикові; переведено

бюджетове дослідження селянських господарств 51 села. Співробітники технікуму брали участь в експедиції, що організував Уманський відділ Цукротресту в справі дослідження всіх садів відділу.

Результати праці публікувалось в «Записках Уманського с.-г. технікуму», в «Краєзнавчому збірнику—Уманщина», в «Zellstimulations Förschüngungen», в «Сборнике статей о состоянии садоводства на Киевщине для всесоюзной выставки», в «Вестнике виноделия» і інш.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ КІЇВСЬКОГО ВЕТЕРИНАРНО-ЗООТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, вул. Гершуні, ч. 55

Засновано р. 1925 (як частина бактеріологічної лабораторії р. 1921). Персональний склад: Завідувач—проф. Іванов С. О. і асистент Борисевич В. О. Кошти дав в.-з. інститут. Теми робіт коло дослідження крові червоного рогатого скоту. Наслідки робіт публікуються в «Записках Київ. Ветер.-зоотех. Ін-ту».

ПЕРШИЙ СТЕПОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗАПОВІДНИК «ЧАПЛІ» (КОЛ. АСКАНІЯ-НОВА)

Асканія-Нова, Мелітопольської округи

Заповідник «Чаплі» займає суцільний масив завбільшки більш за 43.000 га землі, коло 40 верстов завдовжки і близько 18 верстов завширшки.

Декрет Раднаркому УСРР з дня 19 травня 1927 р. призначив тяжкі завдання держзаповідника: зберігати і вивчати цілинний степ і його природу, зберігати, акліматизувати і вивчати за умов степу тваринні й рослинні види, виводити й розплоджувати у масовій кількості тваринні й рослинні види народньо-господарського значення.

Для здійснення цих завдань заповідник має: Науково-Степову Станцію, з Метеорологіч. відділом, зоопарк, Ботанічний парк, Зоотехнічну Станцію, Фіто-технічно-селекційну Станцію, Музей, Наукову бібліотеку та архів.

Цілінного степу в Асканії—близько 32.000 га: з них 6.000 га оголошено абсолютно-заповідним недоторканним степом; територію цю з метою охорони природи й наукового вивчення її вилучено з усіх видів господарського користування; решта цілінного степу (приблизно 26.000 га) використовується під покоси й випас овець і інших тварин.

Під риальництво в Заповіднику використовується щось біля 10.000 га.

Директор Заповідника—Бега Ф. Ф.

Заст. Дир-ра—зав. Наук. част.—проф. Станчинський В. В.

Науковий персонал степової станції: спец. зоологічного відділу—орнітолог—Шуммер О. О., ентомолог—Медведєв М. Ф., спец.-бота, ніж—Шалит М. С., завідувач Зоопарку—Фортунатов Б. К., помічники завідувача—Гунали О. Т. й Сіянко К. Є.; Завідувач Музею—Рибергер Г. І., Досвідними Станціями при Заповіднику керують: Зоотехнічною—проф. Іванов М. Ф., Фіtotехнічною—Коварський А. Є.

Заповідник як установа Всесоюзного значення перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Наукова Частина Заповідника утримується коштом держбюджету близько 150.000 карб. на 28-29 рік (з додатком до них коштів із господарських прибутків заповідника і асигнувань інших установ і організацій).

Виробничо-Господарська Частина перебуває на самостачанні. Науково-Степова станція вивчає: 1) степовий рослинний покров, його еволюцію, характер і динаміку ґрунтів степового масиву і плодів; 2) вивчає південно-степову фауну з боку біології, екології і систематики видів степової фауни.

Зоопарк провадить: вивчення процесів акліматизації й досліди щодо акліматизації чужоземних видів фауни в умовах південно-українського степу, досліди видової гібридизації, опрацювання теорії генетичного синтезу, і робота генетичного характеру над населенням зоопарку в напрямку відновлення деяких видів тварин і утворення нових відмін тварин і птиць; досліди штучного запліднення. Зоопарк за теперішнього часу має представників тварин і птиць з різних місць земної кулі, насамперед—степових просторів.

Наукові праці публікується у власнім друкованім органі: «Вісті Державного Степового Заповідника»—«Чаплі» (видано 4 томи) і в різних журналах. Докладний опис заповідника та його наукових виробничо-господарських робіт видано в багато ілюстрованім збірнику статей »Степовий Заповідник»—«Чаплі» (кол. «Аксанія Нова»). кіл. Держвидав'—1928 р.

Зоотехнічна станція при державному заповіднику «Чаплі». Засновано станцію року 1925. Провадить вона дослідчу й племінну роботу в галузі вівчарства, свинарства, скотарства. Завідує станцією проф. Іванов М. Ф. Зоотехніки станції Белехов П. П., Гребень Л. К.; є ще один асистент і хемік.

В галузі вівчарства досвідна й племінна станція реде роботу з мериносами типу «Рамбульє», «Прекос» і з циганськими вівчями, з трубововняніми породами, як каракульська, чунтуцька й малич, а також коло англійських м'ясних порід: ширлширської, темпширської, лінкольнської. Всього овець в понад 21.000 шт., але передбачається довести кількість тонкововняніх овець до 41.000 голів. Багатогранні завдання в галузі племінного вівчарства станція супроводить широко поставленою досвідченою роботою в галузі розплоду, годування, відгодовування й утримання, а також вивчення якості зовні, жормів і продукції.

Опірч того завзялася розв'язати питання, що зв'язані з генетикою, методами розведення й іншими біологічно-зоотехнічними чинниками розширення й добору свійських с.-г. тварин. Вже одержано понад 20 комбінацій метисів овець різних порід, коло яких проводяться зоотехнічні й генетичні спостереження й дослідження. Вгалузі свинарства досвідна й племінна станція ставить собі завдання розвести висококлясових племінних великих білих англійських свиней, крім того виводить місцеву поліпшенну свиню для степової смуги України; досвідна робота, крім того, провадиться в справі питань годівлі свиней взагалі і зокрема на бекон і питання використовування природних і штучних випасів у степових умовах. Робота жоло величного рогатого скоту племінна й досвідна ведеться в галузі червононімецького скоту й сіро-українського, при чим, щодо останнього (сіро-українського скоту), робота провадиться в двох напрямках: 1) розвитку молочності через виділення молочних ліній і відповідного годування й виховання і 2) розвитку скороспілості й м'ясних якостей, для чого мають на оці прищіплення крові романсьолів. Заповідник видає по станції свій бюллетень.

Фіто-технічна станція при державному заповіднику «Чаплі». Станцію засновано року 1926. Має вона такі розділи робіт: селекція с.-г. рослин, сортоспроби, вивчення польових культур, ботанічне вивчення й заховання культурно-польової фауни степів України.

Завідує станцією Коварський А. Є. Крім цього провадять роботи ще два фахівці: Лазарова В. О. і Рижиков Д. П.

На програмі станції стоять такі питання: 1) вивчення рахівого й сортового складу культурно-польової фауни району по-сушливої Причорноморщини; 2) притягування всяких можливих видів і сортів матеріалу упораніх і неупораних у нас культурних рослин із різних країв, природно-історичні умови яких ідентичні з умовами державного заповідника; 3) сортовивчення й сортоспроби найголовніших культурних рослин з притягненням найвидатніших селекційних і господарських сортів нашого й чужоземного походження; 4) організація маточних, селекційних і ботанічних, колекційних розсадників. Фактично провадиться селекція озимої пшеници, сояни, вівса, сортоспроби озимої пшеници, сояни, вівса, ячменю, ярої пшеници і трав; сортовивчення бобових, баштанних і трав; досліди боротьби рас і вивчення популяцій, вивчення нових культур при умові зрошування й без нього,—нових технічних культур: бавовнику, кенафи, райдерева, земляного горіха й інш.

Наукові роботи станція друкує в органі заповідника «Вісти Державного Степового Заповідника—«Чаплі», в бюллетенях і в спец. журналах.

ДЕРЖАВНИЙ ЗАПОВІДНИК—«КОНЧА-ЗАСПА»

Київ, вул. Леніна 46

Засновано року 1921. Перебуває в Будаївському районі під Київом. У склад заповідника входять: озеро «Конча-Заспа» і протоки: Бочетрик, Глушник і Стариця. Разом коло 180 гектарів землі.

Завідувач заповідника Шарлемань М. В.; заповідник перебуває під орудою Наркомзему УСРР.

Заповідник засновано з метою охорони й вивчення рибних багатств Дніпра і вивчення дніпрянських оболоней. Заповідник провадить вивчення умов перебування й розмноження риби в водах заповідника, відкіля риба йде до Дніпра. Веде спостереження біологічні над різними видами риб. Досліджує склад видової риби вод заповідника. Вивчає загальні питання рибного господарства.

ДЕРЖАВНИЙ РИБНИЙ ЗАПОВІДНИК «КОНЧА-ЗАСПА» ІЗ ДОСВІДНОЮ РИБНОЮ СТАНЦІЄЮ

Київська округа, Київський район, близько села Вита-Литовська.

Київ, вул. Леніна, ч. 46

Засновано року 1921. Структура: відділи—гідробіології, іхтіології, охорони природи й лябораторія досвідної рибної станції.

Персональний склад: директор заповідника Шарлемань М. В. (зоологія, орнітологія), Белінг Д. Є. (іхтіологія), Завістовський П. (рибництво), Громайловська М. А. (гідробіологія), Овчинник М. М. (іхтіологія). Заповідник існує заштатом асигнувань Наркомзему. (Досвідний відділ). Теми робіт: вивчення гідрологічних і гідробіологічних умов заповідника; біологічне й флористичне вивчення заповідника; вивчення темпу росту й іжі ляща, в'яза й других видів риби; вивчення фавни наземних хребетних. Співробітники брали участь в експедиції Українського щодо дослідження південного Бугу й порожистої частини Дніпра. Наслідки робіт публікується в «Бюлєтені Державної Іхтіологічної Станції» (в Херсоні), в «Трудах с'ездов зоологов», «Украинском охотнике и рыболове», в «Русском гидробіологическом журналі» (Саратов), в «Збрінику праць біологічної станції» УАН.

ДЕРЖАВНІ УЗМОРСЬКІ ЗАПОВІДНИКИ

Скадівське, Херсонської округи

До складу державних узморських заповідників належать острова і частини узбережжя Чорного й Озівського моря, а саме острова: Тендер, Джарилгач, Довгий, Білючий, коса Обіточеська,

частина юсі Білосарайської, Солоногозерна лісна дача й інші. Територія їхня близько 25.000 гектарів, не рахуючи водяної. Всі ці місцевості Раднарком УСРР 14 червня 1927 року оголосив заповідниками. Директор заповідника Ткаль Г. В. Заповідники перебувають під орудою Наркомзема УСРР. Завдання заповідників узморських: зберегти й вивчити природу заповідників, зокрема характер і склад рослинності, характер і склад фавни, зосбна птиць, поставити вивчення й досліди використування диких рослин, що відзначаються технічними якостями і т. інш.

ПІВНІЧНА КРАЄВА МЕЛІОРАЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ

Київ, вул. Комінтерну, ч. 2

Засновано року 1926 П. К. М. О. Провадить науково-дослідчі роботи у межах Полісся й Лісостепу УСРР для чого виряджає спеціальні експедиції й камеральні розроблення й має у своєму складі окремий кадр спеціалістів; особистий склад наукових робітників такий: завідувач організації інж. Пахомов С. Я., Смоленський А. К. (досвідна меліорація), Квецинський В. С. (спеціаліст в галузі пісків і ярів), Тюленев Н. О. (спеціаліст культур-технік), Літчкова Є. Л. (спец. гідрогеолог), Зеров Д. К. (спец. ботанік-болотознавець). ПКМО перебуває під орудою Наркомзема УСРР; фінансується коштом держбюджету, а окремі завдання місцевого значення за кошти місцевого бюджету.

Виконано такі польові роботи експедиційного характеру: вивчення результатів висушування оболоні річки Супоя, вивчення приросівих ярів, геоботанічне дослідження заболотяних оболонь р. р.: Згар, Сула, Супой і окремих болот, облік висушувальних систем країни і наслідки їхніх робіт; складено каталога свердловин на воду, гідрогеологічна мапа колишньої Волинської й Київської губернії; розроблено матеріали дослідження гідроустановлень по всій країні. На майбутнє поставлені питання: гідрогеологічне дослідження Кременчуцької округи, гідромодульні дослідження і вивчення техніки висушування на досвідних станціях; дослідження держлукфонду і кормової площини за висушувальними системами, вивчення дюючих ярів, дослідження болот і результатів висушування, дослідження гідропоруджень щодо використування гідроенергії по річках: Північний Донець, Ісьол, Оскол; намічено гідрогеологічний опис округ Полісся й Лісостепової смуги; скласти мапи свердловин, мапи артезійських вод, мапи поширення водяних горизонтів у верхніх шарах третичних і четвертичних осідань, картковий каталог об'єктів меліорацій і гідротехнічних споруджень. Передбачено провести: облік висушувальних систем, дослідження водопостачання селам і дослідження держлукфонду.

ПКМО видала каталог сведловин України і спеціальні інструкції. Опірч того огляд: «Піски та яри України».

ПІВДЕННА КРАЄВА МЕЛІОРАЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПКМО»

Одеса, Воронцовський пров. ч. 8

Засновано року 1921. Управа ПівдКМО мав в Одесі дві гідрометричні станції—Південно-Бузьку і Дніпрову і три дослідчі партії по дільницях: Херсонській, Вознесенській і Миколаївській і зрошувані дільниці.

Завідує організацією інжен. Фаворін Н. Н. (гідротехнік, меліорація); співробітники: інж. Кортадці А. І. (дослідна меліорація), геолог Гапонов Є. А. (гідрогеологія), інж. Центнер І. Я. (водопостачання), Піוטровський О. І. (грунтознавство, меліорація, статистика), інж. Попов В. (гідрологія). Петровський П. О. (меліорація): Виконавці робіт Херсонської гідромодульної дільниці: Петровський П. О., Вознесенської—Жоравович Г. С., Миколаївської—Тропер В. А.

Гідрометричними станціями завідують: Південно-Бугською—інж. Попов В. М., Дніпровою—інж. Малстимович М. С., Вознесенською зрошувальною дільницею завідує інж. Кортадці А. І. ПКМО перебуває під орудою Наркомзему УСРР.

Основним завданням ПівдКМО є: 1) вивчення природно-історичних умов степової смуги України з визначенням районів, вживання й характеру потрібних меліорацій і досліджуванням виконаних меліоративних улаштовань і споруджень; 2) поставлення на спеціально влаштованих станціях дослідів щодо розроблення раціональних методів меліорації. Виконано такі роботи: гідрогеологічна мапа від Дністра до Буту; досліджено артезійські води й колоязі Мелітопольської округи, досліджено долини річок: Токмаку, Молочної, В. Виськи, Синюхи, Кальмисусу, Інгульця і Південного Бугу; розроблено питання іригації Півдня України; проведено досліди машинового свердління. Досліджено ґрунти Дніпрових плавель і Низово-Дніпрових пісків; питання водопостачання залюднених пунктів і земель призначених для заселення; складено плян реорганізації землевпорядження і організації зрошуваного господарства Вознесенського масиву на площі 4.000 десятин землі; переведено дослідження в долині річки Берди з метою меліорації 4.500 гектарів; переведено дослідження на річці Південний Буг з метою проектування гідроелектростанції; вивчено режим багатьох річок і грунтових вод, режим плавней і т. інш. В досвідно-меліораційній справі на досвідних дільницях ПКМО (Вознесенській, Каменській і др.) провадиться досвідна культура сільсько-господарських рослин.

Науково-дослідчі роботи ПКМО публікується в трудах ПКМО. Видано 9 випусків, а крім того статті містяться в різних журналах.

ЦЕНТРАЛЬНА ТОРФЯНА ЧАСТИНА НАРКОМЗЕМУ УСРР

Київ, вул. Комінтерну, ч. 2

Існує з 1922 року. Ц.Т.Ч. веде дослідчі полярів роботи її камеральні розроблення питань щодо вивчення болот і торфянників України,—визначення властивостей і якостей торфу, умов розроблення

його її господарського використування. Персональний склад: за-
відувач ЦТЧ—Клопотов Б. Н. (болотознавець і ботанік), Курдюмов
С. В. (торфтехніка і економіка), Ціціліано Д. Д. (с.-г. використову-
вання торфу). При ЦТЧ є хемічна лябораторія. ЦТЧ перебуває під
орудою Наркомзему УСРР; бюджет на 1927-28 р.—40.000 крб.

За час свого існування ЦТЧ виконала: 1) статистико-облікові
роботи щодо досліджування болот і торфянників, здобуття торфу і
їого використування; 2) виконала зведення хемічних і технічних
даних про торф України, проаналізувавши зразки торфу на попель-
ність, теплотворчу здатність, на склад азоту, фірки, коксу, летких
речовин і т. ін.; 3) дослідила ряд торфяних масивів, у тім числі
«Центрального Замглою» Чернігівської округи понад 5.000 десятин,
«Кедрашинське» Херсонської округи понад 2.000 десятин; 4) улаш-
товано на декількох досвідчих станціях і в селянських господар-
ствах досліди використування торфу, як угноєння, або підстилки
і т. інш.; 5) торфотехнічні роботи вивчення висушування торфу, ку-
старного здобуття його, машинового здобуття, спалювання торфу і
6) роботи щодо оброблення пляну створення торфяної промисло-
вості, результатом цих робіт з'явилася книжка «Перспективи раз-
вития торфяной промышленности на Украине», видання 1927 р.
Роботи свої друкують в журналах: «Торфяное Дело», «Науково-Тех-
нічний Вісник» (Харків), «Український Землевпорядник» (Харків),
передбачається видання власного органу.

АЛЕШКІВСЬКА ПІСЧАНО-МЕЛІОРАЦІЙНА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Алешки, Херсонської округи

Засновано станцію року 1926. Структура станції передбачає
5 відділів: лісомеліораційний, гідрологічний, агрономічний, енто-
мологічний і економіки з питаннями вживання. Директор станції
Гопчевський А. В. (лісомеліоратор), Леонов О. Г. (лісництво), Шейн-
валль М. А. (гідролог), Журбина Л. І. (агроном), Кистенко Н. К. (ен-
томолог). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінан-
сується коштом держбюджету.

Загальна проблема робіт станції: вивчення властивостей і спо-
собів використування низово-Дніпрових пісків: вивчення їх по-
винно бути з боку гідрологічного, кліматичного, ґрутового, бота-
ніко-географічного, ентомологічного. З метою виявлення придатності
цих піскових арен під сільське господарство, лісні й спеціальні
культури; стоять перед вивченням цих культур, перед вивченням
технічних способів господарювання і виявлення їх економічної
ефективності. Станція перебуває в стадії організації.

ПРИДЕСНЯНСЬКА ДОСВІДНА ЯРОВА СТАНЦІЯ

Покошичі, Понорницького району, Глухівської округи

Засновано року 1923. Станція має в своїому персональному
складі інженера-гідролога, лісомеліоратора, метеоролога, агронома

і гідротехніка. Директор станції інж. Магомедов А. Д. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, утримується коштом держбюджету. За час свого існування станція виконала: вивчення процесу й причин розмиву, питання водозбігу весняних і зливних вод (величина водозбігу і вплив його на зростання ярів), виробляла методи боротьби проти яроутворення і способи використовування земель, що розмиваються. Програма робіт на майбутній час має в основі зазначені питання з підсиленням лябораторно-аналітичним обробленням питань і поширенням території польових дослідчих робіт. До зазначених питань на майбутній час додається: вивчення способів боротьби проти розмивів, зволожувальні роботи (снігозатримання і водозатримання), вивчення запобіжних засобів боротьби проти розмивів. окремі роботи станції друкує в органі «Київської краєвої сільсько-господарської дослідної станції «Шляхи сільського господарства Київського краю». Звітний матеріал готується до видання.

ПІДСТАВСЬКА БОЛОТЯНА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Гельмязов, Шевченківської округи

Засновано року 1916. Тимчасово виконує обов'язки завідувача станції Козел П. С. Станція перебуває на місцевому бюджеті Шевченківської округи з дотацією від Наркомзему УСРР. Бюджет 12 тисяч крб, на рік. Станція перевела ботанічне вивчення Засульського плато, геоботанічне вивчення долини річки Супою (болотяних формаций), ведеться вегетаційні й польські досліди с.-г. культур на болотяних ґрунтах. Станція видала роботи: Спесівцева П. В. (колишній завідувач станції): «Краткий исторический очерк организации и деятельности Подставского болотного поля» і «Болотные почвы Полтавщины».

РУДНЯ-РОДОВЕЛЬСЬКА БОЛОТЯНА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Ст. Пост Дровяний, Південно-Західних земель, Коростенської округи

Засновано року 1923. Станція має в своєму складі відділи: луковий, меліораційний і вживання, а також дві філії: Буровка, Чернігівської округи і Озиряни в Коростенській округі. Персональний склад робітників станції: директор Тюленев Н. О. (спец.-культура болот і луківництва), Масютин Н. Н. (спец. луківник), Єфіменко С. С. (спец. гідротехнік), Білик (спец. культура технік). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. За час свого існування станція дослідила з гідрографічного боку територію станції і місцевості, що до неї прилягає; досліджено ґрун-

ти станції переведено роботи щодо закладин ряду систем відкритого й закритого дренажу. Закладено джерела рядів водяних колодязів. Виконано спроби удобрення болотяних ґрунтів; досліди щодо вивчення найскорішого розкладання торфу і звільнення мінеральних речовин, що є в ньому; властивості вивчення різних травосумішів для лукового й пасовищного користування; докладне вивчення культур вівса на болотяних ґрунтах. Зазначені вище питання залишаються і на майбутнє п'ятиріччя.

Окремі наукові статті станція друкує в різних журналах. Звітного характеру роботи станція видає в «Трудах» станції. Видано 3 випуски.

САГАЙДАКСЬКА ДОСВІДНО-МЕЛІОРАЦІЙНО-ЗРОШУВАЛЬНА СТАНЦІЯ

Н. Буг, Миколаївської округи

Засновано станцію на балці Сагайдак, що впадає в річку Інгул (Миколаївської округи). Існує станція з 1912 року, та під час війни й революції вона була зруйнована дощенту і пограбована. Відновила її року 1922 Південно-краєва меліораційна організація. Обов'язки звідувача станції тимчасово виконував агроном Малахов. До 1927-28 року станція провадила досвідну роботу агрономом Малаховим. А з 1927-28 року її переведено на кошти місцевого бюджету Зінов'ївської округи. За місцевим бюджетом року 1927-28 станція коштів не одержала, але роботу провадила на дотацію Наркомзему (6.500 крб.). Станція має спеціальні гідротехнічні спорудження і являє собою дуже цінну установу для досвідно-зрошувальної роботи, зокрема у зв'язку з Дніпрельстаном. Станція вивчає різні с.-г. культури в умовах штучного зрошування. Завдання: 1) вивчення оптимального гідромодулю для зернових культур і інш., як наприклад, картопля, кукурудза, соєвники, цукровий буряк, квасоля, коноплі, люцерна; 2) вивчення способів поливання—напуском, борознами, затопленням, дощуванням; 3) вивчення техніки зрошування (вплив кожного поливання, епилів комбінацій в поливанні, норми поливання), підтримування вологи ґрунту, вивчення площин живлення для різних рослин в умовах зрошення при різній гущині засіву і 4) сортоспроби при умовах зрошування і без нього. Програма і завдання наруковані в трудах південної краєвої меліораційної організації, вип. I і вип. II, і відомості про роботи станції в інших випусках трудів НКМО.

ДНІПРОВА ПЛАВНЕВА ГІДРОМЕТРИЧНА СТАНЦІЯ

Перебуває близько м. Нікополя на річці Дніпрі, Запорізької округи. Через Південну краєву меліораційну організацію — Одеса, Воронцовський пров., ч. 8

Заснувала станцію року 1925 Південно-краєва меліораційна організація. Завідувач станції інж. Максимович М. С., гідрометр Рутковський В. А. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Безпосереднє керівництво в роботі одержує від Південної краєвої меліораційної організації (ПКМО — Одеса). Завдання станції: вивчення умов затоплювання плавней Дніпровою водою і його плавневих протоків; вивчення зимового режиму річки Дніпра і його допливів; вивчення режиму ґрунтових вод на плавнях; вивчення зверхнього водозбігу; вивчення змін річища й придатності вод для зрошування; вивчення намиву Дніпра на плавнях; вивчення припливу води на плавні й відпливу з плавней і т. інш. Наслідки роботи друкується в трудах ПКМО.

ПІВДЕННО-БУЗЬКА ГІДРОМЕТРИЧНА СТАНЦІЯ

Близько села Велика Александровка, на р. Південний Буг, Миколаївської округи. Через ПКМО — Одеса, Воронцовський пров., 8

Заснувала станцію року 1922 на р. Бугу Південно-краєва меліораційна організація. Завідувач станції Чопов В. М., при ньому гідрометр Гарбузов В. М. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Безпосереднє керівництво в роботі одержує від ПКМО. Станція проводить такі роботи: гідрометричні й спостереження на 4-х водомірних постах, що на р. Південний Буг, вивчення змін річища р.к., вивчення водозбігу, режиму ґрунтових вод, спеціальні гідрравлічні дослідження, а саме — пульсація потоку, розподіл швидкостей, досвіди на проточування в різних ґрунтах і т. інш. Наслідки роботи друкується в трудах ПКМО.

АРТЕМІВСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ДОНБАСУ

Артемівське, поштова скринька ч. 26

Засновано станцію року 1926. Замість скасованого за нетичністю Луганського досвідного поля. Ґрунт станції — звичайна черноземля. Станція має відділи: 1) рільництва, 2) економики і вживання, 3) підвідділ агрохемії і 4) підвідділ ентомології, опріч того має 3 опорних досвідних дільниці: 1) Кабанська, Купянської округи, 2) Іванівська, Луганської округи і 3) Сталінська,

блізько м. Сталіна; намічено організувати четверту опорну досвідчу дільницю при м. Алчевськім. Директор станції агроном Чунтулов В. М. Спеці відділу рільництва: Іванченко Л. А., Хорощилов І. І., Матвієнко В. І. Завідувач ентомологічного підвідділу—Вальх Б. С., асистент ентомолог підвідділу Дородніков Є. Я., спец. щодо колективних дослідів, Щербаков В. П. Спец. відділу економіки й вживання—Дрижерук І. І. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштом держбюджету; крім того, має спеціальні кошти з господарства (на сінництво). Опорні досвідні дільниці утримуються коштом місцевого бюджету. Станція перевела ґрутове й геоботанічне дослідування району, який вона обслуговує; розробила програми станції і опорних досвідних дільниць, а також програми дослідів при с.-г. школах. Головне завдання Артемівської станції і її опорних дільниць є: вивчати й розробляти технічні основи раціональної організації рільництва східної степової смуги України. окремі питання цієї загальної проблеми такі: 1) значення однолітніх і короткотермінових перелогів, як найхарактерніших явищ в рільництві східного стелу; 2) способи найліпшого просування в місцеве рільництво кардинальних способів боротьби проти бур'янів (пари, пропашні культури і умови найбільшої рентабельності їх); 3) вивчення сортів різних с.-г. рослин; 4) вживання угноєнь; 5) визначення кормового питання і 6) вивчення шкідників.

ЯКИМІВСЬКА ТРАКТОРОСПРОБНА СТАНЦІЯ

Ст. Якимівка, Південних земель, Мелітопольської округи

Засновано року 1912. До 1926 року була під орудою Наркомзему РСФРР і робота її полягала насамперед в дослідженні збиральних с.-г. машин і тракторів. З 1926 р. станція перейшла під оруду Наркомзему УСРР, але без устатковання, через що з 1926 року станція заново організує свої роботи і заново устатковується. Науковий персонал станції такий: директор станції—агроном Глядковський Г. І., завідувач відділу машиноспособи й трактороспособи—інженер Классен Я. Я.; спец. машинознавець—інженер Тутер Н. П. Завідувач ремонто-складальною майстерні—інженер Волошин. Станція має 3 відділи: машиноспособи, агрономічний і моторопропаганди. Є ремонтово-складальна майстерня і метеорологічна станція. Утримується станція коштом держбюджету Наркомзему УСРР і Тракторного комітету України. Головне завдання станції: всебічне вивчення тракторів і машин сільсько-господарських, що до цього причіплюють; вивчення так з боку конструктивної їх досконалості, як і з точки зору агрономічної доцільності; вивчення економіки тракторної справи і питань раціонального користування тракторами,

а також питання тракторизації сільського господарства України взагалі. Станція дослідила вже декілька систем тракторів і машин, що причіплюють до нього, насамперед збиральних машин. Звіт про роботи за 2 роки складається для видання. До цього часу станція дослідила багато тракторів: садову фрезерну машинку Сіменс-Штуккера. Дослідила тракторні молотарки. Досліджувє жатку-молотарку. Почасти дослідила, почасти закінчила дослідження плугів різних типів і марок, лущильників і дискових борін і т. інш.

ВІННИЦЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Вінниця

Засновано року 1922, але досвідчу роботу розпочала лише в 1924 р. Станція має відділи: рільництва, агрохемії, вживання і загальний відділ. Штат 21 чол. Директор станції Левіцький М. О. (з 1928 р.). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштом держбюджету. Станція має призначення обслуговувати з сільсько-господарського досвідного боку район світлосивих і темносивих суглинків і сильно деградованих черноземель Поділля. Звіти станція поки що не публікувала. Станція перебуває в періоді організації.

ДОСВІДНА СТАНЦІЯ «ВИЛИ»

Житомір

Засновано року 1922. Має відділи рільництва і вживання, а також племінний розсадник червоного білоголового скоту. Співробітники— директор станції Пацелій І. І.; Пальміна В. Ф. (спец. рільник), Богушевська В. Н. (спец. хемік), Марченко Д. В. (спец. вживання), Михайлова В. В. (спец. скотарства). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, але утримується коштами місцевого бюджету в дотацію держбюджету; загальна сума асигнувань 20.000 крб.— плюс до цього прибутки з господарства. Станцію засновано з метою досвідно-агрономічного обслуговування супіскової, суглинястої і піскової частини північної і середньої Волині, а тому відповідно до природних умов району завдання станції: вишукування способів підвищення родючості ґрунтів і відповідної організації господарства. На майбутнє п'ятиріччя станція намічає: провести в селянське господарство свої придбання щодо поліпшення піскових ґрунтів, розв'язання жорнового питання, вивчення економіки району і розвивати далі свої дослідно-спробні роботи щодо рільництва і скотарства. Звіти станції про роботу за роки 1924-26 опубліковано.

ВОЗНЕСЕНСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Вознесенське, Миколаївської округи

Засновано року 1914, але фактично станція розпочала роботу з 1922 року. Має відділи: хліборобства з підвідділами агрочемі і бур'янів і відділом вживання. Штат 18 чоловіка. Виконує обов'язки директора спец. Лебедев. Станція перебуває під орудою Наркомзему (входить до складу досвідної краєвої Одеської станції); фінансує Наркомзем за держбюджетом. Головне завдання станції—вишукати найпродуктивніші форми полупарового господарства з частинною заміною чистих парів зайнятими і виявити найвигідніші й найраціональніші сівозміни для свого краю. Результати роботи і програму опубліковано у виданнях станції (в чотири друковані випуски трудів станції).

ДАРНИЦЬКА ЛІСОВА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Роз'їзд Бортичі, Південних залізниць

Засновано станцію року 1914 і після занепаду під час війни й революції, відновлено року 1924. Станція поділяється на відділи: стаціонарних робіт, досвідно-експедиційна партія, лісна досвідна дача і музей, що міститься в Київі (вул. Революції, 27). Завідує станцією ентомолог лісник Головянко З. С., завідує досвідно-експедиційною партією ентомолог лісник Іллінський А. І.; ентомолог дослідник Грэз Н. С.; завідувач музею Жихарев І. І.; інструктори боротьби проти шкідників—ентомологи лісники: Руднєв Д. Ф., Тьюпкало В. Л., Пархоменко В. І.; метеоролог Мальвін В. К. Станція перебуває під орудою Всеукраїнської Управи лісами (ВУПЛ); бюджет її від 10—12 тисяч крб. щороку. Станція вивчає шкідників лісового господарства і розробляє способи боротьби проти них. Досліджено декілька видів шкідників лісу; досліджуються українські ліси, ушкоджені шкідниками; провадяться спроби щодо вироблення кращих способів закультивовання ділянок, що в різній мірі ушкоджені шкідниками. Провадиться з'ясування різних способів підсочки сосни на розмежування шкідників; провадиться мікрокліматичне дослідження на ділянках різної ширини; станція керує засобами боротьби проти лісових шкідників на Україні. Наукові праці друкуються в трудах з лісової досвідної справи на Україні (вид. ВУПЛ) і в спеціальних лісових і ентомологічних журналах; 15 статей із праці станції опублікували співробітники станції.

ДНІПРОПЕТРІВСЬКА КРАЄВА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ІМЕНІ І. Є. КЛІМЕНКА

Синельникове, Південних залізниць, Дніпропетрівської округи, міська філія: Дніпропетрівське, майдан Дем'яна Бідного, ч. 6

Засновано станцію року 1914. Має такі відділи: рільництва, селекції, бур'янів, агрохемії, метеорології, ентомології, фітопатології, с.-г. економіки, скотарства, городництва з підвідділами поливальної культури, вживання й загального (адм.-госп. відділу). Директор станції, він же і завідувач відділу рільництва Овсянников Б. О., пом. директора щодо наукової частини Добровольський Н. М., завідувачі відділів: Бауман О. А. (селекції), Шевелев І. Н. (бур'янів), Боргард О. І. (фітопатології), Бутов В. В. (агрохемії), Равіч В. О. (метеорології), Плюйко П. А. (скотарства), Дулов І. Г. (економіки), Щюрітін С. Т. (городництва), Солдатов Л. З. (вживання); спеці рільництва: Ліцман І. П., Крим Я. С., Мавродій З. О.; спеці селекціонери: Ващенко О. О., Соколов Б. П., Руденко П. Н., Антиловов, Клімов Л. П.; спеці агрохемік Арбузова; спеці ентомолог Стрельцов І. І.; спеці в галузі скотарства: Савченко, Баранецький, Башков; спеці городник Шедунов; спеці вживання Половий М. І. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР на держбюджеті. На 1928-29 р. асигнувано 220.000 крб. Крім того станція має кошти з власного господарства і від різних установ за темові завдання (місцевий бюджет, агрофонд, масложирисніклат і інш.). Станція працює над такими питаннями: 1) техніка рільництва (обробка ґрунту, засів, удобрення, елементи сівозміни); 2) селекція озимої й ярової пшениці, ячменю, кукурудзи, сояшника і сортострібки; 3) вивчення складу й біології бур'янів і умов розвитку їх у залежності від різних технічних способів рільництва; 4) вивчення грибових хвороб рослин; 5) вивчення фізико-хемічних чинників родючості ґрунту (водяний режим, вапна і фосфориста кислота в ґрунті); 6) вивчення взаємовідносин елементів і розвитку культурних рослин; 7) вивчення шкідників с.-г. рослин і засоби боротьби; 8) науково обґрунтування раціональних способів годівлі й виховання тварин (великий німецький скот і свині); племінне розмножування овець і птиці; 9) вивчення взаємовідносин економічних чинників в місцевого господарства і способів с.-г. техніки. Про свої наукові роботи станція випустила в світ 41 видання (насамперед щодо бур'янів, скотарства, фітопатології, метеорології), а також програму і схеми рільницьких дослідів, крім того видано 14 популярних брошур для селян.

ДРАБІВСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Ст. Драбово-Барятинська, Південних залізниць, Прилуцької округи.

Засновано року 1910. Складається із відділів: рільництва, агрохемії, економіки і вживання. Директор тов. Лобовиков.

Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштом держбюджету. Програмні питання станції: 1) нагромадження нітратів в ґрунті у зв'язку з удобренням, обробкою, сівоміною, рельєфами і вологовою; 2) значення чистих і зачеплених парів і способи обробки їх; 3) значення часу оранки на пар; значення лущіння; 4) час оранки на зяб; 5) способи засіву, гущина й час засіву; 6) вивчення засмічення полів; 7) сортоспромін; 8) культура зернових пропашних і трав; 9) вивчення елементів сівоміни; 10) вплив гнойового й мінерального добрива на врожай різних с.-г. рослин. Крім дослідів на станції провадяться масові досліди в різних господарствах. Станція має звіти про свої роботи—6 випусків.

ДЕРЖАВНА ІХТІОЛОГІЧНА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Херсон, Червоностудентська, 5

Засновано станцію року 1921 з початковою назвою Всеукраїнська державна Чорноморсько-азовська науково-промислова досвідна станція (ВУДЧАНПОС). Станція має іхтіологічну й хемічну лабораторію, музеї, бібліотеки; має спостережний пункт в м. Очакові. Персональний склад: Директор станції—учений іхтіолог Гасенко В. Л., заступник директора, він же є завідувач хемічної лабораторії Шептицький Г. А., завідувач музею—біолог Егерман Ф. Ф., співробітники—асистент іхтіолог Сироватський І. Я., лаборант-хемік Оводов Н. В., лаборант-біолог Гудимович П. К.; спостережник Сироватська Н. І. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштом держбюджету коло 30.000 карб. Станція виконала роботи: дослідження системи річки Дніпра (нижче порогів), Дніпробузького лиману й річки Буга. Опірч того: дослідила рибальство північно-західного узбережжя Чорного моря, низового Дніпра й Дніпрових порогів; б) провалила досвідні влови осетров в Дніпрі; в) досвідний лов червоної риби в Чорному морі; г) досліджувала свердлових вловів бичків. На найближчий час пам'чено: дослідження осетрів, тарані, язя і вир'зуба, спостереження над рибальством низового Дніпра, аналізи осетрового м'яса і др. риб, аналізи води й ґрунтів дна р. Дніпра, і дослідження травних соків риб. Роботи свої станція публікує в своїх бюллетенях і трудах. Видано з томи трудів станції.

КІЇВСЬКА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Київ, вул. Короленка, 33

Існує з 1923 р. Завідувач станції агроном Горкуша О. Є., спеціаліст щодо техніки праці. Основний науковий колектив скла-

дається із спеціалістів з різних галузей: при станції є наукова рада із спеціалістів станції і представник в других науково-господарських організацій.

Персональний склад: Апостол Г. Г. (зоотехнік), Власенко О. Ю. (організація сільсько-господарської праці), Вітте Н. К. (фізіологія і гігієна праці), Кушніренко Ф. Г. (техніка праці). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Бюджет станції 25.000 крб., складається він із асигнувань Наркомзему УСРР, Цукротресту і Укррадгоспоб'єднання. Вся робота станції скерована до вищукування правильних способів нормування і раціональної організації праці в сільському господарстві як людини, так і тварини. окремі роботи станція публікує в радянській і закордонній науковій пресі, а також видає звітні роботи в своїх виданнях (окремими книжками видано 4 роботи проф. Подгаєцького щодо питань наукової організації праці в сільському господарстві).

КІЇВСЬКА КРАСВА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ.

Київ, вул. Леніна, № 46

Засновано у 1914 р. Має такі відділи: 1) рільництва, 2) агрохемії, 3) ентомології, 4) фітопатології, 5) машинознавства, 6) економіки, 7) с.-г. метеорології, 8) пристосування, 9) скотарства (у Б. Церкві) й 10) селекції з такими п-відділами: а) картоплі, б) кормових трав, в) злаків й г) бобових. Склад наукових співробітників: О. К. Филиповський, Ф. С. Степаненко, Е. Й. Заславський, Г. Е. Спангенберг, К. М. Малюшицький, П. О. Ярошевський, П. Г. Найдін, П. М. Кравченко, П. А. Пройда, Р. Д. Шехаїв, О. І. Туткевич, О. О. Зубченко, О. О. Солопко, Н. О. Цитович, О. А. Іванів, Душечкин О. І., Денисівський В. С., Борис П. М., Слупський Е. І., Бражник П. А., Уст'янцев В. В. та Сумовський. У віданні НКЗему. Заг. бюджет на 1928-29р.— 498.000 крб. Важливіші переведені наукові роботи: 1) в галузі селекції складання атласу по анатомії та біології картоплі, вивчається сортовий склад та насінинові властивості селян, картоплі Київщини, ботанічний склад оз. селян, пшеници та інш., 2) в галузі селекції кормових з'ясовано порівняльну продукційність та якість різних кормових трав для Київщини, вивчається рисовий та сортовий склад укр. культурних клеверів, порівнюючи рис та чужоземними, розроблюється методика та техніка вивчення корневої системи, вивчення расового складу й проблеми культурного використання диких форм клеверу та інш. корм. трав з різних місцевостей УСРР та РСФРР. В галузі селекції зернових бобових: сортовивчення різних зернових бобових (орох,

чечевиця, фасоль й т. і.). Стационарне сортовипробування цих зернових бобових зернит, селекція шляхом застосування комбіваційної методи (гибридизація), переводиться експедиційне обслідування місцевого селян, матеріалу й т. ін. В галузі машинознавства переводяться такі роботи: дослідження роботи сошників, сіялок; дослідження висів, апарату сіялок. В галузі рільництва переводяться роботи: вивчення елементів сівообороту, порівняння продукційності різних рослин в одноманітних умовах та вивчення впливу попередників на головніші польові культури; вивчення азотових удобрень, форм, способів внесення та розподілу сівообороті, вплив тлою та фосфор. удобрения в 4-хпільн. сівообороті, вивчення масличних рослин, порівняння продукційності різних рослин та вивчення техніки культури соняшника, сої та коноці; вивчення торфового удобрения та низки інш. робіт: в галузі розповсюдження хвороб серед злаків, картоплі, способи боротьби з цими хворобами, питання методики. В галузі агрохемії виконано роботи: хід нагромадження голов. харч. речовин в ґрунті в зв'язку з удобренням та обробкою, рослинністю, форми сполучень азоту в ґрунтах краю. Переведено також низку досліджень в галузі ентомології, с.-господ. економіки (роботи в зв'язку з підвищением врожаю та інш.) та с.-г. метеорології (актинометричні спостереження, фіз. властивості ґрунтів та інш.).

Праці станції друкуються окремими виданнями (вже надруковано 36 випусків) та в журналі «Шляхи с.-господарства Київського краю».

ЦЕНТРАЛЬНА СТАНЦІЯ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Харків, вул. Революції, № 12

Засновано 1925 р. Склад станції: завідувач (зоолог) та 5 фахівців (ентомолог, фітопатолог, хемік, фах. по статиці та динаміці шкідників і фах. по масовим шкідникам). Станція у віданні НКЗемСправ УСРР, кошти одержує з держбюджету. Проводить наукові роботи в справі організації та техніки боротьби зі шкідниками сільського господарства. Видає журнал «Захист Рослин». Праці станції друкуються по інш. рад. та закорд. наукових часописах.

ЧЕРВОНОГРАДСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ.

Червоноград, Полтавської округи

Засновано року 1910. Має відділи: рільництва, вживання хемічну лабораторію і метеорологічну станцію. Директор станції

Куколь-Яспопольський В. В., завідувач відділу рільництва Со-
пальський Н. Н., Яковлев А. В. (спец. рільництва), Каплуновський
С. П. (спец. вживання), Ляхова А. П. (завідувач сортоспробої діль-
ниці). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансу-
ється коштом держбюджету. Крім того користується коштами, що
асигнують на окремі завдання різні установи і організації, а також
спеціальними коштами з господарської і насінньово-виробничої ді-
яльності. Бюджет станції на 1927-28 р.—35.000 крб. Червоноград-
ська станція вивчає значення гноївого й мінерального добрива для
району, яким вона обслуговує, вивчає питання про чергування рос-
лин в сівозміні і зайняті пари. Надалі буде продовжуватися робота
коло цих питань і питань культури багатолітніх бобових рослин
(еспарцет і люцерна). Ґрунт—звичайна чорноземля (гумусу 7%).
Окремі роботи станції друкує в журналі «Шляхами досвіду»
(орган Харківської красової сільсько-господарської досвідної стан-
ції), в журналі «Полтавський селянин» (Полтавська с.г. Досвідна
станція). Звітні роботи видані в трудах—є з випуски.

ЛОХВИЦЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Лохвиця, Роменської округи

Засновано року 1893. Самостійних відділів станція не має.
Основний науковий склад станції: Директор Жуков Г. І., Ренський
М. Д. (спец. тютюнник), Молдавський Д. Д. (спец. вживання),
Одаренко І. Є. (спец. рільництва), Собко І. Н. (спец. тютюнник).
Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; утримується
коштом держбюджету. Програмні завдання станції: випускати раці-
ональні способи культури махорки і олійних рослин з метою
збільшення врожаю з одиниці площі, поліпшення якості продукції
і здешевлення її. Окремі статті про свої роботи станція друкує
в різних журналах та газетах. щодо культури тютюну-махорки—
станція видала 5 брошур (автор Ренський).

ЛУБЕНСЬКА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

Лубні

Існує станція з 1916 року. На початку вона була в м. Лубнях,
але року 1924 її переведено до радгоспу «Березотеч» Лубенської
округи. Має 4 відділи: 1) польових плянтаций технічної культури
лікарів, 2) селекції, 3) технології, 4) вживання. Директор станції
Львов Н. О. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР.
Основні завдання станції: 1) виявити лікарську цінність лікарських
рослин, що ними користується фармацевтія і народна медицина, 2) випу-
скати селекційні сорти лікарів, які відзначаються найвищими

лікарськими властивостями і продукцією, 3) вивчити біологію і фізіологію ліктрав і техніку їхньої культури, 4) виробляти лікарські продукти через заводську досвідну переробку (масла, екстракти, тинктури і т. інш.), щодо цього—то станція провадить роботу з м'ятою, ромашкою, шалфеєм, фенхелем, валеріяною, наперстянкою, горицвітом, гідрастисом, райдеревом, маком, лонником і іншими. При станції є завод етерних масел. За допомогою Держмедторгпрому станція провадить контрактацію засів лікарських рослин в селянських господарствах. Звітів своїх станція не публікувала; окремі статті про роботу станції є в газетах та спеціальних журналах.

МАКІЇВСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Макіївська, Ніжанської округи

Засновано станцію року 1913. Станція має відділи: рільництва з спеціялістами рільництва, агрохемії і вживання. Персональний склад наукових співробітників: директор Бухінік Ф. Т.; Померанцев С. (агроном рільник), Романов П. І. (агрохемік) і Труш І. (популяризатор агроном). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштами держбюджету близько 30.000 крб. на рік; крім того користується коштами від реалізації своєї продукції. Завданням станції: обслуговувати район Північних солончакових черноземель, поширеніх на Чернігівщині; сюди стосуються питання обробки і удобрения, питання дослідження й запроваджування в культуру на солонцоватих землях солетривалих рослин з ликої й культурної фльори. Питання впливу культурних способів на хемізм і фізичні властивості ґрунту. Станція опублікувала окремі брошюри про питання рільництва на солончаках і про нову кормову рослину—донник.

МАРІУПІЛЬСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Маріупіль, шоштова скринька ч. 29

Засновано станцію 1910 року. Ґрунт—черноземля приозівського типу. Станція має відділи: рільництва і вживання, хемічну лябараторію і метеорологічну станцію. Директор станції Шейкин О. Е., Жданов Т. І. (спец. рільник), Самарин Л. В. (агрохемік), Шульман А. С. (спец. вживання), Дубовецький Л. Н. (спец. колективних дослідів). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Бюджетові асигнування біля 30.000 крб. плюс кошти з місцевого бюджету на проведення колективних дослідів—3.000 крб. і спеціальні кошти від прибутків з господарства. До програми наукових робіт станції належать питання: 1) культури озимої і ярової

пшениці. (питання обробки ґрунту, удобрення, попередники боротьби проти мокрого куколю, вияснення зв'язку культурних способів із засміченістю ґрунту бур'янами, ушкодженням гесенською й шведською мухами, вологого ґрунту і інш.); 2) час засіву ранніх ярових—пшениці, ячменю, вівса; 3) вплив попередників на урожай різних польових культур; 4) вивчення довголітніх і однолітніх кормових трав; 5) сортоспроби озимої й ярової пшениці, кукурудзи, сояника й ячменю. Всі ці роботи продовжуватиметься і в майбутні роки, а крім того вивчатиметься чові культури: кенафа, райдереза, земляного горіху і інш., а також роботи в галузі виявлення економічної рентабельності висновків з польових дослідів станції. Програму станції і окремі висновки в галузі культури озимої і ярової пшениці станція видала окремими брошурами.

МЛІЄВСЬКА САДОВО-ГОРОДНЯ ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Городище, Шевченківської округи

Засновано року 1921. Станція має відділи—рільництва, городництва, ентомології, загальної й сільсько-господарської метеорології, економікі й вживання, підвідділ фітопатології і відділ переробки продуктів саду й городу. При станції перебувають: Центральний державний плодовий розсадник, плерозсадник, великої білої англійської свині і маточник червоного смілянського рогатого скоту. Склад наукових співробітників станції: директор станції Смиренко В. Л. (учений агроном садівник), заступник директора Ячевський Г. І. (агроном), завідувач відділу плідництва Ро Л. Н. (спец. відділу), Ган Г. О. Асистенти: Губенко О. П. і Борисюк Н. А., ляборант Сердюков М. Л.; завідувач відділу городництва Форост Г. І., спец.—Нікітін В. А., асистент—Савченко М. О., завідувач відділу ентомології—Гросстейм Н. А., спец.—Пятаков В. Л., асистент—Краснюк П. І., завідувач відділу метеорології—Попов В. П., спец.—Захаров І. С.; завідувач відділу вживання Шепелев А. В., спец. фітопатолог Н. О. Яковлев; ляборант відділу технічної переробки Калітаєва Л. С. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Опірі того станція користується спеціальними коштами від прибутків виробничої частини. Відділ рільництва вишукує раціональні способи плодового господарства, вивчає способи вирощування висадкового матеріалу, вивчає способи додавання за плодовим деревом, вишукує й вивчає сорти плодових і ягідних рослин з боку морозотривалості, посухотривалості, з високими смаковими й господарськими якостями. Відділ городництва провадить культуру городніх рослин і жовтого тютюну і сортоспроби цих культур. У контакті з цими відділами працює відділ ентомології і підвідділ фітопатології, вивчаючи шкідників і хороби садових і городніх рослин і вишукуючи способи боротьби проти

них. Відділ метеорології веде мікрокліматичні дослідження в умовах поля, саду, городу, і розробляє методику дослідів і спостережень і системи спеціальних приладів. Питання економіки плюдівництва і городництва і популяризації даних і висновків станції лежать на відділі економіки і вживання. Відділ технічної переробки розпочав свою роботу 1927-28 р. Готуються до друку звіти. окремі статті станція звітально друкує в журналі «Вестник плюдоводства, огорожничества и виноградарства».

НОСІВСЬКА С.-Г. СТАНЦІЯ ІМЕНИ П'ЯТИРІЧЧЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Ст. Носівка, Ніжинської округи

Засновано року 1911. Має такі відділи: рільництва, агрохемії, скотарства і вживання; при станції є племінний розсадник великої білої англійської свині, розсадник cementальського скоту, метеорологічна станція, вететаційна хатинка, хемічна лабораторія; ведеться насіннєве господарство, при чому головну увагу звернуто на культуру конюшини. Персональний склад наукових співробітників станції: директор Кулжинський С. П., завідувач відділу рільництва він же помічник директора—Рогоза І. Д.; завідувач відділу агрохемії—проф. Гедройц К. К., завідувач відділу скотарства—Вериго Б. Н., завідувач відділу вживання—Турчанинов Л., спец. щодо скотарства—Поляков М. І., грунтознавець мікробіолог—Германов Ф. Н., агрохемік—Тарановська В. Г., грунтознавець—Беловахно І. І., спец. щодо насінництва—Доценко М., спец. селекціонер—Травін І. С. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Крім того станція користується спеціальними коштами з доходів від своїх виробництв (насінництво і племінна справа). Завдання: 1) питання підвищення родючості ґрунту; 2) питання найліпшого використовування земельної площини; 3) підвищення урожайів найголовніших с.-г. рослин відповідним доглялом і добором сортів; 4) вивчення нових с.-г. рослин; 5) вивчення ґрунтів району станції, зокрема, вивчення солончакових та солонцоватих ґрунтів, попельняткових ґрунтів і взагалі питання генезису ґрунтів; 6) вивчення питань утримання й годівлі с.-г. тварин, виховання молодняка; вивчення кормового питання при культивуванні леволітніх трав і пропалинних кормових рослин; 7) економічна оцінка висновків станції і популяризація їх. Станція широко публікує свої роботи в наукових журналах і окремими своїми виданнями (коло 50 випусків).

ОДЕСЬКА КРАЄВА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Одеса, поштова скринька ч. 128

Досвідне поле існує з 1896 року. краєва станція—з 1923 р. Має 8 науково-дослідних відділів: селекції, рільництва, метеорології,

агрохемії, етномології з фітопатологією, економіки маціноспроби і вживання в мережею гуртових дослідів. Директор станції і голова краєвої ради досвідної справи—Фоменко С. К. Селекціонери: Баранський Д. І., Кетрар Ф. В., Фаворов А. М., Москаленко Г. М.; зав. від. рільництва Кудинов М. П., зав. від. метеорології—Софотеров М. К., зав. від. ентомології—Кириченко О. Н.; спец. ентомолог—Знойко Д. В., спец. фітопатолог—Гешеле Е. Е., зав. від. економіки—Онуфрієв О. О., спец. економіст—Поплавський П. М., зав. від. вживання—Івановський В. Г., спец.—Лисоз В. В., спеці агрохеміки: Брокерт П. Г., Тимохін Г. Г.; спец. машинознавець—Пожидаєв С. Н., спец. сортознавець—Шабанов І. А., спец. щодо колективних досліджень—Шашкін М. С. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР; фінансується коштом держбюджету коло 200.000 крб. на рік. Oprіч того до бюджету станції належать її прибутки з господарства—35.000 крб. на рік. Основні завдання станції: вивчення причин посухи і вишукування засобів боротьби проти неї, вироблення нових засухотривалих і врожайних сортів с.-г. рослин, вивчення нових технічних рослин, розроблення питань про раціональні форми реконструкції сільського господарства краю. За час з 1896 року аж до 1918 року ~~голова~~ створила систему обробки ґрунту і плодоземін з метою регулювання ґрунтової вологи і доцільного використування її. З 1915 року станція розвиває роботи селекційні і агрохемічні. Роботи свої станція публікує окремими власними виданнями.

ОДЕСЬКА ДОСВІДНА ВИННИЦЬКА СТАНЦІЯ ІМЕНИ ТЕМІРЯЗЕВА

Одеса, Люстдорф, Сухий Лиман

Засновано року 1905 (з ініціативи і трудами В. Е. Таїрова). Станція має відділи: виноградництва, винництва з підвідділом мікробіології, відділ вживання і загальний відділ. Директор станції проф. Воровиков Г. А. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету, крім того користується доходами від реалізації своєї продукції. Завдання станції: 1) вивчення раціональних способів виноградництва, льохового господарства і винництва, 2) вивчення метод хемічного дослідження вина і солодива, 3) вивчення хвороб винограду і способів лікування, 4) питання генетики і селекції винограду, 5) установлення якісних норм вина, 6) питання економіки виноградництва та винництва. Звіти станції надруковані в тільки до 1907 р, а спеціальні питання й статті в галузі наукових робіт станції друкується і тепер у власному журналі «Вестник виноградарства и виноделия».

ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ХМІЛЬНИЦТВА

Житомир, поштова скринька 10

Засновано року 1914. Станція має такі розділи робіт: досвідне хмільництво, селекція хмелю, агрохемія, вживання; в хемічна лабораторія і метеорологічна станція. Персональний склад наукових співробітників: директор станції Галка М. К., спец хміляр Надашкевич В. М., спец ентомолог—Марушчак М. Т., спец селекціонер—Маркевич В. А., спец агроном—Сабанеев Ф. П. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету (блізько 20.000 крб. на рік), а крім того залишаються прибутки з господарства. Завдання станції: вивчення й розроблення раціональних технічних способів хмільництва. З цією метою крім стадіонарних дослідів роботи, станція провела вивчення району своєї діяльності з кліматичного, ґрунтового й економічного боків і приступає до питань районування культури хмлю, а також ширить роботу в справі селекції хмелю, боротьби з шкідниками і хворобами і роботи в галузі агрохемії, все це складає й на майбутнє п'ятиріччя предмет діяльності станції. Станція розвиває свої наукові роботи з 1925 року.

ПЕРЕВОЛОЧАНСЬКА ДОСВІДНА ТЮТЮНОВА СТАНЦІЯ УКРАХОРТРЕСТУ

Село Переяловочне, Прилуцької округи на Полтавщині.

Засновано року 1922. Завідувач станції—Жмур-Клименко Ю. К. Віповідальний науковий керівник станції учений консультант—Токарський Є. М., спец в галузі висушування махорки і ферментації—Котельников Г. Н., агрохемік—Назарчук А. П., фізіолог—Тимошков М. Г., селекціонер—Мельникова М. Х. Станція підтримується коштом популістичних 2-копійчаних відрахувань з махоркової промисловості на агрікультурні заходи. Програма станції передбачає: 1) вивчення зовнішніх чинників культури махорки, 2) вивчення технічних способів культури махорки, 3) вивчення метеорологічних чинників, 4) вивчення внутрішніх чинників культури махорки (морфологія, анатомія, фізіологія махоркової рослини), 5) вивчення сушильно-томильного періоду і ферментаційних процесів тютюну-махорки, 6) генетика і селекція махорки, 7) хвороби і шкідники махорки, 8) питання економіки промислового махоркового тютюнництва, 9) сортонасіннєве господарство (репродукція сортів махорки, стандартизація). Друковані видання станції поки ще не має. Станція до певної міри ще не устаткована.

ПОЛІСЬКА КРАЄВА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ ІМЕНИ А. Н. ЗАСУХИНА

Ірша, Коростенської округи

Станцію засновано року 1915 під назвою Радомиська досвідна станція; на Поліську краєву станцію зреформовано її року 1926. Має такі відділи: рільництва, агрохемії, економіки, скотарства, вживання, а також племрозсадник білоголового скоту. Склад основних наукових співробітників: директор станції Дувін С. Г. Зав. від рільництва—Козакевич В. В., зав. від скотарства—Ситенко І. І. зав. від агрохемії—Соколов А. В., зав від. вживання—Легкий Л. С., зав. від економіки—Тарановець В. С., спец в галузі хліборобства —Корольов Л. І., спец агрохемік Турчин Ф. В., спец відділу вживання—Юшков В. Е., спец в галузі колективних дослідів—Наливайко А. Ю., спеції відділу скотарства: Переєсветов О. Г., Корольов О. О., Григор'єв А. С.; спец селекціонер—Соколова В. І. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету. Крім асигнувань за держбюджетом станція одержує на видатки відділу вживання кошти за місцевим бюджетом, а також користується спеціальними коштами з прибутків від реалізації свого виробництва (насінництво й племінна справа). Завдання: 1) підвищення родючості ґрунту (питання обробки й удобрення), 2) питання організації польової площі (зайняті пари, роля постерневих і підсівних культур, чергування рослин, роля попередників, вивчення типів сівозміни), 3) вивчення найголовніших с.-г. культур краю, 4) кормове питання й культура кормових рослин, 5) питання скотарства (поліський скот, свині, водяна птиця, вівці), 6) сортоспроби й сортовивчення. В основі всі ці питання залишаються на майбутнє п'ятиріччя, але підсилюються селекцією картоплі і бобових рослин (насамперед люпину і сераделли), вивчення хвороб рослин (насамперед картоплі) і виявлення економічної рентабельності способів, що радить станція. Роботи станція публікує в спеціальних журналах: «Сельско-хозяйственное опытное Дело», «Вестник с.-х.», науково-агроном. журнал «Лесовод України» й ін. Видає свій періодичний орган «Вісті».

ПОЛТАВСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Полтава

Засновано року 1884 (найстаріша станція). Має відділи: рільництва, агрохемії, метеорології, ентомології, скотарства, вживання, підвідділи городництва, бур'янів, і селекції кормового буряка й люцерни; має метеорологічну станцію, хемічну лябораторію, племрозсадники: свиней, овець і птиці; веде насінньову справу в своїх допоміжних господарствах. Директор станції, він же завідувач

відділу хліборобства—Сазанов В. І., зав. відділу агрохемії Пейхвассер М. Д. зав. відділу метеорології—Самбикін М. М., зав. відділу ентомології—Знаменський О. В., зав. відділу скотарства—Бондаренко О. Ф., зав. відділу вживання—Туткевич О. І., зав. підвідділу городництва Гладкий М. Ф., спец в галузі колективних дослідів—Мограцький Є. Є., зав. підвідділу бур'янів, він же пом. директора станції—Лещенко П. І., спец відділу вживання—Румянцев В. Н.; Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, утримується коштом держбюджету. За минулій рік асигновано близько 130.000 крб.; крім того станція має кошти з місцевого бюджету на проведення колективних дослідів і робіт щодо вживання й користується коштами від реалізації господарства, (насінньова й племінна справа). Основні завдання станції: вищукування способів боротьби проти посухи, вивчення питань нагромадження і доцільного витрачання вологи ґрунту (вивчення різних видів пару; оранка на зяб для ярових хлібів, вплив пропашних бобових рослин на урожай хлібів, вивчення різних способів обробки ґрунту і удобрения, вплив на врожай різних видів добрина на лісовому суглинку і чорноземлі, вивчення посередників, вивчення різних типів сівозмін, спроби боротьби з бур'янами, сортовивчення і сортоспроби, процеси нагромадження в ґрунті нітратного азоту і т. ін.). Одночасово з цим вивчається біологія шкідників поля і способи боротьби проти них. Розвивається робота с.-т. метеорології й скотарства. окремі роботи станція друкує в різних спецжурналах. Має 57 випусків видання «Трудів станції». Видав популярний журнал «Полтавський селянин».

П'ЯТИХАТСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Ст. П'ятихатка, Катерининських залізниць, Криворізької округи.

Засновано року 1915, а роботу розпочала з 1923-24 р. Станція має відділи: рільництва і вживання; штат 15 чоловіків. Директор станції агроном Малич Є. Г. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. Утримується коштом держбюджету. Станція обслуговує район тучних чорноземель центральної степової України з боку хліборобства (Дніпропетровський край). Зведеній звіт за всі роки роботи підготовляється до друку.

СУМСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Суми, поштова скринька 17

Станцію засновано року 1904, а року 1910 переведено на нову дільницю. Ґрунт суглинчаста чорноземля. Станція має відділи рільництва і вживання і підвідділ агрохемії; є метеорологічна станція, хемічна лабораторія, вегетаційна хатка. Директор станції—Фомичов

І. Н., спец рільник—Маврицький Н. В., спец агрохемік—А. Г. Сільвестрова, спец в галузі сортоспроби—Тверитинова Л. О., спеціяліст в галузі колективних дослідів—Грінченко П. П. Станція переважає під орудою Наркомзему УСРР; утримується коштом держбюджету, крім того станція має спеціальні кошти від реалізації своєї пролукції (насінньова справа), а також одержує кошти за окремі спеціальні завдання від різних установ. Бюджет станції 50.000 крб. До програми наукових робіт станції належать: 1) питання про підвищення зрождальності найголовніших с.-т. культур (питання обробки ґрунту й питання удобрения), 2) питання інтенсивного використування земельної площини: незмінна культура цукрового буряка, зайняті пари, пілсівні й постерневі культури. 3) питання виробництва кормів: кормове питання в рямцях зайнятих парів, придатність довголітніх трав для схилів, добір одинолітніх трав. Крім перерахованого з 1925 р. вивчається: вплив бобових рослин на використування фосфатів, обробка зайнятих парів; культура довголітніх трав (насамперед еспарцету); лущіння й постерневе парування. Всі ці питання залишаються й на майбутнє п'ятиріччя. Okремі роботи станція друкують в різних журналах, насамперед, у журналі Харківської краєвої с.-т. досвідної станції «Шляхами досвіду», в журналі «Полтавський Селянин», «Радянський Селянин» і т. інш. Звітні роботи станція видає в своїх «Трудах»; видано 22 випуски.

ДЕРЖАВНА СУМСЬКА ПРОТИЧУМНА СТАНЦІЯ

Суми

Засновано року 1922. Станція має два відділи: вірусний і сироватковий. До складу основних наукових співробітників належать такі ветеринарні лікарі бактеріологи: директор—Тяжелов Ф. І., зав. вірусного відділу—Селенков П. А., зав. сироватковим відділу—Трізецьская Я. К., старший асистент—Холопов О. С. Станція переважає під орудою Наркомзему УСРР. За 1927-28 р. асигнувано коло 60.000 крб. з держбюджету. Головне завдання станції: виробництво іммун крові для захисту свинарства від найшкідливішої для нього хвороби—чуми, разом з тим, вивчається організм свині і умови здобуття найактивнішої іммун-крові. Роботи свої станція публікує в журналі «Ветеринарное Дело».

ХАРКІВСЬКА КРАЄВА С.-Т. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Харків, поштова скринька ч. 266

Як краєва с.-т. досвідна станція існує з 1913 р., утворившись із сполучення с.-т. досвідної станції, що засновано її року 1910, з селекційною станцією, яку засновано року 1908. Станція має відділи: рільництва, агрохемії, с.-т. метеорології, селекції, ентомології,

фітопатології, садівництва, городництва, бур'янів, скотарства, економіки і вживання; в хемічна лябораторія, метеорологічна станція, вегетаційні хатки. Станція має маточник селекційних рільницьких рослин, розсадник городніх рослин: до станції належать відомий Каразинський сад; станція веде насінньову й племінну справу. Директор станції—Рождественський Б. Н., завідувачі відділів станції: рільництва—Рождественський Б. Н., і його помічник—Гопше Г. С., агрохемії—проф. Егоров М. А., селекції—Гельмер О. Ф. і його помічник Юрьев В. Я., фітопатології—Страхов Т. Д., садівництва—Знаменський В. В., городництва—Євтушенко М. В., скотарства—Рюриков Ф., економіки—Коротков І. П., вживання—Штандель В. Н. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р. станція мала асигнувань коло 250 000 крб., крім того, станція користується прибутками з господарсько-виробничої діяльності і має додаткові асигнування на роботи відділу вживання й хліборобства, насамперед на колективні досліди, з коштів місцевого бюджету. Загально-програмове завдання станції: розвивати виробничі сили масового селянського господарства свого краю, через розроблення науковими методами практичних вимог його і через вишукування раціональних способів для організації і ведення с.-т. виробництва у всіх його галузях. З цією метою станція провадить роботу над питанням раціональної обробки удобреньня ґрунту, над питанням плодозміни: поліпшення сортів с.-г. рослин; акліматизув і досліджув чужоземні сорти; виводить нові сорти рослин; вивчає агрохемічні властивості ґрунту і рослин; вивчає шкідників і хвороби с.-г. рослин, способи боротьби проти шкідників і бур'янів; вивчає питання раціонального плодівництва й городництва; вивчає пілония краю і економіку сільського господарства краю, щоб на підставі своїх дослідів дати вказівки для правильної організації сільського господарства краю. Щодо скотарства, то станція під час коло великого потатого скоту червоної німецької породи, коло свиней і птиці. На майбутній час підсилюється переваженням питань економіки, селекції, агрохемії, с.-г. метеорології і скотарства. Роботи свої станція публікує в багатьох спеціальних журналах. Видає популярний бюллетень—«Шляхи досвіду»: звітні роботи друкую в своїх «Трудах», окремих випусків станція видала понад 90.

ХАРКІВСЬКА ДОСВІДНА СТАНЦІЯ БДЖІЛЬНИЦТВА

Станція перебуває при ст. Артемівка Південних залізниць

Міська адреса: Харків, Громадянська вул., ч. 6

Засновано станцію року 1920. Має такі розділи робіт: біологічний, бактеріологічний, ботанічний, досвідну пасіку; при станції є метеорологічна станція й польової землі 50ектарів для спеціального господарства. Склад наукових робітників: директор—Розов

С. А., спец в галузі заразних хвороб бджіл—Перешивайло С. І., спец ботанік—Давидова Н. С., спец бджільник—Оржевський А. В., асистент—Козлов. Станція перебуває під орудою Наркомзему; утримується коштом держбюджету в розмірі близько 20.000 крб. на рік. Питання, коло яких працює станція, такі: 1) вивчення місцевої української бджоли з метою дослідження шляхів підвищення її виробництва, 2) питання раціоналізації догляду за бджолами, 3) питання біології бджолині сім'ї, 4) вивчення заразних хвороб бджоли (паратиф, гнилець, нозема), 5) вивчення медодайних рослин, 6) питання спадкового передання найцікавіших з господарського погляду якостей бджоли; яйценосність маток і збиральні здібності бджоли, 7) вивчення різних систем уликів. На майбутній час крім продовження робіт в галузі зазначених питань ставляться ще такі питання: 1) складання календарних схем догляду за бджолами і дослідження їх в умовах різних типів пасічництва, 2) організація школки племінних бджолярських маток, 3) вивчення питань техніки виводу племінних маток і трутнів, 4) вивчення питань розплоджування бджіл з точки погляду генетики, 5) питання живлення й годівлі бджіл, 6) оцінка медодайних рослин, 7) вивчення хвороб бджоли, поширення їхнього та іммунітету, 8) районування бджільництва. Станція друкує статті про свої роботи в різних журналах і в окремих виданнях. Видає науково-популярний щомісячний журнал «Пасічник».

ХЕРСОНСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Херсон, поштова скринька ч. 489

Засновано станцію року 1889. Відділи: рільництва з підвідом зрошування, відділ агрохемії і відділ економіки й уживання; хемічна лябораторія, вегетатійна хатка, метеорологічна станція. Персональний склад основних наукових робітників: директор Подгорний П. І., Кухаревський Г. В. (спец в справах досвідного поля), Бурзі Е. Х. (агрохемік), Коссовський Н. С. (спец вживання). Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР: фінансується коштом держбюджету. На 1927-28 р. асигновано коло 40.000 крб. і крім того в розпорядженні станції залишаються спеціальні кошти, що вона одержує з прибутків господарства. До програму роботи станції входять: боротьба проти посухи через організацію витривалого польового господарства і підтримування посухотривалих видів і сортів культурних рослин; розробка технічних способів рільництва, що направлені до нагромадження, заховання й допільногого використування вологи ґрунту; питання відновлення й підтримання долючини ґрунту; питання плодозміну й інтенсивного використовування орної плодої; вивчення кормового питання в умовах лівденного степу України. З 1924 р. станція організувала польові дослідки з вживанням штучного зрошування різних куль-

тур; прядильних (насамперед, бавовник, кенафа); маслинових (райдерево, сояшник, арахис, соя, сафлор і інш.); баштанових культур, хлібів, трав, а також досліди є зрошуванням садів, городів і виноградників; вивчається техніка зрошування, техніка с.-г. культур при зрошенні, методика дослідів, вищукування найпростіших і найприбутковіших способів зрошування, економічна оцінка наслідків вживання зрошування. окремі роботи свої станція публікує в різних наукових журналах. Звіти видає станція у вигляді «Трудов» станції. Звіти є за всі роки роботи, вже видано 51 називу.

УМАНСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Умань

Засновано року 1914. Має відділи: рільництва й вживання, є лабораторія, метеорологічна станція і контролально-насіннєва станція. Персональний склад наукових робітників: директор—Попов В. Я., спец рільники—Губенко І. і Демченко Ф. К., спец хемік—Гринченко А. М., спец відділу вживання—Пірожков К. Н., спец щодо колективних дослідів—Руденко І., спец сортоспробник—Чешковський Н., спец контролер насінництва—Котельников Т. Г. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету. За 1927-28 р. асигновано 30.000 крб.; oprіч того станція користується спеціальними коштами з прибутків господарства. Завдання станції: обслуговувати з досвідного сільськогосподарського боку район деградованих черноземель і лісових суплинків Київського лісостепу. Станція дослігає великих насіннідіків у дослідах щодо вивчення попередників для хлібів і в роботах щодо оцінки різних типів сівозміни, при чим радить 5 і 6 повних сівозмін з пропашними і конюшиною. окремі роботи станція публікує в спеціальних с.-г. журналах і газетах. Звіти видає в своїх виданнях (Трудах станції). Зведеній звіт за 10 років видано року 1926.

УМАНСЬКА ШОВКОВНИЦЬКА СТАНЦІЯ

Умань

Існує з 1925 року. Завідувач станції—Корабльов І. І., технік-лаборант: Домбровська С. Н. і Павловська В. Г. Станція перебуває під орудою Наркомзему. Бюджет коло 10.000 крб. на рік. Станція тільки но почине свою роботу, завдання станції: дослідження посадок шовковиці, виявлення найтриваліших порід тутового шовковика в українських умовах; поширення шовковництва серед людності, з цією метою організовано тренажерну справу пристування целюлярної грени й постачання її людності.

ЧАРТОРИЙСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Нова-Чартория, Бердичівської округи

Засновано року 1914. Станція складається з відділів: рільництва, вживання й підвідлілу агрочемії. Персональний склад наукових робітників станції: директор Braslavskyj P. M., спец рільництва агроном Antichanov L. D., спец рільництва агроном Bujlo B. O., спец агротехнік Ozol I. P., спец вживання Bischenko M. S. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету. Окрім того станція має в своєму розпорядженні спеціальні кошти з господарських прибутків і насінництва. Завдання станції: 1) підвищення врожайності найголовніших с.-г. культур, 2) підвищення національністого і найінтенсивнішого використування земельної площі, 3) питання продукції кормів, 4) спроба сортів озимої пшениці, ярової пшениці, ячменю, вівса, гороху, картоплі, кукурудзи, конюшини. Ці ж питання в основі своїй залишаються і на майбутнє п'ятиріччя, при чому особливу увагу звертається на питання експериментального дослідження: а) елементи сівозміни, б) вивчення хемічного живлення рослин і в) вивчення повітряного режиму ґрунтів. окрім статті станція друкує в спеціальних журналах. Звітні роботи видає в своїх «Трудах» (5 випусків), а також альбом у фарбах (20 порад сільському господареві району Чарторийської станції), аро гра, плакат про зайняті пари, листівки.

ЧЕМЕРСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Поштовий відділ Чемер, Чернігівської округи

Засновано року 1925; окрім відділів нема, лише одна рільницька досвідна станція. Директор станції Fal'ko G. N. Наукову роботу провадять директор станції і спеці в справах рільництва і агрономії, а також спец в справах племінного скотарства. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР, фінансується коштом держбюджету; а крім того станція користується прибутками з польового господарства і племінної справи. Завдання станції: обробка ґрунтів і удобрення (попельнякові суглинки), культури озимого жита, картоплі, вівса, льону, конюшини; вивчення посередників для різних культур; вивчення культури солонцоватих ґрунтів і їхнього генезису; вивчення водяного і живильного режиму ґрунтів, дослідження сортів с.-г. рослин; питання годування с.-г. тварин; вивчення рентабельності вживання висновків досвідної станції в селянських господарствах. Зведеній звіт за ряд років праці підготовляється до друку.

ЦЕНТРАЛЬНА МОЛДАВСЬКА С.-Г. ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Ст. Жеребково, Південно-західних залізниць

Засновано року 1925. Має 5 відділів: рільництва, агрохемії, метеорології, вживання і спеціальних культур із секціями: пло-
дівництва, виноградництва; крім того ведеться робота коло бджіль-
ництва. Персональний склад наукових робітників: директор—Євне-
вич О. А., зав. метеорологічного відділу Низенків Н. П., зав. відділу
агрохемії—Рождественський І. Г., зав. відділу спец. культур Полі-
щук О. Д., зав. відділу вживання—Федоров Н. П., старший спец
виноградар Тишкевич Н. М., ентомолог Князь Є. Г., старший спец
пасічник Чехович І. С., молодший спец відділу рільництва Попович
Ф. О., молодший спец відділу вживання Степенко Ф. М. Станція
перебуває під орудою Наркомзему АМСРР, фінансується коштом
держбюджету. На 1927-28 рік асигновано 91.135 крб. Станція пере-
вела економічне дослідження АМСРР, опрацювала програму до-
свідної і с.-г. роботи станції і питання агропропаганди. Роботи свої
станція публікує в бюллетені Наркомзему АМСРР, а також в своїх
спеціальних виданнях робіт станції. Видано з вип. «Трудів» станції.

ІВАНІВСЬКЕ С.-Г. ДОСВІДНЕ ПОЛЕ

Поштовий відділ Іванівка, Луганської округи. Залізнична станція
Штерівка

Засновано року 1926. Станція перебуває в мережі досвідних
станцій і полів, що обслуговують східній степ України (район
Донбасу). Завідувач станції агроном Шумов М. Я. Утримується
станція коштом місцевого бюджету; на 1927-28 р. асигновано 10.000
крб. Іванівське досвідне поле працює, як опорна досвідна діль-
ниця Артемівської с.-г. досвідної станції, обслуговуючи багаті на
тумус чорноземлі на льосі, з ознаками пошельнякових процесів:
ґрунти ці поширені в районі Дебальцево-Зверьове (гребінь Донець-
кого гірського пасма).

БОЯРСЬКЕ УЧБОВО-ДОСВІДНЕ ЛІСНИЦТВО ЛІСОІНЖЕНЕРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ КИЇВСЬКОГО С.-Г. ІНСТИТУТУ

Ст. Боярка, Південно-західних залізниць

Засновано року 1925. Наукові співробітники: академік Вотчал
Є. Ф., проф. Алексеев Є. В. проф. Новак А. В., проф. Кучутуренко
П. В., проф. Нерехтський В. С., проф. Товстолес Д. І., проф. Куде
Я. М. Станція перебуває під орудою Наркомосвіти, утримується
коштом господарських прибутків; на 1927-28 р. бюджет 10.000 крб.
Виконано роботи: вивчення систем лісового господарства, вивчення

поступових рубань в соснових посадках; докладне досліджування розвитку соснового памолотку; пілсочка сосни, приріст дерев, що ростуть. Наслідки досліджувань друкуються в «Записках Київського с.-г. Інституту». На майбутній час крім досліджування і продовження розпочатих робіт намічено: вивчення видатку чинбарних речовин; вивчення механічних властивостей деревини; вивчення екзотів, методи таксації деревини; вивчення мікрофльори і найпоширеніших шкідників.

СОРТИВНИЦЬКА ТА НАСІННЬОВА УПРАВА ЦУКРОТРЕСТУ (СНУ)

Київ, вул. 25 Жовтня, ч. 6

Засновано року 1925. Має відділи: сортівницький, насінньовий, сирободослідний, організаційно-економічний, рахунково-фінансовий і секретаріят. Персональний склад: керівник Лапін О. К., зав. сортівницького відділу Шнейдер Е. І., зав. насінньового відділу Лебов В. А., зав. сиробо-дослідного відділу Соляков П. О., зав. мережею досвідничих полів—Нестеров О. Ф. Штат робітників 55 чол. Перебуває під орудою Цукротресту ВРНГ СРСР. Кошторис (разом із периферійною мережою досвідничих станцій і насінньових господарств) досягає 5.000.000 крб. на рік. СНУ провадить самостійну дослідницьку роботу в талузі питань: виявлення найкращих сортів рослин польової культури (буряк, хліба, бобові) в умовах великого заводського і дрібного селянського господарства, а також вивчає умови насіннєрозмножування (насінньові розсадники) і поширення цукробурякової культури на нові райони СРСР. Окрім того СНУ провадить науково-організаційну роботу в малитабі цілого Цукротресту щодо ентомології, фітопатології і с.-г. метеорології, а також завідує ґрунтами дослідженнями агрофонду Цукротресту. При СНУ є фотолабораторія і бібліотека. Звіти свої СНУ друкує в багаточисленних його виданнях (буллетенів СНУ вийшло 10 номерів неперіодичного характеру) і в монографіях (сорти цукрового буряку, сортоспособи хлібів, розвиток насінньової справи й т. ін.). Загальна кількість видань матеріалів СНУ і його станцій досягає 54 назов.

ЦЕНТРАЛЬНА ДЕРЖАВНА НАСІННЬОВА КОНТРОЛЬНА СТАНЦІЯ

Харків, вул. 1 Травня, ч. 10

Засновано року 1906. Має такі відділи: 1) контрольно-лабораторний, 2) контрольно-польовий, 3) науково-дослідний, 4) апраційний. Співробітників, що самостійно провадять наукові роботи, 12: Євтушенко В. М. директор станції і керівник робіт, Векслерчик Л. Н. зав. відділу лабораторного контролю насіння, Єфремов Ф. І. зав. відділу польового контролю насіння, Лінник Г. Н. зав.

відділу апробації, Єгорова А. М. старший спец науково-дослідного відділу в галузі розділу насінньознавства і фітопатології; Стакевич Б. Я спец в галузі довголітніх трав і привитиці, Бауер Е. К.—спец в галузі зернових культур, Коростельов І. Я.—спец в галузі апробації пропашних культур, Зозулика Р.—асистент контролально-польового відділу вивчення тиквяних рослин, Крилова Н. І.—асистент контролально-лабораторного відділу вивчення бур'янів, Хорошкова М. С.—асистент контролально-польової дільниці вивчення коренеплодів, Гордієнко В. асист. цієї ж дільниці в галузі вивчення пасльонових рослин. Станція перебуває під орудою Наркомзему УСРР. фінансується коштом держбюджету коло 80.000 крб. на рік. Завданням станції: дослідження насінньового матеріалу (лабораторний і польовий контроль), громадський контроль (над виробництвом і над заготівлею і розподілом насіння), інструктування краївих і районних станцій щодо контролю насіння. В числі наукових і методологічних робіт станція опрацьовує питання визначення сортів в умовах лабораторного і польового контролю; веде вивчення хворості насіння, опрацьовує методи обліку сортових сумішей при аналізі зразків насіння; вивчає сортові ознаки городніх рослин; вивчає питання проростання насіння; опрацьовує аналітичні дані і виводить норми. Перебуваючи в міжнародній асоціації контрольних станцій, веде з доручення асоціації вивчення ботанічних форм привитиці. Результати робіт станції публікують окремими виданнями, а також ряд робіт напруковано в журналі «С.-Х. опитное дело», в «Трудах прикладной ботаники» і в інших.

КОНТРОЛЬНО-НАСІНЬОВА СТАНЦІЯ ПРИ ВІННИЦЬКІМ НАСІНЬОВІМ ЗАВОДІ ЦУКРОТРЕСТУ

Вінниця, Немирівське шосе

Існує з 1922 р. Має з відділи: лабораторного контролю, польового контролю і насінньову лабораторію для обслуговування елеватора. Завідувач станції Заллер В. В., помічник завідувача—Риндалльов П. Т., старший лаборант—Шворнева М. А., лаборант—Гутков А. Н. Станція перебуває в складі єдиної державної мережі контролально-насінньових установ УСРР, обслуговуючи з капітально-насінньового боку Поділля. Утримує станцію Цукротрест. Результати робіт друкуються в бюллетенях сортово-насінньового Управління Цукротресту (СНУ).

ОДЕСЬКА КРАЄВА КОНТРОЛЬНО-НАСІНЬОВА СТАНЦІЯ

Одеса, Інститутська 9

Існує з 1919 року. Має відділи: лабораторного контролю насіння, польового контролю і апробації засівів сортового насінньомате-

ріялу. Основний штат 8 чоловіка, із яких 6 складають науковий персонал станції. Директор агроном Бичіхіна Є. Станція перебуває в єдиній державній мережі контролально-насінньових установ Наркомзему УСРР; фінансирується коштом держбюджету; на 1927-28 р. асигнувано понад 15.000 крб. Станція переводить в життя контроль насінньового матеріалу що всій Одещині і веде інструкторську роботу щодо районних контролально-насінньових станцій. Насінньовий матеріал досліджується—на чистоту, вагу, зіскожість, засміченість, автентичність сорту, при чим це останнє досліджується не тільки методами лабораторної аналізи, але й на полі. Результати робіт друкувались в журналі «С.-Х оптимальне дело» і виходять окремими виданнями станції.

КІЇВСЬКА КРАЄВА КОНТРОЛЬНО-НАСІНЬОВА СТАНЦІЯ

Київ, вул. Леніна 46

Виникла року 1897. Розвинувши широко свою роботу, станція року 1914-15 перепустила через насінньовий контроль понад 4.000 зразків і через хемічну лабораторію до 5.000 зразків (насамперед добрий). За час війни, революції і неврожайних років кількість роботи сильно підупала й лише з 1923 року діяльність станції збільшилась, досягнувши в галузі контролю насіння за 1925-26 і 1926-27 р.р. до 2.700 зразків на рік. Станція має 4 розділи робіт: 1) лабораторний контроль насіння, 2) польовий контроль насінньового матеріалу, 3) апробація засівів сортового товарового насінньового матеріалу і 4) хемічна лабораторія для аналізу й контролю с.-г. продуктів. Основний штат співробітників 14 чоловіків, з них 11 складають науковий персонал станції. Директор станції—проф. Душичкін О. І. Станція перебуває в єдиній державній мережі контролально-насінньових установ України. Фінансирує станцію Наркомзем УСРР, крім того, в її розпорядженні спеціальні кошти, що вона одержує, як платню за аналізи (насіння, ґрунтів, добрий і т. інш.). Крім аналітичних робіт, станція провадить дослідницьку й методологічну роботу в галузі насінньознавства і агрохемії, провадить досвідно-рільницьку роботу з метою визначення автентичності сорту і розвиває роботу в галузі апробації засівів. Розмір цієї роботи визначається декількома десятками тисяч гектарів засівів. Наслідки роботи окремими статтями публікувалося на сторінках журналу «С.-Х оптимальное дело».

МАРІУПІЛЬСЬКА РАЙОННА КОНТРОЛЬНО-НАСІНЬОВА СТАНЦІЯ

Маріупіль, с.-г. досвідна станція

Засновано року 1927 при Сільсько-Господарській Досвідній станції. Керівник станції агроном Шейкін О. Є., лабораторні роботи провадить Масловська Н. Д. Станція перебуває під орудою

Наркомзему УСРР. Станція дослідила якість зерна урожаїв 1927 р. в Маріупольській округі. Завдання станції: широко досліджувати випробовувати якість зерна Маріупольської округи так сього-річного врожаю, як і взагалі всього зерна, що обертається в селянськім господарстві. Звіт про роботи передбачається публікувати.

ВЕРХНЯЧСЬКА СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ

Поштова станція Хрестинівка, Уманської округи

Засновано року 1899. Має лабораторії цукрового буряку, хлібного зерна, мікро-ентомологічну і зерноочисного устаткування. Директор станції Хренников Є. В., заступник директора Долянко І. І., старші спеціалісти: Михалевич В. В. (буряк), Максимчук Я. П. (небурякові культури), Гросгейм В. О. (ентомологія); молодші спеціалісти: Корбут М. Н. (буряк), Загороднюк Я. Ф. (небурякової культури), Горщарук М. (фітопатологія), Єжиков Є. С. (селекція хлібного зерна), Сукачов В. П. (цукровий буряк). Станція перебуває під орудою Сорт-насінньового Управління Цукротресту. Бюджет на 1927-28 р. 255.000 крб. Завдання станції: виведення господарсько-цінних сортів цукрового буряка, озимої пшениці, озимого жита, вівса, броварського ячменю. Провадилася робота також і коло проса. Станція вивела високі сорти: сорт жита Петкус Верхнячської станції і сорт жита Таращанського озимого жита; сорт вівса 0,53, сорт проса ч. 122 (жовте криласти); із сортів цукрового буряка відзначаються сорти Верхнячської станції врожайні-цукристого напрямку, що дають найдешевший цукор. Наслідки роботи станція друкує: в бюллетенях СНУ Цукротресту, в «Селекційному Віснику» і в «Грудах станції», а також в інших с.-г. журналах і спеціальніх збірниках, наприклад, у виданнях 1923 р. «Сортоводні станції Сахаротреста».

БІЛОЦЕРКІВСЬКА СЕЛЕКЦІЙНО-ДОСВІДНА СТАНЦІЯ

Біла Церква

Засновано року 1919. Площа—356,6 десятин. Персональний склад: директор станції Соломуха І. Ф.; старші спеціалісти: Дубінін П. А. (буряк), Лебедев В. М. (небурякові культури), Кораб І. І. (ентомолог), Шевченко В. М. (фітопатологія), Архімович О. З. (дослідча частина); молодші спец.: Кот Н. Ф., Чернобровенко С. І. і Горлач А. А. (нецукрові культури), Пустовойтенко (мікро-ентомологія), Савицький В. М. і Харченко-Савицька А. Н. (дослідча частина). Станція перебуває під орудою

Сортово-насінньового Управління Цукротресту ВРНГ СРСР, річний бюджет близько 200.000 крб. Станція виконує функції опорної дільниці Науково-дослідчого інституту селекції в Києві (при Цукротресті), провадить селекційну роботу з буряком, пшеницею і вівсом. Має цукрову і хлібно-зернову цитологічну і макро-ентомологічну лабораторію, вегетаційну хатку, теплицю і механічні зерноочисні установлення. Роботи станції зводилися насамперед до досліджування методики добору буряка (вживання рефрактометру, виведення автофертильних рас і техніка ізоляції насінників за методою А. Архимовича), потім до вивчення впливу сорту на сорт (В. Лебедів), до виявлення нових шкідників буряка, до геноаналізу бобових (роботи Савицьких і т. ін.). Роботи станції надруковано в бюллетені СНУ Цукротресту в збірнику «Сортоводные станции Сахаротреста», в збірнику «Захист рослин» 1926 р., в «Селекційному віснику» і т. ін. Станція видає власний орган «Праця Білоцерківської станції».

ВЕСЕЛО-ПОДІЛЬСЬКА СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ ЦУКРОТРЕСТУ

Семенівка Полтавська, Кременчуцької округи

Існує з 1924 р. Являється спадкоємицею сортівницьких станцій Хорошківської і Березотечської. Хорошківська станція зникла року 1915, як філія Немерчанської станції, а року 1920 після нападу бандитів тимчасово переноситься в Березотечу, де провадиться сортівницька робота до кінця 1924 р., після чого робота переводиться до Веселого Подолу. До складу Весело-подільської селекції належать властиво станція в Веселому Подолі, яка провадить селекційну і дослідно-рільницьку роботу, і 5 насіннєвих господарств. (Всього землі—3.680 гектарів). Основні наукові робітники станції: директор станції Дузь-Крятченко Д. Ф.; старші спеціалісти: Войткевич І. І., Ткаченко О. А., Шнєс С. Г., Овчинников Б. Ф. Станція перебуває в мережі селекцій Сортово-насінньового управління Цукротресту, що і утримує її. (На 1927-28 рік вона мала на сортівництво 51.000 крб., на науково-дослідчі роботи—12.000 крб. і на насінництво—150.000 крб.). Станція провадить практичну селекцію цукрового буряка, озимої пшениці, жита, вівса, ячменю, ярової пшениці і бобових кормових трав; провадить сортоспроби цих культур, а крім того гороху та проса; опрацьовує методологічні питання селекції і вивчає питання техніки рільництва, а саме: способи засіву, чутливість до удобрення, місце рослин у сівозмінах і т. ін. Наслідки роботи публікуються передусім в «Бюллетенях Сортово-насінньового Управління Цукротресту», а також в окремих виданнях СНУ.

ІВАНІВСЬКА ДОСВІДНА СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ

Ст. Гути, Південних залізниць

Засновано року 1887. Площа—363,93 дес. Придобної землі—342,11 десят. За свою структурою станція поділяється на 2 частини—сортівницьку (селекція буряка і озимої пшеници) і досвідну (досвідне вивчення культури бурякового насіння щодо механічної обробки ґрунту, добрив, сівозміни, умов розвитку самої рослини). Станція має бурякову, хлібозернову, досвідно-хемічну, міко-ентомологічну лабораторії, вегетаційну хатку, зерночиесні установлення. Персональний склад: Шапошников І. І.—директор станції, Лебединський Б. М.—зав. сортівницького відділу, Товарницький В. І.—зав. хемічною лабораторією, Тихомиров М. В.—зав. дослідного відділу, Демиденко Б. Г.—завідувач відділу вживання. Старш. спеціялісти ентомології Нікітін І. В., метеорології Пінавін С. Н.; молодш. спеціялісти (буряк)—Гринько Т. Ф., Селіхов В. В. і Кожухов Г. М.; (мікології)—Шевченко; хеміки—Слезах К. І. і Сергієнко П. С. Станція перебував під орудою Цукротресту; бюджет—309.450 крб. Станція вивела одну з найврожайніших марок буряка. Роботи станції друкувались в бюллетенях СНУ Цукротресту за 1927 р., в збірнику «Сортівницьких станцій Цукротресту» за 1923 р., в «Трудах Іванівської с.-г. досвідної і селекційної станції» (за різні роки), «Бюллетенях Іванівської досвідної станції» за 1927 і 1928 рр., в збірнику СНУ за 1927 р.

МИРОНІВСЬКА ДОСВІДНО-СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ ЦУКРОТРЕСТУ

Ст. Миронівка, Південно-західних залізниць, Білоцерківської округи

Засновано року 1912. Має такі відділи: 1) досвідний з агрономічною лабораторією, вегетаційною хаткою і метеорологічною станцією; 2) селекційний відділ (селекція буряка, озимих і ярових і контрольно-насінньове діло); 3) ентомології; 4) фітопатології; 5) насінництва; 6) вживання і колективних дослідів і 7) адміністраційно-господарський відділ. Склад основних наукових робітників станції: директор, він же і завідувач досвідного відділу станції Філіповський О. К., заступник директора Кирилюк К. Г., зав. селекційного відділу Єремеєв І. М., зав. ентомологічного відділу Ліндеман І. В., зав. фітопатологічного відд. Муравйов В. П., зав. насінництва Семенко Ф. П., зав. хемічною лабораторією Пятенко А. І., селекціонери: Кучеро В. Ф., Волтатис С. В., Літовкін Д. В., Чухрай Г. І., спеції дослідники: Сіраченко І. А., агрохеміки: Цеслінська Є. П., Пономаренко Д. В., Манzon В. Д., ентомолог Костровський В. К., фітопатолог Гру-

шевої С. Є., зав. відділу вживання Кузьменко П. В., спец Тунік М. В., зав. майстерень інженер Ніктін І. І. Утримує станцію Цукротрест. На 1928 р. асигновано 212.000 крб. Програма робіт передбачає такі питання: а) в галузі досвідного відділу: вивчення продукційності сівозміни з різними відсотками площа буряка, вплив добрев, вивчення зачінких парів під пшеницю, вивчення обробки ґрунту і засіву; б) селекційний відділ провадить роботу коло селекції цукрового буряка, озимої пшениці, вівса; виведено нові сорти, що вживаються в господарствах: озима пшениця — 1) «українка», ч. 246, 2) «ювілейна», ч. 103; овес — 1) ч. 90 і 2) ч. 70; в) відділ ентомології досліджує шкідників цукрового буряка й запині і вивчає пособія боротьби проти шкідників; г) відділ фітошпатології вивчає хвороби цукрового буряка, пшениці, вівса; д) відділ вживання провадить колективні досліди в селянських господарствах і радгоспах і вивчає методику агроробіт. Результати робіт станція публікує в своїх «Трудах», які видає Сортово-насіннєве управління Цукротресту, в збірниках СНУ Цукротресту, в журналі «Захиста растеній от вредителей», в записках Маслівського насіннєвого технікуму. Надруковано до 35 робіт станції, у цім числі звіт за 15 років і окремі роботи з усіх оснівних питань програми.

НЕМЕРЧАНСЬКА ДОСВІДНА СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ ЦУКРОТРЕСТУ

Станція Немерчі, Південно-західніх залізниць, Могилів-Подільської округи

З 1886 р. аж до 1917 станція мала назву «Немерчанське насіннєве господарство К. Бущинський і М. Лонжинський»; з 1921 р. до 1925 р. станція провадила виключно селекційні роботи, насамперед, в галузі селекції цукрового буряка, а з 1925 р. існує як досвідно-селекційна установа. Роботи станції розподіляються на 3 відділи: відділ бурякового сортівництва, відділ небурякових культур, і досвідний відділ (рільництво і агрочемія). Склад наукових співробітників станції: директор станції досвідник Надеждин О. М., спеціялісти: Федорович Л. І., Ковалевський Л. І., Ракочі В. А., Попович Б. Ф., Марголін К. М., Вітко А. М., Мокан Г. С., Петров А. А., Кульчицький А. В. Станція працює на кошти Цукротресту, бюджет її на 1927-28 р. — 320.000 крб. Завдання станції: вивчення впливу сорту на сорт цукрового буряка, вплив стимулюючих речовин на окремі сорти цукрового буряка, опрацювання методики і техніки сортоспроби, сортовивчення і сортоспроби цукрового буряка, озимої пшениці, ярової пшениці, вівса, гороху; питання сівозміни, добрев, питання інтенсифікації культури бурякових висадків;

гивчання трав, як попередників і вплив їх на ґрунт; вивчення водяного режиму ґрунту, динаміки живільних речовин в ґрунті, вивчення фізичних властивостей ґрунту, хід вступу живільних речовин в різні культурні рослини, облік видатків живих речовин як окремо рослинами, так і сівозміною. Роботи свої станція публікує в: «Бюллетені Сорт-насінньового Управління» Цукротресту, в збірниках СНУ, в журналі «Селекційний вісник», а також видає свої «Труди», т. I, яких випущено р. 1927, де вміщено історичний нарис станції, кліматичні і ґрутові умови, програму рільництва і агрономії.

УЛАДІВСЬКО-ЛЮЛІНЕЦЬКА СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ ЦУКРОТРЕСТУ

Уладівка, на Поділлі

Уладівську селекційну станцію засновано року 1888 і з того часу вона існувала під такою назвою до 1927. коли її передано в Люлінецькими насіннєвими господарствами Цукротресту і дано теперішню назву. Станція має 1750 дес. землі в 4-х економіях. Директор станції Семполовський Л. Л., спеціаліст цукрового буряка: Балан Є. Є., Шиманський А. Г., Гроник І. І. і спеціаліст цециуристичних культур Кукулевський Е. І. Станцію утримує Цукротрест. За останнє десятиріччя станція вивчала різні сорти цукрового буряка—на урожай і цукристість, при різних термінах засіву і фракціонування насіння буряка; провадила облік енергії і вивчала фізіологію зростання буряка, а крім того провадила сортоспроби цукрового буряка, озимої пшениці, ячменю, вівса, гороху і бобів, а також працювала коло питань мінерального добрива під пшеницю. Звіти про свою роботу станція друкує в «Бюллетені сорт-насінньового Управління Цукротресту», а також в спеціальних німецьких журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧЕ БЮРО ЩОДО ЗЕМЛЕВПОРЯДЖЕННЯ ПРИ ДНІПРОПЕТРІВСЬКІМ ЗЕМЛЕВПОРЯДЧИМ ТЕХНІКУМІ

Дніпропетрівське, Шевченківська ч. 21

Існує з 1927 р. Наукових співробітників 3: Лангамер Л. І. (межевий інженер), Фролков Д. П. (землевпорядник) і Нестеренко П. П. (агроном). Кошти на роботу бюро одержує від технікуму. В 1927-28 р. провадилось дослідження землевпорядження Дніпропетрівської округи. На майбутнє п'ятиріччя накреслено дослідити землевпорядження в округах: Запорізькій, Артемівській, Сталінській, Маріупольській, Криворізькій, Ізюмській, Куп'янській і Старобільській. Видань не було,

МАЛО-ЗАГОРОВСЬКИЙ МАТОЧНИЙ РОЗСАДНИК ХАРЧОВИХ ТРАВ НА НАСІННЯ

п/в. Борзна, Конотопської округи

Засновано 1920 року. Розсадник розташований на терені Ніжинської округи, Іллісіковського району. Відділи: досвідний, насінництва лукових трав і селекційний. Директор Смірнов О. М.; наукові робітники: Ю. Е. Халаш, Н. С. Гучок, Г. М. Головань і А. П. Горленко. Фінансується за кошторисом НКЗемсправ—25 000 карб. (27-28 р.). Працює над вивченням техніки насінництва лукових трав та селекції.

ПОЛТАВСЬКИЙ ВЕТЕРИНАРНО-БАКТЕРИОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Полтава, Воскресенський пров., 5-7

Засновано 1896 року. Ін-тут має відділи: вакцинологічний, сиропочатковий і досвідного вивчення епізоотій. Особовий склад: директор-бактер. І. М. Єндoviцький, зав. відд. бактеріології—В. В. Кошевий. У віданні Наркомзему; 1928 року фінансовано в розмірі близько 30.000 карб. Дослідні роботи провадить нал такими питаннями: раціоналізація виготовлення сироваток проти сибірки і проти бешихи; відношення організму до кровопускання; виготовлення протичумної сироватки для собак; робота з фільтраційним вірусом чуми собак; вивчення шкарлатини коней і т. інш. Праці свої друкує в періодичних спеціальних виданнях, популярні статті—в місцевих.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ТА УЧБОВО-ПІДСОБНИЙ РОЗСАДНИК ЛІКАРСЬКИХ ТА ЕТЕРОНОСНИХ РОСЛИН ХАРКІВСЬКОГО ХЕМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ТЕХНІКУМУ

Харків, Далека Журавлівка, хутор Ласківка

Засновано у 1928 році. Завідувач Г. А. Карпенко, Ляборант Л. С. Крилов.

За тимчасовим програмом робіт розсадника лікарсьлив функціонують відділи: 1) Ботанічний, 2) Досвідний, 3) Виробничий.

1928-29 р. розсадник лікарсьлив провадить роботи на кошти, що їх відпущене за умовою з Держторгом на суму крб. 5.000.

В цьому році поставлені досвіди по деяким питанням культури лікарсьлив, а саме: 1) Вплив часу посіву та посадки (коріанд, чернушка, дигиталис). 2) Вплив різних засобів посіву та

посадки (валеріяна, чорна рожа). 3) Вплив угноєнь (судза, шавлія, белядона). 4) Вплив часу уборки врожаю (м'ята, котовник).

Крім того робляться хемічні аналізи сировини в різні вегетаційні періоди (до квітнення, під час квітнення та інше).

Результати досвідів 1928-29 р. будуть надруковано в першому кварталі 29-30 р.

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Установи II фізико-математичного відділу Всеукраїнської Академії Наук

КАБІНЕТ МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ

Київ, Бульвар Шевченка, ч. 14

Рік заснування установи 1923. Особовий склад: 1) Керівник катедри математичної фізики—академік Микола Митрофанович Крилов; 2) науковий співробітник—Микола Миколович Боголюбов. На бюджеті ВУАН.

Завдання катедри полягає у дослідженні різних наукових питань з обсягу математичної фізики (різні інтерполяційні проблеми, наближене розв'язування основних проблем математичної фізики і т. інш.).

Детальний список наукових праць, надрукованих за останні роки співробітниками кабінету, публікуються щорічно у звітах про наукову діяльність ВУАН.

В працях акад. М. М. Крилова та його асистента М. М. Боголюбова було розроблено низку нових методів наближеного розв'язування диференційних та інтегральних рівнянь математичної фізики.

За останні роки співробітники кабінету друкували свої праці в таких наукових часописах: 1) «Труды Физично - Матем. Відділу Всеукраїнської Академії Наук», «Записки 2-го Відділу ВУАН», «Ізвестия Всесоюзной Академии Наук», «Доклады ВУАН», «Московский Математический Сборник», «Журнал Прикладной Физики» «Збірник Математ. Секції Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові». 2) «Acta Mathematica», «Annales de l' Universite de Louvain», «Annals of Mathematics», «Bollettino dell' Unione Mat. Italiana», «Bulletin of the American Math. Society», «Comptes rendus de l' Académie de sciences de Paris», «Rendiconti della R. Accademia di Napoli», «Tohoku Math. Journal», O. Instituto (Coimbra) і т. інш.

КАТЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Київ, ріг вул. Леніна і Короленка, кімн. 29

Засновано року 1919. Завідувач катедри акад. Граве Д. А., науковий співробітник Соколов Ю. Д. Завдання катедри: теорія гребного гвинта, питання стійкості, рівноваги в прикладанні до техніки, удосконалення методів наближення технічних обчислень, удосконалення методів розрахунку електричних машин. Праці публікується в: «Записках фізико-математичного відділу УАН», «Crelle Journal», «Astronomische Nachrichten» і інші. Фінансирується коштом УАН.

КОМІСІЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ПРИ УАН

Київ, вул. Короленка, новий будинок Академії Наук, кімн. 57

Засновано року 1921. Голова комісії академ. Пфейфер Г. В. (чиста математика). Члени комісії: Кравчук М. П., старший учений співробітник Куренський (біб-кар). Комісія фінансирується коштом ВУАН. Комісія проводить дослідчу роботу щодо теорії диференціальних рівнянь, геометрії, механіки, математичної фізики і математичної статистики. Публікує праці в: «Записках II відділу УАН», в «Трудах II відділу УАН», в «Записках Київського ІНО», в «Записках Київського С.-Г. Інституту», в «Збірнику Львівського Наукового Товариства ім. Шевченка», «Comptes Rendus de l' Academie» «Proceedings of the London Mathematical Society» Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo», «Известиях Физико-Математического Общества», при Казанском Університеті, «Докладах» Академии Наук СССР.

КОМІСІЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖУВАНЬ ПИТАНЬ ГЕО-ФІЗИКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Толстого № 14 (Київська Метеорологічна Обсерваторія)

Засновано р. 1921. Голова комісії—акад. Срезневський Б. І. Члени: акад. Вотчал Е. П., акад. Гольдман О. Г., акад. Граве Д. О., акад. Опоков Е. В., акад. Тутковський П. А., проф. Артем'євський О. І., проф. Дущечкин О. І., проф. Де-Метц Г. Г., проф. Черний С. Д., Данилевський М. І., Половко І. К., Федоров О. В., Секретар Імшенецький В. М. Наукові співробітники: Завадовський Т. Н., Нічкевич - Половко О. Н., Овсєцовський К. І.

Головні праці провадилося в галузі зивчення ознак посухи, кліматичного районування України, актинометрії, кліматології, гідрології, сільсько-гospодарської метеорології, аерології, електрометеорології, медичної метеорології.

Базою робіт була Київська Метобсерваторія з'єднана з Науково-дослідною катедрою геофізики та с.-г. метеорології, яка в滥тувала позаміські пункти спостережень: 1) на Батиевій горі при с.-г. дослідній станції і 2) в розсаднику Мотовілівського Лісництва на р. Стругі, де провадиться низка спостережень з червня міс. 1928 р.

Шілтні спостереження, сполучені з базисними визначеннями, провадяться на вишках 1) кол. Університету; 2) на Батиевій горі; 3) на Арт. Школі і 4) передбачається відкрити вишки на новому будинку Академії; базиси визначено геодезичним шляхом; одержано важливі результати. Багато нових струментів вписано з-за кордону і з Ленінграду, а також збудовано місцевими засобами, як ось фотограметри для хмарних обмірів, висотомір Менделеєва, вишарувачі та захищені термометри-пращі; з осени провадитиметься магнетні спостереження.

Із складу аспірантів закінчують курс фахівці: 1) з земного магнетизму 2) з електро - метеорології і медичної метеорології 3) агрометеорології і 4) з синоopticній метеорології.

Роботи комісія друкують в «Зап. Фіз.-Мат. від. ВУАН». До завдань комісії входить наукова консультаційна робота органів нар. гос-ва, шляхів сполучення та авіації.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

Харків, ІНО, вул. Вільної Академії, 14

Засновано року 1928 (із колишніх науково-дослідних катедр: прикладної математики, математичної аналізи та геометрії). Має відділи: прикладної математики, математичної аналізи і геометрії. Директор Інституту (керівник відділу прикладної математики) акад. Бернштейн С. М., (керівник відділу математичної аналізи) проф. Руссъян І. К., (керівник відділу геометрії) проф. Сінцов Д. М. Дійсні члени: (завідувач секції функцій комплексних змін) проф. Гончаров В. Л., позаштатний дійсний член—проф. Душин М. М. і проф. Марчевський М. М. Наукові співробітники: Брежечка В. Ф., Геронімус Я. Л., Гіршвальд Л. Я., Киресевський М. Н., Соловйов П. О., Сирокомський О. І., Урисман С. М., Чернушенко І. С., Позаштатні наукові співробітники: Шумаков В. О., учений секретар Куниц І. І., аспіранти: Бланк Я. П., Бооль Л. А., Дармостук П. М., Кущаєв С. М., Ланцевицький І. Л., Матвієнко В. Г., Ніколаєнко М. А., Ниркова А. Г., Петров, Прохоренко-Мінійло О. І., Пропін Н. М., Римаренко Б. А., Рябоконь Ф. С., Тржесецький Л. К. і Фесенко О. П. Інститут перебуває під орудою Українки Наркомосу. Бюджет на 1928-29 р.—30.000 крб. Основні дослідні роботи присвячені питанням аналізи (диференціальні рівняння, теорія функцій, теорія рядів), геометрія, (геометрична теорія, диференціальних рівнянь, основи геометрії), механіки (теорія відносності, теорія пружистості), теорія правдоподібності і математичної статистики.

Праці друкується в: «Сообщениях Харьковского математического общества», в «Науковых Записках», у «Вістях» Академії Наук УСРР, в «Ізвестиях Академии Наук СРСР», «Москов. Математическом сборнике», в «Matematische Annalen», «Acta Matematika», «Comptes Rendus» і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта 18/20

Засновано року 1929. Під орудою НТУ ВРНГ. Інститут перебуває в стадії організації. Директор Інституту проф. Обреїмов І. В. Голова ради Інституту акад. Йоффе А. Ф.

ДЕРЖАВНИЙ ФІЗИЧНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, вул. Пастера, ч. 27.

Засновано року 1926. Має секції: теоретичної фізики, рентгенофізики, радіотехніки, фото-фізики. Директор проф. Кірілов Е. Е., (фото-фізик), дійсні члени: Хмиров Д. Д. (рентгено-фізика, теор. фізики), науковий співробітник проф. Цомакіон Б. Ф. (електрофізика, радіотехніка), асистенти: Талько-Гринцевич П. А., (рентгено-фізика) Міхневич Г. Л. (теоретична фізика). Під орудою Українауки. Бюджет на 1927-28 р. 19.000 крб. Минуого часу робота провадилася в галузі вивчення ціяння електричного поля на кристалізацію перехолоджених рідин. Вивчення впливу різної довжини хвиль на фото-ефект. Вивчення фосфоресценції і флюоресценції в органічних фарбах. Вивчення електропроводності електролітів. До плану входять внутрішні й зовнішні фото-ефекти, кристалізація в електричному і магнетному полі, електричне коливання діяння рентгенових промінів на електропровід. Передбачається розвиток лабораторії спектрального дослідження температур під нулем. Праці публікуються в журналах: «Р. Ф. X. Общества», «Zeit für Physik».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИКИ

Київ, Політехнічний інститут (Брест-Литовське шосе)

Інститут засновано 1/1-29 р., а до того часу існувала науково-дослідча катедра фізики. Інститут має відділи: а) відділ експериментальної фізики з секціями: 1) фізики високих напружень; 2) фото-електричних та фотогальванічних явищ; 3) рентгенооптики та рентгеноспектрографії; 4) спектральної аналізи та радіоактивності; 5) технічних пристосувань фізики; б) відділ теоретичної фізики з секціями: 1) електродинаміки та квантової механіки; 2) вивчення

структурі атому. Директор Інституту (і керівник від. експер. фізики) проф. О. Г. Гольдман, проф. Л. І. Кордин (кер. від. теорет. фізики), В. Е. Лашкарьов, О. Е. Любанський, М. А. Лінниченко, Л. Я. Штрум, О. М. Косоногова, Г. М. Губар'ов, Ю. С. Руденко. Бюджет Ін-ту на 1928-29 р.—61.145 крб. (по НКОсвіті). За останні 5 років виконано такі експериментальні роботи (п д катедрою фізики). Вивчалося: структуру електричної виснаги, явища перетворення енергії світла в електричну—ефект «Бекереля», нові явища рентгенооптики. Розроблювалося метод дугової і спектральної аналізи—у вивчені мінералів, вивчалося роботу електролітичних випростувачів у мережі змінного струму і т. інш. Виконано такі теоретичні роботи: вивчалося теорію електропровідності металів, надпровідності металів та рівноваги наелектризовання провідника. Розроблювалося: теорії руху матеріальних тіл та світла у полі тяження, питання з теорії відносності, структури зернини атома, теорії промінювання і т. інш.

У пляні наступного п'ятиріччя ін-т намічає перевести такі експериментальні роботи: експериментальне вивчення структури електричних виснаг та форм їх при тисненнях близьких до атмосферних, а також нижчих і в різних газах, вивчення фототальванічних явищ, дальнє розроблення питань рентгено-оптики та питань практичного застосування рентгено-спектрографії в зв'язку з дослідженням технічних матеріалів. Розроблення методів та вивчення українських мінералів за зазначеними методами. До пляну внесено також розроблення питань з теоретичної фізики (квантової механіки) та теорії будови атому та інш. Наслідки наукових праць колишньої науково-дослідчої катедри фізики, а нині я. д. ін-ту фізики друковано в українських, російських та інших журналах (за час існування катедри видано понад 40 праць): «Зап. КІНО», «Укр. Мед. Вісні 1927 р.», «Зап. Київ. дослід. катедр.», «Ж. Р. Ф. Х. О.» (1926, 1928), «Тел. и телегр. без проводов» 1928 р., «Ізв. К. П. И.»—1923, «Zeitschr. für Phisik», (1913. 24, 25, 26, 28), «Zeits. fphys Chemie», (1926), «Physik Berichte». З грудня 1926 р. катедра почала видавати «Українські фізичні записки», вийшли з зшитки I т. і 1 зшиток II тому. «Українські фізичні записки»—це тепер орган Укр. Асоц. Фізики.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗИКИ ПРИ ІНО

Харків, вул. Вільної Академії, 14

Засновано 1927 р. Катедра має секції: секцію загальної фізики, секцію магнітних вимірювань і секцію електромагнітних коливань. Зав. катедри—проф. Рожанський Д. А.; дійсні члени: заст. завідувача і зав. секції загальної фізики—проф. Желіховський А. В., зав. секції магніт. вимірюв.—Штейберг Д. С., зав. секції електромагнітних коливань—Слуцкін А. О.; наукові співробітники: проф. Поном-

марев Р. Д., проф. Сахаров М. І., Помазанов М. Ю.; аспіранти: Дорогий М. І., Бризгалін А. А., Леляков А. А., Конілович Є. А., Кондратенко Н. Ф., Тумоловський І. І., Богданов П. Г., Борисов М. Д., Пашков А. С. Катедра перебуває у віданні Українауки і фінансується з держбюджету. Бюджет на 1927-28 р.—4.900 карб. Вивчала висначення (разряд) в розріджених газах, фотоелектричні явища в кристалах, електромагнітні коливання в порожнівих трубках в присутності магнітного поля, ультразвукові коливання в кварці та феромагнітних металах, вивчала умови переходу рідин, і розсіювання електронів у тонких шарах. Праці друковано в «Журналі Русского Фізико-Хіміческого О-ва» і в «Українських Х. Ф. записках».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАТЕМАТИКИ

Київ, Інститут Народньої Освіти

Засновано року 1924, перебуває під орудою Українауки. Склад катедри: акад. Граве Д. (керівник катедри). Дійсні члени: проф. Букреєв В. Я., Кравчук М. П., акад. Пфейфер Г. В., Столяров М. О., науковий співробітник Соколов Ю. Д., Куренський М. К., Ахізэр М. І., Діяченко В. Е., Калинович Ф. П., Латищева К. Я., Орлов М. Х., Катедра має секції: чистої та застосованої математики. Праці членів катедри надруковані в журналах «Вісті Київ. Політех. Ін-ту», «Вісті К. С. Г. І.» (1926), «Записки К. І. Н. О.» (1926), «Записки II Відділу УАН» т. II, «Мемуари УАН» т. V, «Записки Фізичної Математики», вид. УАН т. I, «Наукові Записки» т. II, «Comptes Rendust. 183 Paris», «Astronomische Nachrichten» Rd. 229 Kiel.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАТЕМАТИКИ

Одеса, вул. Комінтерну, № 2

Засновано 1923 р. Катедра має з секції: геометрії, аналізу та алгебри і механіки. Керів. катедри й зав. секції геометрії проф. І. Ю. Тимченко, зав. секції механіки—Т. К. Суслов, зав. секції аналізу та алгебри—І. Ю. Тимченко. Дійсні члени к-ри: Д. А. Крижанівський, М. Г. Чоботарьов, А. С. Турчанинов, М. С. Васильев, К. М. Щербина, наук. співробітники: М. М. Васильев, М. І. Бершадський, В. М. Крижанівський, Г. Л. Міхневич, І. Д. Дуб і 8 аспірантів. Бюджет к-ри на 1928-29 р.—8.200 карб.

Теми досліджень стосуються галузей геометрії, аналізи, алгебри, теоретичної та прикладної механіки (4 роботи членів кат-ри були премійовані В.У.К.С.У.). Кат-ра розробляла також справу встановлення єдиної наукової української термінології в Термінологічній Комісії, заснованій при катедрі; видано одну частину «Альгебра»—

«Рос. укр. Словника математичної термінології та фразеології». Члени катедри провадять роботу, і над цопуляризацією математичних знань. На п'ятиріччя катедра ставить своїм завданням продовження дослідчої роботи в зазначених галузях математики. Крім того, ка-ра передбачає видати низку підручників з математики, зорганізувати семінари для сприяння підвищенню математичної кваліфікації співробітників та аспірантів інших наукових установ і т. інш.

Праці катедри надруковано по таких журналах: «Журнал Одеських ф. д. катедр», «Записки Одеського І. Н. О.», «Ізв. Физ. Математ. О-ва в Казані», «Математ. Сборник» (Москва), «Ізв. Акад. Наук» (Ленінград), «Записки ВУАН», «Matematische Annalen», «Crelle's Journal fur Reine u. angewandte Matematik». Власне видання термінологічної комісії «Словничок».

ВІДДІЛ ФІЗИЧНИХ ВИМІРІВ ПРИ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОМУ ІНСТИТУТІ ФІЗИЧНОЇ ХЕМІЇ

Дніпропетрівське

Засновано року 1924. Відділ зреформовано із секції фізики, при Н/Д катедрі фізичної хемії. Завідувач відділу проф. Маліновський А. Е. Аспіранти: Дамілов В. І., Отієвецький М. Є., Лавров Ф. А., Станкевич К. Й. Відділ розробляє питання електричних властивостей металів, термо-електродні сили, процеси горіння вибухових газових сумішів. Роботи публікуються в «Сборнике» Днепр. Гор. Інститута», «Journal de Chemie Phys», в «Українських фізичних записках», в «Науково-Технічному Віснику», в «Журнале Русского Фізико-Хіміческого Общества», «Zeitschr. für Phisik Chemie», «Записки Дніпропетровського Інституту Народної Освіти». Дотації відділу має з коштів Наркомосу.

КАТЕДРА ФІЗИКИ ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Харків, Каплунівська, 16

Засновано року 1875. Завідувач лабораторії Сахаров М. І., співробітники: Помазанов М. Ю., Борисоглебський С. В., Аполлосов В. П. Існує коштом Наркомосу. Бюджет 1.200 крб. почасті за держбюджетом, почасті з спеціальних коштів Інституту. Опірч поточній педагогічній праці провадяться досліді щодо прилагоди технічних високовольтових трансформаторів для цілей рентгенографії і роботи в галузі визначення потенціалів збудження металів.

ХАРКІВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Харків, вул. К. Лібкнекта, 35

Засновано її в XIX віці при Харківському Університеті, року 1923 поєднано з гео-фізичною обсерваторією і разом із нею виділено в самостійну наукову установу. Обсерваторія має астрономічний й геофізичний відділи. Перебуває під орудою Укр. науки. Фінансирується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—36.000 крб. Директор — проф. Евдокімов М. М., відділ астрономічний має співробітників: старших астрономів: проф. Осташенко-Кудрявцев, ст. астрограф і астроном проф. Герасимович Б. І., проф. Барабашов М. І., аспіранти: Страшний Г. Л., Пархоменко І. Г., Цветова Р. А., Михайлів В. О. Обсерваторія провадить: спостереження південним ковим (меридіяновим) кругом над фундаментальними зорями, над зорями для планети Ерос, спостереження над планетами, над фотометром, астрографом, рефлектором; фотографування візуальних фотометрів перемінних зір; фотографування комет, фотометричні і бітуметричні дослідження місяця; спостереження над поверхнею планет; зоряна статистика. Праці друкує в «Русском Астрономическом журнале», в «Известиях Русского Астрономического Общества», «Astr. Nachr», «Monthly Not. of. the Royal Astr Soc, The Observ. Popul. Astr.».

Власне видання—фотометричний каталог, обслуговування інструментарієм, вміщенням підучування студентів ПНО і Геодезичного Інституту. Брала участь в тригонометричному здійманні м. Харкова.

Геофізичний відділ засновано року 1892 при Харківському Університеті, року 1923 поєднано його з Астрономічною Обсерваторією. Наукові співробітники: проф. Педаев Д. К. і Семилетов С. М. Обчисловач спостережень—Кир В. О., аспіранти: Нахильницька М. В., Безгінський А. Л., Ботомолов Г. Я., Фоменко Д. Ст. провадить метеорологічні спостереження за звичайною програмою з негайним обробленням даних самописців, (барографу, термотрафу, гігрографу, геліографу, дощописця і снігописця); аерологічні спостереження: випуск куль-пілотів, кульзондів; актино-метричні спостереження; праці коло земного магнетизму. Труди публікуються у виданнях: «Ежедневном Синоптическом Бюллетеен Главной Геофизической Обсерватории», Укрмету і Грузії, «Декадный Бюллетеень Главной Геофизической Обсерватории», «Метеорологическое Обозрение Главной Геофизической Обсерватории», «Геофізична характеристика України» «Reseau Mondial».

Видано Укрметом повні таблиці метеорологічних спостережень за 1924-25 рр. Спостереження над температурою повітря за роки 1911—24; аерологічні спостереження за роки 1912—26; спостереження над опадами за роки 1892—1926; Підготовлено до друку річні метеорологічні спостереження за роки 1915—24. Коштом Укрмету

року 1926 виконано декілька означенів земного магнетизму на Донбасі. Співробітник Семилетов брав участь в роботах магнетичної експедиції, що організував Гірничий відділ Вищої Ради Народного Господарства, експедиції, яка виконала детальне магнетне здіймання, а також магнетне здіймання в районі Макіївки. Він же зробив магнетні означення в низці пунктів між Харковом і Макіївкою. Обсерваторія бере участь у службі погоди. Обслуговує студентів ІНО.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ ХАРКІВСЬКІМ ІНО

Харків. ІНО

Існує з часу засновання Харківського Університету. Завідує кабінетом проф. Желеховський А. В. Наукові співробітники: проф. Помазанов Н. Ю., Слуцкін А. А., Штейнберг Д. С., Дорогой Н. І., Леваковський В. І., Леляков, Борисов, Іванченко і Атропова Є. Н. Кабінет обслуговує студентів ІНО та крім того, на базі його устатковання провадиться викладання лекцій Харківського Медичного Інституту і декількох інших ВУЗ'їв. Устатковання її приміщення кабінету обслуговує також Науково-дослідчу катедру фізики в Харкові. Дослідчу роботу кабінету визначено в статті про Харківську дослідчу катедру фізики. Бюджет кабінету за копіторисом ІНО.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ КИЇВСЬКІМ ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Київ, вул. Короленка 58, ІНО

Керівник — проф. Де-Метц Г. Г., проф. Лашінський П. Г., проф. Губарьов Г. Відділи: механіки, фізики, тепла, звуку, світла, радіоактивності, електрики; в майстерні виготовлення точних приладів. Праці співробітників кабінета публікується в журналі «Фізичні записки дослідчої катедри фізики на Україні» і «Ізвестия КИНО» та інші.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ КАМ'ЯНЕЦЬ - ПОДІЛЬСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Кам'янець-Подільський, вул. Затонського, 27

Засновано року 1918. Завідує проф. Бернадський В. К. Під орудою Н. К. О.; фінансується коштом держбюджету. Провадить дослідження радіоактивних вод Кам'янець-Подільської округи. Праці друкує: в «Записках Кам'янець-Подільського ІНО», в «Записках Кам'янець-Подільського С.-Г. Інституту».

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ОДЕСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДСВІТИ

Одеса, ІНО

Засновано 1926 р. Зав. кабінетом проф. Талько-Гринцевич П. А. (рентген-фізика) наукові співробітники: М. А. Базилевич (кристал-фізика), З. І. Приблуда (акустика), Кулев Г. А. (загальна фізика) та Л. Ф. Верещагин (рентген-фізика). Кабінет у віданні ІНО. Праці надруковані в журн. «Записки Одес. І. Н. О.І., «Ізвестия Одес. Фізич. Ин-та». Дослідження в галузі рентген-фізики та кристалографії.

ФІЗИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ГІРН. ІНСТИТУТУ

Сталіне

Засновано 1921 р. Завідує фізичним кабінетом проф. Смірнов П. А. Лябаторія в стадії устаткування.

КИЇВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Київ, Обсерваторний пров., 3

Засновано року 1838. Директор—проф. Черній С. Д., аспірант-спостерігач—Діченко М. П., асистент—Лілієвський І. І., Лаврен-тівна Є. В., аспірант—Фіолковська О. В. Перебуває під орудою Укрнауки і УАН. Утримується коштом держбюджету—на 1927-28 р. 13.800 крб. Провадиться спостереження над планетами, кометами, подвійними зорями, над покриттям зір і планет місяцем, над пів-нічними і зодіакальними зорями. До плану входить: фотографування планет, комет, зоряних куч і туманностей. Обслуговує ІНО. Праці друкує в «Записках КІНО», «Astr Nach», «Monthly Not. of R. Astr. Soc».

МИКОЛАЇВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Миколаїв

Засновано року 1821. До 1913 р. була морською обсерваторією, потім до 1926 р. відділом Головної Російської Астрономічної Обсерваторії, а з 1926 р. існує, як самостійна н/д установа. Директор—Семенов Л. І., адъюнкт-астроном Циммерман Г. К. астроном-спостерігач—Семенова Т. С., обчислювач—Максимов М. К. і Моссина О. А., ляборант-механік—Моссін Ф. О. Під орудою Укрнауки; утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—20.200 крб. Основні завдання: визначити певне становище зір шідениковим (меридіяновим) кругом. Закінчує оброблення міжнародного зоряного каталогу (1915 р.). Розпочато спостереження для міжнародного фундамен-тального каталогу 1930 рік. До плану входить спостереження над

сонцем і зорями вдень і вночі. Роботи друкує в «Трудах», в «Ізвестіях» Главной Астрономической Обсерватории и в чужоземних журналах. Підготовляється до видання 2 зоряних каталоги.

КІЇВСЬКА МЕТЕОРОЛОГІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Київ, вул. Толстого, 14/6

Засновано року 1855 в складі Київського Університету. Року 1924 виділено її в самостійну дослідчу установу. До складу обсерваторії входять: метеорологічна станція, аеролотична станція, випарна станція, актино-метрична станція, кабінет фізичної географії, музей приладів і наукових допоміжних праць, бібліотека, катедра гео-фізики і с.-г. метеорології. Директор—Серезневський Б. І. (дійсний член УАН). Ст. теофізик—Половко І. К. (доцент), аспіненти: Баранов Н. І., Серезневський І. Б., Імшенецький В. М., сескетар Кречетов Б. І., аспіранти: Бобарикова М. І., Корхов М. І., Нічкевич О. Н., Плесконосова М. В., Солодко А. А. Перебуває під орудою Українського інституту науки і являється базою праці гео-фізичної комісії УАН. Утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—16.800 крб. З 1917 р. провадить спостереження за допомогою куль-плотів. З 1921 р. засновано випарну станцію, яка вивчає ті, що є і конструкую нові випарники; вивчає випарування за різних умов, роботи ці з'язано з комплексним вивченням посухи. З року 1925 провадить систематичні актино-метричні спостереження. З 1921 р. провадить систематичне вивчення ознак посушливості і вільності. З 1925 р. запроваджено розроблення теорії ознак посушливості; переводиться опрацювання спостережень над вітром за час з 1885 аж до 1925 р.; провадиться також оброблення температурних аномалій. До плану робіт на майбутнє входять: дослідження промінювань землі і небосхилу і повного припливу сонячної енергії; вироблення способів визначення температур на різній височині; звиччя напрямку атмосферних процесів через побудову хронообразів; електро-метеорологічні спостереження; магнетні спостереження; організація сейсмічної станції; агрофізичні спостереження. Праці друкує у виданнях УАН, у виданнях Укрмету, у видавництві—Київ Сталібюро, Щомісячних лекальних і щоденних бюллетенях Головної геофізичної обсерваторії. Обсерваторія бере участь у виданнях УАН.

МАГНЕТНА ДОСВІДЧА СТАНЦІЯ ПРИ ОДЕСЬКІЙ ГЕОФІЗИЧНІЙ ОБСЕРВАТОРІЇ

Одеса, Пролетарський бульвар, ч. 89

Року 1925 зреформовано її із магнетного відділу обсерваторії, що існував з 1900 року. Має 2 відділи: відділ обсерваторної роботи

і вузько-наукового дослідження і відділ польових робіт щодо безпосереднього вивчення магнетного поля України. Завідує проф. Аганін М. А. (геофізик магнетолог). Станція перебуває під орудою Наркомосу. Переведено дослідчі роботи: магнетне здіймання узбережжя Чорного і Озівського морів, вивчення Одеської магнетової аномалії. На майбутнє намічено крім продовження робіт, що вже розпочато—магнетне здіймання району Дніпрельстану, систематичне здіймання України з метою скласти магнетні мапи. Звіт про роботи друкує у виданнях Головного Гідрографічного Управління.

ЦЕНТРАЛЬНА ГРАВІМЕТРИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ В ПОЛТАВІ

Полтава, М'ясоедовська вул., ч. 25

Засновано року 1926. Директор проф. Орлов О. Я. Наукові співробітники—астроном-метролог—Горт-Де-Гrott і ст. астроном Авксентієва З. Н. Фінансується коштом Української Головної Палати Мір і Ваги. Завдання Обсерваторії—визначити силу тяжіння в цілій низці пунктів на Україні. Обсерваторія виконала велику роботу щодо детального вивчення сили тяжіння на Україні, зв'язала основні пункти СРСР з Німеччиною (Потсдам). Звіти друкуються в «Зібраннику граві-метричних робіт».

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Одеса, Пролетарський бульвар, ч. 89

Міську станцію засновано року 1865, а Обсерваторію, що поза містом — року 1891. Має відділи: метеорологічний, антиномологічний, синоштій і електрики. Директор—проф. Точиловський І. Я. (геофізика і фізики). Учений геофізик проф. Аганін М. А., спец. геофізик Акимович М. М. і Поль А. Ф. Метеорологи-спостерегачі—Абрамов І. М., Вітвіцький Е. М., Захарова О. П. і Рудановська Н. К. Під орудою Наркомосу. Утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р. близько 40.000 крб. Завдання: метеорологічні і геофізичні спостереження за звичайною програмою; дослідження складу температурні води Чорного моря і надбрежної смуги; подробниці магнетного здіймання узбережжя Чорного і Озівського морів, що ув'язано зі здійманням Академії Наук. Опрацьовано матеріали станції за 65 років і складено нарис підсолні Одеси» досліджено зверхні карти атмосфери за допомогою пілотів; антиномологічні спостереження електрометеорологічні спостереження. Передбачається надалі: створити в Одесі бюро погоди для степового посушливого району; розробити методи визначення вільготності ґрунту. Вивчено тепlopровідність і теплоемність ґрунту; запропоновано вивчення фізичних умов утворення дощових капель із туманностей. До плану робіт

надалі входять: збудування опорної магнетної станції для України; продовження магнетного здіймання України; організація для Надчорноморського району бюро погоди; дослідження завбачання, посух і суховій; хемічні дослідження опадів; вивчення фізичних властивостей ґрунту; роботи публікується в «Щоденних Декадних Бюлетенях», в «Геофізичному Бюлетені» і «Геофізичний характер України»—видання Укрмету, в журналі «Метеорологический вестник», в журналі «Геофизическая Обсерватория», видання обсерваторії: «Бюлєтень Обсерваторії», «Висновки за 60 років спостережень—Точидловського; «Обробка опадів за методою Точидловського», «Магнетні елементи Одеси»—Аганін.

УКРАЇНСЬКА ГОЛОДНА ПАЛАТА МІР І ВАГИ

Харків, вул. Дзержинського, ч. 40

Засновано року 1922. Має лабораторії: хемічну, шірометричну, вагову, часову і калібрів, калориметричну, електрометричну, термометричну, водомірну, оптичну, фотометричну, радіолябораторія, також гравіметричну обсерваторію. Директор проф. Маузуренко В. П.; завідує хемічною лабораторією проф. Шукарьов О. М., співробітники лабораторії: Кривобабко І. П., Кузьменко С. М.; завідує шірометричною лабораторією Кияніца В. М., співробітники: Дигало М. Г.; завідує лабораторією часу проф. Євдокімов М. М., співробітник Парфенов С. М.; завідує гравіметричною лабораторією проф. Орлов О. Я.; співробітники: Дюков О. І., Горт-Де-Гротт М. А., Баллсогло В. Б., Авксентьев З. М., Орлова О. О.; завідує лабораторією терезів проф. Лінченко М. А.; завідує лабораторією калібрів проф. Павлов М.; зав. електрометричною лаб.—проф. Копняєв та проф. Рожанський; зав. фотометр. лаб. проф. Барабашев. Під орудою НТУ Вищої Ради Народного Господарства УСРР. Утримується коштом прибувань за перевірки вимірючих приставок від перевірочных палат. Праці друкує в «Проверочном деле» і у виданнях «Главной Палаты Мер и Весов СРСР». У. Г. П. М. та В. керує роботою 5 перевірочных палат та 8 перевір. бюро на Україні.

УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ та ГІДРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ (УКРМЕТ)

Київ, вул. Короленка, ч. 21

Засновано року 1921, як Метеорологічна Служба; року 1927 через поєднання гідрометричної служби меліводгоспу Наркомзем-справ та гідрометеорологічних станцій Укрмету й Бузької та Дніпровської гідрометстанції, які вийшли до складу Укрмета, Управління почало обійтися її гідрологічну службу.

Метеорологічна частина Управління розподіляється на секції: 1) загальної метеорології; 2) служби погоди з аерологією й 3) С.-Г.

метеорології. Гідрологічна частина складається з секцій: 1) гідрологічної; 2) гідрометеорологічної та 3) гідрометричної. Позасекційні установи Управління—видавництво, бібліотека (25.000 томів), музей геофізичних приладів та устаткування, лабораторія по перевірці прикладів. Місцеві філії й установи Укрмету: 1) Крайові відділи: Чернігівський, Волинський, Подільський, Київський, Полтавський, Харківський, Дніпропетровський, Надчорноморський, Донецький, 2) Округові Інспекторати «Київський, Уманський, Шевченківський, Зінов'ївський, Конотопський та Сталінський округах, 3) Геофізична обсерваторія в Тимках, 4) Гідрологічні дослідні станції: Бузька, Дніпровська — Плавніова, Наддеснянська — стокова, Сульська — болотна. Метеорологічна мережа Укрмету на 1-VII-1929 р. складається з станцій II пор.—300, станцій III пор.—1430, кореспондентських пунктів 400, фенологічних пунктів 250; гідрологічна мережа має гідрометеорологічних станцій 5, пунктів 168, льодомірних 60 постів.

Директор Управління Софтеров М. К. (Агрометеоролог, кліматолог), Зам. Директора Биковський О. Г., Секретар Назаров Б. О.; Зав. Секцій та Бюр: Томашевич П. Л. (метеоролог-фізик), Гертнер Е. В. (синоптик-аеролог), Комарницький С. К. (Гідролог), Кошачевська М. Н. (фенолог), Селецький І. Й. (Кліматолог), Половко І. К. (геофізик), Щятницький О. С. (Синоптик), Назаров В. О. (гідрометеоролог), Гук М. І. (Кліматолог), Мальгин В. К. (Синоптик), Гельмгольц М. Ф. (Аеролог), Вержбицька Л. С. (Фізиц). Фахівці метеорологи: Кіяшко О. В., Бовін К. М., Омшанський М. О., Кононенко К. Я., Адешенідзе Ю. Ю., Урт'єв П. М., Євстаф'єв В. М., Кутепов Д. Д., Корхова Я. К. Синоптики: Ясінська О. Ф., Плесконосова М. В. Аерологи: Барапова М. І. Агрометеорологи: Іовенко М. Г., Власова З. І., Лапшина Г. Ф., Гідрологи: Агалъцов М. Ю., Кобизеський П. А., Валиєв І. Г., Магомедов А. Д., Попов В. М., Болдирев Л. Т., Максимович М. С. Гідрометеорологи: Журавель І. В., Болгарський В. І., Мошинський К. П. Гідрометри: Рижкова М. П., Артем'єв О. К., Пустовойт С. П., Папков М. Ф., Зоренко Г. Т., Швець Г. І., Штепанек С. І., Радіотехнік: Мойсеєв Б. Т.

КРАЙОВІ ВІДДІЛИ УКРМЕТУ

Київський Відділ Укрмету

Київ, вул. Короленка, 21

Зав. Відділу Могилат М. І. Філія Урмету, що охоплює округи Київську, Уманську, Шевченківську. Засновано 1912 р. як Мет. Бюро сітки кол. Губ. Земства. Перетворено в Відділ Укрмету 1922 р. Інспекторати є в округах Київській, Уманській, Шевченківській.

Чернігівський відділ Укрмету

Чернігів, вул. Червоноармійська, 28

Зав. Відділу Голубчик В. Т. Інструктор Могилівський М. Охоплює Чернігівську, Конотопську та Ніженську округи. Засновано 1922 року. Інспекторат є в Конотопській округі.

Волинський відділ Укрмету

Житомир, вул. Лермонтова, 13

Зав. Відділу Хавхалюк М. М., Інструктор Тейфель Ю. К. Охоплює Волинську, Бердичівську, Коростенську та Шепетівську округи. Існує з 1911 р. як Мет. Бюро кол. Волинського Губ. Земства, що перетворено 1922 року на Відділ Укрмету.

Подільський Відділ Укрмету

Вінниця, вул. 1 Травня, ч. 94

Зав. Відділу Петранівський М. В., Інструктор Поленс Т. П. Охоплює Вінницьку, Кам'янеч-Подільську, Могилівську, Проскурівську та Тульчинську округи. Існує з 1922 року.

Полтавський Відділ Укрмету

Полтава, Держ. Музей

Зав. Відділу Самбікін М. М., інструктор Троцька М. Охоплює Полтавську, Кременчуцьку, Лубенську, Роменську та Прилуцьку округи. Засновано року 1910, як Метбюро кол. Полтавського Губ. Земства, перетворено в Відділ Укрмету 1922 року. Друкує огляди погоди в журналі «Полтавський Селянин».

Харківський Відділ Укрмету

Харків, вул. Лібкнехта 82

Зав. Відділу професор Педаев Д. К., інструктори: Бабинина В. Н., Нахильницька М. В. Охоплює округи: Харківську, Ізюмську, Куп'янську, Сумську. Існує з 1903 року, як Мет. Бюро кол. Харківського Губ. Земства. Перетворено на Відділ Укрмету 1922 р.

Надчорноморський Відділ Укрмету

Одеса, Пушкінська вул., № 44

Зав. Відділу Акимович М. М. Інструктор Шелудченко М. С. Охоплює округи: Одеську, Першотравенську, Зінов'ївську, Мико-

Лівську, Херсонську та АМСРР. Існує з 1912 р. як Мет. Бюро кол. Херсонського Земства; перетворено на Відділ Укрмету в 1922 р. Інспекторат є в Зінов'ївській округі. Друкую огляди погоди по кварталах року.

Дніпропетровський Відділ Укрмету

Дніпропетровське, пр. К. Маркса, 18

Зав. Відділу Захаров М. А. Інструктор Базилевич П. Охоплює округи: Дніпропетровську, Запорізьку, Мелітопільську, Криворізьку. Засновано 1922 року.

Донецький Відділ Укрмету

Артемівське, Олександровська вул.

Зав. Відділу Чантулов М. Інструктор Дирик Д. Охоплює округи: Артемівську, Луганську, Маріупольську, Сталінську, Старобільську. Інспекторат в Сталінській округі, Засновано 1923 року.

Укрмет перебуває під орудою Наркомземсправ УСРР. Фінансується коштами держбюджету та місцевих коштів Округових земвідділів. На 1928-29 р. по держбюджету асигновано 332.000 карб. Укрмет має такі періодичні видання:

Щоденний синоптичний бюллетень (тираж 150), Щоденний Гідрометеорологічний бюллетень (тир. 50), Декадний Бюллетень (тир. 1800). Журнал «Погода й Життя» (тир. 2.000), Вісник Метеороології та Гідрології (тираж 1000). Неперіодичні видання: Геофізична характеристика України. Щорічні матеріали спостережень станцій Метеорологічної служби й тідrolогічної служби, матеріали фенологічних спостережень, інструкції для спостережень та окремі наукові роботи та нариси кліматичного змісту.

Гідрометеорологічний відділ зв'язку Донецьких залізниць

Харків, майдан Фоєрбаха, ч. 7

Оформлено року 1927, як основну гідрометеорологічну частину відділу зв'язку. Завідує В. Міначіян. Утримується коштом держбюджету. Відділ організує мережу гідро і мет. станції; складає метеорологічну характеристику району дороги; виявляє режим річок; вплив атмосферних процесів на роботу зв'язку. До плану входять: складання ґрунто-геологічної мапи і мапи ґрунтових вод, вивчення зсуvin.

ХЕМІЧНІ НАУКИ

ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Ветеринарна, 4а

Засновано 1923 р. Директор Інституту проф. І. А. Красуський. Наукові співробітники: Вознесенський В. Д., проф. Мухін Г. Є., Кіп'янов А. І., Беркман Я. П., Ейнгорн Г. Л., Габель Ю. О., Гофман М. В., Хармадар'їв М. О., Крафт В. В., Фірсов М. А. і зав. аналіт. відділу Мілославський М. М.; асистенти: Гінзбург Р., Борисов М. Д., Долгопольський, Угнячев М. Я., Долгов, Григорович, Тафельштейн, Толкачов. Інститут має аналітичний відділ з такими п/відділами: загально-аналітичним і паливним, науково-дослідчий з лабораторіями—фізико-хемічною, металографічною, для вивчення харчової промисловості, чинбарської промисловості, для вивчення продуктів тютюнопромисловості, для вивчення вугілля та продуктів коксування, мінер. технології, органічного синтезу, будівельних матеріалів, а також контрольний апарат для приймання та здавання руд. Інститут працює на завдання НТУ ВРНГ в зв'язку з потребами окремих виробництв; крім того до завдань Інституту належать і науково-дослідчі роботи в справах, звязаних з промисловістю, які ставить він з власної ініціативи. Перебуває у віданні Н. Т. У. на держбюджеті (за 1927-28 р.—260 тис. карб.). Має також асигнування від заинтересованих трестів і інших установ на спеціальні роботи. Має філію в Чернігові (Богословська Н. В.) з хемічно-механ. лабораторією для досліджування матеріалів і продуктів керам. промисловості. Ін-тут виконав такі роботи: 1) досліджував паливо Донецького басейну, зокрема докладно дослідив вуглі Лисичанського району та продукти їх коксування; 2) досліджував насіння сояніка різних районів України і продукти, що добуваються з його; 3) досліджував глини, валняки, доломіти й графітові руди України, 4) досліджував вугілля підмосковного району і продукти їх коксування, 5) досліджував різні сировинні матеріали, напівпродукти різних галузей промисловості; синтез напівфабрикатів фарбового виробництва, вивчав синтез нових типів чинбовиків, аналізував їх і т. інш. Звіти друкує окремими брошурами у вид. НТУ УСРР і в журн. «Уголь и железо», «Пи-

шевая промышленность», «Украинский Химический Журнал», «Zeitschrift für Phys. Chemie», в працях 4-го з'їзду хеміків, у журн. Р.Ф.Х.О., «Врачебное Дело», «Колледжум», «Вестник Кож. Промышл.», та ін.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ФІЗИКО-ХЕМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Дніпропетровське, Полтавська, вул., 1

Засновано 1927 року (перетворено з н.-д. катедри електронної хемії, що була заснована 1922 року). Має відділи: а) електронної хемії, б) фізико-хемічних методів в органічній і технічній хемії, в) хемічної термодинаміки і г) фізичних вимірювань. Директор—акад. Писаржевський Л. В.—зав. відділу (а). Заст. Директора—проф. Коршун Ю. В.—зав. відділу (б). Вченій Секретар проф. Бродський О. І.—зав. відділу (в). Зав. відділу (г)—проф. Маліновський А. Е. Дійсні члени: Розенберг М. А. і Ролл К. В. Наукові співробітники: Березовська П. І., Заньков А. М., Рогинський С. З., Шульць К. І., Ляліков К. С. Аспіранти: Ройтер, Юза, Корабельник, Москович, Дайн, Поляков, Масальський, Алексеєва, Бутенко, Курносова, Супрунович, Філіппончук, Афанасьев - Шертевер, Дацілов, Ошевецький: Лаборант—Глікман. Інститут у віданні Українки. Бюджет на 1927-28 р. 32.900 карб. Основні проблеми Інституту розробляє такі: електронна хемія, електронний каталіз, залежність реакції від магнетового поля, вплив побудови органічні речовин на їхні фізичні властивості (спектри вибрація, теплота утворення і інш.), електро-рушильні сили, вплив сольватациї на властивості розчиненої речовини, вибухова хвиля і суміжні питання фізики, розроблення проблем, що мають технічне значення. Інститут має періодичні видання: «Ізвестия Днепропетр. физ.-хим. Института». Праці публікує в журн. Р.Ф.Х.О., «Bul-de la Societé Chem. de Franse», «Zeitschrift für Phys. Chemie», «Zeits. für Elektr. Chemie», «Укр. Хим. Журн.» і інш.

ХЕМІЧНО-РАДІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, Вул. Остроградська, 4

Засновано 1922 року (з 1910 року це була радіологічна лябораторія Техн. Т-ва, а до того—Центр. Лабораторія М-ва Фінансів, заснована 1897 року). Директор Інституту—проф. Бурксер Е. С.—зав. радіолог. відділу. Заст. Директора і зав. аналітич. відділу—Б. Д. Богатський; голова наукової ради—проф. П. І. Петренко-Кратченко. Наукові співробітники: Е. А. Дрізо—зав. вироб. відділу, М. С. Мелеант, А. А. Соколович, В. А. Муромцев, А. П. Афанасьев, А. І. Кр.

такн., В. А. Бібер, Л. Г. Кіщеневська, М. В. Комар, В. Л. Рутковська-Мільчевська, І. Г. Бронштейн, Г. Я. Рублев, З. М. Лисянська, Р. Я. Вайнштейн, Е. В. Гернет, Р. І. Устіловська, М. Я. Шатіро, Ф. Я. Френкель і Г. С. Бронштейн. Має три відділи: амалітич., радіолог. і досвідно-виробничий. Інститут у віданні Н.Т.У. Бюджет—близько 90 тис. карб. на рік. Інститут досліджує мінеральні джерела України, солоні озера, горючі гази, (Меліт. окр.), родовища цефаліту, радіоактивність вод, радіоактивні мінерали, кількість радіоелементів у рослинах, досліджує використання подільських фосфоритів. Праці друкується в «Укр. Хим. Журн.», «Вісіях Укргеокому», у виданнях УАН і в чужоземних журналах. Інститут брав участь в експедиції для дослідження мінеральних вод на Волині в 1927 р. Виконував діяльність скріпкономіків Одеси, Мелітополя і Артемівського в справі вивчення природних продукційних сил.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ІНСТИТУТ НАРКОМЗДОРОВ'Я

Харків, Пушкінська, 19

Засновано 1920 року. Директор А. Розенфельд, магістр фармації Співробітники: Швартман М. Б., Болотніков Ф. М., Гринберг Ф. Л., Троян М. Я., Гефблевський Я. Г., Туфаєв Г. В. Інститут має аналітичний відділ. Утримується за кошти, що має за дослідження фармацевтичних препараторів. Провадив і далі має провадити, готовити, роботу над дослідженням місцевої ліксації, та кращого використання і заміни нею закордонної. Праці Інституту надруковували в таких журналах: «Врачебное Дело», «Вестник Фармации», «Химико-Фармац. Вестник», «Український Медичний Архів» та інш. Інститут підтримує діловий зв'язок з Укр. т-ром торгівлі медичної товарами, Укрмелторг. Окраптекоуправління та п/в роб. медицини.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА НЕОРГАНІЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1922 року Зав. катедри—проф. Телетов І. С.; Зав. Секції проф. Хотинський Є. С.; наукові співробітники—Козакевич П. П., Андреасов Л. М., Хармадарьянц М. О., Казанський Д. О., Зенкевич С. О. Аспіранти: Андронікова, Пупко, Гапон, Пелех, Кобилинський, Хаскес, Коваль. Поверхштатні співробітники: викладач С. Госп. Інст. Алексеєва Є. А. і Сімонова В. М і виклад. Фарм Тех. Моісеєв А. Ф. У віданні Упрнауки. Бюджет на 1927-28 р. близько 900 карб. Катедра опрацьовує такі питання: каталіза в мікро й макрогетерогенному середовищі, адсорбція з розчинів, реакції подвійного обміну й гідролізу в гетероген-

них системах, вилучення сірки з її порід, виготовлення й дослідження борніх ефірів, спектри вбирання і т. інш. Передбачається розробляти такі питання: каталітичний розпад водневого перекису лату солями заліза та міді, що піддаються гідролізу, калоїдовим гідрокисом заліза; розроблення нової методи виявлення фосфорної кислоти в ґрунтах, вилучення сірки з її порід за допомогою поточнів без зворотного відгону розчинника; дослідження поверхневого піття невідніх розчинів солей, органоборні кислоти, дослідження поліхлоридів для вживання їх у боротьбі з с.-т. пікініками, адсорбція гелем кремової кислоти. Праці катедра друкує в «Zeit. für Phis. Chemie», «Kolloid Zeit», «Bull. Loc. Chem. de France», в Журн. «Рус. Физ.-Хем. Общ.», і в Укр. Хем. Журн.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ОРГАНІЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1922 року. Має дві секції: жирних сполук та терпенів і ароматичних сполук. Особовий склад катедри: зав. катедри проф. Красуський К. А. (доктор хемії), проф. Валяшко М. А. (зав. секції аромат. сполук), Пищемуха П. С., Габель Ю. О., Кіпріянов А. І., Дружнін Г. М. У віданні Упраїнуки, яка її фінансує. Катедра зв'язана з багатьма ВИШАМИ Харкова, Сан. Вак. Інст., Т. С. О. Авіахемом і Коксбензолом. Розробляла виробництво фітину, фітоборошина, фітоферриту, добування терпентину та калофону з яловиці сосни, дослідження продуктів сухого перегону кам'яного вугілля, виготовлення ларозану й сироватки Трунечека, синтеза аміноспиртів і спиртоамінокислот, дослідження спектрів вбирання фенополсульфоптитів солей і антраценових похідних, дослідження калофонії, дослідження поліхлоридів бензолу. Передбачається поставити: синтезу камфори, вивчити ароматичні сполуки, що мають властивості ненасичених, вивчити циклічні аміни й аміноспирти. Праці друкується в «Укр. Хем. Журн.», в Хем. Відділі Р.Ф.Х.О., в «Journal für prakt. Chemie», «Bull. de la Societé chim. de Paris», в збірнику рефератів доповідей IV Мендел. З'їзду. Бере участь у виданні «Укр. Хем. Журналу».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЇ

Одеса. Технікум Прикладної Хемії

Засновано 1923 року. Склад катедри: Петренко-Критченко П. І. (кер. к-ри), Добросердов Д. К. (кер. секції); дійсні чл. Шетле И. Г., Комаровський А. С., Розенблат М. В., Бурксер Е. С., Юферов В. Ф.,

Богатський В. Д., Цонев Н. С.; наукові співробітники: Мах О. Т., Пантелеймонов і Грагеров; аспіранти: Рублев С. Г., Опоцький В. Ф., Рева Ф. К., Равікович О. М., Д'якова М. К., Маткевич М. С., Дремух Р. Л., Сторожук М. К., Кантун І. А., Тубакаєв О. В., Бауман Р. М. і Шварцберг.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЇ

Київ, Політехнічний Інститут

Засновано 1922 року. Зав. академік В. О. Плотников. Дійсні члени катедри й наукові співробітники: проф. Яворський В. П., проф. Ізбеков В. О., проф. Рабінович М. О., Фінкельштейн В. С., Фішер П. З., Усанович М. І., Бендецький М. А., Філяков Я. А., Тончаківський К. О., Має дві секції—загальної хемії й орган. хемії. Кошти дістає від Українауки. Працює над вивченням продукційної сил, хемтехнології, в справах електрохемії, будови матерії, електропровідності твердих міжгалузевих і т. ін. Звіти друкуються в російських і німецьких журналах. Надруковано збірник праць катедри. З-поміж місцевих госп. органів катедра має зв'язок з Теплотехнічним Бюром, Харчотрестом і Фармоб'єднанням.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗИЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1923 року. Зав. проф. О. М. Щукарев. Секцій катедра має три, з них двома завідують проф. проф. Г. І. Петренко і Г. є. Мухін. Наукові співробітники: А. С. Федорів, Г. Р. Віноградов, Т. В. Асс і В. Г. Гуревич і 10 аспірантів. Кошти дає Упрнаука. Роботи свої катедра проводить у фізико-хемічних лабораторіях ХІНО і ХТІ, а також у лабораторіях Інст. Прикладної Хемії. Головні роботи: вивчення скорості реакцій, фізико-хемічних властивостей розчинів, практичної калориметрії, методів фізико-хемічної аналізу і вивчення стомів. Ці роботи передбачається провадити й далі, додаючи до них вивчення методів дослідження речовин Х широмінням. Праці катедри друкується в «Рус. Хим. Журнале», «Укр. Хем. Журналі» і в чужоземних журналах. Катедра зв'язана з Інститутом Прикладної Хемії, а через його з Н.Т.У.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Фармацевт. Технікум, вул. 1-го травня, 8

Засновано 1924 року. Зав. проф. Валянчико М. А.—(доктор хемії і магістр фармації). Дійсні члени й наукові співробітники: проф. Розенфельд А. Д. і проф. Красовський М. П., магістри фармації:

Віркун П. К., Болотніков ІІ. М., Ейдерман М. М., Лундтін М. П., Нехамкіна М. А., Беланецька Д. ІІ., Блізтонов В. І., Марченко Т. В. і Ржевська В. А. Кошти дає Укрголовнаука (близько 4000 крб. на рік). Найголовніші роботи катедри: 1) опрацювання фармакопейних питань, 2) питання організації та розвитку фармацевтичної промисловості на Україні, 3) вивчення сировини й перероблення її на лікарські препарати, дослідження українських лікарських рослин, їх культивування, збирання і перероблення, вивчення торгових зразків лікарських речовин, 4) опрацювання методів дослідження лікарських речовин та судово-хемічного викриття отрут, 5) вироблення раціональних лікарських форм і препаратів для центрального та аптечного виготовлення і інш. Проф. М. А. Валянко провадить широке дослідження в галузі спектрів збирання та конституції похідних бензолу. На найближчий час накреслено такі роботи: продовження випущено зазначених досліджень, систематичні фітохемічні дослідження лікарських рослин української фльори, дослідження спекторів збирання лікарських речовин в зв'язку з їхньою будовою і фізіологічним діянням, застосування спекторів збирання в судово-хемічному виявленню алкалоїдів і інших речовин. Праці катедри друкується в російських і закордонних журналах, в «Укр. Хем. Журн.». Передбачається видавати «Науково-практичн. фарм. журн.». Катедра тісно зв'язана з пляново-господарськими органами УСРР.

ОДЕСЬКА СЕКЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОЇ КАТЕДРИ ФАРМ. ХЕМІЇ

Одеса, Хем.-фармацевтичний інститут, вул. Червон. Гвардії, 17

Засновано 1926 року. Зав. секції проф. А. Фішер. Особовий склад секції: проф. В. А. Скворцов, проф. Ковалев С. Г., Гнесін Д. Е., Черток В. Р., Портнов А. И. і Бількіс. Бюджет на 1928-29 р.— 800 крб. Секція працює в галузі раціоналізації виробництва хеміко-фармацевтичних препаратів (пров. В. А. Скворцов), вивчення лікарських рослин (мікроскопічного й хемічного), розроблення раціональніших методів виготовлення так зван. Галенових препаратів і т. ін. Звіти про роботу наукових співробітників надруковано в спец. хемічних і фармацевтичних журналах.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 55

Засновано 1922 року, до 1928 р. роботи провадилося в КПІ, а з 1928 р. у власній лябораторії. Зав. лябораторії акад. В. О. Плотніков; науковий співробітник М. С. Фортунатов; ляборант Д. П. Зо-симович. Лябораторія працює, головно, в галузі фізико-хемії, електропровідності та будови молекул. Друкує: в журналі Р. Ф.-Х

Т-ва, в журн. «Химическая промышленность», «Український хем. журнал», «Науково-Технічний Вісник», «Вісти УАН», «Zeitschrift für anorgan. Chemie», «Zeitsch. f. phys Chemie», «Zeit. für angewandte Chemie», Zeitschr. für Elektrochemie». Кошти дає НКОсвіти (1928 р. —21.000 крб.) і Укр. Хемтрест (6.500 крб.).

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНВУГІЛЛЯ

Харків, вул. К. Лібкнекта, № 130

Засновано 1912 р. Від 1917 і до 1924 р. в роботі була перерваним. Року 1926 лябораторію реорганізовано і переобладнано. Зав. лябораторії проф. Кузнецов М. Основних наукових співробітників 4 проф. Орлов, Трефілів, Цейтлін та Гладштейн. З 1924 р. перебуває на утриманні Донвугілля. Лябораторія вивчала верствові проби Алмазно-Мар'їнського району Донбасу; тепер вивчає: 1) верстові проби вугілля Донбасу, 2) умови самонагрівання й самозапалування вугілля, 3) здатність вугілля до спікання у зв'язку з його складом, 4) мінеральну частину вугілля. Надалі передбачається досліджувати: 1) пластичний стан вугілля в зв'язку з його здатністю коксуватися, 2) мікроструктура вугілля і кокусу, 3) екстрагування вугілля при високих тисненнях, 4) сухий перегін вугілля при низьких температурах, 5) рентгеноскопія вугілля, 6) реакційна здатність дон. кокусу. Звіти лябораторія друкуються в «Ізв. Теплотехн. Інститута» і «Уголь и Железо». З 1929 року лябораторія перебуває у віданні Інст-ту Вугільної промисловості НТУ ВРНГ.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ АКЦ. Т-ВА «КОКСОБЕНЗОЛ»

Харків, Чорноглазівська вул., 17

Засновано 1922 року. Зав. лябораторії Маляревський В. І.—керівник н.-досл. робіт; Заст. Зав. лябораторії Чуботарьов М. М.—керівник контр.-анал. відділу і робіт у справі стандартизації; науков. співробітн. Удовиченко Л. В.—керівн. робіт у справі раціоналізації виробництва; хеміки: Глузман Л. Д., Меламед Р. И., Майзель Ц. Г., Черняєва Ю. І., Штейн Л. М., Бурда И. Г., Сакмін И. К. Відає лябораторією і її фінансує Правління Коксобензолу. Okрім поточної роботи, на загад Правління, зв'язаної з виробництвом, опрацьовано методи аналізу продукт. виробництва, встановлено стандарти для продуктів. Лябораторія обслідує виробництва нафталіну, бензолу, креоліну тощо. Дослідні роботи лябораторія проводить у тім напрямі, щоб установити методи утилізації складових частин продукт. Коксобензолу і знайти нові виробництва. Друкуються в «Журн. Хим. пром.» Лябораторія має випустити окремий збірник.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ ТЕХЧАСТИНІ ХЕМ- ВУГІЛЛЯ

Харків, Ветеринарна вул., 4. Ін-т Прикл. Хемії

Засновано 1926 року. Науковий співробітник—1.—А. І. Кіпрашнов. Кошти на науково-дослідчу роботу дає Хемвутілля. Працює над здобуттям анілінових барвників та проміжних продуктів. Наступного року передбачає вивчити: 1) відновлення нітро та азо-сполук електролітичним воднем, 2) вишукування нових способів добуття арилідів бетанафтолкарбонової кислоти, 3) вивчення каталітичних реакцій добуття фенолу з бензолу, 4) вишукування нових застосувань фенолу, 5) добуття бензольного альдегіду, 6) хлорування толуолу. Звіти друкує в журналі хем. промисловості. Лябораторія безпосередньо зв'язана з Т.Ч. Правління Хемвугілля.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПІВДЕННИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків, вул. Червоноармійська, 7

Засновано в восьмидесятих роках. Перебуває на держбюджеті. Зав. лябораторії—Маречек П. В. Наукові співробітники—Акімов В. П. і Москаленко Є. П. Свою роботу пристосовує до справ залізничного господарства, опрацьовуючи питання: водопостачання, насочування шпал, ліття металів, самозапалення вугілля на складах залізниць, мащення. Результатів своєї роботи лябораторія поки що не друкувала.

ЦЕНТРАЛЬНА ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРСПИРТОТРЕСТУ

Київ, вул. Короленка, № 31/33

Засновано 1925 року. Зав. лябораторії інж. Суліруненко В. В., науковий співробітн. Судзиловський Д. І. Головні дослідження: 1) в галузі ферментації, 2) утворення сивушних олій і 3) антисептиків та вплив їх на діястатичну здатність солоду. Відає і фінансує Укрспиртотрест. Роботи лябораторія друкує в журн. «Пищевая промышленность».

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ХАРК. ТЕХНОЛОГ. ІНСТИТУТУ

Харків, Технолог. Ін-тут

Засновано 1886 року. Лябораторія має відділи: неорганічної хемії і якісної та кількісної аналізи. Зав. лябораторії—проф. Гундер О. І., наукові співробітники: Фьодоров О. С., Ратнікова К. І., Безуглов Д. В., Леве Н. Ф., Некріч М. І., Казанський Д. А., Шелехов

А. І., Соколова Е. О. і Мейер Л. М. існує на кошти Х. Т. І. Лібопраторія за останні роки виконала такі головні наукові роботи: вилучення сірчаної кислоти електро-літічним способом при обшуруванні крохмалів, теплота горіння деяких пирольних похідних, каталітична дія металів при відновлюючих процесах під час електризи. Надалі передбачено такі роботи: виявлення катодного потенціалу деяких металів у зв'язку з вищукуванням способів їх розділяти коли вони вкупі; опрацювання питання про вживання рентгено-вого проміння на аналітичні цілі; опрацювання питань, зв'язаних з уживанням ультра-фіолетового проміння на аналітичні цілі. Праці своєї лабораторії друкує в спеціальних хем. журналах союзних і чужоземних.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНИХ РУБІЖАНСЬКИХ ХЕМІЧНИХ ЗАВОДІВ «ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР»

«Русокраска», Старобільської округи

Засновано 1926 року. Лябораторія має відділи: дослідний і аналітичний. Зав. лябораторії проф. Траубенберг І. К. Хеміки: Карланш І. В., Ратнікова К. І., Шевченко О. О., Дільбек Л. Г., Лівшіц С. Е., Шендерович Ф. С., Захаров О. І. Лябораторія належить Південному Хемтресту «Хемвугілля», від його дістає й кошти. Крім аналіз, зв'язаних з виробництвом, лябораторія провадить іще й дослідження в справі вдосконалення існуючих виробництв та розроблення способів добуття продуктів, що їх виробляє завод. Праці публікує в «Журналі Хим. промисленності».

ЦЕНТРАЛЬНА ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРТЮТЮНТРЕСТУ ПРИ ІНСТИТУТІ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Ветеринарна, 4-а

Засновано 1927 року. Зав. лябораторії Габель Ю. О. Фінансує лябораторію, головно, Укртютюнтрест, а також І.П.Х. Лябораторія вивчає: 1) вологомістість тютюнів, 2) основний тютюновий матеріал і 3) контролює виробництво Харківських тютюн. фабрик, а також виявляє метиловий спирт у тютюні і вивчає ефірну олію тютюну. Звіти про роботу друкує в «Бюл. совета с'ездов гостабачної промисленності».

ЦЕНТРАЛЬНА ТЕХНО-ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ «УКРМАХОР-ТРЕСТУ»

Київ, Хорева, 55

Засновано 1922 року. Зав. лябораторії Фраткін. з співробітниками. Фінансується з агрікультурного фонду (фонд складається з

відрахувань по 1 коп. з кожного пуда закупленої махорковини); бюджет—близько 10.000 крб. на рік. Основні роботи: дослідження махоркового пилу та методів його аналізу, дослідження процесів (фабрикації) тютюну і аналіза їхніх примішок; дослідження ферментації; вироблення екстрактів і рецептури виготовлення тютюнового тютюну. Надалі лабораторія працюватиме над добуванням нікотинових солей, провадячи ці досліди у фабричному маштабі. Звіти лабораторія покищо не друкувалися. Укрмахортрест, виготовлює до друку окремим випуском праці лабораторії.

НАУКОВО-ДОСВІДНА АНАЛІТИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО АПТЕКОУПРАВЛІННЯ

Київ, вул. К. Маркса, 13

Засновано 1927 року. Основні наукові співробітники 3: Майзель Л. І.—зав. лабораторії, Вайсман Г. А. і Філков А. Я. Утримується коштом Київського Аптечно-управління, почасти і на прибутки за платні аналізи. Річний бюджет—8.000 крб. Лабораторія: 1) вивчає і контролює аптечну продукцію, 2) вивчає якість київського хліба, 3) працює на завдання Київського управління Внутторгу. Лабораторія влаштувала серію курсів для підвищення кваліфікації аптечних робітників.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ГІРНИЧОГО ІНСТИТУТУ ІМ. АРТЕМА

Сталінське, Донбас

Засновано 1924 р. Співробітників 2.—Зав. проф. О. І. Тулшаров і викл. М. М. Платонов. Має 5 відділів: 1) загальної хемії, 2) якісної аналізи, 3) кількісної аналізи, 4) загально-техн. аналізи і 5) калометр. кабінет. Досліджує кам'яне вугілля і ґрунтові води Донбасу, газуватильні верстви і бітуми Донецького кам'яного вугілля та шахтні води Сталінського району. Кошти дас Інститут. Праці надруковано в «Трудах Донецького Горного Інститута».

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ГОСП.-МАТЕРІЯЛЬНОГО ВІДДІЛУ ПРАВЛІННЯ ПІВДЕННО-ЗАХ. ЗАЛІЗНИЦЬ

Київ, Залізнична колонія, 7 лінія, 103

Засновано 1879 року. Співробітників 5. Зав. лабораторії М. Зайцев. Фінансується за кошторисом матеріяльного відділу Правління Півд. Захід. залізниць, на 1927-28 р.—12.900 крб. Працює над дослідження якості продукції різних фабрик та заводів СРСР, виконув спеціальні завдання Н. Т. К.—НКШ, провадить роботу в

справі уніфікації методів випробовування матеріалів, а також вивчає дефекти перевізних тарифів на залізницях і досліджує якість мінерального палива та нафтопродуктів. Звіти про роботу поки що не друкували.

ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕМЕНТОВОГО ЗАВОДУ ІМ. РАДЧЕНКА

Ст. Краматорська, Артемівської округи

Засновано 1912 року разом з заводом. З 1918 року і до 1925-го ввесь час, коли стояв завод, не працювала. З жовтня 1925 р. працює безперервно. Зав. лябораторії Б. Зубков. Належить Укрслідкватрестові, кошти дістає від заводоуправління. Опіріч контрольних аналіз, з'являючи в виробництвом, досліджує навколишні глини і виявляє умови найкращого дозування для виготовлення шлакового цементу. Звіти поки що не друкували.

ЛЯБОРАТОРІЯ ХЕМІЧНО-ПОСУДНОГО, СКЛЯНОГО І ДЗЕРКАЛЬНОГО ЗАВОДУ ІМ. ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Костянтинівка, Артемівської округи

Лябораторія підлягає Південно-хемічному трестові—Хемвугілля, від його дістає і кошти. Працює, головно, над процесами виробництва. Досліджує процеси виробництва і продукти виробництва, а також усякі види скла з погляду, складу та фізико-хем. властивостей його. Досліджує сировину як склярського, так і керамічного виробництв, а також фарби, що їх вживають у цьому виробництві.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ ДЕРЖАВНИХ КЕРАМІЧНИХ ЗАВОДАХ ІМ. БУДЬОННОГО

Донбас, ст. Деконська, Артемівської округи

Засновано 1926 року. Співробітників 2. Рузінов Б. Д.—зав. лябораторії і Русанов С. А.—техн. керівн. заводу. Хемічна лябораторія є один з відділів заводу. Утримує лябораторію Укрслідкватрест. Досліджує головно причини ганджі динасу, повторне опалювання динасу, режим печей і вплив його на якість продукції, а також виявляє вплив каталізаторів закису заліза, орган. речовин і P_2O_5 та інш. на перетворення кварцитів. Звіти поки що не друкували.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ 4-ІЙ ДЕРЖ. ТЮТЮН. ФАБРИЦІ

Київ, Бульвар Шевченка, 74

Засновано 1927 року. Співробітник 1—інж. техн. Утримується на кошти 4-ї держтютюнфабрики. Досліджує: 1) умови переходування цигарок, 2) зменшення кількості нікотину в цигарках, 3) утилізацію покидів виробництва.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ МАКІЇВСЬКОМУ МЕТАЛЮРГІЙНОМУ ЗАВОДІ ІМ. ТОМСЬКОГО

Макіївка, Донбас

Засновано 1899 р. З 1919 і до 1923 р., коли завод був на консервації, лябораторія не працювала. З 1924 року функціонує безперервно. Зав. лябораторії П. Едіневський, крім того є заступник його, 2 старш. ляборанти, 3 ляборанти і 12 пом. ляборантів. Належить Макіївському комбінатові Південсталі, від неї дістає її кошти на утримання; на рік близько 105.000 крб. Головна робота: аналізи сировини й контролльні аналізи виробництва. Розпочато дослідчу роботу для виявлення теплового балансу мартенівських і доменніх печей. Надалі лябораторія має працювати над визначенням фізично-хем. властивостей кокусу, щоб виявити їхній вплив на процес доменної печі і вплив сірки на механічне оброблення надібку. Звіти про роботи покищо не друкували.

ЛЯБОРАТОРІЯ 8-го ЧЕРВОНОГО КОМБІНАТУ УКРОЛІТРЕСТУ ІМ. МАНУІЛЬСЬКОГО

Харків, Вел. Гончарівка, 18

Засновано 1927 року. Технічний Керівник заводу т. Степурський. Обслуговує виробництво, провадячи аналізи: міла, олії зареної, сировини для мінеральних фарб.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО СОДОВОГО ЗАВОДУ ІМ. В. І. ЛЕНІНА

Любимівський пост, Артемівська округа (ст. Переїзна, Донец. зал.)

Засновано 1891 року. Зав. лябораторії Нечаєв А. В.—інж. хемік. Наукові співробітники: Айзендерг Г. Ю., Артаманова М. О., Березовський М. Я., Гольдштейн Я. Р., Дольський Є. Є., Пономарев М. І. Перебуває у віданні тресту «Хемвугілля» і фінансується від його. Бюджет на 1927-28 р.—89.800 крб. Лябораторія контролює виробництво, обслідує роботу окремих апаратів і досліджує роботи, зв'язані з поліпшенням виробництв. Крім того, досліджує води, вулія, крейду тощо. Співробітники друкують свої праці в «Журн.

Хем. Пром.». Передбачається видавати свій власний орган. Окрім звичайних робіт, лабораторія має на думці провадити систематичне обслідування крейдяних і вапняних кар'єрів, щоб знайти верстви кращої якості, потім гадає розробити технічні умови на чавун для горшків каустичного заводу і т. ін.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ЧУБАРСЬКОГО РУДОУПРАВЛІННЯ ПРТ

Ст. Інгулець, Катер. залізниця

Засновано 1928 року. Зав. лабораторії В. І. Уточкін—хемік. Фінансує лабораторію Чубарське рудоуправління П.Р.Т. Науково-дослідчі роботи лабораторія не провадить, обслуговуючи лише виробництво. Робить аналізи заліза, крем'янки, фосфору, води, нажилу котлів, вугілля тощо. Звітів не друкувала.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ АРТЕМІВСЬКому ОКРУГОВОМУ ВІДДІЛІ ПРАЦІ

Артемівське

Засновано 1925 року. Зав. В. П'янков. Наукових співробітників 7. Перебуває на госп. розрахунку; прибутки—плата за обслідування підприємств. Річний бюджет—30—35.000 крб. Поточна робота—обслідування шахт округи та аналізи повітря в шахтах і інш. промислових підприємствах. Вивірено й опрацьовано низку методів аналіза шкідливих газів у повітрі. Далі гадає досліджувати методи виявлення шкідливих складовин у шахтовому повітрі, аналізувати продукти розпаду вибухових речовин, аналізувати гази в коксобензольному виробництві і виявляти гази та пари в хемічних виробництвах. Результати робіт друкує в журналі «Гигиена труда».

ЛЯБОРАТОРІЯ ХЕМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ДЕРЕВА ЛІСО-ІНЖЕНЕРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ КИЇВСЬКОГО СІЛЬСЬКО-ГОСПОД. ІНСТИТУТУ

Київ, Сільсько-Господ. Інститут

Засновано 1925 року. Зав. катедри і лабораторії проф. В. Д. Нерехтський. Фінансується із спеціальних коштів Лісо-Інж. факультету К.С.Г.І. Провадить такі роботи: 1) кількість чибівих речовин у деревині дуба залежно від віку і від умов росту, 2) вплив пісочки на деревину сосни (хем. дослідження). Надалі передбачено такі роботи: 1) дослідження складу та властивостей живиці, 2) про нагромадження смоли в пеніках, 3) дослідження дъогтів і сміл в зв'язку з стандартизацією, 4) про раціональне використання деревини.

ної тирси, 5) про прості ефіри целюльози та їх технічне використання. Держить тісний зв'язок з ВУПЛом, Українським і Укрпапірпрестом. Друкується в «Вісімках К.С.Г.І.» і в періодичних журналах. Незабаром має перейти у пове, власне приміщення в Голосіїві під Києвом.

ХЕМІЧНЕ БЮРО КІЇВСЬКОЇ ФІЛІЇ ЦУКРОТРЕСТУ

Київ, вул. Воровського, 15

Засновано 1922 року. Зав. проф. Душевський І. Є., пом. зав.—інж. техн. Галабутський П. Г. Хембюро—оперативний орган Київської філії Цукротресту, у його і фінансується. Специяльної лабораторії Хембюро не має, а в своїй роботі користається з лабораторії 32 заводів, що належать до складу Київської філії Цукротресту. Вивчає процеси дифузії, приймання й зберігання буряку та дефеко-сатурації. Надалі накреслено роботи в справі: контролювання, обліку і раціоналізації виробництва, знешкодження стічної води і вибрання цукру з шахоки. Друкується в «Зап. Укр. Науч. исслед. Инст. Сахар. Пром.», «Журн. Сахар. Пром.», в «Бюллет. Сахаротреста», «Трудах Всесоюзн. Научн.-Техн. Совещ. Сахаротреста» і в «Zeit. des Verein der deutschen Zuckerindustrie».

ФІЗИКО-ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ТЕХНІКУМУ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Одеса, вул. Щепкіна, 14

Засновано 1913 р. (кол. Одеський Університет). Зав. лабораторії—проф. П. М. Павлов. Опівробітники тимчасові. Перебуває у віданні НКОСУ УСРР. Фінансує Комітет Технікуму і місцеві заводи. Протягом останніх 10 років лабораторія виконала такі дослідження: 1) об'ємні та поверхнево-енергетичні властивості рідин і розчинів; 2) явища вибрання з розчинів (адсорбція); 3) вибрання шкорою чиннових матеріалів; 4) вибрання рослинним волокном та шерстю фарб; 5) набухнівіння шкери і інш. матеріалів; 6) про протяжність життя організмів; 7) вибрання танину та квербаху шкорою; 8) вибрання целюлозою лугів; 9) вибрання целюлозою солей. На найближчі 5 років передбачається такі роботи: 1) адсорбція газів активним вуглем, 2) колоїдної властивості борошна, 3) вивчення справжніх і колоїдних розчинів, 4) дальше дослідження адсорбційної властивості ґрунтів, 5) дальнє вивчення набухнівіння. Друкується в «Укр. Хем. Журн.» і в «Kolloid. Zeitschrift».

ЛЯБОРАТОРІЙ КАМ'ЯНЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ХЕМІЧНОГО ТЕХНІ- КУМУ ІМ. К. ЛІБКНЕХТА

Кам'янець-Подільський, Новий Плян, вул. Петровського, 81

Засновано 1921 року. Основних співробітників 8: Директор Тех-му Романкевич І. П., Биков А. А., Бауер К. А., Манжурнє В. В., Красников С. Н., П'янков А. Д., Крамаренко Т. В., Шадхін О. А. Перебуває на утриманні Тех-му. Лябараторії робили аналізи місцевої сировини та фабрикатів. Далі провадитиме такі роботи: 1) дослідження фіз. властивостей подільських та юзомських фосфоритів, 2) випикування способів послабити явища ретроградації суперфосfatів, 3) дослідження патоки цукроварних заводів, 4) про вироджування гуральницьких дріжджів різних рас, 5) дослідження подільських глин, 6) порівняльний дослід над виявленням добревного ефекту суперфосфату Вінницького та Одеського заводів на подільських ґрунтах.

ЛЯБОРАТОРІЇ ОДЕСЬКОГО ХЕМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Одеса, вул. Червоної Гвардії, 17

Засновано 1921 року. Дослідчі лябараторії: неорган. хемії—зав. проф. Шетле І. Г.; аналіт. лябаратор.—зав. проф. Комаровський О. С. і фармацевтична лябараторія—зав. проф. Фішер Ю. Г. Наукові співробітники Інституту: проф. проф. Ковалев С. Г., Пастернацька В. Ф., Скворцов В. А., Алексеев О. К., Варнеке Б. В., Віппенпольський Ш. Г., Зільберберг Я. В., Кравченко С. Д., Літнау Н. Г., Манойлов П. Г., Матвеев С. Н., Павлов П. Н., Петренко-Критченко П. И., Породько Ф. М., Сінельников Г. І., Танатар Л. С., Хмиров Д. Д., Чонев Н. С., Циганов С. В., Черкес Л. А., Чіжик І. М., Шатуровський С. О., Щасний С. М., Рудницький О. О. Викладачі: Басарська Л. Д., Басарська М. А., Бінова Е. С., Золотаревська Д. Е., Кальфе Р. І., Овечкин В. В., Петрова-Упброва Е. Г., Путята Е. Г., Сарач М. І., Семенюк С. І., Бамм Б. Л., Бауман Р. М., Бачім В. П., Віноградов А. П., Глезін В. М., Ісаакович А. С., Ковалський В. В., Літвак І. І., Мільчевська В. Л., Морін С. М., Смірнітська М. А. і Шпанье З. К. Лябараторії Інституту фінансує Нар. Ком. Освіти. Роботи провадилось такі: 1) вивчення дикої рослинності Півдня України взагалі і лікарської рослинності зокрема, 2) вивчення розвитку лікарських рослин на країнному півдні України. Далі роботи мають бути такі: 1) вивчення взаємодіяния аміаку та амінів на широнні і широнні похідні, 2) вивчення впливу нагромадження різних елементів і груп на властивості сполук, 3) перевірка методів виявлення добреякісності лікарських препаратів і їх виготовлення.

4) дослідження лікарських речовин, що ростуть на Україні, 5) дальше вивчення умов розвитку на країнному півдні України. Звіти про роботу Інститут друкує в «Хим. Фарм. Вестник», «Журн. Р.Ф.Х. Общ.» і в «Zeitschrift für anal. Chemie». Видавалось журнал «Хим. Фарм. Вестн.».

ЛЯБОРАТОРІЙ ХЕМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ТЕХНІКУМУ ІМ. ЛЕНІНА

Вінниця, вул. Леніна, 57

Засновано 1920 р. Наукових співробітників 11: проф. Кіянинін І. П., Севаст'янов О. О., Павлінова А. В., Морейніс Л. К., Фішерзок Е. Я., Топузе С. І., Вакуленко М. А., Коцюро Б. М., Шостаковський С. А., Кузьмін М. Н., Ланне К. І. Праці друковано в чужозем'язвіданих виданнях, у видан. Цукротресту, в жур. «Хим.-Фарм. Вестник», «Научная Мысль» і в вид. Кабінету вивченні Поділля. Лябораторії обслуговують аналізами Аптекоуправління, Комунгосп і установи НКТоргу. Головні теми робіт зв'язані з обслідуванням корисних копалин Поділля та методикою аналітичного дослідження.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ЗАВОДУ «ЧЕРВОНА ЗІРКА»

Зінов'ївське

Засновано 1925 року. Робить аналізи матеріалів (металь, фарби, паливо, тощо), розробляє всі граничні калібри й допуски і обслідує роботу с. г. машин, що виробляє завод. Наукових співробітників 3. Лябораторію фінансує Укрсельмаштрест.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КРАСНОГОРІВСЬКОГО ДЕРЖ. КЕРАМІЧНОГО ЗАВОДУ УКРСИЛІКАТТРЕСТУ

Ст. Красногорівка, Сталінська округа

Засновано 1925 року. Завдання лябораторії—контролювати виробництво і опрацьовувати різні питання, зв'язані з раціоналізацією виробництва динасу. Зав. лябораторії інж.-хемік Олійник А. Фінансує Укрсилікаттрест за кошторисом заводу. Праць своїх лябораторія покищо не друкувала.

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

УКРАЇНСЬКИЙ БІОХЕМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Харитонівський пров

Засновано 1925 року. (Раніше був Науково-дослідчою катедрою біохемії). Директор акад. О. В. Палади; наукові співробітники: Годориська, Нормарк, Вінокуров, Савронь, Паладіна, Цуверкалов. Відає й фінансує Укрнаука. Бюджет коло 40.000 карб. на рік. Інститут вивчає: проблеми живлення, діяльність низки харчових продуктів у зв'язку з деякими галузями народного господарства, як от напр., наявність вітамінів у різних с.-г. продуктах; вивчав розстрій обміну в організмі в наслідок неправильного живлення з кількісного й якісного погляду. Крім того Інститут протягом останніх років здобув матеріали і з біохемії психічних процесів. На найближчий час накреслено: поглибити вивчення питань біохемії живлення і досліджувати харчову діяльність низки продуктів на ринку, вивчати зв'язок між характером іжі та фізіологічними, в широкому розумінні цього слова, функціями організму. Праці друкує в організму «Наукові записки», а також і в спеціальній російській і чужоземній пресі: «Журн. експеримент. біологии и медицины», «Biochemischs Zeitschrift», «Pfugers Archiv», «Zeits. für Physiolog. Chemie».

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ БОТАНІКИ

Київ, вул. Комінтерну, 1

Засновано 1927 року. Складається з: ботанічного саду з оранжеріями тропічних рослин і теплицями на досліди; лабораторії морфології та систематики квіткових рослин; лабораторії спорових рослин; лабораторії цитології та ембріології; лабораторії анатомії та фізіології рослин з підвідділами—тербарієм української фльори й фльори чужоземної, музеєм і бібліотекою. Персошальний склад: акад. О. В. Фомін (директор Інституту), Я. С. Моділевський (зав. від. цитології), Н. Г. Холодний (зав. від. анатом. і фізіол. рослин), В. В.

Фінн (зав. від. ембріології); наукові співробітники: А. М. Окснер, Д. Я. Персідський, Є. М. Бордзиловська, М. В. Чернояров, асистент О. Д. Вісюліна і вчений садівник М. В. Дубовик. Інститут у віданні Української академії наук; бюджет на 1928 р. коло 30.000 карб. Теми робіт: дослідження торфових і листяних мохів України; акліматизація та заведення в культуру нових рослин. Інститут брав участь в експедиціях на Маріупольщину, в Забайкалля та Надморську область для вивчення дерев, чагарників і для збирання насіння. Результати роботи друкуються у виданнях УАН, в «Вестнике Киевск. Ботан. Сада», виданнях Всесоюзної Академії Наук, «Berichte der Deutsche Botan. Gesellschaft» (Німеччина), «Botanic. Gazette» (Америка). Усього надруковано понад 85 праць.

БІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ОМЕЛЬЧЕНКА

Київ, вул. Короленка, 37

Засновано 1919 року. Особовий склад: акад. І. Г. Шмальгаузен; наукові співробітники (по спеціальностях): Н. П. Бордзиловська (мікробіологія), В. І. Балінський, В. В. Брунст, Н. І. Драгомірова (фізіологія розвитку і формотворення). Перебуває у віданні ВУАН; від неї дістає її кошти. Теми дослідів: закономірність ембріонального росту; ембріональний ріст курчати; явища росту у бактерій; явища регенерації і вилив на неї різних факторів; взаємодіяння ембріональних органів. Результати робіт надруковано в «Збірнику праць Біологічного Інституту ВУАН» (вийшло 2 вип.), а також у різних журналах СРСР і за кордоном. Основні напрямки дальнішої роботи: вивчення закономірності ембріонального росту; вивчення механізму еволюційних змін, порівняльне вивчення ембріонального росту органів, вивчення механіки розвитку органів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ГЕОГРАФІЇ Й КАРТОГРАФІЇ

Харків, вул. К. Лібкнекта, 33

Засновано 1927 року. Склад Інституту: директор проф. Рудницький С. Л. (заг. географія), в. о. заст. директора проф. Дубняк К. В. (опис. і економ. географія), дійсн. член. Дмитров М. І.; наукові співробітники Буцюра В. В., Величко Г. І., зав. мап. відділу Скрипник Т. А., картограф Криворотченко Г. Г., асистент Бабяк В. В., Іванчук М. М., аспіранти: Кобзей-Сіяк С. Ю., Гаран Ф. Р., Гаврилова Н. С., Москаленко П. Д., Максакова В. П., Вінницька М. Ю., Кудін О. Г., Танащевич М. М. і Крушельницька С.

Інститут у віданні Упрнауки; бюджет 1927-28 р.—25.000 карб.
Звіти про роботу Інституту надруковано у власному виданні «Записки Інститута». Провадить дослідження в галузі фізичної географії, загальної географії і біографії України.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ

Засновано 1928 року. Має відділи: корисних копалин, мінералогії і петрографії, загальної геології й палеонтології.

Директор Інституту акад. Тутківський П. А. Зав. відділів: проф. Крокос В. І. (заст. директора)—палеонтол. і ґрунтознавство, проф. Безбородько М. І.—петрографія і мінералогія, проф. Різниченко В. В.—загальна геологія, гірн. інж. Полонський Ф. М.—корисні копалини; наукові співробітники: тірн. інж. Василенко П. І.—корисні копалини, Шименова Н. В.—палаеобот. і палеонтол., Закревська Г. В.—палеонтол.; ляборант Бурчак-Абрамович М. І.—палеонтол.

Інститут у віданні Українауки. Бюджет—54.130 карб. (1927-28 р.). Головні роботи Інституту: обслідування кристал. порід, третинних і четвертинних покладів Малінського району, загально-геологічне дослідження Канівської дислокації, геологічне дослідження Поділля та Чернігівщини, дослідження гранітів Коростишева; льодовикових покладів Овруцького району, силурійських і третинних покладів Поділля; петрографічне дослідження порід. Мелітопільщини; вивчення фльори третинних пісковиків. Кінцеві морени й сліди після-третинних пустель на Україні. Найближчого п'ятиріччя Інститут має вивчати кору вивітрювання, послідувати мікрофавну третинних, крейдяних і юрських покладів України, дослідувати каоліни, кварцити, залишні руди (для генетичної класифікації їх), мергелі і гравконітові породи, як матеріал на добриво, а також вивчати сучасні явища динамічної геології (яри, оповзни) і інші. Праці Інституту друкується в «Наукових записках н.-д. катедр Києва», «Трудах Укр. Н.-Д. Геологічного Інституту».

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ ГЕОЛОГІЧНОГО КОМІТЕТУ (Укргеолком)

Київ, бульвар Шевченка, 4

Засновано 1918 року. Має секції: здіймання, петрографічну, палеонтологічну, корисних копалин; бюро розвідок, комісію для вивчення четвертинних покладів і обліково-економічний півділ. Директор інж. Мельников Д. Ф.; стар. геологи: Різниченко В. В., проф. Червінський В. М., проф. Соболев Д. М., Буренін Г. С., Крокос В. І.; геологи: Виржиковський Р. Р., Зеленко О. Є.; тірн. інж. Дуб'янка Ю. Г., гірн. інж. Полонський Ф. М.; зав. бюро мін. рес. Палій Р. М. (геолог); економіст Баюн В. Г., тірн. інж. Андрушченко К. В. (Харк. предст-во), Липковська А. В. (геолог); гірн. інж. Лисенко Ф. О., проф. Безбородько М. І., бібліограф Чорногорова М. В. (геолог), наукові співробітники геологи: Боженов С. І., Левитський В. С.,

Ожегова М. В., Цитович К. О., Личкова С. Л., Фрейвальд Ю. П.,
Кулік І. М., Фрімд М. В., Розов Л. Д. (фахівець гірн. пром.),
Василенко П. І. (гірн. інж.), Тимофієв К. І., Лашченко М. Ф. (хемік);
гірн. інж. Мамасенко. УВГК у віданні ВРНГ, фінансується з держ-
бюджету і спеціальних коштів; бюджет на 1928-29 р.—понад
500.000 карб. Протягом останніх років У.В.Г.К. провадив з верст.
геологічне здійснення України і детальне здіймання Нікопольського
та Криворізького районів і Корсак-могили. Досліджено корисні ко-
палини: жорнові пісковики Поділля та Канівського району, польові
шпати Волині, залізно-манганові руди Хощеватої, каоліни Право-
бережжя й графіти Надбузя, фосфорити Поділля й Ізюмської
округи. Крім того, вивчалося лимани, горючі гази Мелітопольської
округи, роблено гідрогеологічне дослідження Донецького басейну.
та багато інших досліджень. Результати робіт філія друкує в «Ізв.
УОГК» й в «Ізв. ЦГК УОГК»; останніми роками видруковано «Ка-
талог буров. скважин України», ч. I, «Науково-популярн. бібліо-
тека» і 9 вип. «Ізв. УОГК». До п'ятирічного плану УВГК включені
3 верст. і 10 верст. геологічне здіймання України, а також вивчення
родовищ головних корисних копалин республіки.

НАУКОВО-ДОСЛ. КАТЕДРА БОТАНІКИ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ІНО Харків, Госпітальний пров., 5

Засновано 1922 року. Персональний склад: Керівник проф.
В. К. Залеський (секція фізіології), зав. секції морфології—проф.
А. А. Коршіков, зав. секції фітопатології—проф. Д. Т. Страхов;
дійсні члени—проф. Я. В. Ролл і проф. Л. А. Шкорбатов, наукові
співробітники: Н. Т. Дідушенко, М. В. Клоков, М. І. Котов, В. С. Ми-
хайлівський, А. І. Прошкина А. В. Тютюнкіна, Є. О. Шаталова,
А. М. Кухаркевич; аспіранти: Анохін І. К., Бугаєвський М. Х.,
Клюшин ІІ. М., Фіялковська О. О., Трунов Ю. О., Ноткіна А. Г.,
Пузіновський С. К. Катедра у віданні України і фінансується з її
коштів. Секція морфології працювала над вивченням рослинності
України (альгологія й гідробіологія). Відкрито до 200 нових форм
водорослих. Ботаніко-географічне обслідування України катедра
проводила спільно з кол. С.-Г. Вченим Комітетом України. Зібрали
багато гербарного матеріалу, описано щось із 30 нових видів
кових рослин і крім того катедра брала активну участь у склад-
визначника «Фльора України». Секція фітопатології вивчала вплив
факторів рільництва на пошкодження хлібних рослин голівневими
паразитами. Секція фізіології вивчала виробничі сили ґрунту (бо-
динаміка й біохемія ґрунту в зв'язку з агрономічними способо-
бами) і рослин (енергетика рослин і перетворення азоту та фосфо-
ру). Надрукувала понад 80 наукових статей і монографій в союз-
них і чужоземних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БІОЛОГІЇ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ІНО

Дніпропетровське, ІНО

Засновано 1925 року. Персональний склад: зав. катедри—проф. Л. В. Рейнгард (керівн. секції зоології), дійсн. член—проф. А. В. Рейнгард (керівн. секції ботаніки), два наукових співробітн.—М. П. Акімов та О. А. Єліашевич і 9 аспірантів. Катедра у віданні Української зоології катедра вивчала фауну комарів басейну р. Самари й Дніпра, фауну ссавців (*Rodentia*), фауну шахів, фауну Софієрада, шкідників сільського господарства (*Coleoptera* та *Sepidoptera*). Крім того досліджено ембріологію *Lophobranchia*, фільори, вивчала процес проростання насіння, розмноження *Saccharomyces cerevisiae* і т. інш. Співробітники брали участь в експедиціях: для вивчення дніпрових порогів, планктону р. Бугу; для обслідування цілинних масивів Асканії, луків Дніпропетровської округи. З участю катедри випущено збірника «Ізвестия Дн. ІНО». Наукові праці катедра друкує в «Бюллетене Днепропетр. ІНО», у виданнях Ленінградського Ботанічного Саду. Надалі катедра гадає звернути особливу увагу на вивчення питань розмноження та живлення риб; паразитизму *Pisces*, *Amphibia*, *Reptilia*.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БІОЛОГІЇ В ОДЕСІ

Одеса, вул. Комінтерну, 2, ІНО

Засновано 1923 року. Персональний склад: Ф. М. Породко (керівн. секції анатомії та фізіології рослин), Д. О. Свіренко (зав. секції морф. і сист. рослин), Д. К. Третяков (зав. секції зоотомії), Н. Г. Лігнау (зав. секції зоології), Я. Ю. Бардах (зав. Секції мікробіології). Дійсні члени: І. Д. Щербак, Д. Л. Рубінштейн, Н. А. Загоровський, С. М. Морін, Л. І. Рубенчик. Наукові співробітники: Є. Н. Аксентьев, В. Ф. Пастернацька, А. Р. Прендель і 13 аспірантів. Переїжджає у віданні Української зоології. Катедра робила обслідування річок України з ботанічного погляду, вивчала гідробіологію Одеської затоки та лиманів; провадила мікробіологічне та біохемічне вивчення полів зрошення; вивчала наземну фауну, лікарські рослини тощо. Головні теми робіт: дослідження явищ росту та геотропізму; вивчення зовнішніх впливів на насіння; альгологія П. Бугу та Дніпра; дослідження шкірних і кістякових утворень та органів чуття хребтових; вивчення фауни наземних членістоногих; шкідники сільського господарства; паразити крові. Катедра брала участь в експедиціях для гідробіологічного дослідження Півд. Бугу та Дні-

пра, що їх організовувала Українаука. Результати робіт катедра друкує в журналах науково-дослідчих катедр в Одесі і в багатьох союзних та закордонних виданнях «Anatom. Anzeiger», «Biochemische Zeitschrift», «Berichte d. deuts. Botan. Gesel.». Бере участь катедра і в виданні журналу науково-дослідчих катедр в Одесі. Протягом останніх трьох років опубліковано понад 100 наукових праць.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОГРАФІЇ ТА АНТРОПОЛОГІЇ

Харків, вул. Вільної Академії

Засновано 1920 року. Секції: географії та мапографії, антропології та антропогеографії, археології. Зав. катедри проф. Івановський О. А. (географ і антрополог), керівник секції археології—проф. Федоровський О. С.; дійсні члени: Дмитрієв М. І. (географ), проф. Ніколаєв Л. П. (антрополог), Рудинський М. Я.; наукові співробітники: Недріттайлова О. В. (антрополог), Шотзюс О. О.; аспіранти Демченко М. А., Кобзей-Сіяк С. Ю., Крисенсько Н. І., Мазнича Н. П., Постибков О. А., Ступницький В. П., Фукс Н. К. Катедра у віданні Українауки і фінансується з її коштів. Головні роботи: рельєф України: районування України; гіпсометрія м. Харкова; зміна фізичних ознак населення України через голодування; антропологічне дослідження українців—дітей, жінок і чоловіків. Географічне розміщення рослинності на Україні; городища України; археологічні дослідження на Україні; розподіл населення України залежно від антропологічних факторів. Праці катедри надруковано: в журн. «Наука на Україні», «Сборник по антропологии Українны», «Archiv f. Antropologie», «American Journal of Phys. Anthropologie» і інш.

ХАРКІВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ

Харків, вул. Вільної Академії, ІНО

Засновано 1920 року. Катедра має секції: загальної геології, гідрогеології, мінералогії і петрографії. Зав. катедри проф. Соболев Д. М. (він і зав. секції загальн. геології); зав. секції гідрогеології—проф. Криштофович М. І.; зав. секції мінералогії та петрографії—проф. Савич-Заблоцький К. М.; дійсні члени: проф. Ремізов М. О. і проф. Федоровський О. С. Аспіранти: Калякін Л. І., Турлей Г. Ф., Коновалов М. А., Коробко І. Е., Тесленко Г. І., Успенська Ю. М., Таран А. С. Катедра у віданні Українауки, фінансується з держбюджету. Катедра вивчає геологію, геоморфологію, гідрогеологію, петрографію і ґрунти Північно-українського басейну. В цім напрямі катедра виконала такі головні роботи: геологічне й гідрогеологічне до-

слідження в околицях Чугуєва, Слав'янського й Харкова (Березівка), вивчення гідрогеології Харкова, палеонтологічні й петрографічні дослідження порід крейдяних і третинних покладів, вивчення гео-морфології та четвертинних покладів України (Полісся), вивчення корисних копалин Харківщини, Полтавщини і інші. Члени катедри беруть участь у з верст. геолог. здійманні України і в розвідкових роботах УВГК. Праці катедри друковано по таких журналах: «Груди X. Об-ва іспыт. природы», «Ізвест. УОГеолкома», «Вестник Геологического Комитета», «Бюллетень Московск. О-ва естествоиспыт.», «Зап. Днепропетр. Каф. Геологии», «Зап. Мин. Об-ва», «Ізв. Ак. Наук» і інш. Катедра має власний орган: «Наукові записки Харк. н. д. катедри геології» (вийшло 2 томи). Крім того, друкується у «Віснику природознавства», «Червоному Шляху» і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ГІРНИЧОМУ ІНСТИТУТУ

Дніпропетровське, Гірничий Інститут

Засновано 1922 року. Має такі секції: геології, мінералогії, петрографії і рудних родовищ. Зав. катедри—проф. Лебедев М. О. (він і керівник секції геології); керівник секції мінералогії—проф. Іванов Л. М.; керівник секції петрографії та рудних родовищ—проф. Танатар І. І.; наукові співробітники: Алексеев А. М., Гембцик С. С.; аспіранти: Болеєва Н. А., Лещенко Н. К., Мікей І. Я., Новик Є. О., Погодіна В. М., член-кореспондент Бельський С. В.

Катедра у віданні Українауки. Головні опубліковані роботи: палеонтологічна характеристика декотрих геологічних горизонтів середніх кам'яновугільних покладів Донецького басейну. Родовища останків організмів в кам'яновугільних покладах Шівд. Росії. «Über die Zusammenstellung der rus. Carbons mit den anderen Gegenden». Секція геології опрацьовувала фавну та фльору російського, зокрема донецького кардону для того, щоб установити геологічні горизонти. Секція мінералогії опублікувала праці з мінералогії Дніпропетровщини, Волині і інших округ, а також досліджувала радіо-активні мінерали України. Секція петрографії та рудних родовищ опублікувала низку праць і робила досліди в галузі петрографії порід і руд Криворізького басейну, а також вивчала горючі гази Мелітопольщини. Члени катедри брали участь у різних експедиціях, організованих коштом трестів і госпірганізацій. Праці друкується в «Уголь и железо», «Інженерный Работник», «Вестн. Укр. Акад. Наук»; «Pan American Geologist», «Zeit. f. prakt. Geologie» і інш. Катедра видаває «Наукові записки».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ Й ГЕОГРАФІЇ

Одеса, вул. Комінтерну, 2, ІНО

Засновано 1923 року. Катедра має секції: геології й географії. Зав. секції геології проф. Алексеев О. К.; дійсний член Гапонов

Є А., аспіранти: Маншкіян Т. А., Степанов В. В., Яцко І. Я., Ропчин А. Д. Секція географії: дійсні члени—Лебедев В. Б. і Кліментов Л. В.; наукові співробітники Потапенко Г. О.; аспіранти Белоzerov C. T., Айзeman Я. Я. Катедра у віданні Упрнауки. Головні роботи: вивчення геології долини р. Інгульця; геологічні дослідження Криворізького залізо-рудного району; гідро-геологічні дослідження на півдні України; попереднє природно-історичне районування копалин. Одеської туб., вивчення надлиманських солоніць; дослідження Наддністрянщини; гідрогеологічне дослідження долини р. Берди та Сухого Лиману. Співробітники катедри брали участь у геологічних експедиціях Геол. Комітету і в гідрогеологічних експедиціях П.О.М.О. НКЗ. Праці свої катедра друкує в «Записках н.-д. катедр Одеси», «Ізв. Геол. Комітета», «Сборнике Юж. Обл. Мел. Орган», «Материалы по изучению почв Украины», «Вісник Од. Сільськ. Госп. Ін-ту».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЗООЛОГІЇ ПРИ КИЇВСЬКОМУ ІНО

Київ, вул. Короленка, 58, ІНО

Засновано 1922 року. Персональний склад: керівник катедри акад. І. І. Шмальгаузен, (зав. секції експеримент. зоології та генетики). Дійсні члени: проф. М. М. Воскобойников (зав. секц. морфології та порівняльн. анатомії); проф. Д. Є. Белінт (керівн. секції систематики та гідробіології), проф. А. Г. Лебедев (керівник секції зоології й ентомології), проф. Домбровський, Н. В. Шарлемань, наук. співробітник Н. М. Воскресенський (секретар катедри). Катедра перебуває у віданні Українауки, від неї її фінансується. Теми робіт: вивчення життя дніпрових порогів з якісної й кількісної сторони; вивчення з іхтіологічної сторони озер дніпровської шайми Київськ. району; зоogeографічне вивчення птахів і ссавців України. Катедра брала участь в експедиції на дніпрові пороги. Результати своїх робіт друкує як у журналах СРСР, так і закордоном. Опубліковано понад 200 праць. Надалі передбачається в контакті з іншими науково-дослідчими установами вивчати життя вод України (зокрема риб) і лісів околиць Києва.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЗООЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНО

Харків, Госпитальний пров., 5

Засновано 1923 року. Персональний склад: керівник катедри акад. Нікольський А. М., зав. секц. прикл. зоології—проф. І. К. Тарнані, зав. секції зоології безхребетних—проф. Г. Ф. Арнольд, зав. секц. фізіології—проф. М. Ф. Белоусов. Наукові співробітники:

М. П. Марков (гістологія), А. Ф. Нагорний (фізіологія), І. А. Дубовик (порівн. анатомія), Т. В. Радіонова (зоологія хребетних), В. Г. Аверін (прикл. зоологія), Н. М. Фадеєв (зоологія безхребетних і гідробіологія); В. А. Паулі (гідробіологія). Аспіранти: Дубовський М. В., Зіверт М. В., Лукін Ю. Ю., Баскін Б., Чернов С., Шапіро Д., Соловівников С., Шрам А., Булянкин Т. Катедра у віданні Українського, від неї її фінансується. Роботи: в царині прикладної ентомології (Харківщина, Крим); дослідження біології та систематики риб Чорного моря; селекції бджіл, фізіології первової системи, дослідження гідробіології солодких вод Чорного та Озівського морів; систематики та анатомії риб. Результати з своїх робіт катедра друкує у спеціальних журналах (Труды Хар. О-ва испытателей природы) і закордоном. Опубліковано понад 100 наукових праць. Брали участь в експедиціях для вивчення риб та рибальства Чорного та Озівського морів і фавни Закавказзя.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРИРОДИ, СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Й КУЛЬТУРИ ПОДІЛЛЯ

Кам'янець-Подільський, Шевченківська, 2

Засновано 1922 р. Секції: природи, сільського господарства й культури. Зав. катедри: Кондрацький Ф. А.; керівник п/секції сільського господарства Донської П. І.; керівник п/секції прикл. ботаніки Гаморак Н. Т.; керівник п/секції фіто-техн. Живан В. П., керівник п/секції зоотехніки Плюйко С. А.; керівник секції культури Любарський І. А.; керівник секції природи Красовський О. В.; керівник п/секц. прикл. зоології Храневич В. П.; наукові співробітники: Мельник А. С., Гудзенко В. П., Богацький Д. О., Геращенко М. Т., Кожухов О. М., Бернацький В. К., Моргенштерн С. Г., Карапета Л. А., Михайлівський А. Г., Рятанов О. М., Герінович В. О., Курнєвич М. В., Неселовський П. З., Кільчевський О. І., Філь Ю. П., Дудолькевич Ю. К., Олейник І. А., Васильєв В. П., Сеник О. Ф. Катедра має 29 аспірантів. У віданні Українського

Протягом минулого десятиріччя катедра робила обслідування скотарства, птахівництва, фльори, гідрогеології та населення Поділля, досліджувала вплив вапна на деградування чорнозему, взаємовідношення між процесом нітрофікації і мобілізації фосфорної кислоти в них, концентрацію йонів водню в тканинах насіння. План роботи на більшій період: продовження початих уже обслідувань, вивчення продукційних сил ґрунтів Поділля та впливу на них рельєфу, вивчення мікрофльори, фльори та фавни Дністра, місцевих шкідників, місцевих польових культур, впливу різних способів обробітку культур, садівництва, винаградництва, тютюнництва, лікарських рослин, с.-г. районування. Праці свої катедра друкує в «Наукових записках Кам'янець-Подільськ. с.-г. ін-ту», «Наук. Зап. Кам.

Под. Ін-ту Нар. Освіти», у власному органі катедри, «Зап. Кам. Под. Окружн. Краєзнав. Коміт.», «Наука на Україні». Для своєї роботи катедра користується з устаткування інститутів сільсько-госп. і нар. освіти.

АКЛІМАТИЗАЦІЙНИЙ САД

Київ, Дорогожицька, 45

Акліматизаційний Сад при ВУАН заснований 1915-го року. Особовий склад: директор—академік Кащенко М. Т.; наукові співробітники: Д. П. Лук'янов, М. О. Касаєва, К. С. Калачевська, О. В. Брянцева. Асистенти: Р. М. Гербановська, К. С. Жукевич, Ф. К. Бостенко, Л. К. Даюбенка, К. К. Шапаренка. Аспірант—С. Л. Собенка. Бюджет на 1928-29 рік: 23.570 карб. Завдання полягає в тому, щоб запроваджувати на Україні та акліматизувати нові корисні живини та розробляти питання акліматизації взагалі.

Київський Акліматизаційний Сад провадить науково-практичну роботу. Із досягнень, що вже констатовані, треба підкреслити: а) селекція нового порідя валер'яни з велетенськими коріннями гарної якості, б) вироблення скороспілої рицини, що досягає в Київському районі при прямому засіві в ґрунті (без попередньої підготовки розсади в парниках), в) запровадження зимотривалих гатунків (нагерснику, лаванди, й великолісного татунку шавлії, г) вироблення зимотривалого для Київського району сорту персиків, д) натуралізація двох видів подофілів, казанлицької троянди, двох видозмін флерентійських шівників, кримської айви й деяких сортів винограду.

Разом з тим Акліматсад провадить цілу низку дальших спроб, з метою акліматизувати ще й інші корисні чужоземні рослини, почасти через прямий добір, почасти й через різні щікаві гібридизації.

ХАРКІВСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Харків, Клочківська, 52

Засновано 1904 року. Персональний склад: Л. А. Шкорбатов—зав. Ботанічн. саду, Є. М. Лавренко—зав. гербарія, М. С. Процакевич—зав. живих колекцій, І. С. Філіппішин—вчений садівник. Сад перебуває у віданні Головнауки. Фінансується з її коштів. Дослідчу роботу Сад провадить в галузі вивчення вищих квіткових рослин; в галузі вивчення мікро-фльори, в галузі культури рослин, що мають техічне й господарське значення. Накладом різних установ проводилося експедиційну роботу. Року 1929 Сад перейшов у відання інституту Прикладної ботаніки.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Кам'янець-Подільський

Засновано 1925 року. Склад: зав. Н. Ф. Гаморак; співробітники: Ф. Є. Панасюк і М. А. Любінський. У віданні Української Академії Наук. Окремого бюджету не має, а фінансується з коштів науково-дослідчої катедри природи Поділля та Інституту Народньої освіти. Працює над обслідуванням фльори квіткових рослин і мікро-фльори (*Uredineae* та *Polyporaceae*). Зібрано понад 1000 видів рослин. Обмінюються з усіма величими садами Союзу. Досліджував водяний режим рослин і робив досліди над фото-періодизмом. Роботи друковано в «Записках Інститута Народного Образования» і в «Записках С.-Х. Інститута». Видано два «Index Seminum» на 1927 і 1928 рр. Напалі, крім продовження початих робіт передбачається зробити геоботанічне обслідування фльори Волині та ентомографічної української території, що належить до складу Польщі, Румунії та Чехословаччини (це було східної Галичини, Холмщини, Буковини, Підкарпаття).

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Одеса, Пролетарський Бульвар, 57

Засновано 1883 року при Університеті; 1924 року Сад знов почав працювати, вже як самостійна наукова установа. Має відділи: систематичний, акліматичний, технічний, сільсько-господарський, біологічний, лікарських рослин. Крім цього при саді є: 5 оранжерей, бібліотека, гербарій з музеєм, колекція насіння. Директор Саду доктор Липський В. І., вч. салівник Пацовський К. Т.; вчен. ботаніки: Точіловська Л. Г., аспіранти: Буженко Ю. П., Якубець-Якубчик О. І., Андреєв О. Д. Бюджет на 1928-29 р.—16.630 карб. Співробітники Саду працювали в галузі ботанічних досліджень сухого лиману, складання гербарія городніх рослин, загального гербарія; вивчали водо-рослини басейнів Одеського району, мохи Одеського Ботанічного Саду, рослинність балок в околицях Одеси. Була гідробіологічна експедиція на р. Буг, вивчені планктонові зарослі цієї річки. Праці друковано: в «Працях Озераного Комітету УАН» (1928 в. I), «Рус. Архів Протисмології» (1928, в. I, т. VII), «Праці Дніпрян. Біологічної Станції» і інш. журн.

ДЕРЖАВНИЙ АКВАРІУМ—ЗООСАД

Миколаїв, вул. Франка, 27

Засновано 1901 року. Має відділи: місцевої фауни та фльори, земноводних, водяних і болотних рослин, пальм і лілій, птахів і папуг, зоовідділ. Акваріум у віданні Миколаївської окр. інспектури народної освіти. Бюджет—близько 30,000 карб. на рік.

БОТАНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КІЇВСЬКОГО С.-Г. ІНСТИТУТУ

Київ, Сільсько-Господарський Інститут

Засновано 1898 року. З 1921 року стала базою фізіологічного, анатомічного й сортівницького відділу Наукового Інституту Селекції С.С.У. Цукротресту, базою робіт катедри біології с.-г. рослин УАН (1922 р.) і базою підсічного відділу Боярського Науково-Досвідного Лісництва (1926 р.). Персональний склад: проф. Е. Ф. Вотчал—зав. лябораторії, проф. В. В. Фін і 4 асистенти; по відділу селекції—2 постійних фахівців і практиканти; при Ботанічному Саді—садівник. Теми робіт: селекція с.-г. рослин; фізіологічні властивості рас пшениці, буряку, гречки, вівса, проса; сорти с.-г. рослин з морфологічного, систематичного й анатомічного поглядів; анатомія буряку, картоплі, пшениці; питання водяного балансу в зв'язку з виявленням посухостійкості. Вивчення фізіології смоло-віддільчого апарату і анатомії смоляних ходів; вивчення виходів підсічки. Лябораторія вивчає рух пасоки, випарування в короні дерев, електрофізіологію дерева, ферменти пасоки і т. інш. Наукові праці друковано в «Бюллетеїн С.С.У. Сахаротреста», «Ізвестіях К.С.Х.І.», «Трудах Всеукр. С'єзда по изучению производ. сил Україны» і «Трудах Всеоюзного Ботаніческого С'єзда», в працях Інституту Селекції.

БОТАНІЧНИЙ КАБІНЕТ (музей) І ГЕРБАРІЙ УАН

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1921 року. Зав. акад. О. В. Фомін, уч. консерватор—Д. К. Зеров; наукові співробітники: А. С. Лазаренко, П. Ф. Оксюк. Кабінет працює над вивченням фльори України і сумежних країн. Роботи друкує в «Трудах Всеукр. Академії Наук» та інш. виданнях. Існує на кошти Всеукр. Академії Наук.

ЗООЛОГІЧНА СЕКЦІЯ УАН

Київ, вул. Короленка, 54

Секцію утворено 1923 року, сполучивши з УАН. Природничо-історичний відділ Укр. Наук. Т-ва, засновано 1921 р. Голова секції проф. Н. В. Шарлемань, секретар С. С. Паночіні. Завдання Секції—досліджувати фауну України, притягаючи до цього аматорські сили. Друкується в «Зоологічному Журналі» України, Українському зоологічному Журналі (УАН); накладом Президії Секції видано журнал «Україна».

КАБІНЕТ АНТРОПОЛОГІЇ ІМ. Ф. ВОВКА (ВУАН)

Заложений р. 1921, являє собою єдиний в межах УСРР заклад, який працює над вивченням антропологічного типу української людності та найдавніших діб людської культури на території України.

В своїй роботі він поділяється на дві секції—спеціальної антропології та передісторії. Кабінет зібрав численні антропометричні матеріали щодо української людності УСРР та й національних меншин із багатою колекцією виробів первісної людини на Україні. Особливо коштовні, з погляду наукового, збірки палеолітичні (інвентарі славнозвісного палеолітичного селища в с. Мізині на Чернігівщині, матеріали з розкопів нової палеолітичної стадії в м. Журавці на Прилуччині) та колекції палеолітичних виробів з 7-ми стадій на Поділлі), а надто збірки індустрії мезолітичної доби (північна Чернігівщина, Київщина, Харківщина, Полтавщина та Поділля). Колекції Кабінету мають всесоюзне значення.

З р. 1925 Кабінет друкує праці методологічного характеру й публікує опрацьовані матеріали. З 1927—в щорічнику «Антропологія» (вийшло 2 томи) і з р. 1929 в новій серії «Матеріялів». Науковий персонал Кабінету складається з антрополога Анатолія Зіновієвича Носова (штатний робітник, Керівник Кабінету), передісторика Михайла Яковича Рудинського (нештатного робітника) та передісторика Марії Степанівни Мушкет (нештатний робітник). Бюджет Кабінету, окрім оплати праці співробітників, становить р. 1929—1.120 карб.

ГЕОЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ВУАН

Київ, Бульвар Шевченка, 14

Засновано 1922 року. Зав. Кабінету акад. Тутківський П. А., керівник над справами кабінету—гірн. інж. Полонський Ф. М.; науковий співробітник—гірн. інж. Василенко П. І. Кабінет вивчував корисні копалини України (валняки, пісковики, фосфорити, бурштини, тощо). Співробітники кабінету брали участь в експедиціях (організованих на кошти трестів і установ) для геологічного здіймання і розвідок польових шпатів, кварцу, лосняку й мергелів. Найближчого п'ятиріччя кабінет гадає працювати в галузі динамічної геології України, палеонтології і петрографії. Друкується: в «Працях Укр. Академії Наук», «Вісті Укр. Від. Геол. Ком-ту» і в виданнях ДВУ. Головні опубліковані роботи: «Кам'яні будівельні матеріали Київщини», «Узбережжя річки Уборти», коп. мікрофазна України, «Нові геологічні спостереження на Овруччині».

ГЕОЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ КИЇВСЬКОГО СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ

Київ

Засновано 1898 року. Зав. кабінетом проф. Чирвинський В. Н., наук. співробітник Тімофеев К. І. Кабінет перебуває у віданні Київського С.-Г. Інституту. Головні роботи: обслідування бурого вугілля в районі Зінов'ївського і на Херсонщині; вивчення будівельних матеріалів у районі Первомайського; вивчення ефузивних порід Волині; геологічне здіймання Звенигородського району; хемічні аналізи графітів, бурого вугілля, мергелю. Друкується в «Ізв. Києв. Пол. Ін-та», «Ізв. УОГК», «Труды КЕПС», «Вестник сах. пром-сти», «Труды Геол. Ком-та».

КАБІНЕТ КОРИСНИХ КОПАЛИН ПРИ ДОНЕЦЬКОМУ ГІРНИЧОМУ ІНСТИТУТІ

Сталіне

Засновано 1922 року. Зав. кабінетом гірн. інж. Власенко А. Фінансирується з коштів Дон. Гірн. Ін-та. Кабінет вивчував петрографію Бердянської округи. Звіти про роботу друкує в «Трудах» Дон. Гірн. Ін-та.

МІНЕРАЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ ХІНО

Харків, Інститут Народної Освіти

Засновано 1805 року. Зав. кабінетом проф. Савич-Заблоцький К. М., асистент Лапін М. М. Кабінет перебуває у віданні Ін-та Нар. Освіти і фінансирується з його коштів. Протягом останніх років досліджено ізюмські фосфорити, лосняки Мариупольської округи, клінкерні глини. Друкується в «Записках Минералогического О-ва» і «Трудах Укр. Отд. Геологического комитета».

МІНЕРАЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ГІРНИЧОГО ІНСТИТУТУ

Дніпропетровське, Полтавська, 1

Засновано 1899 року. Зав. Кабінетом проф. Іванов Л. Л., асистент гірн. інж. Лещенко М. К. і інж. геолог Мікей І. Я. Фінансирується з держбюджету за кошторисом Гірничого Інституту. Головні роботи: вивчення мінералогії Дніпропетровщини, Волині, Поділля, Криму й Кавказу. Друкується в «Наукових записках н.-д. катедри геології при Дніпропетровському Гірн. Ін-ті», «Южн. інженер», «Мін.

сырье», «Наука и техника», «Бюлл. С. Кавк. Краев. Горск. Научн. Иссл. Ин-та». Власне видання «Бюллетень геолого-мінеральна тургка при Дніпропетр. Гірн. Ін-ті». Співробітники кабінету брали участь в експедиції, що обслідувала копалини Карабаево-Черкес. авт. области.

ДОНЕЦЬКА БІОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ ім. проф. Ф. М. АРНОЛЬДІ

Зміїв, Харківської округи

Засновано 1914 року. Року 1928-го станція перейшла у відання Упрнауки НКОСвіту УССР. Директор станції—проф. Шкорбатов І. А. (ботан. гідробіолог); дійсн. член станції проф. Я. В. Ролл (ботанік-гідробіолог), науков. співробітн. С. В. Солововиков (зоолог), асистент станції А. Д. Масловський (іхтіолог). Бюджет станції—блізько 10.000 карб. (1928-29 р.). Станція вивчувє фльору, мікрофльору, іхтіологію, ентомологію та околовицькі біостанції. Зокрема, протягом минулого року проведено порівняльне альгологічне, гідробіологічне дослідження р. Півн. Дінця, затоки Косач і озера Білого, крім того станція провадила спостереження над величиною та силою заморів різних видів риб, безхребетних в озерах півдні Дінця, досліджувала поширеність риб у Дінці і інші роботи. Наукові праці друкується: в «Працях Харків. Т-ва дослідників природи», в «Рус. архіве протистології», «Рус. гидрологическом журнале», «в Працях комісії для санітарно-біологічного обслідування Дінця та його допливів», в «Наукових записках Харків н.-д. катедри ботаніки», «Archiv für Hydrologie» і інші.

ДНІПРОВСЬКА БІОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 55/15. Літнє приміщення станції в Старосільському лісництві на Дніпрі в 16 кілометрах вище Києва

Дніпровська Біологічна Станція перша на Україні прісноводна Біологічна станція; її засновано р. 1909. Київським Т-вом «Любителей Природы»; фактично станція приступила до роботи р. 1911. В 1921 р. перейшла до відома Всеукраїнської Академії Наук і є одним з закладів при Фіз.-Мат. Відділі ВУАН і існує на кошти ВУАН. Бюджет Станції в 1928-29 фінансовому році виносив—3.200 карб.

На чолі станції стоїть директор проф. Д. Белінт. Є дві посади штатних ляборантів, які засновано лише в 1928-29 бюдž. році і на їх заміщення оголошено конкурс. Тимчасово одну посаду має А. З. Мирошниченко; крім того є шість постійних нештатних наукових співробітників: С. М. Крашенинників (найпростіші), Ю. М. Марков-

ський (зоопланктон), Д. А. Радзимовський (фитопланктон, бактеріопланктон), В. В. Солов'євський (ентомологія), М. А. Громайловська-Морозова (губки, мшанки, бентос), П. А. Сіверцов (вчений лісовод, пікідники). Із цих шести співробітників чотири перших одержують певну винагороду із станційних коштів. Крім офіційних співробітників станції в її роботі бере участь ще низка наукових робітників, в тому числі акад. М. Г. Холодний. Завдання станції: всебічне вивчення життя вод України, в першу чергу вод Дніпровського басейну. Крім вивчення низки наукових проблем, що мають великий теоретичний інтерес вивчення екології водних організмів, вивчення біоценозів, вивчення питань походження фауни і фльори наших вод і т. ін., станція проводить роботи, що мають важливе практичне значення. Станція віддає значну увагу питанням вивчення риб і рибного господарства. Напр. влітку 1929 р. Дніпровська Біологічна станція проробила значні роботи для вивчення ставків, річок та інш. водоймищ всієї Вінницької округи з метою раціоналізації рибного господарства. Аналогічні роботи станція почала провадити і в Київській окрузі. За минулі роки станція за допомогою Упрнауки ВУАН та інш. установ України перевела низку експедицій, що охопили р.р. П. Бут, нижню течію р. Дніпра, широкисту частину р. Дніпра з районом Дніпробуду, р. Тетерев, р. Сож і Березину. Під час експедицій станція всебічно вивчала життя показаних річок, в тому числі життя їхнього рибного населення і значення риб для людини. З'ясовуючи продукцію наших вод в зв'язку з питаннями про рибне господарство, станція проводить не тільки якістний, але й кількісний облік населення наших водоймищ. В сучасний час станція по ініціативі акад. М. Г. Холодного провадить кількісний облік бактеріопланктона наших річок, що має також значний практичний інтерес.

Друковані видання станції: «Труды Днепровской Биологической станции», вип. 1, Київ, 1914 р.; вип. 2, Київ, 1915 р.; Збірники праць Дніпров. Біолог. Станції ВУАН, ч. I—IV, Київ, 1926—1929 рр. (видання ВУАН).

БЮРО ОЗЕРНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ВУАН

Одеса, Міський Сад, тел. 31-10

Голова Озерної Комісії акад. В. І. Липський, заст. голови—проф. Е. С. Бурксер, вчений секретар В. А. Бертенсон.

Секції: 1) Боганічна—зав. акад. В. І. Липський, 2) Гідрогеологічна—зав. геолог Е. А. Гапонов, 3) Фізично-Хемічна—зав. проф. Е. С. Бурксер и член інж. В. Г. Пантелеїмонов, 4) Біологічна—зав. проф. Н. А. Загоровський і члени т.т. Рубенчик, Кушнарев, Костириков, 5) Секція Сільського Господарства й курортного будівництва—

зав. В. А. Бертенсон, члени проф. А. А. Бичихін й проф. А. І. Кортакці.

Роботи Комісії фінансувались зацікавленими господарчими організаціями в 1927 р. в сумі 5.350 карб. Завдання Комісії дослідження солених водозбориш Узаріїни в інтересах промисловості, курортного будівництва і сільського господарства.

В 1927 р. проведено всеобщий дослід Сухого лиману. В 1929 р. досліджується Тилигульський, Великий і Малий Аджаликський лимани, Тузловський лиман та їх околиці. В 1930 р. ті лимани буде додатково досліджено. Випущено I том «Трудов Озерної Комісії», окрім статті друковано в «Горном Журнале» і в журн. «Химическая Промышленность», ст.ст. проф. Е. С. Буркера та інж. Б. І. Пантелеймонова передані для друку у ВУАН.

ГЕОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ ПРИ II ВІДДІЛІ ВУАН. (Геологічне Товариство при УАН)

Київ, вул. Короленка, 54, УАН

Засновано 1918 року (організована із геологічної секції природничого Відділу кол. Українського Наукового Т-ва у Київ). Секція порушила клопотання через УАН про перетворення її в Геологічне Товариство при ВУАН.

Почесний Голова Геолог. Секції—академік П. А. Тутківський. Секретар—акад. В. В. Різниченко. Існує без коштів. До складу секції входять: проф. Ірокос, Безбородько, інж. Лисенко, Полонський, Ва-силенко та ін.

Діяльність Геол. Секції виявлялася головно в наукових засіданнях, де протягом існування секції заслухано понад 100 наукових докладів з різних галузей геологічних наук. Крім того, представники Геологічної секції брали безпосередню участі в організації наукових з'їздів, нарад та інш. Не мавши коштів науково-дослідчих робіт у полі Геологічна секція не провадила. В 1923 та 1924 рр. Геологічна секція розпочала була видавати «Українські Геологічні Вісті» (Бюлєтень Геолог. Секції), але за браком коштів це видання припинилося.

МЕДИЧНІ НАУКИ

ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА КОМІСІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Кірленка, 55

Заснована 1927 року. Голова комісії—академік, патолог-анатом Мельников-Разведенков М. Ф. Зам. голови професор патолог-анатом Кучеренко П. О. Члени комісії: доктори медицини Смірнова-Замкова О. Ів. і Квятковський Г. І. Секретар—д-р Соловйов Б. М.

Комісія провадить науково-дослідчу роботу в галузі патологічної анатомії, експериментальної цитології, експериментальної патології, фізичної та колоїдної хемії та інше.

Праці та звіти комісії про наслідки роботи друкується в руських журналах («Врачебное Дело», «Украинский медицинский архив») та в чужоземних (Centralblatt f. Pathologie, Zeitschrift f. Krebsforschung, Biologia generalis, Arch. internat. de Medic. Experiment. та інші).

При комісії складені: 1) Бюро для підготовчих робіт у справі скликання міжнародного конгресу патологів; 2) Всеукраїнський Пантеон ученых; 3) Центральний музей національної, расової та географічної патології; 4) Бюро вивчення кров'яних угруповань.

ВЕТЕРИНАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ, Кирилівська вул., № 107-а

Заснований 1924 року (з 1917 р. до 1924 р.—бактеріологічна лабораторія). Три відділи: 1. Дослідницький (Зав. Козелкін П. М.); 2) Вакційний (Зав. Іващутич В. О.) і 3) Сироватковий та Антиробічний (Горянов К. Т.). Співробітники: лікар-епізоотолог Порицький Г. М. і асистент Лемішко П. М.

Інститут у віданні Наркомзему, бюджет 1927-28 р. коло 40.000 карб.

З 1926 року Ін-тут провадить науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення антиробічних щепінь свійським тваринам і відшу-

кання практичних способів боротьби з ящуром. На найближчий період поставлено роботи в галузі вивчення інфекційних хвороб в 10 округах України і відшукання метод боротьби з епізоотичними захворуваннями.

Наслідки роботи друкується в журналі «Ветеринарное Дело».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ГІГІЕНИ ВИХОВАННЯ

Київ, вул. Шевченка, № 8

Ін-тут заснований 1924 р., має відділи: 1. Відділ вивчення нормального дитинства. 2. Відділ вивчення фізіономального дитинства. 3. Відділ психоневрологічний. До складу відділів увіходять кабінети: дослідження ока, дослідження внутрішніх органів, дослідження ротової та зубної дуплини, дослідження вуха, горла, носа, вивчення праці та побуту дітей, дослідження конституції та спадковості, кабінет санітарної педагогіки, антропометричний, НОП у школі та профорієнтації дітей, психоневрологічний, фізкультури; лабораторії: вивчення поведінки дітей та підлітків, фізіолого-хемічна. При інституті є клініка для психоневротиків, лісна школа-санаторій, дитяча зразкова зубамбуляторія. Директор інституту—Бандурівський А. З. Загальна кількість співробітників—35. Праці інституту друкується у журналах «Врачебное Дело», «Вестник физической культуры», «Днепропетровский медицинский журнал», «Записки Киевского Института народного образования», «Известия физкультуры», «Друг детей», «Профилактическая медицина» у виданнях Української Академії Наук та в інших. Крім того, інститут видає збірник під назвою «На путях к новому человеку».

Бюджет інституту на 1928 р. коло 68.000 крб. Інститут у відannі Наркомздоров'я УСРР.

ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ВУАН

Київ, вул. Чудновського, 2

Рік засновання—1920.

Основний склад—директор інституту (вакансія). Постійні поштатні наукові співробітники—проф. С. Ю. Ярослав, проф. М. А. Кудрицький. Тимчасові наукові співробітники—д-р П. М. Куницький, д-р В. М. Марич, д-р П. Д. Марчук.

Основні завдання Інституту такі: вивчення проблем фізичної культури населення УСРР, головно—сільсько-господарських робітників, також вивчення умов роботи праці. Дотепер надруковано: 1) «Фізична культура с.-г. робітників» 4 арк.—проф. В. Підгаєцький.

2) «Научная организация труда в сельском хозяйстве»—5 арк.
його ж. 3) «Характеристика жіночої праці в с.-г. Він-же—4 арк.
4) «Гігієна с.-г. праці—він-же—8 арк. Крім того, багато рідких роз-
відок уміщено було по часописах та закордоном. Виготовлено до
друку—1) «Фізична культура сільського населення—В. Пілгаспь-
кий,—4 арк.; 2) «Матеріали до санітарної характеристики с.-г. пра-
ці—він-же—8 арк. 3) «Електричні явища при втомі»—проф. Яро-
слав—4 арк.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

Київ, вул. Горовіця, 26

Засновано 1-го серпня 1929 року. Особистий склад: Директор
акад. д-р Д. Заболотний (він же Завід. Відділом «Мікробіології». Вице-
директор—посада вільна (він-же завід. відділом експерим. патоло-
гії). Учений секретар—д-р І. Петренко. Зав. відділом епідеміології—
акад. д-р О. Корчак-Чепурківський. Науковий співробітник (природ-
ниця. Н. Рокицька). Лябіранти—д-р В. Шульц; природниця—Т. Те-
решенко; технік-мікробіолог—Т. Яшишин. Бюджет у 1928-29 році—
73.249 крб. за кошторисом Упрнауки.

В Інституті розпочато роботи з епідеміології висипного тифу
і з мікрофльори ґрунту.

У 1929-30 р. передбачається поширення Інституту як з боку
науково-операційного, так і з боку організаційно-господарського:
будеться новий 2-х поверховий корпус. На протязі наступних 5 ро-
ків Інститут остаточно повинен закінчити свою організацію, як уста-
нови всеукраїнського значення: передбачено побудування тварин-
ника, допоміжних лабораторій та мікробіологічних станцій в різних
округах України.

Інститут має видавати щорічні «Праці Інституту, а також різ-
ні наукові монографії.

ІНСТИТУТ ЛЯБОРАТОРНОЇ ЛІЯГНОСТИКИ ОКРІНСПЕКТУРИ ЗДОРОВ'Я

Харків, Скрипницька вул., № 8

Заснований 1899 р., має відділи: загальний—1) хеміко-мікро-
бактеріологічний відділок з гематологічним; спеціальний—2) пато-
лого-анatomічний; 3) бактеріологосірологічний. 4) біохемічний. При
них курсовий відділ, бібліотека, музей, колекції.

Директор інституту—проф. Ерліх С. Л. Зав. заг. від. Фрішман
М. М. Зав. патол.-анатом. від. доктор медицини Дерман Г. Л. Зав.
бактер.-сірч. від. Пеккер С. Я. Зав. біохем. від. Алътаузен А. Я.

Кудрявцева А. І. і Халевська А. М. Інститут у віданні окрінспектури охорони здоров'я; бюджет—45.000 крб. (1929 р.) на самоокупності. Дотація від Наркомздоров'я—3.000 крб.

Протягом низки останніх років розроблені питання її опубліковані в пресі: про нестиглі нейроми, про карциноїди, про діагностику туберкульозу та злюжкісні новоутворення пірок, про методику дослідження яйця кишкових паразитів, офарблення крові та виділень, про патологію та діагностику захворування печінки людини на дворотку, та інші інших робіт.

Плян на 1929 рік нарислює продовжувати досліджувати визначені питання, що в загальній та спеціальній діагностиці злюжкісних новоутворень, про ендометроми, в патогенезі туберкульозу в легенях та інші дослідження. На п'ятиріччя нарислено видати порадники та підручники лабораторної діагностики, розширити педагогічну роботу, провожувати розробляти питання лабораторної діагностики, шатологічної анатомії, біохемії, бактеріології з сірологією.

ІНСТИТУТ СУДОВОЇ МЕДИЦИНІ ХАРКІВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Вул. Лібкнекта, № 41

Заснований 1913 року.

Організаційно інститут зв'язаний з учбовою катедрою судової медицини Харківського медичного інституту.

Зав. катедри проф. Бокаріус М. С. Наукові співробітники: Асадурова А. М., Раєвський Н. П., Вроблевський П. і Бокаріус М. М. Наукові робітники інституту зв'язані з учбовими завданнями катедри.

За останні три роки видано науково-учбові видання проф. М. С. Бокаріуса—«Словесный портрет» і його ж—«Наружный осмотр трупа».

Інститут відав три випуски відомостей до практичних вправ: проф. Бокаріус М. С.—«Изучение предварительных проб», «Исследование кровяных пятен», «Исследование семянных пятен». Найближчого часу вийде з друку: «Судебная медицина для медиков и юристов».

КІЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Київ, майдан червоних геройів Перекопу, № 15

Заснований 1914 року як кабінет науково-судової експертизи. 1926 року перетворений в інститут, що провадить науково-дослідницьку роботу і задовільняє практичні запити органів суду та слідства.

Інститут працює в складі таких секцій: 1. Хемічних і фізикохемічних досліджень (зав. Франковський В. А.). 2. Біологічних досліджень (Зав. Маєвський М. М.). 3. Фотографічних досліджень (Зав. Петров Н. О.). 4. Індивідуальної ідентифікації (Зав. Семенцов А. П.). 5. Судово- медичних досліджень (Зав. проф. Шепель Г. О.). і 6. Кримінально-психологічних та психопатологічних досліджень (Зав. д-р Залкінд Н. А.).

Директор інституту—проф. Фаворський В. І.

Інститут у віданні Народного Комісаріату Юстиції. З держбюджету відпущене інститутові за 1927/8 р. коло 45.000 крб.

Інститут провів роботу в галузі вироблення метричних метод визначення родинної схожості, питань спадковості; проводить місцеві соціологічні й кримінально-психологічні дослідження правоміців за родами злочинів; вивчає вплив конституціональних факторів на рід злочинності.

Праці інституту друкується в журналі «Архів кримінологии и судебной медицины».

На ближчий час накреслено теми: розробити питання про визначення віку; розробити питання про визначення батьківства.

КІЇВСЬКИЙ РЕНТГЕНІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ

Київ, вул. Толстого, № 7

Заснований 1920 році. Має відділи: 1. Діагностичний (Зав. д-р Цавлов М. К.). 2. Рентгено-терапевтичний (Зав. д-р Бергман Г. Г.). 3. Рентгено-фізичний (зав. проф. Роше В. К.) і 4. Експериментально-біологічний (Зав. проф. Кронтовський А. А.).

Директор інституту—інженер-електротехник Тесленко Г. П.

Інститут у віданні Наркомздрава, на державному бюджеті. 1927-28 року інститутові відпущене 125.000 крб. Крім того, інститут має і спеціальні кошти (того ж року 35.000 крб.).

Праці інститутові в талузі наукової та науково-практичної рентгенології друкується в загальних та спеціальних журналах, а також у збірниках «Експериментальная рентгенология» (Харків). Найбільший і виключний інтерес мають роботи рентгенофізичного відділу з питань дозування.

Інститут тутує фахівців-рентгенологів і керує науково-практичною діяльністю рентгенустанов Правобережжя.

КІЇВСЬКИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ, Протасів яр., № 4

Заснований 1896 року. Відділи інституту: 1. Епідеміологічний (Зав. проф. Нещадименко М. П.). 2. Експериментальний (Зав. проф. Кронтовський А. А., старші асистенти: Ящимірська М. К. і Бронштейн І. А.). 3. Сироватний (Зав. д-р Клейн Б. І., старш. асистент

Лопатицька Р. П.) 4. Пастерівський (Зав. д-р Цвіткіс І. І., старши асистент прив.-доц. Колдаєв Б. М.). 5. Малярійний (Зав. д-р Лепешін Є. І., асистенти: Рибінський С. В. і Одріна Э. І.). 6. Вакційний (доктори Бородай М. П. і Спаський Н. Н.).

Директор інституту — проф. Непадименко М. П. Помічник директора — д-р Менійович К. Г.

Інститут у віданні Наркомздоров., на державному бюджеті (1927 року) інститутові з держбуджету виділено 117.200 крб., з місцевого бюджету — 5.837 крб. і з фонду медпомоги застрахованним — 1.900 крб.). Крім того, інститут мав спеціальні кошти (доходи інституту) в розмірі 43.427 крб.).

Інститут провадить науково-практичну роботу в галузі епідеміології, сірчанобактеріології, а також виробляє лікувальні та запобіжні бактеріологічні препарати.

За останні роки інститут провадив дослідницьку роботу в напрямку вивчення епідемічності прикріплених до інституту окрут України, провадив роботи в епідеміології, пікарлятини, малярії, вивчав висипно-тифозне питання.

На ближчий час пакреслено продовжувати роботи над пікарлятиною, культурою В. С. Д., продовжувати даліше експериментальне вивчення інфекцій та аналізи явищ імунітету тощо.

Праці інституту друкується в російських журналах: «Врачебная газета», «Врачебное дело», «Профилактическая медицина», «Журнал экспериментальной биологии медицины» та в інших, а також у чужовезмних: Zeitschrift f. Immunität, Zeitschrift f. Krebsforschung, Virchow's Archiv, «Klinische Wochenschrift» та інших.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ДЕРМАТО-ВЕНЕРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені д-ра є. С. ГЛАВЧЕ

Одеса, вул. Мерінга, № 79

Заснований 1917 року і є наукова, навчальна і практична установа для боротьби з венеричними хворобами.

Інститут складається з таких відділів: 1. Соціальної венерології (Зав. д-р Хорошін М. Г.). 2. Експериментальний (Зав. д-р Бродський Л. Л.) і 3. Станціонарний з поліклінікою та відділками: 1) чоловічий шкірно-венеричний (Зав. д-р Фельдман А. А.); 2) жіночий шкірно-венеричний (Зав. д-р Перкель І. Д.); 3) дитячий сифілітичний (Зав. Мігбров М. Г.); 4) чоловічий сечополовий (Зав. д-р Лейтес Л. Р.); 5) жіночий сечополовий (Зав. д-р Ландесман А. І.) і 6) шкірний (Зав. д-р Мігбров М. Г.).

При інституті є консультація з полового питання і чіткий пункт швидкої противенеричної допомоги.

Директор інституту — д-р Хорошін М. Г.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, упраzuується з державного бюджету. Бюджет інституту — 133.346 крб. (1927-28 р.).

За 10 років інститут випустив до 500 праць. Праці інституту друкуються в руських журналах («Профілактическая медицина», «Врачебное дело» — Харків, «Русский вестник дерматологии», «Венерология и дерматология» — Москва) і в чужоземних (Annales des Maladies Ven., — Paris; Dermat. Vochenschrift, Zentralblatt f. Haut und Geschlechtskrank).

Наукові праці інституту трактують питання науково-практичної і соціальної венерології.

На близький час пакреслено розробити: питання профілактики сифілісу внутрішніх органів і нервової системи, вивчення впливу різних факторів на ентологію, терапію і профілактику сифілісу й сонореї, та окремі теми: динаміка венікворобу у місті й на селі; індивідуальна профілактика; статевий побут. Для розробки цих тем інститут провадить дослідницьку роботу, керує науково-дослідницькою роботою противенергічних закладів в округах, що територіально притикаються до Одеси.

ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Одеса, вул. Паstera, № 48

Заснований 1914 року. Провадить науково-практичну й науково-дослідницьку роботу в галузі криміналістики. Інститут поділяється на такі чотири секції: 1. Хемічних досліджень (зав. хемік Малицький В. П.), 2. Фотографічних досліджень (зав. фізик Хмітров Д. Д.), 3. Біологічних досліджень (зав. д-р Генг Е. Ю.) і 4. Ідентифікації (зав. д-р Матвеєв С. М.).

Директор інституту правник Макаренко М. П.

Інститут у віданні Наркомству, на державному бюджеті — за 1927/8 р. 43.000 крб.

Науково-дослідницькі праці інституту друкуються в журналі «Вісник Радянської Юстиції» та в Архіві кримінології та судової медицини.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, вул. Паstera, № 2

Заснований 1886 року. Директор інституту проф. Стефанський В. К., пом. директора д-р Билозевич А. М.. інститут має відділи: пастерівський (зав. д-р Падаванців Г. Б., старш. асистент д-р Серебряна А. І); епідеміологічний (зав. д-р Троїцький А. Ф., старш. асистент д-р Грінфельд О. А., д-р Матуїс А. С., молод.

асист. Бам В. Л.); сироватковий (зав. прив.-доцент Ген С. Ю., старш. асист. д-р Цил В. М. і Чертков Л. І.); вакциний (зав. д-р Резников А. В., старш. асистент д-р Куперштейн П. І.); вісп'янний (зав. д-р Гожанська Н. М., молодш. асист. д-р Скроцький С. В.); протозойно-малярійний відділ (зав. приват-доцент Коровицький Л. К., старш. асистент Пренделль А. Р. і д-р Артеменко В. Д.); Чумний (зав. проф. Стефанський В. К., старш. асистент д-р Гімельфарб Я. К.).

Інститут провадить переважно роботи з питань імунітету, вивчення фізико-хемічних властивостей антигенів і антител, раціоналізації пасторівських принципів, вивчення ентомофавни тощо.

Праці інституту друкується переважно в таких журналах «Профилактическая медицина», «Микробиологический журнал», «Вестник микробиологии, эпидиологии и паразитологии», «Врачебное дело», «Zeitschrift für Immunitätsforschung», «Zentralblatt für Bakteriologie», «Zeitschrift für Hygiene».

Інститут субсидійовано 1928 року з держбюджету—98.786 крб., із спецкоштів інституту 18.966 крб., з місцевого бюджету 5.044 крб.

ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ ПРИ КИЇВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Київ, бульвар Т. Шевченка, № 17-б

Заснований 1950 року. Директор—професор патологічної анатомії Київського медичного інституту д-р медицини Кучеренко Н. О. Співробітники: старш. асистент д-р медицини Смірнова-Замкова О. І., молодш. асистент д-р Сисак М. С., Міхунько-Горбацевич Г. С., Лисовецький В. С. і Юркевич М. Д.

Інститут вважається при Київському Медичному Інституті і, як катедра інституту, утримується його коштом на держбюджеті.

Інститут відає вивченням питань расової, територіальної патології, онкології і питань патології професійних захворювань.

За останні роки з інституту вийшли 52 наукові роботи з різних галузей патології.

Праці інституту друкуються в журналах: «Українські медичні вісті», «Український медичний архів», «Лабораторная практика», «Новий хірургіческий архів», «Врачебное дело», «Virchow's Zeitschrift für Krebsforschung», «Fran. Zeitung für Pathologie» та інші.

На ближчий час пакреслено теми онкологічного характеру (роботи статистичного, метеорологічного і патолого-фізіологічного характеру), і теми в галузі патології професійних захворювань).

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Пушкінська вул., № 14

Заснований 1887 року в складі лябораторії для теоретичного й практичного застосування Пастерової методи для лікування сказув і хеміко-мікроскопічного кабінету для діагностичних завдань практичної медицини.

До складу інституту входять такі відділи: 1. Пастерівський (зав. д-р Глузман М. Л.). 2. Сироватковий з дифтерійним підвідділом (зав. д-р Григорович С. П.). 3. Вакційний (зав. д-р Кандида Л. Л.) з туберкульозним підвідділом (зав. приват-доцент Цехновицер М. М.). 4. Епідеміологічний (зав. д-р Соловйов М. К.). 5. Експериментальний (зав. проф. Златогоров С. І.). 6. Фізико-хемічний (зав. проф. Мухін Г. Є.). 7. Санітарно-гігієнічний (зав. проф. Углов В. О.). 8. Навчально-аналітичний з сіртанологічною лябораторією (зав. д-р Єрмілов О. П.). 9. Хеміко-мікроскопічний (зав. проф. Сленевський К. Ф.). 10. Хеміко-Фармацевтичний (зав. проф. Красуський К. А.). 11. Трахомна лябораторія (зав. д-р Степанова Р. В.).

Директор інституту проф. Златогоров Семен Іванович.

Інститут у віданні Наркомздрава, на держбюджеті (1927/8 р.—191.527 крб. і доходи від продажу предметів продукції інституту).

Інститут виробляє бактеріототичні препарати для запобіжних і лікувальних завдань.

Інститут установив науковий зв'язок із Паризем, Римом, Берліном, Віднем і з Північною Америкою. Наукові робітники інституту беруть участь у епідеміологічних обслідуваннях окруж України, розробляють і перевіряють методи епідеміологічної діагностики, запобіжної вакцинації, беруть участь у комісії дослідження води з річки Північного Донця та його допливів.

У процесі розробки: етіологія і профілактика пікарлятини; кірний збудник; дальше розроблення методики одержання найсильніших токсинів і виділення в риб групи анаеробів і *Botulinus*; значення вакцинації регос за кишкових інфекцій; дальше вивчення вакцинації ВСГ.

Праці інституту друкується в медичних журналах: «Профілактическая медицина» (Харків), «Врачебное дело» (Харків), «Ленінградский микробиологический журнал», «Ветеринарное дело», «Украинский химический журнал», та в чужовеземних (*Centralblatt f. Bacter.*, «Klinische Wochenschrift», «Annales de l'inst. Pasteur»).

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ОХОРONI МАТЕРИНСТВА ТА ДИТИНСТВА

Харків, Пушкінська, № 57

Заснований 1923 року. Відділи інституту: 1. Консультація охорони матері й немовлят (зав. д-р Дафхес М. Т.). 2. Клініка

пригрудного віку (зав. д-р Шаферштейнс С. Я.), 3. Педагогічний (зав. д-р Хазіна Ф. А.), 4. Яєла (зав. д-р Вайнштейн К. С.), 5. Потліклінічний (зав. д-р Екель С. Е.), 6. Родильний будинок (зав. д-р Нопандупуло І. В.) і 7. Соціальної гігієни та патології (зав. проф. Томиши С. А.).

Директор інституту д-р Ямпольський С. Я.

Інститут у віданні Наркомздоров'я на держбюджеті (1927-28 р.— 188.000 крб.).

Інститут провадить наукову й науково-практичну роботу в галузі всеобщого вивчення здорової й хворої дитини, особистої, професійної та соціальної гігієни жінки в зв'язку з загальними питаннями охорони материнства та дитинства. Разом з тим інститут проробляє організаційні питання охорони материнства та дитинства і провадить наукову роботу в спрямі готовування спеціального медичного персоналу.

Інститут випустив низку робіт в питаннях дієтики здорової й хворої дитини, інфекційних хвороб дитячого віку. Праці інституту друкуються в медичних журналах.

1928 року інститут випустив 1-й том збірника наукових праць інституту.

Більшого часу наскрізено дамі проробляти проблеми охорони материнства, питання туберкульози пригрудного віку, проблеми виховання раннього дитинства, трудові процеси школяра тощо. Наскрізено також більшого часу випустити 2-й том наукових праць інституту.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПСИХО-НЕВРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта, № 4

Заснований 1920 року. Відділи інституту: 1. Морфологічна група, що об'єднує відділи—топографічної анатомії (зав. Гейманович З.), антропології (зав. проф. Ніколаєв Л. П.), гістології (зав. д-р Золотова І. А.), патологічної анатомії (проф. Мельников-Развенчиков М. Ф.).

2. Експериментально-біологічна група, що до неї входять такі відділи: загальної фізіології (зав. проф. Поніровський Н. Г.), патофізіології (зав. приват-доцент Альперн Д. Є.), фізіології праці (зав. Кудрявцев І. І.), електрофізіології (зав. академік Даніловський В. Я.), умовних рефлексів (зав. проф. Фольберт Г. В.).

3. Група вивчення особовости, що об'єднує відділи: шеїфо-фізіології з експериментальною фонетикою (зав. проф. Чучмарев З. І.), психоневрології дитинства (зав. Квінт Л. А.).

4. Група клінічно-лікувальна, що об'єднує: клініку для нервових (зав. Йозефович І. Б.), діяльністичний відділ (зав. проф. Гейма-

нович А. І.), фізіотерапевтичний інститут (старш. ординатор Фейгіна Р. В.).

5. Група соціальної психо-неврології з диспансером; відділи: нервово-психіатричний, педологічний, психотерапевтичний, патологія мови. Співробітники диспансеру: Андрес Л. І. Квінт Л. А., проф. Платонов К. І., д-р Пайкін М. М.

Директор інституту проф. Гейманович А. І.

Інститут у віданні Наркомздоров'я УСРР на державному бюджеті (на 1927-28 р.—102.000 крб.).

Завдання інституту — вивчати психоневрологію та нервобіологію, а також загальні питання вивчення та виховання особи.

Основні проблеми, що опрацьовані в інституті: дитяча психоневрологія; інфекція і нервова система; вегетативна нервова система і внутрішня секреція; прадя і нервова система; особа в оточенні та інші.

Праці інституту друкується в загальних і спеціальних медичних журналах («Врачебное дело», «Московский медицинский журнал», «Zeitschrift f. Experimentale Medicina», «Revue Neurologique» та інш.).

Крім того, вийшли окремі томи «Трудов українського психоневрологічного інститута» (1926 року вийшло два томи, 1927 р.—два томи).

Інститут зв'язаний із науковими інститутами Союзу та Західної Європи.

На найближчий час захреслено розвинуту роботу по лінії метод диспансерного обслуговування хворих (соціальна і профілактична психоневрологія), а також розвинуту діяльність наркодиспансеру, зокрема по лінії боротьби з алькохолізмом.

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ВЕНЕРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Карла Маркса, № 17

Заснований 1923 року. Інститут провадить науково-дослідницьку, науково-практичну та навчальну роботу в галузі клінічної, експериментальної та соціальної венерології для державної боротьби з венеричними хворобами.

Інститут ділиться на три відділи: 1. Відділ Соціальний (Зав. приват-доцент д-р Федоровський О. М.). 2. Відділ Клінічний (Заст. проф. Соболев Л. А.) з відділками: сифілітичним (Зав. д-р Маркус Л. М.), чоловічий сечополовий (Зав. д-р Лейбрайд Д. М.), жіночий сечополовий (Зав. д-р Каишева К. О.), дитячий (Зав. д-р Петров О. М.) і шкірний (Зав. д-р Кричевський О. М.).

3. Відділ Експериментально-аналітичний (Зав. д-р Єрмілов О. П.).

Директор інституту—приват-доцент д-р Федоровський О. М.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на держбюджеті (1927/8 року інститутові відпущені 145.300 крб.).

Інститут провів науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення захворувань на венеричні хвороби серед окремих груп людности України і соціальної патології проституції. Продовжуються роботи в галузі вивчення індивідуальної профілактики. На більшний час накреслено теми: сифіліс у проблемі народимості; експериментальний сифіліс; маляротерапія сифілісу.

Праці інституту друкується в журналах: «Профилактическая медицина», «Врачебное дело» (Харків), «Русский вестник дерматологии» і в «Трудах Харківського венерологічного інститута». Інститут здійснює наукове керівництво діяльністю противенеричних закладів у прикреплених до інституту округах України.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ КЛІНІЧНОЇ ПСИХІЯТРІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОГІГІЕНИ

Харків, Сабурова дача

Заснований 1926 року. Відділи: 1. Профілактики та Евгеніки з диспансером (Зав. д-р Іліон Я. Г.); 2. Клінічний (Зав. д-р Єршов А. Н.); 3. Судової психопатології (Зав. д-р. Жданов В. А.); 4. Експериментально-лабораторний (Зав. проф. Протопопов В. П.); 5. Дефективного дитинства (Зав. д-р Миролюбов Н. Г.) і 6. Статистичний (Зав. д-р Суботник). При інституті—музей і науково-медична бібліотека. Директор інституту—проф. Протопопов В. П.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на державному бюджеті, (1927-28 року—549.223 карб.).

Інститут провадить наукову й науково-практичну роботу в галузі вивчення етіології душевних захворувань, зокрема щодо впливу на душевну захворюваність соціальних факторів, а також вивчає методи профілактичної боротьби з душевними захворюваннями. Для наукової та науково-дослідницької роботи до складу інституту включено стаціонар на 725 ліжок (50 дитячих, 20 судово-патологічних та 655 клінічних).

Пророблено теми: 1. Об'єктивне вивчення особи за рефлексологічною методою в нормі й патології. 2. Біологічне вивчення особи за ознакою аглютинаційних угруповань. 3. Морфологічні особливості залоз внутрішньої секреції у душевнохворих. 4. Морфологічні особливості залоз внутрішньої секреції у душевнохворих. 5. Дослідження конституції душевнохворого за Кречмером та інші питання.

На більшний період накреслено теми: вивчення епілепсії; значення екзогенії в душевних захворюваннях; вивчення форм організації психопомоги людності і фактичне їх здійснення (диспансерні методи обслуговування душевнохворих).

Праці інституту друкується в журналах: «Врачебное дело», «Украинский вестник рефлексологии Экспериментальной педагогики», «Журнал Экспериментальной биологии», «Современная психоневрология» і в «Archiv f. Psychiatrie und Neurologie».

УКРАЇНСЬКИЙ ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта, № 33

Заснований 1925 року. Директор інституту академік професор Мельников-Разведенков М. Ф. Співробітники інституту: проф. Шульгін М. М., лікарі Азарьєва-Мельников А. М., Синельников З. І.

Інститут на державному бюджеті (1928 року коло 14.100 крб.).

Інститут провадить науково-дослідницьку роботу в галузі патології ліaborаторно-експериментальною, пато-морфологічною методою дослідження. Інститут заклав українське товариство патологів як єдиний науково-дослідницький колектив з філіями в університетських осередках України. Інститут підтримує науковий зв'язок з науково-дослідницькими організаціями Західної Європи. Праці інституту друкується в «Українському медичинському архіве» та в багатьох спеціальних журналах Союзу.

Із інституту вийшли праці в галузі: а) експериментальних новоутворень О. Кричевський і Синельников—«Новый штам саркомы крыс, полученный после прививки крысам меланосаркомы человека». К. Керопьян.—«Итоги трехлетней работы в области экспериментального рака у белых мышей» та інші; б) новоутворень людини; в) патології плунково-кишкового каналу; г) патології мозку; г) танатології (наука про смерть) та інш.

На більшій час накреслено роботи в галузі дослідження сутин ракових захворувань у людини.

Інститут провадить велику консультивну роботу із свого фаху серед науково-дослідницьких інститутів і практичних медичних установ Наркомздоров'я в Харкові й по всій Україні.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОТОЗОЙНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Пушкінська, № 14

Заснований 1923 року, щоб пляново й науково-обґрунтовано боротися з малярією. Структура інституту мінялася в міру розширення його діяльності. До складу інституту увіходять відділи: 1. Протозоології з Експериментальною цитологією і Гематологією (Зав. проф. Рубашкін В. Я.). 2. Ентомологічний (Зав. д-р. Яценко О. Н.). 3. Гельмінтологічний (Зав. д-р Сербінов П. І.). 4. Клінічний з Біохемічним підвідділом (Зав. д-р. Лейзерман Л. І.) і 5. Амбуляторія (Зав. д-р. Молдавська З. Д.).

Директор інституту—заслуж. проф. Рубашкін В. Я. (гістолог, протозоолог). Інститут у віданні Наркомздоров'я на державному бюджеті (1928 року—38.263 крб.).

Співробітники інституту беруть участь в експедиціях у справі виявлення очнища малярії (дослідницькі експедиції), у 25 союзний

анкілостомозній експедиції в Донбасі, у спеціальному обслідуванні ізходо малярії району Дніпрельстану та інші. Праці інституту обирають питання клініки та терапії малярії (18 робіт), питання ентомології (16 робіт), гельмінтології (12 робіт), гематології та експериментальної цітології (9 робіт).

Праці друкується в журналах: російських «Профилактическая медицина» «Врачебное дело» (в Харкові), «Вестник микробиологии» (в Саратові), «Русский журнал тропической медицины» і в «Українському медичинському архіві», а також і в чужоземних (Zeitschrift f. Klinische Med., Archiv f. Schiffs- і Gropenhygiene).

У процесі наукового розроблення—даліше вивчення методики боротьби з малярією, питання дегельмінтизації людности й питання, звязані з вивченням кров'яних утворень.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

Харків, вул. Свердлова, № 34

Заснований 1923 року. Відділи інституту: 1. Професійної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М.), з лабораторіями—гігієнічною (Зав. д-р Міллер С. В.), хемічною (Зав. інженер Стакорський С. М.), фізіологічною із секцією місцевих досліджень. 2. Експериментально-Біологічний (Зав. проф. Павлов М. М.), з лабораторіями—токсикологічною (д-р Черкес А. І.), сірчано-бактеріологічною (д-р Кандиба Л. Л.) і гістологічною (проф. Єленевський К. Ф.). 3. Медико-Обслідовницький (Зав. проф. Несмелова З. Н.), з відділами: туберкульозним (д-р Шейнін М. М.), хірургічним (д-р Недохлебов В. П.), шкірним (д-р Смірагін М. Г.), отним (д-р Натансон Д. М.), вушним (д-р Трамбіцький Г. С.), первовим (проф. Грінштейн А. Л.). 4. Медико-Статистичний (Зав. Фрідзель А. С.) і 5. Організаційно-учбовий з Музеєм, Бібліотекою та Картотекою (Зав. д-р Горкін З. Д.).

Директор інституту проф. Каган Е. М., пом. директора д-р Горкін З. Д.

Інститут у віданні Наркомздоров'я і утримується коштом центрального запасного фонду медичної допомоги застрахованим (1927-28 року інститутові відпущено коло 235,500 крб.).

Інститут провадить науково-дослідницьку та науково-практичну роботу в галузі профпатології, профгігієни, медичної експертизи та робітничої медицини. Роботу провадилося в галузі:

а) вивчення впливу фізіологічних, фізичних і хемічних факторов на певні виробничо-професійні групи;

б) статистичного вивчення фізичного розвитку й патології різних груп робітників;

в) вивчення експертизи непрацездатності.

Окремі праці інституту друкується в загальних медичних журналах. Інститут випустив окремі «Сборники трудов»: перший випуск — низка статтів про профспільність; другий випуск — матеріали обслідування робітників-підлітків; третій випуск — дослідження в галузі отруєння олівом; випуск четвертий — дослідження в галузі втоми на виробництві; п'ятий — дослідження в галузі професійних отрут та профхвороб.

На більшій час нацреолено роботи в тому ж напрямкові. Зокрема, вплив на виробничі процеси світла, шуму, пороху, як факторів фізичних, оксиду вуглеця, оліва, сірчаних газів, квасів і продуктів перегоняння кам'яного вугілля, як факторів хемічних; вивчення експертизи непрацездатності за визначених захворувань.

Інститут провадить педагогічну роботу в справі готування фахівців-лікарів і керує роботою філій (Сталіне, Дніпропетровське, Одеса).

Інститут тримає зв'язок з науковими інститутами в СРСР (Москва і Ленінград) і з чужоземними (Міланська клініка, німецькі гігієнічні інститути, американські науково-дослідні установи при Гірному урядництві і в Гарвардському інституті та інш.).

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕНТГЕНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ Харків, Пушкінська вул., № 53

Заснований 1921 року. Поділяється на такі відділи: 1. Біологічний (зав. проф. Репрев О. В.). 2. Клінічний (зав. проф. Мельников О. В.). 3. Гентгенодіагностичний (зав. д-ри Хармандр'ян Г. І. і Лемберг О. А.). 4. Рентгенотерапевтичний (д-р Розенцвейт Б. К.) і 5. Радіотерапевтичний (зав. д-ри Чеч А. Г. і Варшавський Б. М.).

Директор інституту д-р Хармандр'ян Г. І.

Інститут у віддалні Наркомадоров'я, на державному бюджеті (1927-28 року) інститутові відпущені близько 180.000 карб.

Науково-практичні й науково-дослідницькі праці, що звийшли з інституту, друкується в загальномедичних журналах: «Врачебное дело», «Профилактическая медицина» (у Харкові), і в спеціальному журналі «Вестник рентгенологии» (у Ленінграді). Крім того, інститут випустив два збірники праць.

На більші час нацреолено широробити такі теми: біологічний вплив рентгенопроменів, проблема злоякісних новоутворень, фізика рентгенівських променів.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КЛІНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ОРТОПЕДІЇ ТА ТРАВМАТОЛОГІЇ

Харків, Пушкінська вул., № 72

Заснований 1907 року. Відділи інституту: 1. Стационарний (зав. д-р медицини Ситенко М. І.). 2. Амбулаторний (зав. д-р При-

ходько А. К.). 3. Рентгенівський (зав. д-р Тафт А. В.). 4. Фізичних методів лікування (зав. д-р Чаклін В. Д.) і 5. Ліабораторний (зав. Касандров Н. Н.). При інституті ортопедична майстерня.

Директор інституту д-р Ситенко М. І., головний лікар Новаченко Н. П.

Інститут у віданні Наркомздрава, на бюджеті Центрального фонду меддопомоги застрахованим (1927-28 року асигновано 382.000 крб.).

Інститут провадить науково-дослідницьку, педагогічну та науково-лікувальну роботу в галузі ортопедичної хірургії, травматології (відновлення працездатності, пошкодженим від нещасливих випадків на виробництві та калічним взагалі), а також у галузі боротьби з травматизмом.

У цих галузях інститут випустив понад 50 капітальних праць. Праці друкувалося в спеціяльних журналах російських «Хирургический архив», «Хирургия», «Русский врач», «Врачебное дело», «Профессиональная медицина» та в інших і в чужоземних. З 1927 року інститут видає журнал «Ортопедия и травматология» (48 друк. аркушів на рік). Найбільші праці: «Переломы и их лечение» (проф. Велнер), «Лечение несращенных переломов пересадкой кости» (д-р Ситенко М. Г.), «Повреждение крестообразных связок коленного сустава (его ж), «Лечение застарелых врожденных вывихов» (его ж) та інші.

Співробітники інституту провадять роботу в справі обслідування організацій боротьби з промисловим травматизмом.

На ближчий час належало продовжувати роботи в галузі методики відновлення працездатності калічних.

ХАРКІВСЬКИЙ ВІСПОЩЕПІЛЬНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Яковлевий провулок, № 4

Заснований 1888 року. Директор інституту Степаненко О. Т., асистент Денисов В. М.

Інститут існує, як відділ Ветеринарно-бактеріологічного інституту Народного комісаріату земельних справ. Обсяг функцій Наркомзем: на потреби виробничі 1927-28 року—6.858 крб. (з держбюджету Наркомздрава).

Інститут проробив питання про вплив кисень повітря на тривалість активності детриту.

Інститут постачає вісп'янний детрит прикріпленим до нього окружам України.

4-Й УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Дніпропетровське, майдан Жовтневої революції, № 4

Заснований 1912 року. Відділи: 1. Епідеміологічний (проф. Громашівський Л. В.). 2. Сироватковий (проф. Предтеченський С. Н.). 3. Санітарно - гігієнічний (проф. Доніч М. В.) 4. Вакциновий (д-р Пирожникова Є. А.). 5. Малярійний (д-р Долбенкін Д. І.) і 6. Пастерівський (д-р Гоф С. В.).

Директор інституту проф. Громашівський Л. В.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на держбюджеті. (Бюджет 1927-28 року—84.500 крб., спеціальні кошти від продажу бактеріопаралів—9.840 крб.).

Інститут проробляє питання з галузі вивчення умов, що сприяють захворюванню (особливо інфекційному), вивчає методи епідеміологічної діагностики, питання інфекцій та імунітету, а також наукові питання, звязані з виробництвом бактеріопаралів—запобіжних і лікувальних. З цих питань із інституту вийшли праці науково-дослідницькі, з них основні: проф. Предтеченський С. М.—«Современное положение вопроса о возбудителе скарлатины», проф. Предтеченський С. М. і Шев'якова О.—«Выпадение дифтерийного токсина в изоэлектрической зоне», «Очищение дифтерийного токсина от посторонних протеиновых веществ путем осаждения в изоэлектрической зоне», д-р Долбенкін Б. І.—«К вопросу иммунизации кожным путем при Zyss'a», його ж—«Исследование комаров на зараженность», «К вопросу партеногенеза комаров» тощо.

Праці видруковано в загальномедичних журналах і в спеціальних: «Профилактическая медицина», «Гигиена и эпидемиология», «Микробиологический журнал», «Труды съездов бактериологов, эпидемиологов и санитарных врачей», «Zentralblatt für Bakteriologie», «Annales de l'Institut Pasteur».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОРФОЛОГІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ

Одеса, вул. Тібера Самуелі, № 4

Заснована 1923 року. Катедра складається з трьох секцій: 1) нормальної анатомії, 2) патологічної анатомії і 3) нормальної та патологічної фізіології.

Завідувач катедри—проф. Лисенко Н. К., дієсні члени катедри: професори: Тізентгаузен М. М., Жмайлович Ф. Н., Кондрат'єв Н. С., Мелік-Метрабов А. М., Шацілов Б. А., Бухштаб Л. Б., Синельников Є. І., Заєвлошин М. Н.

Наукові співробітники катедри: д-ри Бушкович В. Н., Черкес Л. А., Гольденберг Е. Е., Лаврент'єв А. П., Маєвецький В. Е. та Хаюн Д. М.

Катедра провадить науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення людини, як продукційної сили.

На більшний час пакреслено антропометричне обслідування робітничої людини Одеси, щоб вивчити ступінь її продукційної потужності.

Катедра є при Одеському медичному інституті, у віданні Українауки. Катедра користується лябораторіями та установами медичного інституту.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНІ м. ОДЕСИ

Одеський медичний інститут, Одеса, Зовнішня, № 2

Заснована 1923 року. Зав. катедри проф. Громашівський Л. В., дійсні члени професори: Стефанський В. К., Костянтін Н. Н., Блін В. М., Заболотний Д. К., Щасний С. М., Станішевська М. Б.

Катедра у віданні Українауки. Катедра користується апаратурою, лябораторіями та бібліотекою медінституту.

Катедра провадить науково-дослідницьку роботу в напрямку визначення стану здоров'я людини Одеси, визначення метод запобігання й боротьби з масовими хворобами (шкарлатина, глистоносніння, професійні хвороби та інш.). Випущено до 70 наукових праць (надруковано їх у періодичних виданнях—руських і чужоземних, а також окремими збірниками).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕДИЦИНІ ПРИ КИЇВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Київ, вул. Леніна, № 37

У віданні Українауки Наркомосу УСРР. Має секції: 1. Мікробіології. 2. Морфології. 3. Фізіології. 4. Практичні здібності і гігієни з епідеміологією.

Керівник і зав. секції мікробіології проф. Нещадименко М. П., зав. секції морфології проф. Ващенко М. П., зав. секції фізіології проф. Чаговець В. Ю., зав. секції практичності і гігієни з епідеміологією акад. Корчак-Чепурківський А. В. Дійсний член катедри: проф. Черняхівський Є. Г. Науковий співробітник Коган С. С. Аспірантів 18. Праці катедри друкується в журналі «Українські медичні вісті» (1926—1927 рр.), у збірнику «Праці наукового товариства студентів при Київському медінституті» та по інших медичних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИННИ ПРИ КІЇВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Київ, бульвар Шевченка, № 15

У віданні Українського Наркомосу УСРР, має секції терапії та гінекології. Керівник к-ри проф. Волкович М. М., керівник секції гінекології проф. Писемський Г. Ф. Дійсні члени: проф. Маньківський Б. Н., проф. Тижненко А. М., проф. Черняхівський Є. Г. Наукові співробітники: Базилевич І. В., Василенко Б. Х., Захар'євський В. К., Ковтунович Г. П., Левін А. М., Мардерштейн І. Г., Окрошарідзе М. Ю., Стрільчук Б. В. Аспірантів 20.

Дослідження клінічного та клініко-лабораторного характеру.

Праці катедри друкується в різних медичних журналах («Українські медичні вісті» та інш.).

КАТЕДРА НАРОДНЬОГО ЗДОРОВЯ ВУАН

Київ, вул. Чудновського 2

Катедру засновано у 1921 р. Завдання—вивчення загального стану здоров'я людності України в давньому і тепер та чинників, що впливають на нього. окрім увагу приділяється вивченню розвитку пошечних хвороб на Україні.

Керівник катедри—акад. Корчак-Чепурківський Олексент Васильович. У 1928-29 р. за штатом було 2 посади наукових співробітників. На одній працює Корчак-Чепурківський Ю. О., друга посада (новозаснована) не була ще обслажена у 1928-29 р.

В 1928-29 р. праця велася переважно над вивченням нових матеріалів про смертність на Україні, зокрема, про причини смерті. В цій справі є контакт з ЦСУ УСРР та Статбюро НКВЗдор.

При катедрі є кафетерії профілактичної медицини та бібліотека. В 1929 р. почало роботу над закладанням Всеукраїнського Музею Гігієни та Санітарії (відкрити гадають на ювілейне свято ВУАН).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХІРУРГІЇ

Київ, Медичний інститут

Керівник катедри проф. Писемський Г. Ф. Дійсні члени: Черняхівський Є. Г. Наукові співробітники: Ковтунович Г. П., Захар'євський В., Окрошарідзе М. Ю., Мардерштейн І. Г. і Дмитрух Я. Д. 4 аспіранти. Катедра у віданні Українського Наркомосу УСРР.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОРФОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Харків, вул. К. Лібкнекта, Медінститут

Заснована 1923 року. Секції: гістології та анатомії. Склад катедри: професор Рубашкін В. Я. (керівник катедри та секції гістології), проф. Воробйов В. П. (зав. секції анатомії), наукові співробітники: Шабодаш, Знаменський, Волинський, Аспіранти: Шахов, Журавльов, Хорунженко Т. Х., Гекер В. Д., Канторович і Шульман.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Харків, Медінститут

Заснована 1924 року. Склад катедри: проф. Данилевич В. Я. (керівник катедра та секції нормальної фізіології), проф. Павлов М. М., проф. Репрев О. В., Альперн Д. Е., Постов Я. Я., Фольдберг, Псирровський, Кудрявцев Н. Н., Мищенко І. П., Приходькова Г. К., Черкас А. І., Добропольський Є. Є., Брікер Ф. І., Ломінковська М. М., Хударкінський В. І., Чарний А. А., Супотницька Ц. І., Лейтес. Аспіранти: Воробйов А. Н., Туткевич Л. М., Каменев М. Я., Рейнгольд А. К., Петровський Ю. О., Рябов О. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПСИХОНЕВРОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ (З СЕКЦІЄЮ ПСИХІЯТРІЇ)

Харків, Медінститут

Заснована 1924 року. Склад катедри: проф. Гейманович, Грінштейн А. і Платонов К. Наукові співробітники: Лещенко, Пейліхер, Золотона, Квінт Л., Бейлли, Губергріц і Евзерова К. При катедрі 24 аспіранти. Секція психіатрії. Керівник секції проф. Протопопов В. Наукові співробітники Ільєн Я. Г. і Андерс Л. І. Аспіранти: Лепцильський О. Л., Гольденберг Л., Лазарев І. В., Гук О. Д., Кравцов А. М.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНІ ПРИ ОДЕСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Одеса, Медінститут, вул. Самуєлі, № 4

Засновано 1923 року. Склад катедри: Філатов В. П. (керівник), Дмитренко Л. Ф., Лавров Д. М. (керівник секції). Дійсні члени: Вербицький В. Н., Корнман Г. Є., Ставракі В. Є., Крамаренко Є. Ю., Покотило В. Л., Орлов В. І., Винокуров І. Я., Маркелов Г. І. Наукові співробітники: Мармормітейн М. М., Фішер Є. М., Наливкин П. А., Парадато Л. Л., Цикуленко М. К., Ясиновський М. А., Зар-

нинський Е. А., Луріє Г. С., Херсонський Р. А. і Зільберберг М. А. Аспіранти: Бакал С. А., Каминський В., Лейчик М. С., Брайловський С. М., Смеречинський Т. М., Ашкінадзе Ф. А., Преображенський П. М., Шмулян Л. П., Гінковський В. М., Корсун С. А., Солом'янний Б. М., Бабадаглій А. Х., Левіна Ц. А., Сенчінк В. І., Бандурівська Н. Х.

Катедра має п'ять секцій: офтальмології (керівник Філатов В. П., хірургії (керівник Покотило В. Л.), терапії (керівник Дмитренко Л. Ф., фармакології з бальнеологією (керівник Брусиловський Е. М.) і неврології (керівник Маркелов І. І.).

Бюджет катедри 1928-29 р.—14.090 карб.

Праці катедри за час 1923—1929 р. друкувалося в таких журналах: «Вестник хирургии», «Современная медицина», «Врачебное дело», «Р.О.Ж.», «Новый хирургический архив», «Современная психоневрология», «Медицинский биологический журнал», «Обозрение психиатрии», «Южный медицинский журнал», «Курортное дело», «Одесский медицинский журнал», «Українські медичні вісті», а також у медичних закордонних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ГІГІЕНИ

Харків, Медичний інститут, вул. К. Лібкнехта

Заснована 1925-26 академічного року. Складається з трьох секцій: 1. Професійної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М., науковий співробітник д-р Міллер С. В.); 2. Експериментальної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М., дійсні члени катедри д-р Зільбер Я. М.) і 3. Соціальної гігієни (Зав. проф. Томілін С. А., науковий співробітник єфімов Д. І.). Зав. катедри проф. Каган Е. М.

Катедра при Українаці, утримується її коштом, а головним чином використовує засоби інститутів НКЗдоров'я.

Катедра виконала такі роботи: «Сравнительное изучение энергетических затрат у работах при комбайнерной системе и вручную при сборке борон на заводе «Серги и Молот», «Изучение санитарно-экономического состояния и санитарного быта села Полтавского округа», «Биохимические изменения при мышечной работе», «Выборочное обследование по изучению алкоголизма на Украине», «Санитарная оценка некоторых демографических показателей на Украине» та інші.

Праці друкується в різних мед. журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХІРУРГІЇ ХАРКІВСЬКОГО МЕДІНСТИТУТУ

Харків, Клінічний городок

Заснована 1923 року. З 1924 року три секції: 1. Експериментальна (Зав. проф. Шамов В. Н. Дійсні члени проф. Шамайдін М. Н.,

приват-доцент Корхов І. П., Коган-Ясний), 2. Клінічна (Зав. проф. Кудінцев І. В. Дійсні члени: проф. Пржевальський Б. Г., Філіопов Н. Н., Войташевський Я. П.) і з. Офтальмологічна (тимч. зав. (д-р) Замковський Я. Г.). Завідувач катедри профес. Шамов В. Н. Наукові співробітники катедри: Александровський, Вороний Ю. Ю., Монастиркін Г. В., Федоров Г. Г. і Федоровський А. А.

Катедра у віданні Українауки, використовує клінічний та лабораторний матеріал відповідних клінік (факультетської, хірургічної і офтальмологічної) медінституту.

Секція експериментальної хірургії в основному розробляє питання пересадження тканин і органів, а також вивчає проблему рецистентності хірургічних хворих.

Клінічна секція до пляну своєї роботи заводить вивчення клініки хірургічних хворих.

Офтальмологічна секція провадить детальну розробку анатомії та фізіології ока, а також питань консервативного та оперативного лікування в зв'язку з клінікою.

На ближчий час накреслені основні теми: вивчити питання пересаджування залоз внутрішньої секреції, вивчити методи пересаджування залоз від трупів і конституційні особливості відхилення в функціях найважливіших систем і органів, що впливають на риск хірургічних операцій.

Праці катедри дружаться в хірургічних та загальномедичних журналах поточної руської, української та чужоземної літератури.

КАТЕДРА Й ЛЯБОРАТОРІЯ МЕДИЧНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО МЕДІНСТИТУТУ

Харків, вул. К. Лібкнехта, Медінститут

Заснована 1913 року. Зав. катедри проф. Гріньов Д. П. Старшина, асистент д-р Утевська С. Л., асистенти д-р Миронов С. Г., Баранова Р. І., Деркач В. С.

Катедра є науково-допомічна установа при Медичному інституті і утримується коштами Наркомосу.

Катедра провадить науково-дослідницьку роботу в різних наукових проблемах і науково-практичних питаннях в галузі мікробіології та імунітету.

За 1926-27 р. проведено такі роботи: «Изменение крови и окислительные процессы при экспериментальном туберкулезе», «Спирохеты и спирохезоиды в полости рта», «Роль и значение стафилокока в полости рта».

Роботи 1928 року провадилися в питаннях про обмін речовин у мікробів та в питаннях про антиномікотичні грибки в ротовій дупліні тощо.

На більшій час накреслено теми з питань про анаеробні мікро-роби, обмін у мікробів і дальші роботи з імунітету.

Праці катедри друкується в руських і чужоземних журналах («Клиническая медицина», «Врачебное дело» тощо).

КАТЕДРА ФІЗІОЛОГІЧНОЇ ХЕМІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Ветеринарний майдан, Хемічний корпус

Завідувач катедри проф. Паладін О. В. Асистенти катедри: д-ри Нормарк П. Р., Кудрявцева А. І., Городинська Г. Я.

Останніми роками катедра провела такі науково-дослідницькі роботи:

Вивчення питань харчування, вітамінового голодування, питання внутрішньої секреції. Добування інсулуїна. Застосування інсулуїна за лікування діабету в клініці. Вивчення біохемії мозку.

Надруковано такі роботи: Вплив інсулуїна на азотистий обмін. Вплив дифтеритного токсину на ферменти крові. Ліпаза крові теплокровних тварин. Ліпаза крові за імунізації проти сибірки. Про хемічну топографію мозку. Мікрометодика ліпоїдів мозку. Вплив деяких наркотичних речовин на хемічний склад мозку.

Проведено і провадяться такі роботи: Адсорбція туберкуліну еритроцитами нормальних і туберкульозних тварин. Адсорбція малійні еритроцитами теплокровних тварин. Біохемія спиновомозкової рідини за прогресивного паралічу, азотистий обмін за шізофранії. Динаміка фосфору крові.

На більше п'ятиріччя накреслюється розробити такі питання: втома, харчування, вітамінове голодування, біохемія мозку, біохемія спиновомозкової рідини за різного патологічного стану.

Праці друкується в руських журналах: «Врачебное дело», «Журнал экспериментальной биологии и медицины», «Медико-биологический журнал», «Ветеринарное дело», та в чужоземних.

Дослідницьку роботу катедра провадить коштом засобів, що відпускає медінститут за кошторисом Наркомосвіти.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БАКТЕРІОЛОГІЇ ТА ЕПІЗООТОЛОГІЇ

Харків, 1-й Сан.-бакт. інститут, Пушкінська, № 14

Заснована 1925 року. Щять секцій: 1. Експериментальної мікробіології (проф. Златогоров С. І.). 2. Медичної бактеріології (проф. Грін'єв Д. П.). 3. Імунобіології (д-р Єрмілов А. П.). 4. Епідеміології

(д-р Солов'йов М. Н.) і 5. Ветеринарної бактеріології та Епізоотології (проф. Орлов Ф. Н.). Дійсні члени катедри: проф. Іванов П. А., д-ри Бурова А. Є., Глузман М. І., Кандиба Л. Л., Цехновіцер М. М.

Наукові співробітники: д-ри Васильєва В. Н., Деркач В. С., Миронов С. П., Наследицова С. І., Петренко І. Г., Утевська С. Аспіранти: Бойков Б. В., Грицай П. К., Іскра А. М., Кустанович Б. Я., Шур Р. М.

Катедра міститься в лабораторіях санітарно-бактеріологічного інституту Наркомздоров'я, медичного та ветеринарного інститутів і користується їхнім обладнанням для науково-дослідницької роботи. К-ра у віданні Українауки. Наслідки роботи катедри друкуються в медичних та ветеринарних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА НОРМАЛЬНОЇ І ПАТОЛОГІЧНОЇ МОРФОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ІНСТИТУТУ

Харків, вул. К. Лібкнехта, Ветеринарний інститут

Заснована 1925 року. Секції катедри: 1. Нормальної анатомії (проф. Поручиков Д. П.). 2. Гістології (проф. Лисицький Є. Ф.). 3. Патологічної анатомії (проф. Крахт-Палеев П. М.) і 4. М'ясознавства (проф. Петров О. М.).

Зав. катедри проф. Лисицький Є. Ф.

Катедра у віданні Українауки на держбюджеті.

Роботи, що виконала катедра останніми роками:

1) постачання шкільним закладам кістяків і різних препаратів; 2) гістологічна метода вивчення конституції та спадковості у тварин; 3) патолого-анатомічні зміни у тварин за отруєння отрутними речовинами, що розвиваються в м'ясних і рибних продуктах; 4) фізико-хемічні особливості м'яса різних тварин, птиць і риби.

На більші роки накреслено:

а) дальша робота, (зв'язана з Полтавською досвідною станцією), щоб поліпшити беконову свиню і підвищити якість овечої вовни; б) фізико-хемічна оцінка м'яса як продукта харчування.

Праці надруковано в журналах: «Ветеринарное дело», «Практическая медицина», «Вісник сільсько-господарської науки» та інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ІНСТИТУТУ

Харків, Ветеринарний інститут, вул. Лібкнехта

Засновано 1925 року. Секції: терапії і хірургії. Склад катедри: профес. Мальцев М. Д. (керівник), Самоделкін Н. І., Богданов М. М., Преображенський А. Аспіранти: Магда І. І. Маслаковець П. О., Пан-

ченко А. В., Шестопалов М. П., Герман В. О., Кедров В. К., Корнієнко С. М.

Катедра у віданні Українки (бюджет на 1928-29 р.—1.450 крб.).

Праці катедри надруковані окремими виданнями і в журналі «Ветеринарне діло», «Вестник современной ветеринарии» та в інші.

БЮРО ПСИХОТЕХНІКИ ДОНЕЦЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків, майдан Феєрбаха, № 7

Засноване 1927 р. Основні наукові співробітники бюро: Добровольський Є. Є.—психофізіологія, Крисенко І.—психологія, Михайлова Ф. А.—фізіологія. Зав. бюро Добровольський Є. Є. (дієсний член науково-дослідчої катедри фізіології).

Діяльність бюро оплачується із сум експлуатаційних витрат Лориляну (блізько—20.000 крб. на рік).

При бюрі є психофізіологічна лабораторія та вагон—пересувна лабораторія для роботи по лінії.

Бюро провадить психотехнічне випробовування окремих професій транспорту і вивчає методи психотехнічної аналізи. За 1927-28 р. проведено випробовування агентів руху, вивчено загальну обдарованість та технічні здібності школярів ФЗУ та профшкіл Донецьких залізниць. Бюро випустило три формуляри для тестового випробування різних залізничних професій.

БЮРО ПСИХОТЕХНІКИ ПРАВЛІННЯ ПІВДЕННИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків

Засновано 1925 року. Основні наукові співробітники: Зав. бюро д-р Ряснянський М. П., психоневролог д-р Борисенко В. П. і Долголова Л. Н. педагог-психолог.

Бюро є при правлінні південних залізниць, на його кошторисі. Витрати на утримання бюро 20.000 крб. на рік. Основні завдання бюро—психотехнічні дослідження окремих виробничих груп і розробка питань психотехнічного добору.

Щодо цього бюро провело таку роботу: 1. Цихотехнічні дослідження загальної обдареності учнів залізничних шкіл професії. 2. Дослідження рагівничо-конторських службовців південних залізниць. 3. Дослідження паровозних машиністів. 4. Вироблення психотехнічних орієнтовних стандартів для телефоністів і чергових станцій.

Крім того бюро провадило роботу в галузі уточнення методів психотехнічних досліджень і вивчення залізничних подій з психотехнічного погляду.

На більшій час плян робіт передбачає: а) запровадити психотехнічні методи навчання в школах і на підприємствах; б) зробити досвід запровадження психотехнічного профдоробу службовців, приступивши до руху.

Наслідки робіт друкується в журналах: «Транспорт України», «Транспорт и хозяйство», «Современная психоневрология».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КАБІНЕТ ВИВЧЕННЯ ЗЛОЧИННОСТИ ТА ЗЛОЧИНЦЯ ПРИ УПРАВЛІННІ ПОПРАВНО-ТРУДОВИМИ УСТАНО- ВАМИ УКРАЇНИ.

Одеса, Вел.-Фонтанська дорога, № 3.

Заснований 1924 року. Зав. кабінету соціолог проф. Френкель О. П. Співробітники—лікар-психіятр Халецький А. М., лікар-психіястр правник Красуський В. С., антрополог доктор Юдилевич Л. А.

Кабінет у віданні Наркомвнісправ. Бюджет близько—4.400 крб. на рік. Кабінет провадить науково-дослідницьку роботу в галузі вивчення злочинності як соціального явища, вивчення психології праволовомів і заходів пенітенціарного впливу. окремі статті її роботи друкуються в московському збірникові «Проблемы преступности», у журналі «Право и жизнь» та в журналі «Вісник радищкої юстиції».

Із кабінету вийшли два збірники праць як штатних співробітників, так і не штатних наукових робітників, що беруть участь у науковій діяльності кабінету. У збірниках вміщено: проф. Френкель—«Социально-этические понятия вора», її ж «Убийца из-за экономических мотивов», д-р Халецький «Психология хулиганства». Проф. Френкель і д-р Халецький «К методике исследования правонарушителей» та інші. Готується до друку—д-р Красуський і д-р Халецький—«Механизм социальной защиты в жизни беспризорных».

ШПИТАЛЬНА НЕРВОВА КЛІНІКА ХАРКІВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Харків, Мед. Інститут

Заснована 1924 року. Директор клініки проф. Грінштейн А. М. Асистенти: д-ри Квінт Л. А., Залкан Д. М., Євзерова Е. К., Попова Н. А.

Клініка у віданні Харківського медичного інституту, організовано зв'язана з психоневрологічною науково-дослідчою катедрою, утримується за кошторисом Наркомосу.

Клініка поруч навчальної роботи провадить наукову роботу в галузі дослідження та вивчення етіології і семіотики нервових хвороб.

Наукові робітники клініки оголосили за минулий рік 16 робіт із зазначених галузей, і на більшій час накреслено роботи в тому ж напрямкові. Праці клініки друкується в руських медичних журналах: «Врачебное дело», «Современная психоневрология», та в чужоземних: «Deut. Zeitschr. f. Nervenheil», «Arch. f. Psych», «Monatschrift f. Psychiatrie» та інші.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЄНИ КІЇВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, вул. Короленка, 58, середній двір

Заснована 1923 року. Наукові співробітники лікарі: Кудрицький Н. А. (гігієна виховання), приват-доцент Лебедев В. О. (гігієна військової праці), Драпалюк С. І. (фізіологія праці), Вітте Н. К. (гігієна сільської праці); хемік Лазаркевич Н. О. (професійна токсикологія).

Лябораторія у віданні Київського медичного інституту; витрати на науково-дослідницькі роботи робиться із коштів інституту. Лябораторія проводить роботу в двох основних напрямках: у науково-дослідницькому та педагогічному. Проблеми науково-дослідницького характеру проробляє лябораторія на завдання Окр. РСІ, окружної ради НОП, військового урядництва, окрінспектури охорони здоров'я, станції сільсько-гospодарського працевнавства тощо.

Лябораторія провела роботу в питаннях вивчення харчування сільсько-гospодарського пролетарія, продуктивності праці на бурякових плянтаціях, промислового травматизму в сільському господарстві, раціоналізації режиму дня в Червоній армії, енергетичної оцінки різних робіт військових професій, впливу промислових отрут на жіночий організм тощо.

Праці лябораторії друкується в журналах «Українські медичні вісті», «Профилактическая медицина», «Гигиена труда» тощо. Видано окремий збірник праць за 1926 рік.

Педагогічна функція лябораторії полягає в тому, що лябораторія керує курсами професійної гігієни і низкою інших необов'язкових курсів, запроваджує поглиблene семінарське пророблення питань, що увіходять у коло видання лябораторії.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЛУГАНСЬКОГО ОКРУЖНОГО ВІДДІЛУ ПРАЦІ

Луганське, вул. І. Маркса

Заснована 1925 року. Зав. лябораторії інженер-хемік—Бах Е. І.

Завдання лябораторії—вивчати умови праці, виробничі шкідливості з санітарно-технічного та санітарно-гігієнічного погляду. Крім того, лябораторія виконує низку дослідницьких робіт, звязаних з

поточним санітарно-технічним наглядом за виробництвом і підприємствами.

Більше як за два роки проведено роботи в справі вивчення:

- а) умовин праці в окремих цехах паровоузбудівельного заводу;
- б) умовин праці жінок на емальзаводі;
- в) умовин праці вибійників в антрацитових копальннях;
- г) умови праці в кокусовій дробарці металургійного завodu та інш.

На більшій час накреслено продовжувати вказані роботи—вивчати метеорологічний фактор у шахтах, вивчати умовини праці на кокусобензолових заводах.

Праці друкується в журналах: «Санитарная охрана труда» (Харків) і «Гигиена труда» (Москва).

Лябораторія утримується коштом Наркомпраці і почасти за трохи від самоокупності.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ САНІТАРНІЙ ІНСПЕКЦІЇ КИЇВСЬКОГО ОКРУГЛІЛУ ПРАЦІ

Київ, Пушкінська, № 4

Заснована 1925 року. Санітарні інспектори Соловйов Н. В., Зайчик В. І., Брагинський П. Л., Фішман К. Л. Зав. лябораторії—Соловйов Н. В.

Лябораторія утримується на спеціальні кошти Наркомпраці.

Лябораторія виконує поточну роботу, зв'язану з санітарним наглядом за підприємствами, і плянову роботу—вивчає умовини праці.

Основні роботи, що вийшли з лябораторії: Н. В. Соловйов—«Санитарное состояние киевских типографий», Беленькая К. Б.—«Исследование пыли на 5-й махорочной фабрике в Киеве»; Фішман К. П.—«Санитарные условия труда на мельнице в Киеве»; її же—«Условия труда и профвредности на кожзаводах Киевщины»; Брагинський П. Л.—«Температурные условия труда в закалочных печах стеклозаводов Киевщины»; його же—«Заболевания носоглотки у рабочих лабораторий керамических красок Фарфор-Фаянс треста»; Зайчик В. І.—«Профвредности на киевском асфальтовом заводе Коксобензола».

Праці лябораторії друкується в журналах: «Гигиена труда», «Санитарная охрана труда», «Сборник работ санинспекции на Украине», «Профилактическая медицина», «Врачебное дело» тощо.

На більшій час накреслено такі теми: умови праці на київській каналізації; вентиляційні установки на заводах Київщини; вивчення умов праці робітників медико-санітарної справи; умови праці робітників харчової промисловості.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЕНИ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ПРАЦІ

Дніпропетровське, Комсомольська вул., № 52

Заснована 1923 року. Зав. лабораторії лікар Арановський С. Наукових співробітників—5. Лабораторія у віданні Дніпропетровського окружного відділу праці, по підвідділу охорони праці, на держбюджеті за кошторисом Наркомпраці.

Основні завдання лабораторії—вивчати умови праці та виробництва з санітарно-технічного та санітарно-гігієнічного боку, а також розробляти методи вивчення шкідливих факторів виробництва та способів їх позбутися. У цьому напрямку лабораторія розробила матеріали вивчення умов праці та побуту на різних підприємствах (Криворізькі залізні рудники, цегляне виробництво, доменне, трубопрокатне, дротяно-цилахове, суперфосфатне та інші); обслідувано санітарно-гігієнічний стан шлакових будівель у робітничих селищах, умов харчування в громадських юнацтвах тощо.

На ближчий час накреслено: а) вивчити травматизм, б) розробити матеріали про профотруєння, в) вивчити працю підлітків, г) вивчити вентиляційні установки з погляду їхньої санітарної вартості, г) вивчити шиловий, газовий, світловий і метеорологічний фактори, вивчити шкідливість праці рентгенологів та інші.

Звіти про наслідки проведеної роботи друкується в журналах: «Гигієна труда», «Санитарная охрана труда», «Врачебное дело», «Профилактическая медицина», «Днепропетровский меджурнал».

ЛЯБОРАТОРІЯ СТАЛІНСЬКОГО ОКРУЖНОГО ВІДДІЛУ ПРАЦІ.

Сталінє

Засновано 1920 року: Старший санітарний інспектор—Бас В., зав. лабораторії—Пушко. У віданні окрвідділу праці, утримується на гроши Наркомпраці.

Роботи лабораторії скеровані на вивчення промисловості Сталінської округи з санітарно-технічного погляду, а також умовин праці на окремих підприємствах. Досліджено шахти як до температурних умовин, запорошеності й вентиляції, гарячі дехи металургійного заводу, умовини праці на кокусобензолових заводах.

На ближчий час накреслено такі теми: умови праці на цементових заводах, метеорологічний фактор у шахтах з природною вентиляцією, умови освітленості в шахтах у зв'язку з застосуванням акумуляторних ламп на шахтах третьої категорії.

Праці друкується в журналі «Гигієна труда» і збірниках робіт санінспекцій на Україні.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ І РЕФЛЕКСОЛОГІЇ ОДЕСЬКОГО ІНСТИТУTU НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Одеса, вул. Комінтерну, № 5

Заснована 1905 року. Складається з лябораторії експериментальної психології та рефлексологічної лябораторії. Зав. професор, доктор медицини Шевалев Є. О. Асистент біолог—Елькін Д. Г.

Лябораторія у віданні Одеського ін-ту народної освіти, ща держ. бюджет. За останні 10 років лябораторія проробляла питання, скеровані на те, щоб вивчити особливості дорослої людини й дитини, головним чином у відношенні процесів пам'яті, орієнтування щодо часу та простору, процесів сприймання. Друга група робіт об'ємнає питання психотехніки (психотехнічні дослідження окремих професій, груп та інш.).

Праці друкуються в журналі «Труды научного общества рефлексологии, педологии и психологии им. акад. Бехтерева». Надруковані роботи: проф. Е. Шевалев—«Психическая активность»; «О концепции рефлексе», «Психотехническое исследование студентов медиков»; Д. Елькін—«О влиянии коллектива на процесс памяти», «Ориентация ребенка во временных отношениях», «О влиянии коллектива на процесс восприятия» та інші. Закінчується робота психотехнічного добору в школі ФЗУ.

КАБІНЕТ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЄНИ ПРИ КИЇВСЬКОМУ ПОЛІТЕХНІЧНІМ ІНСТИТУТІ

Київ, Політехнічний Інститут

Заснований 1926 року. Зав. кабінету лікар-гігієніст—Лебедев В. О., лябортант—Шикович К. А.

Кабінет розробив питання про освітлення підприємств м. Києва і про значення атмосферного фактору в пекарнях. На більшій час накреслено далі вивчати санітарно-гігієнічні умовини, роботи в пекарнях.

Наукові роботи друкуються в журналах: «Гигієна труда», «Українські медичні вісті».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ВІДДІЛ КИЇВСЬКОЇ ОКРУЖНОЇ ІНСПЕКТУРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Київ, Червоноармійська, № 1

Заснований 1926-27 р. Складається з чотирьох секцій: 1. Соціальної гігієни (проф. Каган С. С.). 2. Клініко-обслідувальний (проф. Свенсон М. О.). 3. Професійної гігієни і 4. Статистичний відділ (проф. Чорний Б. О.).

Відділ фінансується коштом лікувального фонду меддопомоги застрахованим.

Відділ провадить науково-дослідницьку роботу в галузі вивчення професійної патології окремих виробничих груп. На ближчий час накреслено основні роботи в справі вивчення професійної шкідності цукрового виробництва.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ КАБІНЕТ УПРАВЛІННЯ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКОЇ МІЛІЦІЇ УСРР

Харків, вул. Чернишевська, № 23-б

Заснований 1922 року. Складається з 4 відділів: 1. Центральне реєстраційне бюро; 2. Фотолабораторія; 3. Статистичний відділ і 4. Науково-показовий музей.

Основні співробітники: Іванов В. Я., Старцев-Левицький Б. І., Грицикевич В. В. і Бризгалін А. О.

Кабінет у віданні Наркомвнушправ; бюджет—близько 5.000 карб. на рік.

Роботу провадиться в галузі застосування наукових методів для розкриття злочинів та запобігання ним.

На ближчий час накреслено: вивчити способи фіксування слідів злочинів, монодактилоскопічна система реєстрації, застосування радіо-телефонії та радіо-телеграфії в боротьбі з кримінальною злочиністю.

За участю кабінету видано: проф. Бокаріус—«Научный осмотр трупа», його ж—«Справочный альбом словесного портрета».

ОКРУЖНА ВІЙСЬКОВО-ВЕТЕРИНАРНА БАКТЕРІОЛОГІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ № 3 УВО

Київ, Тимофіївська вул., № 3

Засновано 1919 р. Зав. лябораторії Пінус А. А. Помічники зава Казанський І. І. і Рубіцький Є. Н.

Адміністративно лябораторія підлягає Військово-ветеринарному управлінню УВО; спеціально як лябораторія підлягає Ветеринарно-мікробіологічному інститутові РСЧА (Ленінград). Утримується коштом військового урядництва.

Розроблені такі теми:

а) вірулентність патологічно-анатомічного матеріалу від знищуваних підозрілих на саркозе;

б) питання патологічної гістології саркози;

в) *Halmoproteus Columboe* в туркестанських голубів.

На ближчий час накреслені такі теми:

1. Експериментальні гранулеми в тканинних культурах.
2. Експериментальний гідронефроз.
3. Вакцинація голубів проти віспи та дифтериту.

Праці друкується в журналах: «Практическая ветеринария и коневодство»—1926 р., № 1 та Zeitschrift für Infektionskrankheiten der Haustiere, т. XXX, Heft ½ 1926 р.

САНІТАРНИЙ КАБІНЕТ ОДЕСЬКОЇ ІНСПЕКЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Одеса, вул. Червоної Гвардії, № 4

Заснований 1922 року. У віданні окружного відділу праці, під безпосереднім керівництвом старшого санітарного інспектора (лікар Гольдарбайтер М. Л.). Інші співробітники: старший технічний інспектор інженер Маєвський М. М., хемік-біолог—Розенталь С. М. Кабінет існує коштом Наркомпраці.

Кабінет провадить роботи в питаннях охорони праці (промислова санітарія, гігієна праці та техніка безпеки). Кабінет провадив роботи—обслідував умови праці на тютюновому виробництві в зв'язку з роботою жінок та їхнім материнством; канатного та суперфосфатного виробництва. Провадилися також роботи в справі вивчення коркового та лінолеумного виробництва.

У пляні праці на ближче майбутнє—вивчення цукрографічної продукції і значення метеорологічних факторів у деяких виробництвах.

Праці кабінету вміщуються в журналах: «Гигиена труда», «Профилактическая медицина», «Врачебное дело», в збірників праць сантехнічної інспекції України.

ФІЛІЯЛ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ІНСТИТУТУ ГІГІЄНИ ТА ПАТОЛОГІЇ ПРАЦІ

Сталіне

Заснований 1925 року. Відділи: 1. Клінічний, з кабінетами терапевтичним, легенів, нервовим, очним та вушним (д-р Ковалеров і. М., Співак Л. О., Еделева М. І., Балабаніна Л. К., Бакіновський Н. В.). 2. Професійно-гігієнічний з хемічною лабораторією (Картман М. К., Гросман С. О.) 3. Гістопатологічний з експериментальним відділом (Равін В. А.) 4. Статистичний (Грановський С. Г.) і 5. Бібліотечно-музейний (Центер О. І.).

Директор філіялу доктор Штрум І. Я.

Філіял у віданні Наркомадоров'я, на коштах державного республіканського фонду на медико-помологічну застрахованість; бюджет—близько 95.000 крб. на рік.

Проведено роботи в справі вивчення профілітіви і профпатології гарячих робіт мартенівського, рейкового та залізопрокатного цехів Сталіцького металургійного заводу. Провадиться додаткове обслі-

дування гарячих цехів і клінічне обслідування хемічної промисловості.

Накреслено найближчим часом вивчити умови праці в гірничій промисловості. Звіти про працю друкується в збірниках Українського державного інституту гігієни та патології праці.

ОДЕСЬКИЙ КРАЄВІЙ ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ТРУДА

Одеса, вул. Свердлова, № 25

Засновано 1925 року як філію Українського Державного Інституту робітничої медицини, а з 1928-29 р. як краєвий інститут. Структура: а) полікл.-обслід. відділ, б) хеміко-гігієнічний від., в) фізіологічний від., г) психо-техніч. і д) статистичний відділ. При інституті є музей і бібліотека. Директор ін-ту Левонтин Н. Г., наукові співробітники—зав. відділів Бурштейн А. І. (хем. гігієна), Маєвський В. Є. (фізіолог), Дизик Б. Я. (психотехн.), Каган Ф. С. та Патлажен М. М. Ін-тут під орудою Окруждоровінспекції НКОЗ, бюджет на 1928-29 р.—52.000 карб. Звіти про наукові праці Ін-ту друковано в таких журналах: «Гигиена труда» 1926 р. та 1928 р., «Профилактическая медицина» 1928 р., «Венер. и Дермат.» 1928 р., «Сборник Окруждрава г. Одессы в. I», «Biochemische Zeitschrift»—1928 р., «Arbeitsphysiologie»—1928 р. та інші.

ЛЯБОРАТОРІЯ РЕФЛЕКСОЛОГІЇ (НЕВРОФІЗІОЛОГІЇ) ВУАН

Київ, вул. Короленка, 35

Засновано 11/XI 1925 р.

Один штатний науковий співробітник.

Завдання цієї установи полягають в тому, щоб різними методами досліджувати вищу нервову діяльність тварин і людини вивчати функції організму, як чогось цілокущного, висвітлювати механізми, що з'євнюють його з оточенням—пристосовувати його до умов життя.

Бюджет 1928-29 р.—2.275 карб.

Дослідження—переведено й почасті вже надруковано декілька експериментальних праць на теми—типи нервової системи, зростання ваги тварин при сумісному й роздільному вихованні, відмологування тварин та їхня вища нервова діяльність; деякі риси мови, як форми поводження, відмологування тварин та вироблення нових умовних рефлексів, чи спадкується умовні рефлекси, типи нервової системи та зовнішнє поводження тварин, дослідження передавання дітьми на площині просторових форм, дослідження передавання дітьми на площині обсягових форм, дослідження пе-редавання дітьми кольорів, типи нервової системи дітей й характер рисування ними ліній і площинних форм. до питання за проводники умовних рефлексів та інші.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

УСТАНОВИ ІІІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ВІДДІЛУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

**ДЕМОГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ НАУК**

Київ, вул. Жертв Революції, 23

Засновано 1/І-1919 р. Директор—акад. Птуха М. В., наукові співробітники штатні—Пустоход П. І., Резніков В. Ф., Трацевський М. М.; нештатні—Воблий В. К., Корчак-Чепурківський Ю. С., Масютин Ю. М., Хоменко А. П., статистик—Головін П. С. Інститут при ІІІ Соціально-Економічному Відділі ВУАН. Бюджет 6.300 крб. на рік (без утримання персоналу).

Інститут працює над розробленням статистичних даних про людність України в сучасному та минулому. Робота провадиться в 3 напрямках: 1) розроблення статистичної методології, 2) наукове опрацювання статистичних відомостей і 3) критичне опрацювання їх видання джерел про людність України. Надруковано 6 томів «Праці», закінчується друком 7 і 8. З них 2—«Демографічні збірники»—містять різні статті співробітників Інституту (про рух людності на Україні, м. Київ, професійну статистику, бібліографію за 1914—1928 рр.); з монографії акад. М. В. Птухи (про людність Київщини, смертність на Україні та в Росії) та з критично опрацьовані джерела. Окрім того надруковані таблиці смертності для України в т. I «Записок» Відділу, та теоретична розвідка М. В. Птухи про індекси плюбності—в Бюлетені Київського Сталбюро.

Нині інститут працює головно над систематичним обробленням матеріалів для серії «Людність України», перший том якої вийде в 1929-30 р. (людність в 1897—1927 рр.) та над темами, з нею зв'язаними (бібліографія, монографічне розроблення окремих питань тощо). Протягом п'ятиріччя має закінчити видання цієї серії (6 томів), а також видавати щороку 1 том «Збірника» та 4 тома матеріалів. У збірниках освітлені будуть різні проблеми щодо людності України, зокрема смертність за пореволюційних часів, праця

в сільському господарстві, шлюбність та розлучність, народженість тощо. Серія «Людність України», на щільності даних переписів і поточній реєстрації, дасть ґрунтовне освітлення всіх проблем щодо населення України. Окремий том присвячено буде професіям та зайняттям людности, другий—історичному отгляду ІІ до кінця XIX ст.

Звіти про діяльність Інституту друкую щороку в звітах III Відділу ВУАН; результати робіт, головне, в своїх «Працях» (т. I—VIII, 1925—1929 р.р.).

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ЗАХІДНО-РУСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1919 року. Голова Комісії—акад. М. П. Василенко, штатні наукові співробітники С. Іваницький та Л. Окиншевич. Неплатні постійні співробітники—I. Ю. Черкаський, М. Тищенко, В. Романовський, В. Новицький, П. Сосенко, В. Гришко.

Комісія видала 6 томів своїх «Праць» та 1 том матеріалів до історії українського права. Крім науково-дослідчої роботи має на меті й науково-популяризаційні завдання й з цією метоюgotує популярний синтетичний курс історії українського права.

Як одну з своїх установ Комісію утримує Академія Наук.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА УКРАЇНИ ПРИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ВІДДІЛІ ВУАН

Київ

Засновано 1919 року. 1926 утворено дві секції публічного звичаєвого права і приватного звичаєвого права. Голова Комісії акад. О. О. Маліновський (історія прав), керівник проф. А. Е. Кристер (право), штатні наукові співробітники—С. Г. Борисенок (право), В. А. Іаминський (етнограф); піштатні співробітники—Е. В. Саченко-Сакун, М. І. Сікорський, М. М. Товстоліс, Б. О. Яловський, Р. А. Безпалов, Е. М. Єзерський; тимчасові співробітники—О. С. Добров, Ф. В. Станішевський, М. П. Левицький, М. Е. Шрамченко, В. І. Базилевич, В. Г. Кравченко, В. В. Воблий, О. М. Чечот, М. М. Садовський, М. Я. Рожківський, Н. М. Александров, А. С. Ярошевський.

Протягом найближчого п'ятиріччя комісія гадає вивчати звичаєве право щодо селянського двору й землекористування, найманої праці на селі і в містах, юрилічної організації колективних господарств.

Комісія видає праці про звичаєве право на Україні (1925 р.—1928 р. вип. I—III) з бюджету НКОСУ. Комісія дісталася в 1927—28 р. асигнування на суму 6.500 крб.

**КОМІСІЯ ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ XVIII—XIX ст. в ЗВ'ЯЗКУ З ІСТОРІЄЮ
РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БОРОТЬБИ**

Київ, ВУАН, вул. Чудновського, 2

Комісію засновано 1928-29 акад. р.

Особовий склад Комісії: Голова—акад. Д. І. Багалій; керівницький—проф. О. П. Отлоблін; члени—О. Д. Баталій-Татаринова (Харків), М. В. Горбань (Харків), проф. Н. Ю. Мірза-Авак'янц (Харків), акад. М. І. Яворський (Харків), Н. Д. Шолонська-Васильєнкова (Київ), В. О. Романовський (Київ), акад. М. С. Слаубченко (Одеса).

Завдання Комісії—дослідження соціально-економічної історії України та історії революційної боротьби на Україні XVIII—XIX ст. за новими архівними матеріалами.

Р. 1928-1929 Комісія працювала, як нештатна. За кошторисом на 1929-30 р., Комісії призначені на наукове устаткування науково-оперативні видатки та наукові відрядження—загалом 1.000 карбованців.

До 1/IX р. 1929 Комісія завершила основну організаційну роботу, склали п'ятирічного перспективного плана праці й зладили до друку перший випуск «Праць» Комісії (на 25 др. арк.) та перший том «Збірника» Комісії (на 20 др. арк.).

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ПРАВА

Київ, ВУАН

Засновано 1927 року. Голова Комісії—проф. Кристер А. Е.; наукові співробітники: Бутовський О. М., Гершонов М. М., Добров О. С., Єзерський Є. М., Карпеко В. В., Мітліно М. І., Співак С. І., Товстоліс М. М., Чорний В. Є., Яловський Б. О., Яновський В. Ф., Понажарський Д. М. Співробітники комісії брали участь у роботі над перетяdom Ц. К. та Зем. Код. Розроблено проект тез до спадкового права. Виготовлено до друку низку статей з різних галузей господарського плану, що мають вийти окремим збірником, виготовлено також до друку бібліографічний показник літератури з радянського права ч. I. Два збірники статей в адміністративного та земельного права друкується.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ ВУАН

Київ, ВУАН

Засновано 1926 року. При собі має підкомісію місцевих фінансів і Комунального господарства. Особовий склад: ак. Л. М. Яснопольський (голова), В. В. Ігнатович (уч. секретар Комісії), пр. П. Л. Ковальсько (голова п/комісії), М. В. Стельмащенко (уч. секретар).

кар п/комісії); члени комісії: проф. Тікотін, пр. Мітінко, пр. Месерон, проф. Карпеко, проф. Равський.

Наукові співробітники комісії та п/комісії: Альтерсон С. Г., Височанський, Васютинський М. О., Ділов М. С., Добротаїв В. М., Щерман Е. І., Карцева Н. М., Карцев М. П., Крижанівський Ф. І., Левченко Я. Ш., Лобода В. А., Льзов В. Л., Модзилевський Я. С., Несмелов Ф. Я., Паленчук. Перетц Я. С., Рейнгард М. Д., Регірер А. М., Сімзен-Сичевський О. М., Сигал Б. В., Шапоровський Ю. М., Целтинеров Г., Тимошишин Є. Ф., Юрів П. Г., Яновський В. Ф.

Комісія проводить дослідчу роботу в різних галузях фінансів та комунального господарства. До цього часу вийшли з друку такі праці комісії та підкомісії: 1) Бібліографічний покажчик з держташбулью, 2) бібліографічний покажчик періодичної літератури з комун. господарства, 3) два томи праць членів та співробітників комісії, 4) господарство Києва в минулому та сучасному.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Засновано 1927 року. Особовий склад: акад. К. Г. Воблий,— Голова, проф. Г. О. Кричченко—заступник голови; члени: Ярошевич А. І., проф. Сашевський Е. Д., проф. Ісаак'ян С. Г., проф. Курц Б. Г., проф. Димаштін Я. Б., проф. Фомін П. І., проф. Чорний Б. О., Бобир-Буханівський Л. М., Руденський В. М., Ламонотов О. М., Середа Н. С., Тирановець В. С., Яворський І. П., Шпанбок В. О., Зильберман І. І. та секретар Комісії Г. М. Таран.

Комісія входить до складу установ III Відділу ВУАН і одержує кошти на свою роботу за його бюджетом.

Комісія розвиває свою діяльність у напрямку вивчення сучасних форм і проблем українського народного господарства та в зв'язку з цим важливіших даних його недавнього минулого.

Насідки своїх студій Комісія друкує у виданні «Праці Комісії для виучування Народного Господарства України», що виходять окремими випусками 1—2 рази на рік та в «Збірниках» Соціально-Економічного Відділу ВУАН.

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ВУАН ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ ПРОДУКЦІЙНИХ СІЛ УКРАЇНИ (УКОПС)

Київ, вул. Чудновського, 2

Засновано 1926 року. Склад президії: голова акад. Л. М. Яснопольський, заст. голови акад. К. К. Симінський, керівник—проф. А. І. Ярошевич, члени—акад. В. І. Липський, проф. Г. Г. Де-Метц, проф. С. Д. Сашевський. Склад плenуму—президія та проф. Д. О.

Белінг, акад. К. Г. Востоцький, акад. Є. П. Богачал, С. С. Дуван, акад. М. Т. Кащенко, акад. А. В. Корчак-Чепурківський, проф. Г. О. Кривченко, проф. Г. Г. Махов, акад. Є. В. Ошпоков, акад. В. І. Срезневський, С. М. Токарський, акад. П. А. Тутківський, проф. В. П. Уст'янцев, проф. О. К. Филиповський, акад. О. В. Фомін, акад. В. Т. Шапошников, М. В. Шарлемань, В. О. Шпанбок та голови всіх секцій.

Секції: 1) Лікарських і лікарсько-технічних рослин та акліматизації (голова акад. М. Т. Кащенко); 2) Картопляна (голова проф. П. О. Діброво), 3) Скотарства (голова проф. С. О. Іванов), 4) Мінеральної сировини (голова проф. Б. С. Лисін), 5) Тютюп-махорка (голова А. І. Ярошевич); 6) Олійних та текстильних рослин (голова проф. Г. О. Кривченко); 7) Лісова (голова проф. С. В. Алексєєв); 8) Хмільова (голова А. І. Ярошевич); 9) Рибництво (голова проф. Д. О. Белінг); 10) Цукрова (голова проф. С. Д. Сташевський); 11) Хуторянин та мисливство-наука (голова проф. М. В. Шарлемань); 12) Кустарна (голова інж. Л. Д. Розов); 13) Садово-городня (голова проф. А. А. Піонтковський); 14) Лозова (голова проф. А. В. Новак); 15) Шовківництво (голова проф. С. Д. Сташевський); 16) Буро-вугільна (голова акад. Л. М. Яснопольський з 4-ма підсекціями—геологічною, теплотехнічною, хемічно-технічною та економічною. До складу всіх секцій входить більш 120 фахівців різних галузей вивчування й практики. Всі секції склали пляни своїх робіт.

Головне завдання комісії—проблеми організаційного, синтетичного та інформаційного характеру в царині вивчування продукційних сил, народньо-господарча оцінка встановленіх сил з боку так званої проблеми сировини та ув'язка дослідчої роботи з проблемами народньо-господарчої реконструкції й переведення плянового принципу в дослідчій роботі. За допомогою секцій (як оперативних органів) УКОПС переводить і самостійну дослідчу роботу за спеціальними завданнями зацікавлених державно-господарчих установ.

Операційні роботи, що тепер переводяться: 1) всеобічне вивчання сучасного стану хмілярства (хмільова секція), 2) роль картоплі в проблемі підвищення брожайності (картопляна секція), 3) а) районування технічн. культур у цукрово-пром. районах Лівобережжя України, б) соціально-економічна характеристика районів, де сіють буряк, в) методологія ефективності вкладання капіталу в цукрову промисловість; г) економічні та географічні умови розгортання цукрової промисловості на Україні (Цукрова секція); 4) вивчання кустарно-господарчого промислу на Волині й Поліссі з метою розтортання експорту виробів цього промислу (Кустарна секція); 5) за спеціальною постановою Економічної Наради УСРР (прот. № 20/587) розпочато наукову проробку всіх матеріалів, що стосуються до проблеми використання бурого вугілля на Україні.

УКОПС видає інформаційно-науковий бюллетень «Продукційні сили України». Вийшло з друку (протягом 1929 р.) три числа (3—5 друк. арк. кожний) Р. 1929/30 передбачається видати 4 числа бюллетеню. Надруковано працю проф. Б. С. Лисіна—Каюлін Глуковецький. К. 1928. Здано до друку: 1) Збірник праць в застосованій фізичці (5 арк.), 2) Збірник «Хміль» (5 арк.), 3) Збірник «Картопля та підвищеннярожайності» (4 арк.), 4) Бюллетень УКОПС «Продукційні сили України», № 4 (6 арк.). Нижчу праць виготовувано щодруку.

Фінансує ВУАН р. 1928-29 3.090 крб. Роботи за спеціальними завданнями переводяться коштами зацікавлених установ.

КІЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ ПРИ ВУАН

Київ, вул. К. Лібкнехта, 12

Керівник Катедри—проф. О. М. Камішан. Учений Секретар проф. М. М. Нирчук. Фінансується з держбюджету за кошторисом НКОСУ.

Катедру засновано 1926 року. В її складі є три секції: філософсько-соціологічна, історична та економічна. Керує Економічною Секцією проф. С. А. Посвольський, за ученого секретаря проф. Б. А. Шведов. При Економічній секції існують комісії: а) методики викладання економічних дисциплін: (Голова проф. Б. С. Радзіківський); б) Комісія для дослідування українського народного господарства (голова—проф. Миколенко Н. М.); Комісія для дослідження питань праці (голова—проф. Б. О. Чорний). В штатному складі Економічної Секції oprіч перелічених є також проф. І. Д. Давідсон, С. Д. Сідоряк, С. О. Саніс.

Економічна досліджує проблеми економіки України та провадить боротьбу з ворожими для марксизму-ленінізму економічними теоріями. Протягом 1929-30 акад. року буде розроблено такі теми: «Абстракція праці», «Т.зв. Київська школа в політичній економіці», «Банки Німеччини за військову та післявійськову добу», «Спірні питання в теорії радянської економіки», «Форми та елементи держкапіталізму на Заході та на Україні», «Математична школа політичної економії на Україні», «Ефективність капіталовкладень» (До методології дослідження цього питання на досвіді обстеження Київських промислових підприємств), «Проблема капіталонагромадження в народному господарстві УСРР», «До історії соцстрахування на Україні», «Безробіття на Заході та в СРСР», «Дослідження української економіки у буржуазних економістів». Протягом 1929-30 академічного року вийдуть в світ збірники: а) праць Економічної Секції—15 арк., б) Комісії для дослідження української економіки—15 арк., в) Комісії для дослідження питань праці—10 арк. Окрім цього, Секція предає низку економічних праць і готове роботи науково-популярного та учбового характеру.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ

Харків, вул. К. Лібкнекта, № 33

Інститут Марксизму являє собою центральну марксистську науково-дослідну установу на Україні. Інститут провадить науково-дослідчу роботу, опрацьовуючи проблеми економіки, історії, філософії, соціології та теорії національного питання. Науково-дослідчу роботу провадиться по катедрах. Загальне число науково-дослідчих катедр в Інституті—10. Розбиті вони на 3 відділи: економічний (катедри: 1) економічна, 2) кооперації та колективізації, 3) аграрної справи); історичний (катедри: 1) історії України, 2) всео́тньої історії, 3) історії партії та Жовтневої революції на Україні); філософсько-соціологічний (катедри: 1) філософії, 2) соціології, 3) права). Крім того на правах відділу є катедра національного питання.

Інститут видає науковий журнал (двохмісячний) «Пралор марксизму», а також окремі збірники та наукові записки, де друкує праці катедр. Інститут перебуває у віданні НКОС'у і дістає від нього кошти на своє утримання. Директор—Скрипник М. О.

Катедри Інституту:

Економічна катедра (з секціями—теоретичної економії та економіки СРСР і УСРР). Керівник катедри проф. Наумов Д. Б.; лідсні члени катедри: С. І. Арсон, С. С. Вікуль, Я. М. Дудник, М. А. Каттель, А. Н. Лозовий, С. В. Мінаєв, Б. С. Мишкіс Д. Б., Наумов, М. П. Погодин, Сидоряк, Оспектатор, К. В. Сухомлін, Трахтенберг, В. Я. Чубар, Г. Н. Хименко; члени кор-ти: П. І. Коломійцев, С. А. Посольський; наукові співробітники: М. Г. Ефімов, Жигалко, Конник І., Миколенко, Нурінов, Тризов, Крамер.

Склад комісії для вивчення історії народного господарства та економічного життя України: Г. Н. Хименко, Наумов Д. Б., Лозовий, Бованенко, Іванушків, Луценко, Гущуляк, Вітик, Сидоряк, Гольденберг М., Ровінський, Розман М., Шведов, Герасименко, Олоблін, Яворський, Городецька, Редькіна, Карапікова, Миколенко, Посольський. Склад статистичної комісії: Вікуль, Мишкіс, Відкуш, Крамер, Павлов, Вербицький, Лебединський, Бак, Вейсблант, Лівшиць, Вінокур, Дубенський, Сігал, Авдієнко М., Гуревич, Варшавський, Литвиненко, Папатник, Потресов, Мінаєв С., Дубинська, Фрідель, Пробст.

Науково-дослідча робота катедри обіймає в основному три групи питань: а) теоретичне дослідження проблем капіталістичного господарства, б) дослідження та опрацювання історії теоретичної економії на Україні, в) теоретичне опрацювання проблем господарчого будівництва СРСР і УСРР.

Статті друкуються головно в журналах «Пралор марксизму», «Господарство України», «Червоний Шлях», окремі роботи в збір-

никах і наукових записках катедри, а також і окремими виданнями.

Катедра аграрної справи. Склад катедри: проф. Ляшенко П. І. (керівник), проф. Левенштам М. є., Вольф М. М., Тараненко К. С., Качинський В. М., Клунний Г. М.; члени кор-ти Мазуркевич (Київ), Бухановський (Київ) і Тригубський (Одеса).

Науково-дослідча робота катедри зосереджена на опрацюванні загальних теоретичних питань с.-г. економіки, перспективного пільгування сільського господарства, загальних питань аграрної політики. Праці свої катедра друкує в журналах «Вісник с.-г. науки», «На аграрном фронте», «Більшовик України», а також і окремими виданнями.

Катедра кооперації колективізації. Склад катедри: Лозовий А. Н. (керівник), Качинський, Целаріус В. М.; члени кор-ти: Мілютін В. П. (Москва), Терлецький; наукові співробітники—Ефроймський і Григор'єв. Працює катедра на двох секціях: а) секція історії та теорії кооперації (кер. А. Н. Лозовий), б) секція колгоспів (кер. В. А. Качинський). Катедра опрацьовує теми з історії кооперативного руху на Україні і проблеми сучасного процесу кооперування та колективізації на Україні. У роботі катедри беруть також участь т.т.: Артеменко, Гаврилов, А. Е. Гетлер, Генкін, Гордієнко, Зарудний, Клунний і інш. Праці катедри друкуються в журналі «Пралібр марксизму» і в збірниках катедри.

Катедра філософії. Склад катедри: проф. Семковський С. Ю. (керівник), В. Юринець, Білік Я. Г., Лузіна З. І., Чучмарев В. І., члени кор-ти: Асмус В. Ф. (Москва), Гонікман С., Левік Р. С., Маренко Г. Я. і Розанов Я. С. Катедра працює по лінії—1) розроблення основних проблем матеріалістичної діялектики, 2) критики новітніх буржуазних і ревізіоністських течій у філософії.

Праці катедри надруковано окремими виданнями («Теорія относительности и материализм», «Диалектический материализм и принцип относительности», і інш.) в журналах «Пралібр марксизму», «Под знаменем марксизма» та інш.

При катедрі філософії є комісія методології природознавства. Склад комісії: С. Ю. Семковський (голова), С. А. Фінкельштейн (секретар), члени—В. І. Беркович, П. В. Білярчик, С. Генес, П. І. Демчук, Степовий, Жук, Кауфман, проф. Коршиков, Р. С. Левік, А. В. Паладін, Л. В. Писаржевський, В. Л. Рижков, В. І. Чучмарев, Л. Я. Штрум, В. О. Юринець, А. А. Слуцький, І. А. Соколянський, Т. Буланкін.

З комісією методології природознавства також держить зв'язок турток лікарів матеріалістів, що заснувався в Харкові на початку 1927 р. і має 65 членів. Голова туртка—С. Генес. Своє завдання турток покладає в тім, щоб розробляти окремі галузі медицини і патології під поглядом діялектичного матеріалізму запроваджувати і пропагувати марксистський світогляд і

методології, боротися з ідеалістичними й метафізичними течіями в медицині.

Ставлячи собі, як окреме завдання, вивчати історію філософії на Україні, Інститут марксизму утворив при катедрі філософії спеціальну Комісію для вивчення історії філософії на Україні. Склад цієї комісії: Голова С. Ю. Семковський, секретар—Я. Г. Білик, члени—В. І. Беркович, В. Бойко, С. Вітник, З. Гуревич, П. І. Демчук, В. Т. Десняк, А. П. Ковалевський, Н. Г. Кузняк, З. І. Лозіна, В. Сіяк, В. І. Чучмарев, М. І. Яворський і В. О. Юринець.

Катедра соціології. Склад катедри: Юринець В. (керів.), дійсні члени: т.т. Семковський, Ю. Мазуренко; наукові співробітники: Степовай, Білярчик, А. Хвиля, Беркович, С. Пилищенко, Постоловський, Озерський, Кулик, Курбас, Епік. Катедра має комісії: соціології, мистецтва, соціології релігії, комісію історії буржуазної соціології й комісію історичного матеріалізму. Праці катедри надруковано в журналах «Прапор Марксизму», «Червоний шлях», а також окремими виданнями.

Катедра історії України. Склад: проф. М. І. Яворський (керів.). Дійсні члени: Коряк В., Равич-Черкаський М., Речицький А., М. Скрипник, Н. Попов; член корт М. Слаабченко. Наукові співробітники: М. Свідзінський, З. Гуревич, С. Вітулум. Катедра має комісії: 1) вивчення революційного руху в Західній Україні (голова Яворський),—до роботи цієї Комісії притягнено крім співробітників катедри—М. Левицького, І. Сіяка, М. Бадана, В. Раздольського, С. Вітника, М. Кузняка, М. Лозинського; 2) історично-літературну комісію, в складі: В. Коряк, Л. Речицький, В. Десняк і В. Заклинський; 3) кабінет української історіографії (зав. кабінету—З. Гуревич). Науково-дослідчу роботу катедра провадить в таких галузях: вивчення Жовтневої революції на Україні; дослідження невивченої досі української історії XIX і XX століть; розроблення марксистської методології української історії, дослідження шляхів української історіографічної думки. Праці свої катедра друкує в журналі «Прапор Марксизму» і окремими виданнями.

Катедра всесвітньої історії. Склад катедри: Рохкін Г. Є. (керів.); дійсні члени—Попов М. Н., Камішпан О. М., Пакуль М. М., Бадан О. І., Ліберберг І. І., Бушуев, Вайнштейн О. М., Добролюбський; наукові співробітники—Рашков Л. М. і Сербента. Катедра вивчає такі проблеми: марксизм і сучасна історична наука, економічні проблеми середніх віків, спірні питання великої французької революції. Праці катедри надруковано окремими книгами і в журналах «Більшовик», «Прапор марксизму».

Катедра національного питання. Існує на правах відділу. Склад катедри: дійсні члени—Скрипник М. О. (керівник катедри), В. О. Юринець, А. П. Лозовий, А. Речицький, В. Я. Чубар, Л. М. Каганович, О. М. Камішпан, А. А. Хвиля, М. І. Явор-

ський, М. Н. Попов, В. П. Затонський, О. Е. Шліхтер, Ю. Мазуренко; наукові співробітники—Я. Г. Білик, Б. І. Свідзинський, Буценко А., Приходько Д., Войцеховський, З. Гуревич, Гірчак, Рубач, Сіяк і Левицький. Основні завдання катедри такі: дослідження національного питання в радянських республіках і окрема в УСРР, опрацювання теорії національного питання і дослідження національної політики, вивчення буржуазних і дрібнобуржуазних теорій національного питання. Праці своєї катедра друкує в «Прапорі Марксизму», «Більшовику України», і окремими виданнями.

Наприкінці 1928 р. при Інституті зорганізовано катедру історії партії та жовтневої революції на Україні. До складу її належать дійсні члени: С. І. Гопнер, В. П.-Затонський, М. І. Іванов, М. Н. Попов, М. О. Скрипник, М. А. Рубач, М. І. Яворський; наукові співробітники: Гірчак Е. Ф., Волін С. С., Каретникова Т. С., Карпенка Г. Г., Лапіна В. Н., Манілов М. і Фрейд Д. С.

Катедру права—зорганізовано наприкінці 1928 року. Особовий склад катедри: Мазуренко Ю. П. (керівн.), Волков Г. І., Сем'онова, Романюк, Скрипник М. О., Сливицький, Юринець В. А., Каттель, Кушнір, Матвієвський і Познанський; наукові співробітники: Сіяк І. М., Пригов, Канацький, Строев, Камплян. Катедра має комісії: а) теорії та історії права (Голова—Ю. П. Мазуренко, члени:—Верновський, Вільман, Овчаров, Содін, Трублаєвич Б., Трублаєвич М., Євтихієв, А. Гладстери, Романюк, Беръозов); б) господарського права (Голова—Сем'онова, члени—Сливицький, Дубинський, Качинський, Жагалев); в) пром.-фін., бюджет. права (Голова—Яворський, комісія в стадії організації); г) кримінального права (Голова—Волков, члени—Пригов, Вікторов, Ахматов, Брон, Гітер, Михайлік, Шаргейн, Елейнік).

При інституті Марксизму є товариство «Войовничий матеріалист» (Голова—проф. Юринець) і «Історик Марксист» (Голова проф. Яворський М. І.).

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ПРАЦІ

Харків, Госпітальний пров., № 3.

Засновано 1921 року. Має відділ організ. аналізи і відділ проф. добору з фізіологічною та реактіологічною лабораторіями, лабораторією для вивчення вправ і секцією психологічних випробувань. Директор Інституту—Ф. Р. Дунавський. Наукові співробітники: Сиркін М. Ю. (зав. відділу проф. добору), Ліберман Е. Г. (зав. відділу орган. аналізи), Шнейдер В. А., Гольберг Ю. В., Рубінштейн І. М., Старникович Е. І., Лопухін Д. С., Файнштейн М. І., Коган А. С., Розенблят Ан. І.

Інститут під орудою НКПраці УСРР, бюджет близько 145.000 крб. (за 1928-29 рік).

Дослідні роботи провадить у галузі всебічного вивчення процесів праці, психофізіології трудящих і учнів. Результати своїх робіт Інститут друкував, головно, в його «Трудах», а також у таких друкованих матеріалах: «Труд в літейних»—Е. М. Кагана, «Руководство к постановке групових испытаний», «Половодственна промышленность» і крім того вміщено циклу статтей в журналах «Производство, труд и управление» і «Плановое Хозяйство»—Ф. Р. Дунаєвського, «Влияние утомляющих веществ на психомоторные центры» («Врачебное Дело»—1924 р.)—Кудрявцева і Журавльова, «Влияние утомляемости на периферические сосуды» («Врачебное Дело»—1925 р.)—Кудрявцева і Міхенсона, «О периферическом вазомоторном аппарате» («Врачебное Дело»—1924 р.)—Кудрявцева, Фельдмана і ін.

Намічено такі роботи: організація механічних обрахунково-аналітичних установок; організація раціоналізації статистики держапаралу; висвітлення ступеня раціоналізації тракторо-користування (в обліково-аналіт. лабораторії Ін-ту); розроблення методів установляти норми для ручних обрахункових операцій, використовувати поточні обліково-аналітичні дані, добирати робітників механічного та ручного обліку; експериментальне розроблення проблем зв'язаних з психологічними іспитами і т. ін.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ПРИ ІНСТИТУТІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

Харків, Пушкінська вул., 81

Працює з 1914 року. При катедрі є кабінет Донецького Басейну, катедра обслуговує й Комісію економічних досліджень української промисловості при ВРНГ УСРР.

Структура і особовий склад: Керівник катедри і зав. секції загальних питань і кабінету Дон. Басейну—Фомін П. І.; зав. секції праці—Дунаєвський Ф. Р., зав. плянової секції—Мишкіс В. С., зав. секції районування—Діманштейн Я. Б., зав. секції кон'юнктури—Єфімов М. Г., зав. секції організації промисловості—Кустолян Е., зав. секції чужоземної економіки—Ратнер С. Д., наукові співробітники: Левін Є. М., Потресов В. Є., Попов І. І., Ратнер А. Д.

Катедра перебуває у віданні Упрнауки. Катедра опралюється переважно проблеми Донбасу (праці П. І. Фоміна, Я. Б. Діманштейна, Е. А. Кустоляна, А. Д. Ратнера), а також проблеми загальної економіки України (праці П. І. Фоміна), світового господарства (праці П. І. Фоміна—про Рашільський договір і інш., праці В. П. Акуленка), питання економічної політики і теорії (праці Г. А. Прокоповича, і А. І. Гольдштейна про математичний метод в економічному дослідженні, І. С. Бака—з теорії та історії науки про підприємства, Л. В. Крижкова про систему регулювання німецької промисловості під час війни) і ін.

Праці катедра публікує в економічній пресі Союзу («Плановое хозяйство», «Вестник Статистики»), й України («Хозяйство України», «Уголь и железо», «Хозяйство Донбасса», «Шляхи Индустр.» і інш.), а також у своїх спеціальніх виданнях: «Вопросы экономики» і «Вопросы экономики Донецкого Бассейна». Катедра випустила 2 томи «Проща» і готове до друку III том.

Основну плянову свою роботу на найближчий час катедра буде за типом лабораторної науково-дослідчої роботи над вивченням проблем прикладної економіки, вивченням питань економічного обліку ефективності раціоналізації і капітальних витрат, переважно в Донецькому Басейні. Крім того, передбачено низку робіт з перспективного плянування українського народного господарства, в справах районування, в справах вивчення кон'юнктури і т. ін.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КООПЕРАЦІЇ ПРИ КИЇВСЬКУМУ КООПЕРАТИВНОМУ ІНСТИТУТУ ІМ. В. Я. ЧУБАРЯ

Київ, вул. Нероновича, 24

Засновано в січні 1927 року. Має 4 сектори: торгово-зігавства, історії і теорії кооперації, кредитової кооперації і сільсько-госп. кооперації. Особовий склад: керівник катедри—проф. В. Н. Целляріус, акад. К. Г. Воблий і Л. М. Ясполльський, професори С. Д. Сидоряк, К. А. Пажитнов, П. Ф. Височанський, А. А. Дібррова, В. Г. Гантель, А. П. Литвиненко, викладачі—П. М. Пожарський, Я. М. Каліновський, І. Ф. Омельченко. Катедра у віданні Упріннауки.

Мають бути виконані такі роботи: про раціоналізацію та плянування коопераційної торгівлі, вивчення товарообороту, інкладдингових видатків, ціновторчих факторів, цін і націону у кооперації, вивчення збуту продуктів птахівництва та молочарства, з історії і теорії кооперації, вивчення споживчої, кредитової і житлової кооперації СРСР і Зах. Європи, кустарної кооперації і сільсько-господарської (оптимуми, методи і форми плянування, розрівництво і звільність, машиннопостачання і машинно-користування і т. ін.).

Результати робіт катедри опубліковано в її «Трудах», де, в 1-й книзі їх, надруковано такі праці: «Опыт построения основных понятий учения о кооперации»—В. М. Целляріуса «Кооперативный товарооборот Украины»—акад. К. Г. Воблого, «Проблема единого центрального кооперативного банка»—П. Височанського «Классификация сельско-хозяйственных кооперативов»—П. Діброзви, «Развитие сельской кредитной кооперации в Германии за последние 15 лет»—К. Пажитного. «Система кооперативных знаний»—Я. Каліновського, «Периодизация истории украинской кооперации»—П. Пожарского, «Проблема и методы изучения эффективности с.-хоз. кредитов»—М. Ірченка, «Расчеты по операциям в кооперативной системе»—В. Мельникові.

НАУКОВО - ДОСЛІДЧА КАТЕДРА «ПРОБЛЕМИ СУЧASNНОГО ПРАВА»

Харків, Пушкінська 81, Інститут Народнього Господарства

Засновано 1922 року. Має три секції: публічного, цивільного (господарського) і карного права. Особовий склад: дійсні члени—проф. Палієнко М. І., проф. Попов В. В., проф. Кісільов А. Д., Гроздинський М. М., Трахтеров В. С., Євтихієв А. Ф., Кабалевський В. Л., Корецький В. М., Сливицький В. І., Сем'онова А. Є., Сабінін С. Є., Ратнер А. С.; наукові співробітники—Ландкоф С., Вільнянський С. О., Мельник М. Р., Сіяк І. М., Матвієвський М. Ф., Одарченко А. Н. і 14 аспірантів; керівник катедри—проф. Палієнко М. І., секретарі—Трублаєвич Н. С. і Рапогорт Я. І. Фінансує НКО освіти УСРР по 3.800 карб. на рік.

Катедра ступдіює проблеми сучасного права і публікує результати своїх робіт у «Сборниках» праць катедри, журналах «Вісник Радянської Юстиції», «Червоне Право», «Право и Жизнь», «Советское Право» і в німецькому журналі «Острехт».

Накреслено розробити такі теми: «Жовтень і ідея державної єдності українських земель», «Аналіза прав. прир. радянських автономних республік і автоном. областей», «Конфлікт між державою і звичаєвим правом у радянській державі», «Юридичне становище Зах.-Укр. земель», «Мандати Ліги Націй на управління територіями», «Цивільна підсудність держави за кордоном», «Ліквідація підприємств», «Взаємини між федерацією і її членом», «Становище жінки в рад. карному праві», «Душевнохорі в карному праві» і ін.

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА КИЇВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Київ, бульвар Шевченка, 24-22

Засновано року 1923. Зав. Юрклініки—проф. М. Р. Чельцов-Бебутов, наук. співробітн.—проф. Є. І. Кельман, С. І. Тихенко (секретар). Фінансує клініку КІНГ.

Працює над вивченням особи злочинця й злочину, як соціального явища. Опрацьовує матеріали масових обслідувань у справі психології роботи суддів, знання погроз кримінального закону серед широких верств населення і т. інш. Праці публікує в «Научных записках КІНГа». Надруковано такі видання: С. І. Тихенко «Невменяемость и изменяемость», проф. Чельцова-Бебутова «Неопределенные приговоры».

КАТЕДРА СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ ПРОБЛЕМ

Одеса, вул. Троцького, 24

Засновано року 1922. Керівник і зав. секції кримінології—проф. Є. Я. Немировський, Зав. Секції публічного права—О. Я. Шпаків;

наукові співробітники—Л. О. Піпер, Е. П. Френкель. Катедра при Одеському Інституті Народного Господарства, фінансує Упрнаука в держбюджету.

Найголовніші праці: «Советское уголовное право», «Преступления против порядка управления», «Преступления имущественные по У. К. РСФСР»—проф. Е. Я. Немировського, «Преступления против личности в проблемах преступности», «Убийца в законе и судебной практике»—проф. Е. П. Френкель.

КІЇВСЬКА СЕКЦІЯ ПОВІТРЯНОГО ПРАВА ПРИ КІЇВСЬКІЙ ОКРРАДІ ТДО-АВІЯХЕМУ

Київ, вул. Воровського, 38, кімн. 8

Засновано 1926 року. Секція являє собою Київську філію Центральної секції повітряного права ТДО-Авіяхему. Має 26 співробітників. Голова Секції—проф. Е. І. Кельман, секретар—П. А. Унікель, члени Секції—проф. В. Божко, Л. Карум, В. Яновський, Б. Язловський і ін. Фінансує Окрада ТДО-Авіяхему.

Опрацьовує питання права повітряної війни, дає висновки їх, законопроекти, робить доповіді і т. ін. Друкується в «Трудах» Центральної Секції повітряного права ТДО-Авіяхему в «Віснику радянської юстиції» і по деяких чужоземних журналах.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Харків, вул. Артема, 31

Засновано 1926 року. Директор—проф. Попов О. І. Має 10 секцій: 1) історії педагогіки та системи освіти (керів. Мамонтов Я. А., дійсні члени—Риплю Я. П. і Бутвін В. С., наукові співробітники—Зільберфарб І. І. і Старинкевич Е. І.); 2) рефлексології (кер. Протопопов В. П., аспіранти—Антер І. М., Картузанська, Катков Е. Є., Урінсон Ю. П.); 3) дефектології (кер. Соколянський І. П., науков. співробітн.—Котельников М. М., аспіранти—Сибірцева Н., Тумалевич Е.); 4) педагогіки колективу (кер. Залужний А. С., наукові співробітники—Лівшіна С. С., Волобуєв П. Ю., аспіранти—Білецька Н. П., Герасимович, Мухіна С. А., Рудченко І. М., Шаронова О. С., Шріфзедер М.); 5) соціального виховання (кер. Попов А. І., д. чл.—Арнаутов В. А., наукові співробітники—Горбенко П. М., Дюшен В. М., Мещанінова В. А., Панчєнко Н. А., Сліпко К. Я., Духно П. І., аспіранти—Алмашіна, Горбенко Ю. П., Друченко І. Я., Кремер К. Ю., Козлова З. Т., Міронов М. М., Попова А. П., Рудченкова О., Рябченко О. Ф.); 6) дошкільної освіти (кер. Гендріковська А. І., аспіранти Йоффе, Гальперович, Гельцерштейн, Каган, Меркулова К.,

Соловей С. В., Шахрай А. І.); 7) дидактики й методики шкільної роботи (кер. Дьяков А. Г., д. члени—Воропай В. С., Чепига Я. Т., наукові співробітники—Гарбуз Т. П., Мостовий Н. Т., Павловський В. І., Яковлев В. І., Ястржембський В., аспіранти—Винник Т. Л., Віткаль М. Н., Грабенко В. П., Григорьев М., Жезмер С. Д., Лень І. З., Озарков А. С., Орехов І. С., Получуський І. А., Парадиський А., Слабченко Д., Тарапан В. І., Ходська І. С.); 8) політосвітівдділ (кер. Волобуєв М. С., дійсні члени Озерський Ю. І., наукові співробітники—Іваньковський А. О., Довженко Д. Д., Зильберштейн А. І., Криворотченко М., Крижанівський А. С., Коган Л. Р., Кінгі В. Ю., Прозоровська О. І., Рижков В. Л., аспіранти—Артьомова В. І., Боград Є. І., Борейко М. А., Коць Н. Д., Константинівський М. І., Ліберман М., Макогон А. В., Миколюк А. П., Михайлів І.); 9) виробничого навчання (кер. Столяров Я. О., наукові співробітники—Головченко А. П., Ковалевський ІІ., Михайловський М., аспіранти—Гудзевич В. П., Гуревич Г. В., Кальян В. К., Дубровін Г. В., Подшевкін В. П.); 10) НОП (кер. Мандрика А. М., аспіранти—Бобров Х. Н., Рубінштейн С.). У складі Інституту є також (або мають бути) такі установи: 1) лабораторія експериментальної педагогіки (з організовується); 2) кабінет НОП'у й педагогічних вимірювань (з організовується); 3) кабінет політосвіти; 4) науково-педагогічна бібліотека (в понад 40.000 томів). У своїй роботі інститут користується також і рефлексологічною лабораторією досвідичної станції Упр. Соцвіху. Відає Інститутом Упрнаука НКО'су. Бюджет 1927-28 р.—76.238 карб.

Працює над вивченням питань педагогіки й педології. Праці свої друкує в «Укр. Віснику експериментальної педагогіки та рефлексології» (орган. Інст., 4 рази на рік); у «Трудах Інститута» (щорічно), в окремих науково-педагогічних збірниках («Методика математики» 3 вип., «Проблемы совр. педагогии», 2 вип., «Детская литература как социальный фактор» 2 вип., «Песталоцци»—усього вийшло 8 вип.), у журналах «Щлях освіти» і «Наука на Україні». Інформаційний матеріал друкується також у «Матеріалах Держметодкуму», «Бюллетені Харк. Наук. Товариства» і в інших виданнях.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПЕДОЛОГІЇ

Київ, ІНО

Засновано 1925 року. Має секції: фізіології дитинства з підсекцією рефлексології (зав. секц.—В. В. Радзимовська), експериментальної педагогіки й педагогічної психотехніки (зав. секції—А. М. Раєвський, секцію дидактики, секцію історії й системи педагогіки (І. Б. Селіханович), секцію дошкільного виховання (О. І. Дороніченко). Керівник катедри—В. В. Радзимовська. Наукові співробітники: Раєв-

ський А. М., Селіханович І. Б., Дорошенко О. І., Макульський К. С., Жураковський Г. Є.

Науково-дослідча робота катедри зосереджувалась головно на-
вколо таких проблем: природа педагогічного процесу і його орга-
нізація, об'єктивна оцінка успішності учнів і їхнього загального
розвитку, чергові завдання виховання в освітніх установах, обмін
і хемічної особливості, кроки дитини в зв'язку з конституцією та
зовнішніми впливами і методика дослідження цієї проблеми. Звіти
про роботу надруковано у спеціальних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПРИ ОДЕСЬКому ІНО

Одеса, ІНО

Засновано 1927 року. Склад катедри: проф. Гордієвський М.
(керів. катедри); аспіранти—Сосюра Л. Я., Мошкевич Т. П., Апанасюк
В. П., Пуня Т. П., Медведев М. Є., Красуський В. С., Дем'яненко
В. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗКУЛЬТУРИ

Харків, Всеукраїнська Рада Фізкультури

Засновано року 1928. Керівник катедри—доктор Блях В. А.,
дійсні члени: Черніков Є. А., Ніколаєв Л. П., Несмелова З. Н., Третя-
губов С. і Углов В.; наукові співробітники: Касандров Н. Н., Фіш-
лев Л. М., Котов А. П., Недригайлова О. В., Чистяков Ю. А., Кудряв-
цев М. М., Гершойт Д. С., Едельсон Д. С.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ

Дніпропетровське

Засновано 1924 року. Має два кабінети: 1) кабінет соціальної
педагогіки і 2) кабінет індивідуальної педагогіки. Персональний
склад наукових робітників (педагоги-педологи) станції: Корчинський
Н. В. (зав. станції); Бабицька Є. М., Кряж А. Т., Левінсон І. М., Можаровська
Л. М., Ринський С. О., Розенберг В. І., Семихатів О. Н., Тайц Р. Ю. і Задери-
голова М. І. Станція перебуває у віданні
НКОС'у; кошторис на 1928 р.—24900 карб. Протягом останніх років
виконано такі роботи: рефлексологічне профілювання особи дитини,
виявлення порогу пізнання у сліпих дітей; психофізична проблема
абсолютного і різниціного порогів пізнання у сліпих дітей;
структура самовиниклих дитячих колективів у дит. садку. Крім
того станція опрацьовувала питання класно-лабораторної системи
роботи в трущішколі, питання методики викладання з окремих пред-
метів, тощо. Звіти про роботу друковано в журналі «Вестник експе-
риментальної педагогики и рефлексологии», «Записки Днепропет-
ровського ІНО» і в інших виданнях.

ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ УКРОСОЦВИХУ

Харків, вул. Карла Лібнехта, 55

Засновано 1922 року. Має відділи: лікувально-педагогічний кабінет з ліaborаторіями: обслідування, рефлексологічною й педагогічною; кабінет соціальної педагогіки з секторами—шкільним, дошкільним і сектором інтернатних установ; кабінет дитячого руху. Персональний склад станції: проф. Соколянський І. П. (зав. станції), Сибірцева. Н. М. (зав. лік.-пед. кабінету); наукові співробітники: Картузанська І. С., Катков С. С., Урісон С. Г., проф. Залужний О. С. (зав. кабінету соц. педагогіки), Мухіна С. О., Герасимович М. Г., Гарбуз Т. Н., Волобуєв П. Ю., Ліхтеров М. Н. Станцією відає Укрсоцвих НКОСУ У СРР; бюджет 1927-28 р.—58.960 карб. Станція провадить дослідження в галузі нормальної й патологічної педагогіки й педагогії. Праці свої друкує у спеціальних журналах московських і ленінградських, українських і закордонних.

КІЇВСЬКА КРАЄВА ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ

Київ, вул. Нероновича № 2

Засновано 1924 року з кол. кабінету індивідуальної педагогіки та кабінету соціальної педагогіки. Склад: кабінет індивідуальної педагогіки: зав. кабінету та станції—А. В. Володимирський; наук. робітники—Буркгарт Ю. Л., Крашенінников В. М., Сем'онова К. А., Трофімов Ф. В.; Кабінет Соціальної Педагогіки—зав. кабінету—В. І. Панагайба, наукові робітники Брук М. С., Костюк Г. С., Ліберфарб Р. В., Чавдаров С. Х., ліaborант-асистент—Третяков М. С. Бюджет на 1927-28 р. по НКО—29360 карб. Виконано і намічено науково-дослідчі роботи: експериментальний досвід навчання сліпих, обслідування всіх дітей, важких у колективі, розвиток писемної мови в учнів трудшколи, тести успішності в шкільній практиці, набування математичних навичок у трудшколі, неуспішні учні трудшкіл, техніка лекцій в трудшколі та ін. Праці надруковано в журналах «Радянська освіта», «Шлях освіти», «Укр. Вісник експер. педагогіки та рефлексології», «Бюл. Київ. О. І. Н. О.», а також власні видання—Володимирський «Основи індивідуального південня» 1928 (ДВУ)—він же «Орієнтовочна графічна характеристика» 1929 р.

КАБІНЕТ ПРАЦІ ПРИ ХАРК. ІНСТИТУТІ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Харків, Інститут Народного Господарства

Засновано 1928 р. Зав. кабінетом проф. Е. О. Шатан. У своїх науково-дослідчих роботах Кабінет Праці зосереджує увагу на таких питаннях: а) методи обліку продукційності праці, б) фактори кваліфікації робочої сили, в) проблема робочого часу та його використання, г) робітничий бюджет, д) питання заробітної плати, е) продукційність праці, зарплата та собівартість і ж) принципи та методи технічного нормування праці.

ІСТОРИЧНО-ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Установи історично-філологічного відділу ВУАН

ІСТОРИЧНА СЕКЦІЯ ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 35

Історична секція колишнього Наукового Т-ва в Київі, що 1921 р. ввійшла в склад Всеукраїнської Академії Наук, як автономна науково-громадська установа.

Штату й бюджету вона не має.

Працює над розробленням соціально-економічної, культурної і політичної історії України.

Історична Секція як науково-громадська установа об'єднує дослідників України, як па терені Радянської України, так і поза межами її.

Окрім 30 чол. дійсних членів Історична Секція об'єднує коло 150 чолов. дослідників, що беруть участь в роботі Секції, приймаючи чи то безпосередню участь, чи надсилаючи до неї свої розвідки і праці. Історична Секція має свій орган: журнал «Україна», що його вийшло з 1924 року до кінця 1929 р. 36 києжок з додатком щороку I тома «Наукового збірника» (всього 6 томів).

АКАДЕМІЧНА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1924 р. Штат: Голова Катедри аcad. М. С. Грушевський, і один науковий співробітник (П. С. Глядківський). Але в ширшому розумінні всі штатні співробітники історичних установ, що є під орудою аcad. М. С. Грушевського, зв'язані з цією катедрою.

Бюджет катедри на 1928-29 рік був—2.580 крб.

Катедра працює над дослідженням історії українського народу, в першу чергу провадиться праця над історією XVII—XIX ст.ст. Наслідком праці голови катедри аcad. М. С. Грушевського, було видання дальших томів капітальних історій: «Історії Літератури», 4—5 томи, і «Історії України-Русі», т. IX, першої половини (друга половина зараз закінчується друком).

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА КОМІСІЯ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована року 1924.

В штаті всього один науковий співробітник, К. М. Грушевська, що обслуговує почести також і Комісію Історичної Пісенності.

Бюджет цієї Комісії, окрім коштів на утримання співробітників, на 1928-29 р.—1.830 крб.

Комісія працює над дослідженням пережитків первісної культури на Україні, провадить комплексне історично-культурне дослідження окремих районів України, складає для цього анкети і провадить польовий досвід за допомогою експедицій і кореспондентів на місцях. Спеціальність—суспільна преісторія України, себто висвітлення за помічю порівняної етнології найстарших соціальних форм, неосвітлених історичними пам'ятками.

Працею Комісії виходить науковий журнал «Первісне Громадянство» з 1926 року. Досі вийшло 5 кн.

КОМІСІЯ ІСТОРИЧНОЇ ПІСЕННОСТИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1925 року.

Штат складається з одного співробітника, з 1927 року, М. А. Жуковської.

Бюджет цієї Комісії, окрім оплати штатн. співроб., на 1928-29 бюджет. рік—1.000 крб.

Комісія працює над збиранням і дослідженням народної творчості, з особливим узглядненням на історичні пісні.

Наслідком праці Комісії був 1-й том Корпуса Українських дум, що вийшов 1927 року за редактуванням К. М. Грушевської. Другий том цього корпусу тепер друкується.

КОМІСІЯ СТАРОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1926-го року.

Штатний науковий співробітник з 1928-го року М. Ф. Караківський.

Бюджет цієї комісії, окрім оплати штатного співробітника, на 1928-29 бюджет. рік—1.040 крб.

Комісія працює над дослідженням старої історії України (проблемами джерелознавства старої історії України, суперечними чутаннями колонізації, організацією суспільних верств і влади, боротьби за Західну Україну і т. інш.).

Силами членів цієї комісії опрацьовано розділи з старої історії України в Збірниках Порайонного дослідження України.

КОМІСІЯ КИЇВА І ПРАВОБЕРЕЖЖЯ З ПІДКОМІСІЄЮ СТАРОГО КИЇВА

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована року 1925-го.

Мав в штаті керівника комісії, В. І. Щербину, й наукового співробітника І. І. Щітківського.

Бюджет цієї комісії, окрім платні співробітникам, виносила в 1928-29 році—1.090 крб.

Комісія працює над історією Правобережжя, зокрема Київщини й м. Київа. Вона об'єднує велику кількість наукових робітників, як України, так і поза межами її. Комісія відбуває щороку 8—10 публічних засідань, на яких зачитуються доповіді членів комісії.

Силами комісії вийшов 1926 р. Порайонний Збірник «Київ та його околиця в історії та пам'ятках». Комісія мала намір видавати такий збірник щорічно, але видавничі можливості не дозволили цього; лише тепер Академія має видавати щорічник цієї комісії, в трохи менших розмірах.

Крім того комісія склала проект і плян провідника по Київу й організувала певну групу дослідників для його складання, але через неможливість видати його тепер, праця тимчасом припинилася.

Так само силами Комісії було складено проекта утворення Київського Муніципального музея, що його Окрвиконком і Голова наука мають організувати з нового бюджетового року.

КОМІСІЯ ЛІВОБІЧНОЇ УКРАЇНИ.

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1925 року.

Штатний співробітник один—Л. П. Шевченкова.

Бюджет Комісії, окрім платні співробітнику, в 1928-29 р. був 950 крб.

Комісія, зв'язавшися з окремими дослідниками на Лівобережжі, організує науково-дослідчу роботу над історією цієї території України. Силами членів Комісії було видано 1928 року збірник, присвячений історії Чернігова та північного Лівобереж-

жя. Крім того стоять на черзі збірник присвячений південному Лівобережжю (Переяславщина-Полтавщина-Слобідщина), для чого ведеться певна підготовча робота.

КОМІСІЯ ПОЛУДНЕВОЇ УКРАЇНИ (СТЕПУ Й ПОБЕРЕЖЖЯ)

Київ, вул. Короленка 35

Заснована 1925 р.

Тимчасово виконує обов'язки шт. наукового співробітника Т. М. Гавриленко.

Бюджет, окрім платні співробітнику, 1928-29 року виносив— 8850 карб.

Комісія працює над дослідженням минулого Полуднєвої України. Вона зв'язалася з співробітниками на місцях й почала організаційно-дослідчу роботу. Силами членів Комісії виготовлений до друку Збірник Полуднєвої України (Степу й Побережжя), що починається друком.

КОМІСІЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка 35

Заснована 1925 р.

Штатні посади: керівничого (Ф. Я. Савченко) і наукового співробітника (С. В. Глушко).

Бюджет Комісії на 1928-29 р.—1.700 крб. Комісія працює як в напрямку науково-дослідчому, так і організаційному: не лише досліджуючи минуле Західної України, але й пов'язуючи зв'язки й ув'язку в роботі з ученими й організаціями Західної України, в першу чергу Галичини. Зокрема треба одмітити зв'язок з Львівським Науковим Товариством ім. Шевченка.

Працею комісії було впорядковано й видано 1928 р. 1-й том «Матеріалів для культурної й громадської історії Західної України», що містить в собі листування І. Франка з М. Драгомановим і навзасм за р.р. 1877—1895. Тепер підготовляється Науковий Збірник, присвячений історії Галичини, Холмщини, Буковини, Закарпаття, має друкуватися в р. 1930/31.

АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

Київ, вул. Короленка, 54

Заснована 1921 року із злиття трьох київських археографічних установ: «Комісии для разбора древних актов (заснованої 1893 р.), Археографічної Комісії Українського Наукового Т-ва в Києві (заснов. 1913 р.) і «Археографічної комісії УАН» (заснованої скоро по утворенні Академії, 1919 р.).

Штат: керівник вакансія, вчений секретар, і науковий співробітник.

Бюджет на 1928-29 р.—2.180 крб.

Працює над збиранням і виданням археографічного матеріалу. окрім великої кількості томів, виданих попередніми комісіями, Археографічна Комісія випустила в світ за часів своєї діяльності—з 1924-го року (бо до цього комісія фактично майже не працювала),—2 томи «Археографічного Збірника», один том «Українського Архіва», та перший том літопису С. Величка. Крім того тепер друкується ще чотири томи видань Комісії.

КОМІСІЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1927 року.

Штатний є один науковий співробітник (В. Д. Юркевич).

Бюджет на 1928-29 рік—920 крб.

Комісія досліджує новішу українську історіографію, в зв'язку з соціальними, політичними й національними течіями на Україні.

Силами Комісії було виготовлено чимало розвідок про роль і значення поодиноких українських історіографів (ці розвідки друкувалися в виданнях Історичної Секції). Крім того 1928-го року вийшов том 1-й збірки писань Костомарова (писання по-лемінські, тепер друкується т. II статті етнографічні). Комісія також організувала того-ж 1928 року дуже цікаву виставку пам'яток праці В. Б. Антоновича. Тепер Комісія приступила також до видання його творів, з яких перший том тепер друкується. Підготовляється видання писань О. М. Лазаревського.

КОМІСІЯ НОВІШОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1926 року.

Штатний науковий співробітник один (тимчасового виконуєго обов'язки, а також і обов'язки керівника цієї Комісії, К. О. Копержинський).

Бюджет на 1928-29 р.—820 крб.

Комісія працює над новішою історією України, в першу чергу над її громадською та літературною історією. Органом її є видання «За сто літ», яких досі вийшло чотири томи. П'ятий незабаром має вийти з друку, підготовляється шостий.

КОМІСІЯ ДЛЯ СКЛАДАННЯ СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЖИВОЇ МОВИ

Київ, БУАН

Голова Комісії акад. А. Кримський.

Члени-редактори:—3. Завдання Комісії—збирання лексичного матеріалу і укладання Тлумачного Словника Української Живої Мови.

Комісія, з самого початку свого існування, з 1919 р., збирала матеріал для тлумачного словника української мови і для практичних словників російсько-українського і українсько-російського, чого вимагало життя. Усього за всеє час зібрано близько 900.000 карток. Визбірювання матеріалу для тлумачного словника провадиться і далі.

З 1924 р. на пропозицію Наркомосу Комісія укладає Російсько-Український Словник. Видає його ДВУ. Вийшли т.т. I-й, III-й і 1-й випуск II-го тома; 2-й вип. II-го тома друкується; IV-й том готується до друку.

Минулого 1928 року Комісія почала укладати словники мови наших класиків, як матеріали до Тлумачного Словника Української Мови. Для цього зібрано уже матеріалу 53.479* карток.

За п'ятілітнім планом Комісія має виконати два основні завдання, пов'язані з планом Наркомосу:

I. Цілком закінчити академічного Російсько-Українського Словника, а саме: видати 2-й вип. II-го т. (1929 р.), 1-й вип. IV-го т. (1929—1930), 2-й вип. IV-го т. (1930—1931), перевидати 1-й том (1931—1932), а також випустити додатковий том до всього Словника (1932—1933).

II. Перевести всю підготовчу (надзвичайно велику) роботу до Тлумачного Словника Української Мови, щоб 1934 року взялися до видання Тлумачного Словника на 8 великих томів.

За п'ять років (1929—1933) Комісія повинна: 1. Зібрати лек-
сичний матеріал з живої народної мови в усіх її діялектах.
Для цього треба утворити сітку кореспондентів-збирачів у кон-
такті з інститутом Наукової Мови, Діялектологічною та Етногра-
фічною Комісіями. 2. Систематично і повно використати друко-
вані етнографічні та діялектологічні матеріали. 3. Систематично
і повно використати твори красного письменства, починаючи від
Котляревського і кінчаючи сучасними письменниками. Укласти
словника мови наших клясиків: Котляревського, Шевченка.
Квітки-Основ'яненка, Глібова, Свидницького, Гребінки, М. Вов-
чка, Г. Барвінського, Кониського і Коцюбинського. 4. Викори-
стати наукову, популярну літературу, мову газет та журналів.
5. Поруч збирання матеріалів, Комісія повинна вияснити методи
праці і укласти Інструкції для співробітників, упорядників і
редакторів Тлумачного Словника Української Живої Мови. Усього
має бути зібрано за п'ять років до 2.500.000 карток.

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ МОВИ (ІУНМ) ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, Бульвар ім. Т. Шевченка, 14

Засновано Інститут року 1921. Голова—акад. Кримський А. Ю..
Інститут поділяється на Секції, Підсекції та Комісії. Крім того в
Інституті є Редакторат (наукова Рада); Бібліотека, що має
понад 5.000 книжок з різних галузей науки; Бюро Народних ма-
теріалів, що об'єднує понад 1.500 кореспондентів з усіх місць
України; центральна картотека ухвалених термінів; архів вико-
ристаних карток.

Тепер інститут має такі Секції: Ботанічну, Геологічну, Ге-
ографічну, Зоологічну, Математичну, Медичну, Метеорологічну,
Фізичну, Хемічну, Архітектурну, Будівельну, Гідротехнічну,
Гірничу, Електротехнічну, Механічну, Сільсько-господарських
машин, Технологічну, Шляхів та мостів, Ветеринарно-Зоотех-
нічну, Лісову, Рільництва з підсекціями; Секцію Соціально-
Економічну, Пед.-Психологічну, Філологічну, Філософську, Архе-
ологічну, Мистецьку, Музичну, Театральну.—Інститут має 22
штатних робітники, із них наукових 18 та 4 науковотехнічних.
Позатим Інститут має 14 постійних нештатних науковотехнічних
робітників. У Секціях та Комісіях Інституту працюють крім штат-
них, і нештатні наукові робітники в ролі членів. Таких робіт-
ників у Секціях Інституту є 253.

Справами Інституту керує Президія (Голова-керівник Інститу-
ту, вчений секретар та один член Президії, обраний від редак-
торату).

Інститутом відає Президія Всеукраїнської Академії Наук. Завдання Інституту—розробляти та удосконалювати наукову термінологію та мову, укладати термінологічні словники, збирати народний термінологічний матеріал та опрацьовувати його, обслуговувати всі установи та організації в справі мовно-термінологічній і т. інш.

Інститут перебуває на державному бюджеті.

З головніших видань Інституту Наукової Мови можна відзначити такі словники, що вийшли вже з друку: 1. Загально-Технічний на 70 арк. 2. Електро-технічний 30 арк. 3. Технологічний (текстиль)—12 арк. 4. Механічний—18 арк. 5. Комунальний—18 арк. 6. Педагогічний—12 арк. 7. Природничий—30 арк. 8. Ботанічної номенклатури—40 арк. 9. Зоологічні номенкл.—37 арк. 10. Математичної тèрм. 1 ч. 13 арк.

Крім того Інститут здав до друку такі словники: 1. Словник Ділової Мови—на 35 арк. 2. Словник Економічної термінології на 20 арк.

До 1 січня 1929 року має здати вже складені словники: 1. Мірництва на 29 арк. 2. Будівельний словник на 30 арк. 3. Сільсько-господарський (1 ч.) на 20 арк. 4. Пасічництва та пшовківництва на 15 арк. 5. Транспортовий на 35 арк. 6. Театральний на 10 арк. 7. Математичний III ч. на 20 арк. 8. Музичний—на 10 арк.

Тепер в Інституті крім того закінчують опрацьовувати такі словники: 1. Гірничий на 10 арк. 2. Соціологічний на 23 арк. 3. Сільсько-господарський (другу частину) на 40 арк. 4. Ветеринарно-Зоотехнічний на 25 арк. 5. Органічної хемії на 15 арк. 6. Антропо-географічний на 25 арк. 7. Лісовий на 10 арк. 8. Технологія цикрі та кераміки на 10 арк. 9. Архітектурний на 7 арк. 10. Фізичний на 40 арк. 11. Неорганічної хемії—на 25 арк. 12. Ботанічний на 30 арк. 13. Медичний на 50 арк. 14. Геологічний на 40 арк., на 70 арк. 15. Фізично-географічний на 30 арк. 16. Зоологічний на 40 арк.

Поза тим в Інституті опрацьовується картковий матеріал і для словників тут не зазначених. Складати ці словники Інститут візьметься після того, як закінчить ті словники, що їх рін тепер опрацьовувє.

Інститут видає постійний орган—«Вісник Інституту Української Наукової Мови», що має входити окремими книжками. Йосі вийшло тільки одне число, але надалі передбачається випускати це видання регулярно.

Інститут дає відповіді на численні запитання з усіх місць України в мовно-термінологічній справі. Цю роботу виконується через консультаційне Бюро ІУНМ безплатно.

КОМІСІЯ НА УЛОЖЕННЯ ІСТОРИЧНОГО СЛОВНИКА

Директор з правами дійсного академіка на 1-му Відділі проф.
Е. Тимченко.

Один штатний науковий співробітник Е. Волошин.

Праця Комісії: 1 випуск 1-го тому словника (словник розрекено на 5 томів по 100 аркушів) на літери А—В закінчується в цім році друком (видруковано 25 арк., решта набрана) має бути в 50 арк. (або 32—33 арк. по 65 тисяч літер).

Праця Директора: Директор Комісії, oprіч редагування словника, в 1929 році приготував до друку другим виданням «Курс історії українського язика ч. I (фонетика)», написав другу частину (морфологію), що в рукошишу ще; так само майже готова монографія «Інфінітив в українській мові» (арк. 5—6), і має передаувати до 1 січня 1930 року. «Антитону» Софокля в перекладі Ніщинського.

ДІЯЛЕКТОЛОГІЧНА КОМІСІЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛУ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 54

Діялектологічна Комісія існує з 1919 року.

Голова Комісії акад. А. Кримський. Керівник—О. Синявський. Склад Комісії: Дійсні члени: М. Калинович, О. Курило, Ів. Панькевич, П. Росторгуєв. Співробітники Комісії: Ю. Виноградський, П. Гладкий, Бр. Кобилянський, Св. Рудницький, В. Ярошенко, В. Камінський, П. Попов, В. Сімович, І. Зілинський, К. Наконечний, М. Йогансен, Б. Ткаченко, І. Галюн та науково-технічний співробітник В. Парасунько.

Завдання Комісії: Комісія поставила собі за завдання всеобщно дослідити і вивчити українські народні говори на всьому просторі етнографічної України, як у межах УСРР, так і поза ними, з метою видати діялектологічний атлас українських говорів.

Бюджет Комісії на 1929-30 акад. рік передбачається у розмірі 5.400 крб.

Досягнення та перспективи: Комісія 1928 р. видала першу кн. «Українського діялектологічного збірника» на 15 друк. арк. та О. Курилової «Матеріали до української діялектології та фольклористики» на 12 друк. арк. Тепер друкується «Укр. діялект. Збірника» кн. 2. Згідно з планом Комісії до 1932-33 мається видати 5 кн. діялектологічного збірника та 5 кн. діялектологічних матеріалів по 25 др. арк. кожна, крім того щорічно мається видавати на 10 друк. арк. програм, анкет та бюллетенів. Комісія придбала 40 кореспондентів з периферії та вживав заходів по-

ширити кореспондентську сітку, укладає свою книгообірню. Цього року Комісія організувала дві подорожі на Білоцерківщину та Гуманщину і на Поділля.

ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1920 року. Голова акад. Лобода А. М.; керівничий Комісії В. П. Петров; штатний співробітник Білий В. В.

Загальне число дійсних членів комісії 28.

Вивчаючи взагалі етнографію, а особливо українську, Етнографічна Комісія організовує засідання для заслухання та обмірювання праць своїх членів (з 1920 р. до 1929 р. було більше як 210 засідань з 240 доповідями), влаштовує етнографічні екскурсії (пересічно відбувається 8 екскурсій щороку, на Поділля, українські райони Курщини, на Волинь, Дніпрельстан, Чернігівщина, болгарські, чеські, польські колонії, АМСРР); має широку мережу кореспондентів (до 2 тис., селянський актив, селькори, вчителі, студенти ІНО, Педтехніуми, музей, гуртки, сельбуди, хати-читальні), видає два періодичні видання, журніл «Етнографічний Вісник» (1925-29—9 книжок) та «Бюлєтень Етнограф. Комісії» (інформ.-інструкт: видання для кореспондентів Комісії, 12 №№), низку серій: а) корпус народньої драми («Ертеп», С. Марковського); в) серія монографічного вивчення села (збірник «Дніпровські лоцмани та лоцманство»); г) Показчик літератури укр. фольклору (О. Ю. Андрієвський); д) Програми для збирання етногр. матеріалів (до 30); готове до друку корпус нар. календаря. При Комісії кабінет вивчення нац. меншин України (в. о. керівничого проф. С. А. Рихлік) та Кабінет вивчення нар. казки. Кабінет музичної етнографії (кер. К. В. Квітка) в року 1928 відокремився в самостійну н.досл. установу.

ФІЛОЛОГІЧНА КАТЕДРА АРАБО-ІРАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ТЮРКОЛОГІЇ

Київ, ВУАН

Склад особовий: Керівник катедри—академік А. Кримський, науковий секретар та наукові співробітники. Нештатних постійних співробітників нема зовсім, а притягаються одноразові, непостійні. Праці свої катедра друкує в «Записках Історично-Філологічного Відділу» та окремими серіями видань, по таких віддалах а) загальний (Кримський; Розвідки; він і Левченко: Знадоби до життєпису Руданського), б) арабський (Смирнов: Волзький шлях; Кримський: Вища освіта у арабів; Кезма: Арабська граматика; Кримський і Кезма: Арабські звістки Х в. про Русь); в) іраноіндійський (Баранников: Мова українських циган; Кримський: Історія Персії

та її літератури; Нерський театр, Марр; Нерський театр; т) тюркський (Кримський). Історія Туреччини та її письменства; Тюрки, іх мови та літератури (енцикл); (Кямаль: Матеріали до історії цехів у Криму).

Діялектологічна комісія. В. О. керівника О. Н. Синявський, секретар (нештатний) Парасунько. Видає «Діялектологічні збірники» (вип. I—II), окремі монографії (Кримський: Звенигородщина; Левченко—Казки з Поділля; Курило—діялектологічні студії).

Комісія історії мови. Склад особовий: М. М. Марковський (в. о. керівничого) та секретар. Видає серію «Збірників з історії мови» та монографії. Кримський і Шахматов: Нариси з історії української мови; Бузук: Історія укр. мови; Курило: До історії дифтонгів.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА КОМІСІЯ

Київ, ВУАН

Голова акад. Корчак-Чепурківський О. В. Штатні наукові співробітники: 4; нештатні наукові співробітники 6. Комісія має секції: а) методів педагогічної праці, б) охорони здоров'я дитини і фізкультури, в) Бюро педагогічної інформації та консультацій. Комісія опрацьовує окремі питання методичного характеру, проводить досвідну роботу у школах для спостереження умов шкільної праці і т. інш. Передбачається розробити низку найактуальніших для сучасної школи проблем, організувати педагогічну консультацію і вивчати історію народної освіти на Україні.

КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА З КАБІНЕТОМ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Київ, вул. Жертв Революції, ч. 3

Голова акад. Новицький О. П., нештатний співробітник Конюбинська Н. А.

Катедра працювала над складанням мапи художньої промисловості та виявленням виробничих центрів народного мистецтва. Зібрано матеріал з термінології виробництва та елементів народного орнаменту; опрацьовано деякі питання з царини народного мистецтва.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИДАВАННЯ ПАМ'ЯТОК НОВІТНЬОГО ПИСЬМЕНСТВА

Голова акад. К. Студинський.

Склад: Філіпович П. П., Герасименко В. Я. і Самоненко Ф. М. Непостійних співробітників—10. Комісія працює головно над

вивченням творів Шевченка; видано т. IV акад. видання його творів, закінчено друком III том, друкується т. VI, під редакцією із коментарями співробітників Комісії видано декілька випусків «Літературної бібліотеки», «Вибрані твори Пушкіна» і інш. Видано т. I збірника, присвяченого теорії та історії письменства під заголовком «Література».

УКР. ТЕАТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ПРИ КАТЕДРІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.

Київ, Музейний городок (Лавра)

Керівничий Рулін П. І. Нештатний науковий співробітник Кисіль О. Г. Музей має близько 26.000 експонатів.

Видано брош. П. Рулін Український Театральний Музей К. 1927, стор. 25. Закінчується друком: Річник Українського Театрального музею. Вип. I.

Музей готується тепер до відкриття в поширеному приміщенні. Разом із тим складається показчик-путівник по музею.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИЧУВАННЯ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА ТА ВПЛИВУ ЙОГО НА УКРАЇНІ, скрочено ВІЗАНТОЛОГІЧНА КОМІСІЯ

Голова—акад. А. Е. Кримський. В. о. керівника—проф. П. П. Кудрявцев. Учений секретар—постійний нештатний співробітник О. І. Полулях. Постійний нештатний співробітник—проф. М. І. Сагарда. Крім того, ще 12 членів комісії. Наукові завдання візантологічної комісії Всеукраїнської Академії Наук: дослідження візантійських впливів у різних галузях життя українського народу його творчості, головним чином в українськім письменстві, а в зв'язку з цим наукові розвідки в таких галузях Візантійознавства: а) візантійське письменство, б) освіта в Візантії, в) візантійське право, г) візантійське мистецтво та візантійська археологія, д) фольклор, е) соціальні взаємовідносини в Візантії, ж) аграрна справа в Візантії, з) взаємовідносини між народами, що оселяли Візантію, і національне питання в Візантії, и) економічні, політичні й культурні стосунки між Візантією й Україною та інш. Цю працю розподілено між членами Комісії.

В цей момент Комісія друкує 1-й випуск Візантологічного Збірника, куди входять праці членів Комісії та інших візантологів.

Редагування Збірника доручено проф. Кудрявцеву. Головна редакція належить голові Комісії.

Член Комісії О. Д. Дмитрієв складає показчика візантологічної літератури за останні 30 років.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЄВРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВУАН

Київ, вул. Свердлова, 9/2

Засновано року 1926.

Керівник проф. Й. У. Ліберберг. Заст. його Штіф Н. І. Вчений секретар Ойслендер Н. Е. Має чотири секції: 1. Історична (керівн. Ліберберг й 4 наукові співробітники Юдіцький А. Д., Слуцький А. У.). 2. Філологічна (керівн. Штіф Н. І.). 3. Літературна (керівн. Ойслендер Н. Е., науковий співробітник Вінер М. Ф.). 4. Соц.-економічна—вакансія.

На бюджеті Наркомосу.

Інститут студіює єврейську історію, мову, літературу та економіку.

Звіти друкує в журналах і газетах, своїому «Бюллетені» «Ді рейте Велт», «Раренбільдунг», «Штерн», «Емес» та інші.

Видано: а) 16 №№ науково-дослідчого журналу «Ді Ідіше Шпрах», б) перший том збірника «Шрифтн», в) з №№ «Бюллетеню» Катедри.

До друку виготовлено низку монографій з історії, філології, педагогіки, мови та літературознавства, а також акад. видання творів Аксенфельда. 1/IX 1929 р. н. д. катедру євр. культури перетворено в н. д. Інститут.

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ СКЛАДАННЯ БІОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА ДІЯЧІВ УКРАЇНИ

Київ, ВУАН

Постійна комісія для складання Біографічного словника діячів працює в складі: Голова Комісії (вакансія) штатний співробітник комісії Могилянський А. М., постійні нештатні співробітники: Г. Л. Берго, В. О. Горков, О. О. Тулуб, П. П. Кудрявцев та І. П. Кринякевич; редактори відділів словника: О. М. Андріяшев, В. О. Романовський, Н. Д. Василенко-Полонська, Ф. Л. Ернст, П. І. Рулін, Д. М. Ревуцький. Комісія працює над систематичним збиранням матеріалу до біографічного словника діячів України і закінчує підготовлення до друку 1-ї том (діячі з прізвищами на літеру А).

ЄВРЕЙСЬКА ІСТОРИЧНО-АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ ВУАН

Київ

Голова комісії—акад. Кримський А. Ю.; керівничий—Галант І. В.; штатний співробітник Рибінський В. П.; нештатні постійні співробітники: Бродський Д. П., Вайнштейн Д. І., Іваницький В. Х., Кудрявцев П. П.

Комісія вивчає історію єреїв на Україні за архівними документами. До плану робіт Комісії включено вивчення: 1) по-буту та економічного становища (єреїв XVI—XIX в. в.), 2) став-

лення царського уряду до євреїв; 3) утворення єврейських хліборобських колоній; 4) участі євреїв у революційному русі. Комісія друкує 2-й том її праць.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ НАУКИ ТА МИСТЕЦТВА

Київ, вул. Жертв Революції, 23

Заснувало Наукове Т-во у Києві в 90-х роках, при ВУАН існує з року 1922. За основне своє завдання має вішанувати та увічнювати пам'ять діячів, що діяльністю свою сприяли розвою української культури. Для цього Музей збирає весь меморіальний матеріал, що характеризує життя та творчість українських діячів науки та мистецтва українців і неукраїнців походженням, на Україні і поза межами її, до революції і тепер —діячів наук точних, гуманітарних, прикладних; діячів мистецтва пластичного і тончічного; діячів не лише найвидатніших, а всіх, хто ділами своїми заслужив на вішанування від нащадків.

Музей має одну штатну посаду консерватора і двох нештатних співробітників, яких не досить для розгортання великої роботи в Музей політосвіти та наукової.

На 1928-29 бюджетовий рік бюджет — 2.150 крб.

У цьому ж році Музей був відкритий виставкою, присвячену Нечеусві-Левицькому, для широких мас та піклальної молоді. Протягом всього року багаті матеріали музею використовували наукові співробітники та аспіранти для наукових робіт.

КОМІСІЯ ІСТОРИЧНО-ГЕОГРАФІЧНА

Київ, вул. Короленка, 54

Директор — Грушевський О. С., співробітники штатні: Баранович О. І., Ткаченко М. Н., Шамрай Г. С. Нештатні співробітники — Грушевська О. О., Жданова Н. М., Лорченко О. М., Шамрай С. В.

Комісія Історично-географічна розробляє питання історії заселення України та підготовляє історично-географічні описи окремих її районів. В зв'язку з цим вона збирає відомості про поселення та виготовляє статті про окремі поселення. Комісія має кореспондентів, від яких отримує місцеві записи та виписки з місцевих матеріалів. Комісія веде прилюдні засідання, на яких обговорюються праці комісії та зачитується виготовлені статті про поселення та розвідки історично-географічного змісту. Комісія видає «Історично-географічний збірник» із статтями своїх співробітників та кореспондентів.

Комісія на бюджеті ВУАН.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ КОМІТЕТ

Дійсні члени: Голова академ. Новицький О. П. Заступник голови Гамченко С. С. Вчений секретар Курінний П. П. Науковий співробітник Козловська В. Е., Айлю Ю. (Гельсінгфорс), Антонович-Мельник К. М. (Київ), Арне (Стокгольм), Барвінок В. І. (Київ), Безсмертний В. В. (Київ), Болтенко М. Ф. (Одеса), Пложевський С. С. (Одеса), Добровольський Л. П. (Київ), Еберт Макс (Кенігсберг), Ернст Ф. Л. (Київ), Зуммер В. М. (Харків), Кобелев О. В. (Київ), Крижановський П. Г. (Ленінград), академ. Кримський А. Ю. (Київ), Кричевський В. Г. (Київ), Лазоревська К. О. (Київ), Левицький Л. М. (Київ), Моргілевський І. В. (Київ), Мощенко К. В. (Київ), Носів А. З. (Київ), Осьмак В. О. (Київ), Попов П. М. (Київ), Різниченко В. В. (Київ), Середа А. Х. (Київ), Сичов М. П. (Ленінград), Тальгрен (Гельсінгфорс), Ткаченко М. М. (Київ), академ. Фомін А. В. (Київ), Федоровський О. С. (Харків), Шарлеман М. В. (Київ), академ. Шмідт Ф. І. (Ленінград), Щербина В. І. (Київ), Шугаєвський В. А. (Київ).

Нештатні співробітники: Новицька М. О., Щепотєва М. О., Венгрженовська Н. С., Коцюбинська Н. А., Білоцерківська К. І., Левицька Е. А., Спаська Е. Ю., Дмитров Л. Д., Кістяківський Л. С.

Звіти про виконання роботи, а також свої праці Комітет друкує у своїх спеціальніх виданнях, як: «звідомлення», «записки», «Fontes Artis Ukrainianicae», «Monumenta», Збірник окремих комісій (Тринільської, Софійської, Золотарської, Кавказознавства), «Записках Іст. філ. відділ ВУАН» та інших виданнях ВУАН.

БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ ВУАН

Київ

Заснована 1927 року. Заведена до штату 1929 р.

Президія: голова акад. Птуха М. В., товар. голови Постернак С. П., члени: Меженко Ю. О., Годкевич М. А. (уповноважений Комісії по м. Харкову), Рубінштейн С. Л. (уповноважений по м. Одесі), вчений секретар Сагарда М. І.

Видання Комісії—«Українська Бібліографія».

БІБЛІОТЕКА І ВІД. ВУАН ім. В. АНТОНОВИЧА

Установа існує при Історично-Філологічному Відділі ВУАН з березня 1919 р., як підручна бібліотека при всіх катедрах Відділу.

Штатний співробітник Антонович К. М. (керів.) 2 нештатні співробітни.

Завдання бібліотеки—обслуговувати всі катедри та комісії Історично-Філологічного Відділу; користуються з неї теж акаде-

міки та співробітники ІІ, інколи й ІІ відділів. Крім того, в читальні бібліотеки дається змога працювати студентам різних ВУЗ'їв, учителям та іншим науковим робітникам.

В основу бібліотеки покладено добірну книгозбірню В. Антоновича, з часом придбано ще з великої книгоzбірні та кілька тисяч окремих книжок; зараз числиться понад 40.000 зареєстрованих книжкових одиниць.

До цього часу виконано велику роботу над систематизацією всього книжкового майна, складено каталоги: алфавітний та систематичний; останній виготовлюється до друку.

ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО НЕСТОРА ЛІТОПИСЦЯ

Київ, вул. Короленка, 54

Голова акад. Василенко Н. П., секретар—Маслов С. І. Товариство існує з 1872 р.; членів має 181. Мета товариства популяризувати історичні знання та провадити самостійні історичні досліди. Протягом останніх років члени товариства прочитали 39 доповідів, присвячених головне розробленню окремих історичних проблем Наддніпрянської України, зокрема Києва, а також різним справам книгоzнавства, історії, літератури й етнографії. Готується до друку черговий збірник товариства із звітом за 1914—1927 рр. і з конспектами доповідів, прочитаних у товаристві цим часом.

ІСТОРИЧНО-ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО ПРИ 1-му ВІДДІЛІ ВУАН

Київ, вул. Короленка 54, ВУАН

Засновано 1922 року. Тимчас. виконуюч. обов. голови акад. Лобода А. М., члени Президії проф. Дорошкевича А. К., проф. Якубський Б. В., проф. Філіпович П. П. (він і секретар Т-ва). Товариство має 50 членів; перебуває у віданні ВУАН. Коштів не має. Мета Т-ва допомагати науковому студіюванню історії української літератури з усіма допомічними дисциплінами 1922-1928 рр.; відбулося 92 засідання Т-ва, з 170 дошовідями, присвяченими, головно творчості Шевченка, Коцюбинського, Лесі Українки, Куліша й Франка. Звідомлення друкуються у звідомленнях ВУАН (в «Зал. Інст. філ. від. ВУАН»). Власного органу й видань Т-во не має. Більшість прочитаних на засіданнях доповідів надруковано у виданнях ВУАН, Держвидаву України, «Книгоспілки», «Слова» і інш. видавництва. Роботу провадиться під наглядом ВУАН, у тісному зв'язку з Комісією для видання пам'яток нової української літератури.

ПЕДАГОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО ПРИ ВУАН

Київ, вул. Чудновського, 2

Голова—акад. Корчак-Чепурківський А. В. Секретар Шевчук А. А Товариство об'єднує понад 200 педагогів Києва. Має 12 секцій і комісій. Протягом останнього року прочитано 96 доповідів з окремих питань педагогіки та охорони здоров'я дітей.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ КНИГОЗНАВСТВА (УНІК)

Київ, Пушкінська 8, кв. 8

Засновано 1919 року. Директор—Меженко Ю. О.; вчений секретар—Кондра С. Г. Секцій чотири: 1) історії книги (керує проф. Маслов С. І.); 2) соціології книги (керує проф. Балика Д. А.); 3) мистецтва й техніки книги (керує проф. Макаренко Н. О.); 4) бібліографії (наукові співробітники—Алексєв Т. П. і Шпілевич В. В.). У віданні Упрнауки НКО; на держбюджеті (1927-28 року—видано 22.700 карб.).

Завдання Інституту: досліджувати й вивчати книгоznавство взагалі й книгоznavstvo українське особливо; організувати бібліолоцічний науковий центр; розробляти й пропагувати наукові методи бібліолоцічної роботи; об'єднувати роботу українських бібліологів і допомагати їй. Способи виконання: постійний з'язок з міжнародними, чужоземними й українськими науково-книжковими установами та бібліологами; картотека й бібліотека українського друку; бібліотека й курси книгоznavstva, музей книги і т. інш. Відомості про наслідки роботи Інститут друкує в своїм органі «Бібліолоцічні вісті» (з 1923 р.) і в «Наука на Україні». За 1919—27 рр. Інститут падрuckenував, крім того, 46 окремо випущених книг і брошур з царини книгоznavstva. Року 1928-29 є думка, крім журналу, випустити ще 20 лазов по всіх секціях.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано 1926 року. Директор—акад. Багалій Д. І.; заст. голови—Пилипенко С. В.; вчений секретар—Айзеншток І. Я. Структура: шість основних кабінетів: 1) кабінет до-Шевченківської літератури; 2) кабінет біографії Шевченка (працює в складі Кіївської філії); 3) кабінет вивчення творчості Шевченка; 4) кабінет по-Шевченківської літератури (працює в складі Кіївської філії); 5) кабінет по-Жовтневої радянської літератури; 6) кабінет біб-

ліографії. Внутрішній склад кабінетів і особовий склад—у стадії організації (до 1928 року Інститут не мав приміщення); найближчу участь у роботі Інституту, крім вищезазначених осіб, беруть: Коряк В. Д., Річицький А. А., Плевако М. А., Теківський П. І. і Шамрай А. П. Інститут має філію в Києві (див. окремо). Перебуває у віданні Українауки НКО. На держбюджеті (1927-28 року) близько 25 тис. карб.).

Завдання Інституту—вивчати й зосереджувати матеріали та документи з нової української літератури взагалі і про Шевченка зокрема, а також робити наукові дослідження їх і популяризувати, з погляду матеріалістичного розуміння історичних та історично-літературних явищ і процесів. Передусім Інститут вивчає Шевченкове життя і діяльність на тлі його доби, а потім і взагалі нову українську літературу XIX—XX століть та літературно-громадський рух на Україні. Інститут має переважне право на концентрацію всіх матеріалів про Шевченка. 1926-27 року виявлено всі матеріали, які є в СРСР з літератури до Шевченківської доби; виготовлено 1-й щорічник Інституту: опрацьовано матеріал для II; випущено 7 №№ популярних видань окремих Шевченкових творів з коментарями, виготовлено серію спогадів про Шевченка; організовано при кабінеті сучасної літератури комісію для вивчення читача, архівну комісію й комісію живого слова (збирати пам'ятки сучасної усної творчості); організовано бібліотеку (1.500 т.) і рукописно-меморіальний відділ, що має у себе автографи та рукописи Шевченкові, Кулішеві, Щоголіва, Самійленкові, Нечуй-Левицького, Ганни Барвінок, Тесленкові, архів О. О. Потебні, тощо. До складу відділу належать також архіви літ. організацій і журналів («Плуг», «Гарт», «Червоний Шлях» і інш.). Звіти про поточну роботу Інститут друкує в «Наука на Україні» і в загальній пресі. Найближчим часом має бути впорядкований і відкритий меморіальний відділ, а також будуть зосереджені в Інституті всі історично-літературні матеріали УСРР, що стосуються роботи Інституту. Інститут береться також виготовити до видання в ДВУ українських класиків—Марка Вовчка, Куліша, Стороженка, Панаса Мирного й революційних письменників—Елана, Чумака, Михайличенка, Заливчого.

КІЇВСЬКА ФІЛІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Київ

Засновано 1926 року. Керує проф. Дорошкевич О. К., секретар—Навроцький Б. О.; дійсний член Філіпович П. П.; наукові співробітники—Навроцький Б. А. і Новицький М. М.; аспірант—Лебідь А. Д. Структура: 1) кабінет для студіювання Шевченкового

життя, 2) кабінет для вивчення до-Жовтневої літератури, 3) секція для вивчення поетики Шевченка і 4) секція для вивчення зв'язків творчості Шевченка з по-Шевченківською літературою.

Протягом двох років свого існування філія працювала тільки в царині Шевченкознавства і почасти в царині до-Жовтневої літератури (студіювання творчості Марка Вовчка). Зібрано архівні матеріали з цих галузей; роботи опубліковано в 1-му томі «Праць»; передбачено видати архів Марка Вовчка і зробити низку монографічних досліджень М. Новицького, Б. Навроцького, О. Дорошкевича і А. Лебедя. Звіти друкується в «Працах» Інституту.

**НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОВОЗНАВСТВА
ім. О. О. ПОТЕБНІ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАРОДНОЇ
ОСВІТИ**

Харків, вул. Вільної Академії, ХІІО

Засновано 1922 року. Керує проф. Ріттер П. Г.

Секцій три: 1) порівняльного мовознавства (кер. Ріттер П. Г., дісл. член—Маслов М. О., наукові співробітники—Гавриленко В. Д., Зарецький А. І.), 2) українська мова (кер. проф. Синявський О. Н., наукові співробітники—Німчинов К. Т., Сулима М. Ф., Йогансен М. Г., аспіранти—Наконечний Н. Ф., Капустянський І. Н., Ткаченко В. Д.), 3) російська й слов'янські мови (кер. проф. Булахівський Л. А., дісл. член—Зеленін Д. К., наукові співробітники—Невзорова В. Ш., Патокова О. В., Фінкель О. М., аспіранти—Веселовська З. Н., Загорянський Ю. В., Каганович Н. А., Троян І. Л.). Відає катедрою Упрнауки НКО'су.

Катедра вивчає, головно народні українські товірки, особливо на Лівобережжі; зібрано багатий діалектичний матеріал на Харківщині, Полтавщині, Дніпропетровській округі. Мета—використати народну мову для мови літературної, для науково-технічної термінології і для організації науково-літературної мови на основі народніо. Звідси друге завдання—вивчити літературну мову взагалі і мову окремих письменників.

Звіти катедра друкує в «Наука на Україні». 1927 року надруковано «Наукові записи ХІД катедри мовознавства» з працями співробітників катедри.

Найближчим часом мають бути виконані такі роботи: вивчення діалектів окремих місцевостей і зокрема мови колишн. Слов'яно-сербського повіту (в зв'язку з цим питанням про вплив сербської мови на українську), вивчення Шевченкової мови; складання виробничих словників з окремих специальностей; в секції російської мови—вивчення мови та стилю Леніна; вивчення мови українських письменників, що писали російською мовою, і т. інш. Передба-

чається організувати нові секції—романської, німецької та живих східних мов.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКОВА ПАЛАТА

Харків, вул. Артема, 29

Засновано 1922 року. Склад її: 1) ред. бібліографічний відділ з архівом укр. друку, картотекою і редакцією періодичного органу, 2) контрольно-експедиційний відділ, 3) центральне бюро статистики та друку і 4) бюро для обміну книг з-за кордоном (у стадії організації). Директор—Годкевич М. О., зав. ред. бібл. відділом—Капустянський І. Н., зав. ц. бюром статистики друку—Козаченко А. І. Палата у віданні НКОСу, бюджет на 1927-28 р.—35.000 карб. Працює над вивченням статистики та динаміки друку УСРР з погляду його кількісного та якісного складу. Результати своєї роботи друкують в періодичному органі «Літопис українського друку» (за три роки вийшло 131 друк. аркуш.). Готується «Щорічник укр. книги» (систем. показник) і статистика укр. друку за 10 років. Із монографій видано: А. Козаченко «Книжная продукция УСРР 1923—26 г. Року 1926-27 провалилось поточну реєстрацію друкованих творів УСРР, статистику друку (поточну та чорівняльно-історичну), бібліографічну консультацію в справах вивчення народнього господарства, політичного життя та культурного будівництва.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ІНО

Харків, вул. Вільної Академії, ХІНО

Засновано 1922 року. Почесний голова акад. Бузескул В. П., керівник—проф. Семковський С. Ю. Секції три: 1) історії західно-европейської культури (керів. Гольдін М. С., наукові співробітники—Пакуль М. М., Лозовик Г. Н. і Чучмарський В. І.; аспіранти—Олександренко Л. В., Кіктев А. Я., Гладнєв П. Т.); 2) античної культури (керівн. Костянтинопольський М. Л., дійсні члени—акад. Бузескул В. П., проф. Кагаров Є. Г. (ЛГР); наукові співробітники—Державін В. Н., Кацевалов А. С.) і 3) методології наук (керівн. Рудаев Б. Я., дійсні члени—Семковський С. Ю., Коринський В. М., наук. співробітник—Філіпов А. П.).

Відає катедрою Українаука НКОСу; бюджет (1927-28 р.)—700 карб. 1926-27 року видано 2 вип. «Наукових записок н. д. катедри історії європейської культури». Звіти про свою роботу катедра друкують в «Наука на Україні».

КІЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 37

Засновано 1924 року. Голова акад. Грушевський М. С.—Дійсні члени: проф. Грушевський А. С., проф. Клименко П. В., Щербина

В. І. (чл. кор. УАН); наукові співробітники: Баранович А. І., Ткаченко М. М.; аспіранти: Глушко С. В., Ігнатієнко В. А., Шамрай С. В., Антипович К. Е., Каминський В. Я., Крачковський М. Ф., Окіншевич Л. О., Степанішина О. М., Гладківський П. С., Єфимовський В. С., Кияниця П. А., Кравцов Д. Є., Кравченко І. І., Нечипоренко П. І., Юркевич В. Д.—катедра у віданні Упрнауки; на держбюджеті (1927-28 р.—1900 карб.).

На 1928-29 рр. катедра поставила собі такі завдання: досліджувати соціально-економічний розвиток України в останні три століття, 1625—1925, а також ті культурні й політичні процеси, що розвивалися на цій економічній основі, щоб, поглиблюючи та поширяючи раз-у-раз це дослідження, охопити по змозі всю територію українського розселення в його природних, фізичних, господарських і колонізаційних межах. Крім того, на найближчий час поставлено такі спеціальні завдання: 1) систематичне збирання матеріалів, що стосуються другої половини XVII в. (за 1926 р. зібрано Львова й Krakova); 2) розроблення активного історичного матеріалу для пізнання соц.-ек. історії Лівобережної України XVIII в.; 3) дослідження економіки Правобережжя в другій половині XVIII і першій половині XIX в.; 4) вивчення аграрних стосунків та економічного побуту селян напередодні реформи 1861 р. і після неї; 5) економіка українського міста XVIII—XIX в.в.; 6) соц.-економічні стосунки в Західній Україні, головно, в Галичині XIX—XX в.в.; 7) історія української історіографії XVIII—XIX в.в.

Результати роботи надруковано в 1-му томі праць катедри «Студія з історії України», вид. 1926 р.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ім. АКАД. Д. І. БАГАЛІЯ ПРИ ХАРК. ІНСТИТУТІ НАР. ОСВІТИ

Харків, Технологічна, 7

Засновано 1922 року. Керівн. акад. Багалій Д. І.; секретар—Водолажченко О. Г. Катедра має чотири секції: 1) історії України (зав. Багалій Д. І.); 2) історії Росії (проф. Веретеников В. І.); 3) історії українського права (проф. Максименко Н. О.) і 4) етнографії та краєзнавства (проф. Ветухов О. В.). Дійсні члени: Барвінський В. А., Іванов Е. М., Мірза-Авак'янц, Оглоблін, Максимович; наукові співробітники: Горбань, Романовський, Дубровський, Татарінова, Водолаженко, Шманкевич, Білецька, Ковалевський А., Ковалевський П., Данківська, Єрофеєв, Гапцова; аспіранти: Назарець, Козаченко, Лагодовська, Рєдін, Соловей, Левицький, Сіяк, Гніш, Савостьянов, Червяк, Пилипенко, Риженко, Дащкевич. 1927 р. до катедри приєднано Одеську секцію історії України: керів. проф. Слабченко, аспіранти — Хайт, Князев, Слабченко, Бровер, Рубінштейн, Ковбасюк. Катедра перебуває у віданні Упрнауки НІОСУ; на держбюджеті (1200 карб.—1927-28 р.).

Катедра працює над вивченням соц.-економ. історії України та Росії, переважно в XVII—XVIII в.в. Етнографічна Секція почала працювати над темою «нехліборобські промисли селянської людності на Полтавщині» і призначила розробити другу тему «Обслідування кустарно-ремісничої промисловості на Харківщині».

Результати роботи по всіх секціях катедра друкує в «Наукових збірниках Харківської Науково-Дослід. Катедри історії української культури» (до 1928 р. вийшло 7 томів). Звіти про поточну роботу друкує в «Наука на Україні» і в загальній пресі.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ Й МОВИ ПРИ НІЖЕНЬСЬКОМУ ІНО

Ніжин, Чернігівської округи, ІНО

Засновано 1922 року. Керівник проф. Резанов В. І. П'ять секцій: 1) античної культури (керів. проф. Покровський О. І.), 2) української й російської історії (керівн. проф. Бережков М. М.); 3) української мови й літератури (керівн. проф. Рихлік Є. А.), 4) російської й загальної літератури (керівн. Резанов В. І.), 5) педагогічно-педагогічна (керівн. проф. Колубовський Я. М.). Дійсні члени: проф. Турцевич І. Г. (ант. культура), проф. Грузинський О. С. (укр. мова й література). Наукові співробітники: Карпеко О. О. (Київ), Штепа К. Ф., Бризов А. Г., (він і секретар катедри), Куїс М. Г., Кукаркін В. В. Аспіранти: Алексеев Ф. І., Чухтицький В. К., Фесенкіо В. А., Кліміша П. Т., Навловський І. Я., Костенецький Г. Є., Пулинець А. С., Одарченко П. В., Ладухін М. Ю., Лозовик Г. Ф., Рябко М. А., Бутко Г. Д., Косенко М. С., Борисенко С. Ю., Кононенко П. О., Котляров В. П., Куїс А. М., Проценко Н. Ф.

Відає катедрою Упрнаука НГОС'у; на держбюджеті (1927-28 р. — 10.000 карб.). Відомості про роботу — в «Бюллетені н.-и. кафедри» (друк. на склографі, коло 10 аркуш.), в «Науці на Україні» 1927 р. № 2-4; результати роботи окремих співробітників — у «Записках Нежинського ІНО», у виданнях ВУАН і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Харків, вул. Вільної Академії, ХІНО

Засновано 1926 р. Керівник проф. Білецький О. І. Має чотири секції: 1) теорії й методології літератури (кер. Білецький О. І., наукові співробітники: Лезін Б. А., Габель М. О., Чучмаров З. І., Розенберг О. Г., Державін В. М., аспірант Доленко М. В.), 2) української літератури (керів. Плевако М. А., наукові співробітники: Тиховський П. І., Шамрай А. П., Ткаченко І. М., Панченко М. Ю., аспіранти: Ізотов І., Майфет Г., Петренко П., Савченко С., Панов А., Нече-

дужа М., Гребінник, Чернець, Тищенко), 3) російської літератури (керів. Жінкін М. П., наукові співробітники: Самарін М. П., Айзеншток І. Я., Єфімова З., аспіранти: Федоровська М., Івановська А., Легавко М., Ерохін В., Сорокін В., Скляров Н., Стройлов), 4) західно-європейських літератур. (керів. Плесський М. Г., наукові співробітники: Лейтес О. М., Сірокомська Н. І., аспірант Утевський С.). У віданні Українки; на держбюджеті (з 37 душ особового складу дістають зарплату та стипендію 13; 1927-28 р. на опер. видатки—700 карб.).

Основні питання роботи: а) теорія й соціологія літературних стилів, б) теорія й соціологія читацького смаку, в) російсько-українські літературні взаємовідносини. Власного органу катедра поки не має і праці свої публікувала в «Наукових записках катедри історії української культури», в «Наукових записках катедри історії європейської культури» і окремими збірниками (напр. «Русский романтизм» (Лтр. 1927 р. вид-во «Академія»). Звіти—в «Науці на Україні».

Найближчого п'ятиріччя катедра має провадити далі роботу над темою «а», з'явивши її щодо матеріалу з сучасними літературами СРСР і Західу, наблизити роботу теоретичну до потреб методичного викладання літератури в сучасній школі і тісніше з'язнати загальну роботу катедри з роботою літ-письменницьких організацій і педагогів-словесників.

КИЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОВОЗНАВСТВА

Київ

Катедра має відділи: мовознавства і історії літератури. Перший відділ має секції: загального мовознавства, історії української мови й слов'янського мовознавства; другий відділ має дві секції: української літератури й західної літератури.

Особовий склад катедри: А. Ю. Кримський (керівн. катедри та відділу мовознавства), А. М. Лобода (керівн. відділу історії української літератури). Дійсні члени: проф. М. К. Грунський, М. Я. Калінович, С. І. Маслов, С. В. Савченко, наукові співробітники: В. Я. Гнатюк, О. К. Дорошкевич, М. С. Драй-Хмара, М. К. Зеров, П. М. Попов, Є. А. Рихлік, П. П. Філіпович, Б. В. Якубський; аспіранти: В. В. Більт, Л. І. Білозерова, О. Ф. Бургарт, В. К. Дем'янчук, М. Є. Іваненко, С. Г. Козуб, А. Д. Лебідь, Г. А. Левченко, І. В. Лютій, Н. І. Ліперовська, Б. О. Навроцький, М. М. Новицький, В. П. Петров, П. І. Рулін, Є. А. Сабадир і П. Н. Лозінсь.

Катедрою відає Упрнаука, вона видав її кошти на її утримання (1927-28 р.—700 карб.). Праці співробітників катедри надруковано в журналах: «Записки історично-філологічного відділу УАН», «Життя й революція», «Нова громада», «Бібліографічні вісті».

«Етнографічний вісник», «Червоний шлях», збірник «Іван Франко», збірник «Шевченко та його доба», «Україна», «Збірник на пошану акад. Багалія».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Київ, Інститут Народньої Освіти

Засновано 1925 року. Має секції в Харкові. Керівник—акад. Новицький А. П.; дійсні члени: Гордеев Д. О., Квітка К. В., Ернст Ф. Л., Таранушенко С. А., Зуммер В.; наукові співробітники: Кісіль О. Г., Івасюк М. І., Морглевський, Курінний І. І., Вроня Г. Г., Якубський Б. В., Рулін П. Аспіранти: Коцюбинська П. А., Павленко М. С., Мулявка Л. Д., Сінько Є. Ю., Щепотьєва М. О., Степанова С. Ф., Масютин Ю. Н., Борик С. С., Лящевич А. І., Білощерківський Т. З.

ХАРКІВСЬКА СЕКЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОЇ КАТЕДРИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА В КИЇВІ

Харків, вул. Вільної Академії, 6/8

Засновано 1926 року. Має три підсекції: 1) мистецтва України, 2) кавказько-візантійського мистецтва, 3) мистецтва Ісламу. Керівник Секції—проф. Гордеев Д. П.; секретар—Берладіна К. А. Секція українського мистецтва—керівник проф. Таранушенко С. А., наук. співробітник Берченко Є. В.; секція кавказько-візантійського мистецтва—керівник проф. Гордеев Д. П., наукові співробітники—Берладіна К. А., Івановська Т. А., Лейтер М. Ю., Нікольська є. А., аспірант—Степанова С. Ф.; секція Ісламу—керівник проф. Зуммер В. М. аспірант—Вязьмітіна М. І. Секція у віданні Упрнауки НКО; бюджет (включаючи зарплату співробітникам)—3420 карб. Останнім часом секція працювала над збиранням матеріалу стародавнього мистецтва, архітектури, фотографій, обміряла та зарисовувала її описувала архітектурні пам'ятки України, Кавказу, Криму й Туркестану, а також опрацьовувала зібрани матеріали. Передбачається обслідувати пам'ятки будівництва Слобідської України, обробити пам'ятки народної живописі тощо. Звіти про роботу друкується в журналах «Східний Світ», «Наука на Україні» у виданнях Кавк. Істор. Археол. Ін-ту, в анкетах «Вісника Академії Наук» і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

Дніпропетровське, Інститут Народньої Освіти.

Засновано 1922 року. Має секції: 1) загальній історії; 2) історії робітничих і селянських рухів; 3) української історії і 4) історії української літератури та мови. Особовий склад катедри: проф. Яворницький Д. І., професори: Бречкевич М. В., Пархоменко В. А.,

Злотников М. Ф. і Єфремов І. А.; науковий співробітник Євстафієв
Д. Н. і 7 аспірантів. Катедра перебуває у віданні Упрнауки НКОС'у.
Бюджет 700 карб. у 1927-28 р. (на операц. видатки). Катедра вив-
чає пам'ятки місцевої старовини та побут степової України. З-по-
між найважливіших праць катедри треба відзначити такі: «Архівні
матеріали XVIII століття з історії запорізьких козаків та колоні-
зації запорізького краю» (акад. Яворницький), «Дніпрові пороги»,
«Матеріали з української етнографії», «Словник української народ-
ної мови» (акад. Яворницький), «Політика гетьмана Са-
мойловича» (проф. Пархоменко); цукроварницька промисловість Ро-
сії в період континент. бльокади (проф. Злотников). Співробітники
катедри брали участь в експедиції для вивчення пам'яток старо-
вини по території Дніпрельстану, роботою тією керував акад. Явор-
ницький. Праці катедри друкується в виданнях ВУАН та в запис-
ках Дніпропетровського ІНО, журналах «Літопис революції»
«Східний Світ».

МУЗЕЙ ТА БІБЛІОТЕКИ

АРТЕМІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ім. АРТЕМА

Артемівське

Засновано 1924 року. Музей має відділи: промисловості та сільського господарства, природи, історії і мистецтва.

Завідувач—Часовников І. Музей у віданні Окрінспектури Народовіти. Бюджет на 1928-29 р.—2.913 карб. Провадить роботу над зборанням матеріалів, що характеризують природу та економіку округи. Музей виготовлює до друку опис Артемівської округи. Звіти надруковано в журналі «Освіта Донбасу».

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Біла Церква, Замок

Засновано 1925 року. Має відділи: геологічний, історичний, етнографічний, сільсько-господарський і мистецтва. Завідувач—Іванов Ф. М. Музей працював над збиранням експонатів і матеріалів. Виготовлено такі роботи: «Історія музею», «Провідник по музею». Надалі музей має вивчати історію Білої Церкви, кустарну промисловість і ганчарництво краю, а також робити археологічні розкопки. Бюджет на 1928-29 р.—6.000 карб.

БЕРДИЧІВСЬКИЙ ИСТОРИЧНО-КУЛЬТУРНИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК

Бердичів, Кармелітанська вулиця, 23.

Засновано 1926 року. Зав. Мовчановський Ф. М. Відає музеєм Наркомос. Фінансується з місцевого бюджету. Музей робив обслугування корисних копалин округи.

ВІННИЦЬКИЙ ИСТОРИЧНО-ПОБУТОВИЙ МУЗЕЙ

Вінниця, вулиця 9-го січня, № 13

Засновано 1919 року. Має такі відділи: етнографічний, історичний, археологічний, відділ культів, історії революції і сільського-

шодарський. Наукові співробітники: Брілінг Г. В., Нарушевич М. Ф., Широкий І. П.; зав. музею—Г. В. Брілінг. Бюджет на 1928-29 р.—4.819 карб. Музей провадив роботу над вивченням ганчарства на Гайсинщині; обслідувано понад 100 старовинних будинків у Вінниці і ряд старо-українських церков з погляду їхніх архітектурних особливостей, крім того проведено низку інших робіт.

ВОЛИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Житомир, Лермонтовська вулиця, 13

Засновано 1900 року. Має відділи: геологічний (зав. геолог—Бальський С. В.), ботанічний (зав.—Башинська М. М.), зоологічний, етнографічний (зав.—Кравченко В. Г.), історичний (зав.—Іллюченко Г. Ф.), археологічний (зав.—Левицький І. Ф.), мистецтва (зав.—Антонов Д. Є.) і бібліотеку (зав.—Кудрицький М. П.). Директор музею—Мефедова Ф. В., секретар—Червінський О. П., співробітників—11. Музей у віданні Н. К. Освіти. Бюджет на 1927-28 р.—28.015 карб. Основні роботи: геологічні дослідження корисних копалин для складання геологічної мапи Волині, крім того складання списку рослин і фавни Волині. Праці музею надруковано в «Записках Волинського Інституту Нар. Освіти». Співробітники музею брали участь в експедиції Геологічного Комітету і в пром. розвідках тресту Порцеляно-Фаянс-Скло.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Харків, вулиця Фр. Енгельса, 10

Засновано 1924 року. Музей має 8 відділів: загальний з 7 п/відділами, відділ хліборобства з 8 п/від., відділ тваринництва з 10 п/від., лісовий відділ з 8 п/від., відділ державного майна і землевпорядкування з 4 п/від., відділ с.-г. техніки з 4 п/від., відділ кооперації з 10 п/від., торгово-експортовий відділ з 3 п/від. Основні матеріали музею—експонати, що виготовили до Всесоюзної С.-Г. Виставки у Москві 1923 р. НКЗем, земортані, досвідні установи і інші організації. Директор музею—Луц'кевич; фахівці—агрономи: М. М. Кузьменко, І. А. Ващугін, С. А. Тропко. Музей у віданні НКЗему УСРР, фінансується з державного бюджету. Основне завдання музею—відображати в себе всі моменти й напрями с.-т. дійсності та організаційно-економічної роботи над розвитком та поліпшенням сільського господарства, висвітлювати пляново-організаційні заходи с.-т. будівництва й земельної політики, а також висвітлювати досягнення науки та практики в справі раціоналізації с.-г. промислу й просування с.-т. знань у хліборобське населення. Музей одівуде пересічно 20.000 чоловіка на рік. Загальна вартість експонатів 30—35 тис. карб.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Київ, вулиця Революції

Засновано 1899 року. Наукові робітники музею: Заклінський Р. Р., (директор музею), проф. Ернст Ф. Л. (зав. худож. відділу), Козловська В. Є. (зав. археолог. відділу), Мощенко К. В. (зав. відділу інш. мистецтва), Пилипенко Б. К. (зав. історично- побут. відділу), Онищук А. І., Колщуняк Г. М., Артюхова А. В. Відає музеєм Університета.

Останніми роками музей провадив такі роботи: робив археологічні розкопки на Київщині та Гуманщині, обслідував сільську архітектуру на Поділлі, на Полтавщині і інші. У пляні шоточного року нарисовано роботи з археології (Фастівський район, Біла Церква), обслідування Чернігівської та сусідніх округ з історично- побутового погляду, обслідування селянського будівництва на Поділлі, на Полтавщині. Крім того у ш'ятирічному пляні своєї роботи музей передбачає: досліджувати Трипільську культуру, наглядати за археологічними внахідками шід час комунікаційних робіт, робити пораджене обслідування України, досліджувати селянську архітектуру на Україні, ганчарство на Полтавщині і інші. Праці свої музей друкує в журналах: «Життя й Революція», «Бібліографічні Вісті», «Зап. Бібл. Т-ва», а також і окремими виданнями.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ТОРГОВИЙ МУЗЕЙ

Київ, Червоний майд., № 2-б

Засновано 1926 року. Завдання музею—систематизувати і вивчати зразки товарів і матеріалів українських гринків. Особовий склад: І. В. Каганов (директор), Б. І. Емдіна (заст. дир.), І. І. Лерман, В. Д. Удовенко, Є. П. Бойко, проф. Б. К. Енкен. Фінансують НКТорг і Ярмарком. Виконано такі роботи: «Накладные расходы и оптово-розн. цены в совет. торговле», «Организация магазина», «Як краще влаштувати крамницю» (І. І. Каганов); «Хмелевой рынок», «Ресурсы меда и воска на Украине», «Перспективы экспорта пеперомолочных продуктов Лесостепи Украины» (І. І. Лерман), «Хлебный рынок Украины (І. Давідсон), «Рабочая кооперация Правобережья в 1926-27 г.» (В. А. Биховський), «Каолиновый экспорт и каолиновая промышленность Украины» (С. М. Цейтлін), «Стандарты печеного хлеба» (проф. Майзельс), «Украинский рынок смолы и склизидара» (М. Воль). Проводиться вивчення млинарства на Україні, хлібної торгівлі, ринку хмелиу тощо.

При музеї організовано виставку зразків товарів, лібраторію і майстерню для вивчення техніки роздрібної торгівлі.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ МУЗЕЙ

Київ, вулиця Нероновича, 24

Засновано 1923 року в Харкові. З 1926 року музей перебував в Києві. Має відділи: I) Всеукраїнська Центральна Наукова Коопе-

ративна Бібліотека, основний фонд її становить «Кооперативна Україна». Бібліотека ця має такі відділи: а) бібліотека кооперативних діяграм і картодіяграм (до 3.500 примірн.), б) бібліотека коопераційних діяпозитивів (3.000 штук); в) бібліотека кооперативних фотографій (до 5000 шт.); II) Архів кооперативних матеріалів; III) постійна Всеукраїнська кооперативна виставка (з 14 відділами: споживчої кооперації, с.-г. кооперації, кустарно-промислової і інших галузів кооперації).

Директор музею—проф. Токаревський М. Д., охоронець архіву—Савіч А. П. (історик). Музей фінансирує Центральна Кооперація Спілка УСРР. Звіти про свою роботу музей друкує в «Записках Київ. Коопер. Інституту», в «Працях Н. Д. Катедри Кооперації». Надалі гадає видавати власний «Щорічник Всеукраїнського Кооп. Музею».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СОЦІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ ім. АРТЕМА

Харків, вулиця Вільної Академії, 68

Засновано 1922 року. Має з відділи: природніх умов, промислових сил та виробничих можливостей і охорони здоров'я (з півд. охорони праці). Особовий склад: директор—Г. В. Каходський; співробітники—М. Г. Філянтський і Я. К. Боронов. Фінансирується з держбюджету (24250 карб. на 1927-28 р.). Музей організує обслідування родовища будівельних матеріалів на Волині, Ківишині і Дніпропетровщині. Надалі має обслідувати родовища корисних копалин УСРР.

ГАДЯЦЬКИЙ МУЗЕЙ ім. М. П. ДРАГОМАНОВА

Гадяче, Роменської округи

Засновано 1921 року. Зав. музею—Кононенко О. О. Відає музей Окрінспектура Наросвіти. Бюджет на 1928-29 р.—737 карб. Відділи: історично-меморіальний, художній, керамічний, етнографічний, нумізматичний, природничий, археологічний, революційний і шкільний.

ДЕРЖАВНИЙ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ЗАПОВІДНИК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙНИЙ ГОРОДОК»

Київ, Печерське

Засновано 1920 року. Відділи має такі: культив, металло та каменно, шкірята та текстилії, живописі, письма та друк, нумізматики, архітектури і музей української старовини. Склад наукових співробітників: Курінний П. П. (директор), Мортлевський І. В., Мощенко К. В., Попов П. Н., Потоцький П. П., Шугаєвський В. А., Ношицька М. А., Касперович Н. І., Кржемінський К. І., Більська А. І., Трипільський Д. М. Бюджет на 1928-29 р.—92572 карб. Заповідник у

віданні Укр. Наук. Науково-дослідча робота концентрувалася головно на вивченні Лаври, для чого року 1929 засновано при Заповіднику Комісію для дослідження Лаври, де опрацьовується матеріали музеїв і архівні джерела, що стосуються історії економіки України, монастирського землеволодіння і т. інш. Залоздник уряджуєває експедиції збирати матеріали із Поділля, Бердичівщину, Чернігівщину, Кременчукчину і інш. Обслідувано ряд архітектурних пам'яток. Були також експедиції і в Туркестан розшукували експонати з окремих культів; крім того роблено розкопи: неоліту, великоінзівських скелепів у Лаврі і «варязьких» печер. Поточного п'ятиріччя передбачається провадити такі роботи: визбирати культурні й історичні цінності на Волині, Шевченківському, Полтавщині, Чернігівщині, Донбасі і на Кубані, експедиції до Криму, Туркестану, Сибіру, Тібету і в Індію, щоб поповнити експонати східніх релігій; розкопи: Трипільської, Скітської і Сарматської культур, «варязьких» печер і інші роботи. Видано міжмузейного збірника: «Український Музей т. I», виготовлюється до друку праці «Т-ва Дослідників Лаври».

ДЕРЖАВНИЙ ХЕРСОНСЬКИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Херсон, Червоноармійська, 12

Засновано 1890 року. Має відділи: палеонтологічний, археологічний, художній і нумізматичний. Зав. п/від. скіто-сарматського і художнього—Фабрициус І. В.; зав. п/від. палеонт., доістор. і нумізмат.—Доброзвольський А. В.; зав. п/від. антич., середніх віків, татар, і україн.—Крисін Г. Т. Відає Укр. Наука. Бюджет—7000 карб. (1927-28 р.).

Музей складає археологічну мапу північ. частини Надчорномор'я. Робить розкопи на Аджігіляльському городищі, кургані Лук'янівці в Снігирівському районі і по інших місцях Херсонщини. Праці свої друкує у «Вестнике Одесской Комиссии Краеведения», і «Бюллетені Каб. Антроп. і Ентомол. Укр. Ак. Наук». Низку праць передано до Всеукр. Археолог. Комітету, але їх ще не надруковано. Музей бере участь в експедиції для обслідування Дніпрельстану.

ГЛУХІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Глухів, Вулиця Леніна, 68

Засновано 1920 року. Має відділи: археологічний та історичний, етнографічний, біологічний, виробничий і рев. руху. Фінансується з місцевого бюджету. Завідувач музею—Морачевський Я. Н. (природник). Працює музей в справах археології місцевого краю і вивчає кустарні промисли, зокрема деревообробне виробництво. Надалі має робити обслідування природних багатств і культурних

пам'яток округи. Звіти про свою роботу друкує в бюллетені Глухівської окружної спектакури Нароносвіти.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ КРАЄВИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Дніпропетровське, майдан Жовтневої Революції, 2

Засновано 1905 року. Директор—акад. Д. Я. Яворницький; наукові співробітники: Харницький Д. І. (Істор. Запоріжжя), Пархоменко В. О. (Істор. України). У Відданні Головнауки. Фінансується з держбюджету і спец. коштів. Бюджет (на 1927-28 р.)—25660 крб.

Збирає матеріали з історії, економіки, етнографії і археології краю. Звіти друкує в «Збірнику Дніпропетровського Працового Музею».

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Дніпропетровське, проспект К. Маркаса, ріг Короленківської вул., 101.

Засновано 1914 року. Відділи: Західно-европейський, російська школа, з 1-ої чверті XIX століття, експонати її шейзаж, живопис, скульптура, кераміка, графіка й бронза. Музеєм відає Окрнаросвіта. Бюджет—10.000 крб. (1927-28 р.). Завідувач музею—Мейстер А. Л. науковий співробітник Коренев В. В. Музей провадить велику роботу над виявленням і визбируванням художніх речі по окрузі. Відновлено її науковою розробленою близько 200 експонатів, головно живописом, скульптурою й керамікою. Звіти про зроблену роботу друкує в журналах «Український Музей», «Заря» і інші.

ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНЬО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Харків, вул. Вільної Академії, № 6/8

Директор Музею—проф. В. М. Зуммер. Заступник директора—худ. Б. В. Порай-Кошиць. Наукових співробітників—6. Роботу свою музей не розгорнув іще, бо немає відповідного приміщення для експозицій музейних колекцій, а тому є закритий для одвідування.

Музей має з основних відділів: живописі, графіки і декоративно-прикладного мистецтва; останній відділ має кабінет кераміки і кабінет мистецтва Сходу.

В основу зборок відділу живописі та графіки лягли художні колекції колишнього Харківського Університетського Музею і Харківського Міського Художньо-Промислового Музею, передані 1920 р. Державному Центральному Художньо-Історичному Музею.

Відділ живописі має дві колекції: колекцію західно-европейського мистецтва та колозного мистецтва. Відділ живопису має близько 2.000 творів.

Графічний відділ. Зібрані в ньому гравюри й малюнки перебувають у Харкові вже понад 100 років. Збірка цього відділу—

де перлина Харківського Х. І. Музею; у своїх колекціях естампів та мальонків вона має до 10.000 прекрасно вцілілих аркушів. Цей відділ Харк. Художн. Істор. музею посідає певне клісне місце серед графічних збірок нашого Радянського Союзу—між ними вона на третьому місці.

У відділі декоративно-прикладного мистецтва цілком самостійно стоїть керамічний кабінет, де на зразках презентовано розвиток порцелянового, фаянсового, майолікового й склярського виробництва у Росії і на Заході (2.500 речей).

Музей являє собою матеріальну базу науково-Дослідчої Катедри Мистецтвознавства і Харківського Художнього Інституту.

Звіти про роботу співробітників музею надруковані в «Працях і. д. катедри європейської культури», «Мистецтвознавстві», «Всесвіті» і інш.

ПРИРОДНИЧО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, Бульвар Фельдмана

Засновано 1920 року. Має відділи: постійний, прокатний, бібліотеку; передбачається організувати антирелігійний. Зав. музею проф. Третяков Д. К. Музеем відає Окрполітосвіта. Бюджет на 1927-28 р. близько 10000 крб. Обслуговує школи, клуби, виставки, а також лекторів політосвіти наочним приладдям.

ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Запоріжжя. Вулиця Гоголя, Педтехнікум

Засновано 1927 року. Зав. музею т. Павлов. Фінансується з місцевого бюджету, на 1928 рік—1415 крб. Перебуває в стадії організації.

ЗООЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ

Засновано 1919 року. Музей є центральним зоологічним науково-консультаційним органом для низки с.-г. установ. Структура його: 1) виставкова частина, відкрита для широкого загалу; 2) наукова частина—колекції для роботи спеціалістів, поділені на 3 частини: а) ссавці та птахи, б) комахи, в) препарати в спирту та формаліні; 3) бібліотека. Особовий склад: директор музею—В. А. Караваєв (ентомологія, мармекологія), М. В. Шарлемань (Орнітологія, мамаліологія), С. Я. Парамонов (ентомологія, диптерологія). Крім того в музеї працюють три постійних нештатних наукових співробітники. Відає УАН. Музей зібрав матеріал з фавни низки округ України. Складено визначника ссавців України (Шарлемань) і визначника комах України (Караваєв). Брав участь в експедиції для обслідування українських заповідників. Надруковано праці з орнітофауни

Волині та Київщини (Шарлемань), зоографічний нарис України (Шарлемань), низку статтів про фавну України, Росії і інших країв (Усурійський край, Кавказ, Закаспійська область і інші). Роботи друкує в «Працях і Записках Фіз. Мат. Відділу УАН», а також і за кордоном. Власні видання: збірники праць музею—4 томи (готується новий збірник на 8 друк. аркушів) і дві монографії С. Парамонова.

ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Кам'янець-Подільський

Засновано 1890 року. Зав. музею—А. Неселовський, охоронець музею—Є. Сицинський. У віданні НКОсвіти. Бюджет 1926-27 р.—5.073 крб. (з 1927.28 року на місцевому бюджеті). Надруковано: «Так звана Брайловська монета», «Подільський Третинник», «Наймити та наймички на Поділлі в XVIII ст.» Веселовського; «Українська архітектура», «Нарис з історії Поділля» Сицинського.

ІЗЮМСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Ізюм

Засновано 1920 року. Має відділи: природи, сільського господарства, побуту, місцевої промисловості, історично-археолог., історії революції, картинну галерею. Директор—Сіблев М. В. (археолог), Зав. відділу природи та сільськогосп.—Попова Є. О. (природник). Бюджет—5.187 крб. (1927.28 р.). У віданні НКОсвіти. Провадить такі дослідчі роботи: збирає корисні копалини, вивчає місцеві кустарні промисли, робить тідromетричні і метеорологічні спостереження. Звіти про роботу друкує в журналі «Краеведение» і у власному виданні.

КОРСУНСЬКИЙ ПРИРОДНИЧО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Корсунь, Шевченківська округа

Засновано 1923 року. Відділи: зоологічний, ботанічний, геологічний і крім того ще організується археологічний і палеонтологічний. Зав. музею—Фещенко А. С. Музей вивчає геологію і корисні копалини, фільору й фавну околиць Корсуня і сусідніх районів—Канівського, Городицького і Стеблівського. Найближчим часом музей має на думці провадити всебічне вивчення фільори, фавни і геологічних утворень місцевого краю, притягнувши до цієї роботи і місцеві краєзнавчі сили. Музей брав участь у польових роботах Укргеокому в Київському районі. Звіти про роботу надруковано в журналі «Краєзнавство» (1928 р., № 1, 4), «Наукові записки Корсунського Педтехнікуму» (№ 1), у збірнику «Пам'ятки природи» і інші. Музей перебуває в віданні корсунського Педтехнікуму і на його коштах.

КІЇВСЬКИЙ КРАЄВИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ НКЗему і ПОСТІЙНА ПРОМИСЛОВО-ВИРОБНИЧА ВИСТАВКА ВРНГ УСРР

Київ, вулиця Революції, 8

Засновано 1925 року. Поділяється на дві частини, що зафіксовано і в самій наявній установі. Особовий склад співробітників: директор—проф. Е. Д. Сташевський; агрономи: В. Н. Степанов, Ф. В. Скуратов, Н. П. Гаєвський, І. В. Яновський; інженер-хемік М. Ф. Бернштейн; вчений товарознавець—Є. П. Войко, фахівці кустарного промислу—Ю. С. Александрович, Е. Ю. Спаська; фахівець шовківник—М. Г. Сироватка; бджільник—П. Я. Портнов. Кошти на музей дає НКЗем УСРР (1927-28 р.—18.000 карб.), і крім того дано ще дотацію з місцевого бюджету 5.300 карб. На виставку дають кошти трести (1927-28 р.—24.900 карб.).

Завдання С.-Г. музею та Виставки: збирати та вивчати і демонструвати способи виробництва, зразки продукції і досягнення кількісні і якісні в сільському господарстві Правобережжя та Лісостепу України і в с.-г. промисловості України. Видано каталог. Музей бере участь у виданні науково-популярного органу Київської Краєвої С.-Г. Досвідної Станції і С.-Г. музею «Шляхи с. г.ва Київського Краю».

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Кременчук, вулиця Гоголя, № 9

Засновано 1927 року. Має відділи: природничий, історичний, краєзнавчий, сільсько-господарський і мистецтва. Наукові співробітники: Калениченко П. Г. (директор), Молоков, Курський П. П. і Нечасєв М. М. Фінансиється з місцевого бюджету (1928 р.—2.000 крб.). Звіти про роботу друкуються в журналі «Краєзнавство».

КУП'ЯНСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЕЗНАВСТВА

Куп'янка

Засновано 1927 року. Має такі відділи: природничо-історичний, історично-археологічний, агрономічний і кустарно-промисловий. Зав. музею—Яковлев Є. Н. Відає музей Окрінспектура Наросвіти. Бюджет—3.000 карб. (з місцевих коштів). Збирає експонати, згодом має організувати вивчення природи та археології округи.

КРАЄВИЙ СОЦІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ

Луганське

Засновано 1920 року. Має відділи: археологічний, етнографічний, історично-революційний, історії місцевого краю, технічний і природознавчий. Зав. музею Локтюшев С. О.; наукові співробітники:

Альбрехт А. С. (краєзнавець), Гребенєва С. І. (ботанік) і Розенель (інженер механік). У віданні Українки. Кошти дає Окрвиконком (9.152 крб. 1928-29 р.). Вивчає природні умови, археологію і етнографію Луганщини. Звіти про роботи надруковано в працях ВУАН. в журналі «Антропологія» і в працях Наукового Т-ва Донбасу (т. I, 1928 р.).

ЛУБЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Лубні, вулиця Леніна

Засновано 1919 року. Відділи такі: археологічно-історичний, етнографічний, художній, худож.-промисловий, природничий, сільсько-господарський і бібліотека. Зав. музею—Плескач І. Я. (археолог), заступник його—Терещенко Ф. Д. (рільництво). У віданні НКО освіти. Бюджет на 1927-28 р.—354 крб.

ЛОХВИЦЬКИЙ РАЙОННИЙ МУЗЕЙ ІМ. Г. СКОВОРОДИ

Лохвиця, Роменської округи

Засновано 1920 року. Має відділи: природничий, сільського господарства, історії та археології, мистецтва (культура, побут, театр). Крім того має бібліотеку з архівом. Зав. музею—Крестинський Т. Я. Бюджет (з місцевих коштів) 1.200 крб. (1928-29 р.). Завдання музею—вивчати Лохвицький район. Вивчає місцеве сільське господарство і мистецтву промисловість, широду, історію і археологію. У п'ятьнадцятий музей викреслено: збирання матеріалів, що висвітлюють сучасну врожайність на території району і способи її підвищення; археологічні розкопи; вивчення лікарських рослин і шкідників с.-г. рослин.

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ІСТОРИЧНО-ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Лебедин, Сумської округи

Засновано 1919 року. Має відділи: 1) художньо-історичний з північно-західної живописі, старовинних скульптур, меблів, фарфору; 2) східного мистецтва; 3) українського мистецтва; 4) краєзнавства з північно-західної геологічним, археологічним, ентомологічним і ботанічним. Зав. музею—Руднєв Б. К. Бюджет з місцевих коштів (1928-29 р.)—1.290 крб.). Музей обслідував городища і старовинні церкви та будівлі. У цих роботах брав участь проф. Таранушчинко (Харків), а також аспірант Ступницький. За п'ятирічном своєї роботи музей має склади загальний історично-побутовий нарис м. Лебедина та його району і вивчити експонати музею.

МАРІУПІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Маріупіль

Засновано 1920 року. Має 7 відділів: природничо-науковий, культурно-історичний, соціально-економічний, метеорологічну станцію, центральний фізичний кабінет, наукову бібліотеку і відділ живої природи. Особовий склад: зав. музею — І. П. Коваленко, співробітники: В. Л. Голіцинський, І. М. Піневич, С. О. Гуарі — Вайнера, Н. С. Коваленко, В. В. Волинський. Фінансується з місцевого бюджету, та ще 1927-28 року мав дотацію з держбюджету на організацію грецьк. відділу й на дослідчи праці. Провадив такі досліді роботи, вивчаючи Маріупільську округу: виявляв шам'ятки природи (органів. 4 заповідники), досліджував орнітофавну та іхтіофавну, збирал корисні копалини, склав повного гербарія, вивчав матеріальну культуру грецької людності (побутові матеріали й частину архіву трецького суду) і робив історично-археологічне обслідування північно-схід. частини округи та околиць Маріуполя. Метеорологічна Станція опрацювала матеріали про повінь 1925 і 1927 р. і про землетрус 1927 р. Складено рукописа про стан рибних промислів до і після революції, зібрано й систематизовано матеріали про економічну географію округи, складено для екскурсантів «Провідника по Маріупільській округі» і «Провідника по музею», а також ряд інструкцій про збирання краєзнавчого матеріалу.

Музей брав участь у роботах дослідників — проф. Іванова, ботаніків — Лазаренка та Клокова, геолога Фремда, лінгвіста Спірідонова і інших. Надалі накреслено такі роботи: дальнє вивчення орнітофавни, іхтіофавни, петрографії й фільтори округи, участь в експедиції проф. Махова для вивчення ґрунтів, дальнє історично-археологічне обслідування округи (м. Бердянського, району «Кам'яні Могили», курганів коло с. Темрюка і старих кріпостей), вивчення антропології, побутових особливостей і духовної культури грецької людності, а потім української, німецької і єврейської. Крім того музей ставить собі на меті опрацювати метеорологічні матеріали, вивчати клімат округи і енергетику вітряків, дослідити ріст промисловості округи за шіятьріччя 1923—1928 р. та продукційність праці в цензовій промисловості округи в 1926-27 р., вивчати землеробство грецької людності. Музей видає збірника з описом округи (Географічне положення, геологічна будова, фільтор, фавна, клімат, Озівське море і рибальство, історично-етногр. нарис людности, економіка округи, бібліографія).

МИРГОРОДСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Миргород, Лубенської округи, вулиця Гоголя, 137

Засновано 1920 року. Має відділи: природничий, соціально-політичний, матеріальної культури, відділ виробництв і меморіаль-

ний. При музеї є бібліотека і астроном. обсерваторія. Зав. музею Омельченко В. Д. Бюджет—1.320 карб. (1929 р.). Музей збирає експонати і матеріали, що характеризують природу, економіку й культуру краю. Найближчими роками музей і місцеві краєзнавці мають розпочати обслідування місцевої кераміки, стар. будівель і історичних пам'яток, а також—вивчення шкідників с.-г. рослин і т. інш. Готується до друку каталог музею і екскурс. Провідник.

МУЗЕЙ ОСТЕРЩИНИ

Остер, Чернігівської округи

Засновано року 1911. Має відділи: місцевої природи, орнології та етнографії, художній і сільсько-господарський (цей організується). Зав. музею—Чорноголовко Г. Г. Бюджет коло 900 карб. (1929 р.). Музей провадив обслідування пам'яток старовини Остерського району, робив археологічні розкопи, вивчав фльору та фауну Остерщини (спільно з членами місцевого краєзнавчого Т-ва). Найближчими роками музей передбачає провадити дальші роботи над вивченням природи, археології, пам'яток культури краю і його економіки.

МЕЛІТОПІЛЬСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Мелітополь

Заснований року 1920-го. Має відділи: 1) археологічний з палеонтологічною секцією; 2) історичний з історією шумізматики та етнографії, 3) природничий і 4) сільсько-господарський. Наукові співробітники: Сюрдюков Д. Я. (зав.), Мікрін Ю. О. Відає музеєм Окружніспектура Наросвіти; бюджет 1928-29 р.—3.281 карб. Провадив роботу над збиранням матеріалів та експонатів, що характеризують природно-економічні умови і сучасний стан сільського господарства округи. Співробітники музею брали участь в археологічних розкопках на Мелітопільщині. Надалі передбачається вивчати історію та побут німецьких колоністів Мелітопільщини, а також провадити далі археологічні розкопи курганів. Звіти друковано в журналах (за 1928 р.) «Освіта на Мелітопільщині».

НІЖЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ ІМ. ГОГОЛЯ

Ніжен, Комунальна вулиця, 2

Заснований року 1927-го (Раніше—музей І.Н.О. і Міський музей). Має відділи: Гоголівський, художній, шумізматичний, революції, етнографічний, природничий і відділ Старого Ніжена. Зав. музею—Спасацький І. Ю. (Історія мистецтв). У виданні І.Н.О. Фінансирується з місцевого бюджету; бюджет—1.738 карб. Звіти про роботу друкує в записках Ніженського І.Н.О.

НІКОПІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ

Нікопіль, Криворізької округи

Засновано 1919 року. Відділи: живописі, скульптури, гравюри, меблів, посуду, історії й археології. Фінансується з місцевого бюджету. Бюджет на 1928-29 р.—1.262 карб. Зав. музею—Волошин Я. П. Музей провадив розкопки курганів Нікопільського району та могил, і знайшов багато цінних останків елітської культури. Надалі передбачає організувати археологічні дослідження краю та вивчення історичних пам'яток культури й народного мистецтва. Зав. музею брав участь в археологічних розкопках в районі Дніпрельстану. Звіти про роботу музею друковано в «Археологічних відчитах» ВУАН.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Миколаїв, Мала Морська, 11

Заснований 1913. Має секції археологічну й історичну. Зав. музею—Каминський Ф. Т.; науковий співробітник—Кузнець Л. С. Музей у віданні НКО. Бюджет 1926-27 р.—5.518 карб. Пранює над виявленням місць старо-грецької колонізації на р. Бузі. Зібрано ї спральовано силу археологічних пам'яток. Має понад 22.000 археолог. пам'яток. У плані дальшої роботи передбачено виявити побутові сторони національних утворень Миколаївщини. Наслідки роботи музею друкує в виданнях ВУАН, «Істории Матеріальн. культури», «1-м Краєведч. Сборнике», у виданнях Миколаївського ІНО, «Ш-ом Краєведч. Сборнике» Одеської Краєвої Комісії Краєзнавства, 2-му випуску «Музейний Збірник» УАН. Музей бере участь в Ольвійській експедиції.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ МУЗЕЙ

Могилів-Под., вул. Мельника, 27

Засновано 1929 року. Музей перебуває в стадії організації. Зав. Музею Іванов А. В. (історик-етнограф). Бюджет на 1928-29 р.—1.835 карб. На обладнання музею місцеві господарства мають дати коло 4.000 карб. Передбачається організувати відділи: промисловості, сільського господарства, природно-географічний і історично-етнографічний.

МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, Чудновського, 15

Засновано 1920 року (до революції Музей існував як приватна збірка Ханенка). Колекції Музею розподіляються на відділи: 1) європейської живописі XV—XVIII стол., 2) промислового (Мистецтва

XVIII століття, 3) античного мистецтва, 4) російської ікони, 5) мистецтва Ісламу і 6) мистецтва Далекого Сходу.

Директор Музею Вроня І. І. (соціологія мистецтва). Заст. Директора Гіляров С. О. (історія мистецтва). Звіти про роботи Музей друкує в «Звідомленнях УАН». Видано «Каталог Музею Мистецтва УАН», «Виставка тканини», «Японська гравюра». Бюджет Музею 10.000 карб. (від НКОС'у—1928-29 р.).

МУЗЕЙ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ ІМ. СКОВОРОДИ

Харків, Університетська Горка

Засновано 1920 року. Має три відділи: історичний, художній і етнографічний. Директор—Данковська Р. С.; наукові співробітники: Срофеев І. Ф., Ковалевський П. Г. і Ніколаєв А. А. Фінансується з держбюджету і з спец. коштів на загальну суму близько 12.000 карб. Проводить роботу в галузі етнографії, історії й краснавства Слобожанщини. Звіти друкує в «Бюлл. Музея Слоб. України» і етнографічних журналах.

МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ ІМ. В. І. ЛЕНІНА

Зінов'ївське

Засновано 1924 року. Завідувач Музею—Гейвейман Р. Бюджет на 1928-29 р. 2.109 карб. Видані книжки «Красные вехи» та «Годы борьбы».

ЗАПОРІЗЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІТ

Запоріжжя, вул. Свердлова

Засновано 1927 року. Завідувач т. Шабельников, науковий співробітник Е. А. Яковлєва. Бюджет на 1928-29 р.—7.548 карб. Музей збирає, перевіряє і систематизує матеріали з історії Запорізької більшовицької організації та революційного руху на Запорізькі протягом від Жовтневої революції до захоплення міста Олександровського австро-германцями в 1918 р. Музей складає хронологію революційних подій за цей час і виготовляє матеріал до збірника «Боротьба за Жовтень на Запоріжжі» (1917 р. на Запоріжжі).

МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ УСРР

Харків, вул. Вільної Академії 4

Засновано 1923 року (з 1923 р. була виставка Іспарту ЦК КП(б)У, а 1925 року за постановою Президії ВУЦВК реорганізовано її на музей Революції УСРР).

Зав. музею—Слободський Г. Ф.; наук. співроб.: Розін С. О., Левіна Р. Д. і Зісельман М. Б. Кошторис музею в 1928-29 р.—45.335 карб. Музей у віданні ВУЦВК. Музей провадив науковий об-

лік експонатів, організував низку пересувних виставок для обслуговування широкої периферії, а саме організував дві виставки з історії партії та революції й одну «10 років ЛКСМУ». Власні видання «Пролетарій» альбом, серія пляшкітів під назвою «Жовтнева революція та промадянська війна на Україні», видано також серію пляшкітів під назвою «10 років ЛКСМУ».

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Одеса, Пушкінська вул., № 19

Засновано 1920 року. Музей має відділи: 1) архітектурний «Стара Одеса», 2) галерея сучасної живописі *і* 3) галерея старовинної західної живописі. Дир. музею І. Д. Зейтлігер. Зав. відділу «Стара Одеса»—М. В. Замечек. Зав. галереї суч. живописі—Т. Б. Фраєрман, Зав. наукового кабінету—П. М. Сеталь. Бюджет за 1927-28 р.—22.470 карб.

Видання Музею «Мистецтво Західу», «Архітектура місцевого краю». Намічені такі науково-дослідчі роботи та видання: архітектура селянських приміщень в скелях с. Усатова біля Одеси, архітектура місцевого краю (будування міст степової України під впливом архітекторів-майстрів м. Одеси), мистецтво в деревообробному виробництві та інш.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ ІМ. ВЕРЕЩАГІНА

Миколаїв, Радянська площа

Засновано 1914 р. Музей має відділи: 1) живописі, 2) скульптури, керамики, стилічних меблів, килимів, скла та кришталю. При музеї є бібліотека. Директор О. О. Рітіх. Бюджет на 1928-29 р.—3.730 карб. Складено й видано каталог музею.

МУЗЕЙ СТЕПОВОЇ УКРАЇНИ

Одеса, вул. Гоголя, 15

Засновано 1926 року. Музей має такі відділи: ткацтво, шиття, народня техніка, танчарство, чабанство, житло й одяг. Бюджет музею на 1928-29 р.—3.000 карб.

Проводиться вивчення житла Степової України та селянського мистецтва, танчарства. Виготовлено до друку збірник: «Житло селянське Степової України» (українське, німецьке, болгарське й молдавське). Зав. Муз. К. К. Гус; Науковий співробітник—Волків Р. М.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ УСРР ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 55

Засновано 1917 р. Музей має відділи: 1) загальної геології, палеонтології, мінералогії та філографії, 2) корисних копалин і рапакі-

нальної геології. При Музеї є центр. геологічний архів України. Директор музєю—акад. Тутківський П. А.; зав. відділів проф. В. В. Різниченко (загальна геологія), проф. Крокос В. І. (палеонтологія), проф. Безбородько М. І. (мінералогія), Ф. М. Полянський (корисні копалини), Я. Х. Лепченко (вч. секретар), Ю. Г. Дубята (н. співробітник), Л. С. Наливайко (н. співробітник), Ю. М. Абрамович (вч. консерватор). Бюджет Музею на 1928-29 р.—16 695 карб. Музей ставить собі завдання всебічно вивчити геологію України, зібравши для ілюстрації її в своїх стінах належну кількість експонатів та наукового матеріалу. Для перевозування наукового геологічного матеріалу, що стосується переважно тяжкого свердловання, при Музєї засновано Центр. Геологічний Архів України. Крім того Музей провадить політ-освітню роботу серед широких верств робітників та селян. Переобачається видавати: «Праці національного Геологічного Музею УСРР».

МУЗЕЙ АКЛІМАТИЗАЦІЇ

Київ. Новий будинок Академії на розі вулиць Леніна та Короленка.

Музей Акліматизації ВУАН заснований в 1929 році.

Особовий склад: Директор—академік Капценко М. Т., лябрант—Савинський П. І., препаратор—Коренівська Г. А.

Завдання полягає в тому, щоб поширювати серед фахівців та в широких колах досягнення акліматизації взагалі та зокрема на Україні.

Бюджет на 1928-29 рік. 5.600 карб. та додатково з ювілейних засобів—3.000 карб. (крім особового складу).

ОДЕСЬКИЙ ИСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, майдан Комуни, 3

Заснований року 1925. Директор проф. Дложевський С. С. (мовознавець і археолог); вчений охоронець Болтенко М. Ф. (археолог); Зав. нумізмат. Кабін. Мілісавлевич К. М. (нумізматика); бібліотекар Хоменко В. С. (мовознавець). У відданий Україні. Бюджет—15.000 крб. Науков.-дослідч. працю провадить головно в галузі археології й історії. Звіти друковано у «Віснику Краєзнавства УАН».

ОДЕСЬКИЙ КРАЄВИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Одеса, бульвар Фельдмана, 4

Засновано 1924 року. Музей поділяється на відділи основних галузів сільського господарства, при чому має при собі майстерню наочного приладдя. Директор музєю—Бриненко В. П. Музей і майстерня у відданий НКЗем УСРР. Фінансує НКЗем. Завдання Одеського Красного С.-Г. Музєю—відображати в собі всі галузі сільського господарства степової України, в їх статичному, організа-

ційному й динамічному розрізі задля показу та просування в населення найкращих способів організації і техніки сільського господарства Степової смуги. Року 1929 музей видав свій «Провідник-Довідник».

ОКРУЖНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ПЕРШОМАЙЩИНИ ім. Ф. ДЗЕРЖИНСЬКОГО

Першомайське

Засновано 1927 року. Зав. музею—П. В. Харлампович. Фінансується з місцевих коштів округи. Не маючи коштів, музей роботу гаразд іще не розгорнув і перебуває в стадії організації.

ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Черкаси, вулиця Гоголя, 115

Засновано 1918 року. Має два відділи—природи та культури, бібліотеку і краєзнавчий кабінет вивчення Шевченківщини (Черкащини). Особовий склад: Д. П. Бочков (зав. музею), В. Р. Тимник, В. І. Ткаченко. Фінансується з місцевого бюджету (1927-28 р.—5.501 крб.). Вивчав ганчарський промисел, колекціонував зразки природних багатств краю, селянське мистецтво та побут, робив археологічні розкопи та розшуки, організував систематичне вивчення природи і економіки та культури району річки Тясмина. Протягом поточного п'ятиріччя передбачається провадити далі зазначені роботи. Праці свої музей друкує в журн. «Краєзнавство». Готується до друку «Збірник» Музею; І-й том цього збірника буде присвячений Надтясминському району.

ОКРУЖНИЙ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ГУМАНЩИНИ

Гумань

Засновано 1918 року. Має відділи: археологічний, історичний, картинну галерею, культ.-етнографічний, історії революції і бібліотеку. Зав. музею—Безвентглийський Б. П. (археол.). У віданні НКОсвіти, фінансується з місцевого бюджету (1927/28 р.—3.000 крб.). Науково-дослідчу роботу провадить, головно, в галузі доісторичного минулого округи, розкопує могили Трипільської культури і могили «скорочених кістяків». При музеї є краєзнавчий гурток. Друкується в виданнях Всеукр. Археол. Комітету.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Полтава, майдан Леніна, № 2

Заснований року 1891. Має три відділи: Природничо-історичний, побуту та ідеології і соц. економ. Особовий склад: Директор

музею—В. М. Бендеровський, його заступник і зав. відділу побуту й ідеології—Я. Є. Риженко, зав. соц. екон. відділу Г. З. Жилко, Зав. відділу природи—М. І. Гавриленко, зав. п/від. археології—О. К. Тахтай, зав. п/від. мистецтв—М. М. Бокий. Музей фінансують Укрголовнаука, заинтересовані установи і з спец. коштів. Дослідчі роботи музею провадив такі: вивчав виробничі можливості Полтавщини (глини, пісок, торфи, руди тощо), нехлібоборбські промисли та заняття сільського населення, робив монографічне обслідування Опішнянського району Полтавської окр., як адміністр. і госп.—виробничої одиниці (керамічні матеріали, фльора й фауна, куїстарні промисли й ремесла і інш.). Року 1926-27 музей надрукував ряд нарисів у «Збірнику Полтавщини». Надалі передбачено такі роботи: закінчити монографічне обслідування Опішнянського району, дослідити природні багатства округи, вивчати матер. побут неукраїнського населення округи, а також динаміку зарплати робітників і службовців Полтавської окр. за останні 10 років. Музей досить добре обладнаний і в деяких галузях має вичерпні колекції.

ПРИЛУЦЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Прилуки, вулиця Леніна, 73

Засновано 1927 року. Має відділи: історичний, археологічний, сільсько-господарський, революції і культ. роботи на Прилуччині. Зав. музею—Маслов В. І. (філолог), співробітник музею Каневський Ю. Г. (природознав.). У віданні Наркомосу; бюджет 1927-28 р.—4.514 крб., з місцевих коштів. Музей вивчає пам'ятки природи та культури округи, а також вибирає матеріали, що характеризують природу, економіку й побут Прилуччини.

РОМЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Ромен, Казанська вулиця, 2

Засновано 1920 року. Має відділи: природознавства, продукційних сил, революційний, художній, археологічний, етнографічний і бібліотеку та лабораторію. Зав. музею—Семенчик М. М.; у віданні Наркомосу; фінансується з місцевого бюджету. Вивчає природу округи (геологічне обслідування водозбору р. Сули в Ромен. окрузі, вивчення корисних копалин округи).

СТАРОБІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ МІСЦЕВОГО КРАЮ

Старобільське, Будинок Селянина

Засновано 1918 року. Має відділи: природничо-історичний, культурно-історичний і економічний. Зав.—Симонов Я. П. Конти з місцевого бюджету. Бюджет—2.532 крб. Працює над обслідуванням

природи та економіки місцевого краю. Звіти друкували у журні «Шлях до комунізму» і в «Ком. Просвіщеніє».

СУМСЬКИЙ ХУДОЖНЬО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Суми

Засновано 1920 року. Відділи: живописі, художньо-прикладний, археологічно-історичний. Зав. музею—Онацький М. Х. У віданні Окр. інсп. Наросвіти. Фінансується із спеціальних і місцевих коштів. Бюджет 1927-28 р.—11.477 крб. Провадить обслідування цукроварницької промисловості й ганчарського виробництва. Брав участь в археологічній експедиції для вивчення городищ Сумщини.

ТУЛЬЧИНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА ім. ДЕСЯТИРІЧЧЯ РЕВОЛЮЦІЇ

Тульчин, Червоноармійська вулиця

Засновано 1926 року. Відділи має: природознавства, історії, етнології, економіки, бібліотеку. Зав. музею—Заборовський І. Ч. (істор., етнолог., мистецтв.). Співробітники: Соколов К. М. (природ.), Башківський Всеv. (природ.), Нікітський В. М. (істор.), Кортешовський Г. І. (істор.), Д'ячук А. Ф. (етнол.), Тарадайко І. Б. (етнолог.). Бюджет з місцевих коштів (27-28 р.—4.000 крб.). У віданні Окрінспектури Наросвіти. Одно з завдань музею—дати систематичний опис округи. Звіти про роботу надруковано в «Інформаційному Огляї Кабінету виучування Поділля при Він. Філії Всенар. бібл. ВУАН».

ХАРКІВСЬКИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Харків, вулиця Вільної Академії, 14

Засновано 1920 року. Директор проф. О. С. Федоровський; консерватор М. В. Давидова; наук. співробіт. О. О. Потапов і аспірант У. Луцкевич. Музей у віданні Укрнауки. Бюджет—близько 7.000 крб. Музей провадив такі роботи: вивчав археологію Харківщини, де відкрито палеоліти, знайдено численні сліди культури скито-сарматської епохи; зібрано матеріал про економіку переселення народів, знайдено місця золотоординської культури. На ближчий час накреслено складання археологічної мапи та детального археологічного опису Харківщини. Праці свої музей друкує в журналах «Наука на Україні», «Збірник Археолог. Комітету Укр. Ак. Наук», «Охорона культури».

ХАРКІВСЬКИЙ МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Харків, вулиця Вільної Академії, 6/8

Засновано 1920 року. Має три відділи: стародавнього мистецтва, народного мистецтва і сучасного мистецтва. Персональний

склад: проф. С. А. Таранушенко, О. І. Чудновська і ІІ. М. Жолтовський. У відання НКОсвіти. Фінансується з держбюджету. Провадив дослідження килимарства на Полтавщині та Поділлі, народної архітектури Харківщини та Поділля, народної кераміки Поділля, Київщини, Волині і Полтавщини, вивчав дерев'яну українську архітектуру. Протягом цього п'ятиріччя має проводити далі ці роботи. Праці друкують в журналах «Червоний Шлях», «Наука на Україні», «Український Музей»; власні видання—«Відчитна виставка за 1923 р.». Килим-Шепот'євої—«Рукописна книга—Желтовський».

ХЕРСОНСЬКИЙ ПРИРОДНИЧО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Херсон, Театральна, 5

Засновано 1897 року. Має відділи: фавни та фльори Херсонщини. Зав. музею—Тихонова П. Б. У віданні Наркомосу. Фінансується з державного бюджету (27-28 р.—3.637 крб.). Провадить геоботанічне та ґрунтове обслідування Херсонщини, а також обслідування фавни. Звіти про результати робіт друкують у власному виданні і «Записках Херсон. Ин-та Нар. Обр.». Видано працю І. К. Пачоського «Описание растительности Херсонской губ.—плавни, пески, солончаки и сорные растения» (1927 р.).

ХЕРСОНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ МУЗЕЙ ім. М. І. ПІРОГОВА

Херсон

Засновано 1912 року. Музей має відділи: 1) географічний, 2) геологічний та мінералогічний, 3) біологічний, 4) фізичний. Зав. музею—Білінський М. Д. Бюджет—із місцевого бюджету—867 крб. Виконано такі наукові роботи: «Геологічно-географічний, ґрунтоznавчий та метеорологічний нарис Херсонщини», «Засоби підвищення врожайності на Херсонщині на підставі досвідів Херсон. с.-г. досв. станції». Звіти про роботу музею готуються до друку у вид. Херс. окр. інсп. народовіт.

ЗІНОВ'ІВСЬКИЙ (окружний) ПРИРОДО-ІСТОРИЧНИЙ І АРХЕОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Зінов'ївське, вул. Леніна, № 8

Засновано 1920 року. Має відділи: 1) природничий з підвідділами сіл. господарства, 2) археологічний, 3) відділ мистецтва, 4) відділ історії реверху на Зінов'ївщині і відділ місцевої промисловості. При музеї працюють 2 гуртки: природників і асоціація місцевих художників. Завідувач музею—А. Д. Войцехівський, співробітники музею: Карабанович Д. І. (природник), Нікітін Ф. В. (археолог), Вишневська М. А. (художн. відділ) та Гейвейман Р. І. Бюджет на 1928-29 р.—7.870 карб. За останні роки музей зібраав величезну ко-

лекцію фавни та фльори Зінов'ївщини. Переведено вивчення її і риготовлено матеріали до друкування звітів. Розроблено кліматичні матеріали Зінов'ївщини на підставі спостережень метеорологічної станції, а також матеріали з історії та етнографії. 1928-29 року музей провадив археологічні дослідження (грецька, римська культура та Трипілля), зібрання геологічних колекцій, вивчення історичних та художніх цінностей. На п'ятиріччя намічено за пляном вивчення продукційних сил Зінов'ївщини (корисні копалини, фльора й фавна та інш.).

НОВГОРОДСЬКИЙ МУЗЕЙ

Новгородсіверське, Глухівської округи

Засновано 1920 року. Відділи: археологічний, малювання та різьбярства, гравюри, кераміки, нумізматичний та зброй. Зав. Музею Гапеєв, С. А. За останні роки Музей збирав експонати, звертаючи особливу увагу на матеріали з краєзнавства. Найближчого часу передбачається об'єднати Музей з Новгородсіверським Державним Історично-Культурним Заповідником.

СТАЛІНСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Сталіне, 2 лінія № 62, Буд. Культури

Засновано 1924 року. Зав. Завідуватель В. Лавриненко. Музей має відділи: геологічний, ґрунтознавчий, сільсько-господарський, природознавчий, гірничий та металургійний. Бюджет на 1928-29 р.— 9.554 карб.

ДЕРЖАВНИЙ ЗАПОВІДНИК «ОЛЬВІЯ»

Миколаївська округа, Очаківський район, Парутинська сільрада
(Листування—Миколаїв, Музей)

Засновано 1926 р. Учений охоронник Держзаповідника—Ф. Т. Каминський. Бюджет 1928-29 року—близько 1.000 карб.

Науково-дослідча робота на Заповідникові—археологічні розкопки, які проводяться за розпорядженням Укрнауки щороку; розкопки в Ольвії є найбільші на ввесь СРСР. До складу Ольвійської Археологічної експедиції входить до 40 наукових співробітників (археологи, керамісти, архітектори). Про розкопки в Ольвії видано звіт, складений проф. Фармановським, перекладений на укр. мову проф. С. С. Дложевським (Одеса, 1929 р.).

ШЕПЕТИВСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Славута, Шепетівської округи

Засновано 1926 р. Музей має відділи: 1) природничий з підвідділами—геологічним, ентомології, орнітології, зоології і дендрології,

2) соціально-економічний з підвідділами—кустарним та промисловим, 3) культурно-історичний з підвідділами—археолог.-історичним, художнім, нумізматичним і ін. Директор музею—В. І. Кочубей. Бюджет на 1928-29 р.—5.000 карб. Музей провадив таку наукову роботу: робив геологічне обслідування Поліської смуги округи, щоб виявити корисні копалини; збирав матеріали для вивчення економічного стану села лісової смуги, досліджував ганчарство округи та перспективи його поліпшення, організував 2 археологічні експедиції, які розкопували кургани некрополі та поле похованих урн (під орудою віце-презид. ВУАК'у Гальченка С. С.); організовано крім того геологічну експедицію досліджувати корисні копалини кристалічної смуги (під орудою проф. Безбородька), почато вивчення лісового господарства краю та інш. На 1929 рік намічено геологічні й зоологічні дослідження, дослідження лісів, археології місцевого краю. Праці друкується у виданнях Шепетів. Наукового Т-ва.

ЧОРНОМОРСЬКИЙ МУЗЕЙ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Одеса, бульвар Фельдмана, № 3

Засновано 1920 року. Зав. Музею—Ченцов В. О. Музей у віданні Одеського торгового порту. До 1-VI—28 р. існував на кошти спілки водників, з 1-VI—28 р. на кошти Упр. Одеського порту, бюджет—7.000 карб.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Чернігів, Селянська вулиця, 3

Засновано 1922 року. (До складу музею ввійшли: Музей Черн. Учен. Арх. Ком.. Музей ім. В. В. Тарновського. Черніг. Епарх. Древлехран.. Музей Етнограф., Побуту й Мистецтв). Має відділи: археологічний, історичний, відділ панського побуту та мистецтв, етнографічний, відділ культів з кабінетом муміфікації і бібліотеку. Директор—Вайнштейн М. Г. (історія мистецтва), Дроздов В. Г. (мистецтвознав.), Смолічев П. І. (археолог.), Барабан-Бутович С. З. (історія), Луговський Б. Л. (етнографія). У віданні Наркомосу. Бюджет 1927-28 року—23.972 карб. Провадить обслідування пам'яток старовини і археологічні розкопи на Чернігівщині.

ЧЕРВОНОГРАДСЬКИЙ РАЙОННИЙ МУЗЕЙ

Червоноград, Полтавщина

Засновано 1922 р. Має відділи: природничий, анатомічний, історичний, сільсько-господарський, педагогічний і відділ мистецтв; має бути організований відділ революції. Зав. Музею—Соловей-Руденко П. А. Наук. співр.: (нештатні) Гончаренко Л. А., Лашкевич О. А., Гуменюк С. Н., Неутрієвський І. Ф., Наукову роботу в минулому

переводилося таку: археологічні дослідження і розкопи на Червоноградщині, а також збирання різного матеріалу для окремих відділів Музею. Надалі передбачається за допомогою місцевих наукових робітників вивчати місцевий край, зокрема намічено розгорнути науково-дослідчу роботу в галузі сільського господарства.

ВОВЧАНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

М. Вовча, Хар. окр., Майд. Волі, 5

Засновано 1911 року. Відділи: Історично-археологічний, церковні старини, Архівно-бібліографічний, Нумізматичний, Природознавства, Анатомічний, Революції, Худ.-Історичний, Етнографічний і Сільськогосподарський.

Директор Музея—Бабенко В. О. Бюджет за кошти Райвиконкому—3.600 карб. (28-29 р.).

Музей провадив археологічні досліди й розкопи стародавнього Салтівського могильника та городища, Вовчанського городища та могили в с. Захарівці. В 1929 р. досліди та розкопи Музей провадитиме далі у Верхньому Салтові і в Вовчанському р. До пляну роботи Музею на найближчі роки внесено: реорганізація окремих відділів, археологічні досліди стародавньої Салтівської культури по р. Донцю та його притоках.

Праці надруковано: у працях археологічних З'їздів, трудах «Московского Археологич. О-ва» та виданнях Хар. Соц. Музею ім. Артема.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ПОСТІЙНА ПРОМИСЛОВО-ПОКАЗОВА ВИСТАВКА ВРНГ

Харків, вул. Енгельса, № 8/11

Засновано 1925 року. Виставка має відділи: добувальної промисловості, металюпромисловості, силікатної, хемічної, харчосмакобої промисловості, оброблення волокниватих речовин, будівництв, транспорту і зв'язку, винахідництва та удосконалення і закордонних експонатів. Бюджет на 1928-29 рік—132.000 карб. Зав. виставки С. Волка.

СОСНИЦЬКИЙ РАЙОННИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ ТА ЕТНОГРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ

Сосниця, Конотопської округи

Засновано 1920 р. Музей поділяється на відділи: 1) історично-археологічний і 2) етнографічний. Завідувач—Ю. С. Виноградський. Музей утримується з місцевого районного бюджету—980 карб. (1928-29 р.). Зав. музею робив археологічні розшуки, збирав пам'ятки культури на станціях первісної людини, городках, городищах,

селищах у районах Сосницькому, Менському, Корюківському та інш. Провадив також роботи в галузі історії, етнографії, фольклору й мови та природи краю в названих районах. Передбачається провадити й далі археологічні та краєзнавчі дослідження місцевого краю. Праці надруковано в журн. «Етнографічний Вісник» 1927-28 р., в «Історико-географічному збірникові» (1927 р.), в збірникові «Чернігів і Північне Лівобережжя» (Київ, 1928 р.), в «Українському Діялектологічному Збірникові» (Київ, 1928 р.).

ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ МУЗЕЙ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Звенигородка, вул. Леніна, ч. 37

Засновано 1922 року. Відділи має: історичний, археологічний, етнографічний, нумізматичний і картинний. Зав. Музею Терещенкова С. М. Бюджет на 1928-29 р.—1.820 карб. Музей робив археологічні розкопи на Звенигородщині (скітська та старослов'янська доба, Трипільська культура, Кам'яна доба, Старогрецька та Старо-Римська) і провадив краєзнавчі досліди. Звіти про пророблені досліди надруковано у виданнях ВУАН.

ДОДАТКОВИЙ СПИСОК МУЗЕЇВ *)

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ЄВРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ім. МЕНДЕЛЬ МОЙХЕР СФОРІМ

Одеса, вул. Бебеля, 2

Засновано 1917 року. Директор Музею—Рубштейн Б. М.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ РАЙОННИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Переяслав, Київ. окр., Набережна

Завідувач музею—Козачківський М. С.

КІЇВСЬКА КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Київ, вул. Чудновського, 9

Засновано 1922 р. Завідувач—Кумпан М.

КОНОТОПСЬКИЙ ОКР. МУЗЕЙ

Конотоп, Лизогубівська, 17

Засновано 1900 року. Завідувач—Маліношевський В. О.

*) За відомостями НКОСвіти.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ ПРИРОДОЗНАВСТВА

Миколаїв, Миколаївська вул., 13
Засновано 1886 року. Завідувач—Ястремець Б. О.

ВОЛОДИМИРСЬКИЙ (НАТАЛІВСЬКИЙ) МУЗЕЙ

Ст. Гути, Сумської округи.
Засновано 1920 року. Завідувач—Черногубов.

МУЗЕЙ КИЇВСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Вознесенський узвіз
Засновано 1925 року.

КОРОСТЕНСЬКИЙ ОКРМУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА.

Коростень
Засновано 1924 року. Завідувач—Козубовський Ф. А.

ОЛЕШКІВСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Олешки, Херсонської округи
Засновано 1925 року. Завідувач—Прохунов.

КИЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Київ, вул. Короленка, 57
Засновано 1925 року. Завідувач—Фаворський.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Миколаїв, вул. Шевченка, 46
Засновано у 1922 р. Завідувач—Липова Є. С.

ОДЕСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Одеса, вул. Ласточкина ріг Пушкінської
Засновано 1922 року. Завідувач—Кофф.

ОДЕСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, Будинок Черв. армії та флоту
Засновано 1925 року. Завідувач—Посохов.

ОДЕСЬКА ПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

Одеса, вул. Леніна, 16
Засновано 1922—28 р. р. Завідувач—Петровський О. П.

ОДЕСЬКИЙ НАРОДНІЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Одеса, вул. Короленка, 15
Завідувач—Ємський І. С.

НАУКОВІ БІБЛІОТЕКИ

ВСЕНАРОДНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ (ВБУ) ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, бульвар ім. Шевченка, 14

Засновано 1918 року. Директор Постернак С. П., заступник директора Іваницький В. Ф.; вчений секретар—Маяковський Я. Л. Бібліотека має 21 відділ: I. Науково-дослід. комісія бібліотекознавства та бібліографії (голова Постернак С. Ф., заступник—Іваницький В. Ф., члени президії—Козловський В. А., Сагарда М. І., Ясинський М. І., Маслов С. І., секретар—Маяковський Я. Л.); II. Відділ реєстрації та розподілу книжкових і інших матеріалів (зав. Нестеровський П. А.); III. Каталожний відділ (зав. Козловський В. А.); IV. Загальний (тимчасов. зав. Піскорська Н. В.); V. Періодики з ш/від. журнальним і газетним (зав. Сагарда М. І., тим. пом. Овсяюк М. Ф.); VI. Українники (зав. Ясинський М. І.); VII. Стародруки (зав. Маслов С. І., заст. Зданевич Б. І.); VIII. Рукописів (зав. Житоцький І. П.); IX. Бібліотекознавства—з музеєм (тимчас. зав. Полулях О. І.); X. Орієнタルний; XI. Графіки; XII. Нотно-музичн.; XIII. Волянція; XIV. Університетський (кол. бібліот. Київського У-ту) XV. Петровський (кол. бібл. Київської дух. Академії) (зав. Криловський А. С.); XVI. Лаврський (складається з 4 бібліотек: старої Лаврської, Флавіянівської і Видубецького та Миколаївського монастирів); XVII. Михайлівський (Бібл. кол. Михайлівського ман-ря); XVIII. Софійський (кол. бібл. Софійського собору); XIX. Обміну та комплектування; XX. Книрокористування (підручна бібліотека, загальна та наукова читальні—зав. Карпінська О. Г.); XXI. Консультаційно-виставковий (зав. Балика Д. А.). Усіх основних співробітників—24. Загальне число томів—1.800 тис. Бібліотека у віданні Наркомосу; фінансиється з держбюджету (1927 року—87.178 крб.). ВБУ ставить собі такі цілі: а) створити книжковий фонд для наукового дослідження та популяризації тих матеріальних і культурних ресурсів, що визначають розмір, напрямок і темп відродження українських народних мас; б) бібліографічно опанувати свій книжковий фонд і український книжковий фонд взагалі, У зв'язку з цим ВБУ досліджує: 1) обсяг і зміст українського книжкового фонду; 2) методи його ор-

ганізації для найдоцільнішого використання і з) методи бібліографічного опрацювання його. Звіти про свою діяльність та результати роботи ВВУ публікує в «Бібліотечному Збрінику» (вид. ВВУ, вийшло три вип.), у «Бібліот. Журналі» (орган співробітників ВВУ), у «Журналі Бібліотекознавства й бібліографії», вид. ВВУ (друк.), у виданнях УАН і в періодичному друкові Києва та Харкова. ВВУ має ще одну автономну філію з окремим бюджетом і управою в м. Винниці.

ХАРКІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВО-УЧБОВА БІБЛІОТЕКА

Харків, вулиця Вільної Академії, 35

Засновано 1804 року (як бібліотеку колишнього Харківського Університету). Директор—Ольховська А. М.; Пом. старший бібліот.—Рубінський К. І. Відділів два: I. Фундаментальний з п/від.: а) реєстрації та каталогізації, б) видання, в) читальна зала, г) марксівський кабінет; II. Художньо-Археологічний. Окрім директора бібліотекою відає ще бібліотечна рада з представників ВИШ'їв і науково-дослідчих катедр; задля поточної роботи рада ця зного складу виділяє малу раду з 7 членів—представників різних галузей знання. Бібліотека у віданні Українського Наркомосу. Бюджет 1928 р.—40.894 карб.

Науково-дослідчої роботи бібліотека покищо не провадить, бо немає коштів і малий штат співробітників. Коли б цей штат збільшився, можна було б виконати накреслені бібліотекою роботи, а саме: описати рукописний відділ і багату збірку книг старого друку, а також роботи з бібліографії Харківщини і інші. Звіти про свою діяльність бібліотека друкує в «Науці на Україні».

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА ім. КО. РОЛЕНКА

Харків, вул. Короленка

Засновано 1886 року. Має відділи: 1) Консультаційно-бібліографічний, 2) Український кабінет марксизму-ленінізму, 3) Чужеземної літератури, 4) Сходознавства і інш. Директор бібліотеки—Чепіга М. І., заступник директора—Румницька М. І.; зав. кабінету марксизму-ленінізму—Прозоровська О. І.; бібліограф—Плеський М. Г.; зав. бібл. конс. від.—Борович Б. О., У віданні Наркомосу. Бюджет на 1928-29 р.—90.000 карб. Бібліотека провадить бібліографування всієї книжкової продукції СРСР і науково-бібліографічне розроблення питань марксизму-ленінізму. Виготовлено до друку бібліотечний покажчик «Українська Мова», «Харківщина» й інш.

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДЕРЖАВНА ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ім.
ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ**

Дніпропетровське, вулиця Дзержинського, 2

Засновано 1887 року. Відділи: окружний, місцевого краю, чужоземний, поповнення та консультаційно-довідковий. Наукові співробітники: Дікарев В. А., Сандомірський (бібліограф), Стебельський (бібліограф). Бюджет—26.000 крб. (на 1928-29 р.). Працює в справі бібліографії рев. руху Катеринославщини, бібліографії місцевого краю, головно, природньо-продукційних сил і економіки краю. Готується до друку з нагоди 40-річчя бібліотеки «1-й Збірник Праць Дніпропетровської Держ. Бібліотеки».

**АКАДЕМІЧНА БІБЛІОТЕКА КИЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО
ІНСТИТУТУ**

Київ, Брест-Литовське шосе, 39

Засновано 1898 року. Зав. бібліотеки—Сафонеев Н. С. Відділи такі: фундаментальний, загально-студентський (політико-публістичний відділ, белетристика), довідковий, бібліотека робфаку, читальна зала, бібліотека підручників і науково-бібліогр. відділ. У віданні Київського Політехнічного Ін-ту. Щороку асигнується 2.000 карб. Книжкове майно—понад 100 тис. томів. Короткий звіт про роботи 1925-27 р.р. подано в «Вістях» Київ. Політ. Ін-ту, повний—у «Трудах 2-ї Конференции Научных Библиотек», 1926 р. Ленінград.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА м. ОДЕСИ (Од. ЦНБ)

Одеса, вулиця Троцького, 24

Заснована 1817 року. (Як бібліотека Рішельєвського Ліцею, в 1865 р.—реорганізовано в б-ку Новоросійського Ін-ту, з 1923 р.—ЦНБ). Директор Рубінштейн С. Л.; тимчас. вчений секретар—Беляєва Л. М. Науковий персонал: Вайнштейн О. Л. (зав. відділу бібліографії); Копержинський К. О. (зав. українського відділу); Петрунь Ф. Є. (зав. відділу комплектування); Петринський М. М. (зав. від. книгокористування); Боровий С. Я. (асистент). Крім цих бібліотека має ще й такі відділи: музей книги, каб. довідкових виданнів, картографічний кабінет, марксівський кабінет, чужоземної літератури. При бібліотеці є: 1) вчена рада—з представників ВІШ'їв і науково-дослідчих установ Одеси і 2) бібліографічний семінар (голова проф. Рубінштейн С. Л.). Загальна кількість томів—525.919. Бібліотека у віданні Упрнауки Наркомосу; бюджет на 1926-27 р.—27.148 карб. Завдання—обслуговувати потреби наукової роботи взагалі і зокрема роботи по дослід. установах, ВІШ'ях тощо. Разом із цим ЦНБ—науково-дослідча установа в справі бібліології, що провадить на-

уково-дослід. роботу і готує аспірантів. Звіти про роботу надруковано в «Трудах Одес. ЦНБ» і в «Бібл. Вістях» (Київ).

ЦЕНТРАЛЬНЕ АРХІВНЕ УПРАВЛІННЯ УСРР (УРКЦЕНТРОАРХІВ)

Харків, вул. Вільної Академії, 6

Засновано 1920 р., але до 1923 р., коли затверджено положення про Центральне Архівне Управління УСРР, існував архівний відділ «Всеукр. Комітету Охорони пам'ятників старовини і мистецтва» в 1920 р. та Головне Архівне Управління при НГО УСРР в 1921—22 р. Центральне Архівне Управління має 2 відділи: адміністр.-організаційний і архівознавства.

Завідувач—Рубач М. А. Зав. адм.-орг. відділу—Токарев С. В. Зав. відділу Архівознавства—шпунт Р. М. Вчений архівознавець—консультант—проф. Веретеников В. І.

при центральному архівному управлінні існують такі науково-організовані архіви: Центральний Архів Революції (м. Харків)—Завідувач Рубач, Зам. Зав. Глівенко М. В., Центральний Історичний Архів (м. Харків), Зав. Іванов Є. М.; Центральний Архів Праці (м. Харків). Завідувач—Мазлах О. М.; Центральний Історичний Архів (м. Київ)—Зав. вакансія, Центральний Архів Стародавніх Актів (м. Київ)—зав. Романовський В. О.; Харківський краєвий Історичний Архів (м. Харків)—зав. Миронова В. Г.; Дніпропетровський краєвий Історичний Архів (м. Дніпропетровське)—Зав. Семірязко Ф. К., Полтавський Краєвий Історичний Архів (м. Полтава)—Зав. Гарасименко Ф. А.; Чернігівський Краєвий Історичний Архів (м. Чернігів)—Зав. Віленський Ф. М.

В кожній з округів існують Округові Архівні Управління, а в АМСРР—Головне Архівне Управління.

Основовий склад Центрального Архівного Управління складається з 115 осіб, а Окружархів—з 155 осіб. Річний бюджет Центрального Архівного Управління по держбюджету (1928-29 госп. рік)—216.975 карб.

До завдань Центрального Архівного Управління належить:

а) загально завідувати й керувати всією архівною справою на Україні;

б) концентрувати архівні матеріали в установах Центр. Арх. Управління;

в) впорядковувати й підготовляти для наукового дослідження архівні матеріали, що є у відповідних архівосховищах Центрального Архівного Управління;

г) видавати архівні матеріали й наукові праці, основані на архівних даних;

д) розробляти архівознавчі питання.

До обов'язку центральних архівів й краєвих історичних архівів належить:

- а) перевозувати зібрані в них архівні матеріали й охороняти їх від знищення, пошкодження, згуби тощо;
- б) систематизувати й реєструвати архівний матеріал, що є в них відповідно до наукових вимог архівної техніки;
- в) науково-архівно розробляти архівні матеріали, щоб підготувти їх для науково-дослідчої праці над ними;
- г) підготовляти архівні матеріали, щоб їх практично використали державні й громадські установи та організації;
- д) видавати довідки з архівних матеріалів;
- е) складати каталоги, наукові огляди й описи архівним матеріалам, а також різні покажчики до них і видавати ці роботи з дозволу Центрального Архівного Управління УСРР;
- ж) надавати поодиноким особам можливість науково працювати над архівними матеріалами;
- з) підготовляти до видання архівні матеріали на завдання Центрального Архівного Управління УСРР;
- и) шлянково поповнювати відповідні архіви архівними матеріалами.

Центральне Архівне Управління УСРР видає: щомісяця «Бюлєтень Центрального Архівного Управління», 4 книжки на рік журнала «Архівна Справа»—редакційна колегія в складі акад. Багалія, Веретенникова, Іванова, Рубача, Шпунта, а також офіційні розпорядження.

Крім того, видано збірник документів та статтів «Рух декабристів» за ред. акад. Багалія, «Нариси з архівознавства»—В. О. Романовського, збірн. «Примірні описи» за редакц. проф. Веретенникова та «Центральний Архів Давніх Актів» за редак. В. О. Романовського.

Найважливіші зміни, що сталися в мережі наукових установ під час складання та друкування цього збірника.

УСТАНОВИ НКОСВІТИ УСРР

Н.-Д. катедру Єврейської Культури при ВУАН реорганізовано на Н.-Д. Інститут Єврейської Культури при ВУАН у Київі.

Н.-Д. катедри неорганічної хемії, органічної хемії, фізичної та фармацевтичної хемії реорганізуються на Н.-Д. Інститут Хемії в Харкові.

Організовується Н.-Д. Інститут Сходознавства в Харкові (буд. наукових установ).

УСТАНОВИ ВРНГ УСРР

Досвідну станцію раціоналізації будівельних робіт при НТУ ВРНГ реорганізовано на Науково-Експериментальний Інститут Споруджень в Харкові.

Організовано Науковий Інститут Технічного нормування при ВРНГ УСРР (Харків).

Організовується Інститут Економіки Промисловості при ВРНГ (Харків).

Почато організацію таких філій Н.-Д. Інститутів НТУ ВРНГ СРСР: Ін-ту Прикладної Мінералогії (Харків), Наукового Інституту Угольності (Н.Л.У.), Інституту Шкіряної промисловості, Ін-ту Механ. обробки корисних копалин, Інсторфу (Київ) та Інституту деревенини (Харків).

Донецька Науково-Досвідна Гірнично-Металургійна Станція (Сталіне) увійшла до складу Н.-Д. Інституту Вугільної промисловості Н.Т.У.

Геолого-Розвідкове Бюро Донвугілля увійшло до складу Геолого-Маркшейдерського Відділу Донвугілля (Харків).

Лябораторію Шумування реорганізовується на Н.-Д. Інститут Харчової та Шумувальної промисловості (м. Харків).

УСТАНОВИ НКЗЕМСПРАВ УСРР

Південну та Північну Меліоративні організації реорганізовуються на Н.-Д. Інститут с.-г. меліорації при НКЗемсправ (Харків).

Організовується новий Н.-Д. Інститут Експериментальної Зоотехніки (в Полтаві).

Науковий Відділ Торфової частини НКЗСправ (Київ) реорганізовано на Українську філію Інституту НТУ ВРНГ СРСР.

Організовано Н.-Д. Інститут Лісового Господарства (Харків).

УСТАНОВИ НКШЛЯХІВ ТА ГОЛОВШЛЯХУПР

Мостове Досвідне Бюро Н.К.Т. НКШляхів перейменовано на «Мостово-Досвідне Бюро Центрального Науково-Дослідчого Управління НКШ» (Київ).

Шляхово-Досвідну станцію Головшляхупру реорганізовано на «Науково-Дослідче Бюро Головшляхупру УСРР» (Харків).

ЗМІНИ ПО ІНШИХ УСТАНОВАХ

Український Інститут Праці реорганізовано на Інститут Радіоналізації Управління при НКРСІ (Харків).

При ВУЦВК та Укр. Інституті Марксизму-Ленінізму організовано Інститут Радянського Будівництва (Харків, ВУЦВК).

При Укрдержплані організується Інститут Економічних досліджень (Харків, Буд. Держпрому).

При НКТоргівлі організується Інститут зерна та продуктів його переробки (Харків).

Всеукр. Асоціація Інженерів (В.У.К.А.І.) постановою НКВСправ від 26-ХІІ 1929 р. як самостійна організація ліквідована.

ОРГАНІЗАЦІЯ, ЯКА НЕ УВІЙШЛА ДО ЗБІРНИКА

ХАРКІВСЬКЕ МАТЕМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Харків, Інститут Народньої Освіти. Математичний корпус.

Засновано 1879 р. Х. М. Т-во мав 50 дійсних членів, 10 почесних членів та 35 членів-кореспондентів. Голова проф. Синцов Д. М. Заст. голови акад. Бернштейн С. Н. та проф. Руссьян Ц. К. Секретар проф. Гончаров В. Л., бібліотекар та скарбник проф. Марчевський М. Т-во існує на членські внески. Праці Т-ва друкуються у власних виданнях «Сообщения Харьковского Математического Общества» та інш. спец. журналах.

Наукові робітники, що померли під час друкування Збірника:

Заболотний Д. К. академік—1929 р. (Київ).

Зуев М. Д. проф. —1929 р. (Харків).

Моніч В. В. проф. —1929 р. (Харків).

Богомаз К. проф. —1929 р. (Одеса).

Адріанов С. В. —1929 р. (Харків).

ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ ПО МІСТАХ
УСРР

М. ХАРКІВ І ХАРКІВСЬКА ОКРУГА.

Технічні науки.

Стор.

Укр. Науково-Дослід. Інститут силікатної промисловості НТУ ВРНГ УСРР	42
Н.-д. Ін-тут Металів НТУ ВРНГ УСРР	44
Ін-тут Вугільної пром-сти НТУ	43
Н.-Д. Ін-тут Пром. Енергетики НТУ	42
Н.-Д. Ін-тут с.-г. машинознавства й машинобудівництва НТУ	44
Науково-Дослідча катедра електротехніки при ХТІ	54
" " " гідромеханіки	44
" " " машинобудівництва	48
" " " інженерно будівельних наук при ХТІ	46
" " " теплотехніки при ХТІ	51
" " " технології органічн. речовин при ХТІ	53
" " " мінерал.	52
" " " спожив.	52
" " " механічн. технології	48
Українське Геодезичне Управління (УГУ)	55
Бюро хем. апаратури НТУ ВРНГ	72
Найвищий Технобудівельний Комітет при НКВСправ	55
Центральна Науково-експериментальна хемічна лябораторія Донвугілля	153
Центральна Хемічна лябораторія Укртютюнтресту (при Інституті прикладної хемії)	155
Лябораторія Донецьких залізниць	60
" Цукроварництва при ХТІ	67
" Заводу с.-г. машин Серп и Молот	68
" Будянського керамічного заводу, ст. Буди, Харк. окр.	65
" Відділу Контролю ХПЗ	68
" Ферментації НКЗ	69
Науково-Технічна лябораторія при Техчастині Хемвугілля (Ін-тут прикл. хемії)	154

	Стор
Центральна Лябораторія Акц. Т-ва „Коксобензол“	153
Лябораторія 8-го Червоного Комбінату Укроліттресту	156
Українська Палата мір і ваг	143
Шляховодослідча станція Голов. Шлях. Управління	61
Геолого-розвідкове Бюро Донвугілля	58
Бюро дослідженъ Харківського Електромеханічного заводу	55
Досвідна станція будівництва НТУ (ін-тут Споруджень)	59
метальопромисловости НТУ	58
Центральна лябораторія Укрсілікаттресту	71

Сільсько-господарські науки.

Науково-Дослідчий Інститут прикладної ботаніки	73
Український Н.-Д. Ін-тут економіки й організації сільськогосподарства	77
Державний Ін-тут наукової та практичної ветеринарії	83
Науково-Дослідча катедра організації с.г. при ХСГ Ін-ті	79
" " " " рільництва при ХСГ Ін-ті	85
" " " " грントзнавства " "	80
" " " " зоотехніка " "	82
" " " " лісівництва	121
Центральна Держав. Наційного Контрольна станція	115
Харківська Крайова С.-г. Досвідна станція	116
Досвідна Станція бджільництва	86
Українська Станція Всесоюз. Ін-ту Прикладної Ботаніки, м. Валки, Харк. окр.	81
Науково-Консультаційна Рада НКЗему	106
Центр. станція захисту рослин	129
Н.-Д. та учбовий розсадник лікарських та етерових рослин.	

Фізико-математичні науки

Науково-Дослідчий Фізико-Технічний Ін-тут	134
Український Ін-тут Математичних Наук	133
Науково-Дослідча катедра фізики при ХІНО.	135
Катедра фізики при ХТІ	137
Фізичний Кабінет при ХІНО	139
Харківська Астрономічна Обсерваторія	138
Харк. відділ Укрмету	145
Гідрометеорологічний відділ Дон. залізниць	146

Хемічні науки.

Стор.

Науково-дослідча катедра органічної хемії при ХІН	150
" Фармац. хемії при Харк. Фармац.	
Технікум	151
Хемічна лябораторія Півден. залізниць, м. Харків	154
" ХТІ	154

Природничі науки.

Біо-Хемічний Інститут	163
Український Н.-Д. Інститут географії і картографії	164
Науково-Дослідча катедра геології	168
" географії й антропології при ХІНО	168
" ботаніки при ХІНО	166
" зоології " "	170
Харківський Ботанічний Сад	172
Мінералогічний Кабінет при ХІНО	176
Біологічна станція, Зміїв	177

Соціально-економічні й історично-філологічні науки.

Н.-Д. Ін-тим. Тараса Шевченка	246
Всеукраїнський Державн. Ін-т Праці	222
Ін-т Марксизму-Ленінізму	219
Н.-Д. Ін-т Педагогіки	226
Н.-Д. Катедра Історії Європейської культури при ХІНО	249
Науково-Дослідча катедра літературознавства при ХІНО	251
" української культури ім. академ. Д. І. БАГАЛЯ при ХІНО	250
Науково-дослідча Катедра прикладної економіки при ІНГ	223
" проблеми сучасного права при ІНГ	225
" мовознавства при ХІНО	248
Українська Книжкова Палата	249
Харківська секція н.-д. катедри мистецтвознавства в Києві	253
Досвідно-Педологічна станція	229
Кабінет праці при ХІНГ	229

Медичні науки.

Український Патолого-Анатомічний Інститут	192
" Державний Рентгенологічний Інститут	194
Харківський Державний Венерологічний Ін-т	190
Український Протозойний Ін-тут	192
1-й Українськ. Сан.-Бактеріолгічний Ін-тут	188
Україн. Державн. Ін-тут Патології і Гігієни Праці	193
" Клінічний Ін-тут Ортопедії і травматології	194
1-й Укр. Держ. Ін-тут Охорони материнства й дитинства	188
Укр. Держ. Ін-тут Клініч. психіатрії й психології	191
Ін-тут Судової Медицини при Харк. Мед. Ін-тути	183

Ін-тут Лябораторної Діагностики	182
Український Державн. Психоневрологіч. Ін-тут	189
Шпитальна Нервова Клініка при Харк. Мед. Ін-тут	205
Н.-Д. Катедра бактеріології й епізоотології	202
" соціальної гігієни	200
" нормальної й патологічної морфології при	
Харк. Вет. Ін-туті	203
Н.-Д. Катедра морфології при ХМІ	199
" фізіології "	199
" психоневрології при ХМІ	199
" клінічної ветеринарії при ХВІ	203
" фізичної культури	228
Харк. віспошепільний Ін-титут	195
Н.-Д. Катедра хірургії при Харк. Мед. Ін-туті	200
" й лябораторія медич. мікробіології при Харк.	
" Мед. Ін-туті	201
Науково-Технічний кабінет Упр. Роб.-селянськ. міліції УСРР	210
Бюро психотехніки Правління Півден. залізниць	204
" Донецьких залізниць	204
Катедра фізіологіч. хемії при Харк. Мед. Ін-ті	202

Наукові товариства, краєзнавство, музеї, бібліотеки.

Бюро для вивчення продукційних сил під керівництвом Держплану УСРР	11
Всеукр. Асоціація фізиків	14
Інженерів	11
Наукове Технічне Т-во	27
Асоціація Сходознавства	12
Харківське Наукове Т-во	22
Т-во дослідників природи	21
Юридичне Т-во	23
Українське фізіологічне Т-во	27
Харківське Математичне Т-во.	285
Медичне Т-во	23
Фізико-Хемічне Т-во	16
Україн. Комітет Краезнавства	27
Охорони пам'яток природи	28
Охорони пам'яток культури	28
Всеукраїн. Соціальний Музей ім. т. Артема	258
Харківський музей Українського Мистецтва	273
Археологічний музей	273
Музей Слобідської України ім. Сковороди	268
Всеукр. Сільсько-Господарськ. музей	256
Харківська науково-учбова бібліотека	281
Харк. філія секції „Недра“ Всесоюзних З'їздів для вивчення продукційних сил	24
Всеукр. Пром-показова виставка	277

УТОРНІСО	24
Громадська Бібліотека ім. Короленка	281
Культ.-істор. музей, Вовча	277
Музей революції УСРР	268
Укр. Т-во патологів	17
Всеукр. т-во культзв'язку із закордоном	15
Історико-худож. музей, Харків	260
Центральне Архівне Управління	283

М. КИЇВ І КИЇВСЬКА ОКРУГА.

Всеукраїнська Академія Наук	9
---------------------------------------	---

Технічні науки.

Наук.-Дослід. Ін-тут Водяного Господарства	40
Ін-тут Технічної Механіки при ВУАН	41
Державний експериментальний Ін-тут цукроварної пром-сти	43
Наук.-Дослідча Катедра Сільськ.-Господ. механіки при КСГІ	50
" " " " Механічної Технології при КПІ	50
" " " " Теплотехніки	51
" " " " Інжен.-Будівельних наук	46
" " " " Електротехніки	54
" " " " Хемічної технології	52
" " " " Анал. хемії та зав. контролю	53
Катедра технології органічних речовин	54
Бюро досліджень керамічної сировини Порцеляно-Фаянс-Скло- Тресту	56
Київська районна дослідча станція паперового виробництва	62
Теплова Частина Відділу Тяги П.-Зах. залізниць	56
Високовольтна лабораторія при КПІ	61
Електромашинова	63
Метальографічна	66
Ливарна	62
Лабораторія різання металів	63
" " " " технології силікатів і будматеріал. при КПІ	65
" " " " органічної хемії при КПІ	65
" " " " 1-го Київського броварного заводу	64
Центральна хемічна лабораторія Укршкіртресту	66
" " " " лабораторія Цукротресту	67
Технологічна Лабораторія при Інст. Нар. Госп.	70
Товаровипробна	71
Технічна	65
Мостовий кабінет КПІ	60
Київська мостовипробна станція	60
Мостовипробна лабораторія й мостовипроб. станція при КПІ	61

Мостове випробовне Бюро	57
Центральна Техно-хемічна лябораторія Укрмахортресту	155
Хеміко-технологічна лябораторія УАН	70
 Сільсько-господарські науки.	
Науковий Ін-тут селекції	76
Київська філія землевпоряд. секції Наук.-Дослід. Катедри с.-г. економіки	87
Київська Наук.-Дослід. Катедра рільництва й акліматизації	79
Наук.-Дослід. Катедра скотарства при Київськ. С.-Г. Ін-тути	80
Київська Наук.-Дослід. Катедра Економіки С. Господ-ства	84
Наук.-Дослід. Катедра біології С.-Г. рослин	83
Київська досвідна станц. праці в сільськ. господ-стві	104
Дарницька лісова досвід. стан. Роз'їзд. Бортничі	102
Київська Обласна Центрально-Насінньова станція	123
Лябораторія патологічн. фізіології Ветеринарно-Зоотехн. Ін-ту	90
Агро-Лябораторія І. Н. О.	89
Боярське Учбово-досвід. Лісництво Інженерного факультету Київськ. С.-Г. Ін-тути	120
Північна Обласна меліораціївна організація	94
Сортоводне Насінньове Управління Цукротресту	122
Центральна Торфова Частина НКЗемсправ УСРР	95
Державний Рибний Заповідник „Конча-Заспа“ з досвідною рибною станцією	93
Державний Заповідник „Конча-Заспа“	93
Київський Акліматизаційний сад при УАН	172
Аклімат. музей ВУАН	270
Катедра Грунтознавства Київськ. С.-Г. Ін-тути	86
Комісія підсочки ВУАН	84
” сортів та врожаю	84
Центр. Агро-хемічна лябораторія НКЗ	88
Київська с.-г. краєва досв. станція	105
 Природничі науки.	
Укр. Наук.-Дослідчий Геологічний Ін-тут	165
Укр. Філія Геологічного Комітету	165
Постійна Комісія для вивчення продукційних сил при УАН	216
Геологічний Кабінет УАН	175
Геологічний кабінет К. С.-Г. Ін-тути	176
Державний Наук.-Дослід. Ін-тут Ботаніки	163
Біологічний Ін-тут ім. Омельченка	164
Наук.-Дослід. Катедра Зоології (при ІНО)	170
Геологічна секція (Геологічн. т-во) при УАН	179
Зоологічна секція УАН	174
Зоологічний Музей УАН	261
Кабінет антропології ім. Вовка при УАН	175

Ботанічна лябораторія Київськ. С.-Г. Ін-туту	174
Дніпровська Біологічна Станція УАН	177
Ботанічний Музей УАН	174

Фізико-математичні науки.

Фізико-Математичний Відділ УАН	131
Науково-Дослідчий Ін-тут фізики	134
Комісія Вищої математики при УАН	132
Наук.-Дослідча катедра математики при ІНО	136
Київська метеорологічна Обсерваторія	141
астрономічна обсерваторія	140
УКРМЕТ	143
Гідрометрична служба УКРМЕТ'у	143
Геофізична Комісія УАН	132
Катедра прикладної математики при ВУАН	132
Кабінет матем. фізики ВУАН	131
Фізичний кабінет при КІНО	139

Хемічні науки.

Соціально-економічні й історично-філологічні науки.

Науково-дослід. катедра Марксизму-Ленінізму при ВУАН	218
Педології	227
Лябораторія рефлексології при ВУАН	212
Етнографічна Комісія УАН	239
Комісія для вивчення народного господарства України при III-му відділі ВУАН	216
Юридична клініка при Київськ. ІНГ	225
Київська секція повітряного права при Київськ. Раді ТСО- АВІЯХЕМА	226
Фінансова Комісія при ВУАН	215
Історична Секція ВУАН	230
Соц. економічної історії комісія ВУАН	215
Комісія для вивчення історії західної російськ. й українського права УАН	214
Комісія для вивчення звичаєвого права України при соц.-еко- номічн. Відділі ВУАН	214
Постійна Комісія для вивчення радянського права ВУАН . .	215
Академічна катедра історії українського народу при ВУАН .	230
Історико-філологічна катедра акад. А. Ю. Кримського з кабі- нетом арабо-іранської філології.	239
Катедра історії україн. мистецтва з кабінетом укр. мистецтва	240
Комісія для складання словника живої укр. мови	235
історичного словника української мови	238
видання пам'яток новітнього письменства.	240
виучування візантійського письменства	241
Історичних пісень	231
Київа й Правобережжя	232
Лівобережжя й Слобожанщини	232
Степової України й Причорноморії	233
Західної України	233
старої історії України	231
для дослідження нової Української історії	234
новішої історії України	235
для складання біографічн. словника діячів України .	242
Археографічна Комісія ВУАН	234
Діялектологічна Комісія	238
Єврейська Історично-Археологічна Комісія	242
Всеукраїнський Археологічний Комітет	244
Науково-Педагогічна Комісія	240
Культурно-Історична Комісія	231
Історично-географічна Комісія	243
Бібліографічна Комісія УАН	244
Досв. педолог. станція	229

Медичні науки.

Стор.

Інститут гігієни виховання НКЗдоров'я	181
Київськ. ін-тут Науково-судової експертизи	183
Ін-тут фізичної культури	181
Ветеринарно-бактеріологічний Ін-тут	180
Київський Рентгеновський Ін-тут	184
Патолого-Анатомічний Ін-тут при Київськ. Мед. Ін-туті	187
Санітарно-Бактеріологічний Ін-тут	184
Мікробіологічний та епідеміологічний Ін-тут ВУАН	182
Кабінет професійної гігієни при Київ. П. І.	209
Лабораторія професійної гігієни при КМІ	206
Науково-дослідчий відділ Київськ. Окр. Інспектури Охорони Здоров'я	209
Лабораторія при Санітарн. Інспекції Київськ. Окрвід. Праці	207
Патолого-анатомічна Комісія УАН	180
Наук.-дослідча катедра народного здоров'я при УАН	198
" " " теоретичної медицини при КМІ	197
" " " клінічної медицини	198
" " " хірургії при Мед. Ін-ті	198
Окр. Військово-Ветер. Бактер. лабораторія	210

Краєзнавство, наукові товариства, музеї й бібліотеки.

Київ. філія УТОРНІТСО	25
Українське ботанічне т-во при УАН	26
" " " т-во світознавства	26
Комісія краєзнавства при ВУАН	28
Київська обласна інспектура охорони пам'яток культури й природи	30
Київське т-во дослідників природи	15
Київський обласний сіл.-госп. музей НКЗему й постійна про- мислово-виробнича виставка ВРНГ УСРР	263
Товариство економістів при УАН	19
Педагогічне т-во при УАН	246
Всеукраїнське етнографічне т-во	13
Історико-літературне т-во при 1-му Відділі УАН	245
Історичне т-во Нестора Літописця при УАН	245
Київська філія Всеукраїнської асоціації сходознавства	13
Всеукраїнський Торговий Музей	257
Всенародна Бібліотека України	280
Академічна бібліотека КПІ	282
Бібліотека 1-го Відділу УАН	244
Наукове т-во лікарів транспортників	18
Київське терапевтичне Т-во	17
" педіатрів при Київськ. Клініч. Ін-туті	18
" хірургічне т-во	18

Дерматологічне й Венерологічне т-во	15
Єдина Науково-Медичне т-во	18
Фізико-Медичне т-во	24
Всеукр. Історичний Музей	257
Всеукр. Центр. Кооперативний музей	257
Геологічний Національний музей при ВУАН	26)
Музей мистецтва УАН	267
" українських діячів при УАН	243
Держ. Культурно-історичний заповідник	258

М. ОДЕСА Й ОДЕСЬКА ОКРУГА.

Технічні науки.

Наук.-дослідча катедра прикладної механіки Одесськ. Політехніч. Ін-туту	47
Науково-дослідча катедра інженер-будівельн. наук. Ін-туту	47
Лабораторії Одесського Технікуму зерна й борошна	70

Сільсько-господарські науки.

Науково-дослідчий Ін-тут генетики й селекції	75
Науково-дослідча катедра генетики при Одесському Сільгосп. Ін-тути	78
Науково-дослідча катедра рослинництва при Одесському Сільгосп. Ін-тути	80
Південно-Обласна меліоративна організація	95
" Бузька гідрометрична станція	99
Одеська Обласна с.-г. досвідна станція	110
" досвідна виницька станція ім. Темірязєва	111
" обласна контрольно-насінівська станція	122
" секція н.-д. катедри організації с. г. див. Хар. н.-д. катедра організації с. г-ва	77

Фізико-математичні науки.

Державн. Фізичний Наук.-Дослідчий Ін-тут	134
Фізичний кабінет ІНО	140
Одеська Державна геофізична обсерваторія	142
Магнетна дослідча станція при Одес. Геофізич. Обсерваторії	141
Наук.-дослід. катедра математики	136
Надчорноморський відділ Укрмету	145

Природничо-історичні науки.

Наук.-дослідча катедра геології й географії при ОІНО	169
" " " біології при ОІНО	167

Стор.

Озерна Комісія при УАН	178
Ботанічний Державний сад	173

Хемічні науки.

Хеміко-Радіологічн. Ін-тут НТУ ВРНГ УСРР	148
Лябораторії Одеського Хем-фармац. Ін-туту	161
Фізико-Хемічна лябораторія Технікуму Прикладної хемії	160
Одеська секція н.-д. катедри фармацев. хемії	152
Наук.-дослідча катедра хемії	149

Соціально-економічні науки.

Н.-д. катедра сучасних правових проблем	225
Н.-д. „ педагогіки	228

Медичні науки.

Одеський Державн. Дермато-Венерологічн. Ін-тут	185
„ Ін-тут науково-судової експертизи	186
„ краєвий Ін-тут патології й гігієни праці	212
Науково-дослідча катедра морфології й фізіології	196
„ „ профілактичної медицини	197
„ „ експериментальної медицини	199
Всеукраїнський Кабінет для вивчення злочинності і злочинця	205
Санітарний Кабінет Одеської Інспекції Охорони Праці	211
Лябораторія експериментальної психології й рефлексології при ІНО	209
Од. Сан.-Бактер. інститут	186

Краєзнавство, наукові товариства, музеї й бібліотеки.

Одеське т-во дослідників природи	20
„ наукове товариство	21
„ Комісія краєзнавства	37
Т-во світознавства	20
Одеський Історико-Археологічний музей	270
Чорноморський музей морського транспорту	276
Одеський природничо-історичний музей	261
„ художній держмузей	269
„ обласна Комісія охорони пам'яток матеріальної культури й природи	30
Музей Степової України	269
Одеський Обласний сільсько-господар. музей	270
Центральна наукова бібліотека	282
Одеська філія УТОРНІТСО	25
Одеське Бальнеологічне т-во	20
„ наукове акліматизаційне т-во	16

Одеське т-во дитячих лікарів	17
" ендокринологічне т-во	16

М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ Й ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОКРУГА

Технічні науки.

Науково-Дослідча катедра механіки при Дніпропетровському Гірничому Ін-туті	49
Науково-Дослідча катедра металургії при Дніпропетровському Гірничому Ін-туті	49
Наук.-дослід. катедра металографії й мех. терм. оброблення металів Д. Г. І.	45
Наук.-дослід. катедра гірництва при Дніпропетр. Гірн. Ін-туті Відділ Теплотехніки й раціоналізації виробництва Дніпров. об'єд. завод Південсталі ім. Петровського й Леніна	59
Центральна Ліабораторія Дніпровськ. металург. з-ду, Кам'янське Секція раціоналізації при виробничому відділі Дніпропетр. підприємств	63
Відділ гідрогеологічних дослідів на Н. Дніпрі	71
	72

Сільсько-господарські науки.

Науково-дослідче Бюро землевпорядкування при Дніпропетровськ. Землевпорядчому Технікумі	123
Дніпропетровська с.-г. досвідна станція (ст. Синельникове)	103

Фізико-математичні науки.

Відділ фізичних вимірювань при н.-д. Ін-туті фіз. хемії	137
Дніпропетрівський відділ Укрмету	146

Природничо-історичні науки.

Наук.-дослідча катедра геології при Дніпропетр. Гірн. Ін-туті	169
Мінералогічний кабінет Дніпропетр. Гірнич. Ін-туту	176
Наук.-дослід. катедра біології при ІНО	167

Хемічні науки.

Український державний Фізико-хемічний Ін-тут	148
--	-----

Соціально-економічні науки.

Наук.-дослідча катедра Українознавства	253
Дніпропетровська досвідно-педологічна станція	228

Медичні науки.

	Стор.
Лябораторія профес. гігієни й фізіології праці	208
4-й Укр. Держ. Санітарно-бактеріологіч. ін-тут	196

Краєзнавство, наукові товариства, музеї й бібліотеки.

Дніпропетровський Крайовий Історич. Археологіч. музей	260
Художній музей	260
Гурток краєзнавства ім. проф. Яворницького, ст. Ерастівка	34
Дніпропетровська Крайова Інспектура охорони пам'яток	
природи	29
Товариство аматорів світознавства	32
Держ. публічна бібліотека ім. Жовтиєвої Революції	282
Дніпропетровське наукове т-во при ВУАН	14
" відділ УТОРНІТСО	25

М. СТАЛІНЕ й СТАЛІНСЬКА ОКРУГА.

Технічні науки.

Метальографічний кабінет Сталінського метал. заводу	61
Донецька науково-дослід. гірнико-металургійна станція	59
Лябораторія збагачування кам'яного вугілля Донецьк. вугіль-	
ного ін-туту	64
Хемічна лябораторія Красногорів. Державн. керам. заводу	162
Електротехнічна лябораторія Донецьк. Гірнич. Ін-туту	69
Кабінет корисних копалин Донецьк. Гірнич. Ін-туту	176
державн. Ін-тут безпеки гірничих робіт і гірничу-рятівної	
справи. Макіївка	44
Механічна лябораторія Донецького Гірничого Інституту	68

Фізико-математичні науки.

Фізична лябораторія Донецького Гірничого Інституту	140
--	-----

Хемічні науки.

Хемічна лябораторія Донецького Гірничого Інституту імені	
Артема	156
Хемічна лябораторія при Макіївському металург. заводі	158

Медичні науки.

Лябораторія Сталінського Окрвідділу Праці	208
Філія Укр. Держ. Інституту гігієни й патології праці	211
	299

Наукові товариства й музеї.

Стор.

Сталінська філія УТОРНІТСО	26
Сталінський Окр. Музей Краєзнавства	275

М. НІЖЕН І НІЖЕНСЬКА ОКРУГА.

Макіївська с. г. досвідна станція	108
Носівська с.-г. досвідна станція ім. 5-тиріччя Жовтневої Революції	110
Малозагорівський Маточний Розсадник кормових трав	129
Науково-дослідча катедра історії культури й мови при Ніжен. ІНО	254
Ніжинський Округовий Музей ім. Гоголя	266
Ніженське наукове Т-во краєзнавства при ВУАН	35

М. КРИВИЙ РІГ І КРИВОРІЗЬКА ОКРУГА.

Центральна лабораторія Південо-Рудного тресту (Вечірній Кут)	64
Геолого-розвідкове Бюро ПРТ (ст. Вечірній Кут)	58
Нікопільський Музей Мистецтв. Нікопіль, Крив. окр.	267
П'ятихатська с.-г. досвідна станція	114
Дніпровська плавнева гідрометрична станція	99
Хемічна лабораторія Чубарівського Рудоуправління ПРТ (ст. Інгулець)	159

М. АРТЕМІВСЬКЕ Й АРТЕМІВСЬКА ОКРУГА.

Теплотехнічне Бюро Константинівського Металург. заводу	57
Лябораторія Часів.-Ярської групи держ. керамічного заводу	64
Держав. цементового заводу ім. т. Радченка ст. Краматорська	157
Артемівська с.-г. досвідна станція Донбасу	99
Центральна лябораторія Державн. Содового заводу ім. Леніна, ст. Переїзна	158
Хемічна лябораторія при Артемівському відділі Праці	159
Лябораторія склівного, хемічн., посудного й дзеркального заводу ім. Жовтневої Революції, ст. Костянтинівка	157
Хемічна лябораторія при Держ. Кераміч. заводах ім. Будьонного, ст. Деконська	157
Відділ Укрмету	146
Артемівський Округовий краєзнавчий музей	255

М. ЧЕРКАСИ Й ШЕВЧЕНКОВСЬКА ОКРУГА.

Млієвська садово-городна досвідна станція в Городищі	109
Підсігавна болотна досвідна станція в Гельмьярові	97

Стор.

Шевченківська Округова Комісія охорони пам'яток культури й природи	30
Округовий Музей ім. Т. Шевченка, Черкаси	271
Корсунський природничо-краєзнавчий Музей, Корсунь	282

М. БЕРДИЧІВ І БЕРДИЧІВСЬКА ОКРУГА.

Чарторійська с.-досвідна станція	119
Бердичівський історично-культ. Державний Музей-заповідник	225

М. СТАРОБІЛЬСЬКЕ І СТАРОБІЛЬСЬКА ОКРУГА.

Центральна лябораторія Держ. Рубіжанськ. хем. заводів „Червоний Прапор”—Русокраска	155
Старобільський музей місцевого краю	272

М. ПЕРШОМАЙСЬКЕ.

Округовий Краєзнавчий Музей Першомайщини ім. Дзер- жинського	271
---	-----

М. ІЗЮМ.

Ізюмський Округовий Музей	262
-------------------------------------	-----

М. КУП'ЯНКА.

Куп'янський Музей Краєзнавства	263
--	-----

М. ПОЛТАВА Й ПОЛТАВСЬКА ОКРУГА.

Полтавський Ветеринарно-Бактеріологічн. Інститут	29
Полтавська с.-г. досвідна станція	33
Червоноградська с.-г. досвідна станція	106
Центральна Гравиметрична Обсерваторія	142
Полтавський відділ Укрмету	145
Краєзнавчий гурток при Червоноградському Педтехнікумі	184
Полтавський Державний Музей	271
Полтавське Наукове Товариство при ВУАН	337
Червоноградський Районовий Музей	276

М. КРЕМЕНЧУК І КРЕМЕНЧУЦЬКА ОКРУГА.

Бесело-Подільська Селекційна Станція Цукротресту, Семенівка Полтавська	25
Кременчуцький Окружний Музей	263
Полтавський музей	301

М. СУМИ І СУМСЬКА ОКРУГА.

Стор

Сумська с.-г. Досвідна Станція	114
Державна Сумська Протичумна Станція	115
Іванівська Досвідна Селекційна Станція с. Гути	126
Сумський Художньо-Історичний Музей	273
Істор.-худ. музей, Лебедин	264

М. ЗАПОРІЖЖЯ.

Бюро досліджень Упр. вишуків на Н. Дніпрі	57
Запорізький Краєзнавчий Музей (при Педтехнікумі)	261
" ОкрМузей Революції	268

М. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ І КАМ.-ПОД. ОКРУГА.

Катедра Загальної Зоотехнії і с.-г. тваринної технології при С.-Г. Ін-ті	86
Наукова-Дослідча Катедра природи, сільського господарства і культури, Поділля при Кам'янецькому С.-г. Ін-ті	171
Кам'янець-Подільський Ботанічний Сад	173
Катедра С.-Зоології при Кам'янець-Подільському С.-г. Ін-ті	82
Уладовська-Люлінецька Селекційна Станція Цукротресту	128
Фізичний Кабінет Кам'янець-Подільського ІНО	139
Кам'янець-Подільська Філія УТОРНІТСО	25
Кам'янець-Подільський Окружний Комітет Краєзнавства	33
Кам'янець-Подільське Наукове Товариство при ВУАН	34
історично-Археологічний Музей, Кам.-Под.	262
Лябораторії К.-П. Хем. технікуму	161

М. КОНОТИП.

Конотіпське Окружне Т-во Краєзнавства	35
Сосницький музей	277

М. ПРИЛУКА І ПРИЛУЦЬКА ОКРУГА.

Переволочанська Досвідна Тютюнова Станція УКРМАХОР- ТРЕСТУ	112
Драбівська С.-г. Станція	103
Прилуцький Окружний Музей	272

М. РОМЕН І РОМЕНСЬКА ОКРУГА.

Лохвицька С.-г. Досвідна Станція	107
Роменський Окружний Музей	272
Гадяцький Музей ім. Драгоманова	258
Лохвицький Районовий Музей. Лохвиця, Роменської округи .	264

М. ЛУБНІ І ЛУБЕНСЬКА ОКРУГА.

Стор.

Лубенська Досвідна Станція Лікарських Рослин	107
Лубенський Окружний Центральний Пролетарський Музей	264
Наукове т-во при ВУАН. Лубні	39
Гурток Аматорів Світознавства та Краєзнавства при Наук- Музей, ст. Хорол	34
Миргородський краєзн. музей	265

М. ТУЛЬЧИН.

Тульчинський Окружний Музей Краєзнавства	273
Тульчинське Товариство Краєзнавства	38
Тульчинська Філія УТОРНІТСО	25

М. ПРОСКУРІВ.

Проскурівське Окружне Краєзнавче Товариство	37
---	----

М. МЕЛІТОПІЛЬ І МЕЛІТОПІЛЬСЬКА ОКРУГА.

Лябораторія Машино-Будівельного Заводу „Червоний Про- грес“ в Токмаку	62
Перший Степовий Державний Заповідник „Чаплі“—„Асканія Нова“	90
Зоотехнічна Станція при Держзаповіднику „Чаплі“—„Асканія Нова“	91
Фіто-Технічна Станція при Держзаповіднику „Чаплі“—„Аска- нія Нова“	92
Акімівська Тракторо-Випробна Станція	100
Мелітопільський Окружний Музей	266
Бердянське Краєзнавче Товариство	31

М. ЗІНОВ'ЇВСЬКЕ.

Хемічна лябораторія Заводу „Червона Зірка“	162
Зінов'ївське Окружне Наукове Краєзнавче Товариство	32
Зінов'ївський Музей Революції ім. В. І. Леніна	268
Природничо-Історичний і Археологічний Музей	274

М. ЖИТОМИР І ЖИТОМИРСЬКА ОКРУГА.

Лябораторія Баaranівського Державно-Парцеляно-Фаянсового Заводу	62
Досвідна Станція Хмельництва	112
„Вила“	101
Волинська Філія УКРМЕТУ	145
Волинський Державний Музей	256

М. ШЕПЕТИВКА.

Шепетівське Наукове Т-во при ВУАН, м. Шепетівка	38
Шепетівський Окружний Краєзнавчий Музей	275

М. ВІННИЦЯ І ВІННИЦЬКА ОКРУГА.

Контрольна-Насінньова Станція при Вінницькому Насінньовому Заводі ЦУКРОТРЕСТУ	122
Ентомофітопатологічний Пункт при Вінницькому Насінньовому Зав. Цукротресту	87
Вінницька С.-г. Досвідна Станція	101
Подільська Філія Укрмету	145
Лябораторія Хеміко-Фармацевтичного Технікуму ім. Леніна	162
Кабінет Вивчення Поділля Вінницької Філії Всеноародн. Бібл. ВУАН	32
Вінницький Історично-Побутовий Музей	255

М. ГУМАНЬ І ГУМАНСЬКА ОКРУГА.

Лябораторія Гуманського С.-Г. Технікуму	89
Гуманська Шовківницька Станція	118
Верхняцька Селекційна Станція, ст. Христинівка	124
Гуманська С.-Г. Досвідна Станція	118
Гуманський Соціально-Історичний Музей	271
Музей ім. Шевченка, Звенигородка	278

М. ЛУГАНСЬКЕ І ЛУГАНСЬКА ОКРУГА.

Науково-Дослід. Пункт Українського Ін-ту Прикладної Ботаніки при Луганському С.-Г. Технікумі	87
Іванівське С.-Г. Досвідне Поле	120
Відділ Термічної Обробки і Метальографічна Лябораторія Луганського Паротяго-Будівельного Заводу	69
Лябораторія Луганської Окрфілії Праці	206
Науковий Краєзнавчий Гурток для Вивчення Басейну середнього Дінця	36
Наукове Т-во Донбасу	36
Краєвий Соціальний Музей	263

М. ЧЕРНІГІВ І ЧЕРНІГІВСЬКА ОКРУГА.

Лябораторія упр. Клінкерним Зав.	66
Чемерська С.-Г. Досвідна Станція	119
Чернігівський Державний Музей	276
Остерське Наукове Т-во Краєзнавства	36
Музей Остерщини	266
Відділ Укрмету	145

М. ГЛУХІВ І ГЛУХІВСЬКА ОКРУГА

Придеснянська Досвідно-ярова Станція, с. Покошичі	96
Краєзнавчий Гурток при Глухівському Окропляні	33
Глухівський Окружний Музей	259
Новгород-Сіверський Музей	275

М. МИКОЛАЇВ І МИКОЛАЇВСЬКА ОКРУГА.

Вознесенська С.-Г. Досвідна Станція	102
Сагайдачнська Досвідно-Меліоративна Зрошувальна станція	98
Н. БУГ	
Миколаївська Астрономічна Обсерваторія	140
Миколаївський Художній Музей	269
Історично-Археологічний Музей	267
Державний Акваріум—Зоосад	173
„ Заповідник „Ольвія“	275

М. ХЕРСОН І ХЕРСОНСЬКА ОКРУГА.

Державна Іхтіологічна Досвідна Станція	104
Херсонська С.-Г. Досвідна Станція	117
Олешківська Пісчано-Меліоративна Досвідна Станція	96
Державні Приморські Заповідники в Скадовському	93
Державний Херсонський Історико-Археологічний Музей	259
Херсонський Природничо-Історичний Музей	274
Херсонський Педагогічний Музей	274

М. КОРОСТЕНЬ І КОРОСТЕНСЬКА ОКРУГА.

Рудня-Радовельська Болотна Досвідна Станція, пост Дровяний	97
Поліська Обласна С.-Г. Досвідна Станція ім. Засухіна, Ірша	113
Коростенське Бюро Краєзнавства	33

М. МАРІУПІЛЬ І МАРІУПІЛЬСЬКА ОКРУГА.

Маріупільська С.-Г. Досвідна Станція	108
Районова Контрольно-Насінньова Станція	123
Маріупільський Музей Краєзнавства	265

М. БІЛА-ЦЕРКВА І БІЛОЦЕРКІВСЬКА ОКРУГА.

Білоцерківська Селекційно-Дослідча Станція	124
Миронівська Досвідна-Селекційна Станція Цукротресту	126
Білоцерківське Краєзнавче Т-во	31
Білоцерківський Окружний Музей	255

М. МОГИЛІВ—ПОДІЛЬСЬКА ОКРУГА:

Немерчанська Досвідна Селекційна Станція	127
Окружний Музей	267

А. М. С. Р. Р.

Центральна Молдавська Досвідна Станція, ст. Жеребкове	120
Райкрайзнавбюро Слободзейського Району	37
Ананіївський Районовий Краєзнавчий Комітет	30
Молдавський Краєзнавчий Комітет, Балта	35

АЛЬФАБЕТНИЙ СПИСОК НАУКОВИХ УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

Стор.

Агролабораторія Київського ІНО.—Київ	89
Агрохемічна центр. лабораторія.—Київ	88
Академія Наук Всеукраїнська.—Київ	9
Акваріум—зоосад державн.—Миколаїв	173
Акліматизації музей.—Київ	270
Акліматизації тварин та рослин т-во Одеса	16
Акліматизаційний сад при ВУАН.—Київ	172
Аналітичної хемії та завод. контролю н.-д. катедри.—Київ	53
Аналітична науково-досвідна лабораторія Київського Аптеко- управління.—Київ	156
Антропології кабінет ім. Вовка при УАН.—Київ	175
Археографічна комісія при ВУАН	234
Археологічний комітет.—Київ	244
Археологічний Харківський музей	273
Архівне Управління УСРР Центральне.—Харків	283
Асоціація Всеукраїнська Сходознавства.—Київська філія	13
" Всеукраїнська Сходознавства—Харків	12
" Інженерів Всеукраїнська.—Харків	11
" фізиків Всеукраїнська.—Харків	14
Астрономічна Миколаївська Обсерваторія.—Миколаїв	140
" Обсерваторія Київська	140
" Обсерваторія Харківська	138
Бактеріології епізоотології науково - дослідча катедра.— Харків	202
Бальнеологічне Т-во.—Одеса	20
Бджільництва досвідна станція.—Харків	116
Безпечності гірницьких робіт н.-д. ін-туту.—Макіївка	44
Бібліографічна комісія.—Київ	244
Бібліотека академічна Київського Політехнічного Інституту	282
" Всенародня України (ВБУ) при ВУАН.—Київ	280
" державна публічна ім. „Жовтневої Революції“.— Дніпропетровське	282
Бібліотека Центр. науково-учбова.—Харків	281
" центр. ім. Короленка.—Харків	281
" 1-го відділу при ВУАН	244
" Центральна наукова в Одесі	282

Стор.

Біології науково-дослідча катедра в Одесі	167
науково-дослідча катедра.—Дніпропетровське	167
с.-г. рослин науково-дослід. катедра.—Київ	83
Біологічна Дніпропетровська станція ВУАН.—Київ	177
Донецька станція—Зміїв	177
Біологічний інститут ім. Омельченка.—Київ	164
Біо-Хемічний Інститут.—Харків	163
Болотняна досвідна станція.—Рудня-Радовільська	97
Болотняна досвідна станція Підставська.—Гельмязів	97
Ботаніки науково-дослідча катедра при Харківському ІНО	166
інститут.—Київ	163
Ботанічна лябараторія Київського Сільсько-господ. Ін-туту	174
Ботанічний музей ВУАН.—Київ	174
сад Кам'янець-Подільський, Кам.-Под. ІНО	173
сад.—Одеса	173
сад Харківський	172
Ботанічне Т-во Українське при ВУАН.—Київ	26
Броварні І-ої Київської лябараторія	64
Бюро досліджування керамічної сировини порцелян-фаянс-склостресту.—Київ	56
Бюро вивчення продукційних сил.—Харків, Укрдержплян	11
Бюро краезнавства Корostenське	33
Бюро дослідженъ Управ. вищуків на Н. Дніпрі.—Запоріжжя	57
Венерологічний Харківський Державний Інститут	190
Ветеринарії клінічної дослідча катедра.—Харків	203
практичної наукової ін-тут.—Харків	76
Ветеринарно-бактеріологічний Інститут.—Київ	180
бактеріологічний Інститут.—Полтава	129
Виноробна Одеська дослідча станція ім. Тимірязєва	111
Водяного господарства України науково-дослідчий інститут—Київ	40
Військово-ветеринарна бактеріологічна лябараторія Окружна.—Київ	210
Військово-історичний музей.—Одеса	279
Віспощепільний Харківський інститут	195
Високовольтова лябараторія Київського Політехнічного ін-ту	61
Виставка промисловіа.—Одеса	279
Виставка постійно-промисловіа.—Харків	277
Всеукраїнське товариство культв'язку із закордоном	15
Всеукраїнська Академія Наук.—Київ	9
Вугільної промисловости н-д. інститут.—Харків	43
Галерея картинна.—Київ	278
Генетики науково-дослідча катедра при Одеському ін-ти	78
Генетико-селекційний науково-дослідчий інститут.—Одеса	75
Географії й антропології науково-дослідн. катедра при Харківському ІНО	168

Стор.

Географії й картографії Український науково - дослідчий Інститут.—Харків	164
Геодезичне Управління Українське (УГУ).—Харків	55
Геолого-розвідково Бюро Донвугілля.—Харків	58
Бюро ПРТа ст. Вечірній Кут. —Кривор.	58
Геологічна Секція II від ВУАН	179
Геології й географії науково-дослідча катедра в Одесі	169
науково-дослідча катедра Дніпропетр. Гірничого І-ту	169
катедра при Харківському ІНО	168
Геологічний кабінет ВУАН.—Київ	175
Геологічного Комітету Український відділ.—Київ	165
Геологічний кабінет Київського с.-г. Інституту	176
Український науково-дослідчий Інститут.—Київ	165
національний музей.—Київ	269
Геофізична Комісія УАН.—Київ	131
обсерваторія Одеська Державна	142
Гігієни професійної лабораторія.—Київ	206
виховання Інститут Наркомздрава.—Київ	181
й патології праці філія Укр. держ. інституту.—Сталіне	211
Гідрогеологічних досліджень відділ на Н. Дніпрі.—Дніпропетровське	72
Гідрометрична служба Укрмету.—Київ	143
станція Південно-Бузька.—Одеса	99
Гідрометеорологічний відділ зв'язку Донец. зал.—Харків	146
Гідромеханіки й авіації науково-дослідча катедра.—Харків	44
Гірниче-металургійна Донецька науково-дослідча станція.—Сталіне	59
Гірница науково-дослідча катедра.—Дніпропетровське	45
Гравіметрична Обсерваторія Центральна в Полтаві	142
Грунтознавства н. д. катедра.—Харків	85
катедра при КСП.—Київ	86
Демографічний інститут ВУАН.—Київ	213
Дерматологічне й Венерологічне товариство.—Київ	15
Деомато-Венерологічний Інститут Одеський Державний	185
Діялектологічна комісія ВУАН.—Київ	238
Діагностики лабораторної Інститут.—Харків	182
Донецьких залізниць лабораторія.—Харків	60
Досвідна станція „Вили“.—Житомир	101
праці в сіль. господарстві.—Київ	104
вінницька станція.—Одеса	111
станція Хмільництва.—Житомир	112
Досвідна селекційна Немерчанска станція	127
педологічна станція.—Дніпропетровське	228
педологічна станція.—Харків	229
педологічна станція.—Київ	229
Досвідне поле с.-г.—Іванівка	120

	Стор.
Досвідно-меліораційна зрошуval'na станція.—Н. Буг	98
Досвідна станція вивчення виробництва метал. пром-сти.—Хар- ків	58
Досвідна станція раціоналізації будів. робіт.—Харків	59
Дослідників природи Київське Т-во	15
" Харківське Т-во	21
" Одеське Т-во	20
Економіки С.-Г-ва Н.-Д. катедра.—Київ	84
Економіки та організації сільського господарства Укр. н.-д. катедра.—Харків	83
Економіки й організації сільського господарства Укр. н.-д. Ін- ститут.—Харків	77
Економістів т-во.—Київ	19
Експериментальний Державний Інститут Цукров. промисло- вости.—Київ	43
Експериментальної психології і рефлексології лабораторія ІНО Одеса	209
Експериментальний фармацевт. Ін-тут Наркомздоров.—Харків	149
Електромашинова лабораторія при Київському Політехн. Ін-ті	63
Електромеханічного заводу бюро досліджень.—Харків	55
Електротехніки науково-дослід. катедра при Харківському Технологіч. Ін-ті	54
Електротехніки науково-дослід. катедра при Київському Політ. Інституті	54
Електротехнічна лабораторія Донецького Гірничого Інституту. Сталіне	69
Ендокринологічне Т-во.—Одеса	16
Ентомофітопатологічний пункт при Він. Насін. заводі.—Вінниця	87
Етнографічне Всеукраїнське Т-во.—Київ	13
Комісія ВУАН.—Київ	239
Євр. культури науково-дослідча катедра при ВУАН.—Київ	243
Заповідник державний „Конча-Заспа“.—Київ	93
державний рибний „Конча-Заспа“ з дослідчою рибною станцією.—Київ	93
Заповідник Перший Степовий державний „Чаплі“ (Асканія Нова)	90
Заповідник державн. Ольвія, Миколаївськ. окр.	275
державні Узморські.—Скадовське	93
культурно-історичний.—Київ	258
Збагачування к. вугілля лабораторія.—Сталіне	64
Землевпорядження н.-д. бюро.—Дніпропетровське	128
Землевпорядкою секції науково-дослідч. катедри с.-г. економі- ки Київська філія	87
Зоології науково-дослідча катедра при Харківському ІНО	170
наукова-дослідча катедра при Київському ІНО	170
с.-г. катедра Кам'янець-Под.	82

Зоологічна секція ВУАН.—Київ	174
Зоологічний Музей ВУАН.—Київ	261
Зоотехнічна науково-дослідча катедра при Харківському Сільсько-Госп. Ін-ті	80
Зоотехнічні загальної сільсько-господ. тваринної технології катедра при Кам'янець-Подільськ. Сільського-Госп. Інституті	86
Зоотехнічна станція при державн. заповіднику „Чаплі“	91
Інженерно-будівельних наук науково-дослід. катедра.—Харків	46
" " науково-дослідча катедра.—Київ	46
" " науково-дослід. катедра.—Одеса	47
Інститут Тараса Шевченка Харків	246
ботаніки державн. науково-дослідчий.—Київ	168
наукової і практичної ветеринарії державн.—Харків	76
науково-судової експертизи Київський	183
праці Всеукраїнській Державний.—Харків	227
Україн. Наукової мови.—Київ	236
Історично-Археологічний Державний Музей.—Херсон	259
Музей Краєвий Дніпропетровський	260
Музей Кам'янець-Подільський	262
Миколаївський Музей	267
Музей Одеський	270
Історично-Географічна комісія.—Київ	243
Історично-Літературне Товариство при І-му відділі УАН.—Київ	245
Історичне Товариство Нестора літописця.—Київ	245
Історично-Філологічний відділ ВУАН.—Київ	230
Історії Европейської Культури науково-дослідча катедра при Харківському ІНО	249
Історії укр. мистецтва катедра з кабінетом укр. мистецтва.—Київ	240
Історії культури й мови науково-дослідча катедра при Ніженському ІНО	251
Історії старої України—комісія.—Київ	231
України науково-дослід. катедра.—Київ	249
Українського народу академ. катедра.—Київ	230
Української Культури науково-дослід. катедра ім. академіка Д. І. Багалія при Харківському ІНО	250
Історично-Культурний Державний Музей-Заповідник.—Бердичів	255
Історична секція при ВУАН.—Київ	230
Історичний Всеукраїнський Музей.—Київ	257
Історичної пісенности комісія.—Київ	231
Історично-Археографічна єврейська комісія.—Київ	242
Іхтіологічна дослідча державна станція.—Херсон	104
Кабінет Всеукраїнський для вивчення злочинності й злочинця при Управлінні виправними Трудовими установами України—Одеса	205

Кабінет вивчення Поділля.—Вінниця	32
Керамічного Будянського заводу лябораторії.—ст. Буди, Хар. окр.	65
Керамічних заводів держави. Часів-Ярської групи лябораторія.	64
Клінічної ветеринарії н.-д. катедра.—Харків	208
психіатрії і соц. психогігієни Український держ. Ін-т.—Харків	191
Клінічної і експериментальної медицини н.-д. катедра.—Одеса	199
Клінкерного заводу Головшляхупр. лябораторія.—Чернігів.	66
Книжкова палата Українська.—Харків	249
Книгознавства Український науково-дослід. інститут (УНІК) Київ.	246
„Ко«собензол“ Акц. Т-ва Центральна лябораторія.—Харків	153
Комісія для вивчення історії західн.-рос. і українського пра- ва ВУАН.—Київ	214
Комісія для вивчення підсочки та її впливу на дерево.—Київ	84
сортів та умов врожаю. Київ	84
„для складання істор. словника укр. мови.—Київ	238
біографічного словника діячів України.	242
„виучування соц.-екон. історії України	215
„візантійського письменства.—Київ	241
„видання пам'яток новітнього письменства. Київ.	240
„вивчення звичаєвого права України при соц.-еко- ном. відділі ВУАН.—Київ	214
Комісія Київа і Правобережжя.—Київ	232
„пост. для вивчення радянського права ВУАН.—Київ	215
„для дослідження нової Української історії. Київ	234
„для вивчення народнього господарства. України.—Київ	216
„новішої історії України.—Київ	235
„постійна УАН для вивчення продукційних сил Укра- їни.—Київ	211
Комісія для складання словника живої української мови. Київ	235
Контрольно-насіннєвова крайова станція.—Київ	123
станція при Вінницькому насін. заводі	
Цукротресту	122
Контрольно-насіннєвова станція Одеська	122
станція районна Маріупільська	123
Кооперації науково-дослідча катедра.—Київ.	224
Кооперативний Всеукр. центральний музей.—Київ	257
Корисних капалин кабінет.—Сталіне	176
Краєзнавства комісія при ВУАН.—Київ	28
комітет окружний Кам.-Подільський	33
Гурток ім. проф. Яворницького Ст. Ерастівка,	
Дніпропетр. окр.	34
Краєзнавства Комісія Одеська	37
музей.—Алешки, Херсонської окр.	279

Краєзнавства музей.—Коростен.	279
" і світознавства гурток аматорів.—Хорол, Луб. окр.	34
" Ніженське Наукове Товариство	35
" Товариство.—Тульчин	38
" Окружне Товариство.—Конотіп	35
" Остерське Наукове Товариство	36
" Український Комітет.—Харків	27
" Товариство.—Біла-Церква	31
" Музей.—Сталіне	275
" Товариство.—Бердянське	31
" Проскурівське Окружне Товариство	37
" гурток при Краснодарському Педтехнікумі	34
" гурток при Глухівському Окропляні	33
" музей окружний Первомайщини ім. Ф. Дзержин-	
ського	271
Краєзнавства окружний музей.—Артемівське	255
Краєзнавчий науковий гурток для вивчення басейну серед-	
нього Дінця.—Луганське	36
Краєзнавчий музей.—Миргород	265
" музей Шепетівський	275
" музей Запоріжжя Педтехнікум	261
" музей—Куп'янка	263
" районний комітет АМСРР.—Анальєвське	30
Краєзнавче Бюро Слободзеївського району АМСРР	37
Культури Єврейської н.-д. катедра.—Київ	242
Культури Єврейської Всеукраїнський музей.—Одеса	278
Культурно-історична комісія ВУАН.—Київ	231
Культурно-істор. музей.—Вовча	277
Лікарів-транспортників Наукове Т-во.—Київ	18
Лісова Дарницька Досвідна станція.—Роз'їзд Бортничі, Київ-	
ської округи	102
Лісівництва науково-дослідча катедра ХСГІ.—Харків	82
Літературознавства науково-дослідча катедра при Харків-	
ському ІНС	251
Ливарська лябараторія Київського Політехнічного Ін-туту	62
Лябараторія Гуманського С.-г. Технікуму	89
" тех-му зерна й борошна.—Одеса	70
Магнетна дослідча станція при Одеській Геофізичній Обсер-	
ваторії.—Одеса	141
Марксизму-Ленінізму Інститут.—Харків	219
Марксизму-Ленінізму н.-д. катедра.—Київ	218
Математики науково-дослідча катедра.—Київ	136
" " —Одеса	133
" вищої комісії УАН.—Київ	131
Математичних наук Український ін-т.—Харків	133
Математики прикладної катедра.—Київ	131

Математичної фізики кабінет ВУАН.—Київ	131
Математичне Т-во.—Харків	285
Машинобудівництва науково-дослідча катедра.—Харків	48
Машинобудівельного заводу „Червоний Прогрес“ Лябораторія.	
Токмак	62
Медицини теоретичної науково-дослідча катедра при КМІ.—Київ	197
” клінічної науково-дослідча катедра при КМІ.—Київ	198
Медичне єдине Наукове Т-во.—Київ	18
Медичне Т-во Харківське	23
Медичної Мікробіології катедра і лябораторія Харківського	
Медичного Інституту	201
Меліоративна організація Північна Обласна.—Київ, ПівОМО	
організація Південна Обласна (ПОМО).—Одеса	94
Металів науково-дослідчий інститут.—Харків	95
Металургії науково-дослідча катедра. Дніпропетровське	44
Металургійного Дніпровського заводу Центральна лябораторія,—Кам'янське	49
Метальографічна лябораторія Київського Політехнічного Інституту	63
Метальографії і мет.-терм. обробки металів науково-дослід. катедра.—Дніпропетровське	66
Метальографічний Кабінет Сталінського Металургійного заводу	45
Метеорологічна служба УСРР.—Київ (Укрмет)	61
Обсерваторія Київська	143
Механікі науково-дослід. катедра.—Дніпропетровське	141
прикладної н.-д. катедра.—Одеса	49
Механічної Технології н.-д. катедра при ХТІ	47
технології н.-д. катедра.—Київ	48
Механічна лябораторія Дон. Гірн. Інституту. Сталінє	52
Мікробіології та епідеміології н.-д. Ін-тут.—Київ	68
Мінералогічний Кабінет Харківського ІНО	182
”, ” Дніпропетровського Гірничого Інституту	176
Мистецтвознавства н.-д. катедра.—Київ, Харків	253
Морфології н.-д. катедра.—Харків	199
Мовознавства н.-д. катедра.—Харків	248
Мовознавства н.-д. катедра.—Київ	252
Морфології та фізіології науково-дослід. катедра в Одесі	196
Мостова лябораторія й мостовипробна станція Київського Політех. ін-ту	61
Мостове випробне Бюро Наук.-тех. Комітету НКШ.—Київ	57
Мостовий Кабінет Київського Політехнічного Інституту	60
Мостовипробна станція Київська НКШ	60
Музей Революції.—Запоріжжя	268
”, Волинський Державний.—Житомир	256

Музей Революції.—Харків	268
Революції.—Одеса	279
Мистецтв. Миколаїв	269
Мистецтв Укр. Академії Наук.—Київ	267
Мистецтв.—Нікопіль, Криворізької округи	267
Краєзнавства Маріупольський	265
Революції.—Зінов'ївське	268
Ніженський Окружний ім. Гоголя	266
природознавства.—Миколаїв	279
Степової України. Одеса	269
Державний. Полтавський	271
Київського Художнього Ін-туту.—Київ	279
Окружний ім. Т. Г. Шевченка. Черкаси	271
Революції. Миколаїв	279
Черноморський морського транспорту	276
Окружний Прилуцький	272
Окракраєзнавства.—Сталіне	275
Окружний.—Конотіп	278
Окружний Тульчицький	273
Революції.—Київ	279
Окружний Роменський	272
Районний.—Червоноград	276
місцевого краю.—Старобільське	272
Новгородсьверський	275
Окружний Ізюмський	262
Природ.-Історич.—Зінов'ївське	274
Слобідської України ім. Сковороди.—Харків	268
Окружни.—Біла-Церква	255
Володимирський.—ст. Гути	279
Чернігівський державний	276
Район. Сосницький, Конотіп. окр.	277
Центрально-Пролетарський Окружний.—Лубні	264
Худож.-Історичний.—Лебедин	264
Окружний.—Кременчук	263
Окружний—Могилів-Подільський	267
ім. Шевченка.—Звенигородка	278
Окружний. Глухів	259
Українських Діячів науки.—Київ	243
театральний при катедрі укр. мистецтва.—Київ	241
ім. Драгоманова. Гадяч	258
Остерщина, Черн. окр.	266
Окр. Краєзнавства.—Мелітополь	266
історично- побутовий.—Вінниця	255
Район.—Лохвиця	264
Районний Археолог.—Переяслав, Київськ. окр..	278
Народнього Здоров'я Н.-Д. Катедра при ВУАН—Київ	198

Насінньова центр. контрольна станція.—Харків	121
Науково-Дослідного Ін-туту Тараса Шевченка. Київська—філія.	247
Науково-Дослідче Бюро землевпорядкування при Дніпропетровському Землевпорядкуальному Технікумі	128
Науково-Консультаційна Рада при НКЗС.—Харків	81
" Краезнавче Товариство в Зінов'ївському	32
" Медичне єдине т-во.—Київ	18
" судової експертизи Інститут Одеський	186
" судової експертизи Ін-тут.—Київ.	183
" Технічна ляб'ято я при Техчастині Хемвугілля	
" Інститут прикладної хемії, Харків	154
Науково-Технічний Кабінет Управл. Роб. - Селян. Міліції УСРР.—Харків	210
Науково-Технічне Українське Товариство.—Харків	27
Наукової мови Український Інститут УАН.—Київ	236
Наукове Т-во на донбасі.—Луганське	36
" Полтавське при ВУАН	37
" Харківське	32
" Лубні	39
" Т-во Одеса	21
" Кам'янець.-Под.	34
" Шепетівське Т-во при ВУАН	38
" Т-во Краезнавства.—Ніжен	35
Наукове Т-во Дніпропетр.	14
Неорганічної Хемії науково дослід. катедра.—Харків	149
Нервова Клініка Шпитальна Харківського Медичного Інституту	205
Нормальної й патологічної морфології науково-дослід. катедра.—Харків	203
Озерна комісія при ВУАН	178
Окрвідділу Праці лябораторія.—Київ	207
" Луганського лябораторія	206
" лябораторія.—Сталіне	208
Органічної хемії лябораторія при Київському Політех. Ін-ті	65
" науково-дослід. катедра при Харківському ІНО	150
Організації сільського лісового господарства науково-дослід. катедри.—Харків	83
Ортопедії і травматології Український Державн. Клінічний Інститут —Харків	194
Охорони здоров'я Окрінспектури н.-д. відділ.—Київ	209
Охорони материнства й дитинства 1-ї Український Інститут.—Харків	188
Охорони пам'яток матеріальної культури й природи Одеська Крайова Комісія	30
Охорони пам'яток природи Український Комітет.—Харків	28

Охорони пам'яток культури Український Комітет.—Харків	28
Охорони пам'яток культури й природи Інспект.—Київ. крайова	30
" Дніпропетровська крайова	29
" Шевченківська окр. комісія	30
Палата мір і ваг Українська.—Харків	148
Паперового виробництва досвідна станція районна.—Київ	62
Паротягобудівельн. заводу Харківського лябараторія.—Харків	68
Патолого-анатомічний Інститут при Київському Медичному	
Інституті	187
Патолого-Анатомічна Комісія ВУАН.—Київ	180
Український Державний Інститут.—Харків	192
Паталогії і гігієни праці краєвий Одеський Інститут. Одеса	212
Український державний Ін-т. Харків	193
Патологів Укр. Т-во.—Харків	17
Патологічної фізіології лябараторія Київського Ветеринар-	
ного Зоотех. Ін-ту	90
Педагогічна наукова комісія ВУАН.—Київ	240
Педагогіки Інститут науково-дослідчий.—Харків	226
Н.-Д. катедра.—Одеса	228
Педіатрів товариство.—Київ	18
Педології Н.-Д. катедра.—Київ	227
Педагогічний музей.—Херсон	274
Педагогічне т-во при ВУАН	246
Південно-Рудного тресту центр. лябараторія.—Кривор. окр.	64
Пісчано-меліораційна Алешківська досвідна станція	96
Північна Краєва Меліораційна організація.—Київ	94
Південна	95
Плавневна Дніпропетровська Гідрометрична станція у Нікополі	99
Повітряного права Київ. секція, Т. Д. О.-Авіахему	226
Порцелянового заводу лябараторія.—Баранівка	62
Праці Ін-ту укр.—Харків	227
Праці кабінет при ХІНГ	229
Прикладної Ботаніки науково-дослід. Інститут.—Харків	73
пункт.—Луганське	87
Всесоюзного ін-ту—Українська станція.	
Валки	86
Прикладної математики науково-дослід. ін-тут при Харків-	
ському ІНО	133
Прикладної математики катедра при П. відд. ВУАН.—Київ.	131
механіки науково-дослідча катедра при Одесь-	
куму Політехн. ін-ті	47
Прикладної економіки науков.-дослід. катедра при Харків-	
ському ІНГ	223
Природничо-історич. музей.—Херсон	274
" —Одеса	261

Природи, сільського господарства й культури Поділля науково-дослід. катедра при Кам'янець-Подільському Сільськогосп. Інституті	171
Природничо-краєзнав. музей.—Корсунь	262
Проблеми сучасного права науково-дослід. катедра.—Харків	225
Промислової енергетики н.-д. ін-тут.—Харків	42
Протичумна державна станція.—Суми	115
Протозойний Інститут.—Харків	192
Професійної гігієни кабінет при Київському Політехнічному Інституті	209
Професійної гігієни й фізіології праці лабораторія.—Дніпропетровське	208
Професійної гігієни лабораторія Київського Медичного Ін-ту	
Профілактичної медицини науково-досл. катедра.—Одеса	197
Психоневрології Н.-Д. катедра.—Харків	199
Психо-неврологічний Український Державний Ін-тут. Харків	189
Психотехніки Бюро Донецьких залізниць.—Харків	204
Правління Південних залізниць.—Харків	204
Раціоналізації секції при виробничому відділі Дніпропетровських паротягобуд. майстерень	71
Рефлексології лабораторія ВУАН.—Київ	212
Розсадник маточн. кормових трав Мало-Загоровський Ніжн. Окр.	129
Розсадник лік. та етероносних рослин.—Харків	129
Рослин лікарських досвідна станція.—Лубні	107
Рослин захисту центр. станція.—Харків	105
Рослинництва науково-досл. катедра в Одесі	80
Рільництва н. д. катедра.—Харків	79
та акліматизації Н.-Д. катедра.—Київ	79
Різання металів лабораторія Київського Політехнічного Ін-ту	63
Рентгенівський Київський Інститут	184
Рентгенологічний Український Державний Інститут.—Харків	194
Садово-городна досвідна станція Мліївська.—Городище	109
Санітарно-бактеріологічний Інститут Одеський	186
—Київ	184
" " " 4-й Укр. Державн. Інст.—Дніпропетровське	196
Санітарно-бактеріологічний 1-й Український Інститут.—Харків	188
Санітарний Кабінет Одеської Інспекції Охорони Праці	211
Світознавства Укр. Товариство.—Київ	26
аматорів т-во.—Дніпропетровське.	32
—Одеса	20
Секція „надра“ Всесоюзних З'їздів для вивчення продукції сил.—Харківська філія	24
Силікатної промисловості науково-дослід. Інститут.—Харків	42
Селекції науковий ін-тут.—Київ	76

Селекційна станція Цукротресту Уладівсько-Люлінецька	128
" досвідна станція Цукротресту Миронівська	126
" станція Верхняцька.—Ст. Хрестинівка	124
" Цукротресту Весело-Подільська.—Семенівка	125
Селекційна досвідна станція.—Немерчі	127
" Іванівська досвідна станція.—Ст. Гути	126
" досвідна станція.—Біла Церква	124
Сіль.-гosp. крайова досв. станція.—Київська	105
" Дніпропетровська досвідна краєва станція.—Синельникове	103
Сіль.-гosp. Носівська станція ім. 5-тиріччя Жовтневої Революції	110
Сільсько-гosp. досвідна станція Донбасу.—Артемівське	99
" " " Вінниця	101
" " " Вознесенська	102
" " " Драбівська	103
" " " Червоноградська	106
" " " Лохвицька	107
" " " Макіївська	108
" " " Маріупольська	108
" " " Одеська Крайова	110
" " " Поліська обласна.—Ірша	113
" " " Полтавська	113
" " " П'ятихатська	114
" " " Сумська	114
" " " Уманська	118
" " " Херсонська	117
Сільсько-гosp. досвідна станція Чарторийська	119
" " " Чемерська	119
" " " Харківська Крайова	115
Центральна Молдавська досвідна станція.—Ст. Жеребково, П.-З. залізниця	120
Сільсько-гosp. досвідне Іванівське поле.—Ст. Штерівка	120
" зоології катедра при Кам'янець-Подільськ. СГІ	82
" Всеукраїнський Музей.—Харків	82
" Київський Краєвий Музей Наркомзему і постійно-промислово виробнича виставка ВРНГ УСРР	256
Сільсько-гosp. музей Одеський Краєвий	263
" машин зав. „Серп і Молот“ ляб-торія.—Харків	270
Сільсько-гosp. механіки науково-дослід. катедра Київського сільсько-гosp. Інституту	68
Сільсько-гosp. машинознавства та машинобудівництва ін-тут Харків	50
Скотарства Н.-Д. катедра.—Київ	44
Содового Державного заводу ім. Леніна Центральна лябораторія.—Ст. Переїзна	80

Сортівницька та насиньова Управа Цукротресту.—Київ	158
Соціально-історичний музей. Гумань	121
економічний відділ ВУАН.—Київ	271
економічній історії Комісія ВУАН.—Київ	213
Соціальний Всеукраїнський Музей.—Харків	258
Музей Краєвий в Луганському	263
Соціальної гігієни науково-дослідча катедра.—Харків	200
Судової медицини Інститут.—Харків	183
Сучасних правових проблем катедра.—Одеса	225
Тютюнова Переволочанська станція Укрмахортресту	112
Тараса Шевченка науково-дослід. Інститут.—Харків	246
Теплова частина відділу Тяги П.-З. залізниць.—Київ	56
Теплотехніки Н.-Д. катедра.—Харків	51
Наук.-досл. катедра.—Київ	51
ї раціоналізації виробництва відділ Дніпропетровських об'єднаних заводів ім Петровського й Леніна	57
Теплотехнічне бюро Костянтинівського металургійного заводу	57
Термічної обробки відділ і металограф. лабораторія Луган. паротягобуд. заводу	69
Терапевтичне Т.во.—Київ	17
Техно-Хемічна лабораторія Центральна „Укрмахортресту“ Київ	155
Техніко-Будівельний Комітет Вищий при НКВСправ.—Харків	55
Технології мінеральних речовин науково-досл. катедра.—Харків	52
органічних речовин н.-д. катедра.—Київ	54
Технології живих речовин Науково-дослід. катедра.—Харків	52
силікатів і будівельних матеріалів лаборат.—Київ	65
Технологічна лабораторія при Київському ІНГ	70
Геокінчна лабораторія при Київському ІНО	65
Технічної механіки Інститут ВУАН.—Київ	41
Товаро-досвідна лабораторія при Київському ІНГ	71
Товариство дитячих лікарів.—Одеса	17
Торговий Всеукраїнський Музей.—Київ	257
Торфяна частина Наркомзему УСРР Центральна.—Київ	95
Тракторно-Випробна Акимовська станція	100
України Лівобічної Комісія.—Київ	232
полудневої комісія.—Київ	233
західної комісія.—Київ	233
Українознавства науково-дослід. катедра.—Дніпропетровськ	253
Української наукової мови ін-тут.—Київ	236
Українського мистецтва Харківський Музей	273
Українська станція Всесоюзи. Ін-ту Прикл. Ботаніки.—Валки	
Укрмет.—Київ	143
Полтавський Відділ	145
Подільський Відділ.—Вінниця	145

Укрмет	Волинський Відділ.—Житомир	145
"	Харківський —Харків	145
"	Надчорноморський Відділ.—Одеса	145
"	Дніпропетровський Відділ	146
"	Донецький Відділ.—Артемівське	146
Укрспиртотресту	Центр. лябораторія.—Київ	154
Укролійтресту	лябораторія.—Харків	158
Уторнітсо.	—Харків	24
Учбово-досвідне лісництво лісо-інж. факульт. Київського сільсько-госп. Інституту.—Боярка	120	
Фармацевт. хемії науково-дослід. катедра при фармац. Технікумі.	—Харків	151
Фарм. хемії Н.-Д. катедри секція.—Одеса	152	
Фізики катедра при Харківському Технологічному Інституті.	137	
Фізико-науково-дослід. Інститут.—Київ	134	
" математичний відділ УАН.—Київ	131	
" науково-дослід. катедра при Харківсьому ІНО	135	
" технічний Інститут.—Харків	134	
" хемічний Дніпропетровський Український Державний н.-д. Інститут	148	
Фізико хемічних наук Т-во.—Харків	16	
Фізико-медичне Т-во.—Київ	24	
" хемічна лябораторія Технікуму Прикладної хемії.—Одеса	160	
Фізичних вимірювань відділ Н.-Д. Інституту фіз-хемії.—Дніпропетровське	137	
Фізична лябораторія Донецького Гірничого Інституту.—Сталіне	140	
Фізичної культури Інститут ВУАН.—Київ	181	
культури н.-д. катедра.—Харків	228	
Фізіології н.-д. катедра.—Харків	199	
Фізіологічної хемії катедра при Харківському медич. Ін-тути	202	
Фізіологічне Т-во Українське.—Харків	27	
Фізичної хемії катедра при Харківському ІНО	151	
Фізичний Державний Науково-Дослід. Інст., Одеса	134	
" Кабінет—Одеса, ІНО	140	
" Кабінет—Київ, ІНО	139	
" Кабінет—Харків, ІНО	139	
" Кабінет—Кам'янець-Подільського ІНО	139	
Фізична лябораторія Д. Г. І.—Сталіне	140	
Філія Всесвітньої Бібліотеки ВУАН, Кабінет вивчення Польща.—Вінниця	32	
Філологічна катедра арабо-іранської філології та тюркології.—Київ	239	
Фінансова комісія ВУАН.—Київ	215	
Ферментації лабораторія НКЗ.—Харків	69	
Фітотехнічна станція при Державн. Заповіднику „Чаплі”— „Асканія Нова”	92	
Хемії науково-дослід. катедра Київського Політ. Інституту	151	

Хемії н.-д. катедра.—Одеса	150
" прикладної Інституту.—Харків	147
" лабораторія. Київ, КПІ	65
Хеміко технологічна лябораторія ВУАН.—Київ	70
" фармацевтичного Інституту лябораторії в Одесі	161
" р діологічний Інститут.—Одеса	148
Хеміо-фармац. Технікуму ім. Леніна лябораторії.—Вінниця .	162
Хемічна лабораторія Донецького Гірничого Інституту ім. Артема.	
Сталіне	156
Бюро Київської філії Цукротресту	160
а лябораторія заводу „Червона Зірка“.—Зінов'ївське .	162
" ВУАН.—Київ	152
" Красногорівського Державн. Керам. заводу .	162
" при Артемівському Окр.ідділі Праці	159
" при 4-й Держтютюнфариці.—Київ	158
" при Державн. Кераміч. заводах ім. Будьон-	
нго—Ст. Деконська.	157
" при Макіївському Металургійному заводі	
ім. Томського	158
" Госпматеріяльного Від ілу Правління Пів-	
денно-Зах. за.—Київ	156
" Чубарівського Рудоуправління ПРТ —Ст.	
Інгулець.	159
" Донбасу Ілля Центральна науково-експери-	
ментальна.—Харків	158
Центральна Укршкіртресту.—Київ	66
Хемічна лабораторія Укрспиртостру	154
" " Центральна Укршкіртресту Київ	65
" " Центр. Укртютюнесту.—Харків	155
" " Південних Залізниць.—Харків	154
" " ХТИ.—Харків	154
Хемічного технікуму Кам'янецького Лябораторії.—Кам'янець-	
Подільский	161
Хемічної технології дерева лябораторія ліс-інжен. факуль-	
тету.—Київ	159
Хемічної технології науково-дослід. катедра.—Київ	52
" " органічних речовин Науково дослід. катедра—	
Харків	53
апаратури дослідче бюро.—Харків	72
Хемічних завод в Рубіжанських Державних „Червоний Пропор“.	
Центральна лябораторія	155
Хемічно-посудного, скляного, й дзеркального заводу лаборато-	
рія. Костянтинівка	157
Хірургії Н.-Д. катедра.—Київ	198
Наукова Дослід. катедра.—Харків	200
Хірургічне Київське Т-во	18

Стор.

Художньо-Історичний Музей Сумський	273
Історичний Музей—Харків	260
Художній Музей Дніпропетровський	260
" Державний Музей Одеса	269
" Народний Музей—Одеса	279
Художнього Інституту Музей—Київ.	279
Цукрового виробництва лябораторія.—Харків	67
Цементового Державного Заводу ім. Радченка лябораторія. Ст. Краматорська	157
Центральна науково-експеримент. лябораторія.—Харків.	153
Цукротресту Центр. лябораторія Київ	67
Центральна лябораторія Укрсилікаттресту.—Харків	71
Шевченківська Окружна Комісія охорони пам'яток культури й природи. Черкаси.	30
Шовківницька Уманська Станція.	118
Шляхова дослідча Станція Головшляхупру.—Харків	61
Юридична Клініка Київського ІНГ	225
Юридичне Харківське Т-во	23
Ярова Придеснянська досвідна станція, Глух. окр.	96

ПОКАЖЧИК ПРІЗВИЩ

- Абрашанов О. О.—17
Абрамов І. М.—142
Абрамов М. М.—25
Абрамович Ю. М.—270
Авдієнко М.—219
Аверін В. Г.—21, 171
Авксентьєва З. Н. 142
Агальцов М.—144.
Агалі М. Д.—76
Аганін М. А. проф.—142
Адешелідзе Ю. Ю.—144
Азарьєва-Мельникова А.—192
Айзенберг Г. О.—158
Айзеншток Г. І.—246, 252
Айзeman Я. Я.—170
Акімов В.—154
Акімов М. П.—29, 32, 167
Акімович М. М.—142, 145
Акопов—82
Аксентьев Б. М.—167
Акуленко В. П.—25, 223
Александров Н. М.—214
Александров Н. Л.—25
Александрович Ю. С.—263
Александровський—201
Алексеев А. К. проф.—20, 161,
    169
Алексеев А. М.—169
Алексеев Е. В. проф.—82, 83,
    120
Алексеев З. А.—36
Алексеев Т. П.—246, 251
Алексеєва—148
Алексеєва Е. А.—149
Алехин О. В.—65
Алімов В. И. проф.—48
Алмазов-Марголіс С.—54
Алмашіна—226
Алов О. О. проф.—44, 48
Альбов П. О.—45
Альбрехт А. С.—36, 264
Альшерн Д. Е. проф.—24, 25,
    189, 199
Альтерзон С. Г.—216
Альтшулер В. М.—46
Альтхаузен А. Я.—182
Андреев О. Д.—173
Андреев В. Н.— проф.—82
Андреев асп.—45
Андреасов Л. М.—16, 149
Андрес Л. И.—190, 199
Андріяшев О. М.—242
Андронікова—149
Андрущенко К. В.—165
Анічкін О.—24
Анохін І. К.—166
Антіпович К. Е.—250
Антиханов Л. Д.—119
Аntonov D. E.—256
Аntonovich K. M.—244
Антропова Е. Н.—139
Апанасюк В. П.—228
Аполлосов В. П.—137
Апостол Г. Г.—105
Аптекман І. Г.—45
Аpter I. M.—226
Арановський С.—208
Арборе—35
Арбузова—103
Аркавін Я. С.—23

Арнаутов В. А.—226
Арнольд Г. Ф. проф.—21, 170
Арефієв—23
Арлюк І. М.—17
Арсон С. І.—219
Артамонова М. О.—158
Артеменко В. Д.—187
Артеменко—220
Артем'єв О. К.—144
Артем'євський О. П. проф.—132
Артьомова В. І.—227
Артихова А. В.—257
Архімович О. З.—31, 79, 124
Асс Т. В.—151
Асвадурова А. М.—183
Афанасьев М.—32
Афанасьев А. П.—148
Ахієзер Н.—136
Ахматов—222
Ашкінадзе Ф. І.—200
Ачеркан Ф. С.—20.

Бабадаглій О.—200
Бабенко В. О.—277
Бабинина В. Н.—145
Бабицька Є. М.—228
Бабич Є. П. проф.—50, 66
Бабко А. К.—65
Бабяк В. В.—164
Багалій Д. І. акад.—9, 22, 215,
246, 250
Багалій-Татаринова Д.—215
Байер М. М.—33
Бадан М.—221
Бадан Д.—83
Баев М. О.—57
Базилевич П. 146
Базилевич В. І.—214
Базилевич В. М.—30
Базилевич М. А.—140
Бак І.—219
Бакал С. О.—200
Бакіновський Н. В.—211
Балабаніна Л. К.—211
Балан Є. Є.—128
Баланін В. І. проф.—11, 25,
27, 43, 52

Балінський Б. І.—164
Баласогло В. Б.—20
Балика Д. А.—246, 280
Бам Б. Л.—161, 187
Бандурівська Н. Х.—200.
Бандурівський А. З.—181
Барабаш І. І.—32
Барабашів М. П. проф.—25,
138
Баран М. Л.—25
Баран-Бутович С.—276
Баранецький—103
Баранов Н. І.—141
Баранова Р. І.—201
Баранович А. І.—243, 250
Барановський М.—51, 78
Баранський Д. І.—75, 111
Барвінок В. І.—244
Барвінський В. А.—250
Бардах Я. Ю.—167
Барський—45
Бас В.—208
Баскін Б.—171
Басарська Л. Д.—161
Басарська М. А.—161
Баскін Я. С.—14
Батиренко—75
Батисенко—78
Бауман О. А.—103
Бауман Р. М.—151, 161
Бауер К. А.—161
Бауер Е. К.—122
Бах Є. І.—206
Бахметьев Ю. О. проф.—47
Бачін В. П.—161
Башинська М.—256
Башков В. Я.—103
Башківський Д.—273
Баян В. Г.—165
Безбородько М. І. проф.—32,
38, 165, 179, 270
Безвенглінський Б. П.—271
Безпалов Р. А.—214
Безсмертний В. В.—244
Безуглов Д. В.—154
Безгінський А. Л.—138
Вега Ф. Ф.—90

- Бейлін—199
 Бейзерт Г.—16
 Беклешев—23
 Бельговський І. В. проф.—80
 Беленицька Д. Ш.—152
 Белехов П. П.—91
 Белецька Н. П.—226, 250
 Белецький О. І. проф.—251
 Беліков О. О.—51
 Беліков М. П.—50
 Белінг Н. Г. проф.—40, 93,
     170
 Белов В.—60
 Белозьоров С. Т.—170
 Белозьорова Л. І.—252
 Белонін—78
 Белошевін В. Ф.—26
 Бельський Ф. проф.—36
 Бельський С. В. проф.—169,
     256
 Беляєва Л. М.—282
 Беляков Ф. О. проф.—47
 Беловахно І. І.—110
 Бенін Г. С.—43
 Бендровський В. М.—272
 Бенденецький М. А.—151
 Берго Г. Л.—242
 Бергер О. Я.—54, 56
 Бергман Г. Г.—184
 Бердичівський Е. Г.
 Бережанова К. Т.—86
 Бережков М.—251
 Березов—222
 Березовська П. І.—148
 Березовський М. Я.—158
 Беркман Я. П.—147
 Беркович В. І.—220
 Беркович Є. М.—44
 Берладіна К. А.—253
 Бернацький В. К.—139, 171
 Бернштейн С. Н. акад.—10, 11,
     133
 Бернштейн Г. С.—54
 Бернштейн М. Ф.—263
 Бертенсон В. О. 16, 178
 Берченко Є. В.—253
 Бершов В. Я.—51
 Бершанський М.—136
 Бескубенко М. П.—59
 Биков О. О.—161
 Биков Л. М.—44
 Биковський О. Г.—144
 Билинський М. Д.—274
 Биценко М. С.—119
 Бичіхін О. О.—16, 80,
     179
 Бичіхіна Е. А.—123
 Бібер В. А.—149
 Білаш—78
 Біленський М. С.—21
 Біловодський В.—71
 Білозевич А. М.—186
 Білощерківська К.—244
 Білозор М. П.—32, 87
 Білоусов М. Ф. проф.—11, 22,
     25, 170
 Білявський О. Г. проф.—69
 Білянкин Ф. П.—41
 Білик Я. Г.—25, 220
 Бількіс—152
 Більман—222
 Більська А. І.—258
 Білій В. В.—239
 Біноза Е. С.—161
 Біруля О.—32
 Біське Ф. Ю.—43
 Бляжко М. М.—80
 Бланк Ю. М.—42
 Бланк Я. П.—133
 Білярчик П.—220
 Більт В. В.—252
 Блізников О. І.—32
 Близнюк О. І.
 Блізтонов В. І.—152
 Блох В. І.—45
 Блохін М. А.—20
 Блях В. А.—228
 Бобарикова М. І.—141
 Бовін К. М.—144
 Бованенко І.—31
 Богатський В. Д.—148,
     151
 Богацький Д. О.—171
 Богданов М. М.—203

- Богданов П. Г.—136
 Богданович М. П.—34
 Богдановський—59
 Боголепова Л.—87
 Боголюбов М. М.—56, 131
 Богомаз К. А. проф. 21, 48, 70
 Богомолов Г. Я.—138
 Богомолець О. О.—9
 Богословська Н. В.—147
 Бограда Є. І.—227
 Богушевська В. Н.—101
 Богуцький Н.—83
 Боженов С. І.—165
 Божко К. С.—85
 Божко В. 226
 Бокаріус М. С. проф.—183
 Бокаріус М. М.—183
 Бокий М. М.—272
 Болдирев Л. Т.—144
 Болесва Н. А.—169
 Болгарський В. І.—144
 Болтенко М. Ф.—12, 244, 270
 Болотніков Ф. Н.—149
 Болотніков III. М.—152
 Болотов С. Н.—86
 Болсунов І. І.—79
 Бомаш Б. П.—23
 Бондаренко О. Ф.—114
 Бондаренко Д. І.—26
 Бондаренко Н. Я.—52
 Бооль Л. А.—133
 Бордаков Л. П.—86
 Бордзиловська Є. М.—164
 Бордзиловська Н. П.—164
 Борейко М. А.—227
 Борик С.—253
 Боргардт О. І.—103
 Борисевич Г. Ф.—87
 Борисевич І.—32
 Борисевич В. О.—90
 Борисенко О. І.—45
 Борисенко С. Ю.—251
 Борисенко В. П.—204
 Борисенок С. Г.—214
 Борис П. М.—105
 Борисов М. Д.—136, 147
 Борисоглебський С. В.—137
 Борисюк Н. А.—109
 Боровецький А. В.—261
 Боровіков А. Г. проф.—80, 1:1
 Борович Б. О.—281
 Боровий С. Я.—282
 Бородин І. П.—9
 Бородай М. П.—185
 Бочков Д. П.—271
 Бойко Є. П.—257
 Бойков Б. В.—203
 Бойко В.—220
 Брагинський П. І.—207
 Бражнік П. А.—105
 Брайловський С. М.—200
 Браславський П. М.—119
 Братчик В. М.—83
 Браунер О. О.—30
 Брайнін І. Є.—61
 Брегман Я. М.—51
 Бречкевич М. В. проф. —14, 253
 Бривуль А. А.—52
 Бризгалін А.—136, 210
 Брікерт Ф. І.—199
 Брілінг Г. В.—256
 Бринченко В. П.—31, 270
 Бровер—250
 Брежечка В. Ф.—133
 Бродський О. проф.—49, 148
 Бродський Л. Л.—185
 Бродський Д. П.—242
 Бродський Н. С.—51
 Брокерт П. Г.—75, 111
 Брон О. Б.—54
 Брон—23, 56, 222
 Бронштейн І.—184
 Бронштейн К. Г.—149
 Брук М. С.—229
 Брун Я.—20
 Брунет В. В.—164
 Брусиловський Е. М.—20, 200
 Брянцева О. В.—172
 Будніков П. П. проф.—42, 52, 71
 Бугаєвський М. Х.—166
 Бузні—17
 Бузескул В. П. акад. 9, 12, 249
 Буженко Ю. П.—173
 Букраба проф.—81

- Букреев В. Я.—136
 Буйло В. О.—119, 220
 Буланкін Т. 171
 Булахівський Л. А. проф.—12,
 22, 248
 Буркгард Ю. Л.—229
 Бургард О. Ф.—252
 Булда С. А.—46
 Бурда Н. І.—153
 Бураков Г. Ф. проф.—42, 51
 Буренін Г. С.—40, 165
 Бурзі Є. Х.—117
 Бурксер Є. С. проф.—20, 148,
 150, 178
 Бурмак О. Ф.—32
 Бурова А. Є.—203
 Бурштейн А. І.—212
 Бурчак-Абрамович М. І.—165
 Бутвін В. С.—226
 Бутенко—148
 Бутко Г. Д.—2, 51
 Бутман К.—67
 Бутов В. В.—103
 Бутовська В. А.—88
 Бутовський О. М.—215
 Бухановський—220
 Бухінік Ф. П.—108
 Бухштаб Л. Б. проф.—16,
 196
 Буценко А.—222
 Буцтура В. В.—164
 Бучковський М. В.—70
 Бучушкану Г. І.—35
 Бушковіч В. Н.—197
 Бушуев—221
 Буйло В. О.
 Ваганов Л. П.—72
 Вавилов М. І.—9
 Вайнштейн М. Г.—276
 Вайнштейн К. С.—189
 Вайнштейн О. Л.—282
 Ванштейн О. М.—221
 Вайнштейн Д.—242
 Вайншенкер Р. Я.—149
 Вайсблат—219
 Вайсман А. І. проф.—12
 Вайсман Г. А.—158
 Вайсенберг С. А.—32
 Вакуленко М.—162
 Вальх Б. С.—100
 Валишко М. А. проф.—16, 15-
 151, 152
 Валяєв І.—144
 Варлига В.—30
 Варнеке Б. В. проф.—21, 161
 Варшавський Б. М.—194
 Варшавський—219
 Василенко О. А.—50
 Василенко В. Х.—198
 Василенко І. Ф.—48
 Василенко К. М.—67
 Василенко П. І. 165, 175, 179
 Васильтец Я. Ю.—76
 Василенко М. П. акад.—9, 211,
 244
 Василенкова-Полонська Н. Д.—
 242
 Васильченко—78
 Васильєва В. Н.—203
 Васильєв В. Є. проф.—52
 Васильєв М. С.—136
 Васильєв В. П.—26, 171
 Васильєв М. М.—136
 Васілітін Т.—21
 Васютинський М. О.—216
 Вашетко М. П.—197
 Ващенко О. О.—103
 Ващутін І.—256
 Ващенко Г. Г.—37
 Вейцлер М.—20
 Векслерчик Н. Л.—121
 Вельтовський Г. З.—24
 Великий—А. Я.—31
 Великохатько Ф. Д.—31
 Величко Г. І.—164
 Величко Л. І.—12
 Величковський М.—26
 Веліканов А.—17, 20
 Венгржановська Н. С.—244
 Вербицька Ю. І.—31
 Вербицький В. Н.—199
 Вержбицька Л. С.—144
 Вернацький В. І.—9

- Вернандер Н. Б.—85
 Верновський—222
 Веретеніков В. І.—проф. 250,
     283
 Верещагін Л. Ф.—140
 Вершківський В. проф.—73
 Вериго Б. Н.—110
 Веселовська З. Н.—248
 Веселовський Л. Д.—40
 Веселовський С. Ф. проф.—84
 Ветухов О. В. проф.—250
 Виноградов А. П.—45, 161
 Виноградов Г. Р.—151
 Виноградський Ю.—238, 277
 Винокур—219
 Винокуров І. Я.—199
 Виржиковський Р. Р.—88, 165
 Висоцький Г. Н. проф.—73, 82
 Височанський П. Ф.—224
 Виставкін Б. В.—63
 Вишнівський А. Н.—88
 Вишневська М. А.—274
 Вишнепольський ІІІ. Г.—161
 Вишиваний Ф. Х.—25
 Вікуль С. С.—219, 221
 Вільнянський С.—225
 Вікторов—222
 Віленський Д. Г. проф.—22, 24,
     73, 81, 85
 Віленський Ф. М.—283
 Вінер М.—242
 Вінник Т. Л.—227
 Вінницька М. Г.—164
 Вісюліна О. Д.—164
 Вітвіцький Е. М.—142
 Вітте Н. К.—105, 206
 Вітензон І.—50
 Віткаль М. Н.—227
 Вітко А. М.—127
 Відкуп А. Б.—219
 Вітик С. Г.—221
 Вітяк—219
 Власенко А.—176
 Власенко О. Ю.—105
 Власова З. І.—144
 Воблий В.—214
 Воблий К. Г.—акад.—9, 12, 19,
     213, 216, 217, 224
 Вовк П. проф.—25, 50, 81
 Вовчанецький В. С.—26
 Водолажченко О. Г.—250
 Возняк М.—9
 Вознесенський В. Д.—147
 Волох Е.—61.
 Волін С. С.—222
 Волевач—23
 Волобуев М. С.—27, 227
 Волобуев П. Ю.—226, 229
 Володимирський А. В.—229
 Володарський С. П.—60
 Волкац С. 277
 Волковіч М. М. проф.—18, 198
 Волков Г. І.—23, 222
 Волков Р. М.—269
 Волошин І. М.—31
 Волошин Я. П.—267
 Волошин Е.—238
 Волошин—100
 Волощенко—58
 Волощук А. С.—89
 Волтатіс С. В.—126
 Волинський—199
 Вольський В. В.—265
 Вольф М. М.—220
 Воробйов В. П. проф. 22, 199
 Воробйов П. Н.—83
 Воробйов—75, 78
 Воробйов С. проф.—73, 78
 Ворона П. І.—35
 Воронов Я. К.—258
 Вороний Ю. Ю.—201
 Воропай В. С.—227
 Воскобойніков М. М. проф.—15,
     160
 Воскресенський Н. М.—15, 170
 Вотчал Е. Ф. акад.—9, 77, 83, 4,
     120, 132, 174
 Войко Е. П.—263
 Войташевський Я. Б.—201
 Войткевич І. І.—84, 125
 Войцеховський А. Д.—32, 274
 Войцеховський—222
 Вратський—44

- Броблевський П.—183
 Врона Г. Г.—253
 Врона І. І.—268
 Вязьмітіна М. І.—253
 Габель М. О.—251
 Габель Ю. О.—147, 150, 155
 Габінський Я. О.—49
 Гавденський О. В.—44
 Гавриленко Т. М.—233
 Гавриленко М. І.—272
 Гавриленко В. Д.—248
 Гавриленко Є. С.—67
 Гаврилова Н. С.—164
 Гаврилов—220
 Гаврющенко А. О.—83
 Гагенмейстер В. М.—34
 Гаевський Н. П.—263
 Галабутський П.—160
 Галабутська Є.—65
 Галант І. В.—242
 Галеніна Б. С.—76
 Галка М. К.—112
 Гальперович—226
 Галузинський М. М.—46
 Гальперін—Я. П.—25
 Галюн І.—238
 Гаморак Н. Т.—25, 171, 173
 Гамченко С. С.—244
 Ган Г. О.—109
 Гангель В. Г.—224
 Ганцова—250
 Гаповий Л. Г.—37
 Гапеєв С. А.—279
 Гапон—149
 Гапонов Є. А.—95, 169, 178
 Гаран Ф. Є.—164
 Гарбуз—Т. П. 22, 227, 229
 Гарбузов М. В.—99
 Гасиченко С. С. проф.—38
 Гаспонський П. М.—26
 Гаталов-Готліб А. Г.—21
 Гаценкова А. Ф.—34
 Гай А. Ф.—46
 Гайзенберг С. С.—23
 Гвоздецький—78
 Гедройць К. К.—110
 Гезбург Л. А.—25
 Гейвейман Р. І.—268, 274
 Гейбелль К. Е. проф.—50, 63
 Гейзер Г. К.—70
 Гейлер Л. Б.—54
 Гейманович О. проф.—22, 23,
     25, 189, 190
 Гейманович З.—189
 Гельмер О. Ф.—116
 Гельмгольц М.—144
 Гекер В. А.—199
 Гембіцький С. С. проф.—40, 169
 Ген Е. Ю.—186
 Гендриковська А. І.—226
 Генес С.—220
 Геніс Л. В.—37
 Генкін—220
 Геншафт—23
 Гепенер А.—31
 Герасименко В. Я.—21, 240
 Герасименко—219, 283
 Герасимович В.—40
 Герасимович Б. П. проф.—138
 Герасимович М. Т.—226, 229
 Геращенко М. Т. проф.—171
 Гербановська Р. М.—172
 Гербічевський Я.—149
 Геринович В. О.—25, 27, 33, 171
 Герман В. О.—204
 Германов Ф. Н.—110
 Гернгрес С. В.—45
 Гернет Е. В.—119
 Геронімус Я.—133
 Гертнер Е. В.—144
 Герценштейн—226
 Герциков І. А.—63
 Гершenson А. О.—17
 Гершонов М.—215
 Гершойд Д. С.—228
 Герчіков С. С.—26, 60
 Гетлер А. Е.—220
 Гец А. М.—24, 58
 Гешеле Е. Е.—75, 111
 Гижицький К. Н.—71
 Гильчер О.—16, 20
 Гіляров О. М. акад.—9
 Гіляров С. О.—268

Гіммельфарб Я. К.—187
Гінзбург А.—59
Гінзбург Е.—61
Гінзбург Р.—147
Гінковський В. М.—200
Гірко П. А.—79, 88
Гірчак Е. Ф.—222
Гіршвальд Л. Я.—133
Гіршман Л. М.—49
Гіттер—222
Гладилович П.—82
Гладкий М. Ф.—114
Гладкий П.—31, 238
Гладнєв П. Т.—249
Гладстери О. М. проф.—12, 25
222
Гладштейн А. М.—153
Глазков В.—83
Глезін В. М.—161
Гливенко М. В.—283
Глінка Г. К.—16
Глікман—148
Глузман М. ІІ.—203
Глузман М. Л.—188
Глузман Л. Д.—153
Глушко С.—31, 233, 250
Глядківський Г. І.—100
Глядківський П. С.—230, 250
Гнатюк В. Я.—252
Гнесин Д. Е.—152
Гніп—250
Годлін М. М.—86
Годкевич М. А.—244, 249
Гожанська Н. М.—187
Голов О. Д.—60
Головань Г. М.—129
Головньов Н. Т.—129
Голов'янко З. С.—102
Гольберг Ю. В.—222
Гольдарбайтер М. Л.—211
Гольденберг М.—60
Гольденберг Є. Е.—197
Гольденберг Л.—199
Гольдін М. С.—249
Гольдман О. Г. проф.—9, 14,
25, 132, 135

Гольдрінг М. О.—24
Гольдштейн—223
Гольдштейн Я. Р.—158
Голіцинський В. Л.—265
Головин П. С.—213
Головченко П. С.—52, 54
Головченко А. П.—227
Голубчик В. Т.—145
Генікман С.—220
Гончаров В. М.—36
Гончаров В. Л. проф.—133
Гончаренко Л. А.—276
Гопше Г. С.—116
Гопнєр С. І.—222
Горбань М. В.—12, 215
Горбенко П. М.—226
Горбенко Ю. П.—226
Горбик К.—51
Горбунов Б. М.—41, 46, 57
Гордеев А. П.—12
Гордеев Д. проф.—253
Гордієвський М. проф.—21, 228
Гордієнко В.—122
Гордієнко Д. А.—33
Горкін З. Д.—193
Горков В. О.—242
Горкуша О. С.—104
Горленко А. П.—129
Горлач А. А.—124
Городецька—219
Городецький С. проф.—32, 84
Городинська Г. Я.—202
Городиська—163
Горт-де-Гротт М. А.—142
Горчаков М. Г.—51
Горшарук М.—124
Горянов К. Т.—180
Готкевич М. А.—
Готліб А. Д.—59
Гоф С. В.—196
Гофман В. І.—44
Гофман М. В.—147
Гоффунг Е. М.—23
Гохфан В.—11
Гоян І. Ф.—37
Гойхман Р. Б.—56
Грабенко В. П.—227

- Граве Д. О. акад.—9, 25, 132,
     136
 Грабовський Г.—26
 Грагеров—151
 Гранберг В.—23
 Грановський С. Г.—211
 Грановський Н. М.—32
 Грдина Я. І. проф.—50
 Гребень Л. К.—91
 Гребенєва С. І.—87, 264
 Гребенік—252
 Грзез М. С.—102
 Григор'єв М.—227
 Григор'єв А. С.—113
 Гривізирський К. Ю.—25
 Григорович С. П.—188
 Григорович—147
 Гримайлівська М. А.—93, 178
 Грінберг Ф. Л.—149
 Гріньов Д. П. проф.—201, 202
 Гриненко І. Х.—34
 Гриненкова А. А.—34
 Гринько Т. Ф.—126
 Гринченко П. П.—115
 Гринченко О. М.—85, 118
 Грицай П. К.—203
 Грінфельд О. А.—186
 Грінштейн А. Л. проф.—193,
     199
 Грінштейн А. М. проф.—205
 Грінь Г. С.—85
 Грицкевич В. В.—210
 Гришко В.—214
 Гриткова Н. І.—50
 Гродзинський проф.—23, 31,
     225
 Гродзовський С. В.—26
 Громашевський Л. В. проф.—
     25, 196, 7
 Гроник І. І.—128
 Гросгейм В. О.—124
 Гросгейм Н. А.—109
 Гросер Ф. І.—25
 Гросман С. О.—211
 Грошев—67
 Грузінський О. С.—251
 Грунський М.—252
 Грушевої С. Є.—126
 Грушевська О. О.—243
 Грушевська К. М.—231
 Грушевський М. С. акад.—9,
     230, 240
 Грушевський О. С. проф.—243,
     249
 Грушевський С. Г. проф.—36
 Губарев Г. проф.—135, 139
 Губарев М. М.—71
 Губенко Т. П.—63
 Губенко І.—118
 Губенко О. П.—109
 Губергриц—199
 Гудвил—84
 Гудим-Левкович М. В.—81
 Гудимович П. К.—104
 Гудзенко В. П.—171
 Гудзенко І. В.—56
 Гудков А. Н.—122
 Гудков—33
 Гук О. Д.—199
 Гук М. І.—144
 Гук В.—21
 Гукевич В. К.—17, 21
 Гулінов Г. проф.—53
 Гуменюк С. Н.—276
 Гуналі О.—91
 Гундер О. І. проф.—11, 16, 154
 Гурарі-Вайнера С. О.—265
 Гуревич Г. В.—151, 227
 Гуревич З.—219, 221
 Гурський В. Я. проф.—82
 Гус К.—269
 Гуськов В. О. проф.—45
 Гуцуляк С. Ю.—25, 219
 Гуцевич В. П.—227
 Гучок Н. С.—129
 Давидзон Й. Л.—218
 Давидова М. В.—273
 Давидова Н. С.—117
 Данківська Р. С.—250, 268
 Данілевський М. І. проф.—132
 Данілевський В. Я. акад.—9,
     189, 199
 Даніленко А. І.—54

Данілов В. І.—136
Дармостук П. М.—133
Дахов І. З.—22, 27
Дашкевич—250
Дайхес М. Т.—188
Дворкінд—33
Двойченко П. А. проф.—40
Дейнеко М.—73
Делоне Л. Н.—74, 77
Де-Метц Г. Г. проф.—14, 132,
139, 216
Дементієнко М. Д.—34
Демиденко Б. Г.—126
Дем'янченко В. А.—228
Демченко Ф. К.—118
Демченко М.—168
Демчук П. І.—220
Денисівський В. С.—105
Денісов В. М.—195
Деревянко—17
Державін В. Н.—249, 251
Деркач В. С.—203
Дерман Г. Л.—182
Дешевов—23
Десняк В. Т.—221
Джуваґо В. П.—51
Дзюбенко Л. К.—172
Дизик Є. Я.—212
Дикарев В. А.—282
Диковський—23
Динник О. Н. проф.—9, 50
Дирик Д.—146
Чиченко М. П.—140
Діброва П. О.—217
Діброва А.—224
Діброва Ю. С.—34
Дідоренко Г. Е.—37
Дідусенко П. Т.—22
Дідусенко Н. Т.—166
Дільбек Л. Г.—155
Ділов М. С.—216
Діманштейн Я. Б. проф.—11,
44, 216, 229
Дмітрієв Г. Е.—37
Дяченко В. Е.—136
Дложевський С. С. проф.—12,
30, 37, 244, 270

Длугач Л. С.—44
Дмітрієв К. І.—76
Дмітрієв М. І.—24, 164, 168
Дмітрієв О. Д.—241
Дмітренко Л. Ф.—199
Дмітрієв Л. Д.—244
Дмітрук Я. Д.—198
Дністрянський С.—10
Добров О. С.—214, 5
Добровольський П. Є. пр.—
68
Добровольський Л. І.—244
Добровольський В.—21
Добровольський Н. М.—103
Добровольський А. В.—259
Добровольський Є.Є.—199, 204
Доброгаїв В. М.—216
Добросердов Д. К.—20, 150
Доброхотов Н. П.—36
Довгяло Н. Д.—20
Довженко Д. Д.—227
Долбенкін Д. І.—196
Долгов—147
Долгов Б. І.—44
Долгов К. Я.—62
Долгопольський К. Й.—147
Долголова Л. Н.—204
Доленко М. В.—251
Дольський Є. Є.—158
Долянко І. І.—124
Доманський Б. проф.—54
Домбровська С. Н.—118
Домбровський М. проф.—170
Донской Ф.—26, 171
Доніч М. В. проф.—196
Лондар І.—78
Дорогой Н. І.—136, 139
Дородніков Є. Я.—100
Дорошенко О. І.—228
Дорошкевич А. К. проф.—25,
245, 247, 252
Доценко М.—110
Доценко Б. П.—51
Драгомірова Н. І.—164
Драй-Хмара М. С.—252
Драпалюк С. І.—206
Дрейзен Р. Л.—20

- Дремух Р. Л.—151
 Дрижерук І. І.—100
 Дрізо Є. А.—148
 Дробицька О. Ф.—84
 Дрожжін А. І.—54
 Дроздов В. Г.—31, 276
 Дронкін І. Ф.—86
 Дружкін Г.—150
 Друченко І. Я.—82, 226
 Дубінін П. А.—124
 Дубінський Г. С.—46
 Дубінський Л. С.—23
 Дубінська—219
 Дубняк К. В.—27, 164
 Дубровецький Л. Н.—108
 Дубобік М. В.—164
 Дубовік І. А.—171
 Дубовський М. В.—171
 Дубровін Г. В.—227
 Дубровський В.—28
 Дубяга Ю. Г.—165, 270
 Дубін—33
 Дувін С. Є.—113, 217
 Дудулькевич Ю. К.—171
 Дудник А. М.—219
 Дузь-Крятченко Д. Ф.—125
 Дукаревич С.—51
 Дулов І. Г.—103
 Думітрашко С. Д.—35
 Дунаєв А. І.—46
 Дунаєвський Ф. Р.—222, 223
 Духно П. І.—226
 Душін М. М. проф.—133
 Душечкін О. І. проф.—79, 88,
     9, 105, 123, 132
 Душкій І. Є. проф.—160
 Дюшен В. М.—226
 Д'яков А. Г.—227
 Д'якова М. К.—151
 Д'ячук А. Ф.—273
 Едельсон Д. С.—228
 Еделева М. И.—211
 Екель С. Є.—189
 Екерль В. Ф. проф.—47
 Елькін Д. Г.—209
 Еліашберг І. Г.—63
- Емдіна Б. І.—257
 Емський Ц. С.—279
 Енкен Б. К. проф.—257
 Енгель К. Ю.—46
 Енглунд Е. К.—42
 Епік—221
 Ештейн Г. Л. проф.—54
 Ештейн І. Л. проф.—61
 Ерліх С. Л. проф.—17, 182
 Ернст Ф. Л.—30, 242, 244, 253,
     257
 Естрін—31
 Ейдерман М. М.—152
 Ейнгорн Г. Л.—147
- Евдокімов М. М. проф.—138,
     143
 Евзерова Є. К.—199, 205
 Евневіч О.—120
 Евреїнов Г. Є. проф.—45
 Евтіхієв—222, 225
 Евтушенко В.—121
 Егор'єв К. Є.—46
 Егоров І. В. проф.—66
 Егоров М. А. проф.—79, 116
 Егорова А. М.—122
 Егерман Ф. Ф.—104
 Единевський П.—158
 Ежиков Є. С.—124
 Езерський Є. М.—214
 Еленевський К. Ф. проф.—17,
     188, 193
 Елейнік—222
 Елляшевіч О. А.—17, 167
 Елін В. М. проф.—197
 Ендовецький В. І.—71
 Ендовіцький І. М.—129
 Еремеев І. М.—126
 Ерецький Д. А.—43
 Ермак М. Я.—48
 Евстаф'єв Д.—254
 Евстаф'єв В.—144
 Ермілов О. П.—188, 191, 202
 Ерофеев І. Ф.—250, 268
 Ерохін В.—252
 Ерусалімський є. Я.—56
 Ершов А. Н.—191

- Єршов А. Г.—251
 Єфімов Д. І.—200
 Єфімов М. Г.—219, 223
 Єфімова З. С.—252
 Єфіменко С. С.—97
 Єфімовський В. С.—250
 Єфодієв І. С.—35
 Єфремов І. П.—31
 Єфремов С. О.—9
 Єфремов П. О.—14, 254
 Єфремов Ф. І.—121
 Єфроїмський—220
 Єфтущенко М.—73, 116
 Жагалев—222
 Жвірблянський Ю. М.—52
 Жданова Н. М.—243
 Жданов Л. А.—71
 Жданов Т. І.—108
 Жезмер С. Д.—227
 Желіхівський А. В. проф.—11,
     14, 135, 139
 Женахов Д. С.—51
 Жавак В. П. проф.—25, 171
 Жигалко—219
 Жилко Т. З.—272
 Жирицький Ю. С. проф.—51
 Житецький І. П.—280
 Жихарев І. І.—102
 Жілін проф.—12
 Жілінська Ю.—79
 Жінкін Н. П.—252
 Жмайлович Ф. Н. проф.—196
 Жмур-Кліменко Ю. К.—112
 Жолтовський П. М.—274
 Жоравович Г. С.—95
 Жук—23, 220
 Жукевіч К. С.—172
 Жуков Г. І.—107
 Жуковська М. А.—231
 Жуковський Г. Ю. проф.—42
 Жулінський П.—32
 Журавель К. Л.—26
 Журавльов—33
 Жураковський Г. Є.—228
 Журбіна Л. І.—96
 Забарний І. М.—31
 Заболотний Д. К. акад.—9, 182,
     197
 Заборовський С. проф.—50
 Забаровський І. І.—273
 Завадовський П. М.—132
 Завістовський П.—93
 Загоровський М. О.—12, 167,
     178
 Загоровський Е. О.—21
 Загорянський Ю. В.—248
 Задериголова М. І.—25, 228
 Задорожний Л. В.—51
 Задлер В. В.—122
 Засвілошин М. проф.—21, 196
 Зайцев Д. В.—27
 Зайцев М.—156
 Зайчик В. І.—207
 Заєць О. Я.—83
 Заклінський В.—221
 Заклінський Р. Р.—257
 Закревська Г. В.—165
 Залеський В. К. проф.—74, 166
 Залкан Д. М.—205
 Залкінд Н. А.—184
 Залужний А. С.—226, 229
 Зальцбург С. Г.—47
 Замечек М. В.—269
 Замковський Я. Г.—201
 Заморський В. В.—50
 Заньков А. М.—148
 Зарницький Е. А.—200
 Зарембо-Владиченський проф.
     —47
 Зарецький А. І.—248
 Заславський Є. Й.—105
 Затон Ф. Л.—25
 Затонський В. П.—9, 222
 Захаров І. С.—109
 Захаров О. І.—155
 Захаров М. А.—146
 Захарова О. П.—142
 Захаржевський В. І.—198
 Захорошевіч І. А.—51
 Зборовський—38
 Зданевич Б. І.—280
 Зданович В. Л.—48

- Зеленін Д. К.—248
 Зеленко О. Є.—165
 Зелікман І. Ф.—43
 Зельцер Д. Л.—59
 Земмельсь—12
 Зенкевич С. О.—149
 Зеров Д. К.—26, 94, 174
 Зеров М. К.—252
 Зейлігер І. Д.—269
 Зіверт М. В.—171
 Зільбер Я. М.—200
 Зільберберг М. А.—200
 Зільберберг Я. В.—проф.—161
 Зільберман І. І.—216
 Зільберман Я. П.—67
 Зільберфарб І. І.—226
 Зілінський І.—238
 Зільберштейн А. І.—227
 Зінгер Р. І.—83
 Зісельман М. Б.—268
 Зісерман Е. І.—216
 Златогоров С. І. проф.—185,
     202
 Злотников М. Ф.—254
 Знаменський В.—73, 116
 Знаменський О. В.—114
 Знаменський Д. В.—199
 Знойко Д. В.—75, 111
 Золотаревська Д. Є.—161
 Золотова І. А.—189, 199
 Зозулика Р.—122
 Зорін—23
 Зоренко Г. Т.—144
 Зосимович Д. П.—152
 Зубченко О. О.—105
 Зубков Б.—157
 Зузик Д. Т.—83
 Зуев М. Д. проф.—27, 52
 Зуммер В. М.—12, 244, 253, 260

 Іваненко М. Є.—252
 Іваницький Г. С. проф.—18
 Іваницький С. В.—76
 Іваницький С.—214
 Іваницький С. М.—25
 Іваницький В. Ф.—242, 280
 Іванов П. А. проф.—203

 Іванов М.—222
 Іванов В. Я.—210
 Іванов А.—84, 267
 Іванов Є. М.—250, 283
 Іванов М. Ф. проф.—91
 Іванов Є. О. проф.—81, 90, 217
 Іванов А. І.—86
 Іванов В.—78, 84
 Іванов Ф. М.—31, 255
 Іванов В. Ф. проф.—47
 Іванов Л. М. проф.—169, 176
 Іванов С. С.—26
 Івановський О. А. проф.—168
 Івановський А. О.—227
 Івановський В. Г.—111
 Івановська А.—252
 Івановська Т. А.—253
 Іванушкін—219
 Іванченко Л. А.—100
 Івасюк М. І.—253
 Івасенко І. Я.—82
 Іващутіч В. О.—180
 Івченко М.—224
 Ігнатенко В. А.—250
 Ігнатович В. В.—215
 Ігнатовський В. М.—9
 Ізбеков В. А. проф.—151
 Ізмайлова З. С.—83
 Ізотов І.—251
 Ірейте С. Л.—44
 Ілієн Я. Г.—191, 199
 Ільїн Н. Г.—69
 Ільїнський Б.—51, 79
 Ільїнський І. І.—102, 140
 Ільченко В. І.—54
 Ілюченко Г. Ф.—256
 Імшенецький В. М.—132
 Іовенко М. Г.—144
 Ісаакович А. С.—161
 Ісаак'ян С. Г.—216
 Ісаченко В. Л.—104
 Іскра А. М.—203

 Йогансен М. Г.—248
 Йозефович О. Б.—23, 189
 Йофе А. Ф. акад.—134
 Йофе—226.

Кобалевський В. Л.—225
Кавалерідзе В. П.—88.
Каган С. С. проф.—18, 209
Каган Ф. С.—212, 226
Каган Е. М. проф.—25, 193, 200
Каганов І. З.—257
Каганов І. Н.—43
Каганович Н. А.—248
Каганович Л. М.—221,
Кагаров Е. Г. проф.—249
Кажанов М. М. проф.—25, 78,
220

Казанський Д.—16, 149, 154
Казанський І. І.—210
Калачевська К. С.—172
Каліненко К. С. проф.—50, 63
Каліновський Я. М.—224
Калінович М.—238, 252
Калінович Ф. П.—136
Калінченко П. Г.—263
Калітаєва Л. С.—109
Калюжний П. М.—27
Кальницький М. С.—45
Кальфе Р. І.—161
Кальян В. К.—227
Каменев М. Я.—199
Каменський С. Т.—48
Камінський Д. Ф.—20
Камінський В. А.—214
Камінський В. Я.—250
Камінський В.—200, 238
Камінський Ф. Т.—267, 275
Камишан О.—218
Канарський—222
Кандиба Л. Л.—188, 193, 203
Кангун І. А.—151
Канивець І. І.—88
Канторович—199
Каплан Д.—78
Каплан—222
Каплуновський С. П.—107
Капустинський І. Н.—249
Карабанович Д. І.—32, 274
Караблев І. І.—118
Караева В. А.—261
Карамоско А. С.—26

Карачківський М. Ф.—231
Карета Л. А.—171
Каретникова Т. С.—219, 222
Карпінський О. П.—9
Карпінська О.—280
Каринський В. М.—249
Каришева К. А.—190
Карлаш П. В.—155
Карпехко В. В.—215
Карпенко О. О.—26, 251
Карпенко Г. А.—129
Карпов Ф. В.—68
Карпухін П. П.—53
Карташов А. К.—43
Картман М. К.—211
Картузанська І. С.—226, 229
Карцева Н. М.—216
Карум Л.—226
Карякін Л. І.—24, 168
Карцев М. П.—216
Касаєва М. О.—172
Касандров Н. Н.—195
Касяненко І. І.—27
Касперович Н.—258
Катков С.—226, 229
Катель М. А.—219, 222
Кауфман—220
Каховський Г. В.—258
Кацевалов А. С.—249
Качинський В.—78, 220
Кашенко М. Т. акад.—10, 172,
217, 270
Каюда К.—59
Квецинський В. С.—94
Квінт Л. А.—23, 189, 199, 205
Квітка К. В.—253
Квятковський Г. І.—180
Кедров В. К.—204
Кекух О. М.—77
Кельман Е. І.—225, 226
Кетрар Ф. В.—75, 111
Кир В. О.—138
Кийор П.—35
Киреєвський М. Н.—133
Кирієнко І. А.—46
Кирилов Е. А. проф.—14, 134
Кирилюк К. Г.—120

Кириченко О. Н.—75, 111
Кільчинський О. О.—60
Кільчевський О. І.—171
Кіктев А. Я.—249
Кінги В. Ю.—227
Кіпен О. А.—16
Кіпріянов А. І.—16, 147, 159
154
Кірмалов Л. О.—63.
Кісільов А.—225
Кістяківський В. О.—9
Кістенко Н. К.—96
Кісіль О. Г.—241, 253
Кішенівська Л. Г.—149
Кіянниця П. А.—250
Кіянніцин І. П.—162
Кіашко О. В.—144
Классен Я. Я.—100
Клейбе С. Л.—67
Клейн Б. І.—184
Клех є. О.—46, 57, 61
Клименко П.—31
Клименко П. В. проф.—249
Клименко А.—31
Клименко Д. В.—46
Климентов Л. В.—170
Климіша П. Т.—251
Клімов Л. П.—103
Клоков М. І.—166
Клонотов Б. М.—40, 96
Клюнний Г. М.—220
Клюшник П. М.—166
Князь є. Г.—120
Князев—250
Князюк К.—83
Кобелев О. В.—244
Кобзей-Сіяк С. Ю.—164, 168
Кобизський П.—144
Кобилянський Б.—238
Кобилянський—149
Коваль—149
Ковалев С. Г. проф. 152, 161
Ковалев К. Ц.—85
Ковалевський П.—250
Ковалевський П. Г.—27, 227,
268

Ковалевський А. П.—12, 229.
250
Ковалевський Ю. Я.—68
Ковалевський Л. І.—127
Коваленко І. П.—265
Коваленко Н. С.—265
Ковалеров І. М.—211
Ковальський В. В. 161
Кованько П. Л.—215
Коварський А. є.—91
Ковбасюк С.—259
Ковтунович Г. П.—198
Коган С. С. проф.—197
Коган А. С.—222
Коган А. І.—148
Коган Л. Р.—227
Коган-Ясний пр. доц.—201
Кожевников—82
Кожухов О. М.—33, 171
Кожухов Г. М.—126
Козакевич В. Е.—113
Козакевич П. П.—149
Козаченко А. І.—249
Козачківський М. С.—278
Козел П. С.—97
Козелкін П. М.—180
Козійчук П. Г.—46
Козлов П. К.—9
Козлова З. Т.—226
Козловська В. А.—280
Козловська В. є.—244, 257
Козловський М. І.—46
Козуб С. З.—252
Козубовський—33, 279
Козирев В. є.—42
Колесніков Н. В.—85
Колеса Філярет—9
Колесніков О.—73, 83
Колдаев Б. М. проф.—185
Колкунов В. В. проф.—76, 79,
84
Коломійцев П. І.—219
Колубовський Я. Н.—251
Колущуняк Г. М.—257
Комар Н. В.—149
Комарницький С. К.—40, 144
Комаров Б.—21

- Комаровський А.—150, 161
 Конаков Н.—85
 Кондак М. А.—51
 Кондра С. Г.—246
 Кондрат'єв Н. С. проф.—196
 Кондрацький Ф. А. проф.—25,
 33, 171
 Кондращенко М. Ф.—26, 136
 Кондратенко М. І.—83
 Коневський Ю. Г.—272
 Коник К. І.—11, 219
 Коновалов М. О.—24, 168
 Кононенко К. Я.—144
 Кононенко О. О.—258
 Кононенко П. О.—251
 Константиновський М. І.—227
 Костянтинопольський М. Л.—
 12, 249
 Конусов М.—78
 Коншін О. Ю. проф.—20
 Копачевська М. Н.—144
 Копержинський К. О.—235,
 282
 Копілович Є. А.—136
 Копняєв П. П. проф.—54
 Копил С. Є.—77
 Кораб І. І.—124
 Корабельник Р. К.—25
 Корабельник—148
 Корбут М. Н.—124
 Кордиш Й. проф.—54, 135
 Кордюков І. Н.—68
 Коренев В. В.—260
 Коренівсьча Г. А.—270
 Корецький В. М.—225
 Корнієнко В.—32
 Корнієнко С. М.—204
 Корнман І. Є.—16, 199
 Коробко І. Е.—168
 Коробка М.—83
 Коробцов В. Г.—41
 Коровицький Л. К. доц.—187
 Корольов Л. І.—113
 Корольов О. О.—113
 Коростелев І. Я.—122
 Короткевич М. проф.—84
 Коротков І. П.—116
 Коротков Г. В.—24, 58
 Корсун С. А.—200
 Кортаци А. І.—95, 179
 Кортешовський І. І.—273
 Корунний В. Ф.—83
 Корхов І. П. пр.-доц.—201
 Корхов М. І.—141
 Корхова Я. К.—144
 Корчак-Чепурківський А. В.—
 акад.—217, 240, 246, 9, 28,
 182, 197, 198
 Корчак-Чепурківський Ю. О.—
 198, 213
 Корчинський Н. В.—14, 228
 Коршун Ю. В. проф.—148
 Коршиков А. А. проф.—166,
 220
 Коряк В.—221, 247
 Косенко М. С.—251
 Косовський Н. С.—117
 Косоногова О. М.—135
 Костенецький Г. Є.—251
 Костенко Ф. К.—172
 Костик Т. І.—83
 Костровський В. К.—126
 Костицко—178
 Костямін Н. Н. проф.—197
 Костюк Г. С.—229
 Костюро Б. М.—162
 Котляров В. П.—251
 Котельников Т. Г.—118
 Котельников Г. Н.—112
 Котельников М. М.—226
 Котельников О. К.—54
 Кот М. Ф.—124
 Котов М. П.—54, 66
 Котов М. І.—21, 73
 Котов А. П.—228
 Котов В. С.—166
 Кохановський К. В.—48, 66
 Кофер—279
 Коць Н. Д.—227
 Коцюбинська Н. А.—240, 244
 Коцюбинська П.—253
 Кочубей В. І.—38, 276
 Коюда К. К.—49
 Кошевий В. В.—129

- Кошкін К. Н.—83
 Кравцов Д. Є.—250
 Кравцов А. М.—199
 Кравченко С. К.—87
 Кравченко І. І.—250
 Кравченко П. М.—105
 Кравченко В. Г.—214, 256
 Кравчук М. П. проф.—9, 54,
     132, 136
 Крамаренко Є. Ю.—199
 Крамаренко Л. П.—проф.—50
 Крамаренко Т. В.—161
 Крамер—219
 Кранцфельд О. М.—16
 Красильщиков Б. Е.—43
 Красніков С. Н.—161
 Краснитський С. Є.—46
 Краснюк П. І. 109—
 Красовський О. В.—40, 171
 Красовський М. П.—191
 Красуський І. А. проф.—11,
     12, 52, 147
 Красуський К. А. проф.—16,
     150, 188
 Красуський В. С.—205, 228
 Крахт-Паліїв П. М. проф.—17,
     203
 Крафт В. Б.—147
 Крачковський М. Ф.—250
 Крачун А. В.—37
 Крашенінников С. М.—177
 Кремер К. Ю.—226
 Крестинський—Т. Я.—264
 Кретов С. І.—24, 58
 Кречетов Б. І.—141
 Кржемінський К. І.—258
 Кривецький С.—78
 Криворотченко Г. Г.—164
 Криворотченко М. Г.—27, 227
 Кривченко Г. проф.—19,
     217
 Крижанівський Ф. І.—216
 Крижанівський Г. М.—9
 Крижанівський А. С.—227
 Крижанівський Д. А.—21, 136
 Крикунчик А. Б.—54
 Крим Я. С.—103
 Кристер А. Е. проф.—214, 215
 Кринякевич І. П.—242
 Кричевський В.—244
 Кричевський О. М.—190
 Криштафович М. І. проф.—24,
     40, 168
 Крилов М. М. акад.—10, 59,
     54, 131
 Крилова Н. І.—122
 Криловський А. С.—280
 Крилов А. Б. проф.—24
 Кримський А. акад.—9, 12, 25,
     238, 244, 252
 Крисенко Н. І.—168
 Крисін Г. Т.—259
 Крокос В. І. проф.—165, 179,
     270
 Кронберг Г. К.—37
 Кронтовський А. А. проф. 17,
     184
 Кругліков В. О.—83
 Крумін—48
 Крупко—23
 Крупський М. К.—85
 Крушель Є. Г.—11
 Крушельницька С.—164
 Крисенко І.—204
 Кряж А. Т.—228
 Ксандров Д. М.—45
 Ксандров Н. Н.—228
 Куде Я. М. проф.—120
 Кудін О. І.—164
 Кудінов М. П.—111
 Кудінцев І. В. проф.—23, 201
 Кудрицький М. П.—256
 Кудрицький М. А.—181
 Кудрявцев Г. О.—76
 Кудрявцев П. П.—241, 242
 Кудрявцев І. І.—189
 Кудрявцев Н. Н.—199, 228
 Кудрявцева А. І.—183, 202
 Кузик М. С.—51
 Кузьменко П. В.—127
 Кузьменко М.—256
 Кузьменко А.—73
 Кузьмін М. Н.—162
 Кузнецов О. М.—11

Кузнецов М. И. проф.—53,
152
Кузнецов В. И.—67
Кузнецов Л. С.—267
Кузнецов И. О.—58
Кузнецов К. И.—60
Кузнецов И. А.—24
Кузняк Н. Г.—221
Куис А. М.—251
Куйс М. Г.—35, 251
Кукаркін В. В.—251
Куколь-Яснопольський В. В.—
107
Куксін М.—74
Кукулевський Є. І.—128
Кульжинський С. П.—110
Кулев Г. А.—140
Кулешов М. М. проф.—86
Кулік І. М.—166
Кулік І. Ю.—28
Куліков К.—48
Куліковський В. П.—51
Кульчицький А. В.—127
Кумпан М.—278
Куницький П.—181
Кунц І. І.—133
Купала-Янка—9
Куперман Л. М.—20
Куперштейн П. І.—187
Кураїв—17
Курбас—221
Курбатов В. О.—60
Курдюмов С. В.—96
Куренський М. К.—132, 136
Курц Б. І. проф.—12, 216
Курило О.—238
Курінний П. П.—244, 253,
258
Курпаков М. С. акад.—9
Курнєвич М. В. проф.—171
Курський П. П.—263
Кустолян Є.—223
Кустановіч Б. Я.—203
Кутас В. Н.—62
Кутепов Д. Д.—144
Кухаревський Г. В.—117
Кухаренко І. А. проф.—43

Кухаркевич А. М.—166
Куцаєв С. Н.—133
Кучеренко П. О. проф.—17,
180, 187
Кучеро В. Ф.—126
Кучма Д. П.—32
Кучугуренко П. В. проф.—120
Кушнарев—178
Кушнаренко М.—84
Кущір—222
Кушніренко Ф. Г.—105

Лабзенко В. І.—46
Лавренко Е.—73, 85, 172
Лаврентьев А. П.—197
Лаврентьєва Є. В.—140
Лавренюк П. Т. проф.—81
Лавриненко В.—275
Лавров Д. М.—199
Лавров Ф. А.—137
Лаврова В. О.—92
Лагодовська—250
Ладухін М. Ю.—251
Ладиженський І. А. проф.—5
Лазаревська К. О.—244
Лазаренко А. С.—174
Лазаркевич М. О.—53, 206
Лазурський В. Ф.—21
Лангамер Л. І.—128
Ланда Л. М.—48
Ландесман А. І.—185
Ландкофф С.—23, 225
Ланне К. І.—162
Ланцевіцький І. Л.—133
Лапіна Г. Ф.—144
Лапіна В. Н.—222
Лапін М. М.—24, 176
Лапін О. К.—121
Лапівський П. Г.—139
Лапкін С. Б.—48
Лапоногов О. М.—19, 216
Ларченко О. М.—243
Ласточкин В.—24, 58
Латишова К. Я.—136
Лашкарьов В. Є.—135
Лашкевич О. А.—276
Лащенко М. Ф.—166

Лебедев В. Б.—20, 170
Лебедев М. О. проф.—169
Лебедев—102
Лебедев В. О. пр.-доц.—206,
209
Лебедев В. Н.—124
Лебедев А. Г. проф.—170
Лебідь А. Д.—247, 252
Лебединський Б. Н.—84, 126,
219
Лебов В. А.—121
Леваковський В. І.—139
Левантовський Б. М.—88
Леве Н. Ф.—154
Левенгаупт А. І.—88
Левенштам М. 78, 220
Леві Г. С.—17
Левін Є.—223
Левік Р. С.—25, 220
Левіна Р. Д.—268
Левіна Ц. А.—200
Левін А. М.—198
Левінсон І. М.—14, 228
Левітський В. С.—165
Левітський В. Ф. ак.—10, 12,
78, 83
Левіцька Є. А.—244
Левіцький Л. М.—25, 244
Левіцький М. Г.—11, 25, 27
Левіцький М. О.—88, 101, 221
Левс Н. Ф.—44, 52
Левонтін Н.—212
Левченко Ф. І. проф.—85, 6, 8
Левченко Я. П.—216
Левченко Г. А.—252
Левшин О. М. проф.—77, 84
Легавко М.—252
Легкий Л. С.—113
Лезін Б. А.—251
Леков В.—48
Леляков А. А.—139
Лемберг О. А.—194
Лемішко П. М.—180
Лень І. З.—227
Ленченко Я. Х.
Леонов О. Г.—96
Леонтович О. В.—9

Лепехін Е. І.—185
Лепченко Я. Х.—270
Лермак І. І.—257
Лещенко Н. К.—169, 176
Лещенко П. І.—114
Лещинський О. А.—199
Лейбфрейд Д. М.—190
Лейзерман Л. І.—192
Лейтер М. Ю.—253
Лейтес Л. Р.—185
Лейтес О. М.—252
Лимаренко А. Н.—57
Линіченко М. А.—135
Липковська А. В.—165
Липова Є. С.—279
Ліпський В. І. акад.—9, 84,
173, 216
Лісович А. Е.—178
Лисенко С. П.—46
Лисенко Ф. О.—56, 165
Лисін Б. С. проф.—25, 42, 65,
217
Лисов В. В.—111
Лисицький Е. Ф. проф.—203
Лисянська З. М.—149
Литвиненко А. П.—224
Литовченко Д. Т.—43
Литовкін Д. В.—126
Лишаєв В. М.—25
Ліберман Е. І.—222
Ліберман М.—227
Ліберберг Й. У.—242
Ліберберг І.—221
Ліберфарб Р. В.—229
Лівшина С. С.—226
Лігнау Н. Г. проф.—20, 161, 167
Ліндеман І. В.—126
Ліннік Г. Н.—121
Лісовецький В. С.—187
Літвак І. І.—161
Літевич—Д.—32
Ліхтеров М. Н.—229
Ліфшиц С. І.—59
Ліфшиц—М. І. проф.—23
Ліфшиц С.—155
Ліцман І. П.—103
Лічкова Є. Л.—94, 166

Лобовіков—103
Лобода В. А.—216
Лобода А. М. акад.—19, 239.
245, 252
Лободюк С.—78, 83
Лознєв П.—252
Лозинський В. С.—48
Лозинський М. М.—64, 221
Лозовик Г. Ф.—251
Лозовий О. проф.—78, 219, 20
Лозовик Г. Н.—249
Локшін А. С. проф.—50
Локтюшев С. О.—263
Ломінковська М. М.—199
Лонський В. М.—26
Лонтрінов С. А.—36
Лопатницька Р. П.—185
Лопухін Д. С.—222
Лоташевський М. М.—40
Лошков—23
Луговський Е. Л.—276
Лузіна З. І.—221
Лундін М. П.—152
Лукін Ю. Ю.—171
Лук'янов Д. П.—172
Лур'є Г. С.—200
Лур'є А. Г. проф.—15
Лустенко Б. А.—58
Луценко—219
Луцкевич У.—273
Луцький П. І.—85, 87
Лучінський А. С. 31
Любанський О. Є.—135
Любарський І. А. проф.—25,
33, 171
Любименко В. М. проф.—10, 73
Любін Б. О.—67
Любінський М. А.—173
Любомудрів І. С.—32, 57
Лютій І. В.—252
Ляліков К. С.—148
Ляхова А. П.—107
Ляшевіч А. І.—253
Ляшенко Ф. К.—24
Ляшенко П. І. проф.—78, 220
Львов В. Л.—216

Львов О. С.—48
Львов П. О.—107
Маврицький М. В.—115
Мавродій З. О.—103
Магак'ян А. К.—32
Магда І. І.—203
Магомедов А. Д.—97, 144
Мадан Й. А.—35
Маєвський М. М.—184, 211
Маєвський В. Є.—197, 212
Мазлах О. М.—283
Мазнича Н. П.—168
Мазуренко Ю. П.—23, 25, 222
Мазуренко В. П.—25, 42, 52,
143
Макаревіч М.—38
Макаренко Н. О.—246
Макаренко М. П.—186
Маковський В. М. проф.—25,
50
Макагон А. Б.—227
Максакова В. П.—164
Максименко Н. О. проф.—250
Максимова М. К.—140
Максимович—55
Максимович М. С.—95, 99, 144
Макульський К. С.—228
Максимчук Л. П.—124
Малеев проф.—25
Мальвін В. К.—102
Малиновський О. О. акад.—10,
214
Малиновський А. Є. проф.—14,
137, 144-8
Малицький В. П.—186
Малич Є. Г.—114
Малишевський М. Г. проф.—
24, 40, 47
Маліношевський В. О.—278
Малюшицький М. К. проф.—
77, 79, 84, 105
Малий І. Р.—34
Мальцев М. Д.—203
Маляревський В. І.—153
Мамаєнко—166
Мамонтов Я. А.—226

Мандрика А. М.—227
Манжуринет В. В.—161
Манзон В. Д.—126
Манzon Е. Д.—88
Маньковський К.—78
Маньковський В. Н. проф.—198
Манілов М.—222
Манойлов П. Г. проф.—161
Маншкіян Т. А.—170
Маріянич Л. Б.—18
Марголін К. М.—127
Маренко Г. Я.—220
Маречек П. В.—154
Маріч В. М.—181
Маркевич В.—87, 112
Маркелов Г. І.—199
Марков М. П.—171
Маркович Я. М. проф.—50
Мардерштейн І. Г.—198
Марковський Ю.—177
Маркус Л. М.—190
Мармарштейн М.—199
Мартене Я.—64
Мартинов С. О.—42, 51
Марущак М. Т.—112
Маршалювіч Д. В.—21
Марчевський М. Н. проф.—133
Марченко Т. В.—152
Марченко О. Г. проф.—83
Марченко П. Т.—83
Марченко Д. В.—101
Марченко К. І.—25
Марчук П. Д.—181
Масальський—40, 148
Маслов О. М.—27
Маслов С. І. проф.—244, 246
252, 280
Маслов М. О.—248
Маслов В. І.—272
Маслов А. Г.—42
Масловський А. Д.—177
Масловська Н. Д.—128
Маслоковець П. О.—203
Масютін Н. Н.—97
Масютін Ю. М.—213, 253
Матвієвський М. Ф.—222, 225
Матвеев С. Н.—161, 186

Матвеев К. И.—36
Матвієнко В. Г.—133
Матвієнко В. І.—100
Маткевич М. С.—151
Матковський І. В.—21
Матусіс А. С.—186
Машура С. І.—81
Мацков Ф.—73
Мах О. Г.—151
Махов Г. Г. проф.—88, 217
Махулько-Горбацевич Г. С.—
17, 187
Маяковський О. Я.—57
Маяковський Я. Л.—280
Майер Л. М.—155
Майер Я. М.—51
Майзель В. М.—45
Майзель Н. Г.—153
Майзель Л. І. проф.—156
Майфет Г.—251
Мгебров М. Г.—185
Медведев М. І.—48
Медведев М. Ф.—91, 228
Меделович М. О.—31
Меженко Ю. А.—244, 246
Меламед Р. И.—153
Мелеант М. С.—148
Меллер Е. Ф. проф.—60,
64
Мелік-Меграбов А. М.—196
Мельник М. В.—84, 86, 225
Мельник О. С. проф. 26, 36, 171
Мельников О. В. проф.—194
Мельникова М. Х.—112
Мельников Д. Ф.—165
Мельник-Мельников П. Г.—46
Мельников-Разведенков М. Ф.
9, 17, 22, 180, 189, 192
Меніовіч К. Г.—185
Марейнес Г. Д.—24
Меркулова К.—226
Мефодова Ф. В.—256
Меэрсон Д. А.—25
Мещанінова В. А.—226
Мейстер А. Л.—260
Миколенко—219
Миколенко Н. М.—218

- Миленський С.—55
 Мілославський М. М.—147
 Миролюбов Н. Г.—191
 Миронов С.—201, 203
 Миронов М. М.—23, 226
 Миронова В. Г.—283
 Миронченко—31
 Мирошниченко А. 177
 Миросценко М.—48
 Михайлівич В. В.—124
 Михайлік М. В.—23, 222
 Михайлів І.—227
 Михайлів В. О.—138
 Михайлів Н. І.—48
 Михайлова В. В.—101
 Михайлівський М. В.—22, 227
 Михайлівський В. О.—166
 Михайлівський А. Г.—171
 Михайлута Ф. А.—204
 Мищенко І. П.—199
 Мишкіс С. Б.—219
 Мігулін В. В.—23
 Мікей І. Я.—169, 176
 Міколаєв І. І.—24
 Мікулінський К. Ф.—42
 Мілеев Д.—35
 Міллер С. В.—193, 200
 Міллера А. І.—59
 Міленський С.—55
 Мілісавлевич К. М.—270
 Мільчевська В. Л.—161
 Міна І. Д.—76
 Мінаєв С. В.—219
 Мінаєв П. А.—47
 Мінц Г. Б.—67
 Міончковський В. І.—38
 Мірза-Авак'янц Н. Ю.—25, 215.
     250
 Мікрін Ю. О.—266
 Місель К. В.—46
 Мітіліно М. І.—215
 Міхневич Г. Л.—134, 136
 Могилянський А. М.—242
 Можаров В. П.—44
 Можаровський С. П.—31
 Можаровська Л. М.—228
 Можейко О. М.—85
 Мозговой М. Л.—51
 Моділевський Я. С.—163, 216
 Мовчановський Ф. М.—225
 Моісеєв Б. Т.—144
 Мокан Г. С.—127
 Молдавський Д. Д.—107
 Молдавська З. Д.—192
 Молокін О. Г.—47
 Молоков—263
 Монашкін Г. Б.—201
 Моніч В. В. проф.—48
 Морачевський Я. Н.—259
 Морачевський І.—43, 65
 Морзеев О.—25.
 Моргацький Є. Е.—114
 Моргенштерн С. Г.—26
 Моргілевський І. В.—244, 253
 Моргілевський проф.—12, 253
 Моргерштерн С. Г.—171
 Морейніс Л. К.—162
 Морейніс С. Л. проф.—32
 Морін С. М.—161, 167
 Морожецький Л. А.—51
 Мосін Ф. О.—140
 Мосіна О. А.—140
 Маскаленко С. П.—154
 Москаленко П. Д.—164
 Москаленко Г. М.—75, 78, 111
 Москівчов С. М.—89
 Мостовий П. Т.—25, 227
 Мощенко К. В.—244, 257, 258
 Мощкевич Т. П.—228
 Музичко А. І.—25
 Муравйов В. П.—126
 Муравлянський С. М.—24, 85
 Мулявка А. Д.—253
 Муромцев В. А.—148
 Мухачов П. М. проф.—44, 19
 Мухін Г. Є. проф.—16, 147,
     151
 Мухина С. А.—226, 188
 Мушкет М. С.—175
 Навашин С. Г.—9
 Навроцький Б. А.—247, 252
 Нагорний О. В.—проф. 21

- Нагорний А. Ф.—171
Падашкевич В. М.—112
Надеждин О. М.—127
Назаревич С. І.—56
Назарець О. І.—250
Назаров Б. О.—144
Назаров В. І.—40
Назарчук А. П.—112
Наконечний М. Ф.—248
Наконечний К. 238
Налбандов С. С.—20
Наливайко А. Ю.—113
Наливайко Л. Є.—270
Наливкін П. А.—199
Нарушевіч Н. Ф.—256
Наследиширова С. І.—203
Натансон Д. М.—193
Науман В. Г.—44
Наумов Д. Б. проф.—11, 25, 219
Нахамкіна М. А.—152
Нахильтницька М. В.—138, 145
Нахманович М. І.—43
Найдін П. Г.—105
Неводовський Г. С.—43
Невзорова В. П.—248
Негруль О. М.—78
Недохлебов В. П.—193
Недригайлова О. В.—168, 228
Недужа М.—251
Некріч М. І.—52, 154
Некритий С. С.—50
Нелущ—48
Немировський С. Я. проф.—225
Немоловський І. Ф.—25, 27, 78
Немцев А. В.—49
Ненько Я. Т. проф.—40, 45
Нерехтський В. Д. проф.—54, 62, 159
Нерехтський В. С. проф.—120, 261
Неселовський А. З. проф.—23
Несмелов Ф. Я. проф.—216
Несмелова З. Н. проф.—183, 228
Нестеренко П. П.—128
Нестеров О. Ф.—121
Нестеровський П. А.—280
- Нестеровський Є. М.—20
Нетесін О.—59
Неутрієвський І. Ф.—34, 276
Нечасів А. В.—158
Нечасів М. М.—263
Нечипоренко П. І.—250
Нечипоренко П. К.—45
Нещадименко М. П. проф.—17, 25, 184, 197
Нейлікер—185
Низеньков М. П.—120
Ниркова А. Г.—133
Нирчук М.—218
Нікітін І. В.—126
Нікітін Ф. В.—274
Нікітін В. А.—32, 109
Нікітін І.—127
Нікітін В. П. проф.—45
Нікітський В. М.—273
Нікіфоров Г. І.—34
Нікіфоров В. М. проф.—46
Ніколаєв Л. П. проф.—168, 189, 228
Ніколаєв А. А.—268
Ніколаєвський Ю. І.—59,
Ніколасенко М. А.—133
Ніколаї Б. Л. проф.—25, 47, 60
Ніколаї Н.—60
Ніколін Я. І. проф.—47
Нікольська Є. А.—253
Нікольський О. М. акад.—9
170
Німчинов К. Т.—248
Нічкевич-Половко О. Н.—132,
141
Новак А. В. проф.—82, 120, 217
Новаченко Н. П.—195
Новик Є. О.—169
Новицький М. К.—12
Новицький М. М.—247, 252, 244,
253
Новицький О. П. акад.—9, 38,
240
Новицька М. О. 244, 258
Новицький В.—214
Новосельцев І. С. проф.—45

- Нормак П. Р.—163, 202
 Носалевіч А. І. проф.—48
 Ноткіна А. Г.—166
 Носів А. З.—175, 244
 Нурінов—219
 Обреїмов І. проф.—134
 Обуховський Б. І.—76
 Овєчкін В. В.—161
 Оводов М. В.—104
 Овседовський К. І.—132
 Овсюк М. Ф.—280
 Овсяніків Б. О.—103
 Овчаров—223
 Овчиннік М. М.—93
 Овчинніков Б. Ф.—125
 Огієвський А. В.—40
 Отгоблін—219, 250
 Одаренко І. Є.—107
 Одарченко П. В.—35, 151
 Одріна Є. І.—185
 Ожегова М.—166
 Озарков А. С.—227
 Озерський Ю. И.—221, 227
 Озерянський І.—32
 Озол І. П.—119
 Ойслендер Н. Є.—242
 Оконенко О. С.—76, 79
 Окіншевич Л.—214, 250
 Окольський Б. Є.—16
 Околовіч О. А.—148
 Окропарідзе М. Ю.—198
 Оксюк П. Ф.—26, 174
 Окснер А. М.—164
 Окулов П. В. проф.—54
 Олійник О. І.—57
 Олійник А.—162
 Олійник І. А. проф.—171
 Олійник М. К.—76
 Олександренко Л. В.—240
 Олезаренко—56
 Ольденбург С. Ф.—9
 Ольховська А. М.—281
 Ольховий Г. В.—26
 Омельченко В. Д.—263
 Омельченко І. Ф.—224
 Омельянівич М. Ю.—37
 Омшанський М.—144
 Онацький М. Х.—273
 Онищук О. І.—257
 Онуфрієв О. О.—11
 Опоцький В. Ф.—151
 Опоков Є. В. акад.—9, 10, 40,
     132, 217
 Орехов Л. О.—227
 Орлов Ю. І. проф.—22
 Орлов Є. І. проф.—9, 27, 42, 52
 Орлов В. І.—199
 Орлов Ф. Н. проф.—203
 Орлов М. М. проф.—52, 54,
     62
 Орлов О. Я. проф. 142
 Орлов М. Х.—136
 Орловський Н. К.—79
 Орловський С. Т.—52, 53
 Орлінський І. С.—52
 Оржевський А. В.—117
 Осадча Н.—74
 Оселедець Л.—76
 Оскерко О.—65
 Осліковська О.—78
 Осмак В. О.—244
 Осмоловський А. Д.—21
 Осмульський В. Ф.—54
 Осташенко - Кудрявцев Б. П.
     проф.—55, 138
 Отomanовський В. Д.—32
 Охотін М. М.—51
 Ошвецький М. Є.
 Павленко М. С.—253
 Павлінов А. В. проф.—162
 Павлов М. К.—184
 Павлов М. М. проф.—22, 193,
     199
 Павлов П. проф.—160, 161
 Павлов О.—78
 Павлов М. проф.—143
 Павловська В. Г.—118
 Павловський І. Я.—251
 Павловський В. Т.—25, 227
 Пажітнов К. А.—224
 Пайкин М.—190
 Пакуль Н. М.—25, 221, 249

- Палавандов Г. Б.—186
 Паладіна Л. І.—163
 Паладін О. В. акад.—9, 22, 23,
     25, 27, 163, 202, 220
 Палатник 219
 Паленчук—216
 Паліенко М. І. проф.—225
 Палій Р. Н.—165
 Пальміна В. Ф.—101
 Пальчинський В.—16
 Панагайба В. І.—229
 Панадіаді А. Д.—40
 Панасюк Ф. Є.—173
 Папков М. Ф.—144
 Панов А.—251
 Пантелеїмонов—151, 178
 Паніквер В. І.—26
 Панченко А.—67
 Панченко М. Ю.—251
 Панченко А. В.—48, 204
 Панченко Г. А.—52, 53
 Паночині С. Е.—174
 Паншин Б. А.—73, 77
 Панькевич І.—238
 Панько К. В.—60
 Пападато Л. Л.—199
 Папуліна З. Н.—86
 Палков А. С.—136
 Парадиський А.—227
 Парасунько В.—238
 Парамонов С.—261
 Пархоменко В. О.—14, 253, 260
 Пархоменко В. І.—102
 Пархоменко С.—69
 Пархоменко П. Г.—138
 Пархомчук—33
 Пастернак С. П.—25
 Пастернацька В. Ф. проф.—16,
     161, 167
 Патокова О. В.—248
 Патон Є. О. проф.—9, 46, 57,
     60, 61
 Патлажан М.—212
 Паулі В. А.—171
 Пахомов С. Я.—94
 Пацелій І. І.—101
 Пацовський К. Т.—173
- Пашковський А. М.—31, 76
 Педаєв Д. К. проф.—11, 133,
     145
 Педунов—103
 Пеккер С. Я.—182
 Пелех 149
 Перевозьский М. Ф. проф.—54
 Перепелиця Г. І.—51
 Пересветов О. Г.—113
 Перетяткович Б. Г.—47
 Перетц Я. С.—216
 Перетц В. М.—9
 Перешивайлло С. І.—117
 Перкаль І. Д.—43, 185
 Персидський Д. Я.—164
 Першін П. Н. проф.—78, 83
 Петрапівський М. В.—145
 Петренко Н. Т.—23
 Петренко І. Г.—22, 182, 203
 Петренко П.—251
 Петренко Г. І.—151
 Петренко Н. А.—11, 74, 81
 Петренко-Кривченко Б. І.—20
 Петренко-Критченко П. І.
     проф.—148, 150, 161
 Петринський М. М.—282
 Петришин П. Л.—25
 Петришин Т.—78
 Петров А. А.—127
 Петров Н. О.—184
 Петров О. М.—190, 203
 Петров В. П.—239, 252
 Петрова-Упорова Є. Г.—161
 Петровський В. А.—34
 Петровський П. О.—95
 Петровський О. П.—279
 Петровський Ю. О.—199
 Петрунь Ф. О.—12, 282
 Пивоваров Г. О.—42
 Пинов А.—24
 Пилинський К.—74
 Пилипенко Б. К.—257
 Пилипенко С. В.—246
 Пилипенко С.—221
 Писаржевський Л. В. акад.—
     10, 14, 25, 148, 220
 Писарев С. А.—40

Писемський Г. Ф.—98
Пищемуха П. С.—150
Шіскарев В. П.—25
Піськорський Н. В.—280
Піменова Н. В.—165
Пінавін С. М.—126
Піневіч П. М.—265
Пінегін В. М.—48
Пінер Л. О.—226
Пінес Н. М.—52
Пінус А. А.—210
Піонтківський А. А.—217
Піотровський О. І.—95
Пірожков К. Н.—118
Пірожнікова Є. А.—196
Платонов К. І. проф.—23, 190
    199
Платонов М. М.—156
Плевако М. А.—247, 251
Плескач І. Я.—39, 264
Плеський М. Г.—252, 281
Плесконосова М. Б.—141, 144
Плотников В. О. акад.—10, 151,
    152
Плюйко П. А.—103
Плюйко С. А. проф.—171
Погребняк—82
Погодіна В. М.—169
Подгорний П. І.—117
Подшевкін В. П.—227
Под'яков Н. Н.—85
Подольський—23
Познанський—222
Пожарський П.—19, 224
Пожарський Д. М.—215
Пожідаєв С. Н.—111
Пожитко Х. М.—51
Покашевськая М. І.—36
Покотило Т. Д.—24, 58
Покотило В. Д.—199, 200
Покровський О. І.—35, 251
Поль А. Ф.—142
Полетаєв Б. Л.—63
Поліщук О. Д.—120
Половой М. І.—103
Половко І. К.—132, 141, 144
Полоз М.—28, 219

Полонська-Василенкова Н. Д.—
    215
Полонський Ф. Г.—25
Полонський Ф. М.—165, 175
Полонський О. М.—34
Полоцький О. А.—15
Полуботко К. В.—46
Полулях О. І.—241, 280
Полухтовіч М. С.—40
Получеський І. В.—227
Поляков М. С.—45
Полякова М. І.—110
Полянський Ф. М.—270
Помазанов М. Ю. проф.—14,
    136 7, 9
Померанцев С.—108
Понирівський Н. Г. проф.—
    76, 189, 199
Пономарев М. І.—158
Пономарев Р. Д. проф.—135
Пономаренко Д. В.—126
Попандопуло И. В.—189
Поплавський П. М.—111
Попов О. І.—22, 25, 226
Попов В. С.—24, 58
Попов В. П.—109
Попов В. В.—225
Попов Л. В.—88
Попов І. І.—223
Попов Н.—221
Попов А. проф.—25, 78
Попов П.—78, 238, 244, 258
Попов В. М.—95, 99
Попов В. Я.—118
Попов П.—181, 252
Попов О. проф.—84, 226
Попова Є. О.—262
Попова А. О.—88
Попова Н. А.—205
Попович Ф. О.—120
Попович Б. Ф.—127
Порайко В. І.—23
Порай-Кошиць Б. В.—260
Порицький Г. М.—180
Породько Ф. М. проф.—161,
    167
Портнов А. І.—152

- Портнов П. Я.—263
Порубиновський—38
Поручиков Д. П. проф.—203
Посольський С. А.—218, 219
Посохов—279
Постерня-Миховський—84
Постернак С. П.—244, 280
Постникова О. А.—168
Постоєв Я. Я. проф.—22, 199
Постоловський—221
Потапов О. О.—168, 273
Потапов Т. Д. проф.—80
Потапенко Г. О.—170
Поташенко С. В.—52
Потебня О. О. проф.—22, 27,
    48, 54
Потебня А. О.—54
Потоцький П. Н.—258
Потресов В. С.—219, 223
Похвіснев А. Н.—49
Похвіснева С.—49
Притула М. І.—26
Пржевальський Н. Г. проф.—
    201
Предтеченський С. Н. проф.—
    196
Прендель А. Р.—167, 187
Преображенський О. М.—70
Преображенський П. М.—200
Приббе А. І. проф.—48
Приблуда З. Г.—140
Прігов С. О.—23, 222
Прищенко—23
Приходько М.—73
Приходько Д.—222
Приходько А. К.—194
Приходькова Е. К.—199
Пробст—219
Прозоровська О. І.—227, 281
Прокопенко пр.-доц.—23
Прокофієв А.—60
Пронін М. Є.—79
Проскура Г. Ф. проф.—10, 42,
    45
Протопопов В. П. проф.—23,
    191, 199, 226
Процакевич М. С.—74, 172
Проценко Н. Ф.—251
Прошкіна А. В.—166
Прохоренко-Міняйло А. І.—133
Прохунов—279
Прощін М. Н.—133
Пройда П. А.—105
Птуха М. В. акад.—9, 19, 213,
    244
Пузиновський С. К.—166
Пуликовський В. А.—52
Цулинець А. С.—251
Пуня Т. П.—228
Пушко—208
Пустовойт С. П.—144
Пустоход П. І.—213
Путята Є. Г.—161
Пухтинський В. К.—251
Пуйкс 149
Пфейфер Г. В. акад.—9, 132,
    136
П'ятакова В. Л.—109
П'ятенко А. И.—126
П'янков О. Д.—161
П'янков В.—159
П'ятницький О. С.—144
Рабіновіч О. М.—42, 151
Рабіновіч М. О.—151
Рабіновіч Л. І.—59
Рабіновіч Д.—51
Равін В. А.—211
Равіч В. О.—103
Равіч-Черкаський М.—221
Радіоновський Л. П.—51
Радзиківський Б. С.—218
Радзимовський Д.—178
Радзимовський Є. І.—51
Радзимовська В. В.—227
Раєвський А. Н. проф.—216,
    227
Раєвський М. П.—183
Раздольський В.—221
Разінкін М. Д.—34
Ракочі В. А.—127
Рамба Я. Є.—17
Рам О. М.—49, 59
Раменський Л. проф.—73

- Рапопорт Я. І.—225
 Ратнер А. С.—225
 Ратнер С. Д.—223
 Ратнер А. Д.—223
 Ратнікова К. І.—154, 155
 Ратур В. В.—27
 Ращков Л. М.—221
 Ржевська В. А.—152
 Рева Ф. К.—151
 Ревуцький Д. М.—242
 Регірер А.—216
 Редін М. Г.—250
 Редъкіна—219
 Резанов В. І.—35, 251
 Резніков М. І.—44, 45, 81
 Резніков В. Ф.—213
 Резнікова А. В.—187
 Резніков Н. Г.—71
 Рейkle—31
 Ремізов М. О. проф.—24, 165
 Ренський М. Д.—73, 107
 Ренан Г.—39
 Репрев О. В. проф.—76, 194.
 Реріх К. Е. проф.—50
 Реформатський С. Н. проф.—15
 Речицький А. А.—25, 221, 247
 Решетніков Д. П.—31
 Рейхардт Ю. А.—84
 Рейнгард А. В. проф.—167
 Рейнгардт Л. В. проф.—167
 Рейнгарц М. Д.—216
 Рейнгольд А. К.—199
 Рібергер Г. І.—91
 Рабінський В. П.—242
 Рибінський С. В.—185
 Ривлін—23
 Риженко Я. є.—250, 272
 Рижкова М. П.—144
 Рижков В. Л.—220, 227
 Рижиков Д. П.—92
 Рижутина М.—74
 Римаренко В. А.—133
 Ріндалев П. Т.—122
 Ринський С.—228
 Ритіх О. О.—269
 Риттер П. Г. проф.—12, 248
 Ришков О. Л.—69
- Рихлік Є. А.—35, 251, 252
 Різаніченко В. В. проф.—9, 165,
     179, 244, 270
 Ро Л. Н.—109
 Ровінський—219
 Ротінський С.—148
 Рогоза І. Д.—110
 Родигін М. О.—24, 58
 Рожанський Д. А. проф.—14,
     135
 Рождественський І. Г.—120
 Рождественський Б. Н.—81, 116
 Рожковський С. Я.—26, 214
 Розанов А. Г.—36
 Розанов Я. С.—220
 Розенберг М. А.—25, 148
 Розенберг О. Г.—251
 Розенберг В. І.—228
 Розенблат А. І.—222
 Розенблат М. В.—150
 Розеноль—264
 Розенталь С. М.—211
 Розенфельд А. Д. проф.—149,
     151
 Розін С. О.—268
 Розенцвейг С. К.—194
 Розман М.—219
 Розов Л. Д.—166, 217
 Розов С. А.—116
 Розов М. проф.—78
 Рокицька Н.—182
 Рол К. В.—148
 Рол Я. В. проф.—166, 177
 Романюк—222
 Романенко І. О. проф.—83
 Романенко—31, 78
 Романкевич І.—26, 161
 Романов Д. С.—76
 Романов—23
 Романовський В.—214, 215, 242,
     283
 Романов П. І.—108
 Росторгуєв П.—238
 Ротмістров В.—25, 73
 Ростовцева Н.—83
 Рокін Г. є.—221

Роше В. К. проф.—184
Рощін А. Д.—170
Рубан С. К.—37
Рубач М. А.—222, 283
Рубашкін В. Я. проф.—22, 192,
199
Рубенчик Л. І.—167, 178
Рублев Г. Я.—149
Рублев С. Г.—151
Рубін П. Г. проф.—49
Рубінський Є. Н.—210
Рубінський К. І.—281
Рубінштейн П. М.—222
Рубінштейн С. Іл. проф.—244,
282
Рубінштейн Д. І.—167
Рубінштейн Б. М.—278
Рудаєв Б. Я.—249
Рудановська Н. К.—142
Руденко Ю. М.—83
Руденко О. Ю.—46
Руденко Ю. С.—135
Руденко І.—118
Руденко П. Н.—103
Рудін Б. Д.—87
Рудемський В. М.—216
Рудинський М. Я.—168, 175
Руднєв Д. Ф.—102
Руднєв Б. К.—264
Рудник С. С.—50, 63
Рудницький О. О. проф.—161
Рудницький С. Л. акад.—10, 22,
25, 164, 238
Рудченко С. К.—89
Рудченко І.—226
Рудченкова О.—226
Рузінов Б. Д.—157
Рулін П. І.—241, 242, 252
Румницька М. І.—281
Румянцев—78
Румянцев В. Н.—114
Русаков О. В.—46
Русанов С. А.—157
Руссъян І. К.—133
Рутковська-Мільчевська В. А.—
149

Рутковський В. А.—99
Рюріков Ф.—116
Рябоконь Ф. С.—133
Рябко М. А.—251
Рябченко О. Ф.—226
Рябов А.—199
Рябцевич П. В.—46
Ряпіо Я. Н.—226
Ряснянський М. П.—204
Рятанов О. М.—171

Сабалдір Є.—252
Сабанеев—40
Сабанеев Ф. П.—112
Сабінін С. Є.—225
Савенко А. Н.—84
Савинов Б. Г.—43
Савинський П. І.—270
Савицький В. М.—124
Савіч А. П.—258
Савіч-Заблоцький К. М.—24,
168, 176
Савостьянов—250
Савронь В. І.—86
Савченко М. О.—109
Савченко—103
Савченко Я. проф.—73
Савченко С.—233, 251, 252
Сагарда М. І.—241, 244, 280
Садовський М. М.—214
Садовський Ф. Ф. проф.—51,
66
Сазанов В. І.—114
Сакмін Н. К.—153
Салютін Н. П.—20
Самарін Л. В.—108
Самарін М. Н.—252
Самбікін М. М.—114, 145
Самійленко В.—31
Самоненко Ф. М.—240
Самоделкін М. І.—203
Самойловіч Л. М.—34
Сандомірський Є. В.—282
Санін І. Г.—47
Саніс С. О.—218
Сапегін Л. А.—75, 78

- Сапегін А. О. проф.—10, 75,
     78, 81
 Сарач М. І.—161
 Сафонов Н. С.—282
 Сахаров М. проф.—14, 26,
     136-7
 Сахарова В. В.—79, 136
 Саченко-Сакун Є. В.—214
 Свенсон М. О. проф.—203
 Свідзинський М.—221
 Свіренко Д. О. проф.—40, 167
 Свіренко—20
 Северцов О. М.—10
 Севастиянов О. проф.—32, 162
 Сегаль П. М.—269
 Секунда Т.—78
 Седезнев—56
 Селенков П. А.—115
 Сельонков Ф. С.—64
 Селецький І. Й.—144
 Селецький І. О.—26
 Селінов В. І.—21
 Селіхановіч І. Б.—227
 Селіхов В. В.—126
 Семенова А. С.—23
 Семенов Л. І.—140
 Семенов Н. М.—21
 Семенова Т. С.—140
 Семенова Г. Г.—225
 Семенова К. А.—229
 Семенцов А. П.—184
 Семенчик М. М.—272
 Семенюк С. І.—161
 Семілетов С. М.—138, 146
 Семіряжко Ф. К.—283
 Семіхатова О. Н.—228
 Семко С. М.—25
 Семковський С. Ю. акад.—10,
     25, 220, 249
 Семполовський Л. І.—128
 Сененко Ф. П.—126
 Сенчин В. І.—200
 Сеник О. Ф.—26, 171
 Сербента Б. А.—25, 221
 Сербінов П. І.—192
 Сергієнко П. С.—126
 Сердюков П. Т.—51
 Сердюков Д. Я.—266
 Сердюков М. Л.—108
 Серебряна А. І.—186
 Серебреніков Г. П.—20
 Серебряник Б.—21
 Середа А. Х.—244
 Середа Н. С.—216
 Серенсен С. В.—41, 51
 Сибірцева Н.—226, 229
 Сиверцев П. А.—178
 Сидоров В. О.—62
 Сидоряк С. Д.—218, 219, 224
 Сикорський М. І.—214
 Сімінський К. К. акад.—10,
     25, 41, 46, 50, 84, 216
 Симонов Я. П.—272
 Симонова В. М.—149
 Симович В.—238
 Симсен-Сичевський О. М.—216
 Синеуський В. В. проф.—51
 Синько Є. Ю.—253
 Синявський О. проф.—12,
     238, 240, 248
 Сиркін М. Ю.—222
 Сироватка М. Г.—263
 Сироватська Н. І.—104
 Сироченко І. А.—126
 Сирокомський А. І.—133
 Сирокомська Н. І.—252
 Сисак Н. С.—17, 187
 Ситенко М. І.—23, 194
 Ситенко І. І.—113
 Ситников О. П.—69
 Ситникова Є. О.—69
 Сицинський Є.—262
 Сіблев М. В.—262
 Сідері Д. І.—85
 Сігал Б. В.—216, 219
 Сільвестрова А. Г.—115
 Сіліванік—26
 Сіловів А. Н.—52
 Сінельнікова З. І.—192
 Сінельнікова Є. І.—161, 196
 Сінютін В. О.—39
 Сіяк В.—221
 Сіяк І. М.—225
 Сіянко К. Є.—91

- Рощук В. А. проф.—152, 161
 Ропакицький В.—98
 Скільський Є. проф.—18
 Рубан Н.—252
 Скокан Н. Ф.—36
 Рубанов О. О. проф.—63, 69
 Рубанецький А. І.—17
 Рубанецький С. В.—187
 Рубанчик М. О.—10, 219, 221, 222
 Рубанчик А. Н.—31
 Рубанчик Т. А.—164
 Рубанчук Ю. М.—25
 Рубанчук Г. О.—50
 Рубанчук Ф. В.—263
 Рудченко Д.—227
 Рудченко М. проф.—215, 221
 Рудченко М. Є.—9, 21
 Руденков—32
 Рудзак К. І.—126
 Рудзинський В. І.—23, 222, 225
 Рудзінський А. М.—25, 78, 81
 Рудзінсько К. Я.—226
 Рудзінський Г. Ф.—268
 Рудзінський З. А.—43
 Рудзінський Є. І.—51
 Рудзінський Є. І.—105
 Рудзінський А. О.—135
 Рудзінський А.—14, 48, 220
 Рудзінський А. У.—242.
 Рудзінський Л. М. пр.-доц.—15
 Рудзінський Смаль-Стоцький С. О.—10
 Рудзінський Смеречинський Т. М.—200
 Рудзінський Смірнітська М. А.—161
 Рудзінський Смирненко В. А.—109.
 Рудзінський Смірнов О. М.—129
 Рудзінський Смірнов В. Г.—80
 Рудзінський Смірнов П. А. проф.—140
 Рудзінський Смірнова-Замкова О. І.—186, 187
 Рудзінський Смірнягін М. Г.—193
 Рудзінський Смолінський С. М.—14, 31
 Рудзінський Смолічев П. І.—276
 Рудзінський Смоленський А. К.—94

Собко І. Н.—107
 Соболєв Л. А. проф.—23, 190
 Соболєв Д. М. проф.—11, 21, 24, 165, 168
 Совенко С. Л.—172
 Соловей-Дуденко П. А.—276
 Совінський В. В.—178
 Содін—222
 Соколін Я. А.—11
 Соколов К. М.—273
 Соколов Ю. Д.—132, 136
 Соколов Б. П.—103
 Соколов А. В.—113
 Соколов—38
 Соколова П. І.
 Соколовський О. Н. проф.—10, 11, 24, 25, 85
 Соколянський І. А. проф.—223
 Соколянський І. П.—22, 25, 226, 229
 Солдатов Л. З.—103
 Солнцев С. І.—19
 Солнцев В. І.—18
 Соловей С. В.—227
 Соловйов С. В.—83
 Соловйов М. К.—188
 Соловйов Б. М.—180
 Соловйов М. Н.—203
 Соловйов Н. В.—207
 Соловйов П. О.—133
 Соловйовів С.—171, 177
 Солодовников С.—171, 177
 Солодовникова О. Н.—20
 Соломуха І. Ф.—124
 Солодко О. О.—105, 141
 Соляков П. О.—121
 Сорокін В.—252
 Сосенко П.—214
 Сосновий С.—78, 83
 Сосюра Л. Я.—228
 Софотеров М. К.—75, 111, 144
 Софронів М.—89
 Сошальський Н. Н.—107
 Спанденберг Г. Е.—105
 Спаський—31
 Спаський Н. Н.—185
 Спаський І. Ю.—266
 Спаська Є. Ю.—244, 263

Спектатор—219
Співак С. І.—215
Співак Л. О.—211
Співаковський О. проф.—50
Спроге В. Є.—40
Срезневський Б. І. акад.—10,
141, 217
Срезневський І. Б.—141
Срібний Ч. Ф.—46
Ставракі В. Є.—199
Станкевич К. Й.—137
Станішевський Ф. В.—214
Станішевська М. Б.—197
Станчинський В. В. проф.—
91
Старцев-Левицький Б. І.—210
Старинкевич Є. І.—222, 226
Стахевіч Б. Я.—122
Стаховський В. В.—32
Стахорський С. М.—200
Сташевський Є. Д. проф.—87,
216, 263
Стебельський—282
Стельмашенко М. Б.—215
Степанішина О. М.—250
Степанов В. Н.—263
Степанов В. В.—170
Степанова Г. В.—188
Степанова С. Ф.—253
Степаненко О. Т.—195
Степаненко Ф. С.—105
Степенко Ф. М.—120
Степовий—220
Степурський—158
Стешанів—72
Стефанський В. К. проф.—17,
186, 187, 197
Стєфанович Н. І.—36
Стєфановський А. І.—20
Стешенко П.—31
Столбін—77
Столяров Я. О.—227
Столяров И. О.—136
Сторожук М. К.—151
Стоянов Ф. Д.—20
Страхов Д. Т. проф.—74, 116,
166

Страшний Г. Л.—138
Стрельникова—79
Стрельцов І. І.—103
Стрільчук Б. В.—198
Стroeв—222
Строгальщиков А. О.—44
Стролов—252
Студінський К. І. акад.—6,
240
Стукс Г. Г.—17
Ступницький В. П.—168
Суботнік—191
Судаков Д. А.—33
Судзиловський Д. І.—154
Сукачов В. П.—38, 124
Суліма М. Ф. проф.—22, 25,
248
Сумовський—105
Супотницька Ц. І.—199
Супруненко В. В.—154
Супруненко П. М.—41
Супруненко О. І.—25, 73
Схрукчі С. Г. проф.—23
Суслов Г. К.—136
Суханов Д. Я.—45
Сухов О. О.—12
Сухомел Г. інж.—40
Сухомлін К. В.—219
Сухомлін В. С.
Сухомлінов В. І.—20

Табенцький О. О. проф.—77,
83-4
Талько-Гринцевич П. А.—134,
140
Там Е. Ф.—40
Тананаєв Н. А.—52, 53
Тананаєв І. В.—52, 53
Танатар Л. С. проф.—161
Танатар І. Л. проф.—169
Танашевіч М. М.—164
Тарадайко І. В.—273
Таран Г. М.—216
Таран А. С.—24, 168
Таран В. І.—227
Таранець Г. П.—85
Таранець М. П.—83

- Тараненко К. С.—220
 Тарановець В. С.—113
 Таранов К. Н.—79
 Тарановська Л. Г.—110
 Таранушенко С. А. проф.—252,
     274
 Тарнані І. К. проф.—22, 170
 Таращевич Н. Н. проф.—17
 Татарінова А.—250
 Татарський О. В.—63
 Татомір К. І.—45
 Тафт А. В.—195
 Тафельштейн—147
 Тахтай А. К.—272
 Тацитов В. Н.—60
 Тайц Н. Ю.—49, 59
 Тайц Р. Ю.—228
 Тверітінова Л. О.—115
 Теверовський—23
 Телетов І. С. проф.—149
 Тельний С. І. проф.—45
 Тепер Д. Я.—48
 Терентьєва Н. Л.—79
 Терещенко О. В. проф.—12,
     52
 Терещенко Т.—182
 Терещенко В.—52, 71
 Терещенко Ф. Д.—264
 Терещенкова С. М.—278
 Терлецький—220
 Терпугов М. проф.—40
 Тесленко Г. П.—184
 Тесленко Г. І.—24, 168
 Тейс С. О. проф.—54
 Тижненко А. М.—15
 Тизенгаузен М. М. проф.—16,
     17, 196
 Тимнік В. Р.—271
 Тимофєєв К. І.—166, 176
 Тимохін Г. Г.—75, 111
 Тимченко І. Ю.—20, 136
 Тимошенко Л. О.—32
 Тимошков М. Г.—112
 Тимошкін Є. Ф.—216
 Тирановець В. С.—216
 Тичина П. Т.—9, 12
 Тихенко С. І.—225
 Тихий М. М.—28
 Тиховський В.—44, 68
 Тиховський П. І.—251
 Тихоміров О. М.—87
 Тихоміров В. П.—40
 Тихоміров М. В.—126
 Тихонова П. Б.—274
 Тишкевич Н. М.—120
 Тищенко М.—214
 Тіктін А. Г.—58
 Ткаль Г. В.—94
 Ткаченко О.—74, 125
 Ткаченко В. І.—271
 Ткаченко Б.—238, 249
 Ткаченко М.—243, 244, 250
 Ткаченко І. М.—251
 Ткачук В. Г.—40
 Товарицький В. І.—126
 Товстоліс Д. І. проф.—84, 120
 Товстоліс М. М.—214
 Товстопліт А.—74
 Токарев С. В.—283
 Токаревський М. Д. проф.—258
 Токарський Є. М.—112, 217
 Толкачев—147
 Толмачов І. М.—77, 83
 Толстолес М. М.—215
 Толубінський В. І.—51
 Толщик С. А.—149
 Томашевіч П. Л.—144
 Томець Ф. Ф.—64
 Томілін С. А. проф.—25, 20²
 Томсон А. М. проф.—12
 Тончиковський К. О.—151
 Топерверх Н. І.—59
 Топорін—23
 Топузе С. І.—162
 Топчевський А. В.—96
 Торчинський М. С.—23
 Точидловський І. Я. проф.—
     21, 142
 Точидловська Л. Г.—173
 Травін І. С.—110
 Трамбіцький Г. С.—193
 Траубенберг І. К. проф.—155
 Трахтенберг Ф. І.—49

- Трацевський М. М.—218
 Трізедеська Я. К.—115
 Трегубов С. Л. проф.—23, 228
 Третьяков Д. К. проф.—10, 1с,
     167, 261
 Тротьядков М. С.—229
 Трефільєв І.—43, 52, 65
 Трикоз—219
 Триліський—220
 Трипільський Д. М.—258
 Трізедеський Л. К.—133
 Троїцький А. Ф.—186
 Троп М. Я.—149
 Тропер В. А.—95
 Тропко С. А.—256
 Трофімов Ф. В.—229
 Троян М. М.—52
 Троян І. Л.—248
 Трублаєвич Б.—222
 Трублаєвич М.—222, 225
 Трунов Ю. О.—166
 Труш І.—108
 Тубакаев О. В.—151
 Тулшаров А. І. проф.—156
 Тулуб О. О.—242
 Тумалевіч Є.—226
 Тумановський С. Н.—11, 78, 83
 Тумоловський І. І.—136
 Тумський Р. О.—42
 Тунік Н. В.—127
 Турлей Г. Ф.—11, 24, 168
 Турцевіч І. Г.—251
 Турчанинов І.—110
 Турчанинов А. С.—136
 Турчин Ф. В.—113
 Турчинович В. Т.—40, 46
 Туфаев Г. В.—149
 Туттер Н. П.—100
 Туткевич О. І.—105, 114
 Туткевич Л. М.—199
 Тутковський П. А. акад.—9,
     25, 38, 132, 165, 175, 179,
     217, 270
 Тюрев П. Ф.—83
 Тюленев Н. О.—94, 97
 Тютюнкіна А. В.—166
 Тютюнюков В. Н.—58
- Тяжолов Ф. І.—115
 Тьюпкало В.—102
- Углов В. О. проф.—188, 228
 Угнячев М. Я.—147
 Удінцев Ф. А. проф.—18
 Удовенко П. Д.—257
 Удовиченко Л. В.—153
 Уман Ю. З. проф.—22, 80
 Уманський О. А.—46
 Уникаев П. А.—226
 Уралов М.—52
 Урісман С. М.—133
 Урінсон С. Г.—226, 229
 Урсуленко П. К.—79
 Уртев П.—144
 Усанович М. І.—151
 Усенко Т. Т. проф.—25, 51
 Усердов Є. М.—50
 Успенська Ю. М.—24, 168
 Устиловська Р. І.—149
 Устянцев В. П.—80, 105, 217
 Утевська С. Л.—201
 Утехін К. Н.—33
 Уточкін В. І.—159
 Утіліч В. С.—26
- Фабріціус І. В.—259
 Фаворін Н. Н.—95
 Фаворов О.—75, 78, 111
 Фаворський Н. В.—279
 Фаворський В. І. проф.—26,
     184
 Фадеев Н. Н.—171
 Фалько Г. М.—119
 Фарафонов Є. Є.—48
 Фас І. Я. проф.—37
 Фанстель В.—31
 Файншмідт І. І. проф.—23
 Файнштейн М. І.—222
 Федоров М. М.—9
 Федоров О. В.—132
 Федоров А. С.—151, 154
 Федоров Г. Г.—201
 Федоров В. Г.—12
 Федоров Л. М.—42
 Федоров Н. П.—120

7

28

359

Рош Федоровська М.—252
 Роп Федоровський О. М. пр.-доц.—190
 Руб Федоровський А. А.—201
 Руб Рудченко О. С.—12, 22, 24.
 1 168, 244, 273
 Ру Федорович Л. І.—127
 Ру Федотов С.—83
 Ру Фейгіна Р. Б.—190
 Ру Фельдман А. А.—185
 Ру Феерштейн Д. Г.—42
 Ру Фесенкo M. I.—35
 Ру Фесенкo B. A.—251
 Ру Фесенкo C. I.—44
 Ру Фесенкo O. П.—133
 Ру Фещенко A. C.—262
 Ру Філатов B. П.—199
 Ру Філь Ю. П.—34, 171
 Ру Філіпішін I. C.—73, 172
 Ру Філіпов H. H. проф.—201
 Ру Філіпов A. П.—249
 Ру Філіповіч П. П. проф.—25, 240,
     245, 247, 252
 Ру Філіповський O. K.—105, 126,
     217
 Ру Філіпончук O. O.—25, 52
 Ру Філанський M. Г.—258
 Ру Фінна B. B. проф.—26, 164, 174
 Ру Фінкель O. M.—248
 Ру Фінкельштейн B. C.—151
 Ру Фінкельштейн E.—220
 Ру Фіолковська O. B.—140
 Ру Фішберг I. L.—20
 Ру Фішбейн Г. I.—63
 Ру Фішлев L. M.—228
 Ру Фішер P. З.—151
 Ру Фішер A. Г.—152, 161
 Ру Фішензок E. Я.—162
 Ру Фішман K. L.—207
 Ру Фіялков Я. A.—151, 156
 Ру Фіялковська O. O.—166
 Ру Флокштейн—33
 Ру Флорінський B. M.—15
 Ру Фольберг G. B. проф.—189,
     199
 Ру Фоменко D.—138

Фоменко С.—111
 Фомін О. В. акад.—9, 26, 163,
 174, 217, 244
 Фомін П. І. проф.—216, 223
 Фомічев І. М.—114
 Фарост Г. І.—109
 Фортинський В. Ф.—66
 Фортунатов Л. М. проф.—49
 Фортунатов Б. К.—91
 Фортунатов М.—152
 Фраєрман Т. П.—269
 Франковський В. А.—184
 Фраткін—155
 Фраткін Б. Л.—63
 Фремд М. В.—166
 Френкель О. П. проф.—205, 225
 Френкель Ф. Я.—149
 Фрейвальд Ю. І.—166
 Фрейд Д. С.—222
 Фрідзель А. С.—193
 Фрідель—219
 Фріденталь С. М.—86
 Фрішман М.—182
 Фролков Д. П.—128
 Фукс Е. К.—24, 57
 Фукс Н. К.—24, 168

Хавхалюк М. М.—145
 Хазен М. М.—48
 Хазіна Ф. А.—189
 Хаймович Я. М.—63
 Халащ Ю. Є.—129
 Халабузар Г. С.—49
 Халевська А. М.—183
 Халецький А. М.—205
 Хайт—250
 Харлампович П. В.—271
 Хармадарян М. О.—147, 149
 Хармандар'ян Г. І.—194
 Харницький Дм.—260
 Харченко-Савицька А. Н.—124
 Хаскес—149
 Халотін Д. М.—197
 Хайлівич Я. М.—50
 Хвиля А.—221
 Хелемський М. З.—43

Хемійчук Д. Д.—76
Херсонський Р. А.—200
Хиж Б.—65
Хименко Г. М.—25, 219
Хитрик асп.—45
Хитрик С. І.—49
Хінкулов О. проф.—12, 54
Хмелевський А. І.—59
Хмельницький І. А.—37
Хмиров Д. Д. проф.—20, 134,
161, 186
Ходська І. С.—227
Холодний М. Г. проф.—9, 15,
40, 163
Холодний І. І.—25
Холопов О. С.—115
Хоменко К.—78
Хоменко В. С.—270
Хоменко А. П.—213
Хорошін М. Г.—185
Хорошілов І. І.—100
Хорошкова М. С.—122
Хорунженко Т. Х.—199
Хотинський Є. С. проф.—149
Храневіч В. П. проф.—32, 34,
82, 171
Хренников Є. В.—124
Христюк П. О.—25
Хрущов В. С. проф.—42, 54
Хударківський В. І.—199

Цагарелі—23
Цветаєв В. Т.—51
Цветков В. О.—44
Цветова Р. А.—138
Цвіль П. С.—33
Цвіткіс І. І.—185
Целаріус В. М. проф.—78, 220,
224
Цельтнеров Г. 216
Центр О. І.—211
Цеслінська Є. П.—88, 126
Цетковський Н. А.
Цетнєр І. Я.—95
Цешковський Н.—118
Цехновіцер М. М.—188, 203
Циммерман Г. К.—140

Цип В. М.—187
Цируль О. А.—33
Цитович Н. О.—105
Цитович К. А.—166
Цицліано Д. Д.—96
Цомакіон Б. В.—134
Цонев Н. С. проф.—151, 161
Цуверкалов—163
Циганов С. В. проф.—161
Цикуленко М. К.—199
Цюпа М. Г.—86
Цюрітін С. Т.—103.

Чавдаров С. Х.—229
Чаговец В. Ю. проф.—81, 197
Чаклін В. Д.—195
Чалпан К. Х.—51
Чалий В. Х.—50
Чарний А.—199
Чантулов М.—146
Часовников І.—255
Чайка А. А.—18, 24
Чоботарьов М. Г.—136
Чоботарьов М. П.—40
Чоботарьов М. М.—153, 157
Чекмарев О. П.—59
Челінцев А. проф.—78
Чельцов-Бебутов М. О.—225
Чепцов В. О.—276
Ченч А. Г.—194
Чепига Я. Т. проф.—22, 227
Чепіга М. І.—281
Червяк—250
Червінський О. П.—256
Чередников О.—32
Черкес Д. проф.—47
Черкаський І. Ю.—214
Черкес А. І.—193, 199
Черкес Л. А.—161, 197
Черненко—78
Чернець—252
Черніков Є. А. проф.—23, 228
Чернобаев Д. О. проф.—52
Чернобровенко С. І.—124
Чернов С.—171
Черноголовко Г. Г.—36, 266
Чорногорова М. В.—165

- Черноградський В. Я.—40
Черногубов—279
Черногубський І. П.—50
Чернояров М. В.—164
Черний Б. проф.—209, 215, 216, 218
Черний І.—178
Черний С. Д. проф.—132, 140
Чернушенко І. С.—133
Чернявський А. С.—86
Черняєва Ю. І.—153
Черняховський Є. Г.—197
Чертков Л. І.—187
Чертков В. Р.—152
Чефранов О. П.—88
Чечель М. Ф.—11, 25, 27
Чехович І. С.—120
Чечет О. М.—214
Чижік І. М. проф.—161
Червінський В. М. проф.—165, 176
Чирвінський П. М. проф.—40
Червінський І. І.—15
Чистяков Ю. А.—228
Чінкін М. М.—45
Чубар В. Я.—219, 221
Чугай В. П.—34
Чудновська О. І.—274
Чудновцев В. О.—21
Чунтулов М. В.—100
Чухрай Г. І.—126
Чучмарев З. І.—189
Чучмарев В. І.—220, 249, 251
- Шабанов І. А.—75, 111
Шабедаш—199
Шабельников—268
Шадхін О. А.—161
Шалит М. С.—91
Шамов В. М. проф.—23, 209
Шамрай Г. С.—243
Шамрай С. В.—243, 250
Шамрай А. П.—247, 251
Шапаренко К. К.—172
Шапіро М. Я.—149
Шапіро Д.—171
Шаповаленко О. М.—52, 53
- Шапоровський Ю. М.—216
Шапошніков І. І.—126
Шапошніков В. Г. акад.—9, 70, 71, 84, 217
Шарапов А. В.—42
Шарайко П. М.—48
Шарбе С. Б. проф.—32
Шаргей—222
Шарлеман М. В. проф.—28, 30, 93, 170, 174, 217, 244, 261
Шаронова О. С.—226
Шаталова С. О.—166
Шатан Є.—229
Шатуровський С. О. проф.—161
Шафіро І. Я.—37
Шаферштейн С. Я.—189
Шахрай А. І.—228
Шахов—199
Шацілов Б. А. проф.—16, 17, 196
Шашкін М. С.—143
Швандін М. Н. проф.—200
Шварцберг—159
Шварцман М. Б.—149
Шведов Б. А.—218
Швець І. Т.—51
Швець—Г. І.—144
Шворнева М. А.—122
Шевандін М. Н.—23
Шевелев І. Н.—103
Шевалев Є. проф.—209
Шевченко О. О.—155
Шевченко В. М.—124
Шевченкова Л. П.—232
Шевчук А. А.—246
Шелехов А. І.—154
Шелковніков Л. М. проф.—51
Шелудько І. М.—51
Шелудченко М.—145
Шенберг С. П. проф.—40
Шендрик І. М.—26
Шендерович Ф. С.—155
Шепель Г. О. проф.—184
Шепелев А. В.—109

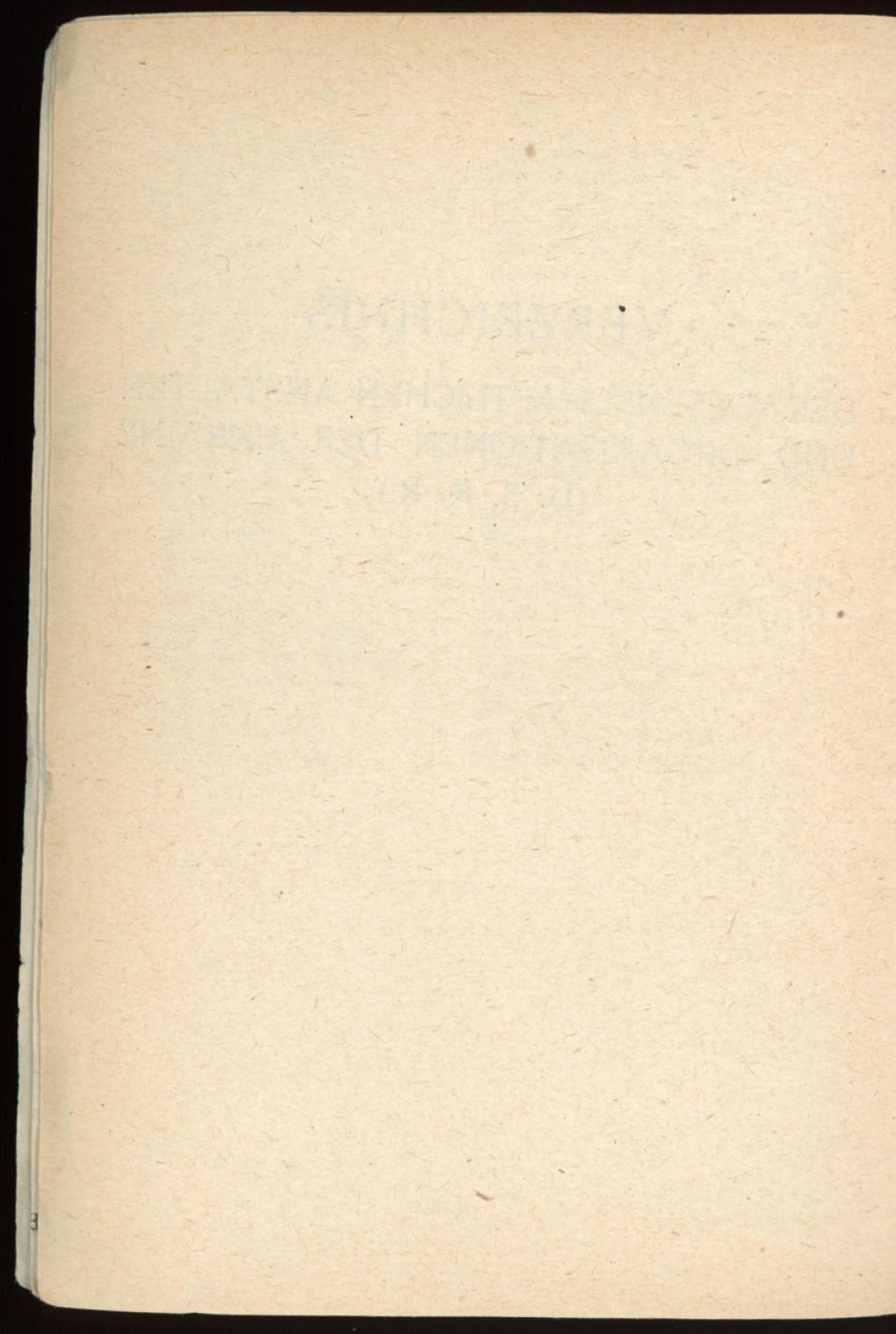
- Шептицький Г. А.—104
 Шершевицький Б. Н. проф.—89
 Шестопал О. С.—48
 Шестопалов М. П.—204
 Шетле И. Г. проф. 150, 161
 Шехаєв Р. Д. 77, 105
 Шейкін О. Є.—108, 123
 Шейкін В. В.—31
 Шейнвальд М. А.—96
 Шейнін М. М.—193
 Шихович К. А.—209
 Шиманський А. Г.—128
 Шиманович проф.—84
 Ширенко—45
 Широкий І. О. проф.—22, 80
 Широкий І. П. проф.—256
 Шкляров Н.—84
 Шкорбатов Л. А. проф.—73,
     166, 172, 177
 Шліхтер О. Г.—10, 81, 221
 Шмальгаузен І. І. акад.—9, 15,
     164, 170
 Шманкевич Є. І.—250
 Шматко Б. М.—54
 Шматко М. К. проф.—11,
     24, 5, 43, 47
 Шміт Ф. І.—9
 Шмітов В. В.—24, 58
 Шмугляков Л. С.—42, 45
 Шмулян Л. П.—200
 Шнес Я. І.—50
 Шнее С. Г.—125
 Шнейдер В. А.
 Шнейдер Є. І.—121, 222
 Шодо Є. Л.—20
 Шостаковський С. А.—162
 Шостенко Н. О.—85
 Шпаков О. Я.—225
 Шпанбок В. О.—11, 216, 217
 Шпаньє З. К.—161
 Шпилевич В. В.—246
 Шпунт Р. М.—283
 Шраг М. І.—25
 Шрамченко М. Е.—214
 Шріфзецер М.—226
 Штройт Г. Я.—26
 Штеерман І. Я. проф.—41, 46
 Штам М. Г.—36
 Шрам А.—171
 Штандель В. Н. 116
 Штепа К. Ф.—20, 35,
 Шпенанек С. І.—144
 Штермер Карло—9
 Штерман А. Ю.—23
 Штейнберг Д. С.—135, 139
 Штейн Л. М.—153
 Штіф Н. І.—242
 Штраус А. Я.—16
 Штрум І. Я.—211
 Штрум Л. Я.—25, 135, 220
 Штурман Т. І.—54, 56
 Шугаєвський В. А.—244, 259
 Шульгін М. проф.—17, 192
 Шульман А. С.—108
 Шульман Б. З.—26, 72
 Шульц К. І.—148
 Шульц В.—182
 Шумаков В. О.—133
 Шумаков І. П.—80
 Шуммер О. О.—91
 Шумило Г.—78, 84
 Шумило М. П.—66
 Шумілов О. О.—52, 67
 Шумський Є. Г.—51
 Шур Р. М.—203
 Шустов Б. О.—83
 Щасний С. М. проф.—161, 197
 Щепотьєва М. О.—244
 Щербак І. Д.—167
 Щербаков В. П.—100
 Щербина В. І.—232, 244, 250
 Щибря Н.—77
 Щитковський І. І.—232
 Щукарев О. М. проф.—143, 151
 Щурат В.—9
 Юденіч В. проф.—13
 Юділевич Л. А.—205
 Юдицький А. Д.—242
 Югів П. Г.—216
 Юза—148

Юрилин Г.—58
Юрицець В. О.—10, 220, 221
Юр'єв В. Я.—116
Юркевич В. Д.—284, 250
Юркевич М. Д.—187
Юрков Ф. О. проф.—81
Юшков В. Є.—113
Юферов В. Ф.—150

Яворницький Д. І. акад.—9,
14, 32, 253, 260
Яворський В. П. проф.—25, 65
151
Яворський М. І. акад.—9, 22,
25, 215, 221
Яворський Ю. Є.—23
Язловський Б. О.—214, 215
Яковлев А. В.—107
Яковлев Є. Н.—263
Яковлев В. І.—227
Яковлев Н. О.—109
Яковлєва Є.—268
Яковенко М. Я.—88
Якубень-Якубчик О. І.—173
Якубський Б. В.—245, 252, 253
Якушевич С. Г. проф.—22
Ялі С. Г.—27
Ямпольський Д. М.—32
Ямпольський С.—23, 189

Ямпольський Є. С.—51
Яната О. А. проф.—11, 22, 25,
27, 73
Яновський В.—226
Яновський В. Ф.—215, 216
Яновський І. В.—263
Ярін В. М. проф.—46
Ярослав С. Ю. проф. 181
Ярошевич А. І. проф.—19, 32
216, 217
Ярошевський А. С.—214
Ярошевський П. Є.—77
Ярошевський П. О.—105
Ясинська О. Ф.—144
Ясинський М. І.—280
Ясиновський М. А.—199
Яснопольський Л. М. акад.—
10, 11, 215, 216, 224
Ястржемський В.—227
Ястreb С. В.—83
Ястrebців Б. О.—279
Яцимірська М. К.—184
Яценко О. Н.—192
Яценко І. П.—51
Яцина М. Н.—57
Яцко І. Я.—170
Ячишин Т.—182
Ячевський Г. І.—109
Яхонтов І. О. проф.—82

VERZEICHNIS
DER WISSENSCHAFTLICHEN ANSTALTEN
UND ORGANISATIONEN DER UKRAINE
(U. S. R. R.)

Nebst der sozialen Befreiung der vielen Millionen werk-tätiger Massen des großen zaristischen Imperiums brachte die Oktoberrevolution für die von zaristischer Regierung unterdrückten Völker, darunter für das ukrainische Volk, auch die nationale Befreiung mit sich. Von diesem Zeit-punkte an beginnt eine neue Epoche der kulturellen Ent-wicklung des ukrainischen Volkes. Der Aufbau der ukrai-nischen Kultur — national ihrer Sprache und Form nach, proletarisch, kollektivistisch und international ihrem Inhalte nach — ist gleich nach erfolgter Liquidierung des Bürger-kriges in einem gigantischen Tempo vor sich gegangen. Im Prozesse des allgemeinen kulturellen Aufstieges ist auch die Wissenschaft in ihrer Entwicklung kolossal fortgeschrit-ten. Die vom Bureau für Erforschung der Produktivkräfte (bei der Staatsplankommission) durchgeföhrte Registrierung der ukrainischen wissenschaftlichen Forschungsorganisa-tionen, deren Resultate in diesem Buche verlautbart sind, zeigt, daß zirka 80% aller ukrainischen wissenschaftlichen Forschungsinstitutionen erst nach der Oktoberrevolution entstanden sind. Wie aus der angeführten Tabelle ersichtlich ist, sind von den jetzt bestehenden 577 wissen-schaftlichen Forschungsorganisationen bloß 122 vor dem Jahre 1917 gegründet werden und die restlichen 455 ent-standen erst nach diesem Zeitpunkte. Hiebei muß noch hervorgehoben werden, daß manche Disziplinen wie z. B. sozialökonomische und historisch - philologische erst nach der Revolutionszeit gegründet worden sind. Trotz der gro-ßen Fortschritte, die die Wissenschaft in der Ukrainischen Sozialistischen Räterepublik nach der Revolution gemacht hat, ist sie noch weit davon entfernt, um den Forderungen, die an sie der riesenhafte Aufschwung der Volkswirtschaft

sowie ihre schnell fortschreitende Rekonstruktion stellt, vollständig gerecht zu werden. Entsprechend diesen Forderungen wird auch der Fünfjahresplan der wissenschaftlichen Forschungsarbeiten aufgebaut!

Zweige der wissenschaftlichen Forschungsarbeit	Gesamtzahl der Orga- nisationen	Davon wurden gegründet:	
		Vor dem Jahre 1917	Nach dem Jahre 1917
		Zahl :	Zahl :
Technik	83	16	67
Landwirtschaft	95	34	61
Sozial - ökonomische Wissenschaften	24	1	23
Naturwissenschaften	34	10	24
Physisch - meth. Wissenschaften . .	37	10	27
Chemische	41	7	31
Medizinische	57	15	42
Historisch-philolog. Wissenschaft	46	1	45
Wissenschaftl. Gesellschaften und landeskundliche Organisationen .	69	10	59
Museen und Bibliotheken	91	18	73
 Zusammen . . .		577	122
			455

Allukrainische Akademie der Wissenschaften, Kyjiw.

Wissenschaftliche Gesellschaften und Landeskundliche Anstalten.

Bureau für Erforschung der Produktivkräfte der Ukraine bei der Ukrainischen Staatsplankommission, Charkiw, Budynok Derzpromyslowosty.

Allukrainische Assoziation der Ingenieure, Charkiw, Proviantskyj Prowulok Nr. 3.

Allukrainische Wissenschaftliche Assoziation für Orientkunde, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.

Kyjiwer Filiale der Allukrainischen Assoziation für Orientkunde, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Allukrainsche Ethnographische Gesellschaft, Kyjiw, BulwarSchewtschenka Nr. 14.

Allukrainische Assoziation der Physiker, Charkiw, Institut Narodnoji Oswity, Physikalisches Kabinett.

Dnipropetrowsker Wissenschaftliche Gessellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften.

Dnipropetrowske, Instytut Narodnoji Oswity.

Kyjiwer Verein der Naturforscher, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 37/10.

Dermatologische — und Venerologische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Lenina Nr. 3.

Vereinigte Wissenschaftliche Medizinische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 33, Palatz Pratzi.

Kyjiwer Chirurgische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Taras-siwska Nr. 17.

Gesellschaft der Pädiatriker beim Kyjiwer Klinischen Institut, Kyjiw, wul. Tolstoho Nr. 11/5.

- Wissenschaftliche Gesellschaft der Ärzte des Transportdienstes, Kyjiw, Zal. Kolon., 1. Poliklinika.
- Gesellschaft der Ökonomisten bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 45.
- Odessaer Gesellschaft der Naturforscher, Odessa, wul. Kominterna Nr. 2, Institut Narodnoji Oswity.
- Gesellschaft der Weltkundefreunde in Odessa, Odessa wul. Schtschepkina Nr. 12, Budynok Utschenych.
- Odessaer Balneologische Gesellschaft, Odessa, wul. Ostrowydowa Nr. 79.
- Wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Odessa, wul. Schtschepkina Nr. 12, Budynok Utschenych.
- Charkower Gesellschaft der Naturforscher, Charkiw, Schpitalnyj prov. Nr. 5.
- Wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.
- Juridische Gesellschaft, Charkiw.
- Medizinische Gesellschaft, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 14.
- Mathematische Gesellschaft, Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Filiale der Sektion „Erdinneres“ der Allunionskongresse für Erforschung der Produktivkräfte, Charkiw, Geologitschnyj Kabinet Instytuta Narodnoji Oswity.
- Physik. — Medizinische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Instytutska Nr. 16.
- Ukrainische Gesellschaft der Wissenschaftler und Techniker zur Förderung des Sozialistischen Aufbaues U. d. S. S. R. (UTORNITSO), Charkiw, wul. Artema Nr. 31.
- Ukrainische Wissenschaftlich — Technische Gesellschaft, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.
- Physiologische Gesellschaft, Charkiw, wul. Trinklera, Biochemitschnyj Instytut.

- Botanische Gesellschaft bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.
- Gesellschaft für Weltkunde, Kyjiw, wul. Puschkinska Nr. 1.
- Komitee für Landeskunde, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.
- Kommission für Landeskunde bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.
- Ukrainisches Komitee für Natur— und Kulturdenkmälerschutz, Charkiw, wul. Artema Nr. 29.
- Dnipropetrowsker Landesinspektur für Naturschutz, Dnipropetrowske, Majdan Žowtnewojoj Rewoluziji Nr. 2.
- Kyjiwer Landesinspektur für Natur— und Kulturdenkmälerschutz, Kyjiw, wul. Rewoluzji Nr. 29.
- Odessaer Landeskommision für Schutz der Denkmäler der materiellen Kultur und der Natur, Odessa.
- Schewtschenko's Kreiskommision für Schutz der Kultur- und Naturdenkmäler bei der Inspektur für Volksbildung, Tscherkassy.
- Ananiwer Rayonskomitee für Landeskunde, Ananiw, A. M. S. R. R. Kultwiddil.
- Bilozerkowaer - Gesellschaft für Landeskunde, Bila Zerkwa, Okrmuzej.
- Berdjansker Gesellschaft für Landeskunde, Berdjanske, Pädtechnikum.
- Dnipropetrowsker Gesellschaft der Weltkundefreunde, Dnipropetrowske, Majdan. K. Marx'a Nr. 3.
- Sinowjewscher Wissenschaftlicher Kreisverein für Landeskunde, Sinowjewske, wul. Lenina Nr. 8.
- Kabinett für Erforschung Podoliens bei der Wynnyzter Filiale der National - Bibliothek der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Wynnytzja, Mury.
- Korostynscher Bureau für Landeskunde, Korostyn. Kreisplankommision

Landeskundlicher Verein bei Hluchower Kreisplan-kommission, Hluchiw, Okrplan.

Kamenetz — Podilskyjer Kreiskomitee für Lendeskunde, Kamenetz — Podilskyj, Poschtowa Skrynka 49.

Kamenetz — Podilskyjer Wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kamenetz — Podilskyj, Archyologitschnij Muzej. Prof. Dr. J. Jawornyckyj's Verein für Landeskunde, Erastiwka, Dnipropetrowska Zal. St. Komisariwka. Verein der Freunde für Welt — und Landeskunde beim Wissenschaftlichen Museum, Chorol, Lubenska Okruha.

Landeskundlicher Verein beim Tscherwonohradsker Pädtechnikum, Tscherwonohrad, Poltawska Okruha. Konotoper Kreisgesellschaft für Landeskunde, Konotip, Pädtechnikum.

Moldauer Landeskundliches Komitee, Balta, Autonomna Moldawska Sozialistytschna Radjanska Respublika.

Niżyner Wissenschaftliche Gesellschaft für Landeskunde der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Niżyn.

Landeskundlicher Verein für Erforschung des mittleren Donetsbassins, Luhanske.

Wissenschaftliche Gesellschaft des Donetsbassins, Luhanske, wul. Lenina Nr. 34.

Osterer Wissenschaftliche Gesellschaft für Landeskunde, Oster, Tschernyhiwska Okruha.

Odessaer Kommission für Landeskunde der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Odessa, Majdan Kumuny Nr. 3.

Poltawer Wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Poltawa, wul. Krupskoji, Budynok Instytutu Narodnoji Oswity.

Proskurower Kreisgesellschaft für Landeskunde, Proskuriw, Budynok Okrwykonkomu.

- Slobodzjaer Rayonsbureau für Landeskunde, Slobodzija, A.M.S.R.R.
- Tultschyner Gesellschaft für Landeskunde, Tultschyn, Okruznyj Muzej.
- Schepetiwkaer Wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Schepetiwka, wul. Lwiwska Nr. 37.
- Ukrainische Gesellschaft der Pathologen, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41.
- Gesellschaft der Kinderärzte, Odessa, Zawulok Walikowskyj, Klinika detjatschych chworib.
- Allukrainische Gesellschaft für Kulturelle Verbindung mit dem Ausland, Charkiw, wul. Sadowo - Kulykiwska Nr. 7.
- Kyjiwer Therapeutische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 68.
- Odessaer Wissenschaftliche Gesellschaft für Akklimatisierung der Tiere und Pflanzen, Odessa Miskyj Sad.
- Gesellschaft für Physiko - Chemische Wissenschaften, Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Lubnyer wissenschaftliche Gesellschaft der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Lubny, wul. Lenina, Okrmuzej.

Technische Wissenschaften.

- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Wasserwirtschaft der Ukraine, Kyjw, wul. Lwiwska Nr. 87.
- Institut für technische Mechanik an der Allukrainischen Akademie für Wissenschaften, Kyjiw, wul. Tschudnowskoho Nr. 2.
- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für industrielle Energetik, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 18/20.
- Ukrainisches wissenschaftliches Forschungsinstitut für Silikatindustrie, Charkiw, wul. Wyterynarna Nr. 27.
- Staatliches Experimentalinstitut für Zuckerindustrie, Kyjiw.

- Allunions- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Kohlenindustrie, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 18/20.
- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für landwirtschaftliche Maschinenkunde und Maschinenbau, Charkiw, wul. Kapluniwska Nr. 16.
- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Metalle, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 18/20.
- Makejiwkaer staatliches Forschungsinstitut für Sicherheit der Bergarbeiten und Bergrettungswesen, Donbass, Makejiwka.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Hydromechanik und Aviation am Charkower Technologischen Institut, Charkiw, Technologitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Bergbau am Dnipropetrowsker Berginstitut, Dnipropetrowske.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Metallographie und mechanisch - thermische Bearbeitung der Metalle am Dnipropetrowsker Berginstitut, Dnipropetrowske.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Bauwissenschaften am Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiw.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Ingenieurbauwissenschaften am Charkower Technologischen Institut, Charkiw.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Ingenieurbauwissenschaften am Odessaer Polytechnischen Institut, Odessa.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für angewandte Mechanik am Odessaer Petrowskyj Polytechnischen Institut, Odessa, Politehnitschnyj Instytut, wul. Kom-somolzja Nr. 18.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für mechanische Technologie der Metalle, Charkiw, Charkiwskyj Technologitschnyj Instytut.
- Wiessenschaftliches Forschungskatheder für Metallurgie am Dnipropetrowsker Berginstitut, Dnipropetrowske.

- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Mechanik
am Dnipropetrowsker Berginstitut, Dnipropetrowske.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für mechanische
Technologie, Kyjiw, Politehnitschnyj Institut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für landwirt-
schaftliche Mechanik am Kyjiwer Landwirtschaft-
lichen Institut, Kyjiw, Silsko - hospodarskyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Wärmetech-
nik am Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiw, Po-
litehnitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Wärmetech-
nik am Charkower Technolog. Institut, Charkiw,
Technologitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Technologie
der Mineralstoffe am Charkower Technolog. Insti-
tut, Charkiw, Technologitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Technologie
der Nährstoffe am Charkower Technolog. Institut,
Charkiw, Technologitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Technologie
der organischon Stoffe am Charkower Technolog.
Institut, Charkiw, Technologitschnyj Institut.
- Katheder für Technologie der organischen Stoffe am
Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiw Politech-
nitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Elektrotech-
nik am Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiw,
Politehnitschnyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Elektrotech-
nik am Charkower Technologischen Institut, Char-
kiw, Technologitschnyj Instytut.
- Oberstes Technisches Baukomitee beim Volkskommis-
sariat des Inneren, Charkiw, Tschernyschiwska wul.
Nr. 14.
- Ukrainische Geodäische Verwaltung des Geodäsischen
Komitees des Obersten Rates für Volkswirtschaft
der U. d. S. S. R., Charkiw, wul. Engelsa Nr. 19.

Forschungsbureau der Charkower Elektromechanischen Fabrik, Charkiw, Tschuhuijske Chausse.

Forschungsbureau für keramische Rohstoffe des Porzellan—Fayence—Glastrustes, Kyjiw, wul. Worowskoho Nr. 22.

Wärmetechnisches Bureau der Konstantinowkaer Frundze
Metallurgischen Fabrik, Konstantyniwka, Artemiw-
ska Okruha.

Brückenversuchsbureau des Wissenschaftlich-technischen Komitees des Volkskommissariates für Verkehrswesen, Kyjiw, Politehnitschnyj Instytut.

Wärmesektion der Traktionsabteilung der Südbahnen,
Kyjiw, Nestoriwska wul. Nr. 19.

Geologisches Forschungsbureau des Süderztrustes (P. R. T.), Wetschirnyj Kut, Kryworizka Okruha.

Geologisches Forschungsbureau des Donetzkohlentrustes „Donwuhilja“, Charkiw, Donwuhilja.

Versuchsstation zur Erforschung der Metallindustrie-
produktion bei der Wissenschaftlich - technischen
Verwaltung des Obersten Rates für Volkswirtschaft,
Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 18/20.

Versuchsstation für Rationalisierung der Bauarbeiten
bei der Wissenschaftlich-technischen Verwaltung
des Obersten Rates für Volkswirtschaft, Charkiw,
wul. K. Liebknechta Nr. 18/20.

Abteilung für Wärmetechnik und Rationalisierung der Erzeugung der Dniproptrowsker vereinigten Fabriken des Südstahltrustes „Piwdenstalj“, Dniproptrowske.

Donetsker - Berg - Metallurgische Forschungsstation, Stalino.

Kyjiwer Brückenversuchsstation des Volkskommissariates für Verkehrswesen, Kyjw, Prawlinnja - Piwdennozachidnych zal.

Kabinet für Brückenbau am Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiv, Politechnitschnyj Instytut.

- Laboratorium der Donetzer - Eisenbahnen, Charkiw,
wul. Krapotkina Nr. 14.
- Wissenschaftliche Station für Landstraßen bei der
Ukrainischen Hauptverwaltung der Landstraßen,
Charkiw, Budynok Piwdennych Zaliznytz.
- Metallographisches Kabinett der Staliner Metallurgi-
schen Fabrik, Stalino.
- Brückenlaboratorium und Brückenversuchsstation des
Kyjiwer Polytechnischen Instituts, Kyjiw, Politech-
nitschnyj Instytut.
- Laboratorium für Hochspannung am Kyjiwer Polytech-
nischen Institut, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.
- Laboratorium der Maschinenbaufabrik „Tscherwonyj
Progress“ („Roter Progreß“) in Tokmak, Melito-
pilska Okruha.
- Kyjiwer Rayons - Forschungsstation für Papiererzeu-
gung, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.
- Laboratorium der Baranowkaer Staatlichen Porzellan-
fabrik, Baranowka, Zytomirska Okruha.
- Laboratorium für Gießerei am Kyjiwer Polytechnischen
Institut, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.
- Laboratorium für Metallschneidung am Kyjiwer Poly-
technischen Institut, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.
- Zentrales Laboratorium der Dniproer Metallurgischen
Dzerzinskyj - Fabrik, Kamenske, Dnipropetrowska
Okruha.
- Laboratorium für Elektromaschinen am Kyjiwer Poly-
technischen Institut, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut
- Zentrales Laboratorium des Süderztrustes, Wetschirnyj
Kut, Kryworizska Okruha.
- Laboratorium der Tschassiw - Jarer Gruppe der Staat-
lichen Keramischen Fabriken, Tschassiw - Jar.
- Laboratorium für Veredlung der Steinkohle am Do-
netzer Kohleninstitute, Stalino.
- Laboratorium der I - ten Kyjiwer Bierbrauerei, Kyjiw,
Stalinka, Wasselewska wul. Nr. 8.

Laboratorium der Budyer Keramischen Fabrik, Budy, Charkiwska Okruha.

Chemisches Laboratorium des Kyjiwer Polytechnischen Instituts, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.

Laboratorium für Technologie der Silikate und Bau-stoffe am Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.

Technisches Laboratorium des Kyjiwer Instituts für Volksbildung, Kyjiw, wul. Korolenka.

Laboratorium der Klinker Fabrikenverwaltung (Haupt-verwaltung der Landstraßen), Tschernyhiw, wul. Schewtschenka Nr. 53.

Metallographisches Laboratorium des Kyjiwer Polytechnischen Instituts, Kyjiw, Politechnitschnyj Instytut.

Zentrales chemisches Laboritorium des Ukrainischen Leder - Trustes. Kyjiw, wul. 25 - ho Zowtnja.

Laboratorium für Zuckererzeugung am Technologischen Institut, Charkiw, Technologisches Institut.

Zentrales Laboratorium des Zuckertrustes, Kyjiw, wul. Merinkowska Nr. 3.

Laboritarium der Kontrollabteilung der Charkower Lokomotivenfabrik, Charkiw, wul. Plechanewska Nr. 126.

Laboratorium der landwirtschaftlichen Maschinenbau-fabrik „Serp ta Molot“ („Sichel und Hammer“) des ukrainischen landwirtschaftlichen Maschinenbau-trustes, Charkiw, wul. Korsikowska Nr. 15.

Laboritarium für Mechanik am Donetzer Berginstitut. Stalino, Hirnytschyj Instytut

Abteilung für thermische Arbeiten und Metallographi-sches Laboratorium der - Luhansker Lokomotiven-baufabrik, Luhanske.

Elektrotechnisches Laboritorium des Donetzer Kohlen-instituts, Stalino, Donetskij Wuhilnyj Instytut.

Charkower Gärungslaboratorium des Volkskommis-sariats für Ackerbau, Charkiw, wul. 1-ho Trawnja.

Chemisch - technologisches Laboratorium bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. I. Franka Nr. 27.

Laboratorium am Odessaer Technikum für Getreideverarbeitung, Odessa, wul. Schtschepkina Nr. 5.

Technologisches Laboratorium am Kyjiwer Institut für Volkswirtschaft, Kyjiw, Bulwar Schewtschenka.

Warenprüfungs laboratorium am Kyjiwer Institut für Volkswirtschaft, Kyjiw, Bulwar Schewtschenka Nr. 24.

Rationalisierungssektion bei der Produktionsabteilung der Dnipropetrowsker Lokomotivwerkstätten der Katerineneisenbahn, Dnipropetrowske.

Landwirtschaftliche Wissenschaften.

Ukrainisches Genetisches Selektionsinstitut, Odessa, Poschtowa Skrynska Nr. 128.

Staatliches Institut für wissenschaftliche und praktische Tierheilkunde, Charkiw, Puschkinska wul. Nr. 89.

Wissenschaftliches Selektioninstitut, Kyjiw, Silsko — hospodarskyj Instytut.

Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Ökonomik und Organisation der Landwirtschaft, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 82.

Forschungskatheder für Genetik am Odessaer Landwirtschaftlichen Institut, Odessa, Silsko - hospodarskyj Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Agrarwesen, Charkiw, wul. Dzerdzinskoho Nr. 100.

Kyjiwer wissenschaftliches Forschungskatheder für Agrarwesen und Akklimatisation, Kyjiw, Silsko - hospodarskyj Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Zootechnik
am Charkower Landwirtschaftlichen Institut,
Charkiw, wul. Dzerdzinskoho Nr. 100.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Pflanzenbau, Odessa, Silsko-hospodarskyj Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Zootechnik am Kyjiwer Landwirtschaftlichen Institut, Kyjiw Silsko - hospodarskyj Instytut.

Katheder für Landwirtschaftliche Zoologie am Kamenetz-Podilskyj Landwirtschaftlichen Institut, Kamieniec-Podolski.

Wissenschaftliches Fortschungskatheder für Forstwesen
am Charkower Landwirtschaftlichen Institut, Char-
kiw, wul. Tschaikowska Nr. 4.

Wissenschaftliche Forschungskatheder für Biologie
der Landwirtschaftlichen Pflanzen, Kyjiw, Silsko-
hospodarskyi Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Landwirtschaftliche Ökonomik, Kyjiw, Silsko - hospodarskyj Instytut.

Wissenschaftliches Fortschungskatheder für Bodenkunde am Charkower Landwirtschaftlichen Institut, Charkiw, wul. Dzerdzinskoho Nr. 100.

Katheder für Bodenkunde am Kyjiwer Landwirtschaftlichen Institut, Kyjiw, Budynok Politehnitschnoho Instytutu.

Katheder für allgemeine Zootechnik und Landwirtschaftliche Technologie der Tiere am Landwirtschaftlichen Institut in Kamenetz—Podilskyj, Kamenetz—Podilskyj, Silsko-hospodarskyj Institut.

Ukrainische Station des Allunions—Instituts für ange-
wandte Botanik und neue Kulturen, Walky, Char-
kiwska Okruha.

Wissenschaftliche Forschungsstation des ukrainischen
Instituts für angewandte Botanik beim Luhansker
Landwirtschaftlichen Technikum. Luhanske.

- Entomophyto — pathologische Station bei der Wynnytzer Samenfabrik des Zuckertrustes, Wynnytza, Nemirowske Chausse.
- Staatliche Fischzüchterei „Kontscha zaspa“ mit Fischzuchtversuchsstation, Kyjiw, wul. Lenina Nr. 46.
- Staatliche Schutzgüter des Seeküstengebiets „Derzawni yzmorski zapovidnyky“, Verwaltung: Skadiwske, Chersonska Okruha.
- Nordgebietsorganisation für Meliorationswesen, Kyjiw, wul. Kominterna Nr. 2.
- Südgebietsorganisation für Meliorationswesen, Odessa, Woronzowskyj prov. Nr. 8.
- Zentrale Torfabteilung des Volkskommissariats für Ackerbau der Ukrainischen Sozialistischen Räte — Republik, Kyjiw, wul. Kominterna Nr. 2.
- Aleschkyer Versuchsstation für Landbodenmeliorationswesen, Aleschky, Chersonska Okruha.
- Desnaer Forschungsstation für Schluchtbildung, Pokoschyschi, Ponorwetzkyj Rayon, Hluchiwska Okruha, Pidstawer Sumpfversuchsstation, Helmjaziw, Schewtschenkiwska Okruha.
- Rudjna — Radowelsker Sumpfversuchsstation, Stantzia Post — Drowjanyj, Piwdenco Zachidnych Zaliznytz, Korestenska Okruha.
- Sahajdaker Versuchsstation für Melioration und Irrigation Nyznyj Buh, Mykolajiwskaya Okruha.
- Dniproer hydrometrische Flussstation, Nikopil na Dnipro, Zaporizka Okruha.
- Süd-Buger hydrometrische Station, Aleksandriwka, Mykolajiwskaya Okruha.
- Artemowsker landwirtschaftliche Versuchsstation des Donetzbassins, Artemiwske, Poschtowa Skrynska Nr. 26.
- Jakimowkaer Traktor - Prüfungsstation, St. Jakimowka, Piwden. Zal., Melitopolska Okruha.
- Wynnytzaer landwirtschaftliche Versuchsstation, Wynnytza.

- Po
Po
Py
P
P
P
F
I
I
- Versuchsstation „Wily“, Zytomir.
Woznesensker landwirtschaftliche Versuchsstation, Woznesenske, Mykolajwska Okruha.
Darnytzer Forstversuchsstation, Rozjizd: Bortytsche, Piwden. Zal.
Dnipropetrowsker landwirtschaftliche Gebietsversuchsstation, Sinelnikowe, Dnipropetrowska Okruha.
Drabower landwirtschaftliche Versuchsstation, St. Drabowo - Baratynska, Prylutzka Okruha.
Staatliche ichthyologische Versuchsstation, Cherson, wul. Tscherwonostudentska Nr. 5.
Kyjiwer Versuchsstation für Landwirtschaftsarbeit, Kyiw, wul. Korolenka Nr. 33.
Tscherwonohrader landwirtschaftliche Versuchsstation, Tscherwonohrad, Poltawska Okruha.
Lochwitzaer landwirtschaftliche Versuchsstation, Lochwitza, Romenska Okruha.
Lubnyer Versuchsstation für Arzneipflanzen, Lubny.
Makijiwkaer landwirtschaftliche Versuchsstation, Makijiwka, Nizenska Okruha.
Mariupoler landwirtschaftliche Versuchsstation, Mariupil, Poschtowa Skrynska Nr. 29.
Mlejiwer Versuchsstation für Obst- und Gemüsebau, Poschta: Horodyschtsche, Schewtschenkiwska Okruha.
Nossowkaer landwirtschaftliche Station, Nossowka, Nizenska Okruha.
Odessaer landwirtschaftliche Gebietsversuchstation, Odessa, Poschtowa Skrynska Nr. 128.
Odessaer Timirjazew Weinbereitungsversuchsstation, Odessa, Ljußdorf, Suchyj Lyman.
Versuchsstation für Hopfenbau, Zytomir, Poschtowa Skrynska Nr. 10.
Perevolotschner Tabakversuchsstation des Ukrmachor-trustes, Selo - Perevolotschne, Prylutzka Okruha.
Polissijer Zasuchins landwirtschaftliche Gebietsversuchsstation, Irscha, Korostenska Okruha.
Poltawaer landwirtschaftliche Versuchsstation, Poltawa.

- Pjatychatkaer landwirtschaftliche Versuchsstation, St. Pjatychatka, Kryworizka Okruha.
- Sumyer landwirtschaftliche Versuchsstation, Sumy, Poschtowa Skrynska Nr. 17.
- Sumyer staatliche Pestvorbeugungsstation, Sumy.
- Charkower landwirtschaftliche Gebietsversuchsstation, Charkiw, Poschtowa Skrynska Nr. 266.
- Charkower Versuchsstation für Bienenzucht, Charkiw, wul. Hromadjanska Nr. 6.
- Chersoner landwirtschaftliche Versuchsstation, Cherson, Poschtowa Skrynska Nr. 489.
- Umanjer landwirtschaftliche Versuchsstation, Umanj.
- Umanjer Station für Seidenraupenzucht, Umanj.
- Tschortoryjaer landwirtschaftliche Versuchsstation, Nowa Tschortoryja, Berdytschiwska Okruha.
- Tschemerer landwirtschaftliche Versuchsstation, Tschemer, Tschernyhiwska Okruha.
- Zentrale Moldauer landwirtschaftliche Versuchsstation, St. Zerebkowe, Piwden. Zal.
- Iwaniwkaer landwirtschaftliches Versuchsfeld, Iwaniwka, St. Steriwka, Luhanska Okruha.
- Bojarkaer Lehr- und Versuchs- Försteranstalt der Forstingenieuren Fakultät des Kyjiwer Landwirtschaftlichen Instituts, St. Bojarka, Piwden. Zal.
- Samenzuchtverwaltung des Zuckertrustes, Kyjiw. wul. 25 - ho Zowtnja Nr. 6.
- Zentrale staatliche Samenzucht - Kontrollstation, Charkiw, wul. 1 - ho Trawnja.
- Kontroll - Samenzuchtstation bei der Wynnytzjer Samenfabrik des Zuckertrustes, Wynnytzja, Nemirovske Chausse.
- Odessaer Gebiets- Kontroll - Samenzuchtstation, Odessa, wul. Instytutska Nr. 9.
- Kyjiwer Gebiets- Kontroll- Samenzuchtstation Kyjiw, wul. Lenina Nr. 46.
- Mariupoler Rayons - Kontroll - Samenzuchtstation. Mariupil, Silsko - hospodarska doslidna stanzija.

Werchnjatschkskaer Selektionsstation, Poschtowa St.
Chrystyniwka, Umanska Okruha.

Bilo-Zerkwaer Selektionsforschungsstation, Bila Zerkwa
Weselo-Podolskaer Selektionsstation des Zuckertrustes,
Semeniwka Poltawska, Kremenschutzka Okruha.

Iwanower Selektionsversuchstation, St. Huty, Piwden.
Zalizn.

Mironiwkaer Selektionsversuchsstation des Zuckertrus-
tes, Mironiwka, Bilozerkiwska Okruha.

Nemertschier Selektionsversuchstation des Zuckertrustes,
St. Nemertschi, Mohyliv - Podilska Okruha.

Mladiwka - Ljubinetskaer Station des Zuckertrustes,
Mladiwka na Podili.

Wissenschaftliches Forschungsbureau für Bodenein-
richtung am Dnipropetrowsker Bodeneinrichrungs-
technikum, Dnipropetrowske, wul. Schewtschenkiw-
ska Nr. 21.

Ukrainisches Institut für angewandte Botanik, Char-
kiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.

Kyjiwer landwirtschaftliche Landes - Versuchsstation,
Kyjiw, wul. Lenina Nr. 46.

Malo - Zahorsker Samenzuchtstation für Futtergräser,
Borsna, Konotipska Okruha.

Wissenschaftlicher Konsultationsrat beim Volkskommis-
sariat für Ackerbau der Ukrainischen Sozialistischen
Räte - Republik, Charkiw, Budynok Derżpromys-
lowosty.

Physikalisch - mathematische Wissenschaften.

Physikalisch-mathematische Abteilung der Allukraini-
schen Akademie der Wissenschaften.

Katheder für angewandte Mathematik bei der II. Ab-
teilung der Allukrainischen Akademie der Wissen-
schaften, Kyjiw, rih Lenina — i Korolenka.

- Kommission für höhere Mathematik bei der Allukrain.
Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka.
- Forschungskatheder für geophysikalische Probleme
an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Tolstoho Nr. 14, Kyjiwska Meteorologitschna Observatoria.
- Ukrainisches Institut für mathematische Wissenschaften,
Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Physikalisch-technisches Forschungsinstitut, Charkiw, wul. K. Liebknechta 18/20.
- Wissenschaftliches Staatliches Forschungsinstitut für
Physik, Odessa, wul. Pastera Nr. 27.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Mathematik,
Kyjiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Katheder für Mathematik beim Odessaer Institut für
Volksbildung, Odessa, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Physik beim
Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, wul.
Wilnoji Akademiji 14.
- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Physik,
Kyjiw, Politehnitschnyj Instytut, Bud. 3/34.
- Abteilung für physikalische Messungen beim wissenschaftlichen Forschungsinstitut für physische Chemie, Dnipropetrowske.
- Katheder für Physik am Charkower Technologischen
Institut, Charkiw, wul. Kapluniwska Nr. 16.
- Charkower Astronomisches Observatorium, Charkiw,
wul. K. Liebknechta Nr. 35.
- Physikalisches Kabinett des Charkower Institutes für
Volksbildung, Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity,
wul. Wilnoji Akademiji.
- Physikalisches Kabinett des Kyjiwer Institutes für
Volksbildung, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 58.
- Physikalisches Kabinett des Kamenetz - Podilskyjer
Institutes für Volksbildung, Kamenetz - Podilskyj,
wul. Zatonskoho Nr. 27.

- Physikalisches Kabinett des Odessaer Instituts für Volksbildung, Odessa, Instytut Narodnoji Oswity.
- Physikalisches Laboratorium des Donetskberginstitutes, Stalino
- Kyjiwer Astronomisches Observatorium, Kyjiw, Obserwatoryj prow. Nr. 3.
- Mykolajiw Astronomisches Observatorium, Mykolajiw.
- Kyjiwer Meteorologisches Observatorium, Kyjiw, wul. Tolstoho Nr. 14. B.
- Forschungsinstitut für Magnetismus beim Odessaer Geographischen Observatorium, Odessa, Proletarskyj prow. Nr. 89.
- Zentrales Gravimetrisches Observatorium in Poltawa, Poltawa, wul. Mjasojidiwska Nr. 25.
- Odessaer Staatliches Geophysisches Observatorium, Odessa, Proletarskyj.
- Ukrainische Hauptkammer für Maße und Gewichte, Charkiw, wul. Dzerdzinskoho Nr. 40.
- Verwaltung des Ukrainischen Meteorologischen und Hydrologischen Dienstes - Ukrmet, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 21.
- Hydrologischer Dienst des Ukrmet, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 21.
- Hydrometeorologische Abteilung des Verkehrs der Donetzeisenbahnen, Charkiw, wul. Feuerbacha Nr. 7.
- Wolynierabteilung des Ukrmet, Zytomir, wul. Lermon-tiwska Nr. 13.
- Schwarz - Meergebietabteilung des Ukrmet, Odessa, wul. Puschkinska Nr. 44.
- Podolische Abteilung des Ukrmet, Wynnytzja, wul. I. Trawnja Nr. 94.
- Poltawaer Abteilung des Ukrmet, Poltawa, Derzawnyj Muzej.

Chemische Wissenschaften.

- Institut für angewandte Chemie, Charkiw, wul. Weterynarna Nr. 4 a.
- Ukrainisches Wissenschaftliches Forschungsinstitut für physikalische Chemie, Dnipropetrowske, wul. Poltawska Nr. 1.
- Chemisch - Radiologisches Institut bei der wissenschaftlich technischen Kreisverwaltungsstelle, Odessa, wul. Ostrowydowa Nr. 4.
- Experimental - pharmazeutisches Institut beim Volkskommissariat für Gesundheitswesen, Charkiw, wul. Puschkinśka Nr. 19.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für anorganische Chemie beim Charkower Institut für Volksbildung, Charkow, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für organische Chemie, Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Chemie am Technikum für technisch - angewandte Chemie, Odessa, Technikum Prykladnoji Chemiji.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Chemie, Kyjiw, Politechnytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für physikalische Chemie, Charkiw, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für chemische Technologie, Kyjiw, Politechnytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für chemische Technologie der organischen Stoffe beim Charkower Technologischen Institut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für anal. Chemie, Kyjiw, Politechn. Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für pharmazeutische Chemie, Charkiw, wul. 1.—Trawnja Nr. 8, Pharmazeutytschnij Technikum.
- Chemisches Laboratorium bei der Allukrainischen

- Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Koralenka Nr. 55.
- Zentrales wissenschaftlich - experimentales chemisches Laboratorium, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 130.
- Zentrales Laboratorium der Aktiengesellschaft „Kokso-benzol“, Charkiw, Tschornohlasiwska Nr. 17.
- Wissenschaftlich - technisches Laboratorium bei der technischen Abteilung des „Chemwuhilia“, Charkiw, wul. Weternyna Nr. 4, Instytut Prykladnoji Chemiji.
- Chemisches Bureau der Kyjiwer Filiale des Zucker-trustes, Kyjiw, wul. Worowskoho Nr. 15.
- Physikalisch - chemisches Laboratorium des Technikums für angewandte Chemie, Odessa, wul. Schtschepkina Nr. 14.
- Laboratorium des Kamenetz - Podolskyjer K. Liebknecht's Technikums, Kamenetz - Podolskyj, wul. Petrowskoho Nr. 81. Nowyj Plan.
- Laboratorium des Odessaer Chemisch - pharmazeutischen Instituts, Odessa, wul. Tscherwonoji Gwardiji Nr. 17.
- Laboratorium des Chemisch - pharmazeutischen Lenin - Technikums, Wynnytzja, wul. Lenina 57.
- Chemisches Laboratorium der Fabrik „Tscherwona Zirka“ („Roter Stern“), Sinowjewske.
- Chemisches Laboratorium der Tscherwonohorowskyjer staatlichen keramischen Fabrik des Ukrsilikattrustes, Stantzijsa Tscherwonohoriwka, Stalinska Okruha.
- Chemisches Laboratorium bei der Südbahn, Charkiw, wul. Tscherwonoarmijska Nr. 7.
- Zentrales chemisches Laboratorium des Ukrainischen Spiritustrustes („Ukrspirtotrest“), Kyjiw, wul. Koralenka Nr. 33/31.
- Chemisches Laboratorium des Charkower Technologischen Institutes, Charkiw, Technologistchnyj Instytut.

- Zentrales Laboratorium der staatlichen chemischen Fabriken „Tschewronyj Prapor“ („Rote Fahne“), Rubyzna, Starobilska Okruha.
- Zentrales Chemisches Laboratorium des ukrainischen Tabaktrustes („Ukrtabaktrest“) beim Institute für angewandte Chemie, Charkiw, Weterynarna Nr. 4a.
- Zentrales technisch - chemisches Laboratorium des „Ukrmachortrustes“, Kyjiw, wul. Chorewa Nr. 55.
- Wissenschaftliches analytisches Versuchslaboratorium der Kyjiwer Apothekenverwaltung, Kyjiw, wul. K. Marx'a Nr. 13.
- Chemisches Laboratorium des Donetzer Artem's Berg-Institutes, Stalin, Donbass.
- Chemisches Laboratorium der Wirtschaftsmaterialabteilung der Süd - Westbahnverwaltung, Kyjiw, Zaliznytscha Kolonija 7-a linija Nr. 103.
- Laboratorium der staatlichen Radtschenko's Zementfabrik, Kramatorske, Artemiwska Okruha.
- Laboratorium der Glas-, chem. Geräte - und Spiegelfabrik, Konstantyniwka, Artemiwska Okruha.
- Chemisches Laboratorium bei den Budjony's staatlichen keramischen Fabriken, Donbass, Stanzija Dekonska, Artemiwska Okruha.
- Chemisches Laboratorium bei der vierten staatlichen Tabakfabrik, Kyjiw, Bulvar Schewtschenka Nr. 74.
- Chemisches Laboratorium bei der Tomsky's Makejewkaer Metallurgischen Fabrik, Makejiwka, Donbass.
- Laboratorium des 8-ten Roten Kombinats des Manilsky's „Ukrmaslotrustes“, Charkiw, wul. Welyka Hontschariwska Nr. 18.
- Zentrales Laboratorium der staatlichen Lenin - Soda-fabrik, Ljubymiwskyj post, Artemiwska Okruha (Stan. Perejizdna Don. Zal.)
- Chemisches Laboratorium der Tschubar - Erzgrubenverwaltung des Süderztrustes (Piwdennyj Rudnyj Trest), Stantzijska Inkuletz, Kater. Zal.

P
P
Py
P
P
P
P
F
I
I

Chemisches Laboratorium bei der Artemower Kreis-
Arbeitsabteilung, Artemiwske.

Laboratorium für chemische Technologie des Holzes
an der Forstingenieuren Fakultät des Kyjiwer
Landwirtschaftlichen Institutes, Kyjiw, Silsko-hos-
podarskyj Instytut.

Zentrales Laboratorium des Ukrainischen Silikat-Tru-
stes, Charkiw, wul. Kapluniwska Nr. 16, Charkiws-
kyj Technologitschnyj Instytut.

Naturwissenschaften.

Ukrainisches Biochemisches Institut, Charkiw, Charitonenskyj prov.

Biologisches Omeltschenko - Institut, Kyjiw, wul. Koro-
lenka Nr. 37.

Ukrainisches Wissenschaftliches Forschungsinstitut für
Geographie und Kartographie, Charkiw, wul. K. Lieb-
knechta Nr. 33.

Ukrainisches Wissenschaftliches Forschungsinstitut für
Geologie, Kyjiw.

Ukrainische Filiale des Geologischen Komitees, Kyjiw.
Bulwar Schewtschenka Nr. 4.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Botanik am
Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw,
Schpytalnyj prov. Nr. 5.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Biologie am
Dnipropetrowsker Institut für Volksbildung, Dnipro-
petrowske.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Biologie am
Institut für Volksbildung, Odessa, wul. Kominterna
Nr. 2, Instytut Narodnoji Oswity.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Geographie
und Anthropologie, Charkiw, wul. Wilnoji Akade-
miji Nr. 14 I. N. O.

Charkower Wissenschaftliches Forschungskatheder für
Geologie, Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji Nr. 14
I. N. O.

- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Geologie am Dnipropetrowsker Berginstitut, Dnipropetrowske, Hirnytschyj Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Geologie und Geographie am Institut für Volksbildung, Odessa wul. Kominterna Nr. 2, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Zoologie am Kyjiwer Institut für Volksbildung, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 58, Instytut Narodnoji Oswity.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Zoologie am Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, Schpitalnyj prov. Nr. 5.
- Wissenschaftliches Katheder zur Erforschung der Natur, Landwirtschaft und Kultur Podoliens, Kamenetz-Podilskyj, wul. Schewtschenka Nr. 2.
- Kyjiwer Akklimatisationsgarten bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Doro-hozetzka Nr. 45.
- Charkower Botanischer Garten, Charkiw, wul. Klotschkiwska Nr. 52.
- Kamenetz-Podilskyjer Botanischer Garten, Kamenetz-Podilskyj.
- Odessaer Staatlicher Botanischer Garten, Odessa, Proletarskyj Bulwar Nr. 57.
- Staatliches Aquarium, Zoologischer Garten, Mykolajiw, wul. Franka Nr. 2.
- Botanisches Laboratorium des Kyjiwer Landwirtschaftlichen Instituts, Kyjiw, Silsko-hospodarskyj Instytut.
- Wowk's Kabinett für Antropologie an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Schewtschenka Nr. 14.
- Botanisches Kabinett (Museum) und Herbarium der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54
- Zoologische Sektion der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

- Geologisches Kabinett an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, Bulwar Schewtschenka Nr. 14.
- Geologisches Kabinett des Kyjiwer Landwirtschaftlichen Instituts, Kyjiw.
- Kabinett für nutzbare Mineralien am Donetzer Berginstitut, Stalin.
- Mineralogisches Kabinett am Charkower Institute für Volksbildung, Charkiw, Institut Narodnoji Oswity.
- Mineralogisches Kabinett des Dnipropetrowsker Berginstituts, Dnipropetrowske, wul. Poltawska Nr. 1.
- Prof. Arnoldy's Donetzer Biologische Station, Zmyjiw Charkiwska Okruha.
- Dniproer Biologische Station der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 37.
- Sekommission der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Odessa, Miskyj Sad.
- Geologische Sektion bei der 2-ten Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften (Geologische Gesellschaft). Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Medizinische Wissenschaft.

- Pathologisch—anatomische Kommission an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 55.
- Institut für Mikrobiologie und Epidemiologie, Kyjiw Allukrain. Akademie der Wissenschaften.
- Allukrainisches Staatsinstitut für Hygiene der Erziehung, Kyjiw, wul. Schewtschenka Nr. 8.
- Institut für physische Kultur bei der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Tschudnowskoho Nr. 2.
- Institut für Laboratoriumsdiagnostik bei der Kreisgesundheitsinspektur der Stadt Charkiw, Charkiw, Skrypnycka wul. Nr. 8.

- Institut für gerichtliche Medizin, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41.
- Kyjiwer Institut für wissenschaftlich — gerichtliche Expertise, Kyjiw, Majdan Tscherwonych Herojiw Pererekop'a Nr. 15.
- Kyjiwer Röntgenologisches Institut, Kyjiw, wul. Tolstoho Nr. 7.
- Kyjiwer Sanitär—bakteriologisches Institut, Kyjiw, Protasiw — Jar Nr. 4.
- Odessaer D. E. Hlawtsche Dermato — venerologisches Staatsinstitut, Odessa, wul. Meringa Nr. 78.
- Institut für wissenschaftlich—medizinische Expertise, Odessa, wul. Pastera Nr. 48.
- Pathologisch—anatomisches Institut beim Kyjiwer Medizinischen Institut, Kyjiw, Bulwar Schewtschenka Nr. 176.
- Erstes Ukrainisches Sanitär—bakteriologisches Institut, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 14.
- Sanitär — bakterionologisches Staatsinstitut, Odessa, wul. Pastera Nr. 2
- Staatsinstitut für Mütter- und Kinderschutz, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 57.
- Ukrainisches Psycho — neurologisches Staatsinstitut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 4.
- Charkower Venerologisches Staatsinstitut, Charkiw, wul. K. Marxa Nr. 17.
- Ukrainisches Staatsinstitut für klinische Psychiatrie und soziale Psychohygiene, Charkiw, Soburowa Datscha.
- Ukrainisches Pathologisch — anatomisches Institut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33.
- Ukrainisches Protozoeninstitut, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 14.
- Estes Ukrainisches Staatsinstitut für Pathologie und Arbeitshygiene, Charkiw, wul. Swerdlowa N. 34.
- Ukrainisches Röntgenologisches Staatsinstitut, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 53.

- Po
Po
Py
Py
P:

P
P
P
P
F
F
I
- Ukrainisches Staatsinstitut für klinische Ortopädie und Traumatologie, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 72.
Charkower Institut für Pockenimpfung, Charkiw, Jakiwlewskyj prov. Nr. 4.
- Ukrainisches Sanitär—bakteriologisches Staatsinstitut, Dnipropetrowske, Majdan Zowtnewoj Rewoluziji Nr. 4.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Morphologie und Physiologie, Odessa, wul. Tibera Samuely Nr. 4.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für prophylaktische Medizin der Stadt Odessa, Medytschnij Institut, wul. Zownischna Nr. 2.
- Wirtschaftliches Forschungskatheder für Volksgesundheit an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Tschudnowskoho Nr. 2.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für theoretische Medizin am Kyjiwer Medizinischen Institut, Kyjiw, wul. Lenina Nr. 37.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für klinische Medizin am Kyjiwer Medizinischen Institut. Kyjiw, Bulwar Schewtschenka Nr. 15.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Morphologie beim Charkower Medizinischen Institut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41 Medytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Physiologie am Charkower Medizinischen Institut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41, Medytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für Chirurgie, Kyjiw, Medytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungskatheder für klinische und experimentelle Medizin am Odessaer Medizinischen Institut, Odessa wul. Tibera, Samueli Nr. 4, Medytschnij Instytut.
- Wissenschaftliches Forschungsinstitut für soziale Hygiene, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41, Medytschnij Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Chirurgie am
Charkower Medizinischen Institute, Charkiw, Klini-
tschnij Horodok.

Katheder und Laboratorium für medizinische Mikro-
biologie am Charkower Medizinischen Institut,
Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41.

Katheder für physiologische Chemie am Charkower
Medizinischen Institut, Charkiw, Vetyrynarnyj
Majdan, Chemitschnij Korpus.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Bakteriolo-
gie und Epizootologie bei der „Ukrainischen Wissen-
schaft“ („Ukrnauka“), Charkiw, Puschkinska Nr.
14. Perschyj Ukrainskyj Sanit.-bakteriologitsch-
nyj Instytut.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für normale
und pathologische Morphologie am Charkower
Veterinärinstitut, Charkiw, wul. K. Liebknechta,
Veterinarnyj Instytut.

Klinische Veterinärkunde am Charkower Veterinär-
institut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 37.

Bureau für Psychotechnik bei der Donetz-Eisenbahn-
verwaltung, Charkiw, Majdan Feuerbacha Nr. 7.

Bureau für Psychotechnik bei der Südeisenbahnverwal-
tung, Charkiw.

Allukrainisches Kabinett zum Studium des Verbrecher-
tums und des Verbrechers bei der Zentralverwal-
tung der Besserungsheime der Ukraine. Odessa
wul. Welyko—Fontanska Nr. 3.

Spitalsnervenklinik des Charkower Medizinischen Insti-
tuts, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 41, Medyt-
schnij Instytut.

Laboritorium für proffessionelle Hygiene beim Kyjiwer
Medizinischen Institut, Kyjw, wul. Korolenka Nr. 58

Laboritorium des Luhansker Kreisarbeitsamtes, Lu-
hanske, wul. K. Marxa.

Laboritorium bei der Sanitätsinspektion des Kyjiwer
Kreisarbeitsamtes, Kyjw, wul. Puschkinska Nr. 4.

Po
Po
Py
Pi

P
P
P
F
I
H

Laboratorium für professionelle Hygiene und Phisiologie der Arbeit, Dnipropetrowske, wul. Komsomolska Nr. 52.

Laboritarium des Staliner Kreisarbeitsamtes, Stalin.

Laboratarium für experimenterelle Psychologie und Reflexologie beim Odessaer Institut für Volksbildung, Odessa, wul. Kominterna Nr. 2.

Kabinett für professionelle Hygiene beim Kyjiwer Polytechnischen Institut, Kyj w, Politechnitschnyj Instytut.

Wissenschaftliche Forschungsabteilung der Kyjwer Kreisinspektur für Gesundheitspflege, Kyjiw, wul. Tscherwonoarmijska Nr. 1.

Technisch - wissenschaftliches Kabinett der Milizverwaltung der Ukrainischen, Sozialistischen Räte Republik, Charkiw, wul. Tschernyschiwska Nr. 23.

Kreis - Militär - Veterinär - bakteriologisches Laboratorium des Ukrainischen Militärgebiets, Kyjiw, wul. Tymofijiwska Nr. 3.

Sanit. Kabinett der Odessaer Inspektion für Arbeitsschutz, Odessa, wul. Tscherwonoji Gwardyji Nr. 4.

Filiale des Ukrainischen Staatsinstituts für Hygiene und Pathologie der Arbeit, Stalin.

Staatsinstitut für wissenschaftliche und praktische Tierheilkunde beim Volkskommissariat für Ackerbau der Ukrainischen Sozialistischen Räte - Republik, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 89.

Endokrinologische Gesellschaft, Odessa, Medytschnyj Instytut.

Poltawaer Veterinär - bakteriologisches Institut, Poltawa, Woskresenskyj prov. 5--7.

Veterinär bakteriologisches Institut, Kyjiw, wul. Kyryliwska Nr. 107a.

Laboratorium für Reflexologie Kyjiw, W. U. A. N. (Allukrain. Akad. d. Wissensch.)

Sozial - ökonomische Wissenschaften.

Sozial - ökonomische Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw.

Demographisches Institut der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Zowtnewoij Rewoluziji Nr. 33.

Kommission zur Erforschung der Volkswirtschaft der Ukraine bei der III - ten Sozial - ökonomischen Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Ständige Kommission zur Erforschung der Produktivkräfte der Ukraine, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Kommission für Finanzwissenschaften an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw.

Kommission zum Studium des Gewohnheitsrechtes der Ukraine bei der Sozial - ökonomischen Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw.

Kommission zum Studium der Geschichte des westrussischen und ukrainischen Rechtes an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Ständige Kommission zum Studium des Sowjetrechtes, Kyjiw, Wseukrajinska Akademija Nauk.

Ukrainisches Institut für Marxismus und Leninismus, Charkiw, wul. K. Liebknechta, Nr. 33.

Katheder des Ukrainischen Institutes für Marxismus und Leninismus :

- 1) Ökonomisches Katheder.
- 2) Katheder für Agrarfragen.
- 3) Katheder für Genossenschaftswesen und Kollektivisierung.
- 4) Philosophisches Katheder.
- 5) Katheder für Soziologie.
- 6) Katheder für Geschichte der Ukraine.
- 7) Katheder für Weltgeschichte.

8) Katheder für nationale Frage.

Wissenschaftliches Forschugskatheder für Marxismus und Leninismus an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul K. Liebknechta Nr. 12.

Allukrainisches Staatsinstitut für Arbeit, Charkiw Schpytalnyj prov. Nr. 3.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für angewandte Ökonomik am Institut für Volkswirtschaft, Charkiw, wul. Puschkinska Nr. 81.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Genossenschaftswesen am Tschubar - Institut für Genossenschaftswesen, Kyjiw, wul. Neronowyscha Nr. 24 .

Wissenschaftliches Forschungsinstitut für Probleme des Gegenwartsrechtes am Charkower Institut für Volks-wirtschaft, Charkiw, wul. Puschkinska, Instytut Narodnoho Hospodarstwa.

Juridische Klinik des Kyjiwer Institutes für Volkswirtschaft, Kyjw, Bulwar Schewtschenka Nr. 24.

Katheder für gegenwärtige Rechtsprobleme am Odes-saer Institut für Volkswirtschaft, Odessa, wul. Trotzkoho Nr. 24.

Kyjiwer Sektion des Luftrechtes beim Kreisrate des „Twoaviachem“ - (Verein zur Förderung der Aviation und Chemie), Kyjiw, wul. Worowskoho Nr. 38.

Ukrainisches wissenschaftliches Forschungsinstitut für Pädagogik, Charkiw, wul. Artema Nr. 31.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Pädagogik am Kyjiwer Institut für Volksbildung, Kyjiw, Instytut Narodnoji Oswity.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Pädagogik am Odessaer Institut für Volkbildung, Odessa Instytut Narodnoji Oswity.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für physische Kultur beim Obersten Rate für Physische Kultur, Charkiw, Najwyschtscha Rada Fiskultury.

Dnipropetrowsker Pädagogische Versuchsstation, Dnipropetrowske. Tscherwonyj Majdan Nr. 1.

Pädagogische Versuchsstation des „Ukrsozwych“ (Ukrainische Leitung der sozialen Erziehung), Charkiw, wul. K. Liebknechta.

Historisch - philologische Wissenschaften.

Historisch - philologische Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften Kyjiw.

Institutionen der Historisch - philologischen Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften:

Institut für ukrainische wissenschaftliche Sprache der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, Bulvar Schewtschenka Nr. 14.

Kommission für Zusammenstellung des historischen Wörterbuches der ukrainischen Sprache.

Historisch - philologisches Katheder mit dem Kabinett für Arabisch - Iranische Philologie unter Leitung des Akademikers A. Krymskyj.

Kommission zwecks Herausgabe der Denkmäler der neuesten Literatur.

Ethnographische Kommission der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Kommission für bizantinische Literatur.

Katheder der neuesten Geschichte des ukrainischen Volkes unter Leitung des Akademikers Hruschewskyj.

Kulturhistorische Kommission unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.

Kommission zur Erforschung des historischen Liedes unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.

- Kommission zur Geschichtsforschung von Altkyjiw und der Ukraine rechts des Dnipro unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Kommission zur Geschichtsforschung der Ukraine links des Dnipro unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj
- Kommission zur Geschichtserforschung des Steppen- und Schwarzmeergebietes der Ukraine unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Kommission zur Geschichtserforschung der Westukraine, unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Kommission zur Erforschung der neueren Geschichte der Ukraine unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Kommission zur Erforschung der praehistorischen Kultur unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Kommission für Archäographie unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Allukrainisches archäologisches Komitee unter Vorsitz des Akademikers Nowickyj A.
- Kommission für Zusammenstellung des historisch - geographischen Wörterbuches der Ukraine.
- Kommission für Zusammenstellung des biographischen Wörterbuches der bedeutenden Männer der Ukraine unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.
- Jüdische historisch - archäologische Kommission unter Vorsitz des Akademikers Krymskyj A.
- Katheder für ukrainische Kunstgeschichte mit Kabinett der ukrainischen Kunst, unter Vorsitz des Akademikers Nowickyj A.
- Theatermuseum beim Katheder für ukrainische Kunst unter Leitung Rumyn's P. N.
- Museum der ukrainischen Wissenschaftler und Künstler unter Vorsitz des Akademikers Nowickyj A. P.
- Wissenschaftliche pädagogische Kommission unter Vorsitz des Akademikers Kortschak - Tschupurkiwskyj A. W.

Antonowitsch - Bibliothek der Historisch - philologischen Abteilung.

Chronisten Nestor's historische Gesellschaft, Kyjiw, wul. Korolenka 54.

Pädagogische Gesellschaft an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka 54.

Literaturhistorische Bibliothek bei der I - en Abteilung der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Korolenka Nr. 54.

Bibliographische Kommission der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw.

Historische Sektion mit historisch - geographischer Unterabteilung unter Vorsitz des Akademikers Hruschewskyj.

* * *

Ukrainisches wissenschaftliches Forschungsinstitut für Bibliographie (U. N. I. K.), Kyjiw. wul. Puschkinska Nr. 8/18.

T. Schewtschenko's wissenschaftliches Forschungsinstitut, Charkiw, wul. K. Liebknechta Nr. 33 . . .

Kyjiwer Filiale des T. Schewtschenko wissenschaftlichen Forschungsinstituts, Kyjw.

Potebnja's wissenschaftliches Forschungskatheder für Sprachwissenschaft am Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji, Instytut Narodnoji Oswity.

Ukrainischer Bücherpalast, Charkiw, wul. Artema Nr. 20.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für jüdische Kultur an der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, wul. Prorizna Nr. 9/2.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Geschichte der europäischen Kultur am Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji, Instytut Narodnoji Oswity.

Kyjiwer wissenschaftliches Forschungskatheder für die Geschichte der Ukraine, Kyjiw, wul. Korolenko Nr. 37.

Bahaliij's wissenschaftliches Forschungskatheder für die Geschichte der ukrainischen Kultur am Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, wul. Technologitschna Nr. 7.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Kulturge- schichte und Sprachkunde am Nižyner Institut für Volksbildung, Nižyn, Tschernyhiwscha Okruha, Instytut Narodnoji Oswity.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Literatur- kunde am Charkower Institut für Volksbildung, Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji, Instytut Narodnoji Oswity.

Kyjiwer wissenschaftliches Forschungskatheder für Sprachkunde, Kyjiw.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Kunstwesen, Kyjiw, Instytut Narodnoji Oswity.

Charkower Sektion des wissenschaftlichen Forschungs- katherders für Kunstwesen, Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji 6/8.

Wissenschaftliches Forschungskatheder für Ukrainkunde, Dnipropetrowske, Instytut Narodnoji Oswity.

Museen und Bibliotheken.

Artemowsker Landeskundliches Kreismuseum, Arte- miske.

Bilozerkwaer Kreismuseum, Bila Zerkwa, Zamok—1a.

Berdytschower Kulturhistorisches Staatsmusem — Zapo- widnyk, Berdytschiw, wul. Karmelitanska, Nr. 23.

Wynnytzjaer Historisch - volkstümliches Museum, Wyn- nytzja, wul. 9-ho Sitschnja Nr. 13.

Wolynier Staatsmuseum, Zytomir, wul. Lermontiwska Nr. 13.

- Allukrainisches Landwirtschaftliches Museum, Charkiw,
wul. Fr. Engels'a Nr. 10.
- Allukrainisches T. Schewtschenko's Geschichtliches
Museum, Kyjiw, wul. Rewoluziji Nr. 84.
- Allukrainisches Handelmuseum, Kyjiw, Tscherwonyj
Majdan 2B.
- Allukrainisches Zentrales Genossenschaftsmuseum,
Kyjiw, wul. Neronowytscha Nr. 24.
- Allukrainisches Soziologisches Artems - Museum, Char-
kiw, wul. Wilnoji Akademiji Nr. 68.
- Hadjatscher Drohomaniw - Museum, Hadjatsch, Romen-
ska Okruha, Muzej.
- Kulturhistorisches Staatsmuseum : „Wseukrajinskyj
Muzejnyj Horodok“, Kyjiw, Petscherska Lawra.
- Chersoner Historisch - archäologisches Staatsmuseum,
Cherson, Tscherwonoarmijskyj Majdan.
- Hluchower Kreismuseum, Hluchiw, wul. Lenina Nr. 68.
- Dnipropetrowsker Historisch - archäologisches Kreismu-
seum, Dnipropetrowske, Majdan Zowtnewojoj Rewo-
luziji Nr. 2.
- Dnipropetrowsker Kunstmuseum, Dnipropetrowske, Pro-
spekt K. Marx'a Nr. 101.
- Naturhistorisches Museum, Odessa, Bulwar Feldmana.
- Zaporozher Landeskundlich'es Museum, Zaporoze, wul.
Hoholja, Pädtechnikum.
- Zoologisches Museum der Allukrainischen Akademie
der Wissenschaften, Kyjiw.
- Historisch - archäologisches Museum, Kamenetz - Po-
dolskyj.
- Izjumer Kreismuseum, Izjum.
- Korsuner Natur - landwirtschaftliches Museum, Korsun,
Schewtschenkiwska Okruha, Pädtechnikum.
- Kyjiwer Landwirtschaftliches Gebietsmuseum des Volks-
kommissariates für Ackerbau und ständige Industrie-
produktionsausstellung des Obersten Rates für
Volkswirtschaft der U.S.R.R., Kyjiw, wul. Rewo-
luziji Nr. 8.

- Krementschuker Kreismuseum, Krementschuk, wul. Hoholja Nr. 9.
- Kupjansker Landeskundliches Museum, Kupjanske.
- Soziales Landesmuseum, Luhanske.
- Lubnyer Proletarisches Zentralkreismuseum, Lubny, wul. Lenina.
- Lochwytzjaer H. Skoworoda's Bezirksmuseum, Lochwitzja, Romenska Okruha.
- Lebedyner Schewtschenko's Kunsthistorisches Volksmuseum, Lebedyn, Sumska Okruha.
- Mariupoler Landeskundliches Museum, Mariupol.
- Myrhoroder Landeskundliches Museum, Myrhorod, Lubenska Okruha, wul. Hoholja Nr. 137.
- Oster Gebietsmuseum, Oster, Tschernyhiwska Okruha
- Melitopoler Landeskundliches Museum, Melitopil, Muzej Mohyliv - Podilskyjer Kreismuseum, Mohyliv - Podilskyj, wul. Melnyka Nr. 27.
- Kunstmuseum der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften, Kyjw, wul. Tschudnowskoho Nr. 15.
- Skoworoda's Museum der Slobidska Ukraine, Charkiw.
- Nizyner Hohols Kreismuseum, Nizyn, wul. Komunalna Nr. 2.
- Nikopoler Kunstmuseum, Nikopol, Kryworizka Okruha
- Mykolaiwer Historisch - archäologisches Museum, Mykolaiv, wul. Mala Morska Nr. 11.
- Odessaer Historisch - archäologisches Museum, Odessa, Majdan Komuny Nr. 3.
- Odessaer Landwirtschaftliches Landesmuseum, Odessa, Bulwar Feldmana.
- Dzerzinskyj's Perwomajsker Landeskundliches Kreismuseum, Perwomajske.
- T. Schewtschenko's Kreismuseum, Tscherkasy, wul. Hoholja Nr. 115.
- Umanjer Soziologisch - historisches Kreismuseum, Umanj.
- Poltawaer Staats - Museum, Poltawa, Majdan Lenina Nr. 2
- Prylukyer Kreismuseum, Pryluky, wul. Lenina Nr. 73.
- Romnyer Kreismuseum, Romny, wul. Kasanska Nr. 2.

- Starobilsker Landeskundliches Museum, Starobilske.
Sumyer Kunsthistorisches Museum, Sumy.
Tultschyner Landeskundliches Kreismuseum, Tultschyn,
Tscherwonoarmijska.
Charkower Archäologisches Museum, Charkiw.
Staatliches Kunsthistorisches Museum, Charkiw, wul.
Wilnoji Akademiji.
Museum der Revolution der Ukrainischen Sozialistisch
schon Räte-Republik, Charkiw, wul. Wilnoji Aka
demiji.
Lenin - Museum der Revolution, Sinowjewske.
Zaporizer Museum der Revolution, Zaporize wul.
Swerdlowa.
Schwarzmeer - Museum des Seetransportes, Odessa,
Bulwar Feldmana Nr. 3
Tscherwonohrader Rayonmuseum, Tscherwonohrad,
Poltawschtschyna.
Wowtschaer Kulturhistorisches Museum, Wowtscha,
Majdan Woli, Charkiwska Okruha.
Nowhorodziwersker Museum, Nowhorodziwerske, Hlu
chiwska Okruha.
Staliner Kreismuseum der Landeskunde, Stalin, 2-ha
Linija Nr. 62, Budynok Kultury.
Museum der Steppen-Ukraine, Odessa, wul. Hoholja
Nr. 15.
Odessaer Staatliches Kunstmuseum, Odessa, wul. Pu
schkinska Nr. 19.
Mykolaiwer Wereschtschakina Kunstmuseum, Myko
laiw, Radjanskyj Majdan.
Zwenyhorodkaer T. Schewtschenko - Museum, Zweny
horodka, wul. Lenina Nr. 37.
Allukrainische Ständige Industrie - Musterausstellung
des Obersten Rates für Volkswirtschaft, Charkiw,
wul. Engels'a Nr. 8/11.
Sosnytzjaer Historisch-archäologisches und Ethnogra
phisches Rayonmuseum, Sosnytzja, Konotopska
Okruha.

Schepetiwkaer Kreismuseum für Landeskunde, Slawuta,
Schepetiwsko Okruha.

Chersoner Pädagogisches M. Pirohiw-Museum, Cherson
Sinowjewske Naturhistorisches und Archäologisches
Museum, Sinowjewske, wul. Lenina Nr. 8.

Geologisches-National - Museum bei der Allukrain. Aka-
demie der Wissenschaften Kyjiw, wul. Korolenka 55.
Historisches Staatsschutzzgut „Derzawnyj Zapovidnyk.
„Olwija“ Olwija, Otschakiwskyj Rayon, Mukolaiwska
Okruha.

Charkower Museum der ukrainischen Kunst, Charkiw,
wul. Wilnoji Akademiji Nr. 6/8.

Chersoner Naturhistorisches Museum, Cherson, wul.
Teatralna Nr. 5.

Tschernyhower Staatsmuseum, Tschernyhiw, wul. Se-
ljanska Nr. 3.

National - Bibliothek der Ukraine bei der Allukraini-
schen Akademie der Wissenschaften, Kyjiw, Bulwar
Schewtschenka Nr. 14.

Charkower Zentrale wissenschaftliche Lehrbibliothek,
Charkiw, wul. Wilnoji Akademiji.

Charkower Korolenko's Zentrale Staatsbibliothek, Char-
kiw, wul. Korolenka.

Dnipropetrowsker Staatsbibliothek, Dnipropetrowske.
Akademische Bibliothek des Kyjiwer Polytechnischen
Instituts, Kyjiw, Brest - Lytowske Chausse Nr. 39.

Zentrale Wissenschaftliche Bibliothek der Stadt
Odessa, Odessa wul. Trotzkoho Nr. 24.

Ін. №

ЦЕНТРАЛЬНА НУКОВА
БІБЛІОТЕКА Х.Д.У.

